A. PAVEN

DOFTOROAIA

— Unde alergi, babă Leano?
— La o bolnavă.
— Vin și eu?...

E. ARNO

— Te rog, dă-mi un pahar cu apă rece!...

M. CAPĂTĂ

— Poate așa vor nimeri...

ALEXEI KIRNOGOV

FABULA

Incandescentă-i bolta, nisipu-i auriu,
Și trece caravana alene prin pustiu
Doar dune-n jur, doar vîntul fierbinte suflă-arar
Sub zarea-ncremenită și fără de hotar.
Și-i pare caravana înaintînd pe cale
O stampă din albumul cu poze orientale.
Mergînd la pas, măgarii se uită-n jur să vază
De nu cumva se-arată vreo urmă de oază.
Și-atunci cînd simt izvorul, se-opresc și pe-ndelete
Își moaie botu-n apă și beau din ea cu sete.
Cu sete bea și omul în zăpușeala grea,
Doar singură cămila e cea care nu bea.
S-a scurs o zi întreagă și s-a mai scurs o zi,
Cămila botu-n apă nici nu și-l umezi.
Nu bea nimic și merge cu pasu-i lin și rar,
Cămila e cămilă cămila nu-i măgar!
A cincea zi se duce, și-a șasea zi s-a dus.
Și soarele se lasă departe la apus.
Sfîrșită-i săptămîna, și tot pe drum, agale,
Își leagănă cămila cocoașa dumisale!

Cămila, cum s-ar zice, e-un patruped, dar ea
O săptămînă-ntreagă munceșle și nu bea
Iar alte specimene, tot cu clondiru-n mînă
Nu fac nici o scofală, dar... beau o săptămînă!

I. MARTEANOV

FINAL TRAGIC

Cam de vreo șase luni încoace
Vecina mea-i mereu bolnavă.
Ba urticarea nu-i dă pace,
Ba o colită foarte gravă.

Ba la ficat ceva apasă,
Ba puncte negre-n ochi îi joacă,
Ba-i hepatită infecțioasă,
Ba e o criză cardiacă.

Și-așa mereu, mereu se plînge
Ce are ea, nici ea nu știe,
Își face probele de sînge
Temîndu-se de leucemie.

E totuși rumenă la față
Precum e o cireașă coaptă,
Pe doctor ea de dimineață
La policlinică-l așteaptă.

Îi spune vrute și nevrute,
Că ia mixturi și comprimate,
Că toate bolile acute
În dumneaei sînt concentrate.

Cu zeci și zeci de ipoteze
Despre vreo boală grea, latentă,
Mereu rugîndu-l s-o trateze
E-n cabinetul lui prezentă.

Și la ieșire-i dă tîrcoale,
Și-și frînge mîinile-n neștire,
C-așa e dînsa, vezi matale
Supersensibilă din fire!

Finalu-i pură tragedie
O lume-ntreagă povestește
Că zace-n pat de astenie,
Nu ea, ci doctorul firește!

În romînește de M. DJENTEMIROV

PAUL ȘERBAN

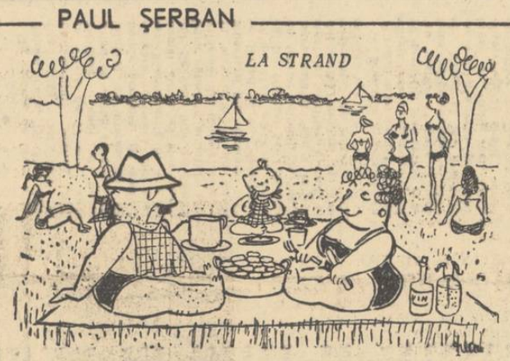

— Nelule maică, dă o fugă și adu aragazul, că-i păcat să le mîncăm reci așa bunătate de sarmale!...

MATTY ASLAN

— Două bilete pentru diseară, la grădină: nici în față, nici în fund, puțin la dreapta, nu lîngă difuzor și să nu plouă...

G. BADEA

Uneori se întîrzie recoltatul păioaselor

— Spune-mi repede un cuvînt din opt litere referitor la muncile agricole...
— Recoltat
— Extraordinar, la așa ceva nu m-am gîndit!...

ST. MUNTEANU

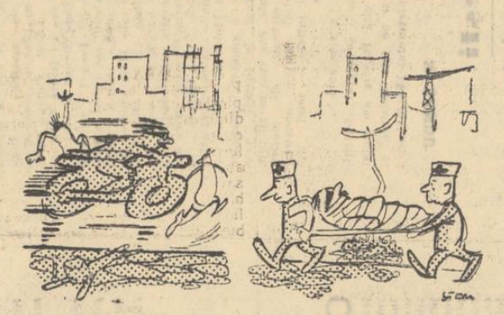

Viteza 3-a... ...Și a 4-a!

Fel de fel

Animalele — sursă de antibiotice

Descoperirea microorganismelor care secretă antibiotice și a plantelor superioare care secretă substanțe biologice active — fitoncide, a pus în ultimul timp problema găsirii unor noi surse vii de substanțe cu acțiune antibiotică.

În mod special, cercetătorii sovietici au acordat o atenție deosebită acestei probleme. Primul antibiotic de origină animală a fost descoperit de savanții sovietici Zilber și Iakobson, fiind obținut din globulele roșii ale sîngelui uman și animal. Acest antibiotic, eritrina, se întrebuințează în Uniunea Sovietică pentru prevenirea și tratarea difteriei.

Un alt antibiotic animal, ecmolina, a fost obținut de prof. Ermolieva și colaboratorii săi din țesuturile de pește. Ecmolina este folosită pe scară largă în asociație cu alte antibiotice, potențînd acțiunea lor și scurtînd durata tratamentului.

Cercetătorul sovietic M. S. Ghilearov s-a ocupat mai ales de antibioticele secretate de insecte. Cele mai active în această privință s-au dovedit a fi furnicile. Dintre acestea, furnica argentiniană, un dăunător periculos importat în Europa din America de Sud, secretă o substanță care omoară numeroși microbi. Substanța a fost extrasă în stare pură sub numele de Iridomiomicină (după numele latin al genului din care face parte insecta), fiind foarte eficace în tratamentul antraxului, colibacilozei, febrei tifoide, t.b.c. aviară, infecțiilor stafilococice etc.

Din altă specie de furnici galbene cu miros caracteristic amintind pe cel de lămîie s-a obținut un antibiotic asemănător — dendrolazina.

Larvele unor coleoptere — Melasoma populi — secretă substanțe bactericide foarte puternice. Secreția acestor larve poate fi ușor recoltată. Dacă se atinge spatele larvei, din orificiile glandelor iese o picătură de lichid care poate fi colectat imediat. Secreția este considerată ca o armă de apărare contra dușmanilor. S-a constatat într-adevăr că acest lichid are o acțiune insecticidă, de pildă asupra greierului.

Cantaridina, un praf obținut din gîndaci uscați, cunoscută de multă vreme în medicina populară, posedă și o acțiune antibiotică importantă. Toxicitatea ei mare nu permite însă administrarea internă în doze utile, putînd fi folosită doar acțiunea ei locală.

Un antibiotic prețios a fost descoperit și în veninul albinelor. Savanții P. Komarov, A. Erstein, I. Koop și alți cercetători sovietici, au stabilit că o soluție de venin 1 la 50.000, sterilizează apa. Prof. A. Ganse consideră veninul de albine ca unul din cele mai active antiseptice.

În sfîrșit, au fost obținute în mod experimental substanțe antibiotice și din alte specii de insecte, ca gîndacii din familia Staphylinidal, cărăbuș etc. Studierea produselor biologic-active ale insectelor este la început. Nu încape îndoială că acest domeniu de cercetare promite rezultate interesante. De aceea cercetările privind metodele de sinteză artificială a acestor antibiotice atrag în prezent atenția tot mai mare a biologilor și biochimiștilor sovietici.

I. R.

Un aparat de citit

Deși printr-un sistem special (Braille) cei fără vedere pot „citi" cărți, reviste, acestea trebuie însă să fie special tipărite, cu semne în relief.

Noul aparat permite citirea de către orbi a textelor obișnuit tipărite.

Pe un mic suport așezat deasupra cărții se deplasează partea sensitivă a aparatului, care cu ajutorul celulelor fotoelectrice transmit semnalele luminoase de la nivelul literelor cu impulsiuni electrice. Acestea, după ce au fost amplificate în mod corespunzător, pun în mișcare o membrană. Cu ajutorul degetelor deci, în funcție de felul vibrației, se va putea citi textul. Desigur că și aceasta cere în prealabil un exercițiu prelungit.

ŞAH • ŞAH • ŞAH • ŞAH

Popularitatea unei partide valoroase

Cu cîtva timp în urmă, în timpul turneului zonal de șah de la Budapesta, în ziarul „Romînia liberă" a fost publicată partida dintre reprezentantul țării noastre Gh. Mititelu și marele maestru iugoslav Matanovici. Bine pregătit teoretic, jucătorul nostru a îmbunătățit o variantă mult analizată din Apărarea franceză și a obținut o victorie frumoasă.

Comentînd rezultatele turneului zonal, numeroase reviste străine de șah publică și evidențiază în mod deosebit această partidă cîștigată de Mititelu. „SCHACH" (R.D.G.), „BRITISH CHESS MAGAZINE" (Anglia), „DEUTSCHE SCHACHZEITUNG" (R.F. Germană), „SCHWEITZER SCHACHZEITUNG" (Elveția), iată numai cîteva din revistele de specialitate care au reprodus în ultimele numere partida cîștigată de maestrul romîn. Partida a fost publicată și la rubrica de șah a ziarului „L'HUMANITE DIMANCHE", ca și a altor ziare străine.

Popularitatea de care se bucură această partidă, ca și alte partide cîștigate de maeștrii romîni (amintim, între altele, cea cîștigată de Radovici la englezul Penrose), constituie dovezi concrete ale contribuției pe care jucătorii romîni o aduc la teoria șahistă și reprezintă, în același timp, mărturii ale prestigiului crescînd de care se bucură, pe plan internațional, mișcarea noastră șahistă.

Ultimele două grupe semifinale din ediția I a „Cupei Magazin"

GRUPA „H": **Grigore Handrea** (Cluj), **I. Grossu** (Buc.), **dr. Simu Octavian** (Pojorîta), **Ștefănescu Nicolae** (Buc.), **I. Simionescu** (Sinaia), **Emil Buzoianu** (Pitești), **Baciu Dorin** (Mediaș), **Nicu Puiu Rădnică** (Buc.) și **Socoteanu Mihai** (Bălești).

GRUPA „I": **Ghilezan Ion** (Timișoara), **Emil Tuțuianu** (Deveselu), **Dabu Răzvan** (Bacău), **ing. Pompor Ștefan** (Buc.), **Eug. Cornblum** (Buc.), **Ciorbaru Cornel** (Constanța), **Marian Iacob** (Pitești), **Iscruc Nicolae** (Dobrotești) și **I. Butucan** (Tg. Ocna).

Semifinaliștii menționați mai sus trebuie să confirme participarea lor pînă la 5 august, urmînd ca partidele să înceapă la 15 august 1960.

Dv. ce ați muta? (23)

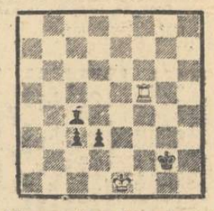

Albul mută și face remiză

Partidă

Alb: W. PIETSCH (R. D. Germană)
Negru: S. GLIGORICI (Iugoslavia)

Jucată la turneul zonal de la Madrid, mai 1960

1. d4, Cf6	22. d6!, T:d6
2. c4, g6	23. N:c4+, Rh8
3. Cc3, Ng7	24. Ce4, Cf5
4. e4, d6	25. Dh3, Td4
5. Ng5, 0-0	26. T:d4, C:d4
6. Dd2, Cbd7	27. Cg5, cf6
7. Nd3, c5	28. a6, Cc2
8. d5, a6	29. Tc1, Dd2
9. Cf3, b5 !?	30. T:c2!, D:c2
10. c:b5, Cb6	31. Cf7+, T:f7
11. 0-0 !, Ng4	32. N:f7, Rg7
12. b:a6 !, N:f3	33. Ne6, e4
13. g:f3, c4	34. f:e4, c:e4
14. Ne2, T:a6	35. Df1, Cc3
15. b4, Ch5	36. Nc4!, f3
16. a4, f5	37. Da1, Rh6
17. Nh6!, N:h6	38. a7, Dd2
18. D:h6, f4	39. a8D, Dg5+
19. e5, Cg7	40. Rf1, Dg2+
20. Tfd1, d:e5	41. Re1 și
21. a5!, Cd7	negrul cedează.

Începe primul campionat de compoziție șahistă al Capitalei

O înștiințare primită din partea Comisiei de șah a orașului București ne aduce la cunoștință inițierea unei acțiuni demne de evidențiat. Pentru a da un mai mare avînt problemisticii bucureștene, comisia amintită mai sus a luat inițiativa organizării campionatului de compoziție șahistă al Capitalei, competiție care, desigur, va intra în tradiția concursurilor de acest gen.

Inițiativa Comisiei de șah a orașului București vine să contribuie la înlăturarea unui neajuns. Ne referim la lipsa de concursuri interne care să stimuleze activitatea compoziticsă a problemiștilor, care să atragă noi șahiști către ramura artistică a jocului de șah. Campionatul Bucureștiului, adresîndu-se atît problemiștilor consacrați, cît și începătorilor, umple în acest fel un gol. El poate fi exemplu pentru organizarea unor competiții asemănătoare și în alte orașe (regiuni) din țară.

Campionatul Capitalei se dispută la trei categorii: probleme cu mat în 2 mutări, probleme cu mat în 3 mutări și studii — toate cu temă liberă. Fiecare problemist poate participa cu un număr nelimitat de lucrări. Problemele vor fi trimise pe adresa „REVISTA DE ȘAH", Căsuța poștală 21, București 1, cu mențiunea „Pentru campionatul Capitalei de șah artistic". Termenul de participare: 30 septembrie 1960.

Jocuri distractive

Fiecare cu drumul lui

Fiecare dintre locuitorii celor cinci case aflate de-a lungul laturii unui teren se aprovizionează cu apă de la fîntîna sa (adică 1 de la 1, 2 de la 2, s.a.) Totuși drumurile lor de la casă la fîntînă nu se încrucișează niciodată, fiecare mergînd pe un drum separat. Puteți arăta ce drum urmează fiecare?

Parcela

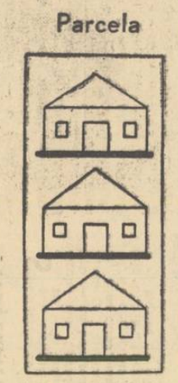

Un teren a fost parcelat și pe el s-au construit trei case. Cine poate da o indicație pentru a face ca fiecare casă să aibă un acoperiș de trei ori mai mare?

Patru operații aritmetice

Se dau următoarele 7 rînduri de numere așezate în ordine crescîndă:

123 — 1
1234 — 1
12345 — 1
123456 — 1
1234567 — 1
12345678 — 1
123456789 — 1

Fără să schimbați ordinea cifrelor, puneți între ele aseme. nea semne aritmetice, încît în urma operațiilor respective în fiecare rînd să rezulte totalul indicat, adică 1. Operațiunile trebuie efectuate în ordine succesivă, de la stînga la dreapta. Se poate întîmpla astfel să aveți de făcut o adunare după care să urmeze o înmulțire, în acest caz trebuie să folosiți parantezele mici și mari. La nevoie puteți considera două cifre alăturate drept un singur număr.

Dezlegările jocurilor distractive apărute în nr. 146

TRAPEZUL

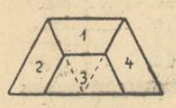

IMPARȚIREA

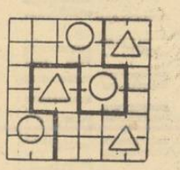

CUM?

Cel care a încetat să rîdă a raționat astfel: Fiecare din noi poate crede că fruntea lui este curată. B este convins că fruntea lui este curată și rîde de fruntea mînjită a lui C. Dar dacă B. ar fi văzut că fața mea este curată, l-ar fi mirat rîsul lui C. deoarece în acest caz C. nu ar fi avut motiv să rîdă. Dar B. nu este mirat, deci el poate crede că C. rîde de mine. Așa dar, fruntea mea este murdară.

REBUS-magazin

PÎINE

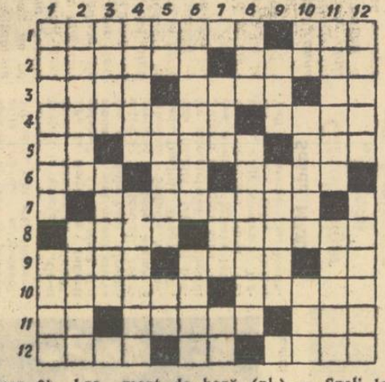

ORIZONTAL: 1) Miroase a pîine caldă — Intră în compoziția pîinii. 2) Pîini numai bune de mîncat — Îl găsești peste pupăză. 3) ...-Bator, capitala R. P. Mongolă — Din el se face pîine — În pască, în papară, dar nu în pîine. 4) Felii de pîine unse cu unt — Presez. 5) Prepoziție latină — Pîine la timpul trecut — Curelușă de meșină 6) Crustaceu — Sau — Mama lui August. 7) Ies înainte cu pîine și sare. 8) Pui... de oi — Trase. 9) Loc de trecere — Echipă de... rîndunici — Nucă la mijloc. 10) În povești, mîncau munți de pîine — „Bun ca pîinea...". 11) Radu Ionescu — Împletitură — Riu în Elveția. 12) Operă de Verdi — Posedă — Pîine.

VERTICAL: 1) Fac pîinea — Înghite pîine. 2) Prăjitură făcută dintr-o foaie de aluat umplută cu dulceață ,cremă etc. — „Trec furnici ducînd în gură, de făină... saci / Ca să coacă pentru nuntă și plăcinte și colaci" (Eminescu). 3) Parte a corpului — În basme umblă cu covrigi în coadă. 4) A face poftă — Graminee cu paiul înalt, frunzele înguste și spicul cu fire lungi și aspre. 5) Diviziune de timp — Sclavi în vechea Spartă — Început de seceriș. 6) Cele trei diviziuni ale corpurilor din natură — Pentru cernut făina. 7) Nu e bună — Prescurtare de minister — Subsemnatul. 8) În veci — Pîine... pentru sugaci. 9) Sînt folosite la făcutul cozonacului — Loc unde se adună vitele aflate la pășune. 10) Articol — Aliment de bază (pl.) — Speli la cap 11) Mîncare preparată din felii de pîine prăjită presărată cu brînză și opărită cu apă sau lapte — Legat (fig.). 12) Aici se prepară pîinea de casă — Cerealâ din care se face pîine.

Cuvinte mai rare: Aar--Atia.

Victor BOR

Pe plaiuri bănățene

ORIZONTAL: 1) Orașul de pe malul Begăi 2) Soare — Poet clasic german născut într-un sat bănățean care-i poartă azi numele 3) Gurmanzi — Ciudat în Banat 4) Timișul sau Nera, riuri din Banat — Indicat 5) Unde „fierbe" Dunărea — Pronume 6) Cu sos și măsline sau... de pămînt — În Herculane 7) Nu se mișcă — Nume feminin 8) Diminutivul campioanei noastre mondiale la săritura în înălțime, născută la Timișoara — Localitate în sudul Banatului, recomandată suferinzilor de inimă 9) Față 10) Înțeapă — Localitate în Banat, important centru al industriei textile 11) Sat bănățean în care a fost ucis mișelește țăranul comunist Lazăr Cernescu — Conducător al iobagilor răsculați omorît în Banat de stăpînii feudali.

VERTICAL: 1) Întindere de apă mai mică decît marea și mai mare decît o baltă — La calea ferată 2) Curelușă — Voce de femeie cu timbru grav — Const. Răducanu 3) Încă un element indispensabil căilor ferate — Altcineva (pop) 4) Piatră semiprețioasă de culoare verde, albastră, roșie, sau albă — Leonard Slavu 5) Lanț de munți în Banat — Sărut în Banat 6) În Mehadia — Riu în Banat 7) Articol — Prenumele unui celebru dirijor german care în tinerețe a concertat la Timișoara (Walter) 8) Centrul siderurgiei din Banat — Ion Diaconescu 9) Electrod pozitiv al unei pile electrice (pl) — Puțin 10)... Kaleh, insula din fața orașului Orșova — Nume feminin — Se adăpostesc în saivane 11) Pronume — Jucător în echipa de fotbal „Știința"-Timișoara.

N. DONE

Filatelie

Seria jubiliară închinată aniversării a cincisprezece ani de la eliberarea Cehoslovaciei

Pentru socialism, pace și continua dezvoltare a patriei noastre, este lozinca cu care poporul ceh și slovac a pășit la alegerile din 12 iunie. Această lozincă formează și textul imprimat pe două timbre, emise de către serviciul poștal. Primul timbru simbolizează figura unui metalurgist, iar al doilea o săteancă, cu un copil, agricultură și maternitate fericită. Ambele timbre au fost proiectate de către Jan Podhajsky, iar gravura a fost executată de către Jan Mracek.

Valoarea 30 haleri, culoare maro roșcat pe fond gris deschis.

Valoarea 60 haleri, culoare verde pe fond gris verde.

Ambele timbre sînt prezentate, lipite pe „plicul primei zile".

În reproducerile noastre de jos:

1. Valoarea 30 haleri, culoarea verde închis (gravura) pe fond violet. Un ostaș sovietic ridică un deținut politic eliberat. Proiectant A. Podzemna (gravor B. Housa).

2. Valoarea 30 haleri, culoare carmin pe fond albastru. Ostașul sovietic și fetița, cu ramuri de liliac înflorit în mînă, simbolizează dragostea frățească, reciprocă, a ambelor popoare. Proiectant Mario Stretti, (gravor J. Svengsbir).

3. Valoarea 60 de haleri, culoarea albastră pe fond portocaliu, reprezintă un sudor. Proiectant V. Polașel, (gravor J. Svengsbir).

4. Valoarea 60 de haleri, culoarea maro roșcat pe fond verde. Timbrul simbolizează elementele unei agriculturi avansate. Proiectant V. Polașel (gravor J. Mracek).

5. Valoarea 30 haleri, culoare roșie. Reprezintă o fetiță cu o prăjitură. Proiectant pictorița A. Podzemna, (gravor J. Svengsbir).

Poșta rebus

T. AURELIAN — Cluj: Vă rugăm să ne iertați că vă răspundem cu atîta întîrziere. Așteptăm noi scrisori.

DOINA CHIRILA — Mediaș: Am primit soluțiile.

N. SEVERIN — Onești: Aveți prea puține cuvinte în temă.

M. CHENERES — Sighișoara: În limita spațiului disponibil va apare.

F. M. — București: Avem pregătite de acum jocuri pe această temă.

I. GOLDSTEIN — Birlad: Publicăm numai careuri.

AUR

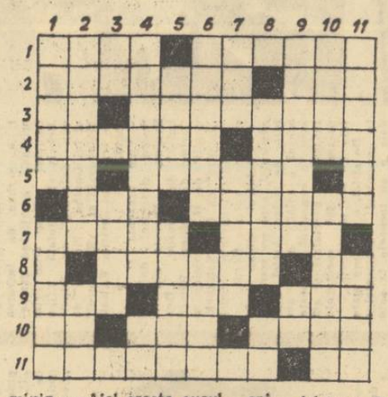

ORIZONTAL: 1) Pictor romîn, autorul pînzei „Ploaia de aur a lui Zeus" — Cele de apă constituie „Aurul alb". 2) Strălucesc pe pieptul învingătorilor — O... a rămas fără cămașă! 3) Campion — Vîrsta de aur. 4) Posedă — Provincie în vechiul imperiu persan. 5) Conjuncție românească, aur franțuzesc — Sînt mult mai prețioși decît aurul! 6) Roman de Liviu Rebreanu — Nici mai mulțe, nici mai puține. 7) Aurul, de pildă — Provoc. 8) Combinări ale aurului... — Argintul, de pildă! 9) Chiar despre asta este vorba — Nord-nord-est — 3/8 de aluminiu. 10) Bile — Nume feminin — Aici crește aurul... spicelor. 11) Autorul versurilor „Și-albinele aduc miere, aduc colb mărunt de aur, / Ca cercei din el să facă cariul care-i meșter faur". (Călin) — Sodiu.

VERTICAL: 1) Autorul volumului „Pămîntul fructelor de aur" — O calitate a aurului. 2) „Brățară de aur" — Arborele din culme. 3) Adrian Deleșan — Hotar (od.). 4) Teatru care a prezentat piesa „Caleașca de aur" de Leonid Leonov — Peniel. 5) Cea de aur a fost răpită de argonauți — Riglă. 6) Pînză albă a „Stelelor de aur" — Vechiul nume al Guadianei. 7) Taie pe trei sferturi — La blocuri. 8) Lovite — Găina din poveste făcea unul de aur. 9) În „Caleașca de aur" au jucat mai mulți artiști distinși cu acest titlu (pl.) — Adriana Georgescu. 10) Cercuri mobile — Aur, unitate tip a valorilor monetare. 11) Fata cu părul de aur — „Cichindeal... de aur" (Eminescu).

Cuvinte mai rare: Anas — Alia.

N. CORNEA

Redacția: Piața Scînteii, Tel. 17.60.10. Administrația: 17.60.20, interior 1.400. Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții. Tiparul Combinatului Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin"

SPECTACOLUL magazin

Pregătiri pentru viitoarea stagiune teatrală

În scurtă vreme teatrele noastre vor începe pregătirile pentru activitatea viitoarei stagiuni. Majoritatea teatrelor noastre şi-au propus să dea o deosebită importanţă creaţiei originale.

Spectatorii vor putea vedea, între multe altele, „Întoarcerea" de Mihai Beniuc, „Prietena mea Pax" de V. Em. Galan, „Celebrul 702" de Al. Mirodan, „Apă vie" de fraţii Holban, „Băieţi veseli" de H. Nicolaide.

Din repertoriul dramaturgiei noastre clasice mai face parte „O scrisoare pierdută", „Răzvan şi Vidra", „Fîntîna Blanduziei". Se vor mai reluia, de asemenea, „Suflete tari" de Camil Petrescu şi „Domnişoara Nastasia" de G. M. Zamfirescu.

Teatrul muzical va aduce pe scenă noi lucrări originale. Astfel, Teatrul de Operă şi Balet al R.P.R. va prezenta „Năpasta" de Sabin Drăgoi, iar Teatrul de Operetă „Lisistrata" de Ghetase Dendrino, cu libretul de George Volnescu şi Nicusor Constantinescu.

Din dramaturgia sovietică spectatorii vor putea vedea, între altele, „Piatra Ancorei", „Povestea unor tineri cosăritori", piese care trateaza tema moralei comuniste.

Teatrele Municipale C.F.R. şi Armatei vor aborda teatrul maiakovskian. Se vor reprezenta : „Ploşniţa" şi „Misterul Buff". Teatrul de Stat din Tg. Mureş va reprezenta „Copiii soarelui" şi „Egor Bulicîov şi alţii" de Gorki.

Şi clasicii dramaturgiei universale ocupă un loc important în stagiunea viitoare. Astfel se va reprezenta „Wilhelm Tell" (Teatrul Tineretului), „Antoniu şi Cleopatra" (Teatrul Naţional Cluj) „Richard al II-lea" „C. Nottara"), „Revizorul" de Gogol, „Ana Karenina" şi „Puterea întunericului" de L. Tolstoi.

Operele lui G. B. Shaw vor fi din nou prezente pe scenele noastre : „Cezar şi Cleopatra" (Municipal) şi „Cocioabele Londrei" (Teatrul Naţional Cluj).

Pe scena Teatrului Armatei se va reprezenta „Oedip rege" de Sofocle.

FI. BOGDAN

Trei fraţi Grigorescu

Trei fraţi, tineri toţi dacă le socoteşti vîrsta. Dacă însă socoteşti activitatea fiecăruia, în producţia artistică, chiar şi cel mai mic, Valentiu (23 ani) se apropie de anii care i-l dau dreptul să iasă la „pensie". Căci Eliade (30 ani) şi Constantin (25 ani) au apărut pentru prima dată în arenă la 5 ani, iar Valentiu minuia la 4 ani un acordeon, care îi îl întrecea în înălţime. Din-tr-o familie de artişti de circ, cei trei fraţi Grigorescu s-au specializat de-a lungul anilor în numere comice muzicale. În acelaşi timp sînt însă şi acrobaţi şi jongleri, buni ciclişti de arenă şi excepţional călăreţi. Cînd lucrau la circ făceau de toate şi toate le reuşeau.

— Toţi trei am început fiindcă cu muzica, spune Eliade şi după cum se vede am rămas credincioşi muzicii. Pentru numărul pe care îl prezentăm în cadrul concertului-spectacol „Cu concertul în buzunar", Valentiu a compus muzica, iar eu am lucrat regia.

— De altfel, interviewe Constantin, mezinul nostru se ocupă de multi cu compoziţia şi la toamnă va intra chiar în conservator...

— La muzica ţuoară ? întrebăm noi.

— Nu, aş vrea să mă ocup de muzica simfonică, răspunde mezinul. Şi aş vrea să învăţ să dirijez... Pînă acum am lucrat în armonie prin corespondenţă. Şi lecţii de compoziţie...

— După cum ştim, sînteţi laureaţi ai Festivalului de la Moscova...

— Da, am obţinut acolo o medalie de aur. Şi tot pentru un număr de comici muzicali, alcătuit de noi trei, spune Eliade.

— „Cu concertul în buzunar" este primul spectacol de estradă în care apăreţi ?

— Primul, confirmă Valentiu. Dar nu şi ultimul. Acum ne pregătim pentru noul spectacol, cu texte de George Volnescu şi Nicusor Constantinescu, pentru care ne-am şi întocmit anumite numere. Şi bicicleta şi dansul pe sîrmă şi instrumentele muzicale şi jongleria. Va fi de fapt un fel de număr de varieteu.

— În afară de asta, intervine Eliade, Valentiu compune pentru viitorul spectacol şi unele melodii de muzică uşoară...

— Şi elaborăţi aceste numere împreună ?

— Desigur. E greu pînă cădem de acord. Ne şi certăm Dar o dată stabilit ceea ce trebuie să facem totul merge ca pe roate. Valentiu scrie muzica, Eliade stabileşte mişcarea şi...

...Noi vom aştepta noua apariţie a celor trei fraţi Grigorescu pe scena Teatrului satiric-muzical „C. Tănase".

Dana MUŞAT

Karlovy Vary

(Urmare din pag 1-a)

— La Festival s-au remarcat cîştigări pentru inovirea limbajului cinematografic ?

— Ceea ce a impresionat îndeosebi a fost simplitatea, puritatea limbajului cinematografiei sovietice, care respiră poezia unor realităţi entuziasmante. Un experiment pe tărîmul limbajului cinematografic l-am aflat în filmul cehoslovac „Omul cu două feţe". (premiul pentru regie). Prin mijloace plastice, de compoziţie şi de montaj, regizorul şi operatorul s-au străduit să adu-că pe ecran un subiect care este nou prin rezolvarea lui. (Este vorba de un fugitor căutat de serviciile americane de spionaj şi retrimis în Cehoslovacia, după ce în prealabil i s-a făcut o operaţie pentru schimbarea fizionomiei. Conjunctul cu noile realităţi, el sfîrşeşte prin a se sinucide).

— Cum a fost privită cinematografia noastră la Festival ?

— Cinematografia romînească s-a impus de astădată ca o cinematografie matură. Prestigiul nostru şi preţuirea s-au văzut nu numai în decernarea Marelui premiu pentru desen animat filmului „Homo sapiens" al lui Ion Popescu. Cono şi a unuia din premiile principale filmului artistic de lung metraj „Valurile Dunării" al lui Liviu Ioan Stoiciţă, cît şi în aceea ca printre cele 15 ţări re-prezentate în juriu ne-am numărat şi noi, iar delegaţia noastră a fost primită pretutindeni cu o simpatie deosebită. Am trimis scrisori de felicitare de la Praga pentru succesul înregistrat la Fes. tival. S-au exprimat neumărate laude şi aprecieri la adresa lui Liviu Ciulei şi a actorilor săi. Irina Petrescu a cucerit publicul cu graţia şi prospeţimea ei, a fost asaltată de amatorii de autografe şi liconjurată cu afecţiune prietenească de actriţe cunoscute ca Skobţeva, Giovanna Ralli, Mari Töröcsik şi altele.

— Ce elemente noi caracterizează producţiile documentare prezentate la Festival ?

— În creaţiile unora din ţările cineastii din ţările ocidentului, pătrund toţi mai frecvent problemele majore ale actualităţii, printre care, bineînţeles, condamnarea războaielor şi pericolul atomic. Am văzut două astfel de filme : „Lumea negru" şi „Nu se face întotdeauna aşa" ambele producţii franceze. Deşi zugrăvesc efectele de-sastruoase ale colonialismului asupra vieţii oamenilor de culoare, totuşi filmele au resunet şi interes şi adevăratele năzuinţe ale acestor oameni asupriţi Probabil că aici joacă un rol şi cenzura oficială a ţărilor respective care în mod fatal duce la autocenzură pe creatorii care vor să-şi vadă totuşi filmele pe ecran.

— Cum apreciaţi, asadar, rezultatele Festivalului ?

— Festivalul de anul acesta de la Karlovy-Vary s-a dovedit cu filmul sovietic „Balada soldatului" şi s-a încheiat cu atribuirea Marelui Premiu filmului artistic „Seriojka". Cinematografia sovietică şi, alături de ea, cinematografia noastră, urecium şi cinematografiile cehoslovacă şi chineză, au înregistrat un adevărat triumf datorită nou, lui mod de a oglindi viaţa şi oamenii, propriu realismului socialist.

Eugen ATANASIU

Turneul în Capitală al Teatrului muzical din Galaţi

Între 25 august şi 5 septembrie Teatrul muzical din Galaţi va da o serie de reprezentaţii în Capitală, la Teatrul de vară „I. V. Stalin" şi la Arenele Libertăţii. Un ansamblu compus din 160 de persoane va prezenta operele „Rigoletto şi Bărbierul din Sevilla, operetele Voevodul Ţiganilor, Lăsaţi-mă să cînt, precum şi spectacolul de balet Fîntîna din Baccisarai. Distribuţia cuprinde pe : Nicolae Şerbănescu, Viorica Pop, Cornelia Seracin, Elena Patrichi-Spătaru, N. Vulpescu, Ion Roman, D. Vangheie,

— Bună ziua ! Tovarăşul profesor este acasă ?

— Este ! Intraţi, intraţi !...

Plin de voie bună, artistul emerit Fănică Luca, profesor la şcoala medie de muzică nr. 1, îşi primeşte ca întotdeauna cu dragoste, elevii care.l vizitează. E vacanţă, dar Nistor Marin, Ştefănescu Clement, Manda Vasile şi alţii, vor să mai exersece cu profesorul „lor, să-l mai asculte, ca în alte ţese şi altea rînduri, cum îşi vorbeşte simplu, dar din inimă, despre mai instrumentul care de mai bine de 50 de ani îi este, asa cum îi place să-l considere, tovarăş de viaţă.

— Naiul mi-a fost ani şi ani de zile tovarăş de suferinţă, — le spune elevilor săi Fănică Luca — iar acum, în regimul nostru de democraţie populară, îmi este tovarăş de bucurii. Vedeţi voi naiul acesta cu 12 tuburi ? Copil fiind, l-am primit după multe rugăminţi, acum mai bine de jumătate de secol, de la tatăl meu, Luca Iordache, muscalagiul, cum îe numeau pe atunci năierii. De atunci...

O clipă de tăcere. Profesorul se gîndeşte şi apoi continuă :

— Văzînd-vă pe voi, care învăţaţi odată cu materiile de cultură şi muzica, foiesc ziare şi reviste, care relatează despre turneele profesorului lor în U.R.S.S., China, Coreea, Polonia, Ungaria, Cehoslovacia, Bulgaria, privind cu admiraţie în albumele îngrijite, în care se găsesc fotografii din toate aceste turnee.

Fănică Luca şi cîţiva dintre micii lui elevi

★

În camera de lucru a lui Fănică Luca, îşi face apariţia fiica artistului şi profesorului, Marica Luca, în vîrstă de 17 ani, care studiază pianul şi naiul. Sfîrşind de vorbă cu elevii tatălui ei, se interesează de notele acestora, de mediile cu care au trecut anul şcolar. Răspunsurile le dau nu numai elevii, ci şi profesorul. Se vede bine că Fănică Luca cunoaste situaţiile elevilor săi din toate clasele — în majoritate fii de ţărani muncitori din regiunile Ilfri — lăsînd să se întrevadă că pe el îl preocupă ca ei să fie fruntaşi la cursurile de teorie, solfegii, la învăţ, tarea naiului sau a instrumentului auxiliar, pianul, şi deopotrivă fruntaşi la învăţămîntul de cultură generală.

— Bucuriile mele sînt cu atît mai mari cu cît voi învăţaţi mai bine, cu cît voi vă pregătiţi mai serios pentru viaţă — spune Fănică Luca adresîndu-se elevilor săi. Vreau să mă mîndresc cu voi, asa cum mă mîndresc cu fostii mei elevi, absolvenţi ai şcolii medii de muzică, cu Damian Luca, de pildă, laureat al Festivalurilor Mondiale ale Tineretului şi Studenţilor sau cu Cîrlănaru Damian, — astăzi colegi de-ai mei în orchestra de muzică populară a Filarmonicii de Stat „George Enescu", sau cu Dobre Constantin Radu Simion şi alţii.

Fănică Luca l.a petrecut pe elevii săi care-l vizitaseră, pînă-n pragul porţii casei sale. El le spunea între timp că va lipsi o bună bucată de vreme din Bucureşti, anunţîndu-i că va pleca în turneu cu orchestra „Barbu Lăutaru", în staţiunile balneo-climaterice şi în Moldova.

— Ce spuneţi, tovarăşe profesor, în toamnă vom întîlnita, asa cum ne-ati spro, nit, orchestra de muzică populară a şcolii noastre ? — îl întreabă unul din elevi.

— Cu siguranţă !...

Copiii au plecat fericiţi. Dar cîtă fericire am putut citi şi pe faţa artistului şi a profesorului Fănică Luca !

N. SANDU

Noi filme romîneşti

„Bună dimineaţa, primăvară !"

Un nou film recent intrat în producţie la Studiouri Bucureşti, este Bună dimineaţa, primăvară, *care se realizează după un scenariu de Dumitru Carabăţ, Beno Merovici şi Mircea Saucan. Regizorul filmului este Mircea Săucan, autorul unui plin de talent a documentarelor artistice, apreciate de spectatorii noştri. Casa de pe strada noastră sau mai recentul* Pagini de viteje.

— „Bună dimineaţa, primăvară !" va fi, deci primul meu film artistic de lung metraj, şi de aceea îl abordez foarte vigilent, şi o oarecare emoţie, precizează regizorul noii producţii cinematografice.

Filmul va înfăţişa unele le întîmplări dramatice petrecute într-o perioadă foarte agitată şi o în acelaşi timp — foarte însemnată din trecutul nostru istoric apropiat. E vorba de perioada 1945 — primăvara.

— Întîmplarea face ca această perioadă, cu toate frămîntările ei, să-mi fie foarte cunoscută întrucît activitatea mea din acea vreme m-a făcut să participu la înfăptuirea reformei agrare în mai multe sate din ţara noastră. Este — această cunoştere — realităţilor de atunci un factor foarte important, care îmi va ajuta desigur, în calitate de regizor, să dau cît mai multă autenticitate celor petrecute pe peliculă. Tot în acest scop — acela al conferirii unui cadru cît mai autentic, mai veridic — am studiat îndelung (deopotrivă cu scenariştii), materialul scriptic şi filmat cîteva zile istorice şi nu-mai după aceea am pornit la treabă.

Acum, echipa de filmare (formată din regizorul Mircea Săucan, operatorul Costea Ionescu, decoratorul Oscar Hüttner, etc.), se află în plină perioadă de filmare.

Silvia KERIM

Teatrul Municipal va juca la Arenele Libertăţii

Pentru a da posibilitatea marelui public spectator de a viziona spectacole care s au jucat pînă acum cu casa închisă, conducerea Teatrului Municipal a programat în marea arenă din Parcul Libertăţii cîteva din acele spectacole. Astfel vor fi jucate, în curînd, piesele : „Mamouret", „Tache, lanke şi Cadîr", „Hamlet", „Sotul ideal" şi „Trei generaţii".

De asemenea, Teatrul Municipal va mai juca cîteva spectacole şi pe scena teatrului de vară din parcul „N. Bălcescu".

REFLECTOR

GOPO

Pe vremea cînd eram redactor la secţia de scenarii a Cinematografiei — o tînără colegă mi-a adus într-o dimineaţă 10 desene în tuş ale prea cunoscutului acum — Gopo. Era în urmă cu ani şi, iată, n-am uitat episodul pe care am să-l povestesc. Hîrtiile sîbilin, acoperite cu linii în sus, continueau săruturile a ceea ce mai tîrziu avea să fie filmul „Scurta istorie".

Consultarea în colectiv a materialului, trebuie spus, n-a entuziasmat. Ori ideea era prea obscură, ori cei 11 consultanţi n-aveau o viziune exactă a ceea ce puteau deveni desenele privite, — cert este că în jurul viitoarei pelicule n-a plutit acel entuziasm care duce adesea la deceptii. Pe scurt, proiectul lui Gopo n-a întrunit decît două voturi.

Orice creator întîmpinat cu atîta neîncredere ar fi renunţat, dar, renumitul desenator de azi s-a apucat de treabă. Filmul a fost realizat şi cele ce au urmat stau mai cunoscute : A urmat premiera — anul ai doilea film : „ Arie", şi el premiat. A urmat, însfîrşit, „Homo sapiens" — cu altă cunună, cucerită la ultimul concurs international de pelicule. Omuleţul lui Gopo e cunoscut, la ora aceasta, în întreaga lume, autorul lui zîmbeşte din fotografie în toate revistele de cinema de pe glob şi noi ne bucurăm din toată inima pentru victoria acestui artist a cărui artă s-a putut desfăşura în condiţiile create de timpurile noastre.

Arta lui Gopo este simplă. Condeiul aduce din fundul sticlei cu tuş — lucruri uitate cam des, dar care trebuie mereu reamintite. Omul în patru labe, sculat din fărînă sau născut din algă — ridică privirea la cer şi vede stelele. Călăre pe o roată, descoperită într-o prăbuşire — cu o faclă în mînă, luminînd întunericul erelor de umbră — duce spre spaţiu o floare delicată, plantînd-o într-un pămînt necunoscut din astre.

Istoria este trecută spiritual prin peniţă şi zîmbetul spectatorului are în el şi curiozitate. De la cinematograf mergi acasă şi cauţi în raft poveste-omenirii.

Cu un comentariu sonor sugestiv — toldeauna al aceluiaşi compozitor inspirat — tilmele lui Gopo sînt sortite unei serii lungi. Premiile obţinute încununează munca neobosită nu numai a desenatorului, ci şi a gînditorului care nu voieşte să se repete şi tocmai de aceea este mereu interesant.

Regimul nostru l-a adus lui Gopo cinstirea cuvenită. I s-a acordat titlul de laureat al Premiului de Stat şi titlul de artist emerit.

Rămîne de neînţeles de ce acestor scurt-metraje Direcţia Difuzării Filmelor nu le asigură o mai largă şi mai potrivită răspîndire. În afara unui program special dedicat lui Gopo la un cinematograf pentru copii, unde vizionarea este tulburată de intrările şi ieşirile micilor spectatori sosiţi la orice oră, nu ne amintim ca acestor filme să li se fi asigurat o programare adecvată.

În ceea ce priveşte viitorul, nu ne îngăduim să facem presupuneri. Părerea noastră este că sporirea ciclului de episoade nu este indicată. Calitatea principală a filmelor lui Gopo a fost şi rămîne lapidaritatea, adîncimea simbolului.

Pentru munca lui neobosită, pentru fantezia mereu tînără, pentru spiritul cheltuit cu generozitate, pentru umanismul peliculelor sale, Gopo trebuie salutat cu multă căldură şi sîntem siguri că laurii cîştigaţi pînă acum nu-i vor obosi fruntea.

Eugen BARBU

De vorbă cu VIOREL DOBOŞ despre noul balet „Păcală"

Opera de Stat din Iaşi pregăteşte cu asiduitate noua premieră : baletul „Păcală", de Viorel Doboş. Cu puţin timp înainte de începerea sezonului, ziarul nostru, corespondentul s-a deplasat în capitala Moldovei, pentru a discuta personal cîteva repetiţii. Am profitat de vizionarea spectacolului pe care.l pregăteşte. Ansamblul folcloric al sfatului popular al Capitalei, spre a sta de vorbă întîi cu dirigintele acestui colectiv :

— Ce ne puteţi spune despre baletul „Păcală" ?

— Sînt mulţumit de felul cum priveşte ansamblul coregrafic-ieşean lucrarea mea, de ritmul cu care repetă şi mai ales de dorinţa tuturora ca premiera pe ţară să reprezinte un succes şi ţi-nărului teatru. De altfel, este binecunoscut entuziasmul acestui colectiv artistic fată de creaţia originală, unde — după numai cîţiva ani de la înfiinţare — reportiul său a ajuns la numă, rat „Capra cu trei iezi" de Alex. Zîrra, „Lăsaţi-mă să cînt" de Gheraseo Dendrino, „Ana Lugojana" de Filaret Barbu şi un balet pe muzica lui George Enescu. De altă dată, emoţia lor întrece pe toate celelalte şi de ce n-aş fi sincer... vom mulţumi şi eu !

— Dar nu vă aflaţi la primul balet. Suitele coregrafice de la ansamblul „Ciocîrlia" de Nicolae Boboeasă" de la Ansamblul folcloric al statului popular al Capitalei, au avut darul să vă asigure liniştea premierei...

— Însă niciodată nu am scris o lucrare de asemenea proportii. Baletul „Păcală" are trei acte (sase tablouri), iar subiectul aîît de popular solicită multă fantezie din partea compozitorului, umor şi satiră, însuşiri care cu multiple semnificaţii ideologice...

— Şi cine sînt principalii realizatori ?

— Regia aparţine maestrului de balet Bela Balogh, scenografia lui — H. Cazacu, iar la pupitru se vor perinde cei doi tineri dirijori Ion Hîrtan şi Cornelia Voiculescu.

Viorel COSMA

„Spectacolul" în regiunile ţării

LA TEATRUL DE STAT DIN SIBIU

PREMIERĂ LA ESTRADA PITEŞTEANĂ

Spectacolul de estradă şi-a cîştigat pe merit — în repertoriul Teatrului de Estradă din Piteşti — un bun renume.

Premiera staţiunii de vară „Una calfă, una rece", de N. Kanner, Sandu Darian, Vasile Chiriţă, Lucian Kanner, cu muzica de Aurel Gl. roveanu, are calităţile unui spectacol reuşit.

Străduinţa autorilor e de-a întîţişe pe scenă unele din frumoasele realizări locale. Textele, cele mai multe reuşite din punct de vedere al umorului, stîrnesc ade. seori risul spectatorilor, ca de pildă scenetele „Noii locatari", o satirizare a aflutidinii de nepăsare faţă de banul obştesc şi „Sportivii", moment care combate mentalitatea unor responsabili sportivi în ceea ce priveşte grija faţă de echipament. Melodiile sînt melodioase şi variate şi se integrează perfect în spectacol. „Ce-ar spune mămica de mine !", „Pe la timpe au înflorit gîlcevi", „Un cîntecel şi o rîndunea" sînt numai cîteva din melodiile care înfrumuseţează spectacolul. Interpretarea cuprinde elemente talentate : Ştefania Mocanu, Radu Dimitriu, Dragoş Mirzan (meriţă felicitări pentru interpretarea cîntecului „Vlăicu şi feciorii săi") Mîţa, cea Anghel, Mioara Iatan, Gigi Marinescu, Nutzi Petricean, Gigi Niculescu, Traian Ionescu, Lidia Cretu, Vali Mihalache, Em. Marin,

Sandu MARIAN

Circul bulgar „Aurora" la Timişoara

După spectacolele date în oraşele Sibiu, Mediaş, Arad şi altele, Circul de Stat din R. P. Bulgaria, aflat faîi.an turneu prin ţara noastră, şi-a început reprezentaţiile şi în oraşul Timişoara, unde publicul gazdă a făcut oaspeţilor o caldă primire.

Spectacolul, se remarcă printr-o excelentă armonie a acrobaţiilor executate, a dresurilor prezentate etc. cu momentele vesele redate cu gust şi umor de celebrul comic bulgar Sedoi şi de partenerii săi Mişko şi Stanco. Întreg programul, pregătit sub îndrumarea regizoarei C. Petrova, are darul să transmită spectatorilor tinereţe, optimism, voiosie. Acrobaţiile la bare, executate de un colectiv de tineri instruiţi şi conduşi de artistul emerit N. Panov, studiul plastic desfăşurat pe „masa de lucru" cu o artă desăvîrşită de tînărul P. Gheorghiev, laureat al Festivalului Mondial de la Varşovia, balansul pe frunte, numărul original al deosebit de atrăgător prezentat de duo Dimcev, laureat al Festivalului Mondiale ale Tineretului de la Varşovia şi Moscova şi toate celelalte puncte din program au vă-dit o excelentă pregătire.

La cele amintite se mai cade să adăugăm studiul acrobatic al aurolier Vertcovi, balansul pe bicicletă al cărei trei Nanovi, zburătorii, acrobaţiile pe sîrmă ale lui P. Balkanski.

V. LAZĂR

Activitatea teatrală la Birlad

Pe tovarăşul Traian Ghiţescu, directorul Teatrului de Stat „Victor Ion Popa" din Bîrlad, l-am găsit în biroul său.

Exprimîndu-ne dorinţa de a afla noutăţi despre activitatea teatrului bîrlădean, tov. Ghiţescu ne-a comunicat :

— Un colectiv al teatru. lui nostru a întreprins un turneu prin centrele muncitoreşti şi staţiunile balneo-climaterice din regiune, dar mai ales satisfacţie acestor că în staţiunea Ineu-cheiată fiecare distre si-vă şi un aport însemnat la activitatea meritoasă depusă de teatrul lor în rîndul oamenilor muncii.

În staţiunea încheiată numărul spectacolelor prezentate a fost de peste 300. Colectivul teatrului a efectuat 120 deplasări în comune şi oraşele din regiune şi din ţară, dînd peste 300 spectacole de-a lungul staţiunii. „Colectivul teatrului nostru—ne-a spus tovarăşul Szabo Lajos, di. rectorul teatrului — s-a străduit ca odată cu ridicarea calificării şi a măestrieri artistice, să pună în scenă piese la un înalt nivel calitativ, dînd atenţie în acelaşi timp şi reducerii cheltuielilor de regie şi montaj. Nu am rămas în afara celorlalte colective de muncă din întreprinderi şi instituţii care s-au angajat să facă economii în cinstea Congresului al III-lea al partidului — continuă interlocutorul nostru.

Dar nu numai prezentarea de spectacole la un înalt nivel artistic şi reducerea cheltuielilor de producţie l-a interesat pe actorii teatrului sătmărean.

Legătura lor cu oamenii muncii din întreprinderile şi instituţiile regiunii s-a întărit şi mai mult. Actorii Jeno Kocimas, Emilia Tornai, Ileana Földesi, Andrei Veida, Ivan Dioseghy şi mulţi alţi au îndrumat echipele artistice ale întreprinderilor „Unio", „Mondiala", Întreprinderea Casei de cultură din Carei, cea a Cămînului cultural „Ville" Satu Mare şi din alte comune.

Încheiem cu o statistică bune staţiunea 1959—1960, cînd la nivel pueri în scenă şi la alcătuirea repertoriului staţiunii vitoare, care se va îmbogăţi cu noi piese : „Război şi pace" după romanul lui L. N. Tolstoi, „Passacaglia" de Titus Popovici, „Fiul meu" de George Sandor, „Poveste din Irkutsk" de Al. Arbuzov şi altele.

Gh. R.

Pe scena Teatrului din Sf. Gheorghe

Zilele trecute a fost prezentată în premieră pe scena Teatrului din Sf. Gheorghe piesa lui Schiller „Intrigă şi iubire".

Actori tineri şi talentaţi ca Nagy Ilona sau Dănoki András au dat viaţă nemuritoarelor personaje Luiza şi Ferdinand, create pentru eternitate de marele clasic german.

În sală muncitorii şi muncitoarele uzinelor textile „Gheorghe Doja", al întîrprinderii „11 Iunie", au aplaudat cu entuziasm.

Aceasta a fost a spia premieră din această staţiune a Teatrului maghiar de Stat din localitate. Pus în scenă de Vörgyesi András, spectacolul s-a bucurat de un binemeritat succes.

Rezolvarea originală dată de Vörgyesi decorurilor, imprimă spectacolului, de la primul tablou pînă la ultimul, atmosfera dată de autor piesei sale nemuritoare.

Spectacolul indică ascensiunea an de an a nivelului artistic al teatrului din Sf. Gheorghe.

V. KONYA

ÎN CÎTEVA RÎNDURI

MARIETTA DECULESCU,

artistă emerită, ale cărei apariţii pe scena Teatrului Naţional „I. L. Caragiale" în piesele „Regele Lear" de W. Shakespeare, „Cei din urmă" de M. Gorki, „Retetaa fericirii" de Aurel Baranga, „Cuza Vodă" de Mircea Ştefănescu — s-au bucurat de un real succes.

IULIAN NECŞULESCU

a realizat, în ultima staţiune, pe scena Teatrului „C. Nottara", două creaţii de valoare la piesele „Brigada l.a de cavalerie" şi „Secunda 58".

TANŢI ECONOMU

de la Teatrul Naţional „I. L. Caragiale", care a aparut cu succes în „Cidul" de Cornelile şi „Reteta fericirii" de Aurel Baranga, va susţine — în a doua distribuţie — rolul contesei din dramatizarea „Invierea", după celebrul roman al lui Lev Tolstoi.

DRAGOŞ MÎRZAN

este un tînăr actor al Teatrului „Al. Davila" din Piteşti, care a se dovedeşte talentat şi conştiincios. A interpretat rolul soldatului Plăsăică în „Moş Teacă" de Al. Kiriţescu şi al lui Ştefan Dumitrescu în „Anii negri" de A. Baranga şi N. Moraru. A jucat de asemenea în spectacolele seţiei de estradă.

PUICA STERIAN,

actriţă a Teatrului de Stat din Turda, a obţinut frumoase succese pe scena acestui teatru, interpretînd roluri principale în piesele : „Domnişoara Nastasia", „Eşop", „Surorile Boga". La sfîrşitul staţiunii, Puica Sterian, de la Teatrul interpretează rolul Rozica din „Cheţ boiereasca".

Bilanţul unei staţiuni

Oşi însoriită de la mijlocul lui iulie, baletul Teatrului Maghiar de Stat din Satu Mare domnea o vie animaţie. De dimineaţa pînă seara, în sîsi actorii teatrului. Îmbrăţişările şi strîngerile de mîini erau exprimia unei duble bucurii de care erau cuprinşi actorii în acel moment : plecarea în concediu, dar mai ales satisfacţie actorilor că în staţiunea încheiată fiecare distre si-vă şi un aport însemnat la activitatea meritoasă depusă de teatrul lor în rîndul oamenilor muncii.

În staţiunea încheiată numărul spectacolelor prezentate a fost de peste 300. Colectivul teatrului a efectuat 120 deplasări în comune şi oraşele din regiune şi din ţară, dînd peste 300 spectacole de-a lungul staţiunii. „Colectivul teatrului nostru—ne-a spus tovarăşul Szabo Lajos, di. rectorul teatrului — s-a străduit ca odată cu ridicarea calificării şi a măestrieri artistice, să pună în scenă piese la un înalt nivel calitativ, dînd atenţie în acelaşi timp şi reducerii cheltuielilor de regie şi montaj. Nu am rămas în afara celorlalte colective de muncă din întreprinderi şi instituţii care s-au angajat să facă economii în cinstea Congresului al III-lea al partidului — continuă interlocutorul nostru.

Dar nu numai prezentarea de spectacole la un înalt nivel artistic şi reducerea cheltuielilor de producţie l-a interesat pe actorii teatrului sătmărean.

Legătura lor cu oamenii muncii din întreprinderile şi instituţiile regiunii s-a întărit şi mai mult. Actorii Jeno Kocimas, Emilia Tornai, Ileana Földesi, Andrei Veida, Ivan Dioseghy şi mulţi alţi au îndrumat echipele artistice ale întreprinderilor „Unio", „Mondiala", Întreprinderea Casei de cultură din Carei, cea a Cămînului cultural „Ville" Satu Mare şi din alte comune.

Încheiem cu o statistică bune staţiunea 1959—1960, cînd la nivel pueri în scenă şi la alcătuirea repertoriului staţiunii vitoare, care se va îmbogăţi cu noi piese : „Război şi pace" după romanul lui L. N. Tolstoi, „Passacaglia" de Titus Popovici, „Fiul meu" de George Sandor, „Poveste din Irkutsk" de Al. Arbuzov şi altele.

Gh. R.

Mircea Hindreanu într-o scenă din piesa „Nuntă mare"

Scenă din piesa „Moralitatea doamnei Dulska"

Scenă din piesa „Săbăticii", în interpretarea actriţelor Eugenia Barcan şi Angela Albani

BIBLIOTECA CENTRALĂ SIBIU

Proletari din toate țările, unifi-vă!

magazin

Anul IV — Nr. 148 * Sîmbătă 6 august 1960 * 8 pagini — 1,50 lei

Din sumar:

ARTIȘTII ÎN VACANȚĂ — la munte și la mare

Acasă la...

UN COLUMBOFIL

NOI FILME ROMÎNEȘTI ÎN PRODUCȚIE „MÎNDRIE"

MAGAZIN MEDICAL
— Novocainoterapia
— Sfaturi pentru vilegiaturiști
— Capriciile copilului

MODA: ROCHII DE VARA

Cu Garbis Zobian despre apropiatul turneu în U.R.S.S. al Teatrului de Operă și Balet al R. P. R.

MONTORII

Șantierul e ca un front, îmi spunea unul dintre inginerii Intreprinderii de montaj București, care sînt trimiși să lucreze la combinatul de îngrășăminte azotoase „Roznov". Intîi vin proiectanții, apoi constructorii și după ei instalatorii și montorii.

Pămîntul a fost răscolit, brăzdat de drumuri și gropi, utilajele umplu locul. Și tocmai cînd totul se termină, se așează în ordine, cînd în sfîrșit pe șantier pare frumos, trebuie să pleci în altă parte, să cedezi locul celor care vor munci și vor produce în uzina pe care ai ridicat-o.

S-ar putea spune că, la ora actuală, pe acest șantier, în primele rînduri sînt montorii. Pe ei îi întîlnești în halele uriașe ale secției compresie, la subsoluri în mijlocul unei păduri de rezervoare, recipiente de tot felul, pe ei îi vezi mergînd de-a bușilea ca broaștele, fixînd buloane și șuruburi pe sub marile cazane sau legați cu centuri de siguranță, fixînd piese uriașe la înălțimi amețitoare. Deși din cele mai diferite colțuri ale țării, aici parcă un singur gînd îi unește: darea în funcțiune înainte de termen a combinatului, ca un prim răspuns la însuflețitoarele chemări ale celui de-al III-lea Congres al Partidului.

Ion Hudea, directorul combinatului de îngrășăminte azotoase, în numele colectivului de aici, s-a angajat ca partial întreprinderea să intre în funcțiune cu șase luni mai devreme, să producă înainte de termen mii de tone de îngrășăminte chimice pentru ogoarele patriei. Către acest țel se avîntă toți cei ce lucrează aici, — și în linia întîia montorii.

Brigada lui Nicolae Chereches montează macaraua-portal

Ori unde este nevoie de noi

— Îl caut pe șeful brigăzii de montori de la fabrica de acid azotic.

— Eu sînt.

Și un om între două vîrste, comunicativ și sincer, îmi întinde mîna. Așa am făcut cunoștință cu Dumitru Stroe, a cărui brigadă de ploeșteni a lucrat la Orașul Victoria, la Valea Călugărească și ori unde s-a simțit nevoie de montori și de instalatori pricepuți. Mă așteptam să mă poarte printre munți de tuburi și țevi complicate, cu forme atît de neobișnuite, neașteptate. Nu. Omul mi-a deschis ușa unei magazii de scule, în care se găsea și o măsuță simplă de brad. A luat de pe masă un grafic, frumos liniat și colorat, ținut la zi. „Uite, mi-a spus el, aici stă oglindită munca noastră de ieri, de azi și de mîine. Cheia succeselor brigăzii e buna organizare, aprovizionarea făcută la timp".

Și numai la insistențele mele mi-a arătat cîteva din lucrările executate de brigada lui, printre care instalațiile de gaze la coloanele de absorbție, de-a dreptul spectaculoase.

Cu gîndul mereu înainte

Undeva, lîngă monumentalele turnuri de granulare, am dat peste cîțiva tineri în plină activitate. Ca o rîmă de di.

Nichita BISTRICEANU
Fotografii: Șimon POMPEI

• *(Continuare în pag. 4-a)*

Vedere de la combinatul de îngrășăminte azotoase „Roznov"

Tinerețe, forță, grație exprimă atitudinea acestei gimnaste — o aileță ca atîtea altele ce se pregătesc pentru marea întîlnire a sportivilor din 85 de țări, care va avea loc, peste puține zile, la Roma, cu prilejul celei de a XVII ediții a Jocurilor Olimpice moderne. (Citiți articolele noastre din pagina 5-a).

CIȘMIGIUL

Cronica străzii

Nu turturica matinală care locuiește la mansarda plopului din spre Schitu Măgureanu inaugurează programul cotidian de vară al Cișmigiului. A detronat-o din rolul ei tradițional pianista septuagenară din blocul de peste drum, rămasă din perioada „problemei gheții", de acum cîțiva ani, cu obiceiul sculatului cu noaptea-n cap. Problema a fost rezolvată între timp, spre deplina mulțumire a cetățenilor din toate cartierele bucureștene, și cu osebire a celor domiciliați în cvartalul pomenit, scutiți a „face ochi" la 4 dimineața, cînd răsuna la pian semnalul „treziți-vă la ghiață!" — adaptare pentru circumstanță și cu învoirea locatarilor, a cunoscutului marș „treziți-vă la viață!"

Ghețăriile publice fiind alimentate berechet la orice oră, ceea ce înseamnă nu numai un cîștig de somn, ci și unul financiar (ceasurile de vară sînt moartea gheții, care „durează mai mult cu cît o achiziționezi mai tîrziu", zice un proverb tropical), marșul și-a pierdut rostul.

Obicelul devine însă o a doua natură, cu sau fără ceasornic deșteptător, și așa se explică de ce eroina cronicei noastre e în picioare cînd noaptea se mai îngînă cu ziua. Gheața o cumpără acuma la ora 8, oră pe care o așteaptă îmbinînd plăcerea cu economia, în Cișmigiu, tot de la 4, ca înainte.

Prin urmare, ca și „panadisul terestru", geneza Cișmigiului începe cu această harnică gospodină, care se poate lăuda că bate cu un punct geneza biblică începută, precum se știe, nu cu una, ci cu două persoane, și încă de sex contrar.

Pînă acum nimeni nu l-a luat-o înainte. Afară doar, dacă-l socotim vizitator de aurora, pe clientul de deunăzi al restaurantului „Diham". Acesta, părăsind localul la ora închiderii (două dimineața), a trecut vis-a-vis la Cișmigiu, ca să aștepte acolo personalul 1001, cu plecarea din gara de nord la ora 3,20, direcția Băile Herculane. Văzîndu-l la ora sa lungit pe bancă, sub tei și cu capul pe valiză, îmbatabila noastră primă vizitatoare s-a mîhnit rău. Auzi dumneata! Să-i dispute cineva un titlu obținut în mod accidental, cu șpriț?! L-a zgîlțîit viguros: „Tovarășe, pierzi trenul!" Il pierduse de 40 de minute.

Deși locuiesc de cîțiva ani la doi pași de Cișmigiu, încă nu m-am învrednicit să-l surprind la ora zorilor. Această oră, e adevărat, nu-mi aparține. A mea survine pe cadran mult mai tîrziu, după cea a copiilor, a vislașilor, a băutorilor de ape minerale, coincizînd cu masa de prînz a pelicanilor. Am reușit totuși să-mi fac o imagine a orei 4 dimineața din relatările și impresiile vizitatoarei.

La ora în chestiune, Cișmigiul mai secretează liniște pentru visul plantelor și al animalelor. Plopii mai murmură prin somn versuri de Eminescu; lebedele continuă să doarmă pe puful propriilor lor pene; pe insulița unde au aterizat aseară, pelicanii asmuțiți de cine știe ce coșmar, deschid larg pliscul ca să înghită aparatul fotografic al sîcîitorului amator de instantanee „pitorești". În colivie perușele au rămas pe balansoar, cioc în cioc, cum i-adormit în amurg ultimul sărut și chiar uriașul șarpe boa (ați ghicit că-i vorba de furtunul grădinarului) încă nu s-a descolăcit de pe tamburul căruțului cu două roți.

Ca în fiece răsărit de zi, vizitatoarea trece în revistă grădina. Inspectează cu o privire poetică imensul covor verde, tivit cu begonii cafenii și pansele galbene, ce se întinde pînă-n gardul bulevardului. Numără florile. Nu lipsește nici una. Minile galante ale nopții de vară le-au cruțat. Sau poate — reflectează zîmbind vizitatoarea — au fost ocrotite de lumina lampadarelor proiectată pe tăblița „nu rupeți florile".

Merge mai departe pe aleea ce dă ocol lacului, pe care motăie, lîngă debarcader, clătinate ușure de boarea zorilor, de unduirea stîrnită de fîntîna arteziană, bărcile de culoarea peluzei. Pe o bancă a uneia, o fată și-a uitat batista. Pe podeaua alteia, fluturii aceia albi nu-s decît metamorfoza scrisorei ruptă bucățele de navigatorul solitar. N-a venit Lenuța...

Măturătorii încă n-au înlăturat vestigiile nopții întruchipate în ambalajul înghețatei „pe băț", a pungilor în care au fost dropsuri, caise și alte comestibile destinate gustării în „parfumul florilor".

„Hm! — o inscripție nouă!" — exclamă vizitatoarea, oprindu-se înaintea unei bănci proaspăt scrijelată. Ieri n-a fost. Stai-s-o copiez. A scos din poșetă carnețelul (colecționează soiul ăsta de xilogravuri comise pe copaci, pe băncile grădinilor publice, de geniul sezonier al tinerilor „cișmigeni" și a notat meticulos: „banca din fața bustului coanei Smara: două inițiale C și M. probabil Costel și Marioara, sau Cocuța și Mihai), într-o inimă străpunsă de o săgeată, — 27/7 1960".

Vizitatoarea a întors capul în direcția Schitu Măgureanu. Zîmbește mulțumită. Tot ea mai matinală. Abia acum gîngurește în plop turturica. Îi

F. BRUNEA-FOX

• *(Continuare în pag. 2-a)*

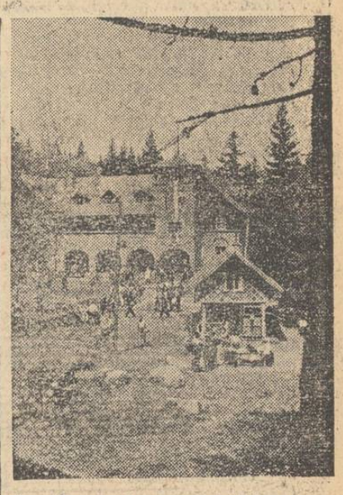

O cabană pe muntele Vitoșa

VITOȘA

Scrisoare din Sofia

Locuitorii Sofiei au o predilecție vădită pentru odihna „activă", adică pentru cel puțin o zi pe săptămînă petrecută în sînul naturii. Capitala Bulgariei este, din acest punct de vedere, un oraș privilegiat. Ajunsă în cursul ultimilor ani pînă la poalele impunătorului masiv al Vitoșei, ea este legată de suburbane și împrejurimi prin tramvai, linii de auto și troleybus, așa încît doritorii de excursii n-au decît o singură „dificultate", aceea de a decide în ce direcție să-și îndrepte pașii. Autobusele merg pînă pe coama muntelui Vitoșa, la „Zlatnite Mostove" (Podurile de Aur) sau vîrful Copita, de unde pînă la cabane și hoteluri rămîne de făcut doar o simplă plimbare pe jos. „Podurile de Aur" oferă tot ce-și poate dori inima orășanului: poieni verzi, o apă limpede ca lacrima și rece ca gheața, codri de brazi și o vedere minunată spre cîmpia Sofiei.

Amatorii de „turism adevărat" privesc cam de sus la autobuzele ce șerpuiesc pe moderna șosea, în timp ce ei urcă voios pe potecile abrupte dinspre Cnlajevo. Mulți cunosc Vitoșa mai bine decît și-ar putea cunoaște propriul lor cartier, iar rănița din spinare parcă i-ar ajuta la urcat.

Există și o altă soluție: — linia funicularului care duce din satul Gragalevți la cabana „Aleco". Din înaltul scaunelor atîrnate, iubitorii de priveliști inedite pot admira splendidul peisaj. Aceasta este o plimbare lentă, calmă, cu totul deosebită de zborul grăbit al avionului, care nu lasă ochiului timpul să guste peisajul, să-l savureze pînă în detaliile lui intime, să surprindă amănunte precum plimbarea matinală a iepurilor prin iarba plină încă de rouă.

Vitoșa nu atrage numai prin faptul că e atît de aproape de Sofia. Muntele acesta e pe cît de dulce pe alocuri, pe atît de aspru, pe cît de intim, pe atît de puternic. Crestele sale oferă ochiului orizonturi nemărginite, din izvoare curge o apă de o savoare incomparabilă. E deci ușor de înțeles, de ce atrage zeci și zeci de mii de turiști din capitală și de ce regimul de democrație populară a trecut la amenajarea acestui masiv într-un parc național de odihnă. Au fost construite hoteluri, restaurante, case de odihnă, cabane, adă-

Maxim NAIMOVICI

• *(Continuare în pag. 3-a)*

Marinarii adîncurilor

Spre adîncurile mării

Ordinul era clar: „In vederea asigurării depline a navigației... veți executa un dragaj real pe pasele... unde se presupune existența unor mine lăsate de fasciștii germani în timpul războiului!..."

După citirea ordinului, comandantul tăcu. Tăceau și scafandrii militari. Misiunea a cărei executare se ordonase nu era ușoară. Ea cerea scafandrilor să folosească toate cunoștințele dobîndite în instrucția de specialitate, tot curajul, calmul și rezistența de care erau capabili, dar mai cu seamă o atenție neslăbită ceasuri întregi, cît vor rămîne în imersiune. Minele, a căror existență se presupunea, erau vechi; apa mării le erodase poate carcasa metalică, pătrunsese la mecanisme; nisipul le cuprinsese, acoperindu-le. Un singur pas greșit al scafandrului, cea mai mică neatenție și deasupra mării ar fi apărut o movilă de apă, apoi un jet și o puternică explozie, după care cel ce a greșit, cei din jurul său, ori din barca cu pompe de aer de la suprafață n-ar mai greși niciodată, ar înceta să mai existe.

Nu. Scafandrii militari n-aveau voie să greșească.

— Misiunea va fi executată în cele mai bune condițiuni, tovarășe comandant!

Cuvintele acestea spuse de sergentul Gogoașă Nicolae sparseră tăcerea care devenise stăpînă după citirea ordinului. Privirile tuturor scafandrilor militari se întoarseră spre el încrezătoare. Dacă sergentul, comunistul acesta care îi ajutase pe toți să învețe specialitatea de scafandru și-l cunoștea pe fiecare în parte pînă în adîncul sufletului, spusese răspicat: „misiunea va fi executată!", nu mai încăpea îndoială că așa va fi. Toți știau că are o bogată experiență în meseria de scafandru; de nenumărate ori coborîseră în adîncul mării împreună și ghetele de plumb ale costumelor lor își inscriseseră alăturate formele în nisipul multor locuri în care lucraseră (ce-i drept nu la dragaj real cum vor lucra acum); de nenumărate ori priviseră împreună, prin vizorul rotund al căștii de scafandru, mlădierea peștilor și a algelor între ape, în acea lume a tăcerii submarine, bogat colorată. Pe fiecare îl sfătuise, îl ajutase să-și înfrîngă temerile și neștiința. Și dacă acum spusese...

Sigur. Nici unul dintre ei nu va greși.

S-ar fi putut întîmpla

Era a cincea zi — cinci zile de căutări. Digul de la Eforie rămăsese mult în urma scafandrilor, care zilnic străbăteau pe fundul mării kilometri întregi. Nimic însă. Nici urmă de mină. Numai alge și pești, scoici în sute de culori și nisip roșcat. Pentru scafandri culoarea nisipului era un indiciu prețios. Ea le dădea siguranța că pe unde calcă ei nu se mai află nimic, căci fulgerarea unui pește cît de mic, mișcarea unei alge lasă pe nisip o dîră albicioasă. Cu atît mai mult prezența unei mine.

Orele se scurgeau greu. Trei... patru... cinci... Oboseala îi prindea. Mușchii puternici începuseră să tremure de încordare. Lumina se împuținase deoarece adîncimea de zece metri la care căutaseră în prima zi de lucru sub apă ținea de domeniul trecutului. Acum se aflau la cincisprezece metri în adînc și nici urmă de mină. Doar o...

— Văd o parîmă!

În telefonul care leagă pe fiecare scafandru cu barca respectivă, vocea soldatului fruntaș Dincă Ion părea înăbușită, strivită.

— Urmărește-o pînă la capăt! — ordonă comandantul bărcii.

Și încet, cu mii de precauțiuni, soldatul fruntaș porni pas cu pas să cerceteze parîma. Inima îi bătea puternic. Știa că o sîrmă, care la prima vedere pare neînsemnată, inofensivă, putea să fie cablul vreunei mine și la cea

Aer pentru cei din imersiune Foto: I. MARINOF

Nicolae RAȘINARI

• *(Continuare în pag. 4-a)*

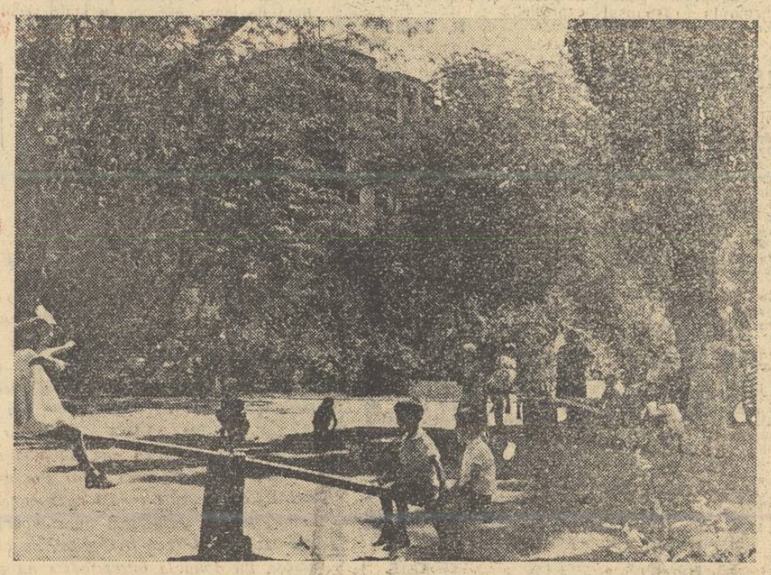

Un colț din grădina Cișmigiu

Fotografia: N. SĂNDULESCU

ENCICLOPEDIA „MAGAZIN"

Tamara Makarova

Artista poporului din U.R.S.S. Tamara Fedorovna Makarova este una dintre cele mai talentate actrițe de film sovietice.

Iubită și apreciată de marele public, numele Tamarei Makarova reprezintă o garanție de succes ori de cîte ori apare pe genericul unui film.

Încă de la primele sale roluri, la terminarea Institutului de Artă Scenică din Leningrad, figura caldă și sensibilă a frumoasei Makarova a atras atenția spectatorilor cinematografiei. După cîteva apariții în filme ca „Dezertorul" (regia Pudovkin) „Amiază" în regia lui Zarhi și Heifit și altele, Tamara Makarova trece să lucreze sub direcția marelui regizor Serghei Gherasimov, cu care turnează cea mai mare

TAMARA MAKAROVA

parte a filmelor ei. În primul său rol, cel al doctoriței Jenia Ohrimenko din filmul „Cei șapte viteji", Makarova reușește o creație interesantă, afirmîndu-și din plin posibilitățile sale dramatice.

Joacă apoi rolul principal în „Orașul fericirii" (1938), în care obține un frumos succes.

Dar cel mai mare rol din cariera sa, după afirmațiile actriței chiar — a fost acela din filmul „Învățătorul", realizat în 1939 de regizorul Serghei Gherasimov (cu care Makarova se căsătorește între timp).

Aducîndu-și aminte de acest rol al colhoznicei Grunia Sulimina, Tamara Makarova povestește între altele: „Rolul Gruniei m-a îmbogățit nu numai ca artistă, dar și ca om. Am văzut cu ochii mei toată frumusețea creșterii conștiinței și nobletea caracterului oamenilor din satul nostru de azi, setea lor arzătoare de a învăța. Și trebuie să spun că în procesul muncii am trăit clipe care m-au răscolit".

Makarova izbutește cu o deosebită forță dramatică să dea viață Gruniei Sulimina care a rămas una dintre cele mai complexe personaje feminine create de cinematografia sovietică.

Pentru prima dată în cariera sa Tamara Makarova interpretează apoi un rol clasic în transpunerea cinematografică a operei lui Lermontov „Mascarada" realizată în 1940.

„Tratarea tradițională a acestui rol pe scenă — *spune artista* — se reducea de obicei la faptul că Nina era interpretată ca un caracter specific al timpului său... Noi am văzut în ea un suflet tînăr, curat și sincer, ce nu înțelegea intrigile și legăturile false ale societății aristocratice, lipsite de umanitate".

Succesul Makarovei în „Mascarada" a fost răsunător.

În timpul Marelui Război pentru Apărarea Patriei, Tamara Makarova rămîne în Leningradul ei drag, unde ia parte, alături de toți ceilalți locuitori, la apărarea acestuia. Și în acest Leningrad blocat de armatele fasciste, regizorii Gherasimov și Kalatozov se decid să înceapă turnarea filmului „Neînfrînții", în care Makarova joacă rolul tinerei inginere Nastasia Kovaleva. Actrița povestește cu acest prilej că în timpul turnării filmului, care se făcea în condiții deosebit de grele, s-au petrecut scene emoționante, ieșite cu totul din comun. Astfel trupele sovietice din oraș și detașamentele de muncitori erau filmate — pentru scenele de masă necesare filmului — în plin marș, trecînd prin fața aparatului de luat vederi, după care își urmau drumul spre tranșeele înaintate ale orașului. Și pentru mulți aceasta era prima și ultima filmare din viața lor.

Reapariția Makarovei, în anii ce au urmat după război, în basmul „Floarea de piatră" turnat de regizorul A. Ptușco, a constituit o surpriză plăcută pentru admiratorii ei. În rolul stăpînei Muntelui de Aramă, interpretarea realistă a Tamarei Makarova s-a împletit admirabil cu elementele romantice și fantastice ale basmului, dînd astfel un bogat și original sens personajului.

Printre celelalte mari creații ale actriței trebuie să amintim în deosebi aceea din filmul regizorului Gherasimov, „Tînăra gardă" *(adaptare după romanul cu același titlu) în care interpretează rolul Elenei Cosevaieva, mama lui Oleg.*

Adînca înțelegere a eroinei sale au făcut-o pe Tamara Makarova să desăvîrșească pe ecran tipul eroicei mame, sovietice, transmițînd prin interpretarea sa emoții adînci spectatorilor.

Publicul nostru a avut prilejul s-o vadă pe Makarova în unul din ultimele filme ale lui Gherasimov, „Medicul de țară".

Makarova și-a împărțit talentul și puterea sa de muncă între film și activitatea pedagogică, îndrumînd cu dragoste tinerele talente dramatice.

Pentru întreaga sa activitate Tamara Fedorovna (premiată de mai multe ori pentru creațiile sale actorești) a fost distinsă cu înaltul titlu de Artistă a Poporului Uniunii Republicilor Sovietice Socialiste.

Ion BARNA

Mic dicționar de expresii celebre

(Răspuns cititorilor)

LUCACI VICTOR — Reșița: Foarte corect în italienește ar fi trebuit spus: eppure si muove, dar forma în care ați dat această expresie e atribuită lui Galileu e. cea vorbită: **e pur si muove** și traducerea exactă este: și totuși se învîrtește (corectă e și forma cealaltă: eppur... fiindcă italienii, cînd unesc o vocală de cuvîntul următor care începe cu o consoană, dublează această consoană: eppur, siccome, arri, vider... etc. Dar în nici un caz move în loc de muove.

I. SOKOLOV — Timișoara: Am fi curioși să știm în ce carte ați găsit șapcă frigiană. E o traducere greșită. Se zice bonetă frigiană fiindcă are chiar și forma de bonetă lungă, de lînă. I se spune „frigiană" deoarece seamănă cu „cușma" pe care o purtau în antichitate frigienii (popor din Asia Mică). Ea a fost adoptată de revoluționarii francezi sub prima republică (1792) ca însemn al libertății. Era roșie și avea o cocardă tricoloră pe o parte. Explicația este că boneta frigiană a fost în vechime (nu la frigieni, ci în afara hotarelor Phrygiei) semnul distinctiv al sclavilor eliberați. Notați, prin urmare, legătura.

CALENDAR

8 — 14 august

8

1908 : S-a născut Chivu Stoica, președintele Consiliului de Miniștri al R.P.R., membru în Biroul Politic al C.C. al P.M.R.

9

1601 : A fost omorît Mihai Viteazul.

12

1955 : A murit scriitorul german Thomas Mann (n. 1875).

13

1829 : S-a născut I. M. Socenov, părintele fiziologiei ruse (m. 1905).

1802 : S-a născut poetul german Nikolaus Lenau (m. 1850).

14

1958 : A murit savantul fizician francez și activist pe tărîm obștesc Frederic Joliot. Curie.

Începuturi de teatru la Craiova

Mai mult decît alte orașe care au cunoscut sporadice stagiuni de teatru, Craiova, mulțumită interesului unor localnici, al unor intelectuali, dar și inițiativei și pasiunii unui actor care nu era însă oltean, Theodor Theodorini, șeful unei adevărate familii de actori, dintre care unii au cucerit succese și în străinătate, ca de pildă vestita cîntăreață Elena Theodorini, — a avut mai mult decît reprezentații izolate.

Datorită străduințelor lui Heliade și ale unor elevi ai săi, ca Stancu Căpățîneanu și Grigore Pleșoianu, Craiova avea școală românească, înlocuitoare a celei grecești, încă din 1827, iar tot aci s-a creat, în 1838, de către pictorul Constantin Lecca, cea dintîi tipografie într-un oraș de provincie, după cum, mulțumită legăturilor comerciale cu Transilvania, în capitala Olteniei au început să vină de timpuriu cărți și ziare.

Prin 1837 se juca teatru și în localul școalei centrale din Craiova. Se vede aceasta dintr-un raport al îngrijitorului școalei, C. Tănislăvescu, care pomenește despre „sala cea mare... unde se juca teatru".

Mai veche decît teatrul pare să fie la Craiova opera, căci în 1835 orașul care număra aproape 20.000 de locuitori, atrăgea trupe de operă, iar în 1844 Gh. Simonis a înființat „o școală de muzică pe lîngă teatrul național din Craiova", organizînd și un spectacol cu „Norma", opera lui Bellini, preferată de toți începătorii în ale teatrului muzical, din pricina instrumentației foarte simple, redusă la cîteva coarde.

Proiectul ridicării unei clădiri de teatru la Craiova datează din anii premergători Revoluției de la 1848 în Oltenia, încadrîndu-se mișcării culturale dinaintea acestei mișcări.

În acest mediu, accesibil manifestărilor artistice, a picat, noi credem că în toamna lui 1849, trupa lui Costache Caragiale și din care făceau parte și Costache Mihăileanu și Costache Serghie, următi de ministerul de interne din București, ca unii care luaseră parte activă la Revoluție. Ioan Thănăsescu, actor iruntaș al teatrului din Craiova, în cuprinsul unor amintiri, relatează că cei doi actori au plecat din București fiind sfătuiți de către căpetenille revoluției **„spre a nu fi închiși, surghiuniți, trimiși pe la mînăstiri sau expatriați".** Desigur că actorii, care se aflau în pericol la București, au solicitat colaborarea lui Costache Caragiale, care nu avea nici el motive să se simtă în siguranță în capitala Munteniei. Din trupa aceasta au mai făcut parte Ion Lăscărescu, Pavel Stoenescu, căsătorit cu Ralița Mihăileanu, Costache Dimitriade, Ștefan Mihăileanu, Ion Vlădicescu, Stelio, Marița Constantinescu-Blonda, Anica Niculescu, Zoe Manolescu și cîțiva elevi; actorii bucureșteni și-au alăturat o trupă locală de diletanți, care **„juca prin săli și grădini"**, condusă de actorul Corcoveanu.

De la început actorii au aflat înțelegere și sprijin din partea lui D. Filișanu și a lui Pera Opran, care făcînd intervenții, au obținut pentru noii veniți **„sala cea mare din școala Lazaro-Otetelișeanu, unde se improviză o scenă cu cîteva culise".** Nu este de crezut că în orașul revoluționar, unde pedepsirea celor care au luat parte la mișcare s-a făcut fără menajamente, — între alții Constantin Lecca a fost îndepărtat din învățămînt ca unul care **„s-au abătut de la datorie și au luat parte la revoluție, întrebuințînd propaganda"**, — trupa condusă de Costache Caragiale și Costache Mihăileanu să fi jucat un repertoriu prea îndrăznel; desigur că s-au reprezentat aceleași vodeviluri care nu puteau supăra stăpînirea. Dar meritul lui Caragiale și al lui Mihăileanu este cel al pionierilor care înfig un steag, marcînd cucerirea, — și teatrul în limba română cucerise Craiova.

Pe cînd Costache Caragiale a stat la Craiova doar cîteva luni, Costache Mihăileanu și cu o parte din trupă hotărî, seră să se stabilească la Craiova, unde sperau în acordarea unei subvenții, dar un incident, prilejuit de reprezentarea unei piese, în decursul căreia unii spectatori, printre care Filișanu, Diculescu, au luat inițiativa ridicării unui teatru, a cărui lipsă era mai de mult simțită. La 2 iunie 1850 s-a lansat de către Petre Opran o **„chibzuire de zidirea unui teatru în orașul Craiova".** Un număr de 40—50 de loji ar fi devenit proprietate „veșnică", proprietarii avînd libertatea să le vîndă ca pe niște acțiuni sau să le închirieze; se admitea și întovărășiri pentru cumpărarea unei loji și, după obiceiul timpului, urma să se construiască loji și pe scenă.

Era vorba de un teatru **„improvizat și nu edificat"**, — adică de un teatru din bîrne și palanță, un teatru făcut prin donații particulare de materiale de construcții și pentru a cărui ridicare au fost întrebuințați **„arestanții din închisoarea locală și un mare număr de robi ai boierilor".** A fost acesta primul teatru al Craiovei, așezat între școala Lazaro-Otetelișeanu și băile comerciale, în mahalaua Sf. Troiță, pe unul din locurile virane de pe cîmpia numită a Călărașilor.

Stagiunea 1851—52 s-a deschis la 14 noiembrie 1851 cu piesa **Mihai Viteazul,** pentru montarea căreia se făcuse colectă. Reprezentarea piesei era anunțată pe la ora 7 seara prin trei lovituri de tun date din curtea teatrului, obicei care a rămas mulți ani, — **„la zgomotul acestor detunături cetățenii fiind înștiințați că la teatru se joacă o piesă patriotică".**

Ioan MASSOFF

Rousseau

Jean Jacques Rousseau aparținea unei familii franceze de origină, care în urmă cu cîteva secole, mai exact în jurul anului 1550, se refugiase la Geneva sub presiunea persecuțiilor religioase. Tatăl, un modest ceasornicar, și-a crescut fiul în spiritul unei educații multilaterale.

Traiul întregii sale adolescențe a stat sub semnul vagabondajului. Rousseau a fugit de acasă și a schimbat în cîțiva ani o duzină de stăpîni. A fost pe rînd ucenic-gravor, lacheu, muzician, secretarul unui ambasador, preceptor și, în sfîrșit, din 1749, la vîrsta cînd împlinise 37 de ani, scriitor și filozof. Debutul său în acest domeniu pare a fi un capriciu al hazardului. Pe cînd îi ducea lui Diderot, redactorul „Enciclopediei", întemnițat pe-atunci la Vincennes, unul din articolele sale, l-a căzut sub ochi un afiș anunțînd concursul inițiat de Academia din Dijon pe tema: **În ce măsură progresul științei și artei a contribuit la îmbunătățirea moravurilor.** Rousseau, în dezacord cu opinia generală, afirma în răspunsul său — devenit celebru din clipa publicării — că într-o societate bazată pe inegalitate, avîntul tehnicii și al culturii în general a dus la coruperea treptată a societății. Punctul de vedere formulat nu avea o bază științifică materialistă, dar exprima protestul naiv al scriitorului față de o organizare socială întemeiată pe tot soiul de constrîngeri și prejudecăți.

În 1755 apare dizertația sa intitulată **Discurs asupra originii inegalității oamenilor.** Trecere în revistă a evoluției omului de la barbarie la civilizație, lucrarea denunță inegalitatea, proprietatea fondată pe exploatarea semenilor.

Ca scriitor, Rousseau a lăsat cîteva cărți în care primatul sensibilității și al intuiției ocupă un loc de seamă **Emile,** întinsul roman pedagogic și **Confesiunile** ni-l înfățișează pe autor în postura unui personaj încercat greu de viață, îndrăgostit de natură și care urăște conformismul, stupiditatea instituțiilor burgheze, educația departată de necesitățile practice, ca și rigiditatea principiilor etice.

Cu **Contractul social** (1762) aportul lui Rousseau la cauza Revoluției crește considerabil. Este un manifest scris cu îndemînare retorică, care proclamă adeziunea la idealul sfînt al libertăților civice și condamnă regimul monarhic și feudal.

Și chiar dacă, privită în general, literatura lui J. J. Rousseau nu are limpezimea celei scrise de Voltaire, ea cîștigă prin pitorescul notației, prin îndrăzneala soluțiilor pedagogice, prin accentele demascatoare la adresa regimului absolutist și prin elocvența expresiei.

H. ZALIS

Hans Christian Andersen

Scriitorul danez Hans Christian Andersen, despre a cărui viață și activitate scriem aceste rînduri cu prilejul împlinirii a 85 de ani de la moartea sa, a lăsat o bogată moștenire literară.

Înzestrat cu o vastă cultură, obținută nu din școli, pe care nu a putut să le frecventeze din pricina greutăților materiale prin care a trecut, ci ca autodidact, a folosit multe din genurile literaturii. El a folosit poezia (lirică și umoristică), teatrul (de la comedie și tragedie pînă la libretul de operă), schița, povestirea, nuvela de călătorie și romanul.

Răzbătînd greu în viață, el a reușit totuși să se facă cunoscut și apreciat în multe țări ale lumii unde i s-a tipărit opera. Povestiri ale sale au fost traduse de Lev Tolstoi, versuri ale lui au fost transpuse pe muzică de Schumann și Grieg.

Hans Christian Andersen este autorul duioaselor povestiri care au încîntat pe mulți copii ai lumii, între care și pe cei din țara noastră. În scrierile lui, Andersen reflecta dragostea față de oameni, de adevăr și de frumos. Un contemporan spunea, pe bună dreptate, că povestirile sale vorbesc despre „suferința foamei și a frigului". În adevăr, Andersen s-a aplecat asupra suferințelor îndurate de copii în regimul capitalist, s-a aplecat în general asupra vieții mizere oferite de acest regim oamenilor umili din care făcea și el parte.

Niciodată, în ciuda reputației căpătată ulterior, fostul cizmar din orășelul Odense nu și-a uitat obîrșia. El a nutrit mereu o caldă dragoste față de cei nevoiași, făcîndu-se apărătorul lor.

Veșnic dornic să cunoască locuri și oameni, Hans Christian Andersen a călătorit mult, deși condițiile de călătorie nu erau îmbietoare. Din contra. „Călătorind, spunea el, viața se îmboațește". Observator atent al societății, el a făcut multe notații de o mare valoare socială, adunîndu-le în volume. Între acestea sînt „Bazarul unui poet", „În Suedia", „În Spania" etc. O lectură interesantă, instructivă, o oferă și lucrarea autobiografică „Povestea vieții mele". În timpul călătoriilor a făcut cunoștință cu multe din celebrități ale epocii — Charles Dickens, frații Grimm, Victor Hugo, Lamartine, Balzac, Heine și alții.

În aceste obositoare peregrinări, ajunge în 1841 și pe meleagurile noastre, venind de la Constantinopole, pe mare. Poposește un timp în Constanța, străbate Bărăganul, ajunge la Giurgiu, Orșova și Mehadia. Despre locurile noastre pitorești, Andersen are cuvinte foarte frumoase, dar și cuvinte aspre despre așezările nedrepte pe care le întîlnește în cale.

Deși a trecut mai bine de trei sferturi de veac de cînd inima bună a lui Hans Christian Andersen a încetat să mai bată, el nu a fost uitat. Noi și noi ediții din opera sa sînt tipărite. În țara noastră, povestirile lui se bucură de o largă răspîndire, numele lui Andersen fiind rostit cu respect și adîncă prețuire.

C. S.

CIȘMIGIUL

(Urmare din pag. 1-a)

răspunde imediat alta din castanul de lîngă hulubărie și apoi canarul de pe terasa de la al șaptelea al blocului nou, cu fațada spre eleșteu. Intră în cor și porumbeii, păunii, perușele.

E încă devreme. Nici cinci. Pînă la gheață mai e destul. În grădină e o răcoare bună conducătoare de mirezme. Pe care bancă să se așeze? A! Pe cea de lîngă boschetul cu trandafiri. Bine am nimerit-o — își zice cu tandrețe, privind la petalele albe ale margaretei risipite pe nisipul aleei, lîngă bancă, de cine știe ce degete sentimentale: „mă iubește! Nu mă iubește!" — Of! tinerețea!

Treptat, treptat, Cișmigiul se însuflețește. Pe ecranul orelor ce se perindă apar imaginile pe care ea le cunoaște. Grădinarii fac toaleta peluzelor.. Ospătarii restaurantului coboară scaunele care au dormit toată noaptea pe mese... Fabricantul de vată de zahăr și-a deschis ghereta... Pe terasele blocurilor cu fața spre parc încep să fluture, „ca la Neapole", rufe colorate... Nutriile își fac prima baie în familie... Uite, copiii își iau în primire movilițele de nisip, grădina se umple de rîsete argintii, în vreme ce porumbeii purced a silabisi cu ciocul boabele de porumb din treuca lor alimentară. Cu cititorii de ziare „în aer liber" s-a completat prima fază a programului. Ca o regisoare mulțumită

că totul se desfășoară normal, vizitatoarea iese din scenă.

Ora 9 e aceea a gemenilor. Cișmigiul bate recordul gemenilor. Cred că nu există un spectacol mai emoționant decît defilarea pe alee a cărucioarelor în care pruncii sînt așezați ca pe cărțile de joc. Picotesc sau privesc cu ochi mici cît mărgelele frunzișul arborilor, figurile înduioșate ale pietonilor întoarse spre unul, spre celălalt. Tinerele mame își încrucișează din treacăt privirile, cu un surîs de mîndrie concurentă: „ai mei sînt mai frumoși!". Uneori, din vanitate paternă, tînărul tată împinge cărucul, oprindu-se din cînd în cînd ca să aranjeze pernițele roz sau albastre, să le pună la gurițe suseta. Pretext de a răspunde întrebărilor admirative: „ai mei sînt". Dar parcă bunicul e mai puțin orgolios cînd zice: „nepoții mei". Și după o clipă, cu efect: „mai am doi. Tot gemeni".

Ora 11. Toate scaunele din jurul pavilionului cu ape minerale sînt ocupate, de bărbați și femei orînduiți cu fața spre cabana tapisată cu literatura diuretică și laxativă a Bovizului, Căciulatei și Slăniculuî...

Pensionarul cu haină de alpaga s-a ridicat de pe scaun. E la al doilea pahar. S-a apropiat de fereastra pavilionului, din al cărui interior căptușit de sus pînă jos circular cu sticle, irumpe o boare răcoroasă de umbră igienică și clondire la gheață.

— O Căciulată — rostește cu un surîs, care e o fluturare anticipativă de euforie năzuită și cea mai bună reclamă pentru maria întreprinderii.

Funcționara, amabilă, pune mîna pe pahar.

— Îl am pe al meu! — spune clientul cu amor propriu, întinzînd un bocal incrustat cu gradații și înfloarat cu o „vedere climaterică". De gît îi atîrnă o curea, ca de binoclu, cu un suport de piele, în care instalează paharul de cristal, plin cu băutura tămăduitoare. Îl duce la gură și trage o sorbitură, cronometrîndu-și peripatetic pașii, cu liniuțele ce măsoară conținutul. Din cînd în cînd, leapădă paharul din mînă, ca un biciclist ghidonul, încîntat ca de un tur de forță. Paharul se izbește moale de burtă, dar nu se varsă. Posesorul își poate permite să stringă o mînă prietenă cu ale lui amîndouă, să se promeneze cu jurnalul ținut de ambele capete, să ție brațele la spate etc, etc.

Ceilalți n-au așa ceva. Beau din paharul pavilionului, atenți la topografia terenului, la circulație, la incidentele neașteptate ce primejduiesc conținutul lichid, pompat cu grijă, gram cu gram. Unii mîmoază, cu o strașnică naturalețe, gustul licoarei minerale. Grimasa lor e amară, în compoziția măștii lor detectezi formula chimică a pucioasei și iodului.

Alții afișează un aer inspirat și-ți fac impresia că VĂD ce se petrece înlăuntrul anatomiei lor, că asistă la procesul operatoriu al elixirului, care merge de-a dreptul la ficat, sau la rinichi, picătură cu picătură, mîngîind și ungînd organele vătămate. Fac înconjurul pavilionului, calculîndu-și în așa fel turațiile ca să coincidă cu timpul impus lichidului de îngurgitat, după care se așează privind la rîndul lor, pasivi acuma, demonstrațiile celorlalți.

M-am apropiat, profesional, de ghișeul pavilionului.

— Tovarășă, cum stai cu paharele?

— N-a dispărut nici unul.

— Tovarășă, cînd introduceți acel preparat savuros, pentru vizitatorii dezinteresați, care se cheamă șprit? Poate fi și cu borviz.

Ora 3. — Aleele Cișmigiului sînt cotropite de arșița verii. Le străbat, acum, trecătorii grăbiți să cunoască, în apartamentele cvartalului din jur, odihna binemeritată.

Vor trece însă numai cîteva ore și Cișmigiul se va reanima, ca atins de o baghetă magică. Fîntîna arteziană din mijlocul lacului captează, în orele amurgului, razele șingerii ale soarelui și le răsfrînge în mii de irizări diamantine... Aleele Cișmigiului cunosc acum marea lor afluență. Vin familiile de muncitori, de funcționari, să respire aerul curat de sub copacii seculari... Grădina restaurantului e plină. Curînd se vor aprinde lampadarele cu lumina opalină de neon. Curînd, Cișmigiul devine împărăția și refugiul îndrăgostiților... Nu mai e mult și vizitatoarea noastră își va reîncepe cronica cotidiană...

F. BRUNEA-FOX

— Scuzați!... Așa scrie pe ușă...

Desen de Gh. CHIRIAC

ACASĂ LA...

Un columbofil

Acasă, undeva pe șoseaua Mihai Bravu. În curte, de pe acoperișul unei voliere, stoluri de porumbei se înalță în bătaia soarelui; alții coboară în bătătură și se apropie de stăpînul lor. Îl privesc cu atenție; cîte unul i se așează pe umăr. Columbofilul — adică iubitorul de porumbei — îi mîngîie penajul catifelat.

— E cam obosit — îmi spune. Abia a venit... din cursă de la Budapesta.

Și așa, pornind de la aspectul curții cu columbe, începem să vorbim despre minunata pasăre-porumbelul călător.

Pe drept cuvînt putem spune că porumbelul călător este un sportiv în toată puterea cuvîntului. Ba încă unul care bate recorduri de viteză și cucerește medalii... Știți cu ce viteză poate zbura un porumbel... cursist? Închipuiți-vă un tren expres care circulă cu 80 pe oră. Ei bine, columbul aflat în cursă îl întrece. Poate atinge pînă la 120 km pe oră. Dar pentru a atinge astfel de viteze, porumbelul — ca oricare sportiv — are nevoie de antrenament. Antrenamentul — zborurile pe distanțe mai mari — îl ajută pe porumbel să-și dezvolte mai mult simțul de orientare, să i se oțelească mușchii, iar aparatul respirator să-i asigure suflul necesar.

Columbofilul își duce porumbeii departe de casă; pleacă cu ei, de pildă, de la București spre Ploești, Oradea sau Satu-Mare. Îi așează în niște lăzi speciale și pasărea nu vede pe unde o poartă trenul. Ajuns la destinație, columbofilul își lansează cursiștii. După lansare, se grăbește să telefoneze acasă. (Majoritatea columbofililor au telefon): *„Porumbeii au plecat la ora... Așteptați-i".* Cînd porumbeii au sosit (toți porumbeii călători se înapoiază, de oriunde i-ai lansa, la hulubăria lor) se notează ora și se stabilește viteza. Cînd au loc concursuri oficiale, procedeul stabilirii vitezei se schimbă. Porumbelului i se pune la picior un inel de aluminiu cu număr (în afară de cel matricular pe care-l poartă în mod obișnuit). Se notează ora lansării, iar la sosire, prima grijă a columbofilului este să scoată inelul și să-l introducă într-un ceas pontator, nelipsit în casa crescătorului de porumbei de curse. Pe inel se stanțează, mecanic, ora exactă a sosirii; și astfel se stabilește, în fața juriului, viteza.

★

De curînd ne-au vizitat țara columbofilii cehoslovaci. Ei au venit cu vagoane întregi de porumbei și au făcut două lansări: de la București și Constanța. După prima cursă, au început să vină scrisori pe adresa asociației noastre columbofile. Citesc una din ele, trimisă de Ladislav Francisc din Plsen: *„Vă aduc la cunoștință că cei doi porumbei cu care am concurat, și care au plecat din București simbătă 2 iulie, ora 5,10 dimineața, au sosit acasă a doua zi, ora 7 seara. Porumbeii sînt sănătoși și acum mănîncă cu mare poftă... Transmiteți columbofililor romîni toată dragostea și prietenia".*

Plecînd de la scrisoarea lui Ladislav Francisc, aducem vorba despre viața porumbelilor călători. Gazda mă introduce mai mult în tainele columbofile. Mi-am adus aminte cum la Festivalul tineretului au fost lansați de pe stadionul „23 August" imense stoluri de porumbei, care au acoperit deodată cerul. L-am întrebat pe crescător:

— Ai cui erau?

— Ai noștri, ai celor cîteva mii de crescători din țară. După lansare, fiecare și-a așteptat porumbeii la domiciliul lui, fie că erau din București, Cluj sau cine știe ce colț de țară. Toți au ajuns acasă cu bine.

— Cum vă explicați?

— Pînă acum nu s-a găsit explicația. Unii oameni de știință bănuiesc că aceasta s-ar datora unui simț extraordinar de orientare, aflat undeva în căpșorul pasării; alții, că s-ar orienta după unde electromagnetice. Exact nu știe nimeni. Un lucru știm: porumbelul este animat de un continuu dor de casă, spre care vrea să ajungă cît mai repede...

★

Răsfoim cărți și documente din care aflăm amănunte și cifre. Iată o serie de porumbei belgieni. Au fost lansați din Alger. Au străbătut Mediterana (600 km), (ei străbat pînă la 1.000 km pe zi) și au mai zburat 1.400 km pe continent, pînă acasă. Drumul l-au făcut în două zile. Alții au străbătut drumul Copenhaga — Roma (1.560 km) într-o zi jumătate. Iată și cîteva recorduri din țară: București — Breaza (104 km) 1 oră, 5 minute. Sighișoara — București (230 km — o oră, 55 minute), Cluj — București (330 km — cinci ore 28 minute), Oradea — București (450 km — 8 ore, 16 minute), București — Satu Mare (460 km — 8 ore, 45 minute).

Adăugăm amănuntul că porumbelul călător nu zboară decît ziua și la înălțimi care nu trec de 300 m. Dar cum traversează el munții înalți? Nu-i traversează, ci îi ocolește. Se strecoară prin văi, caută drumuri mai accesibile. Dacă-l prinde noaptea pe drum, se adăpostește, așteptînd zorile cînd începe din nou să străbată distanțele. Se mai întîmplă uneori, să fie urmărit de răpitoare. Atunci numai viteza îl salvează. Unii se mai și rătăcesc. Anul trecut, s-a primit un telefon din comuna Ileana, de lîngă Lehliu: „S-a rătăcit un porumbel, e aici în localul Sfatului și are inel cu număr". După număr, s-a căutat crescătorul în matricula asociației. Și columbofilul, fericit, a luat imediat trenul și i-a adus porumbelul acasă...

★

Crescătorul cu care stau de vorbă are în voliera lui un număr de 150 de porumbei. Adăpostul e spațios, curat și luminat, la nevoie, cu multe becuri electrice. Hrana este aleasă și grija pentru sănătatea lor e aproape părintească. L-am întrebat, deci, pe columbofil:

— După cum văd, creșterea porumbeilor vă dă serios de lucru. Și-apoi, aveți și cheltuială. Cum le faceți față?

— Da. Este adevărat. Ce vreți... Dar nu uitați că, de cele mai multe ori, pasiunea nu cunoaște nici o piedică...

Miron LIVIU

POSTA REDACȚIEI

G. V. — Alba Iulia: Disputei începute și neterminate cu tovarășii dv. I se poate pune punct. În adevăr, în țara noastră se dezvoltă o clasă nouă, aceea a țăranimii colectiviste. Cunoscînd care sînt caracteristicile unei clase sociale, puteți fundamenta părerea dv. analizînd trăsăturile noii clase în formare.

F. ROMAN — Gurahonț: Sîntem de acord cu dv. cînd spuneți că bunul cel mai de preț al omenirii este pacea, de care are nevoie ca de lumina și căldura soarelui. Încercînd să transpuneți aceste gînduri în versuri, n-ați izbutit să creați o poezie reușită din punct de vedere artistic. Defecțiunile sînt evidente atît în ceea ce privește ritmul, rima, cît și în expunerea ordonată a ideilor. Mai încercați, însă analizați cu mai mult ochi critic, producțiile proprii.

R. CÎRJEAN — București: Ipotezele ce le faceți pe marginea teoriilor savanților sovietici Sklovski și Agrest sînt interesante dar nesustinute. Nu se înțelege cu claritate ceea ce vreți să adăugați teoriilor emise. Credem că veți reveni.

P. IOCEA — Bîrnova (Iași): Pentru fixarea cărbunelui utilizat la desen, cumpărați de la librărie un fixativ cu care se stropește lucrarea. Flacăul costă puțin, în jurul sumei de 5 lei.

GABRIELA GRIGORIU — Negomir (Tg. Jiu): Singura modalitate de a vă putea califica în muncă de activist cultural este aceea de a vă adresa secției de specialitate a sfatului popular regional, spre a vă propune la școlile care pregătesc asemenea cadre. În ceea ce vă privește problema ridicată de dv. răspunsul este negativ.

I. POPESCU — Tg. Jiu și N. SĂNDOIU — Orașul Stalin: În cele scrise, aveți dreptate. Mai mult ce v-am putea spune pentru a fi mulțumit de răspuns?

Deschid o întreprindere

Năravuri și moravuri

Ați citit ziarele de luni? Ziarele cu mică publicitate. Anunțul acela eu l-am dat. Care anunț? De ce nu citiți, tovarăși, lunea ziarele? Ați citit și ați uitat. Astea nu sînt semne bune. Vi-l amintesc eu, pentru că sînt băiat bun. Așa suna: „Angajez mangatale, giurumele, chiulangii, risipitori, hoți cu și fără cazier, tîrnositori de mangal, specialiști în bătutul apei în piuliță de bronz și în piuă de lemn, excroci cu state vechi și noi, mincinoși, băgători de bețe-n roate, lăudăroși (lăudăroșii sînt angajați numai pe bază de concurs eliminatoriu. N-avem nevoie decît de maximum șase lăudăroși), pesimiști, arzători de gaz lampant, pisălogi...".

Ce fac cu ei? De ce-i angajez? Deschid o întreprindere. De unde am fonduri? Fac eu rost. De fapt, de foarte mult capital nici nu am nevoie. Ce-mi trebuie? Pentru început un local. Dar nici de local n-am nevoie. Un șopron lung, cîteva sute de kilograme de mangal — materie primă pentru tîrnositori — niște roate (roatele vor fi învîrtite pe principiul vaselor comunicante, nu vor fi prevăzute cu nici un fel de apărători de protecție). Deci la angajare se va ține cont de calificarea lor. N-o să angajez orice începător (băgătorii de bețe-n roate vin cu bețele lor, n-aș vrea să le dau și bețe, ar fi prea de tot). Un butoi cu gaz, să aibă ce arde arzătorii (întreprinderea n-o s-o asigur la ADAS, nu fac nici echipă de pompieri voluntari și nici stingătoare nu cumpăr). Dacă ard arzătorii de gaz treaba lor, să ardă sănătoși. Eu doliu la întreprindere nu pun, nu dau despăgubiri familiilor lor și nici ajutoare de înmormîntare. Se vor înmormînta, dacă o să fie cazul, singuri. Îi interesează. (Uitați-vă la mine ce-am ajuns. Fac umor macabru. Ptiu...)

Pentru chiulangii... de ei scap ușor, n-am nevoie de investiții prea mari. Transplantez niște peri cu pere mălăiețe... Dacă n-or fi toți perii mălăieți, o să mă ierte dumnealor. După ce se vor termina perele, chiulangii nu vor rămîne fără lucru. Vor avea de tăiat frunze la cîini. Cîini n-o să cumpăr. Se vor

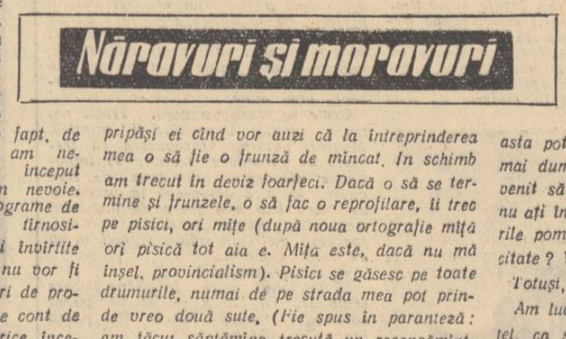

pripăși ei cînd vor auzi că la întreprinderea mea o să fie o frunză de mîncat. În schimb am trecut în deviz foarfeci. Dacă o să se termine și frunzele, o să fac o reprofilare, îi trec pe pisici, ori mițe (după noua ortografie mîță ori pisică tot aia e. Mîța este, dacă nu mă înșel, provincialism). Pisici se găsesc pe toate drumurile, numai de pe strada mea pot prinde vreo două sute. (Fie spus în paranteză: am făcut săptămîna trecută un recensămînt. La mine pe stradă sînt 14 pisici jumate la un șobolan. Pentru ce atîtea pisici pe cap de șobolan, tovarășe ecarisaj? Pentru ce așa proastă repartiție? De ce așa o risipă de pisici? Mai adunați-le. Dar după ce mă aprovizionez eu pentru întreprinderea mea). Pentru lăudăroși și hoți n-am nevoie de nici un fel de utilaj. Pe ăștia îi angajez ca materie primă. Vreau să fac niște experiențe. Sigur că o să am și un laborator. O să fac o încrucișare între un lăudăros și hoț. Dacă experiența o să dea rezultate, adică dacă hoțul o să înceapă să se laude și o să fie prins mai repede, o să extind metoda.

Bani trebuie să mai bag în niște piulițe de bronz. (Nu știți care o fi pluralul de la piuă? Nu-l găsesc). În fine, o să cumpăr mai multe bucăți piuă... Asta știți la ce o să-mi folosească? Pentru specialiștii în bătutul apei. Cam astea. Nici devizul nu mai prevede nimic. (Sigur că am făcut un deviz, altfel nu se aprobau fondurile).

Pentru ce avem nevoie de o astfel de întreprindere? La întrebarea asta pot să mă jur că nu m-așteptam. Tocmai dumneavoastră, de la care noi... ce v-a venit să puneți o astfel de întrebare? De ce nu ați întrebat ce nevoie avem noi de ciurucurile pomenite în anunțul meu de mică publicitate? Vedeți cum sînteți?

Totuși, nu mă rabdă inima. Vă răspund:

Am luat această inițiativă, lăudabilă de altfel, ca să scap celelalte întreprinderi de ei. Să meargă acolo treaba mult mai bine. Dacă o să reușesc să-i atrag pe toți în întreprinderea mea o să fie bine, pentru că intenționat nu mi-am asigurat întreprinderea și acei oameni contra incendiului. Poate...

Să le ardă focul de pisici! Auziți-le, iar au început să miorlăie pe strada mea...

Nicuță TĂNASE

Romeo și Julieta în varianta americană

Eroul acestei povestiri este un tînăr negru, Warren Cutton, fost student al unui colegiu din statul New-York, considerat unul dintre cei mai buni jucători de baschet din S. U. A. Această din urmă împrejurare a făcut ca tînărul despre care este vorba să simtă mai puțin ce înseamnă să aparții „unei rase inferioare". Totuși, multe au fost întîlnirile sportive, reuniunile studențești, la care el nu a putut să ia parte. Warren se ținea în mod instinctiv departe de tinerele albe, deși acestea nu-și ascundeau admirația pentru acest tînăr simpatic și talentat sportiv.

Dorothy Lebonheur, fiica unuia dintre funcționarii colegiului, o tînără studioasă, l-a îndrăgit însă în mod deosebit. Și Warren o iubea dar nu-și mărturisise sentimentele. Într-un rînd, și-au dat întîlnire. Curîna însă s-a aflat de afecțiunea

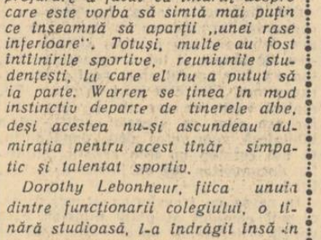

ce-l lega pe cel dot și rezultatul pentru Warren a fost că tatăl fetei i-a interzis să se mai întîlnească cu fiica sa. Nici funcționarii colegiului, nici directorul, nimeni nu concepea o dragoste, o simpatie între un negru și Dorothy, fiica unor albi. Dar tinerii se iubeau. Știau însă că în realitățile în mijlocul cărora le-a fost dat să trăiască, dragostea lor le poate aduce amîndorura neplăceri, nenorociri. Au hotărît să se despartă. Sentimentul de dragoste ce se înfiripase între ei a fost însă mai puternic. Au început din nou să se întîlnească. Pînă la urmă lui Warren i s-a creat o asemenea situație la colegiu, încît el a trebuit să renunțe la visul său scump de a absolvi școala superioară. El a plecat la New-York în căutare de lucru. Dorothy, care se afla cu familia ei în drum spre o stațiune climaterică, a poposit într-un rînd la New-York. La îndemnul inimii s-a dus să-l caute pe prietenul ei. Părinții aflînd că fata lipsește de cîteva ore de acasă au anunțat poliția și la ora 11 noaptea, cei doi au fost găsiți într-un cinema. Au fost arestați.

22 de ore a durat scurta lor fericire. Timp de 22 de ore ei s-au legănat în visuri, privind viitorul lor împreună, hoinărind pe străzile giganticului oraș, odihnindu-se în stațiile subterane ale metroului. 22 de ore a durat fericirea lor. Însă pentru mica lor fericire nu s-a găsit loc într-o țară imensă chiar dacă aceasta a fost denumită de propaganda burgheză „țara tuturor libertăților".

Din culisele luptei pentru Katanga

• Un telefon nocturn îl trezește din somn pe Selwyn Lloyd • Raportul secret din Elisabethville • Fluctuațiile bursei din Bruxelles • C. I. M. C. O. a intrat în joc...

Într-o noapte, cu puțin timp înainte de a fi schimbat de la Ministerul de Externe al Angliei, o comunicare telefonică neașteptată i-a răpit somnul lui Selwyn Lloyd. Comunicarea era laconică. Îl chema urgent, în toiul nopții, primul ministru. Lloyd se îmbrăcă repede, iar o limuzină îl transportă curînd la locuința particulară a lui Macmillan. Premierul îl primi imediat și, grav, îi arătă un raport secret primit de la consulul britanic din Elisabethville (provincia Katanga din Congo) Acest raport secret adusese la apogeu — cum scria săptămînalul vest german „DER SPIEGEL" — una din bătăliile de culise de mare anvergură în legătură cu agresiunea comisă împotriva tinerei Republici congoleze.

Ce se întîmplase? Consulul britanic din Katanga anunța la Londra că separatistul Chombe se adresase lui Roy Welensky, prim-ministrul Federației Rhodeziei și Nyassalandului (colonie britanică), cu cererea de a trimite trupe pentru a-l ajuta la separarea provinciei Katanga de restul Congo-ului. Un răspuns afirmativ la această cerere ar fi însemnat, practic, un prim pas pe calea unirii Katangei cu Rhodezia, pe care, bine informat, „LA LIBRE BELGIQUE" o preconizase încă la începutul acestui an. Crearea unui nou stat care să cuprindă „centura cuprului" — cum sînt denumite Rhodezia de nord și Katanga meridională, care furnizează mîinereu conținînd 3 pînă la 7 la sută metal (zăcămintele nord-americane nu conțin decît 0,9 la sută metal) — ar fi însemnat însă o întărire considerabilă a coloniștilor albi rhodezieni și ar fi micșorat dependența lor de monopolurile din metropola londoneză. O astfel de turnură a lucrurilor nu ar fi convenit însă conducătorilor capitalului financiar britanic ale căror interese sînt reprezentate de Ministerul Coloniilor din Anglia. Aceștia, tocmai de teamă să nu-și slăbească pozițiile, refuză de mai mult timp să satisfacă cererea coloniștilor albi din Rhodezia de a deveni dominion și de a avea, astfel, influența politică mărită.

În această luptă surdă Londra a avut ultimul cuvînt. Deși Roy Welensky staționase deja trupe la granița cu Katanga, ordinul categoric primit la cîteva ore după întrevederea nocturnă Macmillan — Selwyn Lloyd l-a împiedicat să dea curs cererii lui Chombe. Welensky și ceilalți colonialiști albi nu se simțeau suficient de tari pentru a ignora dispozițiile emanînd de la puternicele monopoluri din metropolă „«Mina amicală» pe care trebuia s-o întindă teritoriului Katanga — aprecia acest episod publicația franceză „L'EXPRESS" — a primit în mod prompt o lovitură peste degete din partea lui Macmillan și s-a retras". Toate acestea constituie și una din explicațiile faptului că guvernul englez a dat oarecum de înțeles lui Chombe că Marea Britanie nu-l recunoaște ca șef de stat.

Londra și Sullisbury (capitala Rhodeziei de nord), nu sînt deloc singurele orașe unde evenimentele din Congo împing societățile financiare la ample manevre de culise. La New York, Nelson Rockefeller, care deține puternice participații în provincia Katanga" („France Observateur"), a manevrat și el și nu pot fi despărțite aceste manevre de faptul că oficialitățile S.U.A. au dat publicității o declarație în care apreciază intervenția trupelor belgiene în Congo nu ca pe o agresiune ci ca pe o încercare plină de „umanism" de salvare a unor vieți omenești. Tot la New York trebuie căutate și firele unei alte acțiuni care a stîrnit senzație. Ziarele au scris că o societate americană C.I.M.C.O. ar fi încheiat un acord pe termen lung cu privire la participarea capitalului american la exploatarea resurselor minerale din Katanga, acord care dă o lovitură grea intereselor colonialiștilor belgieni. Efectele luptei dintre cercurile colonialiste pentru Katanga se resimt și la Paris. „Evenimentele de la Leopoldville — scrie ziarul „Franckfurter Allgemeine" — au exercitat asupra Franței o influență politică, internațională și emoțională..." Același ziar explică atitudinea Parisului față de manevrele lui Chombe prin situația Franței în problema conflictului algerian, amintind că „De Gaulle și guvernul său au amenințat ocazional că în cazul că algerienii ar hotărî printr-un plebiscit despărțirea de Franța atunci acea parte a Algeriei care este locuită de francezi și de musumani devotați Franței și care constituie singura ei regiune viabilă din punct de vedere economic va fi transformată într-un stat independent în strînse legături cu Franța..."

Cele mai multe sfori ale complotului katangez împotriva Congoului sînt trase la Bruxelles. În cancelariile diplomatice, la sediile de stat major, în birourile capitonate ale conducătorilor de bănci ca și în redacțiile unor anumite ziare Katanga constituie subiectul unor continue mașinațiuni.

La 10 iulie, cînd primele unități de parașutiști au fost lansate asupra provinciei Katanga, mulți oameni de afaceri din capitala Belgiei și-au frecat satisfăcuți mîinile: cursul valorilor africane a crescut vertiginos la bursa din Bruxelles. A doua zi, cînd Chombe, aparat de parașutiștii belgieni, a anunțat intenția sa trădătoare de a rupe Katanga de Congo, cursul acțiunilor Societății Uniunii Miniere a crescut de la 1700 la 2098. Monopoliștii belgieni de-a dreptul jubilau. La 12 iulie cursurile au ajuns la 2.180. A urmat însă o lovitură de trăsnet: guvernul congolez s-a adresat O.N.U. Din acel moment cursurile au început din nou să scadă...

Continuînd lupta pentru menținerea dominației lor în Katanga cercurile colonialiste belgiene au trimis în această provincie congoleză consilieri belgieni care, de fapt, conduc acțiunile lui Chombe. În timp ce, după cum transmite agenția Reuter, „la Leopoldville nu exista luni nici un indiciu că belgienii s-ar gîndi să se retragă într-un viitor apropiat din Congo".

În vreme ce între cercurile colonialiste internaționale se desfășoară o luptă surdă, de culise, ale căror ecouri răbufnesc în coloanele presei occidentale, poporul congolez respinge cu indignare încercări e de răpire a Katangei. Guvernul congolez, cu sprijinul țărilor socialiste și al tuturor statelor iubitoare de pace a cerut și cere cu fermitate ca trupele O.N.U. să fie trimise în Katanga și trupele agresoare belgiene să fie retrase din toate provinciile Congolului. Ca un rezultat al acestor cereri ferme și în ciuda manevrelor unor cercuri colonia'e, comandamentul trupelor O.N.U. a anunțat că s-ar fi hotărît trimiterea de unități O.N.U. în Katanga.

...Cercurile colonialiste care își închipuie că în zilele noastre istoria teritoriilor africane poate fi determinată în birourile societăților din metropolă se hrănesc cu iluzii. Popoarele Africii care au ridicat sus steagul luptei de eliberare națională își hotărăsc astăzi singure soarta lor și nici o forță reacționară nu poate stăvili lupta lor anticolonialistă și antiimperialistă.

U. VALUREANU

MUSAFIRI NEPOFTIȚI

Dintre călătoriile pe care numeroși emisari americani le întreprind prin țările „lumii libere", un mare procent îl ocupă vizitele membrilor Camerei Reprezentanților și Senatului S.U.A. Domnii senatori, trimiși în „misiuni oficiale pentru culegere de fapte", sînt atrași îndeosebi de țările care într-un fel sau altul s-au angajat să urmeze cu fidelitate politica externă americană precum și de țările pe care Statele Unite se străduiesc să le atragă în orbita lor de influență.

Despre rostul și roadele acestor vizite ne dă cîteva informații ziarul „New York Times", care publică o scrisoare adresată redacției de către un cititor al ziarului. „O lungă studiere a acestor „misiuni pentru strîngere de fapte" — scrie acesta — m-a convins că puțini dintre ei (senatori — N.N.) strîng fapte care nu-s deja cunoscute la Washington, iar cei mai mulți senatori nu-și extind sfera cercetărilor în afara banchetelor și bazarurilor".

Indignarea acestui cititor crește pe măsură ce faptele vin să confirme ineficiența acestor vizite: „Am văzut de repetate ori congressmani care și-au scurtat programele vizitelor pregătite de către ambasade — la sugestiile lor anterioare — deoarece acestea i-ar fi împiedicat să-și facă cumpărături".

Ceea ce frapează însă, este conduita acestor senatori, pe cît de orgolioși și plini de sine, pe atît de ridiculi, de ignoranți și grosolani. „Mai gravă — continuă relatările cititorului — este ignoranța pe care acești senatori hoinari o manifestă adesea în convorbirile cu înalți demnitari desemnați să-i întîmpine și înclinația lor de a ține predici în loc să asculte. Am auzit un senator, care în timpul unui dineu oferit în cinstea sa de un ministru, s-a apucat să-și instruiască pe larg gazdele în privința celor ce așteaptă Statele Unite de la țara lor, ca răsplată pentru mărinimia noastră".

Autorul scrisorii conchide observațiile sale cu privire la călătoriile senatorilor americani peste hotare în următoarea frază: „Astfel de vizite reprezintă adesea un afront".

Că vizitele emisarilor americani reprezintă un afront adus țărilor pe care le vizitează, ne-o dovedește cu prisosință felul cum sînt întîmpinați — atunci cînd nu sînt siliți să-și contramandeze vizitele — peste hotarele S.U.A. nu numai domnii senatori, ci înșiși conducătorii Statelor Unite.

Un fenomen simptomatic al societății capitaliste

Domnia astrologilor și ocultiștilor

Presa occidentală vorbește din ce în ce mai des în ultima vreme despre un fenomen care ia amploare în țările capitaliste. Este vorba de extinderea pe care a luat-o activitatea tagmei șarlatane a astrologilor și ocultiștilor. Ziarul italian „Il Messaggero" a publicat un amplu articol, în care a încercat să analizeze cauzele acestui fenomen, despre care afirmă că este unul dintre „cele mai simptomatice ale societății moderne". Ale societății capitaliste bineînțeles. Ziarul amintit afirmă că „Omul modern în care știrea unui ziar, o carte, declarația unui savant face să se prăbușească unul cîte unul pilonii psihologici pe care se baza securitatea sa socială, morală și filozofică, simte o necesitate irezistibilă de a recurge la remedii... Urmînd legea cererii și ofertei, astrologul, vindecătorul și ghicitorul în cărți îi oferă marfa lor, de cele mai multe ori singura care reușește să-l calmeze".

Dacă dăm deoparte terminologia ce urea să imprime un iz de analiză teoretică, din concluziile pe care le trage ziarul italian se desprinde recunoașterea fățișă a accelerării descompunerii orînduirii burgheze. Toți acei „piloni psihologici" de care se vorbește nu reprezintă oare însăși temeliile șubrezite ale orînduirii capitaliste? Iar „remediile" pe care le caută unii oameni în persoana șarlatanilor de tot felul arată clar că devin tot mai numeroși aceia care conștient sau inconștient, își dau seama că orînduirea burgheză strivește aspirațiile oamenilor și că nu mai poate oferi soluții pentru realizarea deziderateloi lor. După cum afirmă ziarul italian „Cei care cred în cărți și în astrologie cer astrologilor și ghicitorilor în cărți acel surogat de securitate pe care viața și filozofia modernă (capitalistă — N. N.) nu le-o mai poate da".

Cine sînt însă acești oameni? Ziarul italian îi categorisește în rîndul „intelectualilor". Ziarul se referă chiar la o scenă petrecută în incinta unei case situate în centrul select al Romei unde vreo zece oameni „stînd comod și bînd wisky", discută despre magi, astrologi... Cine erau — se întreabă apoi ziarul — acei distinși domni care beau moderat wisky? Toți profesioniști și politicieni. Așa dar toți cu studii. Pentru a folosi un termen al sociologiei contemporane, toți erau intelectuali legați de o profesie, de o meserie în care uzul intelectului se situează pe primul plan. ...Toți — acesta a fost rezultatul discuției — vizitează cel puțin odată în viața lor un „furnizor de iluzii".

Ziarul nu lasă să se înțeleagă că în rîndul celor ce au nevoie de acești „furnizori de iluzii" ar exista intelectuali progresiști, oameni ai muncii. Și nici nu putea să pomenească de ei. Oamenii simpli, muncitorii manuali și intelectuali, trăiesc cu picioarele pe pămînt, cunosc realitatea și știu că pentru un viitor mai bun trebuie să lupte. Ei nu au nevoie de iluzii și nici de furnizori de iluzii. Pentru făurirea viitorului la care visează, ei luptă.

Pentru reprezentanții cercurilor conducătoare, pentru membrii clasei burgheze în descompunere permanentă, nevoia unei excitații mistice e însă necesară. Ei au nevoie de iluzia că vor mai păstra încă multă vreme puterea, au nevoie să se legene în iluzia că vor mai putea face la infinit afaceri prospere, simt necesitatea unui horoscop permanent care să le vorbească de un viitor aidoma trecutului

Acest drog mistic pe care și-l injectează burghezia italiană, ca și burghezia din alte țări, nu o mai poate ajuta însă cu nimic. Dimpotrivă, contribuie zi de zi la descompunerea ei. Nici asupra acestui subiect să nu-și facă iluzii clienții astrologilor.

Eugen PHOEBUS

1871 de monumente...

Cînd în America Latină este răsturnat cîte un dictator, lumea spune deobicei... că a mai căzut un cap încoronat al Washingtonului. Bineînțeles că în această socoteală nu sînt incluși și zeloșii colaboratori ai dictatorilor marionete care nu sînt nici ei cruțați de mînia populară. Cînd însă în Republica Dominicană poporul va reuși să-l alunge pe sîngerosul dictator Trujillo va cădea nu un cap sau cîteva zeci. Vor pica, nici mai mult nici mai puțin decît 1872 de capete...

De ce 1872 de capete și nu, să spunem, 1324 sau 272? Socoteala e simplă. Este vorba de însuși Trujillo precum și de cele 1871 de monumente pe care și le-a ridicat! După cum apreciază nenumărate ziare din întreaga lume, zilele lui Trujillo sînt numărate. El este acuzat în momentul de față că a încercat să asasineze pe șeful unui stat latino-american. După cum scria ziarul „Die Tat", în urma unei anchete „s-a constatat că atentatul comis împotriva președintelui Betancourt (al Venezuelei — n.n.) a fost pus la cale de către Trujillo personal. După cum se știe, cu acest prilej, Betancourt a fost grav rănit, iar doi dintre însoțitorii săi au fost uciși..."

Despre Trujillo se știe ce hram poartă. El este un vechi și încercat agent al monopolurilor nord-americane. De aceea, după cum spune tot „Die Tat" Washington. ul se teme de o răsturnare a lui Trujillo și face tot ce-i stă în putință pentru a salva capul protejatului său.

Trujillo slujește interesele capitalului american de trei decenii. Astăzi însă se pare că zilele sale se apropie de sfîrșit. „După o dominație neîntreruptă de 30 de ani — scrie „Die Tat". — tronul lui Trujillo se clatină astăzi din temelii. Acest omuleț rotofei, de 67 de ani, care poartă tocuri înalte ca să pară mai mare și corset pentru ca să pară mai drept, are toate motivele pentru ca să tremure de teamă că cele 1871 de monumente pe care și le-a ridicat singur în mica sa republică insulară vor fi în curînd doborîte de pe soclurile lor".

Dar el se teme mai ales de cel de-al 1872 soclu. Teama lui e întemeiată, mai ales că începutul a și fost făcut. Sub presiunea maselor, Trujillo a fost obligat să-și dea demisia.

Adio, Herr Strauss!...

Cu cîtva timp în urmă, ziarul englez „Times" arăta, într-un articol al corespondentului său din capitala Germaniei occidentale, că „la Bonn se recunoaște în mod oficial că anul trecut aproximativ 50.000 de vest-germani au plecat din R.F.G. în Republica Democrată Germană".

Cifra, deși vădit micșorată, constituie un punct de reper pentru a constata că în ultima vreme numărul cetățenilor vest-germani care fug din „raiul" lui Adenauer și Strauss spre a începe o viață nouă în primul stat al muncitorilor și țăranilor germani, a crescut și crește vertiginos.

Cifre grăitoare

Edificatoare este, de pildă, următoarea statistică privitoare doar la un singur punct de primire a refugiaților vest-germani în R.D.G. — punctul Pritzier, din regiunea Schwerin. În timp ce în ianuarie a.c., se prezentau aici zilnic, în medie, 11 refugiați, iar în februarie, cîte 17, numai într-o singură zi, la 14 iunie, au trecut în R.D.G., prin punctul Pritzier, 74 de persoane, numărul refugiaților sosiți aici numai în primele 14 zile ale lui iunie fiind același cu numărul celor ce s-au prezentat în întreaga lună mai.

În primul semestru al anului curent autoritățile din R.D.G. au înregistrat 26.136 cereri din partea locuitorilor vest-germani și vest-berlinezi pentru autorizații de a se stabili în Republica Democrată Germană. Ajunge o sumară și „statistică" trecere în revistă a acestor 26.136 de oameni pentru a se putea constata care sînt cauzele acestui adevărat exod în masă. Dintre aceștia 60 la sută sînt muncitori calificați, 8502 sînt tineri între 19 și 25 de ani (deci în vîrsta cînd trebuie să facă armata), 10 la sută cetățeni aparținînd păturii mijlocii. Despre ce vorbesc aceste cifre? Ele arată că două sînt motivele principale care determină pe cetățenii Germaniei occidentale să se refugieze în R.D.G.: condițiile grele economice existente în Republica Federală (e semnificativ astfel numărul mare al minerilor cu o înaltă calificare, din Ruhr, care rămînînd de mult timp șomeri au hotărît să plece în R.D.G.), și remilitarizarea.

Tineretul vest-german înțelege pe zi ce trece tot mai clar că în planurile pentru un nou război de agresiune pregătite de militariștii vest-germani revanșarzi în colaborare și sub obrăduirea blocului N.A.T.O., lor le-a fost destinat rolul de carne de tun, același rol de care au avut parte, nu cu mulți ani în urmă, părinții și frații lor mai virstnici. Iată de ce crește mereu numărul acelor tineri care fug din Republica Federală, pe de o parte spre a se sustrage încorporării, pe de alta cei ce au dezertat din Bundeswehr.

Unde se află dezertorii

Ministerul de Interne de la Bonn s-a văzut nevoit să întocmească periodic așa-numite „liste de urmărire" pe baza cărora se fac cercetări pentru găsirea dezertorilor și urmărirea a zeci de mii de oameni ce s-au sustras serviciului militar. Un întreg vraf de asemenea liste a fost prezentat telespectatorilor din R. D. Germană de către primul locțitor al ministrului de Interne al R.D.G., secretarul de stat Herbert Grünstein, în cadrul unei conferințe de presă televizate acum cîteva zile. El a citit de pe aceste liste numele multor tineri cetățeni ai R.F.G. care se află de vreme îndelungată în R.D.G. și care acum își văd liniștiți de munca lor pașnică, fericiți că nu mai sînt nevoiți să ia parte la pregătirea războiului atomic sub comanda foștilor ofițeri și generali ai lui Hitler. (Conform statisticilor, numai în regiunea Dresda s-au stabilit de la începutul acestui an 962 asemenea tineri). Secretarul de stat Grünstein a prezentat telespectatorilor și stive întregi de livrete militare și alte legitimații militare ale foștilor membri ai Bundeswehrului care, odată trecuți în R.D.G., le-au predat autorităților de acolo.

Din declarațiile făcute de foștii membri ai Bundeswehrului, fie ei doar simpli soldați sau gradați, reiese unul și același lucru: ei au fugit în R.D.G., după ce și-au dat seama de caracterul agresiv al activității militare din Germania occidentală. E semnificativă în acest sens declarația caporalului Günther Franzke, din escadrila a 4-a de căutători de mine, din cadrul marinei militare vest-germane: „Faptul că manevrele marinei Bundeswehrului se concentrează aproape exclusiv în spațiul Mării Baltice, m-a determinat să-mi dau seama că Bundeswehrul nu slujește unor scopuri defensive. Eu nu vreau să devin complice într-un război fratricid, de aceia nu m-am mai reîntors la unitate după concediu ci am trecut granița, în R.D.G., în care vreau să slujesc pacea prin muncă cinstită". Ceea ce l-a îndemnat pe Remo Ahrt din batalionul 261 de parașutiști din Sigmaringen să părăsească Bundeswehrul a fost faptul că și-a dat seama de crimele pentru care a fost pregătit el și camarazii săi din respectiva unitate. El a relatat că a făcut parte dintr-o „unitate specială" a Bundeswehrului pregătită pentru război de guerilă, pregătiri pentru care servea drept „model" faimoasa „Divizie Brandenburg" a serviciului militar secret al lui Hitler, folosită exclusiv pentru acte de sabotaj și teroare împotriva populației civile. Remo Ahrt a descris cum gradații din armata vest-germană sînt pregătiți exclusiv pentru a deveni specialiști în crime.

DIALOG ÎN R. F. G.

— Bunicule, pe Gottfried îl recrutează mîine în Bundeswehr.
— Bravo! De unde știi?
— Azi a trecut... în R.D.G.

Desen de V. TIMOC

Mărturii demascatoare

În mod deosebit a crescut numărul cetățenilor vest-germani și mai ales al membrilor Bundeswehrului care s-au refugiat în R.D.G., după ce s-a aflat despre trecerea în R.D. Germană a unor ofițeri ai armatei vest-germane care, îndată după sosirea lor, au demascat în public o serie de planuri „ultra-secrete" ale militariștilor de la Bonn, planuri la care au avut acces prin natura serviciului lor în cadrele Bundeswehrului.

Un ecou deosebit l-a avut trecerea în R.D.G. și dezvăluirile făcute în public de maiorul Otto Winzer, ofițer pentru legăturile cu presa din cadrul statului major al comandamentului grupului de sud al forțelor militare aeriene și de căpitanul Adam von Gliga, aghiotantul personal al generalului-locotenent Kammhuber, inspectorul forțelor aeriene militare vest-germane, una din cele mai proeminente figuri ale clicii militariste de la Bonn. Cu ajutorul unor documente pe care le-au adus, acești doi ofițeri au demascat în mod amănunțit planurile de război atomic elaborate de generalii vest-germani în colaborare cu „aliații" lor din N.A.T.O.

O altă mărturie deosebit de demascatoare o constituie declarația lui Otto Weissenberger, colaborator al Regiunii a 5-a militare a Bundeswehrului, cu sediul la Stuttgart, care a lucrat din 1958 în calitate de cartograf militar la cartierul general al generalului von Liebenstein. Prin munca pe care o făcea în această calitate, Weissenberger a putut afla multe amănunte asupra planurilor agresive ale militariștilor de la Bonn. „Planurile de război atomic care se află la statele majore ale Bundeswehrului — a declarat el — precum și exercițiile militare operative desfășurate sub conducerea ofițerilor de stat major sînt îndreptate împotriva R.D.G. și a altor țări socialiste. Ca fost combatant în cel de-al doilea război mondial am cunoscut în toată amploarea lor grozăviile și nenorocirile provocate de acesta, iar acum prin activitatea mea la Regiunea 5-a militară a trebuit să văd cum conducătorii Bundeswehrului pregătesc un nou război care ar cere mult mai multe victime decît ultimul. Am venit aici să avertizez împotriva acestei crime".

— Sînt tot mai mulți aceia care spun adio lui Herr Strauss — a declarat fostul soldat al Bundeswehrului Johann Schiffer cînd s-a prezentat autorităților din R.D.G. la unul din punctele de trecere a frontierei, arătînd că asupra membrilor de rînd ai Bundeswehrului a produs o impresie deosebită dezvăluirile ofițerilor fugiți din R.F.G.

Cît privește panica ce a izbucnit printre cei ce conduc armata vest-germană, în frunte cu Herr Strauss, ministrul de război, ea demonstrează odată mai mult că militariștii vest-germani se tem de darea în vileag a planurilor lor agresive.

A. STANCIU

VITOȘA

(Urmare din pag. 1-a)

posturi de munte, drumuri de acces comode. Un mare număr de sindicate, uzini, întreprinderi sau ministere își construiesc vile și cabane.

Cîmpia Sofiei este împresurată de munți. Așa dar, turiștii își pot alege și obiective mai îndepărtate, cum ar fi de pildă muntele Liulin sau munții Lozen, contraforturile lanțului Sredna-Gora, care paralel cu Balcanul, înaintează spre Răsărit pînă aproape de mare. Aici, absența confortului modern este compensată prin aspectul mai primitiv al naturii.

Amatorii de sporturi nautice sînt fericiți de cînd există barajul Stalin cu cele două lacuri ale sale — cel de la fostul sat Calcovo, acum sub apele marelui lac, și cel de la Pancerevo, spre care autobusele se îndreaptă zilnic din sfert în sfert de oră. Cluburile de pe malurile împădurite sînt bine amenajate. Seara, o boare proaspătă coboară dinspre Rila, cel mai înalt munte din Bulgaria, rivalul Olimpului în Balcani. Iolele alunecă ușor ca niște lebede. Din cînd în cînd cîte un scuter proptit doar într-un punct pe suprafața apei pătrunde zgomotos în liniștea de vis a serii, spintecînd ca un paloș pîntecele lacului.

Tăcută, filosofic resemnată față de zgomotele produse de înotători și „navigatori", tagma pescuitorilor cu undița își vede liniștită de „treabă", luptînd adesea cu crapi de cîte două kilograme, așteptînd cu jind păstrăvii, chefalii și șalăul adîncimilor marelui lac alpin. Veniți încă de cu seară, acești fideli oaspeți ai întinsurilor de ape nu caută confortul hotelurilor și cabanelor, ci-și aleg locul pescuitului de a doua zi pe maluri și întîmpină răsăritul soarelui cu undița în mînă.

Circulația pe șosea va fi în curînd considerabil înlesnită, prin faptul că va fi pus în exploatare canalul navigabil Sofia — Pancerevo, drum fără pulbere, pe care vaporașele, șalupele și bărcile vor înlocui o parte din autobusele, turismele și motocicletele șoselei.

Ar fi greu să indicăm toate obiectivele posibile, la dispoziția cetățenilor capitalei bulgare amatori de excursii. E de ajuns să menționăm că în fiecare zi de odihnă transporturile în comun deservesc sute de mii de călători. Și totuși Sofia rămîne în zi de sărbătoare un oraș foarte animat. Rămîn pe loc zecile de mii de amatori ai meciurilor de fotbal. Mii și mii de spectatori umplu tribunele velodromului, sălile de box. În fine, Parcul libertății și Parcul de vînătoare atrag numeroase familii venite, cu mic cu mare, la iarbă verde. Ce nevoie au de munte, cînd și aici aerul e curat, soarele strălucește la fel de frumos și odihna e tot odihnă? Totul e o chestiune de gust...

În parcuri sînt de altfel amenajate teatre în aer liber, unde se organizează spectacole și concerte gratuite.

În fine, după refluxul dimineții, seara aduce un flux de cetățeni cu nervii odihniți, arși de soare, cu ranițe goale sau coșuri pline de ciuperci, pescari norocoși cu prada proaspătă, grijuliu ascunsă sub frunză verde de urzică, fete vesele cu flori de munte în coșită. Dinspre stadioane răsună strigătele mulțimii fericite de golul marcat. În timp ce prin grădinile de vară răsună muzica de dans, iar cinematografele încep spectacolele sub cerul înstelat.

Noaptea se lasă ușor, brăzdată de lumini și risete. Apoi, una cîte una, luminile se sting, veselia și muzica se potolesc. Ziua de sărbătoare s-a sfîrșit. O nouă zi de lucru va începe.

Maxim NAIMOVICI

DE PRETUTINDENI

TREI cătune cu desăvîrșire necunoscute au fost descoperite recent în Florida (S.U.A.), cu prilejul unui recensămînt. Locuitorii acestor cătune, aflate într-o regiune mlăștinoasă, sînt indieni din tribul Seminole, care în 1843 au fost învinși de albi, după un război sîngeros și costisitor.

●

UNUL din cîmpurile de luptă cele mai sîngeroase din timpul primului război mondial, orașul Ypres (Flandra), unde au pierit peste 500.000 de soldați, va deveni în curînd un „rai al păsărilor". De trei ani locuitorii orașului netezesc pămîntul sfîrtecat de obuze, astupă fostele tranșee, plantează pomi, amenajează cele 12 parcele cu grădini, micile lacuri și pădurile din apropiere, ca păsările să se simtă „ca la ele acasă". Tineretul școlar din Ypres — oraș cunoscut pînă acum prin cele 100 de cimitire — a preluat ocrotirea viitorului „rai al păsărilor".

●

M. SCHENK și-a consacrat mulți ani de viață lucrărilor de construcții în miniatură. El a reușit să realizeze o copie fidelă a catedralei din Milano. Nu a construit-o, firește, în mărime naturală, căci pentru aceasta, probabil, în orașul Lausanne, locul său de origine, nu ar fi găsit suficient loc. În afară de aceasta, materialul său de construcție a fost și el neobișnuit: bețe de chibrit. Ceeace nu l-a împiedicat ca, folosind 1.800.000 de bețe de chibrit, să construiască o copie fidelă a catedralei din Milano.

●

UNA din cele mai populare actrițe ale ecranului mexican, Maria Felix, cunoscută și publicului nostru, a jucat nu numai în filme realizate în patria ei, dar și în filme turnate în Italia, Franța, Spania, Argentina. Ea a refuzat însă în repetate rînduri să apară într-o producție cinematografică americană.

Recent artista a declarat: „Hollywood-ul nu oferă unui artist din America latină posibilitatea de a-și dezvălui talentul. Singurul rol care mi-ar putea fi oferit la studiourile din Hollywood ar fi cel al „unei tinere din Sohimiklo, localitate pitorească denumită „Veneția mexicană" punct de atracție pentru turiști".

●

O CĂSĂTORIE a fost celebrată într-o grotă, la 40 metri sub pămînt, la Montaicone, (32 km. nord-est de Triest). Soțul este un speolog încarnat, Boris Franceschini, în vîrstă de 31 de ani. Pentru ceremonie, soția, în vîrstă de 19 ani, Renata Ossani, a trebuit să îmbrace uniforma de speolog: combinezon și cască albă. Invitații au coborît în grotă cu ajutorul unei scări de frînghie. Lumina torțelor reflectată asupra stalactitelor și stalagmitelor a alcătuit un cadru feeric nunții.

●

UN ENGLEZ în vîrstă de 43 de ani, Stephen Denny, se plimba împreună cu cei doi fii ai săi în vîrstă de 6 și 8 ani, cu barca pe rîul Stour (aproape de Stratford-sur-Avon — Anglia), cînd au fost brusc atacați de lebede. Cei trei s-au înecat, barca lor scufundîndu-se în focul luptei.

●

CONSTRUCTORII de vase suedezi au construit un hidrocopter care poate circula tot așa de bine pe apă cît și pe gheață. Aceste calități sînt prețioase pentru Suedia, unde iarna canalele și lacurile sînt înghețate.

●

UN GRUP de arheologi germani a descoperit în Sudan un vechi templu de peste 2000 de ani. Expediția a mai descoperit și un rezervor care putea conține 150.000 m³ de apă.

●

DOI METEORIȚI au fost descoperiți în minele de aur din Oimiskon (Republica Sovietică Socialistă Autonomă Iacută — Siberia Orientală), la o adîncime de 20 de metri. Primul cîntărește 26,8 kg. și e alcătuit din fier, nichel și aluminiu. Al doilea, în greutate de 30 kg. conține fier, nichel, cobalt și alte minerale.

●

ÎN ORAȘUL München (R.F.G.) a fost deschis un muzeu original. Vizitatorul poate urmări povestea veche a unei bauturi vechi, berea, începînd de la babilonieni și pînă în zilele noastre. Tot aici se pot vedea diferite modele de „halbe" din lemn, sticlă, ceramică, încrustate cu capace originale.

●

ÎN URMĂTORII 20—25 de ani suprafața orașului Leningrad se va dubla în mod practic, iar numărul locuințelor va crește cu 170 la sută. Leningradul va fi înconjurat de două zone și anume: o zonă lată de cca 10 km. unde se vor amenaja parcuri, regiuni pădurose și plaje; cea de a doua zonă fiind lată de aproximativ 15 km. Aici vor fi situate orașele satelit: Pușkin, Pavlovsk, Petrodvorei, Lomonosov etc.

●

SAN FRANCISCO este considerat orașul sinucigașilor. Anul trecut 205 locuitori ai săi s-au sinucis. „Specialiștii" explică aceasta prin faptul că numeroși americani, din motive bine întemeiate, părăsesc regiunile din est și se mută în regiunile vestice. Ajunși aici și de cele mai multe ori nereușind să se rostuiască, ei se consideră la capătul răbdării și al speranței. Aceasta se întîmplă în țara în care „prosperitatea" este ridicată în slăvi.

●

LA PRAGA a apărut cel de-al doilea volum al culegerii cuprinzînd materiale tipărite, cehe și slovace, din cele mai vechi timpuri pînă la anul 1800. Această amplă lucrare bibliografică va avea 10 volume. Fiecare volum urmează să cuprindă o descriere amănunțită a lucrărilor, datele literar-istorice și caracteristicile tehnice ale tiparului, paginației, ilustrațiilor etc. Culegerea ține seama de materialele existente în R. S. Cehoslovacă și peste hotare.

●

MAGAZINUL de ceasuri și bijuterii al lui Ernst Hüfner din Würzburg a fost prădat Spărgătorii au furat din vitrină mai multe obiecte de preț. Întreprinzător, proprietarul nu se descurajă. A doua zi, în ziarul local apăru, alături de fotografia vitrinei sparte, următorul anunț: **„Bijuteriile magazinului Hüfner sînt atît de solicitate încît unii se aprovizionează de la noi chiar după închiderea magazinului".**

●

PE MALUL Prutului, în Ucraina, într-un strat de aluviuni oligocene, a fost descoperit un ou al unei păsări preistorice (încă neidentificate) care se presupune că a trăit în urmă cu 10—15 milioane de ani. Oul are o formă regulată și măsoară 85,5 mm. înălțime și 63,5 mm. lungime. El are coaja întunecată, cîntărește 600 grame și e umplut cu o masă silicioasă.

●

DUPĂ 9 ani de funcționare neîntreruptă, cuptorul electric Martin al uzinei constructoare de vagoane din Ural se află în reparație. Acest timp depășește de 440 ori perioada obișnuită de funcționare fără reparații a acestor cuptoare. Realizat pentru prima dată în practica mondială, acest rezultat se datorește folosirii unui amestec refractar special, amestec propus de Stepan Barin contramaistrul turnătoriei.

●

CONFORM unui calcul aproximativ al oficiului statistic central indian, populația Indiei, care în prezent este de circa 420 milioane oameni, va crește pînă în 1961 la 431 milioane, pînă în 1965 la 480 milioane, pînă în 1971 la 528 milioane și pînă în 1976 la 568 milioane.

●

ÎN IMEDIATA apropiere a unei școli de șoferi din Roma un avocat a afișat o tăbliță cu următorul text: **„Atențiune, viitori conducători de autovehicule! A sosit vremea să vă gîndiți la viitorul celor ce vă sînt dragi. Dau consultații în probleme de testamente și succesiuni. Avocat dr. Far

MAGAZIN MEDICAL

Novocainoterapia

Novocaina este un medicament folosit azi în mod larg în medicină. Chimic este un clorhidrat de procainā. Pînă nu de mult ea a fost întrebuințata aproape exclusiv în chirurgie. Avînd proprietăți anestezianto puternice și totodată nefiind toxică această substanță este consiaerată ca unul din cele mai bune mijloace de antestezie locală în profunzime.

In ultimul timp însă, novocaina a ajuns să fie întrebuințată în tratamentul celor mai diverse boli. Aceasta se datorește multiplelor calități pe care s-a dovedit că le mai are. Astfel, în acțiunea asupra vaselor sîngelui s-a constatat că novocaina le dilată și de aceea a început să fie folosită cu mult succes în tratamentul unor tulburări vasculare. Dar nu numai atît. Acestui medicament i se mai atribuie și o acțiune inhibitoare asupra sistemului nervos, influențînd mecanismele nervoase ce reglează diversele funcții ale organismului. Savantul sovietic A. V. Vișnevski, realizînd blocajul novocainic al nervilor, a demonstrat această acțiune a novocainei, situînd-o astfel în rîndul mijloacelor de bază ale terapiei funcționale.

Se mai atribuie novocainei o acțiune anticoagulantă a sîngelui, o acțiune de regresare a proceselor inflamatorii și alergice, de calmare a durerilor etc. Nu putem înșira întreaga acțiune farmacodinamică complexă a novocainei și pentru faptul că mereu i se mai descoperă proprietăți noi și modul lor de acțiune nu este lămurit încă sub toate aspectele. Ca o dovadă a lărgirii continue a sferei de întrebuințare a novocainei, reamintim larga sa aplicare actuală în geriatrie, ca mijloc de întinerire prin profilaxia și tratamentul bătrîneții. Medicamentul romînesc Gerovital H3 nu are la bază altceva decît o asemenea soluție de novocaină. In tratamentul bătrîneții acesta se injectează intramuscular, la indicația și sub controlul medicului, de trei ori pe săptămînă cîte o fiolă, în serii de cîte 12 injecții, cu pauze între serii.

In bolile interne, cum ar fi boala ulceroasă, în unele colecistopatii (boli ale veziculei fiere), în astmul bronșic, în unele boli de plămîni (edem și embolii pulmonare), ca mijloc de combatere a unor stări spastice sau de combatere a durerii etc., novocaina se administrează pe cale intravenoasă în soluție de 3%, tot numai la indicația și sub controlul medicului. Injecția se face foarte încet în venă, zilnic, timp de 10-15 zile.

In aceste boli efectele novocainoterapiei se manifestă prin calmarea durerilor, regresarea proceselor inflamatorii și alergice, regresarea tulburărilor circulatorii, aranjarea tulburărilor de respirație și o îmbunătățire simțitoare a stării generale a bolnavilor.

Dr. V. IVANOV

Sfaturi pentru vilegiaturiști

TALASOTERAPIA

Una din marile plăceri ale oamenilor muncii veniți la odihnă în stațiunile de pe litoral o constituie băile de mare. După cum se știe, apa Mării Negre are o concentrație de 15,8 gr. săruri la litru. Aceasta face ca în timpul băilor de mare, ca și în timpul băilor de soare, să se producă o serie de modificări în funcțiile organismului. Tensiunea arterială crește, pulsul se accelerează, inima este supusă unui efort sporit.

In consecință, durata unei băi de mare nu trebuie să fie prea lungă, în special în cazul celor debilitați.

Înaintea băii propriu-zise este recomandabil ca, începînd de la ora 7-9 dimineața, să se facă gimnastică medicală, sport, aeroterapie, helioterapie, iar pe la ora 11 să se facă baia în mare. Inmuierea în apă trebuie să se facă treptat, evitînd prin aceasta șocul produs de răceala apei.

In timpul băii de mare este bine ca corpul să fie în continuă mișcare. Se recomandă pentru aceasta jocuri cu mingea, înotul.

In medie, durata unei băi de mare este de la 5 la 20 de minute: cînd apa e rece, baia trebuie să dureze mai puțin (2,5 minute) pentru a se evita senzația de frig (frisonul) care poate provoca răceli.

Baia de mare, ca și cea de soare, trebuie făcută după un program bine întocmit de personalul competent și sub supraveghere medicală. Excesele, în loc să întărească organismul îl obosesc, așa încît după un program de băi nerațional, la reintoarcerea acasă, poți fi mult mai obosit decît la plecare.

După baia de soare și cea de mare e necesară o oră de odihnă înaintea mesei.

Sînt mulți care doresc ca în cursul unei singure zile să epuizeze toate posibilitățile pe care le oferă litoralul: baia de soare, de mare și de nămol. Procedeul este cu totul greșit.

In aceste cazuri, în loc de a călî organismul, îl irităm, creînd posibilitatea îmbolnăvirii prin oboseală.

Pentru fortificarea organismului, un program bine chibzuit dă totdeauna cele mai bune rezultate.

Capriciile copilului (I)

Un copil capricios. Este nervos, plînge fără motiv și pricinuiește multe clipe neplăcute familiei. Uneori se ajunge pînă la conflicte în familie: părinții se acuză unii pe alții, o acuză pe bunică, pe educatori, ca fiind responsabili de capriciile copilului.

Adevărul este însă că de cele mai multe ori, adulții sînt răspunzători de capriciile copilului din cauza neglijării particularităților dezvoltării acestuia.

După cum se știe, activitatea creierului omului se manifestă prin două procese: excitația și inhibiția. Fiind opuse unul altuia, ele se combină în același timp, reprezentînd ceva unitar. După expresia plastică a lui I. P. Pavlov, scoarța creierului se prezintă ca un fel de mozaic complex, întocmit din sectoare excitate și inhibate, un mozaic aflat într-o mișcare continuă, cu modificări neîncetate.

Procesele de excitație și inhibiție acționează continuu și reciproc. Activitatea nervoasă superioară se bazează pe echilibrul lor extrem de flexibil și mobil. Inhibiția are funcția de a proteja celulele extrem de sensibile ale scoarței creierului, împotriva supraexcitației, a consumului excesiv de energie. Cu cît o excitație este mai puternică, cu atît este mai greu pentru organism de a o limita, a o frîna. Uneori este necesară mobilizarea tuturor forțelor sistemului nervos pentru a stăpîni o excitație foarte puternică. Asemenea luptă se poate termina uneori cu un dezechilibru, cu tulburarea activității nervoase normale, ivindu-se starea de boală.

In scoarța creierului copilului, procesele de excitație se formează și se dezvoltă înaintea celor de inhibiție. Observați un sugar desfășat: picioarele și mîinile lui se găsesc într-o mișcare neîntreruptă. Numai cu timpul copilul va începe să-și subordoneze aceste mișcări unui scop anume, (ca de pildă de a lua un obiect) sau să și le frîneze, (de pildă de a se abține să pună mîna pe cutare obiect).

Dar și la copiii de vîrstă preșcolară și la școlarii din primele clase, iar uneori și la copiii mai mari, predomină procesul excitației.

De aceea educația copilului presupune ca de la începutul vieții lui să se urmărească formarea și consolidarea mecanismelor de inhibiție ale scoarței creierului. Pe de altă parte este necesar să se protejeze cu grijă sistemul nervos al copilului, abia în curs de formare și extrem de vulnerabil, de conflictele între procesele de excitație și cele de inhibiție. Aceasta însemnează că, în încercările lor de a limita reacțiile prea furtunoase ale copilului, adulții trebuie să țină seama de particularitățile lui individuale, de intensitatea proceselor de excitație pe care vor să le frîneze. Adeseori, neglijarea acestor factori poate deveni cauza apariției nevrozelor la copii.

La un copil de vîrstă fragedă, scoarța creierului și funcțiile ei volitive nu sînt încă suficient dezvoltate iar întreaga comportare a copilului e determinată îndeosebi de dorințe și sentimente. De aici, reacția bruscă a copiilor față de interdicția „nu se poate". Pe la 4 ani apare într-o oarecare măsură voința. Iar una din manifestările voinței copilului este și încăpățînarea. Copilul poate chiar să renunțe la ceea ce dorește numai pentru a face în ciudă celor mari.

Mai mult chiar. La această vîrstă apare încă o particularitate în comportarea copiilor: atitudinea negativă față de toate solicitările mediului exterior, adică un grad extrem de încăpățînare. Copilul face tocmai contrariul celor ce i se spune să facă. El nu are răbdare să aștepte sau să facă un efort suplimentar în acțiunile obișnuite de zi cu zi. Dacă, de pildă, copilul vrea să mănînce și i se cere să aștepte puțin pînă e gata masa, el renunță de a mai mînca; dacă înainte de a fi scos la o plimbare, pe care abia o așteaptă, i se cere să se îmbrace cu haine mai călduroase, refuză cu încăpățînare și nu mai vrea să meargă.

In asemenea cazuri, insistența energică din partea părinților pentru îndeplinirea imediată a dispoziției date nu este recomandabilă deoarece duce la o intensificare a încăpățînării copilului. In general trebuie să se evite tonul de ordin. Unor astfel de copii trebuie să li se vorbească sub forma unei propuneri sau să li se abată atenția asupra unui alt subiect.

In nici un caz părinții nu trebuie să interzică copiilor lucruri care li se pot permite. Copilul care aude mereu interdicții, „nu-i voie", „nu se poate", exprimate cu un ton iritat și brutal, devine încăpățînat. In schimb, atunci cînd părinții interzic ceva copilului lor este necesar să nu se mai abată de la această hotărîre cu toate țipetele și lacrimile copilului. Copilul nu trebuie să aibă impresia că prin lacrimi și țipete poate obține ceea ce dorește.

Părinții trebuie să urmărească cu atenție particularitățile caracterului copilului lor, cauzele capriciilor și încăpățînării, pentru a adopta modul de comportare cel mai corect față de copil.

V. PAVLID

Automasajul (III)

IMAGINILE 14 ȘI 15: Prinderea mușchilor între degete și degetul mare și masarea lor de jos în sus.

IMAGINEA 16: Masarea de sus în jos a mușchilor anteriori ai gîtului în mod alternativ cu mîinile ușor apăsate.

IMAGINEA 17: Masarea mușchilor posteriori ai gîtului și mușchilor umerilor prin mișcări energice de sus în jos.

Cu aceasta masajul a luat sfîrșit. IMAGINILE 18 și 19 arată o variantă de masaj mai energic pentru anumite cazuri și cînd există necesitatea masării unor grupe de mușchi mari ca de ex. cei

ai coapsei. Astfel în imaginea 18 vedem o masare cu ambele mîini: una întărește acțiunea celeilalte iar în imaginea 19 se prezintă masarea prin lovituri alternative date cu marginea palmei.

Ce știți despre organismul dv. ?

● *Creierul dă naștere, în timpul funcționării lui, unor curenți electrici. Dacă comparăm curenții produși de creier în timpul somnului cu cei produși de el în stare de veghe, constatăm o mare deosebire. In stare de veghe, undele sînt foarte mici, în număr de 10—12 pe secundă. In timpul somnului, aceste unde variază în funcție de gradul de adîncime al somnului. In momentul adormirii, undele devin din ce în ce mai mici și pentru o durată scurtă lipsesc chiar cu totul. In faza de somn adînc apar niște unde mari, neregulate, rare, în număr de 2—3 pe secundă.*

● *In corpul nostru, ca și la majoritatea animalelor, există un organ foarte interesant, splina. S-a stabilit că splina joacă un rol important în circulație. Cînd sîngele circulă de-a lungul unui vast circuit închis, el stagnează pe alocuri în așa numitele „depozite de sînge". Splina, avînd posibilitatea de a se contracta, poate, în măsura necesităților, să arunce în circulație sîngele depozitat în interiorul ei. Cînd un individ începe să lucreze mai intens, el are nevoie de o cantitate mare de oxigen și deci este necesar ca în sîngele lui să se găsească mai multe globule roșii. Contractîndu-se, splina pune în circulație globulele roșii necesare și astfel asigură la nivelul plămînului o captare mai mare de oxigen de către sînge.*

● *Cînd omul mănîncă mult, depozitele de grăsime din corpul său cresc, chiar dacă hrana conține puține grăsimi. Invers, dacă hrana este insuficientă aceste depozite scad și omul slăbește.*

● *Capacitatea gastrică a copilului în primul an de viață este foarte mică. La naștere este doar de 30 gr. la o lună de 70 gr., la 3 luni 120 gr., la 6 luni 170 gr., iar la 9 luni 230 gr.*

● *Există o radioactivitate naturală a corpului omenesc. Un om cu o greutate de 70 kg. conține doi izotopi radioactivi principali K40 și C14. Primul, potasiul, emite anual raze Beta într-o doză totală de 17 miliroentgeni și aze Game 2 miliroentgeni. Carbonul radioactiv (C14) emite anual 1,5 miliroentgeni. Doza totală de radiații emanate de corpul omenesc, aproximativ 20 miliroentgeni anual, atinge aproape jumătate din cantitatea de radiații emise de un ceas cu cadran fosforescent.*

● *Munca intelectuală cea mai intensă nu poate constitui o cauză de oboseală pentru inimă, spre deosebire de cea fizică. In același timp, munca intelectuală „consumă" cea mai mică cantitate de calorii dintre toate activitățile.*

● *Vasele capilare, cele mai mici după artere și vene, care hrănesc corpul nostru sînt în număr de 100 pînă la 160 miliarde. Lungimea acestor vase ajunge la 60.000 pînă la 80.000 km., adică de două ori circumferința pămîntului.*

Funcția respiratorie a sîngelui variază în raport cu presiunea atmosferică. Astfel locuitorii din munți, unde această presiune este mică, au în sîngele lor un număr mai mare de globule roșii (6—7.000.000 pe mmc) decît locuitorii de la șes (4—5.000.000 pe mmc). Prin aceasta, funcția respiratorie a sîngelui crește, acoperind nevoile de oxigen ale organismului, compensîndu-se astfel rarefierea gazului existent în aerul atmosferic la mari înălțimi.

Plămînii elimină pînă la 600—800 ml. apă pe zi sub formă de vapori amestecați cu aerul expirat. Tot prin plămîni se pot elimina și alte substanțe cum sînt: eterul, acetona, uleiurile volative, iodul etc.

Inima antrenată a sportivilor poate pompa cu fiecare contracție a sa de 2—3 ori mai mult sînge decît inima slabă a unui om neantrenat. Întărirea inimii se face prin sport, gimnastică și muncă fizică.

Medicul vă sfătuiește

ADELAIDA STAVRU — Bacău: Nu este cazul să vă neliniștiți.

Vă recomandăm să folosiți Tonic CIF 3 linguri zilnic, o lingură înainte de mesele principale, Viplex 4 tablete zilnic, insulină 10 U cu ½ oră înainte de masa de prînz. Sportul v-ar folosi foarte mult. In ceeace privește cea de a doua problemă este necesar un consult la un medic specialist chirurg pentru a vă fixa tratamentul corespunzător.

MIRELLA C. — Constanța: Este îmbucurător faptul că v-ați vindecat de boala pe care a-ți avut-o la plămîni. In ce privește cea de a doua problemă ea nu poate fi rezolvată decît consultînd un medic ginecolog care trebuie să stabilească prin examen clinic și de laborator, cauza suferinței de care vă plîngeți. Nu este cazul să vă îngrijați pentru a efectua un astfel de consult. Numai procedînd astfel veți obține rezultatul dorit.

MARIA T.: Desigur că afecțiunea de care suferiți vă provoacă multe neplăceri și ea necesită un tratament foarte atent. Pentru a stabili cauza bolii sînt necesare o serie de analize dintre care examenul bacteriologic al secreției, antibiograma, și examenul citohormonal sînt absolut indispensabile. Numai procedînd astfel vă veți putea vindeca. Tratamentul trebuie efectuat de un medic specialist ginecolog. Ar fi util un consult și la un medic dermatolog.

ELENA RACOVEANU — Oțelul Roșu — reg. Timișoara: Din păcate boala de care suferă tatăl dv. necesită un tratament de lungă durată. Tratamentul pe care l-a urmat pînă acum este bun și el desigur trebuie continuat sub control medical periodic. In cazul respectiv nu se pune problema unei noi internări, încît va trebui să găsiți soluția pentru a-l îngriji în continuare la domiciliu.

CARMEN ALIX: Cele relatate în scrisoarea dv. corespund într-adevăr realității și ne mirăm cum pînă azi nu ați luat măsurile necesare. Astfel de operații se fac de foarte multă vreme în țara noastră și ele dau rezultate foarte bune. Vă sfătuim să vă adresați medicului specialist chirurg din policlinica teritorială pentru a obține internarea în trun serviciu chirurgical în care se practică această chirurgie. In acest scop vă recomandăm Spitalul Fundeni sau Spitalul de Urgență din București, Secția chirurgie plastică.

UN SUFERIND V. P.: Regretăm că în cazul dv. nu vă putem face recomandări concrete. Considerăm că este necesar un nou consult la un medic specialist neuropsihiatru pentru precizarea diagnosticului și prescrierea tratamentului.

EUGENIA — Pitești: Pentru dv. este indicat un consult la un medic specialist dermatolog. După toate probabilitățile s-ar putea să se pună problema unei intervenții chirurgicale. Veți afla precis care este calea de urmat după efectuarea consultului dermatologic.

Dr. E. ALBU

In țeapă

LOGICA

MEDICUL: Pulsul dv. este foarte neregulat... Beți ?

PACIENTUL: — Da, dar foarte regulat.

MEDICAMENT PENTRU DORMIT

MEDICUL: — Ați dat soțului dv. somnifere ?

SOȚIA PACIENTULUI: — Da, la fiecare 2 ore, tovarășe doctor, dar a fost o muncă grea să-l pot trezi de fiecare dată.

VA DISPARE CINEMATOGRAFUL ?

Tehnica modernă va aduce filmul la domiciliu ● Filmul va căpăta o răspîndire la fel de largă ca a cărții ● Cel mai important mijloc de instruire

Cuceririle tehnicii moderne au adus și vor mai aduce schimbări revoluționare în multe ramuri ale activității omenești. Este natural că nici cinematograful nu va fi scutit de asemenea schimbări. Mai mult decît atît, se pare că aceste schimbări sînt chiar pe cale de înfăptuire. Ele se datoresc cuceririlor științei și tehnicii moderne. Nu mai este mult pînă cînd cinematograful, așa cum îl cunoaștem azi, va deveni o amintire.

De cîțiva ani încoace se întîmplă în lumea capitalistă, un fenomen îngrijorător: numărul de spectatori ai sălilor de cinematograf este în continuă scădere. Nu a fost de loc greu să se observe că această scădere se află în strînsă legătură cu calitatea din ce în ce mai slabă a producției cinematografice occidentale.

In ce privește cinematograful, el n-a făcut decît un singur progres important în ultimul sfert de secol: „colorul". Cinemascopul nu reprezintă o inovație de prea mare importanță. Celelalte noutăți, filmul stereoscopic, stereofonic, cincorama, au căpătat prea puțină răspîndire.

Există o justificare. Un film obișnuit

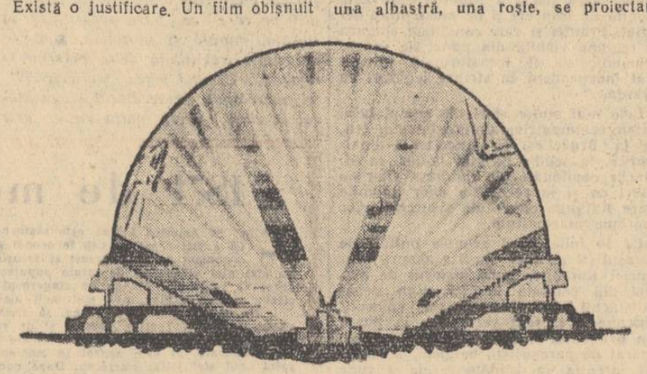

Un proiect sovietic de sală cu ecran emisferic, a cărei cupolă înconjoară din toate părțile pe spectatori

poate fi proiectat, fără nici un fel de dificultate, în indiferent ce sală, în orice parte a globului. 35 mm lățime, 24 de imagini pe secundă, sunetul înregistrat optic, iată un standard simplu. Orice inovație tehnică ar fi cerut modificarea, dacă nu a aparaturii tuturor sălilor, cel puțin a unei majorități care să justifice rentabilitatea inovației. Ca să nu mai vorbim de complexa aparatură a studiourilor. Apariția televiziunii a arătat însă că în cinematografie mai sînt multe de făcut.

Senzații, senzații, senzații...

Ecranul dă spectatorului senzația realității, însă incompletă. Cele mai adeseori ni se pare că privim scena din exterior, printr-o fereastră. Imaginea mai are și păcatul de a fi plată. Ecranul nu are adîncime. Senzația adîncimii este creată doar de o iluzie binevoitoare a creierului nostru, care „știe" că obiectele mai mici sau mai neclare se află într-un plan mai îndepărtat.

Trebuie să dăm spectatorului senzații mai variate, mai complexe. Tendința este spre o reconstituire cît mai fidelă a realității. Dacă este posibil, spectatorul trebuie să simtă aproape tot ce ar simți luînd parte nemijlocit la acțiune... Obiectele de pe ecran trebuie să „coboare în sală", să ne înconjoare, sunetul trebuie să fie cît mai fidel realității. Vă amintiți de „trenul fantomă" de la Moși, unde mîinile reci și umede ale „fantomelor" vă ating... Cam aceasta ar fi și ideea „cinematografului integral", care, trebuie să recunoaștem, este greu să fie concurată la domiciliu.

Relieful și vederea binoculară

Senzația reliefului ar fi cea mai interesantă. In principiu este ușor de obținut. Țineți o mînă în fața ochilor. Închideți alternativ ochiul drept și ochiul sting. Imaginile mîinii diferă. Dacă o vom fotografia cu două aparate, așezate în locul ochilor și vom privi apoi la distanță convenabilă fotografiile, cea din dreapta cu ochiul drept, cea din stînga cu ochiul sting, imaginea obiectului cu tot relieful său real ne va pluti în fața ochilor. Imaginea dă o impresie atît de reală, încît ne simțim tentați s-o atingem cu mîna, ca să ne asigurăm de existența ei. Aceasta din cauză că senzația reliefului este creată de vederea obiectelor cu ambii ochi: „vederea binoculară". Un om cu un singur ochi percepe distanțele și reliefuri mai greu. El le judecă după amănunte secundare: umbre, dimensiuni, după acomodarea ochiului față de distanțe.

Cinematograful stereoscopic

Pentru aplicația cinematografică a acestei idei lucrurile devin ceva mai complicate: cum se realizează proiecția separată a imaginilor pentru fiecare ochi, cum dăm fiecărui ochi imaginea sa? Dacă spectatorul ar fi unul singur, realizarea ar fi simplă, ce facem însă pentru cîteva sute de spectatori?

Unii cititori își amintesc că înainte cu 25-30 de ani se proiectau filme „în relief", care erau privite cu ochelari din celofan: roșu la un ochi, albastru la celălalt. Pe ecran cele două imagini, una albastră, una roșie, se proiectau suprapuse, iar filtrele de celofan așezate la ochi își selectau fiecare imaginea corespunzătoare.

Anii din urmă au adus acestei metode de perfecționări importante: ecranul este metalizat, cele două imagini se proiectează prin filtre polarizante, iar spectatorii poartă ochelari cu sticle polaroid, care selectează cele două imagini după polarizare. Sistemul permite proiectarea filmelor în culori, căci polarizarea nu schimbă culorile.

La Moscova, Kiev, Leningrad fac senzație ecranele cu raster ale profesorului Ivanov, pentru care spectatorul nu are nevoie de ochelari. Apare însă alt inconvenient: trebuie să-ți alegi o poziție fixă, altfel senzația reliefului dispare.

Metodele arătate creează o senzație de relief perfectă. Obiectele din film părăsesc parcă ecranul, se află parcă în sală, în mijlocul spectatorilor. Realismul este atît de perfect, încît o prăpastie produce ameteală, o călătorie cu vaporul dă rău de mare, animalele sălbatice îngrozesc pe spectatori...

Eșec

Totuși, vedem că astăzi cinematograful clasic nici gînd să fie înlocuit de cel stereoscopic, iar unele comunicări indiscrete arată că noua invenție nu se prea bucură de entuziasmul marelui public.

Care să fie motivul? Il ghiciți imediat: lipsa de confort. Filmul în relief trebuie văzut în exact aceleași condiții ca și filmul obișnuit. Ochelarii jenează, deranjează.

Ecranul larg

Omul trăiește înconjurat de o lume orizontală. Insuși cîmpul vizual și musculatura ochilor sînt adaptate acestei realități. Să mărim ecranul astfel încît să acopere cîmpul vizual, iar spectatorul se va simți mai bine, sau, cu alte cuvinte: „se simte înconjurat de realitate". Adăugați la aceasta difuzoare răspîndite în spatele ecranului astfel încît zgomotele și vocea personajelor să se audă din locul corespunzător și aveți în principiu și în rezumat toate sistemele de ecran panoramic: Cinemascop, Vistavision, Cinerama, Todd AO, etc., etc. Deosebirile sînt numai de amănunt: lățimea ecranului, formatul filmului, tipul aparaturii. Face excepție Kinopanorama sovietică, la care imaginea înconjoară complet sala.

In orice caz, ecranul larg a cucerit lumea, iar în curînd progrese noi îi vor întregi: formatul imaginii de pe ecran va fi variabil, după necesitățile acțiunii, putîndu-se restrînge chiar la o fîșie verticală.

In orice caz, un vechi adevăr rămîne mai valabil ca oricînd: dacă filmul e bun, tehnica realizării are o importanță secundară.

Televiziunea intră în scenă

Sala de cinematograf nu poate concura televizorul decît în domeniul ecranului panoramic și asta numai deocamdată. In rest, televiziunea și-a însușit cele două mari cuceriri: culoarea și relieful. Mai mult, există chiar instalații pentru proiecția directă a programului de televiziune pe ecranul cinematografelor.

Dacă sala de cinematograf va dispare deoarece răspîndirea televizoarelor o va face inutilă, cu filmul povestea sună cu totul altfel. Filmul nu numai că nu va dispare, dar noile tehnici ale televiziunii îi infuzează viață nouă.

O dată cu apariția înregistrării imaginilor pe bandă magnetică, vechea și greoaia tehnologie a filmului fotografic este condamnată.

Regie la pupitrul de comandă

Viitoarele studiouri cinematografice vor avea un aspect profund deosebit de cel de astăzi. In locul platourilor cu aspect haotic, pline cu decoruri cu recuzită, cu zeci de oameni care se încurcă reciproc, cu reflectoarele orbitoare și dogoritoare, vor apare adevărate laboratoare de produs filme: regizorul, așezat la pupitrul de comandă, va controla de la distanță mișcările celor cîteva aparate de luat vederi de tip televiziune. Majoritatea decorurilor vor fi introduse pe cale electronică în imagine. Imaginile filmate regizorul le va vedea simultan pe ecranele de control din fața sa, putînd judeca toate elementele secvenței dintr-o aruncătură de ochi. Imaginile se vor înregistra pe bandă magnetică. Scena filmată se va putea proiecta imediat, fără a mai trece pe la laborator (developare, copiere) și tot imediat va fi „judecată" împreună cu actorii și eventual refăcută. Munca în studiouri va deveni incomparabil mai ușoară, mai organizată, mai atrăgătoare. Timpul de producere al unui film se va scurta în proporții de necrezut. Vom avea filme excelente produse în una sau cei mult două săptămîni, față de lunile de lucru pe care le cere azi un film. Din punct de vedere artistic filmul va cîștiga în naturalețe, deoarece vor dispare repetările istovitoare ale scenelor care fac ca munca actorului de film să fie atît de profund diferită de a actorului de teatru. Pe cînd în teatru acțiunea este jucată fără întreruperi, de la început pînă la sfîrșit, la film se lucrează abia 2-3 minute de film pe zi, și nici măcar acestea în ordinea indicată de scenariu.

Perspective

Luminozitatea imaginii, contrastul, claritatea, vor deveni probleme stăpînite prin cîteva învîrtituri de buton. Diversele trucaje, variația formatului imaginii, se vor reduce și ele la operații la fel de simple.

Cei mai avantajați vor fi desigur spectatorii, care vor vedea filme, incomparabil mai bune decît cele actuale, căci munca de creație nu va fi tulburată de mii de mici și mari inconveniente de azi.

Pentru spectator, tehnica vizionării va mai oferi cîteva aspecte atrăgătoare: filmul dorit va putea fi ales la gura sobei dintr-un catalog, iar apoi va fi comandat formîndu-se un număr pe un disc telefonic sau printr-o simplă apăsare de buton, și tot o apăsare pe buton va fi singurul efort pentru înlăturarea unui film care nu-i va place. Filmoteci vaste ne vor sta la dispoziție, iar așa cum ne alegem cărțile într-o bibliotecă, vom putea alege după dorință din catalog un film artistic, științific, documentar sau un jurnal de actualități.

In ce se va transforma atunci mecanismul complex al plății filmelor, care vor fi criteriile de succes de public al unui film? Tehnica modernă a găsit deja răspuns și la această întrebare.

Televizorul va cuprinde un mic dispozitiv automat electronic — un fel de contor, care va înregistra filmele vizionate și conform căruia se va face plata. Părerea spectatorului despre diversele părți ale programului va fi înregistrată de un dispozitiv-memorie, iar rezultatul total va fi prelucrat de o mașină electronică statistică de calculat.

Iată-ne foarte departe de vechile forme ale cinematografului.

Desigur că mai sînt multe de făcut. Tabloul optimist schițat aici în cîteva rînduri, mai cere multă muncă, multe perfecționări. Multe din noutățile arătate se află abia în fașă.

Vedem că ceea ce dispare nu este cinematografia, producția de film sau noțiunea de film.

Ea va trece doar la metode noi de lucru, mai perfecționate.

Ceea ce va dispare probabil sînt însă sălile de cinematograf, care corespund unei epoci în care filmul nu este încă la îndemîna oricui.

In noua eră care începe, filmul va căpăta o răspîndire atît de largă, încît va putea fi comparat cu cartea.

Funcția sa ca mijloc artistic va fi întrecută de rolul său ca mijloc de informare și educație.

Noile descoperiri din domeniul psihologiei și al fiziologiei creierului arată că filmul va deveni cel mai important mijloc de instruire. Poate că în școlile de mîine cea mai mare parte din timp nu va mai fi ocupată cu explicațiile lecțiilor, ci cu vizionări de filme, întocmite astfel încît să întipărească pe loc cunoștințele în creierul elevilor...

Ing. A. NEGREA

MARINARII ADÎNCURILOR

(Urmare din pag. 1-a)

mai ușoară atingere o putea face să explodeze. De data aceasta însă n-a fost nimic altceva decît o simplă parîmă metalică, căzută cine știe de unde.

— Sus !... Veniți la suprafață !...

Așa se încheiase cea de-a cincea zi, într-a șasea însă...

Căștile lucitoare au dispărut sub apa înfiorată de un vînt de larg. Ușor, ca într-o lume cu atmosfera rarefiată, trupurile urîate în costumele lor de cauciuc și metal, coborau spre adîncuri. După un timp, în telefonul fiecăreia din cele cinci bărci, se auzi vocea cîte unuia dintre cei cinci scafandri.

— Am ajuns.

Acum începea lucrul. Trebuia ca în intervalele dintre cei cinci militari aflați pe fundul mării să nu rămînă necercetată nici o palmă de nisip. Soldatul fruntaș Moise Constantin privi prin vizor spre vecinul din stînga sa, soldatul fruntaș Sandu Vasile. Îl știa bine pregătit — deși era în primul an de armată și tot în primul de specialitate — curajos, dar cam pripit. Ridică spre el mîna într-un gest care voia să spună: „Ochii mari !... Aici este suficient să greșești doar o singură dată, ca pe cîmpul de luptă..."

Soldatul fruntaș Sandu înclină ușor casca în semn că a înțeles și porni pe pasa ce i se încredințase. Alături de el mergeau ceilalți, puțin aplecați înainte pentru a învinge mai ușor rezistența apei. Sergentul Gogoașe Nicolae venea puțin în urmă, gata să-i ajute pe ceilalți. La suprafață bărcile, la intervale de cinci metri, urmăreau înaintarea submarină a scafandrilor.

Și ore treceau după ore. Deodată însă, în casca centralistului de pe una din bărci răsună emoționată vocea unui scafandru:

— Atenție !... Atenție !... Stop barca !... Văd mina !...

Era vocea celui mai nou dintre cei cinci militari, soldatul fruntaș Sandu Vasile. Rămăsese nemișcat în apropierea minei, chibzuind parcă la ce avea de făcut. Și ceilalți încremeniseră parcă. Numai călăuza și tubul de aer se mai mișcau coborînd încet peste... peste...

Inima soldatului fruntaș Moise Constantin tresări puternic. Tubul de aer și călăuza — acea frînghie (sau în termeni marinărești) care-l ajuta pe scafandru să ajungă la barcă — cobora exact peste mină. O ușoară atingere și... catastrofa s-ar fi putut întîmpla. Ochii soldatului fruntaș Sandu Vasile urmăreau mișcarea aceea a tubului și, pe măsură ce distanța dintre acesta și mină se micșora, pupilele se dilatau, creșteau cuprinse de fiorul din inimă. Un gest, ușor ca o părere, îl făcu să-și revină. Soldatul fruntaș Moise, tovarășul de alături îi țărea semn cu mîna să rămînă nemișcat, să nu facă nimic. Și aceleași neprețuit tovarăș se apropie încet. Cu gesturi nefirești line, prinse tubul și călăuza care puteau aduce moartea, le ridică și se îndepărtă tot atît de încet, trăgîndu-le după el. Cînd i-a dat drumul, după ce pericolul fusese înlăturat, în tot trupul i se revărsă o moleșeală de neînțeles. Părea că din clipă în clipă s-ar fi prăbușit dacă costumul n-ar fi fost plin cu aer care îl ținea în poziția verticală. Rămase locului cîteva clipe să-și revină, apăsînd cu capul supapa de evacuarea aerului, aflată în cască, apoi făcu spre Sandu Vasile un semn cu mîna. Tovarășul său văzu gestul și zîmbind ridică și el mîna la cască. Așa mulțumesc scafandrii aflați în imersiune.

Cerură prin telefon să se lanseze ancora balizei și în lumina albăstruie a adîncului un punct prinse să coboare. Parcă era un făcut însă. Ancora reedita primejdia din care cei doi scafandri de abia scăpaseră. Cobora exact deasupra minei.

— Stop filarea ancorei !... Mutați baliza doi metri la dreapta !

Și, după cîteva minute încordate, baliza se așeza cuminte pe fund, la doi metri de mină.

. . . . . .

A doua zi, în același loc însemnat prin baliză s-au oprit mai multe bărci. A coborît însuși comandantul în adînc. Sub corpul minei a fost îngropată încărcătura de trotil, apoi cînd nisipul stîrnit de lucrul sub apă s-a așezat pe fund, scafandrii au ieșit la suprafață, au urcat în bărcile lor și s-au îndepărtat mult de acel loc.

Curînd deasupra mării a apărut un gorgan de apă din vîrful căruia au țîșnit ierbe înspumate și o puternică explozie a înfiorat valurile.

★

Despre scafandrii militari multe-ar fi de spus. Ne oprim totuși aci. Dacă întîlniți pe vreunul dintre acești scafandri și vreți să aflați de la el ceva de pe cînd curățau fundul mării, să știți dinainte că nu veți afla. Eroii adevărați sînt întotdeauna modești.

Nicolae RAȘINARI

MONTORII

(Urmare din pag. 1-a)

mensiuni homerice, un tub de metal ieșea din secția de răcire, se încovoia și își băga capul într-o căldare enormă, complet închisă. Tinerii luau frumușel inelele acestei rime și le sudau. Adevărați creatori.

Despre șeful lor, Ion Chibeleanu, candidat de partid, auzisem de mult. E unul din oamenii de nădejde de aici, educat de partid, trecut prin școala aspră a șantierelor, om cu gîndul mereu înainte, spre viitor. Pare foarte tînăr, dar s-a maturizat repede în mijlocul atîtor probleme pe care le ridică instalarea și montajul unor astfel de secții ca cea de neutralizare, hotărîtoare în procesul de producție, răspunderea pentru o lucrare pretențioasă, pentru munca nu numai a lui ci și a celor 13 muncitori pe care îi conduce. Firesc, în muncă a întîmpinat și greutăți. Dar n-a dat îndărăt. Iată: se punea problema confecționării unor curbe la secția de neutralizare. Țăierea lor în oțel inoxidabil cere consum mare de electrozi și de timp. Ori angajamentul brigăzii luat cu prilejul Congresului partidului este să termine planul anual la 30 noiembrie. Și atunci Chibeleanu a confecționat un aparat special de tăiat la rece. Ce înseamnă această inovație? Pe scurt, circa 70.000 lei economii de electrozi și manoperă. Iar în planurile lui de viitor e să găsească noi soluții pentru urcarea stîlpilor de montaj direct, fără alți ajutători, și protejarea și executarea sudurilor pe timp rece sub minus 10 grade.

N-am stăruit mai mult. Știam că „neutralizarea" e cea mai avansată cu montajul și aceasta în mare parte datorită hărniciei și entuziasmului tineresc al brigăzii utemiste condusă de Chibeleanu.

Un montor... de 8 ani

Dacă stai de vorbă cu ing. C. Iovănel, șeful șantierului montaj, un om mărunțel, energic, vorbăreț, îți va spune că mîndria lor, a celor de la combinatul „Roznov" este, între altele, montarea compresoarelor de 16.000 m.c., utilaje unice în țara noastră, produse ale înaltei tehnici sovietice. Astăzi montajul este în fază finală, iar specialiștii laudă calitatea lucrărilor, execuția lor promptă, ireproșabilă. Trebuie pomenit aci numele comuniștilor Iosif Alexandrovici și Eugen Bîrsan, specializați în montaje de compresoare, aceiași care au lucrat la Govora și la alte uzine ale industriei noastre chimice, ale căror angajamente în cinstea zilei eliberării patriei noastre sînt de a da în probe tehnologice compresoarele la care lucrează, cu multe zile înainte de termen.

**In hala imensă, sub podul rulant, între utilaje de mari dimensiuni, am dat peste cei mai tînăr montor din secție... un copil de 8 ani. Stătea de-a dreptul pe ciment și meșterea ceva cu

PE SCURT DESPRE JO

Londra 1948

„Beneficii serioase" — iată principalul țel al organizatorilor Olimpiadei din 1948 (Londra). Cei 4.468 de concurenți, din 59 de țări, care s-au întrecut la 19 ramuri sportive și 132 de probe au atras peste 750.000 de turiști și, după cum glăsuia un comunicat „oficial", încă din preziua începerii J. O. se realizaseră peste 450 milioane lire.

La realizarea beneficiilor a contribuit, fără îndoială, și o anumită lipsă de confort „asigurată" sportivilor, motivată de organizatori sub pretextul „simplității olimpice".

Spre exemplu, jamaicanul Wint (campion olimpic la 400 m) și încă 10 atleți au fost cazați într-o clasă a unei sărăcăcioase școli comunale, având drept mobilier 11 paturi cu zone.

„Eroul" acestei olimpiade, o femeie: Fani Blankers Koen, olandeza cu adevărat „zburătoare", cîștigătoarea a nu mai puțin de patru probe: 100 și 200 m. plat, 80 m. garduri și componentă a ștafetei 4x100 m. Date suplimentare: mamă a doi copii.

Așteptată cu nerăbdare de către zecile de mii de spectatori, cursa de 400 m. garduri a trebuit să sufere o ominare de o oră, deoarece în momentul cînd urma să se dea startul s-a constatat că nu se efectuaseră măsurătorile pentru așezarea gardurilor.

Cel mai valoros boxer al turneului s-a dovedit a fi cehoslovacul Thorma (cismar de profesie), campionul olimpic al categoriei semimijlocii. Deși accidentat la mîna stîngă, Thorma surclasează în semifinală pe D'Ottavia (Italia) și în finală pe americanul Horace Heringa.

Helsinki 1952

DIALOG PREOLIMPIC CU IOSIF SÎRBU

Helsinki 1952.

O dată memorabilă în istoria sportului românesc. Totalizînd 400 puncte (din 400 posibile) la poziția culcat cu armă liberă de calibru redus, Iosif Sîrbu aducea patriei noastre o medalie olimpică de aur. A fost un început de bun augur, căci, la Melbourne, în trecuta Olimpiadă, sportului românesc i s-a adăugat strălucirea altor trei medalii de aur.

— Regret enorm că, la Melbourne, n-am putut să aduc țării mele nici o medalie, ne mărturisea cu o umbră de mîhnire în glas Iosif Sîrbu.

— Bine, dar atunci ai suportat un handicap serios — am încercat să-l consolăm. După cîte ne amintim, în anul acela ai fost nevoit să ochești cu stîngul...

— E adevărat. Contractasem la campionatele europene din toamna lui 1955 o răceală care mi-a afectat serios ochiul drept. Cum n-am vrut să renunț la sportul meu favorit, mi-am adaptat arma ca să ochesc cu stîngul. Treptat m-am acomodat destul de bine dar, în condiții de stabilitate redusă (pozițiile în genunchi și în picioare) nu eram suficient de sigur. La Melbourne, în proba de 3x40 focuri, aș fi putut obține locul III dacă, în picioare, aș fi tras 375 puncte, ceea ce este un rezultat modest. Am tras însă mai slab și am terminat abia pe locul VII.

— În 1957, în schimb, ai avut o serie întreagă de succese.

— Într-adevăr. Revenind la poziția normală de ochire și urmînd un antrenament judicios planificat, am reușit să cîștig toate concursurile la care am participat, fie acasă, fie peste hotare. Mai mult, la 3x40 focuri-calibru redus am realizat 1182 puncte, rezultat care a rămas cel mai bun din lume pe vechile ținte.

(Sîrbu ne spune toate acestea fără emfază, frunzărind calm un caiet plin de cifre și însemnări cotidiene, confidentul său nr. 1).

— În 1958, o dată cu intrarea în vigoare a noilor ținte, a început și stabilirea noilor recorduri ale țării. Cîte din ele îți aparțin ?

— Un moment, să verific. Privirea sportivului parcurge cîteva file de caiet: La armă liberă-calibru redus, patru recorduri din 1958 și unul din 1960. Acesta din urmă, la proba de 60 focuri culcat este de 596 puncte și întrece cu un punct recordul mondial. La armă liberă — calibru mare, dețin din 1958 recordurile la poziția culcat și la trei poziții.

— În linii mari, în ce constă pregătirile d-tale pentru noua ediție a Jocurilor Olimpice ?

— Antrenamente, concursuri de verificare, competiții internaționale... Recent am concurat la Sofia și Leipzig, obținînd de fiecare dată locul III, însă cu rezultate modeste. Săptămîna trecută, la Budapesta, într-un concurs cu valoroși trăgători din U.R.S.S., R.P. Ungară, R.S. Cehoslovacă, R.P. Polonă și alte țări, am ocupat locul I la 3x40 focuri. Rezultatul de 1148 puncte nu-l consider totuși pe deplin satisfăcător.

— Dar despre ceilalți componenți ai lotului olimpic, ce ne poți spune ?

— Ca și mine, cei mai mulți dintre ei nu au ajuns la maximum de formă. Comportarea lor a avut fluctuații care s-au reflectat în rezultate. Considerînd cu toții — și Rotaru și Ferecatu, ca și Ștefan Petrescu, Maghiar, Mocuță și ceilalți — că putem obține rezultate mai bune, ne-am ambiționat să le realizăm. Așadar, ne antrenăm metodic, cu meticulozitate, pentru ziua cea mare de la Roma.

— În afara antrenamentelor și a concursurilor ce preocupări îți umplu zilele acestei febrile perioade preolimpice ?

— În primul rînd, firește, profesiunea mea de antrenor. Apoi, pescuitul care constituie o admirabilă relaxare pentru nervii atît de solicitați ai unui trăgător. În sfîrșit, lectura.

— De pildă, ce citești acum ?

— „Viețile paralele" a lui Plutarh... Să nu vă mire. Trec printr-o perioadă... clasică. Am citit recent pe Suetonius și căutînd o altă lucrare de istorie antică am descoperit pe Plutarh... Așa s-au petrecut lucrurile...

Se cuvine să adăugăm că Iosif Sîrbu — distins pentru performanțele sale cu titlul de maestru emerit al sportului — a avut ca prim sfătuitor în activitatea sportivă chiar pe tatăl său, Dănilă Sîrbu. Alungat, în 1930, de mizerie, de pe pămîntul său dintr-un sat ardelenesc și venit în București, Dănilă Sîrbu n-a găsit altă slujbă decît pe aceea de îngrijitor la poligonul Academiei Naționale de Educație Fizică unde avea să-și facă ucenicia sportivă campionul nostru. Pe atunci acesta era singurul poligon de tir din București, iar școala cu pompoasa titulară de Academie nu forma nici măcar un sfert din numărul actual de profesori de educație fizică.

Pe atunci sportul românesc era că și necunoscut peste hotare. Cît despre medalii olimpice (și încă de aur !)... seria lor a inaugurat-o, precum ați văzut, feciorul fostului îngrijitor al poligonului — Iosif Sîrbu.

Ion F. BACIU

Fotbal dar mai ales bătae, la Polo Ground

Plictisiți probabil de base-ball și catch, văzînd că boxul nu merge ca înainte, americanii s-au hotărît să învețe fotbalul european. Așa se face că la începutul lui iulie au fost invitate la New-York mai multe echipe europene, ca să demonstreze frumusețile negustate încă peste ocean ale sportului cu balonul rotund. Meciurile s-au disputat pe stadionul „Polo Ground", în fața unui public nu prea numeros și nici atît de entuziast cum se întîlnește pe stadioanele continentului nostru. Pe semne că fotbalul deși nici el nu e un „joc pentru domnișoare" li se părea acestor spectatori obișnuiți cu sporturi mai violente mult prea anost. Numai așa s-ar putea explica faptul că în timpul meciului dintre echipele Sampdoria (Italia) și Norrkoeping (Suedia), 30 de spectatori au invadat terenul și l-au luat la bătaie pe jucătorii celor două echipe. După retragere pe teren au rămas mai mulți jucători răniți. Unul dintre ei, suedezul Rune Lind, a suferit o comoție cerebrală și a fost transportat la spital. Arbitrul, care primise și el un croșeu la maxilar, n-a mai apucat să „fluiere" această grosolană infracțiune a publicului de la Polo Ground.

Fără comentarii

Marchizut de Cabanes, președintele Federației spaniole de tenis, a declarat în cadrul unui interviu acordat unui ziar că e hotărît să-l dea în judecată pe cunoscutul conducător al grupului de jucători profesioniști de tenis, Jack Kramer. Motivul ? Folosind cunoscutele „metode de convingere", Kramer a reușit să determine pe cel mai bun jucător de tenis spaniol, Andres Gimeno, să treacă la profesionism. „Dacă acestei acțiuni nerușinate de racolare nu i se va pune capăt cei mai buni jucători amatori vor lua drumul circului Kramer. În asemenea condițiuni tenisul amator își va semna — dacă nu e pe cale — sfîrșitul său".

Cu prilejul unui meci de polo pe apă desfășurat între echipele belgiene Gand și La Louviere, unul dintre spectatori, foarte nervos, a aruncat un obiect în arbitrul întîlnirii. La anchetă s-a constatat că spectatorul este și el un... arbitru de polo.

Delegația ducatului de Luxemburg care va participa la Jocurile Olimpice va fi formată din 45 sportivi și... 17 oficiali. Cineva, care și-a exprimat mirarea față de numărul mare de oficiali, a primit următoarea explicație de la unul din acești oficiali : dacă trebuia să trimitem pe cei mai îndreptățiți sportivi să ne reprezinte, atunci numărul lor ar fi fost de 2—3. Pentru a justifica prezența numărului mare de oficiali, am fost nevoiți să fixăm mai mulți sportivi"...

Cu prilejul unei mese oferite lui Floyd Paterson cu ocazia recîștigării titlului de campion mondial la toate categoriile, managerul său, Gus D'Amato, i-a dăruit elevului său, o coroană de aur încrustată cu rubine și safire. Evenimentul a produs uimire, dar cercurile bine informate afirmă că acest cadou reprezintă o nimica toată în comparație cu suma pe care Gus D'Amato a cîștigat-o cu prilejul meciului revanșă dintre Iohansson și Patterson. Și, spun alții, o opțiune pentru... viitoarea cotă care-i va reveni din cea de-a treia ediție a meciului de mai sus...

Fotbalul din nou în actualitate

Fotbalul a reintrat în actualitate, după o scurtă vacanță. Au fost publicate clasamentele definitive ale campionatelor categoriilor A și B, s-a anunțat lista participanților din ediția 1960/61, s-au făcut precizări asupra competițiilor oficiale și — mai ales — echipele au început jocurile amicale cu care-și desăvîrșesc pregătirile, în vederea viitoarei stagiuni: C.C.A., Petrolul, Farul, Progresul, Dinamo Bacău etc. Fierberea mare e desigur la Iași, Hunedoara și Timișoara, care au astăzi reprezentanți în prima categorie a țării: C.S.M.S., Corvinul și Știința. E vorba de obligațiuni sporite, dar — sperăm — și de preocupări temeinice pentru o reprezentare cu cinste.

Prin formațiile folosite în aceste jocuri apar și nume noi de tineri la primele jocuri în categoria A. Se vorbește despre unii dintre ei ca de viitori titulari în aceste echipe. Despre alții se spune însă că înlocuiesc, pentru moment, titulari indisponibili pentru un motiv sau altul. Totuși, și pentru un caz și pentru altul, e încă prematur de tras concluzii.

Mai curînd se impune, la aproximativ o lună de la deschiderea oficială a stagiunii, fixată pentru data de 4 septembrie, să înregistrăm o serie de informații privind preocupările pentru anul fotbalistic 1960/61, chiar dacă marea majoritate dintre ele mai au un caracter general.

Se poate anunța de pe acum că principala atenție se va acorda competițiilor interne, destinate să folosească creșterii valorice a fotbalului nostru. Îndrumări ale federației de specialitate, pornite către cluburi, au adus sublinieri asupra nevoii unei pregătiri temeinice, cu un ansamblu de preocupări privind tehnica individuală și concepția de joc. Instructaje mai amănunțite vor completa aceste îndrumări, a căror traducere în viață va fi urmărită cu strictețe.

Principalii noștri antrenori au fost convocați și instruiți asupra unei concepții unitare de joc, pe care s-o aplice la echipele ce le antrenează. De asemenea, un lot de circa 60 de jucători tineri, din toate categoriile, au fost supuși în vara aceasta unei pregătiri care să le mărească posibilitățile, să le deschidă noi orizonturi, după cum s-a făcut și o verificare a posibilităților lor actuale, dar și de viitor. La echipele lor, dar și în afara acestora, jucătorii noștri fruntași vor fi stimulați și îndrumați pentru o cît mai bună execuție tehnică, realizată prin antrenamente asidue, care să rezolve rămînerile în urmă, semnalate atît de frecvent în stagiunea trecută la jucători ajunși pînă în echipa națională. Antrenorii au fost îndemnați să-și facă o preocupare continuă din aceasta, pentru ca jucătorii de instruirea cărora răspund să ajungă la dexteritatea tehnică obligatorie și caracteristică jucătorilor fruntași continentali. Rămînerea în urmă a unor echipe din categoria A este indisolubil legată de munca necorespunzătoare dusă de antrenorii lor, ceea ce înseamnă că mai ales aceștia au obligația să-și reconsidere metodele de instruire. Ne gîndim la A. Botescu (Progresul), Ghiuriță și Marian (Rapid), Traian Ionescu (Dinamo București), Lengheriu (Farul), etc.

Un număr cît mai mare de tineri jucători trebuie promovați în echipele noastre principale — și aceasta ca o metodă permanentă — pentru ca un lot larg și valoros să dea putință asigurării unui important contingent de selecționabili, cu care să se facă față cu succes, în anii următori, programului internațional — din ce în ce mai exigent. Promovarea cu curaj și competență a acestor tineri a dat din totdeauna roade și așa va fi mereu, pentru că noile cadre (alături de cele mai vechi) aduc infuzia necesară de tinerețe, de talente ce vor să se afirme și să se străduie pentru aceasta.

Numeroase jocuri internaționale, intercluburi, se vor organiza în țară, apelîndu-se la echipe de prim rang din străinătate. Printre primii vizitatori, al lunii august, ar urma să fie Hvezda (Bratislava), și altele. Prin toate aceste jocuri se va urmări — și se poate realiza — obișnuirea jucătorilor noștri fruntași cu procedeele tehnice și tactice cele mai valoroase, ca și asigurarea deprinderii cu susținerea întîlnirilor internaționale. Partidele din stagiunea trecută, ca să ne referim numai la acestea, atît cele interîări cît și cele intercluburi, au fost imagini vii ale lipsei de experiență și de rutină a jucătorilor și echipelor noastre fruntașe, pe lîngă deficiențele de ordin tehnic și tactic rezultate dintr-o pregătire greșit orientată.

În linii mari acestea sînt cîteva dintre problemele la rezolvarea cărora se va porni din stagiunea ce bate la ușă. După cum mai sînt și altele asupra cărora vom insista la timp util, cînd vom reveni și cu alte amănunte.

I. BOCIOACA

Carnet olimpic

● **ÎNTRECERILE** olimpice de gimnastică vor avea loc în ultima săptămînă a Jocurilor, la „Terme di Caracalla", acolo unde ruine gigantice și mozaicuri stau mărturie și astăzi despre amploarea acestor băi romane, construite în anul 217 al erei noastre, de împăratul Antonio Caracalla. Între arcadele și coloanele multiseculare ale acestui gigantic monument, vestigiu al civilizației romane, se vor întrece cei mai buni gimnaști și cele mai bune gimnaste din lume pentru cucerirea medaliilor de aur. Zona rezervată sportivilor se află alături de un teatru în aer liber unde se dau spectacole de operă. Ea acoperă o suprafață care pe vremea lui Septimiu Sever era un mare gimnaziu. Sala olimpică de gimnastică, construită din material demontabil, măsoară 41x67 m și poate cuprinde aproximativ 5000 de spectatori.

● **PROBA** de maraton va închide jocurile atletice, desfășurîndu-se în seara zilei de 10 septembrie pe un traseu simbolic și sugestiv, care va străbate străzile Romei antice. Concurenții se vor aduna în Piața Capitoliului, dominată de statuia lui Marc Aureliu. Ei vor cobori scara mare și de pe ultima treaptă vor lua startul în cursă, urmînd traseul: Via dei fiori — Via dei Trionzi — Terme di Caracalla — Via Cristoforo Colombo — Via Apia antica — Piazzale Numa Pompilio — Arco di Constantino.

La lumina reflectoarelor de-a lungul a 42,195 km concurenții în proba de maraton vor oferi locuitorilor Romei un spectacol sportiv unic prin grandoarea sa.

● 1199 de tineri atleți vor purta, în tot attea schimburi, de la Siracuza la Roma (1532 km) flacăra olimpică ce va sosi pe pămîntul Italiei la 18 august. Traseul, care trece prin orașele Taranto, Potenza, Napoli, va fi parcurs în 105h27'.

● **BARMANII** din San Remo au organizat un concurs „preolimpic" pentru crearea unei băuturi, spun ei, în cinstea Olimpiadei. A cîștigat cocktailul „maraton", acela care a băut amestecul de 42 ori. Și cînd te gîndești că Pierre de Coubertin nu prevăzuse toate acestea în proiectele sale olimpice.

● **LACUL ALBANO**, unde vor avea loc, între 26—29 august competițiile de caiac-canoe, se află la 292 m deasupra nivelului mării și are o circonferință de 10 km. Acest lac, apărut în craterul unui vulcan stins, are o adîncime maximă de 170 m.

● **ÎN CERCURILE** atletice, Elliot este considerat ca unul din marii favoriți în proba de 1500 m. Dar renumitul atlet australian se pregătește totodată și pentru proba de maraton, antrenamentul său zilnic însumînd peste 20 km. Cel puțin așa intenționează antrenorul lui Elliot, Percy Cerruty, care a făcut încă o dată să se vorbească despre el.

● **NICI nu au început jocurile** celei de a 17-a Olimpiade și șase mari orașe: Moscova, Rio de Janeiro, Budapesta, Cairo, Buenos Aires și Detroit, au depus candidatura de a li se acorda organizarea Jocurilor Olimpice din 1968. După cum este știut cele din 1964 vor avea loc la Tokio.

magazin

revistă săptămînală editată de ziarul

„ROMÎNIA LIBERA"

Redacția și administrația, piața Scînteii tel. 17.60.10

Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții.

PUBLICITATEA SE PRIMEȘTE LA ADMINISTRAȚIA REVISTEI, tel. 17.60.10, interior 1400.

Melbourne 1956

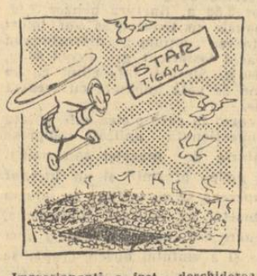

Impresionantă a fost deschiderea celei de-a XV-a ediții a J.O. de la Helsinki (1952). Stadionul arhiplin. Un cor de 2000 de persoane intonează imnul olimpic ; se dă drumul la 5000 de porumbei: numai că, din cînd în cînd prin văzduh un elicopter cu o imensă eșarfă încearcă să convingă pe cei prezenți de superioritatea unei... mărci de țigări: țigările STAR.

Ajuns la apogeu, Emil Zatopek — „locomotiva" — rezolvă ștafa alergătorilor de fond, realizînd impresionantul tur de forță de a cîștiga nu numai cursele de 5000 și 10.000 m. dar și maratonul. În restul timpului, se... antrena, spre disperarea gazetarilor.

Președintele C.I.O. Edstrom, în discursul de închidere, ține să pronunțe formula clasică de închidere oficială a acestei ediții.

Sportivul nr. 1 al acestei Olimpiade, unanim recunoscut de către toți specialiștii și de întreaga presă — a fost atletul sovietic Vladimir Kut, cîștigătorul probelor de 5000 și 10.000 m. plat, — marinarul care obținuse primul său succes internațional cu ocazia „Festivalului" din 1953 de la București.

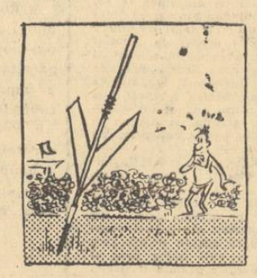

Aruncătorul de suliță, norvegianul Egil Danielsen, a fost favorizat de vînt în reușita aruncării sale record: 85,71 m dar și de construcția deosebită a suliței sale, pe care un alt mare sulițaș, polonezul I. Sidlo, a denumit-o de tip „planor".

Întreaga lume a rămas uimită de minunata performanță a sportivilor sovietici, care totalizînd 494 de puncte și 67 medalii, cîștigă detașat în clasamentul pe echipe. Această primă evoluție a sportului sovietic lasă o impresie extraordinară!!!

Realizînd același număr total de kilograme la cele 3 stiluri (504 kg.) coloșii halterofili Anderson (S.U.A.) și Silvety (Argentina) trebuie cîntăriți, pentru ca cel mai ușor dintre ei să fie declarat campion.

Conducătorii sportului canadian stupefiați de performanțele dublului campion olimpic Leon Rotman, examinează cu atenție și insistă să cumpere canoea românească tip Reghin. (După cum se știe canoea se mai numește și canadiană, după țara în care a fost inventată).

Săritorul cu prăjina, „pastorul zburător" Bob Richard, cîștigătorul probei și la Helsinki (4.55 m.) era să fie eliminat din concurs la calificări, la înălțimea de 4 m. înălțimea pe care o trece abia din a 3-a încercare.

În 1960, la Roma, senzația o constituie Iolanda Balaș — Rominia — care cu o săritură reușită din prima încercare la 1,90 m... (Ah, tertați-ne! Desenul acesta trebuie să apară tot în revista noastră, însă mult mai tîrziu...)

Texte : B. ELIAS
Desene : Matty ASLAN

Romanul nostru ilustrat

DON QUIJOTE

Adaptare după Miguel de Cervantes

Ilustrații de Beca RIND

Încălecarea pe care ar fi putut-o provoca cotcăria lui Basilio fu oprită de Don Quijote, care cu lancea în mînă se avîntă în mijlocul nuntașilor și le vorbi atît de frumos încît îi convinse să primească însoțirea lui Basilio și a Quinteniei ca pe o voie a cerului. Cel mai necăjit fu bietul Sancho, care pierdea prilejul unui ospăț cum nu i se mai întîmplase să aibe parte vreodată.

Plecară din nou, Don Quijote și scutierul său, și mai avură tot soiul de pățanii, dar cea mai vrednică de amintit este aceia cu luntrea fermecată, pe care, cu voia dumneavoastră, o vom povesti în cele ce urmează. Ajungînd într-o bună zi la rîul Ebru, cavalerul, fermecat de minunata privelițe, descălecă și-i invită pe Sancho să facă la fel, tot apropiindu-se de o luntre legată de mal — fără vîsle și fără nici o altă sculă.

Iar Don Quijote îi spuse scutierului :

— Să știi, Sancho, că luntrea asta nu stă aici de florile mărului, — ea mă cheamă să merg cu ea, să dau ajutor vreunui cavaler sau vreunei

persoane suspuse care se află în primejdie. Așadar, leagă bine dobitoacele, iar noi să ne urcăm în luntre și să pornim încotro ne va duce ea.

Se urcară în luntre, retezară funia, iar barca o porni în josul rîului. După ce plutiră o vreme în voia apelor, zăriră pe mal niște morți așezați chiar în mijlocul rîului, iar cavalerul le socoti o cetate sau o fortăreață unde, de bună seamă, se afla persoana obidită care avea nevoie de ajutor. Și apropîndu-se luntrea de scocul morilor, începu să alunece mai repede, spre uimirea morarilor, care ieșiră cu niște prăjini lungi s-o oprească. Așa cum erau ei plini cu făină pe față și pe straie, cavalerul îi asemui cu niscaiva diavoli.

Se ridică Don Quijote în picioare și luntrea mai mai să se răstoarne, iar glasul lui răsună ca un tunet :

— Pieriți din fața mea, ticăloșilor, și dați de îndată libertate omului pe care-l țineți ferecat în temnița voastră ! Altfel, eu, Don Quijote de la Mancha, supranumit și Cavalerul leilor, vă spintec cu acest paloș !

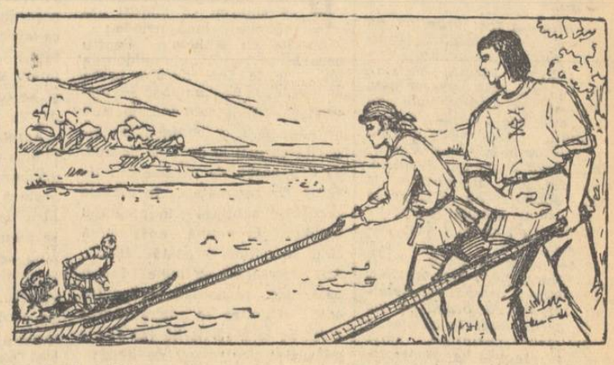

În ăst răstimp, morarii reușiră să întîmpine luntrea cu prăjinile, dar nu făcură treaba prea bine, căci luntrea se răsturnă și-l aruncă în apă pe cavaler și pe scutier. Îi scoaseră cu chiu cu vai, dar n-apucară să se usuce că sosiră niște pescari, proprietarii luntrei zdrobite acum de roțile morii, și-i cerură cavalerului să le plătească paguba. Don Quijote se învoi, dar puse condiția ca morarii să-i slobozească pe înșii prigoniți în acel castel.

— Care înși ? Și care castel ? se minunară morarii. N-ăi fi cumva smintit ?

Și-i alungară cu chiote, și cu batjocură, iar Don Quijote și Sancho, pleoștiți de baia pe care o făcuseră, se întoarseră în cringul unde-și lăsaseră dobitoacele. Încălecară și porniră din nou mai departe și cînd ajunseră la o pajiște plină cu verdeață dădură cu ochii de un grup de vînători, între care se află o frumoasă domniță, călare pe un armăsar alb ca neaua neîntinată. Domnița era îmbrăcată cu multă eleganță, într-o dulămiță verde.

— Du-te degrabă, Sancho, la această nobilă doamnă și spune-i că eu, Cavalerul leilor, mă închin ei.

— Merse Sancho în trapul asinului și ajungînd-o pe domniță îi aduse mesajul cavalerului.

— Spune-i stăpînului tău, bunule scutier, că am auzit de isprăvile Cavalerului Tristei Figuri și că-l vom primi, eu și cu soțul meu, ducele, cu dragă inimă.

Cu răspunsul acesta atît de îmbietor, Sancho se înapoie la stăpînul său, iar acesta își potrivi frumos coiful, se așeză bine în scări și o îmboldi pe Rosinante. Dar cînd ajunse lîngă ducesă, nu știm anume ce stîngăcie făcu Sancho vroind să-și ajute cavalerul să descalece, că se prăvăliră amîndoi la pămînt, spre hazul vînătorilor.

Ducele se grăbi să vină lîngă Don Quijote și să-l îmbuneze pentru pățărania lui caraghioasă, apoi îi porunci slujitorilor, aceștia îl întîmpinară pe Don Quijote cu cinstirea datorită unui oaspe de marcă, strigînd cît îi ținea gura :

— Fii binevenit la noi, tu floare și spumă a Cavalerilor rătăcitori !

Îl conduseră în castel, îl ajutară să se lepede de armură, îl îmbăiară, iar citeva slujnice tinere veniră cu straie strălucitoare și mi îl-l îmbrăcară cu o mantie de profir, îi puseră pe cap o cușmă de atlaz și așa gătit fu condus de un alai de 12 paji la masa unde așteptau stăpînii castelului. Se așezară, schimbară multe vorbe curtenitoare, apoi se ospătară în tege, iar Sancho, prinzînd chef, începu să-și dea în petec, spre hazul nespus al comesenilor.

Iar după ce terminară ospățul, ducesa îl invită pe scutier să vină în salonul ei, să mai stea la taclale, ceea ce Sancho primi cu multă bucurie. Și povesti scutierul o mulțime de întîmplări și spuse o groază de nerozii, iar ducesa rîdea din toată inima.

Rămaseră cavalerul și scutierul său mai multe zile în acest castel cu gazde primitoare, iar ducele și ducesa nu se mai săturau să asculte pățaniile lor cavalerești. Iar peste vreo șase zile oaspeții fură invitați să meargă la o vînătoare de fiare sălbatice.

(Va urma)

SFATURI — COSMETICĂ — MODĂ — GOSPODĂRIE

PARINȚI ȘI COPII

MIRCEA ARE CĂMIN

Privește cu ochii albaștri larg deschiși, umbriți de gene negre mătăsoase. Privește drept în față, cinstit, fără ocolișuri. Vorba îi este aidoma privirilor. Iar dacă uneori ezită, aceasta se-ntîmplă doar pentru că undeva, din adîncul inimii și al gîndului, răzbește o aminture dureroasă...

Acesta este Mircea. Un băiat de 14 ani, vînjos, plin de viață, săritor la toate, muncitor și cu dragoste de carte. În mijlocul colectivului în care se află azi, îl iubesc toți. Este băiatul de nădejde al școlii, flăcăul pe care fiecare părinte s-ar putea bizui la bătrînețe. Oricare părinte... afară de al lui.

Cunoscîndu-l deunăzi pe Mircea am aflat și mica istorie a vieții lui zbuciumate și triste. O viață neînchipuit de aprigă, alta, cu totul alta decît a copiilor de o seamă cu el.

Părinții lui Mircea n-au fost căsătoriți și probabil nici nu s-au iubit cîndva cu adevărat. Pînă una-alta, din legătura lor întîmplătoare s-a născut un copil, un băiat a cărui frumusețe și vioiciune n-a impresionat și n-a înduioșat pe nici unul din cei doi părinți. Băiatul era „o pacoste" căzută pe capul lor și atîta tot. Și asta nu pentru că n-or fi avut cu ce să-l crească, nu... Dar venise pe lume nedorit de nimeni și încurcase socotelile celor doi tineri, care nu se gîndiseră niciodată să pună temelia unei căsnicii. Ce puteau face să scape de el? L-au expediat îndată după naștere la o rudă, un fel de bunic dintr-un sat. Considerîndu-și această datorie de părinți îndeplinită cu prisosință l-au dat uitării, ușurați ca de o povară.

Mircea a crescut 8 ani lîngă un bunic bătrîn și bolnav și o mamă mare... vitregă. Ca să se răzbune pe acest „plocon" care cerea mîncare și haine, mama mare îl lăsa flămînd și dezbrăcat, „desmierdîndu-l" adeseaori în bătăi. Așa a crescut Mircea, ca o buruiană răsărită la o margine de drum.

Copilăria i-a fost hrănită nu cu basme, ci cu înjurături și bătaie. În toți acești opt ani, Mircea a știut că părinții lui sînt morți. De fapt, nu-i spusese asta nimeni, dar ce altceva putea să creadă devreme ce nu-i văzuse niciodată și nu primise niciicînd vreo veste de la ei? Iată însă că, la împlinirea a opt ani de viață, vecinii din sat, îndurerați de soarta copilului au încercat să dea de urma mamei (odată ce l-a născut cum altfel i s-ar putea spune?).

Așa s-a aflat că ambii părinți s-au căsătorit, fiecare cu altcineva, urmîndu-și drumul lor netulburați. Iar Mircea ocupa un loc atît de neînsemnat în gîndurile și-n sufletele părinților, încît nici nu fusese pus la socoteală.

Chemată lîngă copil, mama l-a luat pentru că n-avea încotro. Și în plus, actualul soț fiind plecat, avea răgaz de gîndire, un an, în care avea să hotărască soarta micului intrus. În anul acela, al nouălea din viața lui, Mircea a rostit prima oară cuvîntul mamă. Și era fericit. Avea și el o mamă, o mamă ca toți copiii.

— Ehee... ce bine a fost atunci la mama..., spune el și fața întreagă i se luminează.

Din păcate n-a apucat să rostească de prea multe ori cuvîntul atît de nou și de iubit de el. Intors acasă bărbatul l-a spus soției scurt și răspicat:

— Eu te-am luat fără copil! Or' eu ori el!

Și femeia, biruind mama — sentimentele materne nu fuseseră trezite nici mai apoi — a făcut bocceluța lui Mircea și l-a pus-o în poartă. În viața lui Mircea s-a stins așadar prima lumînare aprinsă. Era din nou cumplit de singur, fără căpătîi...

— Și ce-ai fă ut?

— Ce era să fac? Nu-mi plăcea să umblu, m-am dus la bunicul.

Bunicul număra acum 78 de ierni, iar mama mare se prăpădise. Moșneagul, la anii lui, nu se putea îngriji de băiat. L-a tocmit păznic la oile unui vecin și și-a luat grija.

Mircea argăția și flămînzea fără un cuvînt bun, fără un sfat sau un îndemn. Era cu desăvîrșire singur. Și mintea lui de copil l-a împins la ceea ce era cu totul împotriva inimii lui. A făcut un lucru de care, oricînd își amintește se îmbujorează, iar ochii mari albaștri îi lăcrimează. A făcut-o îndemnat de nevoile lui. A furat trei oi și le-a vîndut la tîrg. A fost prins, firește, bunicul l-a pălmuit cu un cuvînt — „hoțule" — și l-a dat afară din casă. Mircea s-a trezit din nou în drum... singur. Să vagabondeze nu-i plăcea. Tînjea cu tot sufletul lui mic de 11 ani la un loc între oameni. Unde să se ducă? Și-a amintit atunci că tatăl său trăiește și a pornit să-l găsească pe omul care niciodată nu-l căutase. Tatăl l-a primit așa cum se primește un musafir nepoftit și s-a apucat să-l „educe". Primul învățămînt a fost îndemnul de a fura de la mamă-sa, cu care avea o răfuială: era doar vinovată că venise copilul pe capul lui. Altă bătaie, altă izgonire și iar singur...

Într-o zi peregrinările lui Mircea s-au terminat. A fost găsit vagabondînd prin gară. La instituția de ocrotire unde a fost dus, a găsit în fine un loc între oameni. Pentru prima oară Mircea n-a mai fost singur.

Îl am pe Mircea în fața mea. E ordonat și îngrijit ca aspect și ținută. Mi se spune despre el că este sîrcer, cinstit, bun. I se dau sarcini de încredere, îl iubesc profesorii, colegii. Mircea este fericit: a găsit un cămin, căldură și înțelegere, iar viitorul lui nu mai este un semn de întrebare.

Sprijinit de profesori și colegi, Mircea își făurește acum un rost în viață. Dar părinții lui ce gîndesc? Conștiința lor este împăcată?

A. MARINESCU

APRETAREA PERDELELOR

Pentru apretarea perdelelor vă sfătuim să folosiți următoarele două metode:

Apretul cu amidon: Pentru aceasta se iau 15 g. amidon la un litru de apă, dacă e vorba de perdele de bumbac — mai groase — 20 g. amidon, la care se adaugă 3 g. borax și o linguriță cu ulei la un litru de apă, dacă e vorba de perdele din țesături de tip mătase. În ambele cazuri se subțiază în prealabil amidonul în puțină apă, pînă cînd se obține o pastă fluidă. Apa necesară se pune într-o oală, care se așează pe foc (în cazul al doilea se adaugă boraxul). Se lasă să fiarbă (se adaugă uleiul pentru cel de al doilea caz) și se toarnă pasta de amidon, amestecîndu-se neîncetat cu o linguriță de lemn. De îndată ce compoziția este limpede ea poate fi folosită. În soluția de apret se introduce perdeaua înmuiată, iar pentru ca apretul să pătrundă în țesătură, perdeaua se stringe în mîini, apoi se stoarce, se usucă și se calcă fiind încă ușor umedă, cu un fier bine încălzit.

Apretul cu gumă arabică: Echivalentul unui cocoloș — de mărimea unei nuci — de gumă arabică se varsă într-o jumătate litru de apă, iar vasul respectiv se pune la foc, lăsîndu-se astfel, pînă ce apa scade cu circa un sfert din cantitatea inițială. Cînd soluția s-a răcit, se înmoaie în ea perdeaua uscată. Apoi se înfășoară într-un prosop — pentru a-și păstra umiditatea — și se calcă încă umedă cu un fier de călcat bine încins. Procedeul nu modifică culoarea perdelei.

Doina POPA

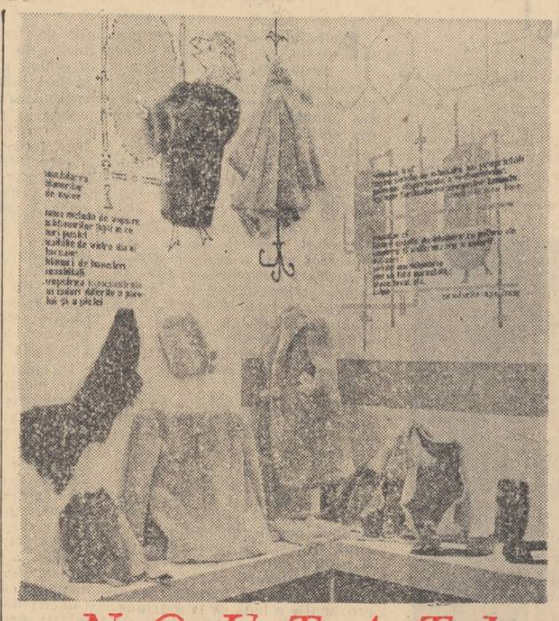

NOUTĂȚI

Astăzi ne vom ocupa de lucrurile noi realizate de specialiștii Institutului de cercetări pielărie și cauciuc. O parte din aceste produse au și apărut în magazine, iar o parte vor apare încă în cursul acestui an.

Vom începe cu blănurile înobilate din piei de oaie, vopsite în culori pastel. Sînt foarte reușite, au un colorit atrăgător, mai ales cele pentru haine de copii. Deosebit de atractive sînt culorile albastru deschis (bleu ciel) și mov. Hainele confecționate din aceste piei sînt deci frumoase și rezistente. Vor apare în magazine în cursul trimestrului IV al acestui an.

Blănurile de vidră sînt mult căutate pentru garnituri de paltoane. Imitația de blănuri de vidră realizată de institut poate să te facă să crezi că stai în fața unei piei autentice de vidră, în ce privește coloritul, aspectul, lungimea firelor din blană etc. Și această imitație de blană va apare în curînd în magazine.

Ați știut că există piei lavabile, adică piei care se pot spăla? Cercetătorii institutului ne-au prezentat asemenea piei, tăbăcite în săruri de crom, din care se confecționează mănuși. (De acum, aceste mănuși vor purta un tichet cu inscripția „lavabile").

Tot pentru mănuși a fost realizată și imitația de piele șamoa, foarte reușită ca aspect și colorit, dînd o notă de eleganță îmbrăcăminții.

Velurul și nappa sînt două tipuri de piei, din care se confecționează încălțăminte mult solicitată de consumatori. Pentru a extinde producția lor, cercetătorii au reușit să fabrice aceste sortimente din piei de porc. Cercetările au dat rezultate pozitive și urmează ca în scurt timp să apară în magazine încălțăminte, confecții (scurte, bluze etc.) articole de marochinărie din aceste piei în diferite culori.

O încălțăminte reușită a fost realizată și din pielea de lac colorată, în combinație cu pielea șevro. Urmează ca să se definitiveze modelele pentru acest gen de încălțăminte după care ele vor apare în magazine.

Rica NICOLESCU

PE SCURT...

Printre scrisorile pe care le primim la redacție, multe ne vin din partea unor tinere gospodine și unele chiar din partea unor mai mult sau mai puțin tineri burlaci care vor să se inițieze în... arta culinară. Este vorba de cunoașterea unor mici secrete ale bucătăriei, care pe gospodinele experimentate le ajută să deosebească un aliment proaspăt de unul mai vechi, să păstreze timp mai îndelungat unele alimente, să dea un gust mai plăcut mîncărurilor și multe alte lucruri de acest fel, simple la prima vedere dar cu efecte mari. Pentru a da sfaturi cît mai folositoare celor ce ne-au cerut, de mare ajutor ne a fost și noua carte apărută în Editura agro-silvică și intitulată „Sfaturi gospodărești" pe care o recomandăm atît tinerelor cît și celor mai experimentate gospodine, pentru o documentare mai amplă.

— Putem constata dacă este proaspătă, apăsînd carnea cu degetul. Dacă adîncitura care s-a format revine repede la loc, carnea este proaspătă. Carnea proaspătă rămîne aproape uscată în locul în care este tăiată.

— În cazul cînd carnea are un miros neplăcut se va adăuga la fiert 1—2 bucățele de mangal care va absorbi mirosul.

— Pentru ca rasolul de carne să fie zemos și prin urmare gustos, carnea se pune în apă care clocotește, atît cît să o acopere. Se lasă la foc iute pînă începe să fiarbă, apoi focul se micșorează, lăsînd carnea să fiarbă în clocote mici pînă este gata.

— Friptura de vacă capătă un gust picant, dacă cu cîteva ore înainte de a o prepara, se unge carnea cu muștar. Apoi se frige înăbușit.

— Șnițelele pane și șnițelele natur sînt mai fragede dacă cu 1—2 ore înainte de a le prăji se ung cu oțet amestecat cu untdelemn.

— Carnea nu se va săra cu mult înainte de a o găti ca să nu lase zeamă, deoarece pierzînd sucul gustul devine fad și se reduc din proprietățile nutritive.

— Pielița de pe ficat se scoate ușor dacă se cufundă ficatul un minut în apă fierbinte.

— Ficatul devine foarte gustos dacă înainte de a fi prăjit se ține 2—3 ore în lapte. Ficatul nu se sărează înainte de a-l prăji, deoarece se întărește.

— Dacă din nebăgare de seamă spuma de la supă s-a lăsat la fund, se va turna în supă un pahar de apă rece. În acest fel spuma se va ridica la suprafață și va putea fi înlăturată, fără însă ca supa să devină complet limpede.

— Condimentele (foi de dafin, piper, cuișoare) și sarea se pun în supă cu puțin timp înainte de a se lua de pe foc.

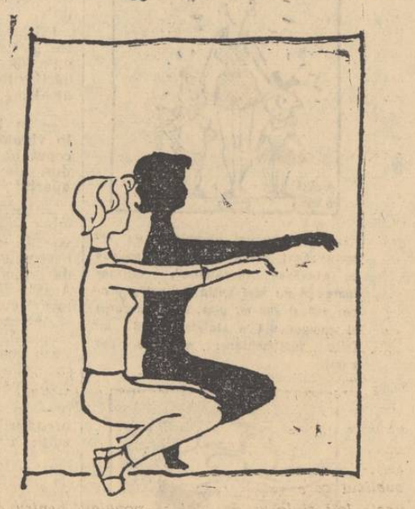

Ghidul gospodinei

MENIUL SAPTĂMÎNII

— Fasole grasă cu ou și smîntînă; Gulii umplute cu carne; Compot de prune.

— Chifteluțe de vinete; Sar. male din varză dulce; Fructe.

— Salată de macaroane cu roșii; Dovlecei umpluți cu carne; Prăjitură cu renglote.

— Supă de carne cu tăiețel; Rasol cu salată bretonă; Fructe.

— Papanași cu smîntînă; Friptură la grătar; salată de castraveți; Lapte de pasăre.

— Roșii umplute cu pește; Chifteluțe cu mărar — smîntînă; Compot.

— Clorbă de pui bătută cu ou; Pui cu smîntînă; Spumă de brînză de vaci cu fructe.

GELEURI ȘI SIROPURI

La baza tuturor geleurilor stă sucul de fructe. Pentru aceasta trebuie să căutăm ca fructele să fie cît mai zemoase și mai ales bogate în peptină, substanță foarte necesară pentru gelatinarea geleurilor. Fructele care se pretează cel mai mult sînt: coacăzele, afinele, murele, merele, gutuile etc. Pentru aceasta ele nu trebuie să fie prea coapte, fiindcă prin maturitate își pierd procentul de peptină atît de necesar.

GELEU DE COACAZE CU SMEURĂ

Timp de pregătire 20 minute, timp de fierbere 15 minute. Proporții: 1 kg. coacăze roșii, 500 g. coacăze albe, 500g. smeură. Spălați și curățiți fructele fără să le striviți după care le puneți pe toate la un loc într-un vas, cu o jumătate de pahar de apă la fiert. Se lasă să fiarbă 8 minute amestecînd tot timpul pentru a ajuta să se zdrobească. După aceea puneți tot conținutul într-o pungută de tifon deasupra unui vas. Lăsați să se scurgă timp de mai multe ore pînă cînd iese toată zeama. La sucul obținut adăugăm aceeași cantitate de zahăr și lăsăm să fiarbă, amestecînd tot timpul, încă 5 minute.

GELEU DE MURE

Cantități: 5 kg. fructe, un sfert de litru de apă și 2,500 kg. zahăr. Se curăță fructele și se pun cu apă să fiarbă atît pînă cînd pleznesc. După ce s-au răcit puțin se pun într-un săculeț de tifon, deasupra unui vas, pentru a se scurge sucul din ele. Se cîntărește zeama obținută la care se adaugă tot atîta zahăr. Se pune pe foc și se lasă să fiarbă timp de 15 minute. Cînd este gata luăm spuma și o turnăm caldă în borcane.

GELEU DE MERE ȘI GUTUI

8 kg. mere, 4 litri de apă, 2,500 kg. zahăr. Se întrebuințează fructele nu prea coapte pe care le curățăm de coadă și eventual de părțile lovite. Le spălăm, le tăiem în bucățele și le acoperim cu apă. Totul se așează la foc repede avînd grijă să mestecăm încontinuu. Cînd observăm că a devenit o pastă omogenă, o dăm deoparte, o punem într-un săculeț de tifon și procedăm la stoarcerea sucului, întocmai ca și la celelalte geleuri.

La geleul de gutui, care se face la fel ca cel de mere, proporțiile sînt următoarele: 5 kg. gutui, 4 l. apă, 2,500 kg. zahăr.

SIROP DE SMEURA

3 kg. smeură, 250 g. apă, 2 kg. zahăr. Fructele curățate împreună cu apa se pun pe un foc mai liniștit, atît ca să lase zeamă. După aceea le luăm jos de pe foc, le strecurăm ca la geleu. Zeama obținută o amestecăm cu 2 kg. zahăr și o punem din nou la foc pînă cînd se leagă, mai mult sau mai puțin după gust. Este bine să reținem că 250 g. de suc de fructe au nevoie de 750—1000 g. zahăr. Această rețetă este valabilă pentru toate celelalte siropuri: coacăze, mure, vișine, etc.

Umbra

Umbra ne ajută să controlăm dacă gimnastica pe care o facem este bine făcută, coordonată cu mișcări etc.

1. Sărituri mici și dese cu bătut palmele deasupra corpului.
2. Ridicatul piciorului odată cu mîinile întinse în jos și înapoi se alternează de cîte 10 ori (cu fiecare picior) cu piciorul dat înapoi și „aruncat" mîinile înainte.
3. Lăsarea din genunchi cu corpul drept în sus și necurbat este cel mai bun examen ca să vedem dacă am „ruginit"... puțin — sau nu.

Răspundem cititorilor

LUCICA — Tărnăveni, ne cere să arătăm cum se poate scoate o pată albastră, de pe o poșetă albă de vinilin. Acest lucru este cam dificil, fiindcă se poate ca colorantul să fi pătruns adînc în materialul plastic. Extragerea colorantului se poate încerca cu anhidridă sulfuroasă, de exemplu; desigur că acest lucru depinde și de natura colorantului, lucru pe care nu-l puteți cunoaște. De asemenea se mai poate încerca o albire a locului pătat cu apă oxigenată. Dacă aceste procedee nu v-au dat rezultatul dorit, nu există altă soluție decît relăcuirea poșetei, operație care nu se poate face decît de către o unitate de deservire de specialitate.

MIHAI APOSTOL — Tupilați, dorește să știe cum se poate scoate murdăria de pe gulerele hainelor și flanelelor de lînă. Aceste pete, pe lîngă faptul că sînt de natură acidă, se caracterizează printr-un conținut mărit de grăsimi și uleiuri. Cele de pe stofe, respectiv de pe stofe de lînă colorate, se pot freca cu peria înmuiată într-o soluție compusă din 25 părți amoniac și 75 părți apă. După aceea se perie cu apă cu oțet, pentru împrospătarea culorilor și la urmă cu apă curată. Dacă petele sînt persistente se poate încerca îndepărtarea lor cu o soluție compusă din două părți acid oxalic și opt părți apă. Pentru flanelele de lînă albă se poate folosi o soluție formată din alcool și amoniac în părți egale. Trebuie avut în vedere că, după efectuarea acestei operații, țesătura sau tricotajul va prezenta în jurul locului tratat, margini mai mult sau mai puțin pronunțate. Pentru îndepărtarea și a acestor margini, porțiunile respective se vor freca ulterior cu neofalină, aproximativ 10 minute.

Curierul nostru

ODETA R.: În situația actuală, datorită complicațiilor noi care s-au ivit, dv. singură nu mai puteți rezolva nimic. Sîntem de aceea de părere să mergeți personal la președintele sfatului popular al raionului în care locuiți, să-i înfățișați toată situația în mod concret, arătîndu-i și actele respective și să-i cereți să vă sprijine în rezolvarea problemei principale: repartizarea altei locuințe, urmînd ca aceea ce o aveți în prezent să fie dată unei persoane străine. Aceasta deoarece dv. nu puteți face schimb de locuință dată fiind situația creată. Peste hotărîrea tribunalului, rămasă definitivă, nu poate trece, așa că nu trebuie să vă faceți din acest punct de vedere nici o grijă. Mai scrieți-ne ce se va întîmpla.

TITI BLAGEȘTEANU: Ați judecat foarte bine totul și ați ajuns la soluția cea mai bună. Stăm în toate de acord cu dv., cu felul dv. de a acționa. Nu vă temeți de greutăți fiindcă nu veți avea de întîmpinat în afara celor de pînă acum, nici una demnă de luat în seamă. Pregătiți-vă cu multă tărie pentru a reuși la Institut. Veți primi aici ajutor material din partea statului și desigur și ajutor moral din partea colegilor. Vă dorim mult succes.

NUȚI DOBRESCU — U.R.C.C. Mizil, regiunea Ploești: Sînt foarte mulți tineri în țara noastră, amatori să facă schimb de vederi pentru a cunoaște — și pe această cale — cît mai multe frumusețe ale patriei noastre. Publicîndu-vă adresa — așa cum v-am promis — veți putea face și dv. schimb de cărți poștale ilustrate.

S. E.: Începînd chiar din acest număr, îndeplinim dorința dv., publicînd la rubrica „Ghidul gospodinei" cele ce vă interesează. La rubrica „Sfaturi cosmetice" veți găsi răspuns și la cealaltă întrebare. Așteptăm propunerile pe care ni le-ați promis.

V. ISAC — **Ploești**: Problema ridicată de dv. merită o discuție mai amplă. La rubrica noastră „**Cum să ne purtăm în societate**" vă vom răspunde detaliat la întrebare.

MIRCEA — **Botoșani**: O hotărîre de asemenea importanță nu se ia chiar atît de ușor. Gîndiți-vă la răspunderea morală și materială pe care o aveți față de cei doi copii. Sigur că lucrurile nu mai pot continua la fel ca pînă acum. Pentru readucerea lucrurilor la normal, trebuie procedat cu multă bunăvoință și răbdare. În primul rînd va trebui să mergeți la un medic de specialitate care să pună diagnosticul bolii de care suferă. Un tratament adecvat făcut cu foarte mare riguroziate, poate duce la rezolvarea multora dintre neînțelegerile actuale. Abia după aceasta trebuie discutate cu multă bunăvoință și tact o serie de aspecte morale ale problemei. Mai scrieți-ne între timp.

MICHAELA — **București**: Pare neverosimil ceea ce ne scrieți dv. În cazul dv. astfel de măsuri sînt cu totul de neadmis. Dv. aveți certitudinea că i s-au comunicat asemenea lucruri ca cele pe care ni le relatați? Nouă aproape că nu ne vine să credem. Dar dacă totul este un pretext? În orice caz despre aceste lucruri am dori să discutăm și vă rugăm de aceea să treceți pe la redacția noastră.

Rochii de vară

1. Rochie tinerească pentru corpuri cu talie lungă ce permit această corseletă lată de travers. Fustă largă în pliuri necălcate alternate cu pense libere. Mineca mică kimono și un mic decolteu.
2. Rochie realizată dintr-un material cu dungi și unul uni.
3. Rochie în formă de cămașe avînd garnitură de benzi în jurul gîtului și pe mijlocul feței și buzunare mari aplicate.
4. Pentru zilele calde o rochie cu un mare decolteu rotund și o croială care conturează decolteul ca un guler și formează lărgimea fustei prin două pliuri duble adînci.
5. Rochie din material în dungi cu gulerul și manșetele din pop'in sau pichet alb cu garnitura din dunga colorată a imprimeului din care este confecționată și funda.
6. Rochie simplă, imprimată, a cărei singură garnitură este o bandă aplicată de la decolteu pînă în tiv în sensul invers al rochiei.

Desene de Ludmila OGRINJEANU

Șatru sugestii

Ca să nu se schimbe prea des fețele de pernă, plapomă etc. și ca așternutul să fie proaspăt dăm aci cîteva sfaturi practice pentru a schimba ușor și repede numai părțile care se murdăresc mai mult.

Peste pernă se aplică o față pe care sînt făcute patru butoniere pe fața de pernă propriu zisă sînt cusuți în colțuri patru nasturi făcuți din pînză ca să nu încheie (fig. A).

Capacul plapomei se va face după schema alăturată, lungimea lui fiind cît lățimea plapumei. Iar lățimea (45 cm) se împarte așa cum se vede în schemă, adică 15 cm. vin sub plapomă iar restul deasupra. Pe 5 cm din rest se face o mică bordură brodată cu buline, aceeași ca pe capacul feței de pernă (fig. B dreapta).

Buzunarul care se prinde cu doi nasturi de marginea capacului de plapomă este foarte util pentru ținerea la îndemînă a unor lucruri ca: batistă, ochelari, etc. Se face dintr-o bucată lungă de 55 cm. și lată de 35 cm. Se fac tivuri late de cîte o jumătate de cm. apoi se coase ca în figura C. Se întoarce pe față și capetele laterale se bagă înăuntru formînd astfel plicul pliant. Butonierele se fac cu bumbăcel ca să fie mai solide; nasturii de pe capacul plapomei se cos cu picioruș.

Sulul de căpătîi va fi bine protejat de o husă (fig. D) care poate fi scoasă ușor și spălată. Dăm în schemă un tipar cu dimensiuni și felul cum vine capacul închis cu un nasture. Muchiilor li se dă un tighel cu piciorușul mare adică jumătate de cm.

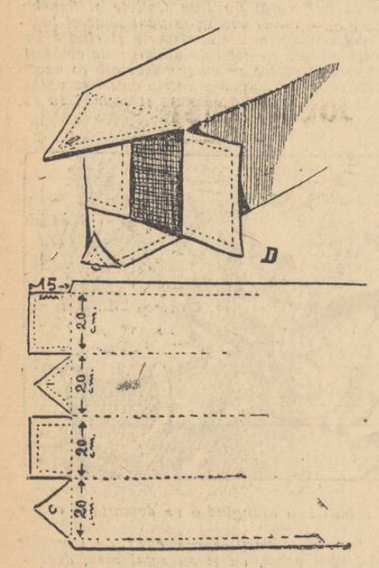

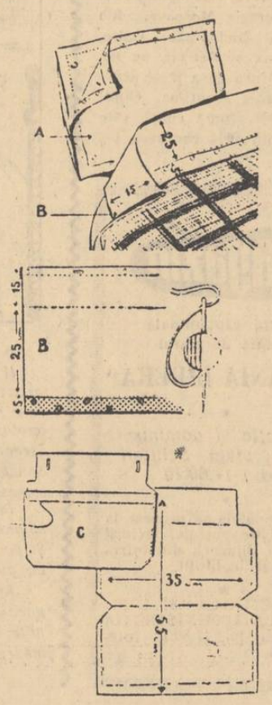

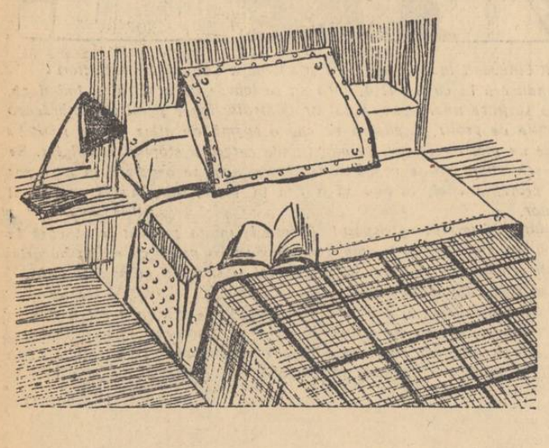

Sfaturi cosmetice

În dorința de a ne bronza cît mai repede și cît mai bine de cele mai multe ori neglijăm să luăm o serie de măsuri pentru a evita neplăcerile survenite în urma expunerii neraționale a obrazului la soare, vînt, apă. Cele mai frecvente neplăceri le au însă persoanele cu tenul uscat, datorită deshidratării acestuia și tendinței de formare a ridurilor. De aceea trebuie să fim foarte prudenți și să luăm toate măsurile pentru a preîntîmpina acest neajuns.

Desigur că deshidratarea se poate datora și altor cauze, dar noi ne vom ocupa în cele ce urmează numai de cea provocată de intemperii. În primul rînd se va renunța la spălatul obrazului cu săpun deoarece acesta accelerează gradul de uscăciune a pielii. Ne vom unge zilnic cu o cremă grasă hrănitoare care conține o cantitate mai mare de apă ca spre exemplu: unt de cacao 5 g, ceară albă 4 g, lanolină 5 g, ulei de măsline 40 g, apă 20 g, borax 0,50 g. Crema se va masa ușor pînă va pătrunde în întregime în piele. Curățirea obrazului se va face cu o cremă de demachiat grasă și nicidecum cu o soluție alcoolică sau astringentă.

Persoanele cu tenul alb de cele mai multe ori se bronzează inegal, iar pielea prezintă pete inestetice. Pentru îndepărtarea acestui neajuns este necesar să ștergeți obrazul zilnic cu suc de roșii, cu zeamă de castraveți, cu zeamă de lămîie după care se aplică puțină cremă grasă (în cazul cînd tenul este uscat). Dacă totuși obrazul mai rămîne pătat puteți folosi următoarea cremă: cold cremă 20 g, hidrochinonă 1 g, camfor 0,50 g, tinctură benzoe 2 g. Persoanele cu tenul gras vor folosi următoarea loțiune: hidrochinonă 5 g, acid fosforic 1 g, alcool 40 g, apă 60 g. Ștergeți fața zilnic cu un tampon de vată îmbibată cu această soluție.

În cazul în care pielea este iritată și congestionată aplicați comprese cu infuzie de mușețel sau nalbă. Dacă pielea prezintă și un început de cuperoză se va adăuga la infuzia de mușețel 10% extract hamamelis. În genere din cauza soarelui, a apei sărate și a vîntului buzele crapă, se coiesc dînd gurii un aspect inestetic. Pentru remedirea acestui neajuns este indicat ca dimineața și seara să se ungă buzele cu o cremă grasă sau cu un baton de unt de cacao. Se va evita folosirea unui ruj de buze nylon care accentuează gradul de uscăciune. Ca regulă generală pe cît ne stă în putință vom spăla obrazul cu apă de ploaie.

Neglijarea îngrijirii gîtului face ca pielea să se ofilească, să fie aspră și să aibă un aspect îmbătrînit — de aceea este indicat să evităm apa prea caldă, să nu facem abuz de săpun, iar după fiecare spălat să masăm gîtul cu următoarea cremă: ulei de măsline 25 g, lanolină 5 g, lecitină 2 g. Masajul se efectuează printr-o mișcare de sus în jos pornind de la bărbie spre decolteu, cuprinzîndu-l cu degetele și podul palmei — mîinile vor lucra alternativ. Aplicarea de comprese cu infuzie de nalbă sau mușețel precum și măștile sînt indicate și pentru îngrijirea gîtului. Săptămînal aplicați o mască de tărîțe de grîu amestecată cu lapte și miere pînă se obține o pastă.

Anca BOGDAN

Fel de fel

Din istoria anecdotică a teatrului romînesc

„Eu sînt frizerul din colţ, nene...!"

Theodor Theodorini, unul dintre întemeietorii Naţionalului craiovean, era un pasionat al repertoriului italian. De altfel fusese elevul celebrului Gustavo Modena şi coleg, acum peste un veac, cu marii actori italieni Ernesto Rossi şi Tomasso Salvini. Purtînd pe drumurile colbăite ale ţării un repertoriu plin de melodrame patetice Theodorini ajunge cu trupa lui la Bechet, pe malul Dunării. Cum piesa pe care trebuia s-o joace avea în lista de personaje şi un rol mut, Theodorini luă în fiecare oraş cîte un nou interpret, culeş la întîmplare, pe care-l îndruma foarte sumar asupra „rolei", sfătuindu-l să apară pe scenă la un moment dat şi să tacă chitic, orice i s-ar vorbi. În comuna cu pricina — fiindcă Bechetul a devenit port la Dunăre abia după pătania pe care o istorisesc — cel sortit să „figureze" pe scenă fu un vlăjgan arătos, calfă de frizer, pe care Theodorini îl cunoscuse în dimineaţa aceea. Mîndru nevoie mare că va apare alături de „celebrii comedianţi ai lui musiu Theodorini", tînărul se prezentă punctual la teatru şi la momentul oportun, pătrunse curajos în scenă. Dar în faţa lui, în locul lui „musiu Theodorini" aşa cum fusese vorba, se trezi cu un boier cu barba colilie, în haine ciudate şi chiar înalt, care văzîndu-l, smulse de la brîu două pistoale şi ameninţîndu-l pe bietul flăcău, îl întrebă cu voce tunătoare:

— „Cine eşti tuuu şi ce cauţi aiiici ?"

— „Păi eu sînt frizerul din colţ, nene..." răspunse bălăiaţa sărmanul bărbier, îngrozit de chipul înfricoşător al boierului şi uitînd că trebuie să tacă chitic.

— „Minţi, viperă", încercă să salveze actorul situaţia, dar spectatorii, care-l descoperiseră sub fard şi costum pe Năică frizerul, înnecară în rîs cumplita scenă tragică pe care trebuia s-o joace Theodorini.

Merită adăugat că după un asemenea „debut" calfa de bărbier pe nume Nae Bassarabescu se îmbolnăvi de-a binelea de patima teatrului, făcîndu-se actor şi apoi dedicîndu-se cu tot sufletul bibliotecii Teatrului Naţional din Bucureşti, al cărui creator a fost.

Agamiţă Dandanache, halterofil...

Acum vreo zece ani, într-unul din spectacolele cu „O scrisoare pierdută" un coleg — rămas pînă acum necunoscut — îi făcu simpaticului G. Vasiliu-Birlic, care-l interpreta pe Dandanache o farsă. După cum bine ştiu cei care au văzut excelentul spectacol al primei noastre scene, personajul cu pricina apare în ultimul act, în haine de voiaj şi cu o trusă în mînă, ţinîndcă, vorba lui Caragiale, „să vii pe drum cu birza ţinţi postii, hodoronc-hodoronc, zdronca-zdronca..." Trusa respectivă era tndeobşte goală, iar artistul marca presupusa ei greutate. Dar în seara respectivă, farsorul introduse, cu o clipă înainte de intrarea în scenă, la replică, a actorului, nişte bolovani zdraveni în valiză, îngreunînd-o de-a binelea. Cînd s-o ridice ca să intre în scenă, Birlic simţi că nu poate desprinde de la podea trusa. Să o destacă şi să scoată pietroaiele dintr-însa însemna să întîrzie intrarea în scenă. Opintindu-se, o smuci şi pătrunse cu ea în scenă, îndoit de mijloc. Făcu cîţiva paşi, privi în spre culise să prindă pe fâptaş şi zărind în ochii partenerului său — Alecu Giugaru — Trahanache, o sclipire complice, îşi permise să colaboreze cu autorul, adăugînd o replică, venită la „apropoul":

— „Ia fii bun, neicuşorule şi ţine valiza asta, că te văz mai voinic..." Şi corpolentul „onorabil prezident" fu căpătuit cu o valiză grea de zeci de kilograme, în vreme ce Birlic, încîntat de abilitatea cu care ştiuse să se salveze, îşi continua senin jocul, de data aceasta cu textul original al lui Caragiale...

Lăsaţi-l să joace, săracu', că joacă bine!

Acum şaptezeci de ani, marele Grigore Manolescu *sosise împreună cu partenera lui ideală* Aristizza Romanescu *la Iaşi, pentru un ciclu de reprezentaţii. Printre ele, ca o noutate pentru ieşeni, era melodrama lui Dumas-tatăl „Kean" în care erou este vestitul actor englez din veacul al 18-lea. În piesă există o scenă de teatru în teatru, spectatorii din sală devenind publicul care asistă la o reprezentaţie a lui Kean, şi de aceea unele loji şi locuri în stal se populau pentru acel tablou, cu actori. La un moment dat, în piesă, Kean are un acces de nebunie şi din sală, cineva — un actor pasă-mi-te — începe să strige indignat: „Jos Kean! Jos cortina" iar ceilalţi trebuiau să vocifereze, să huiduiască şi aşa mai departe.*

Neştiind că „aşa-i piesa". desenatorul ieşan Livaditti care asista la reprezentaţia de la circul Sidoli şi se întîmplă să şadă chiar lîngă „spectatorul'" scandalagiu, îi prinse de mînă, iritat, apostrofîndu-l:

— „Ce te-a apucat, domnule ? Nu ţi-e ruşine ? Vrei să ne faci de rîs oraşul ?" Şi cînd văzu că şi alţii porniseră să vocifereze, se urcă pe scaun şi strigă disperat:

— Ce aveţi cu Manolescu, frate? Lăsaţi-l să joace, săracu', că joacă bine!"

N. RADOMIR

Mica poveste a unor băuturi

CAFEAUA

Multă vreme s-a crezut că această plantă ar avea ca patrie Arabia. În realitate însă arabii au pus la punct numai cultura cafelei, locul de baştină fiind regiunea Kaffa din Africa, de unde îi vine şi numele. Din acest loc, abia în timpul evului mediu a ajuns în Arabia devenind o băutură populară. Pelerinii arabi, care veneau la Mecca şi Medina, aduceau cu ei şi probe din această băutură neagră ceea ce a făcut să ajungă în Egipt şi Turcia. În această ultimă ţară, în secolul al XVI-lea, cînd cafeaua a intrat în gustul celor mulţi, s-a deschis la Constantinopol prima cafenea. Turcii, în timpul cuceririlor prin Europa, au extins cultivarea acestei plante. De altfel, cronicile arată că în anul 1669, ambasadorul Turciei la Paris a dat în capitala Franţei o mare recepţie, la care s-a servit şi cafea. Alte izvoare istorice precizează că în 1683. după înfrîngerea armatei turceşti în faţa Vienei, printre alte prăzi de război, învingătorii au luat şi o însemnată cantitate de cafea.

Răspîndită în Europa cu ajutorul oştirilor turceşti, cafeaua ajunge rapid la modă în înalta societate. Aceasta însă n-o împiedică să intre în gustul maselor, ca dovadă iau fiinţă primele cafenele europene. Primul local de acest gen este cafeneaua înfiinţată de un polonez Kolszischi, spre sfîrşitul secolului al XVII-lea.

CACAO

După cum se ştie, ciocolata se face din cacao. Mai precis, din boabele acestui arbore, aflate în nişte fructe roşii asemănătoare castraveţilor. În fiecare fruct se găsesc cîte 30-40 asemenea boabe prinse într-o carne moale şi albă. Boabele sînt spălate şi uscate prin procedee speciale, pentru a ajunge cu adevărat materia primă a ciocolatei. Spaniolii au cunoscut primii boabele de cacao în timpul cuceririi Mexicului, pe vremea lui Fernando Cortez, crudul conchistator. El îi scria împăratului spaniol Carol Quintul că o ceaşcă din această băutură menţine forţele unui soldat pentru a mărşălui o zi întreagă. Mexicanii o preparau fierbînd boabele în apă şi îndulcind-o cu vanilie sau miere. Ei numeau această băutură „chokolat", adică „apă de cacao". Boabele ţineau acolo loc de bani la plata impozitului. Ca dovadă, oraşul Tobago plătea celebrului împărat aztec Montezuma cîte 160 milioane de boabe de cacao anual, din care împăratul bea zilnic cîte 20 de ceşti.

La începutul secolului XVI, spaniolii au adus în ţara lor cacao, care însă n-a fost apreciată, ba chiar interzisă de cler. Ulterior, intrînd în gustul spaniolilor, s-a extins în Franţa şi Austria, unde a fost mult apreciată de Maria Tereza. Cacao era însă un monopol al spaniolilor şi a rămas pînă în 1728, cînd regele Filip al V-lea a vîndut monopolul unei societăţi străine, care a început s-o răspîndească în întreaga Europă.

La început, această băutură era preparată direct din boabele prăjite, tîrte în apă. Licoarea rezultată prin acest procedeu era însă amară şi deosebit de grasă, din cauza untului de cacao din boabe. Pentru anihilarea amărăciunii ea a început să fie amestecată cu amidon şi transformată în tablete, ceea ce îi schimba gustul printr-altul şi mai rău. De abia la începutul secolului XIX, olandezul Van Houten descoperă metoda de a extrage untul de cacao din boabe, producînd praful sub forma în care se foloseşte în zilele noastre.

REBUS-magazin

OAMENI

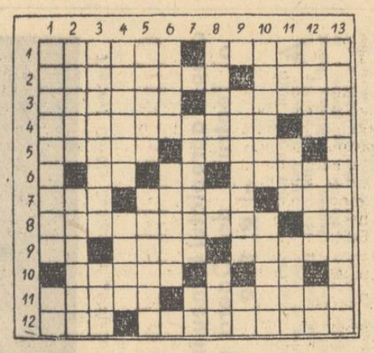

ORIZONTAL: 1) Cunoscut dramaturg sîrb, autorul piesei „Omul simplu" — „... unui om", nuvelă de M. Şolohov, ecranizată de studiourile sovietice; 2) Autorul celebrelor versuri: „Tu vrei un om să te socoţi, / Cu ei să te asemeni ? / Dar piară oamenii cu toţi / S-or naşte iarăşi oameni" („Luceafărul") — Om cinstit; 3) „Omul cu...", se intitulează unul din tablourile lui Rembrandt van Ryn (pl.) — Instrumente muzicale; 4) Ziua de aniversare a unui om — Prefix; 5) Om în floarea vîrstei — Pantalonii oamenilor de la ţară; 6) Prepoziţie — Pentru (abr.) — Polonez; 7) Pronume — De rîs (fem.) — Fluviu în India; 8) Poet clasic romîn, autorul poeziei „Omul singuratic" — Ore!; 9) Pronume — Oraş în Moldova — „Migdale..." volum de poezii de Topîrceanu; 10) Poet romîn, autorul versurilor: „Aici rămîn — şi voi zidi mereu / Făpturi de oameni, după chipul meu" („Prometeu") — Udrea Cornel; 11)... Polo, primul om din Europa care a vizitat China — Uman. 12) A brăzda pămîntul — Prozator romîn, autorul volumului „Oamenii mării sale", al schiţei „Un om necăjit" etc.

VERTICAL: 1) Fără motiv — Pronume; 2) Omeneşti — Curier (od); 3) Omenesc şi uman — Diviziune de timp; 4) Neomenesc — Gen de spectacol cu jongleri şi acrobaţi; 5) Celebru om de stat şi politic al Romei antice — Poetă romîncă, autoarea poeziilor „Din dragoste de oameni", „Am fost departe de oameni", „Mă gîndesc la oamenii risipiţi" etc.; 6) Zeiţă la vechii egipteni — Fileu; 7) Oameni foarte puternici — Odinioară (abr.); 8) „Cănuţă, om..." este titlul uneia din schiţele lui I. L. Caragiale — Consoane — A iubi pe latineşte; 9) A lua cu forţa — Veac, secol; 10) Scriitor italian, autorul volumului „Oameni din Aspromonte" — Oameni rezistenţi la boli (fem. pl.); 11) Om hain (fem.) — Rîu în U.R.S.S. — Aceea; 12) Pronume — Cinste — Staniu; 13) Poet romîn care a satirizat în fabulele sale pe oameni şi obiceiurile lor.

S. RADU

BATAIE

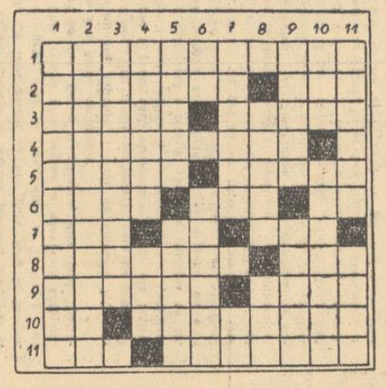

ORIZONTAL: 1) Şi-a făcut o specialitate din a bate. 2) Pus pe bătaie — Provincie tibetană. 3) ...Singeordin, comună în raionul Hunedoara — Nouăzeci cîntăreau potcoavele bătute la picioarele puricelui din poveste. 4) Bătăiosul basmelor noastre. 5) Mersul omului bătut de gînduri — Locul unde nu trebuie să baţi ca să intri. 6) Infirmieră — Oraş în Siria — Măsură de suprafaţă. 7) Unde (pop.) — Sandu Rădulescu — Stradă (abr.). 8) Muzică ...cu bătaie! — Pronume. 9) O seară trecută — Pictor romîn, autorul tabloului istoric „Bătălia de la Plonin" 10) Radu Teodorescu — Bătaie de inimă. 11) Fluviu în Olanda — Spectacol la care se bate din palme.

VERTICAL: 1) Ordine de bătaie. 2) Se bat cap în cap. 3) Puse pe bătaie. 4) Semn la cărţile de joc — Bătaie la şah. 5) Acţiunea de-a apărea — Fratele vulpii! 6) Notă muzicală — Lanţuri de prins (pl.). 7) Imperiul lui Baiazid — Se bate cu apropo. 8) Bate din aripi înainte de a cînta — Usturoiat (mold.). 9) Bătută de ploaie şi vînt (fig.) — Unul din eroii lui Gaidar. 10) Sat în Caucaz — Bătută de soartă. 11) Bate fierul cît e cald — Bătut cu pietre.

Mircea STOIAN

Poşta rebus

PETRE IONESCU — Bucureşti: „Instrumente muzicale" va apare. Vrem să vă atragem însă atenţia asupra unor erori în definiţiile date. „Cobzarul" lui Taras Sevcenco nu e un roman ci o culegere din cele mai cunoscute poezii ale poetului ucrainean. Esenin nu aparţine curentului clasic, aşa cum îl definiţi dv. etc. Vă rugăm deci să acordaţi mai multă atenţie definiţiilor.

CONSTANTIN ANDRAŞ — raionul Piatra Neamţ: Careul e lucrat pe dimensiuni prea mari. Revedeţi-l din acest punct de vedere.

L. G. — Sinaia: Nu publicăm aritmogrife.

ANTON MOREANU — Brăila: În limita spaţiului disponibil va apare.

N. DANILĂ — Baia Sprie: Preferăm jocuri axate pe o temă precisă.

GH. RAILEANU — Bucureşti: Vă rugăm ca deocamdată să vă ocupaţi de dezlegări de jocuri.

Noutăţi din filatelia cehoslovacă

Cunoscutul istoriograf ceh August Sedlacek, a lucrat 45 de ani la monumentala lucrare, intitulată: **„Cetăţi, castele şi fortăreţe ale regatului ceh"**, în care descria circa 3000 de cetăţi întărite, construite în Cehia, pînă la războiul de 30 ani, unde pe fiecare al 14-lea kilometru pătrat se găsea o cetate sau ruinele acesteia. Lucrarea a fost scrisă pe şase mii de pagini de coală normală.

Administraţia de stat pentru monumente se îngrijeşte de restaurarea lor, de întreţinerea costisitoare a monumentelor, cît şi de întrebuinţarea utilă a obiectivelor preţioase şi istorice. Ele sînt centre de cultură şi instruire, adăpostesc galerii şi colecţii de muzeu. Iniţiativa direcţiei poştelor din Cehoslovacia de a scoate o emisiune formată din opt timbre, avînd imprimate diferite cetăţi cehoslovace, este binevenită.

Între anii 1918—1958, s.au scos diferite emisiuni avînd imprimate zece cetăţi şi şapte aspecte ale cetăţilor din Praga şi Bratislava. Noile timbre, avînd imprimate cetăţile slovace (1, 5, 7) au fost propuse de către Anton Holly, cetăţile din regiunile cehe (2, 3, 4, 6, 8) au fost propuse de către Jaroslaw Svab, care este dealtfel şi stilizatorul întregii serii.

S-au emis următoarele valori şi culori: 1/5 haleri — culoarea violet albăstruie — Trenčin, suverana cetăţilor slovace, situată deasupra rîului Vah. Inscripţia latină păstrată din anul 179 e.n. dovedeşte existenţa unei garnizoane romane în cetatea existentă încă din vremea aceea. 2/10 haleri — culoarea negru — Bezdez, cetate construită în cea de a doua jumătate a secolului treisprezece, în romantica regiune de lacuri din nord-vestul Cehiei; 3/20 haleri — culoarea maron roşcat — Kost, cetate din secolul patrusprezece, avînd interiorul păstrat întocmai ca la origine, masivul „Turn alb" (Bila Vez) domină; 4/30 haleri — culoare verde — Perueţtejn, castel din secolul treisprezece, situat pe Ceskomoravska Vysocina (podişul) face parte dintre cetăţile cehoslovace care s.au păstrat cel mai bine; 5/40 haleri — culoarea maron — cetatea Kremnica, ducele oraşului slovac Kremnica, unde se bate moneta din timpuri străvechi şi pînă acum. Cetatea datează de la începutul secolului al patrusprezecelea; 6/60 haleri — culoarea roşie — Karlştejn, este cea mai însemnată cetate cehoslovacă, a fost construită la jumătatea secolului al patrusprezecelea, de către împăratul roman şi regele ceh Karol al IV-lea, pentru a păstra podoabele coroanei. Portretele şi picturile executate pe pereţi, de către maestrul Theodorik, sînt apogeuri contemporane ale picturii gotice în şcoala cehă; 7) o coroană ceho. slovacă — culoarea violetă, castelul Smolenice, din Carpaţii Mici. Familia Palffyn, l-a dat aspectul său actual, cît şi dotarea luxoasă. Castelul îmi. preună cu marea sa bibliotecă, şi preţioasa sa colecţie de antichităţi, sînt atribuite Academiei Slovace de Ştiinţe; 8) 1,60 coroane cehoslovace — culoarea albastră, Kokorin, cetate situată pe o stîncă de gresie, deasupra minunatei văi, prin care trece pîrîul Melnik. Cetatea a fost înte. meiată în secolul al treisprezecelea de Luxemburg.

Gravurile pentru timbre au fost executate de către Jiri Svengsbir (numărul 1 şi 5) Bedrich Housa (2 şi 4), Jindra Schmidt (3) Jan Mracek (6) Bohdan Roule (7) şi Ladislav Jirka (8). Timbrele avînd mărimea figurii 19x23 mm. au fost tipărite cu ajutorul presei de oţel rotative unicolore. Plicul primei zile al seriei de mai jos, n.a fost editat.

F. KOTEK

ŞAH • ŞAH • ŞAH • ŞAH

Rezultate din concursurile de şah prin corespondenţă organizate de revista noastră

„CUPA MAGAZIN" ed. I. Grupa 43 **Ciurel Ion — Cojocaru Şt.** remiză. **„CUPA MAGAZIN"** ed. I, semifinală GRUPA „A": **N. Ismail** (Constanţa) — **Gheorghiu Gabriel** (Buc.) 0—1; GRUPA „B": **N. Meitei** (Buc.) — **Ad. Butuman** (Buc.) remiză; GRUPA „D": **V. Zaharescu** (Buc.) — **I. Bredan** (Petroşani) 1—0.

„CUPA MAGAZIN" ed. a II-a „GRUPA I": **dr. V. Malcoci** (Cluj) — **Clubotaru Const.** (Borzeşti) 1—0; **Rotărescu Valeriu** (Buc.) — **dr. V. Malcoci** remiză; GRUPA 6: ing. **Maria Ciorănic** (Făgăraş) — **Vişa. nuţa Ion** (Lupeni) 0—1; GRUPA 13: **Jitariuc Const.** (Sighişoara) — ing. **Brenner Marian** (Buc.) 1—0; **Jitariuc Costiniu** (Buc.) 1—0; **Jitariuc — V. Călin** (Trestienii de Sus) 1—0; GRUPA 17: ing. **P. Popescu** (Ploeşti) — **V. Marghescu** (Buc.) 1—0; GRUPA 19: **M. Zamfir** (Ploeşti) — dr. **R. Fenerstein** (Luduş) 0—1; **M. Zamfir — Schatz Günther** (Tîncăbeşti) 0—1; **Pîrvu Matei** (Făgăraş) — **M. Zamfir** 1—0; GRUPA 21: ing. **Hang Eug.** (Abrud) — **Dona Şerban** (Buc.) 1—0; GRUPA 22: **Stoian Ion** (Năsăud) — **Fritz Elmer** (Timişoara) 1—0; GRUPA 26: **Ştefănescu Ioana** (Buc.) — **Schatz Werner** (Tîncăbeşti) 1—0; GRUPA 32: **V. Zaharescu** (Buc.) — **Ille Stan** (Oraşul Stalin) 1—0.

DESCHIDERI OBLIGATORII. GRUPA 74 **„SPANIOLĂ"**: **Petrovici Valeriu** (Buc.) — **Kugel Sigismund** (Brad) 0—2, **Petrovici Valeriu** — ing. **Mocuţ Ovidiu** 1 1/2—1/2. Pe locul 1 s-a clasat în această grupă **Kugel Sigismund** cu 10 puncte. Pe locurile II — III se află Nic. Moarcaş (Oraşul Stalin) şi **C. Vădăşan** (Arad) cu cîte 9½ puncte; GRUPA 82 „GAMBITUL REGELUI": pe primul loc s.a clasat **Liviu Ghionea** (Buc.) cu 12 puncte din 12 posibile; GRUPA 88 „SPANIOLĂ": ing. **Hang Eug.** — ing. **P. Popescu** (Buc.) 1—0.

GRUPA CADRE DIDACTICE: Olaru V. Vlase (Stiuleşti) — **Ciurel Ion** (Pojorena) 1—0; **Roşca Dumitru** (Galaţi) — **Ciurel Ion** 1—0. **Dumitru Roşca** conduce cu 6 puncte din 6 posibile.

O dezvoltare rapidă

Alb: dr. V. Malcoci (Cluj) — Negru: C. Ciubotaru (Borzeşti)

„Cupa Magazin" ediţia II-a **1.e4, e5 2.Cf3, Cc6 3.Nc4, Nc5 4.c3, Cf6 5.d4, e:d4 6.0—0.** (Aici obişnuit se continuă cu 6. c:d4, Nb4+7.Nd2 etc. Albul însă cedează material pentru o dezvoltare mai rapidă) **6...d:c3 7.e5, Cg4 8.N:f7+! Rf8** (La 8... R:f7 urma 9.Dd5+ şi 10. D:c5 cu avantaj pentru alb) 9. Nh5, Cg:e5 10. **Te1!** (Albul nu intenţionează reciştigarea celor doi pioni în minus ci creează diferite ameninţări tactice) 10... d6 (Nu merge 10... C:f3+ ? fiindcă urmează 11. D:f3+, Df6 12. Te8 mat) 11. **C:e5, d:e5** (Desigur nu 11... C:e5? 12. T:e5 şi negrul pierde o figură) **12.D:d8+, C:d8 13.T:e5, Ne7 14. Ng5!** (Albul îşi dezvoltă piesele profiitînd de poziţia strîmtorată a figurilor negre) 14... **Cc6 15. N:e7+, C:e7 16.C:c3, Nd7 17. Tae1, Cc6 18.Td5!** (In această poziţie cu tot materialul egal, negrul este pierdut! Nebunul negru este atacat şi nu are apărări suficiente. Într-adevăr la 18... Ne8? urmează 19.Tf5+ şi albul cîştigă o figură; la 18... Nc8? Te8 mat iar la 18... Cb8 albul continuînd cu 19. Tf5+). In partidă a mai urmat **18... Td8 19.T:d7!** şi negrul a cedat fiindcă la 19... T:d7 urmează acelaşi mat pe cîmpul „e8", amenînţat încă de la mutarea a 10-a a albului.

Comentarii de dr. V. MALCOCI

PROBLEMA NR. 2

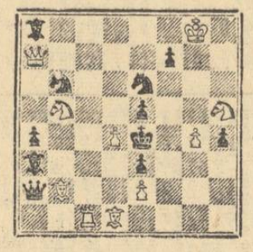

Albul dă mat în două mutări.

Poşta „Cupei Magazin"

D. NESTOR — Bucureşti. Vom ţine seama de sugestiile dv. privind măsurile de luat în cazul abandonurilor nejustificate. C. GEORGESCU — Craiova şi A. CREANGĂ — Tîrnăveni. Întrucît nu a răspuns partenerilor de grupă, lui I. Costiniu i se consideră toate partidele pierdute. GH. NILĂ — com. Ştefeşti, ANDREI, şi GH. RUGINĂ — Roman şi I. TRANDAF — Berca. Am primit fişele şi am omologat respectivele rezultate. I. VIJA — Bucureşti. Vă rugăm să trimiteţi situaţia din partida dv. cu V. Vorel. I. MINCIUNESCU — Bucureşti. În legătură cu adresa cerută adresaţi-vă Federaţiei Romîne de Şah. I. SOLOMON — Reghin. O să primiţi ulterior răspuns la întrebarea dv. IONIŢĂ P. ION — Vom ţine seama de observaţiile dv. privind notarea partidelor de şah. I. VÎRLANUŢA — Lupeni. Lui M. Zaharia i se consideră toate partidele pierdute. HANG. EUG. — Mărăşeşti. 1) Răspunsul îl veţi căpăta mai tîrziu. 2) Nu mai e nevoie să trimiteţi respectivele fişe. 3) Rezultatele celor trei partide au fost omologate.

Jocuri distractive

Împărţire complicată

Avem un pătrat împărţit în 36 de casete. Vă invităm să tăiaţi din acest pătrat 1/3, 1/4, 1/9, 1/6, 1/12 şi 1/18.

Cu ce viteză?

Pentru a preda urgent cerealele vinduteStatului, o gospodărie colectivă a hotărît ca prima coloană de camioane încărcate cu cereale să ajungă la baza de recepţie exact la ora 11. Dacă maşinile vor merge cu o viteză de 30 km. pe oră coloana va sosi la bază la ora 10, iar dacă va merge cu o viteză de 20 km. pe oră va ajunge la ora 12.

La ce distanţă de bază se găseşte gospodăria colectivă şi cu ce viteză trebuie să meargă autocamioanele pentru a sosi la ora fixată?

Egal 17

În jurul acestui triunghi — din numerele 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 şi 9 — aşezaţi în vîrfurile triunghiului 3 numere şi pe laturi cîte 2 numere astfel încît suma tuturor numerelor de-a lungul fiecărei laturi să fie egală cu 17.

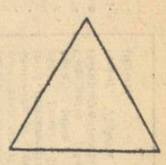

Poşta jocurilor

TRAIAN MITU. — **Ploeşti** şi alţi cititori. Din cauza tiparului necorespunzător, soluţia a apărut aproape indescifrabilă. De aceea vă răspundem mai detaliat. Echerul trebuie aşezat peste circumferinţă în aşa fel ca vîrful C al echerului să coincidă cu un punct oarecare de pe cerc şi notăm punctele D şi E unde capetele echerului se intretaie cu cercul. Segmentul DE va fi diametral cercului. Construim în mod analog al doilea diametru. Punctul lor de intersecţie va da centrul cercului.

D. DIMA — **Bucureşti:** În primul rînd, vă rugăm să ne scuzaţi întîrzierea răspunsului. Din ceea ce aţi trimis vom căuta să folosim ceva.

Dezlegările jocurilor apărute în nr. 147

PATRU OPERAŢII ARITMETICE

(1 + 2) : 3 = 1; (12:3) : 4 = 1; (1 + 2) × 3—4): 5 =1; (1 × 2 + 3 — 4+ 5) : 6 = 1; ((1 + 2) × 3 — 4) : 5 + 6) : 7 = 1; ((1 + 2) : 3 × 4 + 5 + 6 — 7) : 8 =1; (1 × 2 + 3 + 4 — 5 + 6 + 7— 8) : 9 = 1.

PARCELA

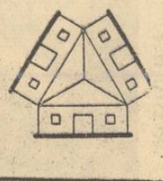

FIECARE CU DRUMUL LUI

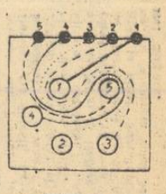

S. NOVAC

— Bine, bine, dar d-ta nu mai pleci odată în concediu de vii în fiecare zi pe capul meu ca să-ţi rezolv cererea?...

— Nici-o grijă, vă dau eu o reţetă de îngrăşat grozavă!..

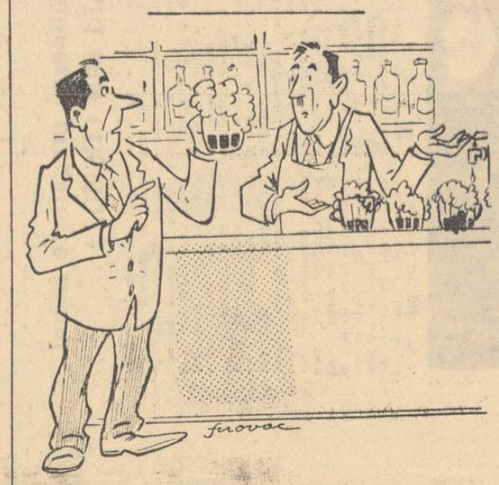

— Ai pus prea multă spumă în halba mea...
— Vai de mine, credeţi că vă persecut pe d-voastră? Priviţi, am pus la fel la toată lumea!...

T. PALL

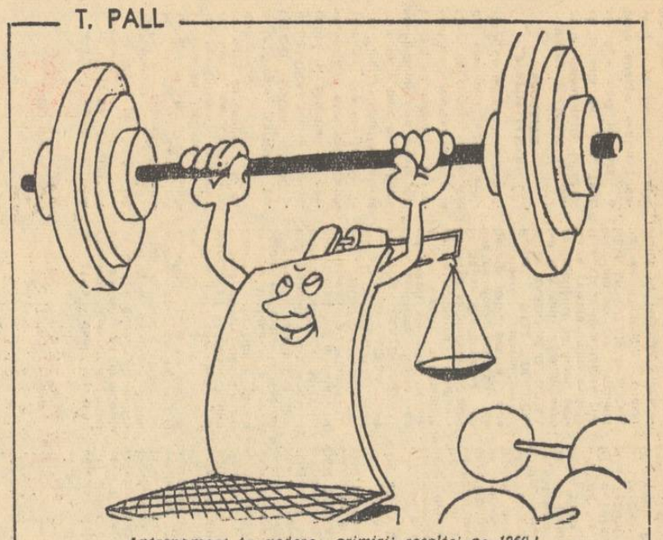

Antrenament în vederea primirii recoltei pe 1960!

FRED GHENĂDESCU

— Dar ce-o ţi făcînd de două ore în baie?
— Pleacă miercuri la mare şi îţi pomeneşti că s-a apucat să înveţe înotul!...

N. CLAUDIU

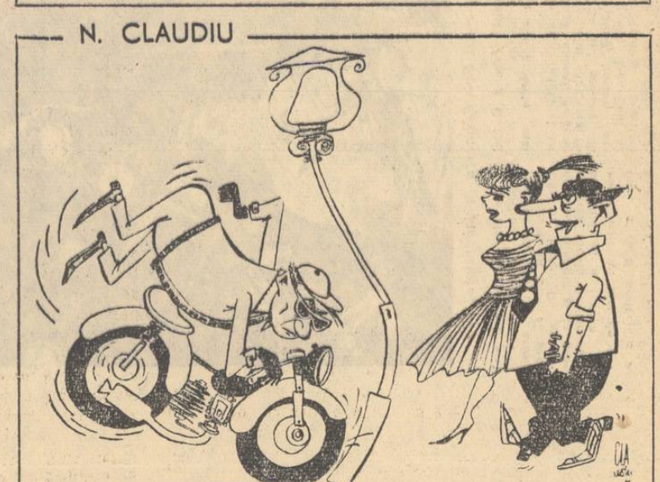

— Îl vezi? De cînd şi-a luat motocicletă se face că nu ne mai cunoaşte: nici bună ziua nu zice...

Redacţia: Piaţa Scînteii, Tel. 17.60.10. Administraţia: 17.60.20. Interior 1.400. Abonamentele se primesc la toate oficiile poştale, factorii poştali şi difuzorii din întreprinderi şi instituţii. Tiparul Combinatului Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin"

SPECTACOLUL magazin

O nouă piesă originală

Dramaturgul Horia Lovinescu, autorul pieselor „Lumina de la Ulmi", „Cimitirul sfărîmată" și „Surorile Boga", a prezentat Teatrului Național de „I. L. Caragiale", în vederea reprezentării ei în cursul stagiunii viitoare, piesa cu titlul provizoriu „Moartea unui artist".

Teatrul C.F.R. Giulești își reia activitatea

Teatrul Muncitoresc C.F.R. Giulești a programat de la 11 august, la Teatrul de vară „I. V. Stalin", piesele „O lună de confort" de St. Iures — Ben Dumitrescu, „Domnul Puntilă și sluga sa Matti" de Bertolt Brecht, „Domnișoara Nastasia" de G. M. Zamfirescu și „Motanul încălțat", prelucrare de Tudor Musatescu după Nina Stoiceva.

Între 19 și 25 august, teatrul își va continua activitatea la grădina „Boema", unde va prezenta alternativ „Domnișoara Nastasia" și „Domnul Puntilă și sluga sa Matti". Înainte de începerea stagiunii de toamnă, între 7 și 15 septembrie, acelaș amsamblu va da un ciclu de reprezentații la Teatrul de vară din Parcul „Libertății".

Vico Torriani din nou la București

Cunoscutul cântăreț de muzică ușoară Vico Torriani va întreprinde în curînd un nou turneu în țara noastră. Torriani va susține, timp de cîteva luni, o serie de concerte sau am apărut în diverse spectacole de operetă. Emoția revederii cu publicul moscovit este de astă dată dublată de semnificația acestui eveniment artistic după turneul întreprins de soții Sofia, Teatrul de Operă și Balet dă un tzare examen, susținînd pentru întîia oară peste hotare spectacole întregi de operă. Astfel, pe scena Teatrului de Operă și Balet „K. Stanislavski și V. Nemirovici-Dancenko" din Moscova, artiștii noștri vor prezenta riteva montări, printre care se află și „Othello", „Carmen", „Răscoala", „O noapte furtunoasă", precum și baletele românești „Priculiciul" și „La piață".

Tenorul Garbis Zobian în „Othello" de Verdi

Cu Garbis Zobian

despre apropiatul turneu în U.R.S.S. al Teatrului de Operă și Balet al R. P. R.

Artiștii Operei sînt în vacanță. Ei petrec zile plăcute de odihnă. Și totuși emoțiile au început să cuprindă pe mulți dintre slujitorii primei noastre scene muzicale. Acești se pregătesc pentru apropiata inițiativă cu exigentul public moscovit. În curînd, Teatrul de Operă și Balet al R.P.R. își va începe turneul în Uniunea Sovietică, urmînd să susțină o serie de reprezentații la Moscova.

Pe tenori și artistul emerit Garbis Zobian l-am întîlnit pe nisipul sideiu al litoralului, unde soarele arzător al lunii lui cuptor îl aplicase pe față o „grimă" atît de reușită, încît aveai impresia că-l ai în fața chiar pe nefericitul nobil mauror care jură să răzbune „infidelitatea" Desdemonei. Interpretul lui Othello ne a întîmpinat în decorul natural al mării, unde discuția s-a înfiripat repede :

— Este a cincea oară — ne mărturisește el — cînd plec într-un nou turneu în Uniunea Sovietică, unde am cîntat pînă acum o serie de concerte sau am apărut în diverse spectacole de operă. Emoția revederii cu publicul moscovit este de astă dată dublată de semnificația acestui eveniment artistic după turneul întreprins de colectivul nostru de balet la Sofia, Teatrul de Operă și Balet dă un tzare examen, susținînd pentru întîia oară peste hotare spectacole întregi de operă. Astfel, pe scena Teatrului de Operă și Balet „K. Stanislavski și V. Nemirovici-Dancenko" din Moscova, artiștii noștri vor prezenta cîteva montări, printre care se află și „Othello", „Carmen", „Răscoala", „O noapte furtunoasă", precum și baletele românești „Priculiciul" și „La piață".

În ceea ce mă privește, voi apare în rolul lui Othello. De asemenea, voi interpreta pe Don José din „Carmen", avînd ca partenera pe Zenaida Pally.

— Ce emoții vă încearcă în vederea apropiatului turneu ?

— Emoțiile ce ți le prilejuiește întotdeauna revederea unor prieteni dragi. Nu am să uit niciodată aparițiile mele, împreună cu Zenaida Pally, în „Carmen" pe scena lui „Balșoi Teatr" din Moscova. Acum doi ani, pe această scenă am trăit un moment crucial pentru activitatea mea artistică : în urma invitației ce mi s-a făcut de către conducerea teatrului, am cîntat aici timp de două luni fără întrerupere. De dirigorii, regizorii și artiștii lui „Balșoi Teatr" mă leagă multe amintiri plăcute. Aici l-am cunoscut pe marele dirijor Melik Pasaiev și tot aici am cîntat împreună în „Carmen" cu celebrul bas Pavel Lisitian, artist al poporului din U.R.S.S. După cum mi s-au întîpărtit vin în minte frumoasele impresii lăsate de întîlnirile mele cu artiștii și spectatorii sovietici pretuindeni în orașele unde am fost în turneu : la Leningrad, Riga, Kiev, Erevan, Tbilisi, Baku etc. De altfel, publicul sovietic a devenit astăzi apropiat multor interpreți ai Operei noastre, care au vizitat Uniunea Sovietică cu prilejul concertelor pe care le-au dat. Iată de ce ne vom străduI să reprezentăm și de astă dată cu cinste în fața exigentului public moscovit arta țării noastre, străduindu-ne să îmbogățim acestui public frumoasele impresii pe care le păstrează despre măiestria și talentul românesc.

— Se scriu scenarii speciale — și sînteți ajutați și de actori, care își modifică maniera de joc. Sînt însă spectacole care nu pot fi transformate, de pildă piesa „Eu nu sînt el !" de Paşek și Špacil — în care eroul stă de vorbă cu... el însuși în oglindă.

— Care este avantajul „Teatrului la microfon" ?

— Pe cînd un teatru are la dispoziție un anumit colectiv de actori — radioul poate utiliza toți actorii din țară — alegînd pe cei mai potriviți rolului respectiv. În exemplu îl consultie „Chirița în Iași", la care avînd nevoie de actori care să vorbească cu accent moldovenesc — am împrimat la Studioul regional din Iași. Dar, dați-mi voie să vă spun și un neajuns.

— ?!?

— Teatrul radiofonic nu se bucură de observațiile cronicarilor dramatici. Rar, că să nu spun că aproape niciodată, se face cronica pieselor radiodifuzate, astfel că, lipsiți de ajutorul criticii, nu putem să îndreptăm unele greșeli.

S.

Din culisele teatrului fără culise...

Convorbire cu maestrul emerit al artei Mihai Zirra

Sar părea că punerea în scenă a unui spectacol la Radio cere mai puțin efort decît la un teatru obișnuit. Nu este nevoie de montare și costume, iar mișcările actorilor, fiind „invizibile" nu contează.

— Tocmai pentru aceasta, ne spune regizorul Mihai Zirra, munca directorului de scenă la radio e mai dificilă. Jocul în exprimare trebuie să scoată în relief toate ideile autorului, fără a putea profita de multiplele mijloace vizuale pe care i le oferă scena.

— Cînd imprimă, actorii joacă ca pe scenă sau stau și citesc numai textul respectiv ?

— Fără mișcare nu s-ar putea asigura auditorilor că văd ceea ce ascultă. Actocul execută întocmai ca pe scenă, cînd e nevoie deschide ușa sau coboară pe scară. La repetiții pun un accent deosebit pe mișcare. Pentru a imprima exact depărtarea sau apropierea vocii, aș planurile ca pe scenă, iar microfonul su, gerează rampa. Sînt actori care pentru a interpreta cît mai perfect memorizează textul. Astfel G. Carabin și Raluca Zamfirescu au învățat pe dinaiară „Romeo și Julieta" iar Radu Beligan actul III din „Jocul de-a vacanța" — aceasta ca să dau numai două exemple.

— Cum înlocuiți cortina ?

— După mine, cortina este unul din elementele care contribuie la succesul unui spectacol. Eu pregătesc un anume final, tale sau subliniază o situație — motiv pentru care, pe vremea cînd eram regizor de culise la Teatrul „Marioara Venitura", urlia pentru spectacol mă lăcea să înlocuiesc de multe ori pe cortinier. La radio — cortina este reprezentată printr-un simplu gong, cînd sînt anunțate două tablouri. În general, folosim însă cortine muzicale. Anunțarea distribuției artiștilor spectacolului e tot un fel de cortină. De totul cum se face aceasta depinde crearea atmosferei cerută de piesă.

— Sînt piese care au multe elemente vizuale. Care este sistemul de a putea fi transformate în spectacole radiofonice ?

— Se scriu scenarii speciale — și sînteți ajutați și de actori, care își modifică maniera de joc. Sînt însă spectacole care nu pot fi transformate, de pildă piesa „Eu nu sînt el !" de Paşek și Špacil — în care eroul stă de vorbă cu... el însuși în oglindă.

— Care este avantajul „Teatrului la microfon" ?

— Pe cînd un teatru are la dispoziție un anumit colectiv de actori — radioul poate utiliza toți actorii din țară — alegînd pe cei mai potriviți rolului respectiv. În exemplu îl consultie „Chirița în Iași", la care avînd nevoie de actori care să vorbească cu accent moldovenesc — am împrimat la Studioul regional din Iași. Dar, dați-mi voie să vă spun și un neajuns.

— ?!?

— Teatrul radiofonic nu se bucură de observațiile cronicarilor dramatici. Rar, că să nu spun că aproape niciodată, se face cronica pieselor radiodifuzate, astfel că, lipsiți de ajutorul criticii, nu putem să îndreptăm unele greșeli.

S.

Teatrul de Operetă amenajează o nouă sală de spectacole

În această sală va funcționa studioul de tineret

Deși actorii Teatrului de Operetă au intrat în vacanță, repetițiile și spectacolele fiind sistate pînă la 1 septembrie, totuși la această instituție artistică se fac unele pregătiri în vederea viitoarei stagiuni. Cei care lucrează de astădată cu sîrg nu sînt actorii și regizorii, ci echipele de zidari, dulgheri și fierari, cărora li se vor adăuga în curînd meșterii matrițeri și decoratori. Cu toții zoresc să dea gata pînă la începutul toamnei noua sală de spectacole a Teatrului de Operetă. Cum vestea ne-a produs o adevărată surpriză, l-am rugat pe tov. Barbu Dumitrescu, directorul Teatrului, să ne dea unele amănunte:

— În stagiunea viitoare Teatrul de Operetă își va lărgi activitatea. Una dintre problemele care ne preocupă este și aceea a promovării elementelor tinere din teatru, a valorificării mai depline a aptitudinilor lor scenice. Iată de ce colectivul nostru a găsit de cuviință ca începînd din toamna aceasta teatrul să dispună de o a doua sală, în care să-și desfășoare activitatea studioul nostru de tineret. Și pot să vă spun că lucrările sînt destul de avansate pe șantierul acestei săli, care se amenajează în fostul local al hotelului „7 Noiembrie" din strada Mihai Vodă. Stagiunea va fi deschisă cu comedia muzicală „Dăruiți iubitelor lalele" de O. Sandler, după care vor fi prezentate operetele „M-zelle Nitouche" și „Elixirul dragostei". Având o sală proprie, tinerii noștri actori vor putea, în același timp, să desfășoare o activitate mai bogată și în ceea ce privește pregătirea spectacolelor destinate deplasărilor în uzine și instituții, ceea ce se va întîmpla în lunile după dezarmarea generală. Evident că diversele spectacole ce le prezentăm în direcția progresivului tehnic: călătoriile interplanetare, dezghețarea polilor, fertilizarea pustiurilor, etc. sînt tratate la modul anecdotic. Alît eu, cît și colaboratorii mei, scenografa Florian Anghelescu și inginerul de sunet Dan Ionescu, ne străduim să realizăm un film cît mai reușit. Nu uităm că la acest festival și-au anunțat participarea concurenți valoroși, printre care fac parte cineaștii sovietici și cehi. Primul vor prezenta filmul de păpuși „Norul

Regizorul Bob Călinescu în laboratorul său

îndrăgostit", care a și fost premiat la Paris.

— Ce alte proiecte mai aveți ?

— Un artist adevărat nu copiază pe nimeni. Iată de ce mă străduiesc să creiez figurine în stil popular din lemn, mătură, bostan, papură, trestie, etc. Caut să folosesc tradiția populară ca bază a noii mele expresii plastice. Cum îmi realizez eroii? Să vă dau numai un exemplu. Adeseori se întîmplă ca în lemnul copacului care se găsește în natură să caut forme care să-mi inspire o idee, ca apoi, prelucrînd bucata de lemn, cioplind-o sau îmbinînd-o cu alte elemente, să obțin figurile respective. Și ca să înțelegeți mai bine, pot să vă spun că am realizat un cal dintr-o creacă de copac. Intenționez să supun discuțiilor stilul meu și tocmai de aceea mai pregătesc pentru festival o expoziție de sculptură cu păpuși din lemn și un film experimental în care să prezint factura plastică, cît și mișcarea păpușilor mele.

CETATEA PĂPUȘILOR

Regizorul Bob Călinescu pregătește filmul „SALUTĂRI DIN COSMOS"

— Păpușile nu au vacanță ? I-am întrebat pe regizorul de filme de păpuși Bob Călinescu, de care l-am vizitat zilele trecute în biroul său de lucru.

— Nu, în vara aceasta ele vor ține drumul... Cosmosului ! Cu alte cuvinte, ne pregătim pentru apropiatul Festival internațional al filmului de păpuși, Anunțarea distribuției artiștilor spectacolului e tot un fel de cortină. De totul cum se face aceasta depinde crearea atmosferei cerută de piesă.

— Sînt piese care au multe elemente vizuale. Care este sistemul de a putea fi transformate în spectacole radiofonice ?

— Se scriu scenarii speciale — și sînteți ajutați și de actori, care își modifică maniera de joc. Sînt însă spectacole care nu pot fi transformate, de pildă piesa „Eu nu sînt el !" de Paşek și Špacil — în care eroul stă de vorbă cu... el însuși în oglindă.

— Care este avantajul „Teatrului la microfon" ?

— Pe cînd un teatru are la dispoziție un anumit colectiv de actori — radioul poate utiliza toți actorii din țară — alegînd pe cei mai potriviți rolului respectiv. În exemplu îl consultie „Chirița în Iași", la care avînd nevoie de actori care să vorbească cu accent moldovenesc — am împrimat la Studioul regional din Iași. Dar, dați-mi voie să vă spun și un neajuns.

— ?!?

— Teatrul radiofonic nu se bucură de observațiile cronicarilor dramatici. Rar, că să nu spun că aproape niciodată, se face cronica pieselor radiodifuzate, astfel că, lipsiți de ajutorul criticii, nu putem să îndreptăm unele greșeli.

S.

Artiștii în vacanță, la munte și la mare

— Uite-l pe Birlic...

— Uite-l pe Marcel Anghelescu...

— Uite-o pe Silvia Dumitrescu...

Pentru cetățeanul aflat în concediu, la munte sau la mare, este o adevărată bucurie să întîlnească — la tot pasul figuri cunoscute de artiști pe care îi încîntă cu interes și cu dragoste.

La Sinaia, artista popularei LUCIA STURZA, BULANDRA, foarte comunicativă și abordînd în permanență o excelentă dispoziție, petrece ore întregi în aer liber, străbătînd aleele frumoasei parc de la Peleș sau întreprinzînd scurte deplasări cu mașina. În cadrul unui festival artistic la Casa de cultură, unde s-a dat concursul, a fost aclamată de un numeros public.

„PERFORMANTE" SPORTIVE

RADU BELIGAN își împarte timpul între bibliotecă și sala de sport. Teniul de masă prezintă o mare atracție pentru popularul actor: înarmat cu cele mai bune mingi și palete, are alura unui veritabil campion. Ceea ce de altfel nici nu este de dezmințit, căci, așa după cum indică rezultatele de pînă acum, Radu Beligan e clasat pe primul loc în întrecerile palpitante care au loc zi de zi.

Plin de voie bună și umor, ION MANU e mereu prezent printre tinerii săi colegi. În cîndul cărora se află și fiica sa, Sanda Manu, regizoare la Teatrul Armatei — relatînd-u-le haz întîmplări din bogata i carieră, NICU DUMITRIU, atunci-cînd au discuții cu dramaturgii VICTOR EFTI, MIU, HORIA LOVINESCU, AL. I. STEFĂNESCU sau cu regizorul ALEXANDRU FINȚI și BEATE FREDA, NOV probleme legate de repertoriul stagiunii trecute și de lucrări programate pentru viitoarea stagiune, încearcă să devină alpiniști. Și nu se descurajează cu una cu două, amîndînd de fiecare dată pentru ziua următoare, „marea performanță". NELI DORDEA, IGOR BARDIN și C. GIURA pot fi văzuți cum pornesc cu înverșunare la drum, pentru a cerceta împrejurimile și a vizita importantele fabrici din regiune. Artistul DEM. MORUZAN de la Teatrul de Stat din Orașul Stalin își împletește concediul cu munca pentru pregătirea rolului Farfuridi din „O scrisoare pierdută", pe care îl va juca pe scena acestui teatru în toamna. Pentru ION LUCIAN vacanța e și un bun prilej de verificare a posibilităților automobilistice. Sub privilie admirative ale soției sale, actrița TILDA RADO, VICI, actorul Teatrului „C. Nottara" își dă silința să se antreneză în vederea unor întreceri pe care timp cu tot dinadinsul să le cîștige. Compozitorul H. MAXINEANU lucrează de zor împreună cu revuistul EUGEN MIREA. Despre, e vorba de o surpriză rezervată publicului...

„VILA VESELIEI" DE LA VASILE ROAITĂ

Marea a atras întotdeauna un număr impresionant de slujitori ai scenelor noastre. Și în vara aceasta s-a înregistrat recordul. Ar fi cu neputință să-i amintim aici pe toți cei pe care i-am întîlnit în costum de baie, bronzați de soare la Constanța, Vasile Roaită, Efo. rie, Mamaia sau Mangalia. Să încercăm totuși să redăm unele aspecte...

„Vila Veseliei", — ast. fel este denumită vila pe care Teatrul Național „I. L. Caragiale" a închiriat-o la Vasile Roaită, anume pentru a-și putea petrece acești concediul salariații în vila lui. Buna dispoziție domnește de dimineață și pînă seara. Artiștii Naționalului, printre care, MARCEL ANGHELESCU, MARCEL BELIGAN, EVA PATAKI, CANU, RALUCA ZAMFIRESCU, VICTORIA GAGIA-GIOV, MARIN NEGREA, DEM. RADULESCU, ALEXANDRESCU — VRANCEA, V. MOLDOVANU, ALEXANDRU DEMETRIAD etc. organizează diferite jocuri distractive, concursuri „Cine știe cîștigă", cu premii serioase. Sportul face, ca deobicei, „casă bună" cu arta. Dacă n-ar lăcătuși de pildă o echipă de natație a actorilor aflați la mare, ea ar da cu siguranță admirabile rezultate. Și n-ar lipsi din formatie MIRCEA SEP. TILICI de la Teatrul Municipal, MARIN NEGREA și MIHAI FOTINO de la Teatrul Național „I. L. Caragiale", IULIAN NECSULESCU de la Teatrul „C. Nottara", ZEPHI ALSEK de la Teatrul de Stat din Ploiești. Dar apropo de... sport: nu e dată cînd GRIGORE VASILIU-BIRLIC își face apariția în apa mării, înotînd cu... pasiune, fără ca cei din jur, desigur din marea simpatie pe care i-o poartă, să nu-l... vizioneze cu o deosebită atenție, de parcă ar susține vreun rol... Ca și în alți ani, popularul artist aflîndu-se pe litoral zistă, ceea ce se va întîmpla în lume după dezarmarea generală. Evident că diversele spectacole ce le prezentăm în direcția progresivului tehnic: călătoriile interplanetare, dezghețarea polilor, fertilizarea pustiurilor, etc. sînt tratate la modul anecdotic. Alît eu, cît și colaboratorii mei, scenografa Florian Anghelescu și inginerul de sunet Dan Ionescu, ne străduim să realizăm un film cît mai reușit. Nu uităm că la acest festival și-au anunțat participarea concurenți valoroși, printre care fac parte cineaștii sovietici și cehi. Primul vor prezenta filmul de păpuși „Norul

Am asistat la turnarea unor scene din noul film muzical românesc

REFLECTOR

Convorbire cu marea

Cînd sumbră, tunătoare ca orga, în rochia ei cenușie de apă; cînd veselă, aruncînd horbote și pavaje de spumă, cînd visătoare-albastră, dormind cu pisicile, dar atentă și ageră, cînd melancolică...verde, stînd și privind cerul sudic, marea mi-a vorbit despre teatru. Reproduc dialogul nostru ajutat de vînt.

— Ce spui de ideea care mi-a venit azi-noapte ? Începu ea. Era lună — și în trena mea neagră muriseră cîțiva fluturi de argint. Atunci mi-am închipuit la fărmul meu un imens promontoriu de calcar de granit, pe care actorii noștri să joace Sophocle și Shakespeare.

— Ai dreptate. bătrînă înțeleaptă. Ce decor grandios! Ce muget de val la întrecere cu grandioarea vocii omenești! În loc de carton, prăpăstiile late de apă și munții lăi nînși de sare...

— Un craniu purtat în palmă de-a lungul unei chei de piatră, tulburînd profund. Hula și corabia rătăcită excită imaginația. Într-un infern de furtuni acvatice monologul capătă adîncime.

— Dar norii zdrențuiți căităronind deasupra podelei lichide nu ți-ar place ?

— Cum să nu! Deși, cum știe o lume întreagă, spectatorii nu iubesc ploaia cînd stau în aer liber. Dar imi surîde și cerul limpede, cu mulțe stele, atît de apropiate, aici, la sud, un cer încendiat de mici flăcărui albastre. Să ascultî dialogul iubirii din „Romeo și Julieta" sub o ploaie de comete, iată un cadru sărbătoresc, recunoaște...

— Am să cad în himerie, însă ce-ai spune de abordarea scenei cu o corabie care ar lăsa la țărm o trupă de actori? Un Peer Gynt, debarcînd de pe un bric și spunîndu-și replica cu spatele la velele umflate de vînt.

— Mergînd mai departe decît tine îți propun transportarea arlechinilor pe un iceberg (fie el, confecționat) și să salutul unul cor de efebi strigat ca un blestem de pe un catarg.

— Vădă Opera noastră poposind aici. În fosa de piatră aud acordarea instrumentelor ca o zumzăire metalică de cărăbuși marini și aud Wagner de pe scena de granit. Tu, bătrînă vrăjitoare, ai urletul furtunii în pădure cînd vrei și cîntecul nibelungilor ar fi bine acompaniat de căderea valului.

— La amurg, baletuț nostru excelent ar arunca o explozie păginâ de brațe către soarele murind și-n purpura lui, valul dansatoarei ar părea însingerat.

— Să visăm, să visăm... Zorile sînt foarte potrivite pentru dulceața liedurilor. Primul strigăt la nașterea zilei să fie un cîntec de fată cu părul ca paiul. Am spune versul pe ridicarea astrului...

— Imi place ideea. Pe spectatori i-aș așeza pe nisip, scaunul părîndu-mi-se o împletate aici. Și cînd la tobele mărunte ale aplauzelor, pescărușii ar închipui deasupra o ninsoare albă de primăvară, oamenii s-ar ridica în picioare ca o pădure neînfrunzită de măslini.

— Cred că tot ceea ce am închipuit noi aici nu este nerealizabil. Am citit în ziare că la Tallin s-a ridicat (sau se va ridica în curînd) un teatru de 70,000 de locuri, cu o scenă care poate adăposti 3000 de interpreți. Ce spui de un teatru asemănător lîngă vilele superbe ale Mangaliei?

— Vorbește cu constructorii, ei vor primi cu entuziasm propunerea ta. În epoca noastră, în socialism, asemenea idei au o largă audiență și sînt ușor realizabile, ca pretutindeni unde stăpîn este poporul.

Eugen BARBU

„Nu vreau să mă-nsor"

Turnarea unor scene din noul film romînesc „Nu vreau să mă-nsor" a început în studiourile de la Buftea. Aproape, colectivul de actori, regizori și tehnicieni a pornit la drum cu aparatele de filmat. A poposit în Gheneea, la fabrica „Tudor Vladimirescu", apoi la Teatrul de Operă și Balet și acum se găsește în sala de festivități a uzinelor „Republica".

Iată-ne, într-o dimineață, în mijlocul acestui colectiv. Manole Marcus, regizorul filmului și P. Cristuțe, secundul, ne invită să asistăm la turnarea unei scene.

Rellectoarele dogotesc puternic, iar interpreții abia suportă hainele și... cravatele. În holul sălii este așezată o scară rezemată pe un podium înalt. Pe treptele scării urcă Vasile Tomazian, urmat de Ștefan Tăpălagă. Dar abia ajunge Tomazian să facă ultimul pas și... bum ! O pocnitură. Scara se rupe, făcîndu-se bucăți.

— Ce s-a întîmplat ? întreb pe regizor.

— Nimic. Asa e scena.

Scara se rupe și oamenii rămîn suspendați. Rîdem cu toții.

Dar scena se repetă și scara se rupe mereu. Acțiunea filmului redă pregătirile unor muncitori fruntași dintr-o fabrică de textile pentru un spectacol în uzină. Și la acestă treabă multi muncitori ai fabricii dau o mînă de ajutor. Dar la muncaa cea mai grea se oferă meșterul Barbu (Tomazian). Cunoscutul comic e silit să urnească din loc un plan greu, să care fotolii. Din cînd în cînd operatorul e nevoit să întrerupă. Și-l auzi pe Tomazian :

— Stați, fraților, să mă mai odihnesc ! Sînt grele, că abia mai răsuflu...

În atară de Tomazian, îl mai vedem pe Geo Barton, în frac, și minuind bagheta unui dirijor, pe Ștefan Tăpălagă (timidul din „Alo, ați greșit numărul...") transformat într-un cîntăreț la fagot. Irina Petrescu (din „Valurile Dunării") și Maria Dumitrache, studentă la Institut, interpretează rolul a două frantaze în producție ; Liliana Tomescu e o dactilografă, iar Nae Ro. man apare într-un rol de responsabil cultural.

„Nu vreau să mă-nsor" este un film muzical (al 4-lea realizat până acum în studiourile noastre).

Scenariul e semnat de Simion Macovei, muzica de Gelu Solomonescu, iar imaginea de Sandu Intorsureanu și Gheorghe Cornea.

M. L.

Geo Barton (sus) și Ștefan Tăpălagă (jos stînga) în două scene din filmul romînesc „Nu vreau să mă-nsor !" aflat în producție

DO-RE-MI

● PENTRU luna august se anunță alte deplasări peste hotare ale actorilor noștri. Astfel, în curînd urmează să plece la Kiev tinerii interpreți ai Teatrului de Operetă Constanța Cîmpeanu și Mircea Nemeș. Ei se vor produce în cadrul unui concert de estradă.

● TOT în cursul lunii august va întreprinde un turneu în Republica Socialistă Cehoslovacă cunoscuta interpretă de operetă Celia Tănăsescu, care de asemenea va da mai multe concerte.

Noi filme românești în producție

„MÎNDRIE"

Acesta este titlul unui nou film romînesc, aflat în producție la studioul „București", și pe care-l realizează echipa condusă de regizorul Marius Teodorescu.

— Cine e autorul scenariului ? I-am întrebat pe regizor.

— Scenariul îmi aparține, ne spune Marius Teodorescu, iar dialogurile filmului vor fi semnate de tînărul scriitor Alecu Ivan Ghilia, autorul romanului „Cuscrii".

După cum mărturisește regizorul-scenarist, filmul va înfățișa aspecte din viața unui oraș — în care există un mare combinat chimic — și a unor oameni care lucrează la acest combinat. Personaje noi vor apărea multe. Importante, doar cinci la număr. Trei bărbați și două femei, alcăror destine se împletesc strîns între ele, a căror viață e indisolubil legată de viața combinatului. De aceea, vîlvătaia și duduitul cuptoarelor nu rămîn ca un simplu decor, ca un fundal „fotogenic". Ci participă activ în film, ca un veritabil personaj al filmului.

— Cum se explică titlul filmului ?

— Am încercat în scenariu, și desigur voi încerca și în film, să analizez, să urmăresc, cu ajutorul aparatului de filmat, și să descălțesc în lumina reflectoarelor, unele deficiențe ale caracterului uman, care se cer combătute cu tărie. De aceea, sper că filmul va avea, și un însemnat rol educativ. „Mîndrie" va fi — nădăjduiesc — un film despre adevărata pasiune în muncă, în dragoste și în prietenie. Dar el va mai înfățișa și modul în care acționează, în noile condiții de fericire tot mai pușini în noua noastră societate a acestui simțămînt, această patimă: mîndria, înfatuarea, felul în care omul care se lasă copleșit de asemenea simțăminte, se singularizează de semenii lui, se rupe de ei, rămîne pe loc în timp ce ceilalți înaintează. Apoape fiecare din cele cinci personaje ale filmului va fi contaminat, pentru mai mult sau mai puțin timp, de acest rău. Și va scăpa de el numai prin muncă și trezire, în funcție de valoarea lui ca om...

— Unde veți filma exterioarele filmului ?

— La Hunedoara, la Reșița, la Sibiu și la București. Voi încerca să reconstitui, folosind aspecte inedite ale acestor orașe, un oraș nou, nevăzut de nimeni, dar totuși foarte autentic și plin de viață, un oraș care va mai apărea pe pelicula și în care vor evolua eroii filmului. Evident că voi face apel și la muncitorii din Hunedoara și la Reșița, în primul rînd pentrucă asemenea decor nu se poate reconstitui pe platourile de la Buftea și — în al doilea rînd — pentru că astă va constitui și mai multă autenticîte tatile filmului.

Pe vremea scrierii scenariului Marius Teodorescu a stat timp îndelungat la combinatul siderurgic de la Hunedoara. Intra în com, bînd la primul schimb și ieșea uneori la cel de al doilea. Și în tot acest timp, punea fără întrerupere, mîi de întrebări. Despre procesul de producție, despre relațiile dintre muncitori, despre felul în care-și petrec timpul liber, despre planuri, vise și visurile lor de viitor.

— După asemenea înde, lungată observație a vieții, a aspectelor oamenilor am scris scenariul, — ne spune regizorul — am vedit cu ei în fața mașinilor muncitorilor hunedoreni și l-am citit. M-au criticat în fel și chip, în încput. Personajele nu li se păreau autentice, „de acolo", nu vorbeau și nu reacționau „ca în viață". Mi-au dat sugestii. S-au apucat chiar să și improvizeze în fața mea unele aspecte ale muncii lor, pentru ca să mă dumnezec mai bine. Am refăcut. Și cu cea de a doua versiune a scenariului am plecat la Reșița. Acolo, l-am citit din nou muncitorilor. A urmat alt rînd de critici. Iar am refăcut. La noua lectură (de data asta în fața hunedorenilor) scenariul a mulțumit. Și sper că și filmul, odată terminat, va trece examenul, nu numai în fața celor din viața cărora se inspiră, ci și în fața publicului larg...

Silvia KERIM

DOI REVUIȘTI

Convorbirea a început simplu :

— Cînd ați debutat ?

— Acum 30 de ani, la cinema — ne-a răspuns revuistul Jack Fulga...

— Ați scris un scenariu de film ?

— Nu !... O revistă care se juca în pauzele filmului la cinematograful „Marconi" de către trupa de revistă condusă de Sandi Hast — actualmente artistul emerit Alexandru Giugaru.

— Dar în teatru unde ați debutat ?

— Pe scena fostului teatru „Eforia" — cu revista „Poștă bună la Tănase" — scrisă în colaborare cu Paiu Maximilian și N. Kanner.

— Vi s-a făcut o primire caldă ?

— Înfiăcărată !

— ? ! ?

— Atît de înfiăcărată — încît la premieră, a fost nevoie să fie chemați pompierii. Luase foc teatrul...

— Și nu s-a mai jucat spectacolul ?

— Cîteva luni mai tîrziu, în sala Savoy.

— Eu — intervine revuistul Aurel Felea — n-am avut un debut... ciaelli, ime. diat după 23 August mi-am început activitatea „oficială" — alături de N. Stroe și Elly Roman, la fostul teatru „Atlantic".

— Pe afișele teatrelor de estradă și la emisiunile de „satiră și umor" — sînteți colaborare. Asta înseamnă că scrieți absolut totul împreună ?

— Versurile pentru cîntece nu ! Numai lucrările umoristice.

— De ce ?

— Fiindcă umorul necesită un control imediat, de care sîntem mai sigurî în cînd împreună.

— Cum se exercită acest control reciproc ?

— Simplu. Unul dintre noi spune o glumă — dacă celălalt nu rîde, înseamnă că glumă e proastă. Bună.

— Dar versurile pentru cîntece — cum le verificați ?

— Și aici e foarte simplu. le auzim fredonate pe stradă de un trecător necunoscut sau de o fată îndrăgostită atunci știm precis că am ajuns la țintă : în inima și pe buzele celor pentru care le-am scris.

— Care sînt ultimele dv. cîntece, ale căror versuri le-ați auzit fredonate pe stradă ?

— Sper că nu sînt ultimele, așa încît prefer să le zicem pe cele mai recentel... precizează Jack Fulga...

Peste 50.000 de spectatori

Această cifră — de loc obișnuită — reprezintă în esență activitatea Teatrului de Stat din Constanța de la începutul lunii iunie și pînă acum. Și ea nu dă semne de venirea verii nu a întrerupt munca actorilor.

Staginea de vară, la care participă toate cele patru secții ale teatrului este bogată în variată. La Constanța și pe litoral se prezintă alternativ piesele: „Gaițele", „Partea leului", „Scrisoare de dragoste", „Omul cu mirtoagă", operele „Tosca", „Traviata", „Bărbierul din Sevilla", operetele „Ana Lugojana", „Lăsați-mă să cînt" și „Salcîmul alb", prezentată recent în premieră pe tară, baletul „Coppelia", spectacolul de estradă „A 13-a lună", precum și spectacolele de păpuși „Artiștii pădurii" și „Ursuleții veseli".

Spectatorii din cuprinsul regiunii nu sînt nici ei negîjiați. La Tulcea, Sulina, Sf. Gheorghe, Hîrșova, Cogmana, Chilia, Cernavodă și în alte localități au fost prezentate piesele „Speranța" și „Scrisoare de dragoste". De curînd a început „Turneul din cîmpie" de Mihail Davidoglu, va fi prezentată în cele mai importante așezări de raion.

Paralel cu această activitate, actorii Teatrului de Stat din Constanța pregătesc noi piese dintre care unele vor fi prezentate pînă la începutul lunii septembrie. Astfel la secția de dramă și comedie se fac ultimele repetiții cu piesa „Cum vă place", de Shakespeare, în regia lui Val Mugur, maestru emerit al artei. Secția de operă pregătește „Lakmé" de Delibes, în regia lui Ch. Dumbulescu, sub conducerea muzicală a lui C. Damiescu. Amatorii teatrului de estradă vor viziona în curînd un nou spectacol intitulat „La mare... și la mai mare", în regia lui C. Dinischiotu. Secția de păpuși va prezenta în regia lui C. Cristescu premiera: „Năframa fermecată".

S. MARCARIAN

Un cuartet original

După ce s-a format un „duet", cîntînd pe două voci... ale sale, melodia lui Radu Șerban „Un minut", Roxana Matei de la Teatrul „C. Tănase" s-a constituit acum în cvartet". Într-adevăr, cunoscuta cîntăreață de muzică ușoară a format de curînd din împrimat la „Electrecord" melodia „Mîngîiere" în teleferic" pe versuri de Constantin Cîrjan, în care cîntă pe patru voci...

— Împrimarea acestei bucăți în forma aceasta — ne-a declarat Roxana Matei — a necesitat o muncă susținută nu numai din partea mea ci deopotrivă a orchestrei și mai ales a tehnicienilor de la „Electrecord", care au izbutit să realizeze cu măestrie aspapunerile cele voci. Vă pot spune că întreprinderea acestei melodii, prin prezentarea ei originală, cu cele trei parturi în plus prezentînd fondul muzical armonic, a pentru mine un mare moment de satisfacție într-o mare măsură. Aș fi nespus de bucuroasă ca acest „cvartet" să însemne o plăcută surpriză pentru auditori.

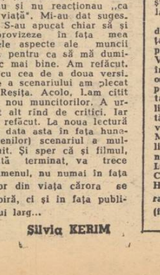

Cîntăreața Roxana Matei imprimînd la „Electrecord"

DIN NOU LA DRUM

Revenit în Capitală, după turneul întreprins în R. P. F. Iugoslavia, artistul emerit Nicu Stănescu, dirijor al orchestrei de muzică populară „Barbu Lăutaru" a Filarmonicii de Stat „George Enescu", se pregătește de drum. L-am întîlnit la sediul Filarmonicii de Stat „George Enescu", repetînd cu orchestra.

— Muzica noastră populară capătă tot mai multă strălucire — ne-a spus artistul emerit Nicu Stănescu. În R.P.F. Iugoslavia am dat concerte în 14 orașe, formația orchestrei „Barbu Lăutaru" și soliștii obținînd un deosebit succes.

— Acum, după cîte știm, porniți din nou la drum.

— Da ! Întreprindem un turneu prin țară de la 6 august pînă la 6 septembrie. Vom da concerte cu întreaga formație a orchestrei de muzică populară „Barbu Lăutaru" precum și cu soliștii vocali Maria Lătărețu, Angela Moldovan, Emil Gavriș, Dan Moisescu și cu soliștii instrumentali Fănică Luca, Damian Luca (nai) Sandu Constantin (clarinet), Harabagiu Ioniță (tragot), Văduva Ion (fluier).

ÎN CÎTEVA RÎNDURI

EMIL BOTTA,

artist emerit, a avut o valoroasă creație, unanim apreciată, interpretînd pe Ion din drama „

BIBLIOTECA CENTRALĂ
SIBIU

Proletari din toate țările, uniți-vă!

magazin

Anul IV — Nr. 149 * Sîmbătă 13 august 1960 * 8 pagini — 1,50 lei

ORAȘUL CU MULȚI COPII

Nu-i nevoie să recurgi la cifre, statistici și procente, ca să-ți dai seama că la Victoria sînt mulți copii. Îi vezi, îi simți, prin toate locurile, zbenguindu-se, îmbătați de aerul tare de munte, pe pajiști umbrite de arbori vînjoși.

— Nici nu știm ce să ne mai facem cu atîția copii, **a glumit un tînăr inimos, Ion Crișnic, directorul școlii medii.** De la anul avem cîte 5 clase paralele, în 61 mai construim o școală cu 8 săli și tot nu răzbim...

Florin Macedoneanu, responsabilul „Alimentarei", care cunoaște cîte-n lună și-n stele despre oraș, mi-a spus și el, hîtru:

— *Păi le convine „chimiștilor" de la combinat să facă copii mulți. Lefșoara e bună, aerul mai dihai ca la Sinaia, îngrijire sanitară ca la carte, în magazine de toate cele...*

Vorba, mai mult aruncată în glumă, are în ea mult adevăr. Căci mult se vădește în micuțul oraș grija pentru tot ce e de trebuință celor mai tineri locuitori, începînd de la joacă și terminînd cu ocrotirea sănătății și cu învățătura.

Sînt în țară multe orașe bogate în grădini, în spații verzi. Iar cele care nu prea aveau asemenea

Un colț din „parcul copiilor"

Aspectul unei străzi din orașul Victoria

bogății vegetale, le-au căpătat în ultimii ani prin grija gospodarilor locurilor. Despre Victoria nu se poate spune că are multe parcuri. Orașul nou de la poalele Făgărașului este de fapt un imens parc, prin care s-au clădit și case. Străzile, drepte și asfaltate, se întind printre copaci rămuroși, își fac drum printre pajiști înflorite. Casele, niște vilișoare cu etaj, cu multe balcoane și cu obloane divers colorate, par transbordate din cea mai autentică stațiune de munte.

La tot pasul, bănci așezate la umbra arborilor, îndeamnă la odihnă. Iată ce oraș au muncitorii combinatului chimic „I. V. Stalin" și copiii lor. Ziua, oamenii sînt în schimb, la uzină. Rămîn copiii. Și fiindcă aici este peste tot parc, și fiindcă copiii sînt în vacanță, toate străzile sînt pline de larma lor.

Într-un loc în mod deosebit le auzi însă glasurile. Pe pajiștea cu iarbă grasă dintre două străzi principale oamenii au muncit astă primăvară și au amenajat un parc al copiilor. Un parc cum nu vezi în multe orașe. Nimic nu lipsește; tot felul de lea-

Paul MARIAN

• *(Continuare în pag. 2-a)*

Din sumarul acestui număr:

CALEIDOSCOP:

In casa lui Calistrat Hogaș

•

NOUA ROMANȚA A MIEI BRAIA

•

MODA:

Rochii combinate pentru seară | Gulere moderne

•

CARNET PEDAGOGIC

MIHAI E CORIGENT!

•

In studiouri — pe ecrane

•

MAGAZIN MEDICAL

Rinichiul artificial | Sfaturi pentru vilegiaturiști

•

ȘTIINȚA ȘI VIAȚA

•

REBUS — ȘAH — UMOR

•

ENCICLOPEDIA „MAGAZIN"

Luțka, una din eroinele marelui roman „Pămînt desțelenit" de Mihail Șolohov, este întruchipată pe ecran, în filmul cu același titlu realizat în două serii de regizorul Alexandr Ivanov, de către actrița Ludmila Kitaieva — pe care o prezentăm în fotografia noastră.

E-HE-HEI!... STUDENȚII!...

În mijlocul cîmpului șase secerătoare rămase în urma combinelor culeg spicele scăpate de cuțitele mașinilor. Apoi, cu furca-n mînă, adună paiele în căpițe simetrice. Sînt tinere toate, sînt bronzate de soare, cu ochii veseli, glumesc, cîntă, rîd. Dau însă de bănuit prin ținută: e limpede că nu-s sătence — prea țin furca stîngaci. Să ne apropiem de ele.

— Bună ziua.

— Dacă spuneți dumneavoastră...

— Sîntem de la revista Magazin.

— De la Magazin? Fetelor... repede... aranjați-vă... interviu... fotografii

— Nu luăm interviu unor necunoscute. Vă rog, să ne cunoaștem.

—Maria Ionescu, anul doi.

—Igescu Constanța, anul trei.

Siman Maria, anul...

—Iertați. Al cui an doi, al cui an trei?

În loc de răspuns, rîsete.

— Trandafirovol Rozalia, asistentă.

—Silvia Binig, anul doi.

—Floarea Parșoagă, anul...

—Cu mistere nu merge, tovarășelor. Vă rog, să ne cunoaștem totuși.

Sosește un tînăr cu basma de corsar. Dă mîna cu noi:

— Pantelimon Golu, asistent la Psihologie.

Comandantul, adaugă tov. Mischie, directorul gospodăriei agricole de stat Toporu, pe ale cărui cîmpuri se petrece scena. Dumnealui este cu brigada de muncă patriotică a Universității „C.I. Parhon".

— Facultatea de filozofie, precizează mîndru un tînăr răsărit de pe lîngă o combină. Sîntem toți de la filozofie.

Cum s-ar spune, filozofia e „profesia" lor de bază, 19 băieți și 8 fete. Patru: Pantelimon Golu, Janina Ianossy, Rozalia Trandafiropol și Octavian Băncilă, sînt „corp didactic". Unii la socialism științific, alții la materialism dialectic și istoric, la psihologie ș.a.m.d.

Să ne grăbim. Studenții la strînsul recoltei e un subiect interesant pentru reporter. Ne interesăm mai întîi după ce criteriu a fost constituită această brigadă. Aflăm că din ea fac parte numai studenți cu note bune la examene de la 8 în sus. Au venit dintre cei mai buni, dintre cei cu tragere de inimă. Încercăm să-i zgîndărim, să vedem, așa stau lucrurile?

— În loc să stați la „Tei", la „Floreasca", cu plajă, apă, trambulină, caiac, ați venit aici pe arșiță în praf...

— Să-l lămurim pe tovarășul, își ia sarcina, binevoitoare și nițeluș ironică, o fată brunetă, cu ochii mari și negri. Mai întîi asupra „Teiului". Vom avea și „Teiul" la întoarcere. Și marea, că s-a clădit acolo un complex uriaș pentru odihna studenților, Dar toate la vremea lor. Acum am venit să muncim pentru patrie. Sîntem brigadă studențească de muncă patriotică. În al doilea rînd avem scopuri mari aici, în afara strînsului recoltei.

— De pildă...

— De pildă... raportul dintre gîndire și existență. Vedeți...

A urmat o întreagă dizertație asupra importanței legăturii filozofiei cu munca practică, ca și ample explicații asupra activității brigăzii. Am aflat astfel că studenții au venit pentru o perioadă de 20 zile, în care timp au lucrat la diferite munci: plivit de soia, prășit de porumb, lopătat de rapiță, secerat de orz și grîu și multe altele. Unii care sînt de pe la țară mai cunosc muncile cîmpului, alții le-au deprins pentru prima dată aci.

— A fost greu? întrebăm.

— A fost, spune unul și arată mîinile din care privesc niște bătături de toată frumusețea. Dar am dovedit că știm să lucrăm.

— Norma e mereu depășită, norma a intrat în reflexul nostru cum s-ar zice în termeni științifici, întărește, altul și aflăm în continuare greutățile întîmpinate mai ales în primele 2-3 zile. Proaspăt ieșiți din examen, neobișnuiți cu munca cîmpului, oboseau repede, sufereau de pe urma bășicilor la mîini, a zgîrieturilor din mirișțile de orz, a sacilor plini de pe combină. Dar n-au cerut și n-au admis rabat. Au învățat să îndeplinească normele ca niște adevărați muncitori și curînd au apărut chiar și fruntașii: Maria Ionescu, Ion Ștefănescu, Sloian Vasilache, Maria Siman, Constanța Igescu, Ianossy, Popa, Doțiu, Neagu și alții. Au lucrat de dimineață și pînă noaptea (zi-lumină, cum spun ei) dar la nevoie și pe clar de lună, de dragul bobului de grîu, cultivat pentru omul muncitor, pentru copiii lui, studenți, elevi, au învățat cum să-și respecte rîndul la prășit și au luptat contra „metodei globale", a celei „iepurești", adică a practicii care ducea fie la tăierea o dată cu buruiana și a plantei sau ocolirea amîndoura. Au organizat o mică brigadă de agitație care pregătește un program, o conferință, au dansat pînă noaptea tîrziu la reuniunile tovărășești cu oamenii muncii din gospodărie, joacă fotbal și volei, au club cu șah, televizor ș.a m.d. Dar mai ales au învățat să prețuiască mai bine munca oamenilor, realizările gospodăriei, lar o

M. RADIAN

• *(Continuare în pag. 4-a)*

Cronica străzii

GARA DE NORD

— Bună ziua, vecine. Pleci sau aștepți pe cineva?

— Bună ziua, stimate ziarist. Sau bună seara, că s-au aprins luminile în gară. Nici nu plec, nici nu aștept pe nimeni.

— Atunci sosești de undeva. De la un drum lung. Asta deduc după cele două halbe de pe masa dumitale. S-au isprăvit desigur răcoritoarele la vagonul restaurant și coborînd însetat din tren, ai poposit să ți-o potolești aici, la terasa peronului. Stai că-ți spun de unde vii. De la Herculane. Ai venit cu accceleratul 104.

—N-ai ghicit. Asta sosește la 18,56 și acum e 20,25. Mă vezi pe mine, pensionar onorabil, zăbovind o oră și 29 minute în gară, de dragul halbei? Și nevasta? Nu trebuia să fie aici cu mine? Iartă-mă, dar o cam sfecliși cu psihologia.

— De la Constanța atunci. Adineauri, la 20,04, a intrat 804.

—Nici de data asta n-ai nimerit-o. Nu prea ești fizionomist. Am eu mutră de om proaspăt întors de la mare?

— Adevărat. Judecînd după rumeneală, mai curînd detectez în „semnalmentele" ei efectul aerului de munte. Am brodit-o acum?. Văd că zîmbești. N-ai fost la Predeal? Nu?. Asta înseamnă că ai avut șansa să descoperi aer de munte la o altitudine mai joasă. În zona subcarpatică. La Drăgășani sau în Valea Călugărească. Și mai exact (ca să concorde cu itinerariul trenurilor) la Odobești. Rubiniul de Odobești întrece ozonul de Predeal în ce privește coloratura obrajilor. Deci ai sosit cu 5002, la 19,04. Te rog să nu mă contrazici.

— Uite de unde își trage un reporter imaginativ concluziile geografice! Din culoarea facială a unui pensionar care nu suferă de anemie! ca și cum e musai nevoie să te deplasezi pentru asta! Ca și cum regiunile binecuvîntate pe care le pomenești nu le-am avea mai în apropiere, chiar în București: chintesențiate în butelie de un chil, de trei litri și de jumătate, după gust și preferințe în materie de rumeneală... climaterică. Vezi că ai dat chix încăodată? Confunzi roseața naturală cu cea vinicolă. Nu ți-ei loc? O bere nu strică pe zăpușala asta. Mai ales cînd halba e decoltată, adicătelea fără guler, spre lauda vainburșului și mulțumirea consumatorului. Am impresia că nici dumneata nu pleci sau n-ai sosit din călătorie. Doar dacă n-ai venit cumva cu 1016, ca să grăiesc în limbajul dumitale ceferist, de la Tîrgoviște și ți-ai lăsat valiza la oficiul de bagaje de mînă.

— Marchez eu un punct, vecine. N-ai ghicit nici dumneata.

— Îmi pare bine. Te felicit de succes. Acum să-ți explic ce caut aici. Nimic. Prezența mea e dezinteresată sub raport feroviar. Are doar un scop vizual. Pe scurt, îmi place să dau din cînd în cînd o raită prin gară. Nu-ți închipui cît mă distrează spectacolul gării. Al unei gări mari și trepidante cum e asta. Mai ales în perioada vacanțelor de vară, cu mii de călători, bărbați, femei, copii, pensionari, care vin și pleacă la odihnă. Vezi dumneata, din sumedenia de imagini ce reflectă viața unui oraș, potențialul său economic și social, gara e cea mai palpitantă.

—E oglinda vie a epocii. Are dimensiunile și rezonanța epocii. Nu-i mult de cînd Gara de Nord era mică. Avea patru peroane, nu șaisprezece ca astăzi, șase ghișee de bilete, nu cîteva zeci. Din trenul oprit săreai deadreptul afară în birje. Sau, dacă erai un modest provincial urnit de vreo mizerabilă pricină în Capitală, te pomeneai din vagon în hanul cu „paturi de închiriat" din Calea Griviței, unde se adăposteau, claie peste grămadă, nefericiții pasageri veniți pe tampoane și acoperișuri. Îți amintești aspectul cartierului din preajma gării, cu care se întîlnea privirea turistului?

— Dar dumneata îți amintești, prin contrast cu tabloul amplu și vioi ce se oferă în chiar acest moment ochilor noștri, aspectul de altă dată al gării, cînd numai cei cu dare de mînă își puteau îngădui să părăsească Bucureștiul pentru munte sau mare?

F. BRUNEA—FOX

• *(Continuare în pag. 4-a)*

Un grup de studenți la muncă patriotică

A fost aprinsă flacăra olimpică

Ieri în zori, după ce aurora cu degetele ei trandafirii a destrămat pînzele întunericului peste cîmpurile Elidei, tinere grecoaice îmbrăcate în costume antice s-au adunat printre ruinele Olimpiei, pentru a oficia ceremonia aprinderii flăcării olimpice, moment emoționant și solemn, care vestește apropierea marilor întreceri de la Roma.

Flacăra a fost aprinsă la razele soarelui, cu ajutorul unei oglinzi, pe altarul ruinelor Pritaneului, templu din „Altisul" olimpic. Apoi, torța arzîndă a fost înmînată primului dintre cei 300 tineri atleți greci, care o vor purta în ștafetă pînă la Atena, fiecare cîte un kilometru, trecînd prin Pirgos, Patras, Corint, Megara și Eleusis. Flacăra va ajunge pe stadionul olimpic din Atena astăseară, în jurul orei 21. Ea va fi predată apoi unui reprezentant al comitetului olimpic italian, care se va îmbarca cu ea la ora 22,30 în portul Falera, pe vasul „Amerigo Vespucci". La 18 august flacăra va ajunge în portul Syracuza. Aici, de la fîntîna Dianei, va porni ștafeta care va purta flacăra olimpică pe pămîntul Italiei prin orașele Crotone, Tarento, Potenza, Paestum, Napoli. Ultimele schimburi vor sosi la Roma în seara zilei de 24 august. O noapte flacăra va rămîne în Capitoliu, apoi în ziua de 25 august alte ștafete o vor purta pe străzile

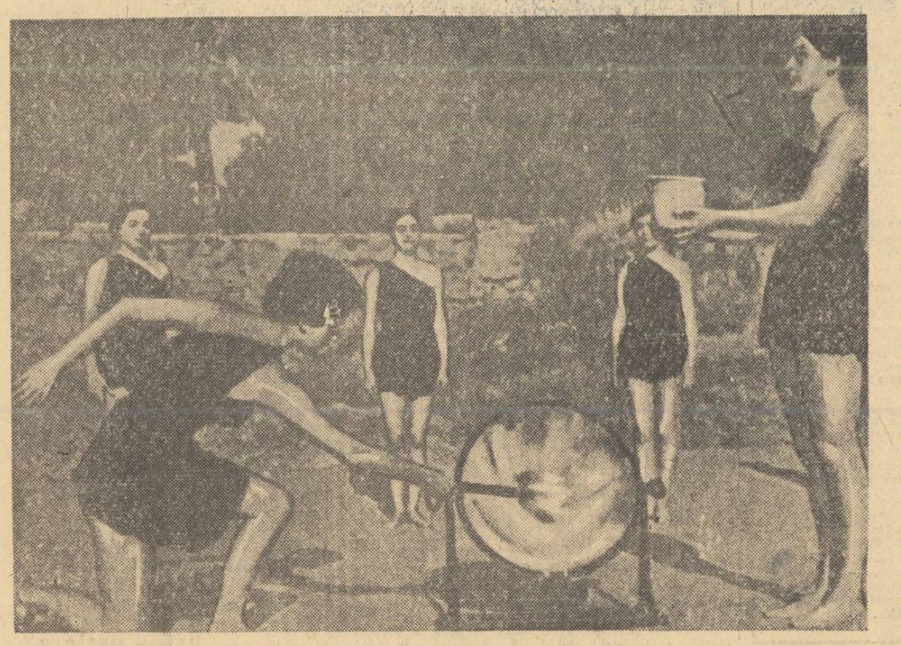

Aprinderea flăcării olimpice, la razele soarelui

• *(Continuare în pag. 5-a)*

Moartea poate fi învinsă!

3.500 de oameni zmulși morții prin metoda reanimării organismului muribund

În corpul pacientului întins pe masa de operație viața abia mai pîlpîie. Respirația este superficială, bătăile cordului abia perceptibile. Aceasta este mult temuta față a agoniei, după care urmează moartea clinică, neantul. Iată însă că, în acest moment dificil, se începe reanimarea. După 5—6 minute funcțiile vitale ale organismului — respirația și circulația sanguină — sînt restabilite. Omul va trăi! Va gîndi, va lucra, se va bucura iarăși de feeria unui răsărit de soare.

Problema reanimării organismului muribund, a prevenirii și înlăturării stării terminale — adică a acelei stări cînd conștiința este absentă, activitatea cardiacă și respirația încetează, dar viața mai pîlpîie încă în organism — constituie una din cele mai nobile preocupări ale oamenilor de știință sovietici, în frunte cu prof. V. A. Negovski, directorul laboratorului de fiziologie experimentală pentru reanimarea organismului, de pe lîngă Academia de Științe medicale a U.R.S.S.

Lupta neobosită împotriva morții a fost încununată de multe ori de victorii. După cum informează literatura medicală sovietică, pînă acum au fost readuși la viață, prin reanimare din agonie și moarte clinică peste 3.500 de oameni.

Cercetările, confirmate de rezultatele obținute, au dovedit că e posibil să fie zmulse morții victimele unor accidente neprevăzute, ca hemoragii, șocuri electrice, asfixii, narcoze — chiar dacă pacientul nu mai respiră și inima nu-i mai bate. S-a constatat că durata morții clinice este limitată de durata suspendării circulației sanguine pe care o poate suporta scoarța cerebrală, organul cel mai sensibil la lipsa de oxigen, — deci moartea clinică, care durează 5—6 minute, reprezintă intervalul de timp dintre oprirea cordului și a respirației pînă la moartea creierului.

Timpul util pentru efectuarea reanimării este, după cum se vede, destul de scurt. Aceasta presupune aplicarea operativă a unui complex de metode în cadrul cărora un rol de seamă îl au transfuzia intraarterială centripetă sub presiune, respirația artificială, defibrilația și masajul cardiac. Transfuzia intraarterială centripetă restabilește circulația coronariană, fără să suprasolicite inima, intensificînd sau restabilind activitatea cardiacă. În cazul cînd s-a

Al. ROGOZ

• *(Continuare în pag. 4-a)*

CALEIDOSCOP

In casa lui Calistrat Hogaș

O căsuță bătrînească, cu un mic cerdac susținut de cîțiva stîlpi de lemn, aflată în Piatra Neamț, la întretăierea a trei străzi. Pe o placă, o inscripție aproape ștearsă de vreme, anunță că acolo este „Casa lui Calistrat Hogaș".

Deschid poarta și mă opresc o clipă în prag. Parcă îl văd, cu ochii minții, pe Hogaș: „amantul nestrămutat al naturii" — cum el însuși s-a caracterizat — stînd pe cerdac și descriind cu privirea lui scrutătoare, pe fondul munților din jurul orașului, itinerarul viitoarelor sale călătorii. La ușă mă întîmpină fiica scriitorului, Sidonia Hogaș, fostă maestră de muzică, astăzi pensionară și conducătoare a casei-muzeu. Intrăm în camera de lucru a lui Calistrat Hogaș. Un muzeu nu prea mare, care așteaptă încă să mai fie în oarecare măsură pus la punct, însă care te transportă direct în atmosfera în care trăia și creia autorul nemuritoarei cărți „Pe drumuri de munte".

Scriitorul a locuit aici din 1912. Mai înainte avusese altă locuință în Piatra Neamț. Acolo l-a vizitat, nu o dată, și Caragiale, pe cînd era revizor școlar al județului Neamț. O fotografie din perete însă atrage atenția: patru profesori — printre care și Hogaș — înconjurați de 11 elevi — prima promoție a liceului înființat și condus multă vreme de scriitor. De altfel, se pare că titlul de dascăl era singurul pe care Hogaș și-l afișa. Pe cartea lui de vizită, aflată într-o vitrină, scrie: „Calistrat Hogaș — Profesor". Și pentru ca ambianța școlară să fie parcă mai pregnantă, în cameră se află un

pupitru de elev, pe care Hogaș l-a achiziționat și adesea l-a folosit. Cerneala roșie dintr-o sticluță amintește de tezele corectate de Hogaș. Amănuntele acestea par a-i rechema în memoria fiicei scriitorului amintiri din copilărie: „Tataia era cu adevărat prietenul nostru. Eram opt copii, dar trei au murit de mici. Pentru fiecare avea un cuvînt de spus și cîte o porție de stafide de „nohod" (năhut) sau șocolată în sertarul de acolo. Chiar și Pătățel avea porția lui". *Pătățel era cățelușul alb, cu mari pete negre (de unde și numele), a cărui fotografie se află în muzeu. Sidonia Hogaș îmi povestește o serie de fapte, de atitudini ale tatălului față de copii, din care reies unele principii pedagogice, care pe acea vreme, fără îndoială, puteau să pară mai mult decît îndrăznețe, mai ales într-un orășel de provincie.*

...Iată, într-un colț — celebra pelerină. „O purta atunci cînd pleca în excursie — *îmi spune fiica scriitorului.* — Vedeți, nu-i chiar atît de uriașă cum au scris, atunci cînd s-au referit la Hogaș unii autori. Mulți au vrut să-l scoată personaj de legendă, un fel de „liu al pădurii", un uriaș care la cinci dimineața mînca ceapă și bea o stacană de vin roș. Nu-i adevărat. Știi ce înălțime avea? Un metru șaizeci și nouă. Vin bea foarte puțin și niciodată dimineața. În general, era un om foarte fin, foarte delicat". *Pe un scaun e o țesătură românească, o frumoasă scoarță veche de 120—130 de ani, lucrată de mama lui Hogaș, singurul obiect mai de valoare moștenit de scriitor. O carpetă în perete reproduce săpăturile de pe mormîntul lui Ștefan cel Mare aflat la Mînăstirea Putna.*

În cameră mai sînt și alte lucruri care evocă personalitatea lui Hogaș. Aici e șapca cu care sta pe lîngă casă, ultima pereche de ghete, cravate, perna pe care a murit, un țigaret de lemn, gros, negru, lung de vreo 20 cm, de care el nu se despărțea niciodată, amnarul, o busolă foarte originală, un ceas de lemn vechi de două secole, care, pe cînd mergea, anunța orele cîntînd un menuet și multe altele. Am văzut și o cană foarte originală: în interior avea o despărțitură pentru ca cel ce o duce la gură să nu-și... moaie mustățile în lapte cînd bea. Într-o vitrină îmi atrage atenția un obiect exotic, un bibelou, înfățișînd o barcă cu cîțiva indigeni din America de Sud. Aflu că i l-a trimis lui Hogaș un fost elev, care a călătorit pînă în insula Trinidad.

În curte mai e și acum un chioșc de lemn unde Hogaș își petrecea aproape tot timpul. Mai ales cînd s-a mutat la Iași, venea vara la Piatra Neamț și în acest chioșc dormea și scria. Scria noaptea, pe o masă de brad, la lumina lămpii de gaz. Scaunul pe care ședea e de lemn tare, fără tapițerie. Nici aici, nici în camera lui din casă nu sînt perdele la geamuri. Nu-i plăceau. Cînd soția insista să le atîrne, el ripostă cu blîndețe: „Lasă, mai bine, să intre soarele".

...Casa lui Hogaș nu e mare, n-are multe lucruri în ea. Ceea ce iubea el mai mult, se afla în afara casei, pe drumurile de munte pe care le străbătea călare pe „Pisicuța" lui. Am străbătut o parte din aceste drumuri și am căutat să mi-l închipui pe acest mare poet al naturii, bucurîndu-se și el de minunatele lucruri ce s-au făptuit în anii noștri pe aceste plaiuri de către urmașii acelor țărani pe care Hogaș i-a cunoscut, i-a iubit și i-a descris cu atîta măiestrie.

Dan LAZARESCU

POȘTA REDACȚIEI

V. BORA — Sibot: Dacă cele relatate de dv. se încadrează în prevederile legii, sînteți îndreptățiți la pensie. Reveniți la sfatul popular raional și cereți să se redistribuie cazul fiicei dv.

ANA MAICAN — Tulcea: Materialele pentru pictură vîndute prin Fondul Plastic sînt de bună calitate. Vi le recomandăm.

OLIMPIA BOGDAN — București: Lucrurile nu par atît de simple. Poezia nu înseamnă numai găsirea unei rime, nici ajustarea versurilor după un anumit număr de silabe. Ea înseamnă artă, măiestria cuvîntului, prezentarea plăcută a unui conținut profund de idei. Din materialul prezent (fără a căuta să vă descurajăm!) vedeți că mai aveți încă mult de învățat. Îndreptați-vă spre studiu cu întreaga pasiune ce o arătați poeziei.

AUREL ZIDARU — Constanța: Apreciem spiritul dv. practic cînd ne scrieți că pentru a face economie de spațiu ați fi satisfăcut dacă v-ați răspunde numai sub cele două inițiale: A și Z. Deși e vorba de o nimica toată, totuși, în altă ordine de idei, am vrea să vă spunem că cele două inițiale cer foarte mult. Cer să vă spunem de la A la Z, toi ceea ce vă interesează. Și asta este desigur foarte greu. Arcurile de care vă interesați pot fi construite din felurite materiale. Cele la care vă referiți erau construite de obicei din bambus. Nu vă putem da relații mai multe despre lucrarea privind tiparul și procedeele de reproducere a fotografiilor, fiindcă nu ne oferiți mai multe amănunte din care să deducem despre ce este vorba.

A. T. — Tulcea și P. I. — Galați: E mai bine să cereți relații de la Institutul de teatru „I. L. Caragiale"

ȘTIAȚI CA...

...toate rîurile din U.R.S.S. varsă în fiecare an o cantitate de 4000 km³ de apă? Aceasta este de 14 ori mai mult decît cantitatea de apă a Mării Azov.

...omul poate extrage de pe fundul oceanelor diferite minerale utile? Rezervele de mangan, nichel, cobalt și cupru din această zonă sînt practic inepuizabile.

...în orășelul Kozvig din districtul Halle a R. D. Germane, este în construcție una dintre cele mai mari fabrici din lume pentru producerea acidului sulfuric? Prima linie a fabricii a dat producție la 1 iunie a.c. A doua linie va intra în funcție în prima jumătate a anului 1961.

...bambusul este una din plantele ce cresc cel mai repede de pe glob? În 24 de ore el crește cu 50—60 cm, pe cînd cactusul crește cu numai 1—2 cm. pe an.

...fără hrană omul poate supraviețui 40 de zile, fără apă 6—7 zile, iar fără oxigen numai 5—6 minute?

Orașul cu mulți copii

(Urmare din pag. 1-a)

gane, scrinciobe, de diferite dimensiuni și pe toate gusturile.

Și într-adevăr, de prichindei dai peste tot. Dar ăi mai mari, pionierii, școlarii unde or fi? Doar e vacanță. Să ne abatem pe la școală, poate vom afla acolo ceva.

Pe dinafară școala medie din Victoria e tăcută. O școală fără elevi este ca și o casă pustie, părăsită de locatari. Dar cînd am pășit pe poartă am descoperit că și în vacanță cine e harnic își poate găsi de lucru. În biroul directorului, trei persoane discutau de zor. Unul, tovarășul Crîsnic de care am mai pomenit, Ceilalți, contabilul și secretarul școlii. La ordinea zilei: organizarea aici, la Victoria, a unei tabere pentru 300 de pionieri și școlari din regiune. Să primești un număr atît de mare de oaspeți, nu e lucru de șagă: cazarea, hrana, excursiile și cîte și mai cîte, erau puse la punct cu minuțiozitate

Dar micile gazde, unde erau ele? Într-o lungă excursie prin Moldova. Se realiza astfel un vechi vis al lor: acela de a vedea marile șantiere moldovene, de la Bicaz la Săvinești, de la Roznov la Onești.

— Pentru asemenea excursie v-au trebuit fonduri, nu glumă, zic.

— **Ei, ne-au ajutat „artiștii" noștri,** spune directorul. Aflăm astfel lucruri frumoase despre elevii școlii. Întîi că procentul de promovare este în mare creștere. Apoi, că elevii au muncit frumos și pe tărîm obștesc, contribuind la transformarea Victoriei într-un oraș-grădină. Prin muncă patriotică ei au amenajat și frumosul complex sportiv al școlii, cu terenuri de fotbal, atletism, baschet și volei. Am mai aflat despre elevii școlii din Victoria că o zi pe săptămînă, simbăta, fac practică în atelierele mecanice ale combinatului chimic, că s-au dovedit, în marea lor majoritate, foarte atrași spre profesiunile tehnice.

Și acum ajungem și la artiști. Poate fiindcă în oraș n-a avut timp să se dezvolte o activitate artistică profesionistă (un palat cultural, cu o sală de spectacole este încă doar în proiect), artiștii amatori sînt parcă mai numeroși și mai apreciați ca oriunde. Iar printre ei, elevii ocupă loc de frunte. Un profesor inimos de limba română, pe nume Gheorghe Popa, a organizat cu elevii clasei a 10-a un spectacol cu „O scrisoare pierdută". Și astăzi mai vorbește lumea de el. Și nu numai la Victoria, ci și la Făgăraș, unde „artiștii" au fost în turneu. O gospodină pe care o întîlnisem la magazinul Universal a adus repede vorba despre tinerii actori și mi-a spus:

— Să-l fi văzut mata pe Mihai Turcan în rolul cetățeanului turmentat sau pe Marius Moga ca Ghiță polițaiul! Ce să spun, stofă mare...

În holul școlii, la loc de cinste, sînt atîrnate, una lîngă alta, multe tablouri. În ele chipuri de tineri, figuri de adulți: absolvenții și profesorii școlii, cursul seral și cursul de zi. Din 1953 și pînă în prezent mai multe serii de elevi au părăsit băncile școlii, îndreptîndu-se spre producție, spre facultăți. Pe fiecare dintre tablouri stă scris cu litere mari: La revedere, în 1967; în 1968; în 1970... Absolvenții și-au dat întîlnire peste 10 ani, în orașul lor.

Privesc la chipurile de adolescenți, îmbrăcați în hainele cele mai bune, cu părul atent periat, cu priviri solemne și în același timp voioase de absolvenți. Muncitori sau fii de muncitori, feciori de țărani din împrejurimi, toți au trăit și au văzut cu proprii lor ochi metamorfoza orașului. Au intrat acum opt sau zece ani pînă la glezne în noroi, mergînd spre școală. Și-au cumpărat cele de trebuință în magazinul improvizat în barăci și mulți din ei au locuit ei înșiși împreună cu părinții în barăci, primele așezări omenești din aceste locuri. Apoi au asistat uimiți, la transformările, an de an mai vizibile, care au făcut din Victoria orașul-grădină de astăzi.

Dar peste opt sau zece ani cînd se vor reîntîlni muncitori cu înaltă calificare sau medici, artiști sau ingineri, cum va arăta atunci Victoria? Trebuie să ai multă imaginație, multă îndrăzneală ca să-ți închipui cum va arăta orașul peste un deceniu. Căci transformările sînt atît de rapide încît întrec adesea visurile avîntate.

★

— Aș vrea să-l cunosc pe cel mai tînăr locuitor al orașului, i-am spus secretarului comitetului executiv. Se poate?

— Cum de nu, a zîmbit tov. Mocanu. **Îl cheamă Ioan Săutean și s-a născut azi dimineață. Mă tem însă că el nu vă va spune mare lucru. Poate însă aflați ceva de la părinți: Martin Săutean, muncitor constructor, Sofia Săutean, muncitoare la combinat.**

Am pornit deci spre locuința provizorie a proaspătului cetățean din Victoria: spre maternitate. O clădire veselă cu etaj, ascunsă, ca toate celelalte din oraș, printre flori și verdeață este sediul actual, provizoriu, al staționarului și al maternității.

N-am putut sta de vorbă nici cu Ionică nici cu maică-sa, dar tot nu mi-a părut rău că am venit. Căci l-am cunoscut pe doctorul Arnăutu, pe Victoria Pascu, activistă de cruce roșie, pe moașa Ana Botea și pe alții și mi-am dat seama că sănătatea mamelor și a copiilor este în mîini bune.

De opt ani lucrează doctorul Arnăutu în Victoria. E un bărbat cu fața smeadă, cu ochii luminoși pe sub stînchelele ochelarilor și cu un zîmbet stingherit la colțul gurii. Nu prea este obișnuit cu ziariștii. Și totuși despre acest om s-ar putea scrie pagini multe. A venit aici acum opt ani cînd Victoria nu era încă Victoria. Departe de marile orașe, de spitalele bine utilate, de biblioteci (...ah, doar materialelor documentare le duc lipsa, deși sînt abonat la multe reviste de specialitate") tînărul medic a asistat pînă acum 1500 mame, fără ca în acești ani să existe vreun caz de mortalitate. Și slavă domnului a avut cazuri grele. Chiar zilele trecute a smuls morții pe o țărancă din Vișlea, Eugenia Stancu, care venise la maternitate cu un făt care nu mai trăia de cinci zile. O altă femeie, cu un chist canceros de 950 grame, a fost operată în tarnă și acum e sănătoasă și muncește. Despre toate acestea doctorul ne povestește simplu, fără emfază.

Și cîți sînt ca el în Victoria. Despre două „perechi" de medici, soții Marcela și Ioan Cîncu și Mihai și Elena Ivanov am auzit mult vorbindu-se și numai de bine. Mihai Ivanov e aici din 1948 cînd s-a înființat un mic punct sanitar într-o baracă. Mulți dintre acești oameni nu s-au sfiit ca în orele libere să pună mîna pe sapă pentru defrișarea viitorului oraș, iar pe ulițele noroioase umblau în cisme sau saboți. Și acum? Acum lucrează în condiții bune, au tot ce le trebuie, utilajul medical cel mai nou, și așteaptă ca la anul să înceapă construcția spitalului prevăzut, modern și mare, demn de actuala Victorie.

★

La plecarea din oraș am trecut să-mi iau rămas bun de la tovarășii de la sfatul popular. Am nimerit în plină solemnitate: se celebra o căsătorie. Mecanicul Dumitru Mănăilescu și Vasilica Avanu spuneau „da" în fața rudelor și prietenilor emoționați.

— Să fiți fericiți și să aveți cît mai mulți moștenitori, le-a urat tata-socru.

Lumea a aplaudat. Și fără să vreau m-am gîndit la oamenii pe care îi întîlnisem, oameni care nu se feresc de greutăți, care muncesc cu suflet pentru ca și viitorii copii ai lui Dumitru Mănăilescu, ca atîția alții, sute și mii, să poată crește veseli, sănătoși și fericiți.

Paul MARIAN

Noul magazin universal din orașul Victoria

O urmărire ca-n filme

(Roman senzațional pe 3 coloane)

Titlurile capitolelor, în ordinea indicată de autor: 1. Un autobuz a oprit la facultativă; 2. În autobuz se urcă eroul principal și subsemnatul; 3. O taxatoare, nervoasă, strigă la eroul principal: „Avansați înainte!"; 4. Eroul principal turbează; 5. O motocicletă suspectă; 6. Călătorii vor să rezolve o problemă; 7. Șoferul se lasă influențat; 8. Se lasă și o barieră; 9. Dispare motocicleta; 10. Unde e motocicleta?!; 11. Un miop ne pune pe urmele motocicletei; 12. Iată motocicleta; 13. Se pune la cale o crimă (într-adevăr, numărul 13 aduce întotdeauna nenorociri); 14. Se renunță la crimă (deci, jucați la Loto numărul 14, aduce noroc); 15. Autobuzul depășește motocicleta; 16. Barează strada; 17. Coboară din autobuz eroul principal; 18. Coboară toți călătorii; 19. Coboară chiar și șoferul; 20. Pofitii în autobuz!; 21. Autobuzul își ia itinerariul obișnuit; 22. (Acesta e ultimul capitol. Deci, 22 de capitole).

CAPITOLUL I.

Sîntem într-o facultativă două persoane, eu și... pardon, eroul principal și eu. Să vedeți ce coincidență: amîndoi ne punem în gînd aceeași întrebare: „O să oprească autobuzul la facultativă?".

Autobuzul a venit și a oprit.

CAPITOLUL II.

Ne urcăm în autobuz.

CAPITOLUL III.

Autobuzul a pornit.

— Taxa, vă rog.

EU: — De 65 mai aveți? Unu.

EROUL: — Și mie unu de 65 (altă coincidență). Ni s-au dat biletele.

— Avansați înainte! (Știți cine a strigat).

EU: — Nu avansez pînă nu-mi dai restul.

EROUL: Idem (și aici coincidență).

— Gălăgia! Avansați înainte, am eu grijă de rest...

CAPITOLUL IV.

Avansăm înainte. Ne luăm, totodată, adio de la rest. Ne căutăm loc. Deodată, eroul scoate un strigăt. Ce s-a întîmplat? A înghițit o cutie de peneze? A înghițit vreun stilet? Întreb:

— Ce-ai pățit?

(Va urma!)

CAPITOLUL V.

Îmi răspunde eroul.

— N-ai văzut, a trecut pe lîngă noi o motocicletă!

— Și ți

— Cum și, domnule, dumneata ai văzut cine era pe motocicletă?

— Da. Motociclistul și o femeie. Ei și?!

— Cum ei și. Păi femeia ala e nevasta.mea.

— Motociclistul cine.i?

— Și eu aș vrea să știu.

Aleargă în față, lîngă șofer.

— Tovarășe dragă, te rog, te implor, bagă viteză, accelerează, prinde din urmă motocicleta ala.

Șoferul tace. Îi arată, cu un gest, eroului principal, un aviz: „Este interzis conducătorilor auto de a angaja discuții cu călătorii". Eroul principal insistă.

— Tovarășe șofer dar e o chestiune serioasă. Nevastă.mea... Mi-a spus că se duce la croitoreasă și ea... pe motocicletă.

— Poate are o croitoreasă în provincie.

— Nu, tovarășe șofer, n.are croitoreasă în provincie.

CAPITOLUL VI.

Călătorilor li se face milă de neposesorul de motocicletă. Insistă și ei.

CAPITOLUL VII.

Șoferul se lasă influențat. Își trage șapca pe ochi și accelerează.

CAPITOLUL VIII.

Se lasă bariera.

— Ce ghinion, domnule!

— Cum dracu s-a lăsat tocmai acum?

— Și nevasta dumitale se duce des la croitoreasă?

— Are și niște mătuși.

CAPITOLUL IX.

A dispărut motocicleta.

CAPITOLUL X.

Se ridică bariera. Pornim, dar...

CAPITOLUL XI.

Unde este motocicleta? Autobuzul gonește pe șosea. Ce facem?

CAPITOLUL XII.

Un cetățean cu ochelari ne face semn să oprim. Șoferul oprește. Se urcă cetățeanul cu ochelari. Șoferul întreabă:

— N-ai văzut o motocicletă cu o...

— Ba da, era să dea peste mine.

Eroul principal întreabă și el:

— Era și nevastă.mea la spatele motociclistului?

— Da, era o femeie, dar nu știu dacă era nevasta dumitale. Sînt puțin miop... Dar era drăguță.

CAPITOLUL XIII

— O omor!

CAPITOLUL XIV

Pasagerii vor să oprească mașina. În unanimitate sînt împotriva crimei.

CAPITOLUL XV

— Hai, tovarăși, că n-o omor.

CAPITOLELE XVI, XVII, XVIII și XIX

Șoferul apasă pe accelerator. Depășește motocicleta. Barează strada. Coboară eroul principal. Coborîm toți. Stăm grupați în jurul eroului. Să nu facă cumva vreun act de violență.

— Asta-i croitoreasa, Didino?... Tu ești croitoreasă, mă?

— ?...

— ?...

— Didino, diseară o să fii acasă, dar nu cu motocicleta, cu camionul... Haideți tovarăși. Dă drumul la motor, tovarășe.

CAPITOLUL XX

Taxatoarea:

— Pofitii în autobuz.

CAPITOLUL XXI

Tot taxatoarea, către eroul principal:

— Restul, tovarășe!

— Restul o să fie la tribunal.

— Nu, tovarășe, vino să-ți iei restul.

Mașina își ia mersul normal.

CAPITOLUL XXII

Noi, pasagerii, condamnăm în unanimitate plimbarea Didinei pe motocicletă, alături de... croitoreasă.

Nicuță TĂNASE

SFÎRȘIT

Năravuri și moravuri

Prima epopee românească

Critica la adresa grelelor stări de lucruri sezisate cu atîta ascuțime la Budai-Deleanu, face loc unui întreg program de soluții sociale pozitive cerut de masele populare. Ideologic, ele ilustrează orientarea iluministă a scriitorului, dublată de un înalt simț civic, de o conștiință democratică. Astfel, în plină perioadă a organizărilor monarhice, Budai Deleanu optează pentru republică. Discuția care pune față-n față pe Bărăreu, partizan al monarhiei și pe Slobozan adept al democrației, este concludentă pentru simpatia resimțită de autorul *Țiganiadei* față de regimul lichidării privilegiilor aristocratice. Tendințele anti-feudale reies net din comentariile autorului:

Eu nu vă grăiesc din teorie
Ci din practica din toate zilele:
Căutați la fiecare împărăție
Cite strîmbătăți și cîte sîle
Se tîmplă bieților cetățeni
Prin acest feliu de ciocoi curteni

În atmosfera creată de declanșarea Revoluției franceze de la 1789, curajul lui Budai-Deleanu se simte stimulat. Persiflarea obscurantismului religios e întreprinsă de pe pozițiile gîndirii voltairiene. Ironia sarcastică cu care scriitorul denunță meschinăria claselor posedante și instituțiile lor, stă în izbitor și semnificativ contrast cu prețuirea pe care el o arată oamenilor asupriți, a țăranilor cu precădere.

Din punctul de vedere al istoriei literare, *Țiganiada* este cea dintîi scriere originală mai amplă cu care se poate mîndri geniul poetic al poporului nostru. Modele, Budai Deleanu a avut destule la îndemînă. De la Homer și Virgiliu pînă la Torquato Tasso și Camoens, lui Budai Deleanu nu i-au lipsit sursele de inspirație. Dar el ne-a dat o operă profund originală, pătrunsă de specific național, tocmai pentru că preocuparea lui a rămas în sfera vieții, oamenilor și evenimentelor pe care le cunoștea.

Utilizarea elementelor folclorice în portretizarea personajelor cît și în realizarea sugestivă a fantasticului, abundența citare a locuțiunilor populare, descîntecele, balade, chiar basmul lui Arghir și al Elenei și-au găsit locul în paginile epopeii. Iar lexicul, îmbogățit cu neologisme și îmbogățit cu noi derivate lexicale, confirmă capacitățile de novator ale poetului. De altfel, *Țiganiada* în ciuda unei anumite aparențe prozaice, cuprinde destule stihuri curgătoare a căror fluență probează posibilitățile încă prea puțin verificate de mlădiere și expresivitate ale limbii noastre.

Cunoscută abia cu o jumătate de veac mai tîrziu decît a fost scrisă, *Țiganiada* și-a făcut simțită influența în denunțarea șovinismului și în prețuirea sinceră arătată celor ce produc bunurile necesare societății.

H. ZALIS

Mic dicționar de expresii celebre

CASTIGAT RIDENDO MORES (Cu rîsul se biciuiesc moravurile). Această maximă nu ne-a rămas din antichitatea romană, cum poate sînt înclinați să creadă unii. Ea este creația poetului francez **J. Santeul,** care a trăit în secolul al 17-lea, dar a scris în limba latină. Mai puțin cunoscut pentru imnurile sale, el și-a cucerit oarecare faimă prin inscripțiile pe care le-a făcut pentru monumentele și fîntînile Parisului.

Cînd renumitul actor italian din acea vreme Domenico l-a comandat o inscripție pentru pînza teatrului său, Santeul i-a compus epigraful: „Castigat ridendo mores". Și aceste trei cuvinte, care au devenit deviza comediei, și-au cîștigat o popularitate rapidă și universală. Ele arată că obiceiurile proaste pot fi combătute bine prin ironie, satiră, umor, adică prin rîs. Valoarea și adevărul acestei expresii sînt confirmate de Karl Marx, cînd spune că ne despărțim de trecut, rizînd. În același spirit, în prefața cărții despre Mark Twain „apărută în Editura Tineretului, se arată că umorul are un substrat serios (vezi „Ridendo castigat mores", „rîd ca să nu plîng" și alte dictoane culte sau populare).

I. FLAVIUS și I. BERG

Figuri celebre ale literaturii mondiale (III)

PROMETEU

Printre personajele legendare ale mitologiei grecești, Prometeu este unul dintre puținele care și-a păstrat de-a lungul mileniilor semnificația luminoasă, fiind sursa de inspirație a numeroase opere literare, precum și a multiple întruchipări plastice. Sensul acestei permanente a mitului prometeic este, fără îndoială, legat de înțelesul adînc uman al actului de curaj al lui Prometeu, cel care a răpit zeilor o scînteie din focul ceresc, pentru a dărui oamenilor lumina. E interesant de semnalat că legenda lui Prometeu, consemnată de istoricul elen **Hesiod** în **„Theogonia"** (Legendele zeilor) și în „Munci și zile" este prelucrarea unei străvechi legende indice despre care pomenește Rig-Veda și în care se vorbește despre nașterea celei dintîi flăcări, din frecarea a două bețe, denumite în vechea mitologie ariană **Pramantha,** nume de la care, firește, s-a ajuns la Prometeul legendelor elene, încarnare a geniului luminii. Aparținînd titanilor, acele zeități primitive pe care noii zei ai Olimpului i-au înlăturat pentru a obține supremația cerurilor, pămîntului și străfundurilor, Prometeu, fiul titanilor Iapetos și Clymene, s-a împotrivit cu înverșunare lui Zevs, modelînd din argilă pe om și apoi însuflețindu-l cu flacăra furată din sacrul foc al zeilor. Tot Prometeu a fost și primul constructor de corăbii și inițiatorul artelor, în credințele Greciei Antice, provocînd ura marelui Zevs, care porunci lui Hephaistos, zeul focului, să-l înlănțuie pe vîrful unei stînci din Caucaz, sortindu-l chinurilor vesnice. Prima operă literară inspirată din mitul prometeic a fost tetralogia lui **Eschil,** făurită acum aproape 2500 de ani. Din cele patru piese inițiale, „Prometeu înlănțuit", „Prometeu descătușat", „Prometeu purtătorul focului" și piesa satirică „Prometeu, hoțul de lumină" nu s-a păstrat decît cea dintîi, care a fost jucată în anul 479 înaintea erei noastre. Subiectul tragediei lui Eschil reproduce destul de fidel legenda, scoțînd însă la iveală forța morală a eroului, pe care nici o amenințare de-a lui Zevs și nici un chin nu-l clintesc. Se poate spune, pe bună dreptate, că Eschil a preamărit în tragedia lui, voința de libertate a omului, răzvrătită împotriva tiraniei zeilor. După Eschil, poetul latin Accius consacră lui Prometeu o tragedie, iar mai tîrziu dramaturgul spaniol al „Veacului de aur" Pedro Calderon de la Barca a scris „Statuia lui Prometeu". Mitul prometeic a fost reluat în marele poem filosofic al lui Goethe și a influențat în mod vădit pe Voltaire în „Pandora", devenind un subiect predilect al romanticilor germani și mai ales englezi. Astfel, **Byron,** în „Manfred" îmbină oarecum legenda prometeică cu cea a lui Faust, **Browning** și **Swinburn** scriu poeme închinate titanu, lui antic, pentru ca **Shelley** să creeze drama lirică „Prometeu eliberat" în care prin simbolul prometeic, poetul să tălmăcească năzuința omului spre adevăr și progres. Victor Eftimiu a scris și el un „Prometeu" în versuri, încercînd să reconstituie întregul conținut al legendei, înlănțuirea, revolta și eliberarea eroului.

În domeniul plasticei, s-au găsit nenumărate reprezentări ale legendei lui Prometeu, pe vase și obiecte antice, iar artiști ai tuturor veacurilor au creat admirabile pînze (**Michel Angelo, Titian, Rubens, Ribera, Gustave Moreau** etc.) sau statui (**Pradier, Adam, Rude**). E de asemenea cunoscută minunata transpunere muzicală a legendei lui Prometeu de către **Beethoven,** care a compus un balet, pe libretul coregrafului **Salvatore Vigano,** care s-a reprezentat pentru prima oară la Viena în 1801. În fine, Prometeu a devenit și personajul central al cîtorva opere lirice, dintre care cea mai valoroasă este compusă de **Gabriel Fauré** în 1917.

N. RADOMIR

CALENDAR

15 — 21 august

15

1954: A murit poetul A. Toma (n. 1875).

1945: Eliberarea Coreei de sub jugul cotropitorilor japonezi de către Armata Sovietică.

1771: S-a născut marele romancier englez Walter Scott (m. 1832).

17

1925: A murit scriitorul Ion Slavici (n. 1848)

1945: Proclamarea Republicii Indonezia.

18

1858: A murit Barbu Lăutaru, renumit interpret al muzicii populare românești.

1850: A murit marele scriitor francez Honoré de Balzac (n. 1799).

19

1881: S-a născut George Enescu (m. 1955).

1891: A murit pictorul realist Theodor Aman (n. 1831).

20

1872: A murit poetul Dimitrie Bolintineanu (n. 1819).

1868: A murit Costache Negruzzi, autorul primei nuvele din literatura română (n. 1808).

ENCICLOPEDIA „MAGAZIN"

JENNY MARX

De n.aș fi dat peste cartea Luisei Dornemann, editată de „Volksverlag" din Weimar, apărută și în românește prin 1957, n.aș fi știut prea multe despre aceasta remarcabilă femeie care, cu un veac în urmă, a înfruntat toate uraganele vieții, numai pentru că omul pe care l-a iubit și în ale cărui idei a crezut năzuia spre o țintă nobilă și anume aceea de a călăuzi oamenii pe calea luptei pentru o viață eliberată de exploatare. Descendentă dintr-o familie prusacă, Jenny Marx a fost nu numai soția lui Karl Marx și mama copiilor săi, ci și cea mai credincioasă și mai bună tovarășă de luptă a întemeietorului socialismului științific.

Născută în 1814 la Salzwedel, de unde scurt timp după aceea

tatăl ei, baronul de Westphalen, fusese transferat, în calitate de consilier ministerial, la Trier, ea legă o prietenie strînsă cu familia Marx, fiind unul dintre cei dintîi oameni care, înțelegînd lupta lui Karl Marx în toată măreția ei, a susținut justețea învățăturii sale și și-a dăruit, cu un rar spirit de sacrificiu, întreaga viață, pentru înfăptuirea acestei opere. Pe cînd erau copii, Karl și Jenny s-au jucat împreună: iar mai tîrziu, cînd el avea șaptespre zece ani și ea douăzeci și unu — s-au logodit.

Frier, orașul copilăriei și al tinereții, Baad Kreuznach, unde s-a căsătorit, Colonia, Frankfurt pe Main — acestea sînt, mai ales, locurile unde s-a desfășurat viața ei, atîta timp cît a putut să trăiască în Germania, căci mai tîrziu a trebuit să mănînce pîinea amară a exilului aproape jumătate din zbuciumata ei viață.

Jenny și Karl Marx se cunoșteau încă de copii. Părinții lor, consilierul de stat von Westphalen și consilierul iuridic Heinrich Marx, erau prieteni. Tatăl Jennyei știa pe de rost cînturi întregi din Homer și scene din Shakespeare — și în serile de iarnă, cînd ședeau la lumina luminărilor în salonul casei von Westphalen, ei recita deseori cu plăcere pentru fiica sa și Karl Marx. Tinerii sorbeau istorisirile despre vajnicii eroi ai legendelor grecești, dar luară contact și cu Montaigne, Diderot, Voltaire și Rousseau, al căror adept era tatăl lui Karl Marx, astfel că ideile acestor spirite mari au exercitat o adîncă înrîurire asupra lor. Amîndoi luseseră atrași de aceleași idei, mai ales că, în 1830, tocmai cînd tatăl ei, baronul de Westphalen, fusese transferat, în calitate de consilier ministerial, la Trier, ea legă o prietenie strînsă cu familia Marx, fiind unul dintre cei dintîi oameni care, înțelegînd lupta lui Karl Marx în toată măreția ei, a susținut justețea învățăturii sale și și-a dăruit, cu un rar spirit de sacrificiu, întreaga viață, pentru înfăptuirea acestei opere. Pe cînd erau copii, Karl și Jenny s-au jucat împreună: iar mai tîrziu, cînd el avea șaptespre zece ani și ea douăzeci și unu — s-au logodit.

Frier, orașul copilăriei și al tinereții, Baad Kreuznach, unde s-a căsătorit, Colonia, Frankfurt pe Main — acestea sînt, mai ales, locurile unde s-a desfășurat viața ei, atîta timp cît a putut să trăiască în Germania, căci mai tîrziu a trebuit să mănînce pîinea amară a exilului aproape jumătate din zbuciumata ei viață.

Jenny și Karl Marx se cunoșteau încă de copii. Părinții lor, consilierul de stat von Westphalen și consilierul iuridic Heinrich Marx, erau prieteni. Tatăl Jennyei știa pe de rost cînturi întregi din Homer și scene din Shakespeare — și în serile de iarnă, cînd ședeau la lumina luminărilor în salonul casei von Westphalen, ei recita deseori cu plăcere pentru fiica sa și Karl Marx. Tinerii sorbeau istorisirile despre vajnicii eroi ai legendelor grecești, dar luară contact și cu Montaigne, Diderot, Voltaire și Rousseau, al căror adept era tatăl lui Karl Marx, astfel că ideile acestor spirite mari au exercitat o adîncă înrîurire asupra lor. Amîndoi luseseră atrași de aceleași idei, mai ales că, în 1830, tocmai cînd înțelegînd lupta lui Karl Marx în toată măreția ei, a susținut justețea învățăturii sale și și-a dăruit, cu un rar spirit de sacrificiu, întreaga viață, pentru înfăptuirea acestei opere. Pe cînd erau copii, Karl și Jenny s-au jucat împreună: iar mai tîrziu, cînd el avea șaptespre zece ani și ea douăzeci și unu — s-au logodit.

Frier, orașul copilăriei și al tinereții, Baad Kreuznach, unde s-a căsătorit, Colonia, Frankfurt pe Main — acestea sînt, mai ales, locurile unde s-a desfășurat viața ei, atîta timp cît a putut să trăiască în Germania, căci mai tîrziu a trebuit să mănînce pîinea amară a exilului aproape jumătate din zbuciumata ei viață.

Jenny și Karl Marx se cunoșteau încă de copii. Părinții lor, consilierul de stat von Westphalen și consilierul iuridic Heinrich Marx, erau prieteni. Tatăl Jennyei știa pe de rost cînturi întregi din Homer și scene din Shakespeare — și în serile de iarnă, cînd ședeau la lumina luminărilor în salonul casei von Westphalen, ei recita deseori cu plăcere pentru fiica sa și Karl Marx. Tinerii sorbeau istorisirile despre vajnicii eroi ai legendelor grecești, dar luară contact și cu Montaigne, Diderot, Voltaire și Rousseau, al căror adept era tatăl lui Karl Marx, astfel că ideile acestor spirite mari au exercitat o adîncă înrîurire asupra lor. Amîndoi luseseră atrași de aceleași idei, mai ales că, în 1830, tocmai cînd înțelegînd lupta lui Karl Marx în toată măreția ei, a susținut justețea învățăturii sale și și-a dăruit, cu un rar spirit de sacrificiu, întreaga viață, pentru înfăptuirea acestei opere. Pe cînd erau copii, Karl și Jenny s-au jucat împreună: iar mai tîrziu, cînd el avea șaptespre zece ani și ea douăzeci și unu — s-au logodit.

Frier, orașul copilăriei și al tinereții, Baad Kreuznach, unde s-a căsătorit, Colonia, Frankfurt pe Main — acestea sînt, mai ales, locurile unde s-a desfășurat viața ei, atîta timp cît a putut să trăiască în Germania, căci mai tîrziu a trebuit să mănînce pîinea amară a exilului aproape jumătate din zbuciumata ei viață.

**Jenny și Karl Marx se cunoșteau încă de copii. Părinții lor, consilierul de stat von Westphalen și consilierul iuridic Heinrich Marx, erau prieteni. Tatăl

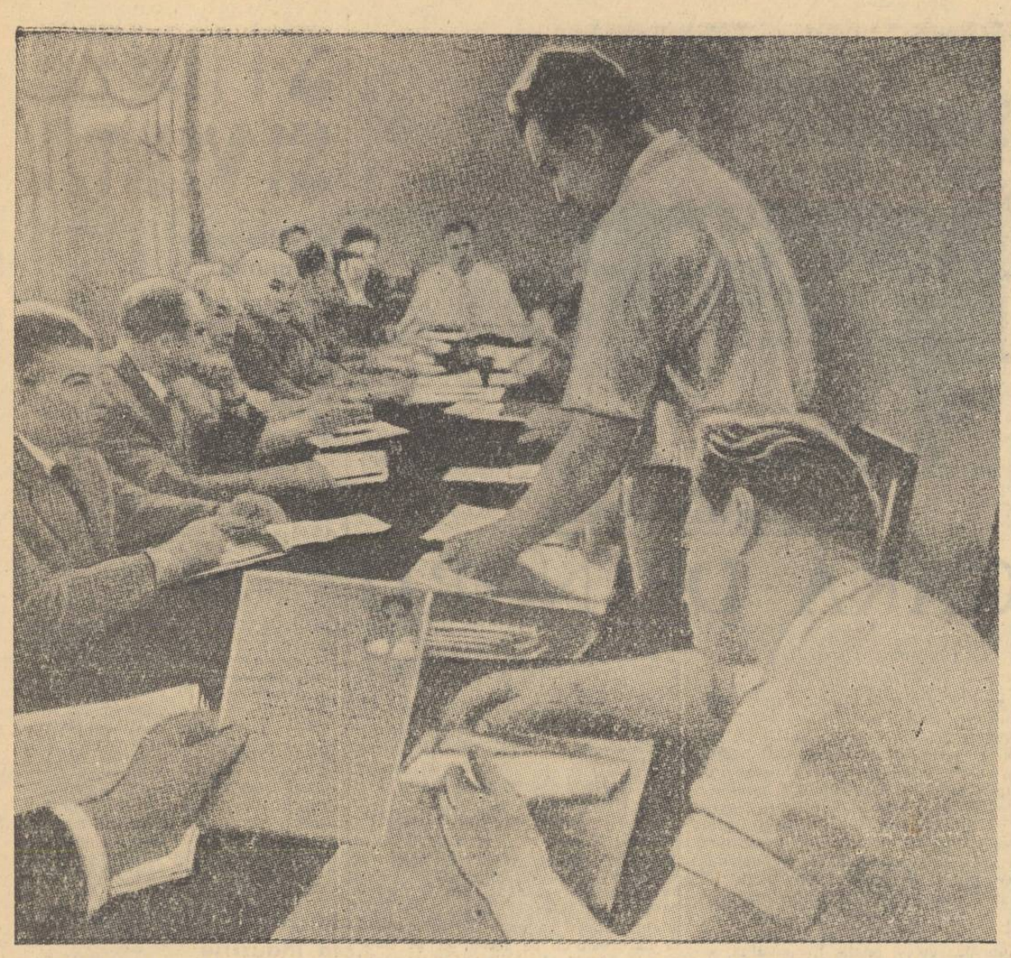

25.000 de cereri din aproape 70 de țări au sosit la Moscova. Sînt cererile tinerelor și tinerilor din țările Africii, Asiei, Americii Latine care vor să învețe în U.R.S.S. Cliseul nostru reprezintă un aspect al comisiei care examinează cererile. Curînd, spre zecile de țări din aceste trei continente vor fi trimise invitații adresate acelor care sînt chemați la examenul de admitere. La 1 octombrie noua universitate își va deschide larg porțile.

CĂTRE
Universitatea prieteniei popoarelor
MOSCOVA

Hotărîrea Guvernului Sovietic cu privire la deschiderea la Moscova a Universității prieteniei popoarelor, unde vor studia tineri din țările Asiei, Africii și Americii Latine, a avut un larg ecou în lumea întreagă. Comisia de admitere a Universității prieteniei popoarelor și-a început activitatea examinînd cereri le care sosesc în număr tot mai mare pe adresa universității.

Yelnia de la Victoria este o tînără din orașul Panama. Ca și mulți alți tineri din țările Americii Latine, ale Asiei și Africii, ea a trimis o cerere la Universitatea prieteniei popoarelor. „Crearea Universității prieteniei — scrie Yelnia — a fost primită cu entuziasm de tineretul care nutrește dorința uriașă de a cunoaște lumea nouă, Uniunea Sovietică. E un lucru minunat! Aceasta va ajuta la dezvoltarea culturală a tineretului din țările capitaliste care nu are posibilitatea de a urma studii superioare, întrucît aici studiile superioare constituie un privilegiu al celor avuți". Scrisoarea ei o continuă parcă un tînăr din alt continent, Dake Hakim din Liban, care vrea să să se facă medic: „În țara noastră — scrie autorul — învățămîntul superior este practic inaccesibil pentru masele largi populare. În Liban există două universități — străine amîndouă: una americană, cealaltă franceză. La ambele universități învățămîntul este foarte scump: la universitatea americană, de pildă, aproximativ 50 la sută din salariul unui muncitor. De aceea, putem să ne închipuim posibilitățile vaste pe care le deschide tineretului din Liban, înființarea Universității prieteniei popoarelor".

Scrisori, cereri... Uneori numărul lor este de peste 100 pe zi. Dorința de a învăța la această universitate este foarte mare și lucrul acesta este ușor de înțeles. „Nu vreau ca Africa să rămînă în urmă față de țările dezvoltate din punct de vedere tehnic, arată etiopianul Ismail Abdurahman care și-a trimis printre primii cererea. Simt din toată inima că Rusia, creînd Universitatea prieteniei popoarelor ne oferă posibilitatea de a recupera ceea ce imperialiștii ne-au răpit".

Cereri asemănătoare au sosit din peste 70 de țări din trei continente: Asia, Africa, America Latină. În acest an de învățămînt, la Universitatea prieteniei vor fi admiși 500 de studenți iar în anii următori numărul studenților va ajunge la 3—4.000. Aici, fără deosebire de naționalitate sau credință, se vor aduna într-o singură familie prietenă oameni tineri, pătrunși de dorința de a-și consacra toate forțele cauzei independenței, libertății și înfloririi țărilor lor. Ei vor învăța la fel ca și studenții sovietici în mod gratuit, se vor bucura de burse, de asistență medicală gratuită, de cămine. Universitatea prieteniei popoarelor ia asupra sa toate cheltuielile incluziv călătoria studenților la Moscova și acasă în patrie. Un fapt extrem de important: la facultatea pregătitoare vor fi pregătiți în decurs de 1 pînă la 3 ani toți acei care nu au cunoștințe necesare pentru admitere la universitate. Oare nu este aceasta o măsură democratică? Gîndiți-vă, aceasta înseamnă că printre studenți se vor număra oameni care în țările capitaliste nu ar fi putut ajunge niciodată la un institut de învățămînt superior.

Uniunea Sovietică împărtășește cu generozitate toate realizările sale în domeniul științei și tehnicii. Aceste realizări sînt recunoscute astăzi în lumea întreagă. Savanții și inginerii sovietici au construit rachete care permit efectuarea călătoriilor interplanetare. Ei au creiat minunate combine carbonifere, mine fără mineri, turbobure și electrobure excelente, au construit primul vas spărgător de gheață cu motor atomic din lume, au găsit căile pentru transmiterea la distanțe de mii de kilometri energia electrică cu tensiunea de 500 mii de volți, au construit cea mai lungă linie de transmitere a curentului continuu. Inginerii sovietici, tineri absolvenți ai institutelor din U.R.S.S. au construit la uzina „Krasnii proletar" mașini-unelte unicale, pentru aschierea metalelor cu comandă program care s-au bucurat de aprecieri elogioase la expoziții internaționale. Uriașe sînt realizările U.R.S.S. în folosirea pașnică a energiei atomice. Dar noile metode de construcții cu blocuri mari prefabricate sau metodele perfecționate pentru explorarea minereurilor utile? Iată ce specialiști de înaltă calificare va pregăti Universitatea prieteniei popoarelor la facultatea pentru ingineri. Tinerii din Africa, Asia și America Latină vor învăța aici metode moderne de construcții, construcția și exploatarea de mașini și mecanisme, ei își vor însuși toate metodele pentru explorarea, exploatarea și folosirea minereurilor utile.

La Facultatea de Medicină, studenții vor dobîndi cunoștințe ca acelea de care dispun specialiștii sovietici care au creat un aparat minunat pentru sutura vaselor sanguine (în străinătate aparatul acesta este denumit „sputnic" în chirurgie). Ei vor învăța să efectueze, asemenea specialiștilor sovietici operații remarcabile asupra cordului.

Tineri și tinere din cele trei continente vor putea să-și însușească cunoștințe superioare de fizico-matematică inclusiv problema lui Burnside care în ultimii 50 de ani nu a putut fi rezolvată, însă acum a fost soluționată în mod strălucit de un savant sovietic P. S. Novikov, membru corespondent al Academiei de Științe a U.R.S.S. Ei vor avea de asemenea posibilitatea să-și aleagă profesiunea dorită la facultățile de agronomie, de istorie-filologie, de drept-economie, devenind agronomi sau zootehnicieni, medici sau farmaciști, istorici, profesori de literatură și de limbă rusă, specialiști în domeniul economiei și al planificării economiei naționale, experți în dreptul internațional. La Universitatea prieteniei vor preda cei mai buni oameni de știință și profesori sovietici precum și savanți de frunte din Asia, Africa și America Latină.

Cine citește cererile și scrisorile tinerilor din diferite țări ale celor trei continente, cît de mult năzuiesc ei să vină la Moscova, cît de mult cred în ajutorul sincer și dezinteresat al Uniunii Sovietice. Și nu cred în zadar! Profesorii sovietici vor preda din toată inima cunoștințele și experiența lor bogată. Le vor transmite cu dragoste, cu generozitate. Iată un exemplu în această privință. Pe adresa Uniunii asociațiilor sovietice de prietenie, sosesc numeroase cereri din partea oamenilor de știință sovietici care își exprimă dorința de a participa nemijlocit la activitatea Universității prieteniei popoarelor. Printre aceste scrisori se găsește și cea a profesorului A. T. Kuziakin, doctor în științe biologice. El scrie că este gata să activeze în cadrul universității și dăruiește noii instituții de învățămînt bogata sa colecție de păsări și mamifere. Această colecție profesorul a adunat-o în decursul întregii sale vieți.

Vor trece anii și Universitatea prieteniei popoarelor va fi absolvită de oameni tineri din Africa, Asia, America Latină, ce vor obține diplome de ingineri, medici, agronomi, pedagogi. Ei vor ține minte toată viața anii de studențe la Moscova. Ei se vor întoarce în țările lor de baștină, se vor întoarce în patria lor ca specialiști pregătiți pentru a ridica în termen scurt economia țării lor. Ei vor face totul pentru a reînvia tradițiile culturale, pentru a dezvolta colaborarea internațională, pentru a descoperi numeroase talente noi care se găsesc în rîndurile poporului.

Pentru acest țel măreț, își deschide larg și ospitalier porțile în Uniunea Sovietică, Universitatea prieteniei popoarelor.

E. VIKTORINOV

MERIDIANE

De la Chombe la Rockefeller

S-a vorbit mult în ultimele săptămîni despre substratul complotului imperialist îndreptat împotriva uneia dintre cele mai tinere state din lume: Republica Congo. În fiecare zi presa din întreaga lume continuă să dea publicității noi amănunte cu privire la acțiunile monopolurilor care sînt interesate în separarea regiunii Katanga de Congo.

Pentru a ma ca acțiunea lor agresivă, cercurile imperialiste lucrează prin intermediul unei marionete care joacă după cum i se cîntă. Această marionetă a monopolurilor încearcă, din îndemnul stăpînilor, să convingă omenirea de necesitatea „independenței" provinciei Katanga sau măcar de necesitatea „federalizării" statului Congo. Dar tam-tam-ul lui nu poate convinge pe nimeni. Ziarul „Financial Times", oglindind opiniile unor anumite cercuri influente din Anglia recunoaște pe față: „conform legilor internaționale, Katanga este desigur o parte integrantă a Congo-ului. Nici un singur guvern străin nu a acordat recunoaștere teritoriului Katanga, ca stat independent".

Lipsit de sprijin oficial în străinătate, Chombe nu se bucură de sprijin nici în sînul populației. Acest lucru îl constată tot mai multe ziare occidentale. „Creditul politic al liderului provinciei Katanga, Chombe — scrie ziarul francez „France Observateur" — este puternic atins. Opoziția care grupează majoritatea populației etnice a provinciei este persecutată, dar ea și-a putut exprima dezacordul față de Chombe cu ocazia ultimei întruniri a consiliului provincial... Însăși cercurile de dreapta de la Bruxelles recunoșteau că pentru a se menține la putere la Elisabetville, Chombe este obligat să procedeze „la o epurare" împreună cu ajutorul trupelor belgiene. Lipsa acestui ajutor înseamnă sfîrșitul regimului".

Chombe a fost denumit „omul trusturilor". Ceea ce se întîmplă în Congo a fost denumit „complotul trusturilor". Aceste două expresii au intrat în vocabularul opiniei publice internaționale pe măsură ce noi amănunte ale uneltirilor cercurilor colonialiste au ajuns de domeniul publicității.

În momentul de față marioneta trebuie să strige din ce în ce mai tare în speranța că va fi auzită. El trebuie să țipe întrucît a început să-și piardă și puținii ascultători de la început. Cercurile colonialiste observă cu îngrijorare că Chombe își pierde tot mai mult „creditul" politic inițial. Pe bună dreptate observa săptămînalul francez „L'Express": „Poziția cercurilor colonialiste de la Bruxelles este îngreunată într-o și mai mare măsură de faptul că Chombe nu pare să reprezinte o valoare atît de sigură pe cît se părea cu cîteva săptămîni în urmă... Acesta întîmpină dificultăți în Katanga; acest teritoriu nu este atît de calm pe cît spune comandantul (belgian — N.N.) Weber. Întreaga sa structură politică și economică se bazează pe administrația belgiană și pe prezența poliției particulare a Uniunii Miniere".

Totul indică faptul că Chombe este o marionetă. Z'arele occidentale relatează că oricine vine la „cabinetul" lui este primit de către... belgieni, civili sau militari. Șeful lui de cabinet este un om care i-a fost „împrumutat" de către guvernul belgian.

„Operația Katanga", adică acțiunea de dezmembrare a statului Congo, durează de cîteva săptămîni și ar mai putea să dureze. Timpul lucrează însă împotriva colonialiștilor. Cei mai lucizi dintre reprezentanții trusturilor nu pot să nu-și dea seama că pînă la sfîrșit ei vor fi azvîrliți de pe pozițiile pe care le mai dețin. Ei încearcă totuși să facă tot posibilul pentru a opri în loc mersul înainte al istoriei. Semnificativă este în acest sens declarația „șefului de cabinet" al lui Chombe. Acesta rezuma astfel îngrijorarea unor oameni de afaceri față de evoluția evenimentelor: „Belgia nu va putea rezista trupelor O.N.U., nici nu se va putea menține în Katanga împotriva opiniei publice mondiale. Trupele belgiene nu vor putea rămîne aici. Șansele unei recunoașteri internaționale sînt nule".

În încercarea de a dezmembra într-un fel sau altul Republica Congo, cercurile colonialiste nu se pot bizui pe o altă marionetă în locul lui Chombe. Astfel se face că numele lui este mereu readus în discuție. Astfel se face că în timp ce presa occidentală semnalează că „creditul" său politic este în continuă scădere, contul său bancar crește mereu. S-a aflat astfel că societățile miniere care acționează în Katanga îi varsă lui Chombe un „impozit" în loc să vireze sumele de bani în contul guvernului central.

Cine varsă acești bani? Aceeași oameni care au tot interesul să manevreze lucrurile în așa fel încît dacă pînă la sfîrșit Katanga nu va putea fi smulsă din trupul Congoului, cel puțin ea să devină un stat în stat. Acesta este sensul acțiunilor întreprinse de către unele cercuri colonialiste în legătură cu Katanga. Ziarul „France Observateur" dă cîteva amănunte în legătură cu o serie de persoane al căror nume a început să fie tot mai mult citat în ultima vreme în legătură cu acțiunile agresive întreprinse. Ziarul dezvăluie că ministrul belgian Ganshof Van der Meersch, care a demisionat de curînd, are un frate care este puternic legat de „Chase Manhattan Bank" a familiei Rockefeller. Pe de altă parte Harold D'Asprémont Lyden, care figurează ca „trimis special" al primului ministru al Belgiei pe lîngă marioneta Chombe, are un fiu în consiliul de administrație al Companiei din Katanga care controlează Uniunea Minieră. După cum se știe, însă, familia Rockefeller are în proprietatea ei cîteva sute de mii de acțiuni ale societăților miniere din Katanga.

Belgieni, belgieni, nimic de zis. Dar cum scormonești mai adînc, dai peste monopoliști americani!

„Operațiunea O. S. A."

Peste cîteva zile, la San Jose, în Costa Rica, începe un nou act al acțiunii pe care monopolurile nord-americane o urzesc împotriva Cubei. Rolul principal îl are de data aceasta Departamentul de stat, cu șeful său Herter. Noul act, a cărui premieră va avea loc la 16 august, este denumit, neoficial „Operațiunea O.S.A.".

Prin inițialele O.S.A. se înțelege Organizația statelor americane. În cele șase decenii de existență, de pe vremea cînd se numea Uniunea Republicilor Americane și era menită să apere țările Americii Latine de imixtiunea colonialismului englez, O.S.A. s-a dovedit a fi o organizație în care rolul preponderent îl au Statele Unite. Din punct de vedere al structurii sale O.S.A. cuprinde mai multe organe. Secretariatul, situat în localul luxos al fostului cartier general din Washington al Uniunii panamericane, este singurul organism permanent. Principalele organe sînt Conferința interamericană, care se întrunește odată la cinci ani, conferința consultativă a miniștrilor de Externe, care are la dispoziție serviciile unui comitet consultativ militar și Consiliul, cu sediul la Washington, alcătuit din reprezentanți cu rang de ambasadori.

Cu ajutorul acestei organizații, în care erau reprezentanți dictatorii republicilor sudice, S.U.A. au reușit să se infiltreze în întregul continent latino-american. Mascată fie prin doctrina Monroe („America americanilor", de fapt însă „America Statelor Unite") fie pe alte căi, expansiunea economică și politică a întărit mereu rolul S. U. A. pe continentul american și în O.S.A., care a căpătat, în batjocură, denumirea de „ministerul coloniilor al Statelor Unite". O.S.A. a jucat un rol important în înlăturarea de către S.U.A. a guvernului democrat din Guatemala. „La conferința din martie 1954 de la Caracas — amintește în acest sens revista mexicană „Siempre" — sub presiunea S.U.A. a fost adoptată „rezoluția anticomunistă". Sfîrșitul regimului democrat din Guatemala este mai mult decît cunoscut: verdictul de la Caracas a fost adus la îndeplinire".

La apropiata sesiune a O.S.A., delegația S.U.A. nu va pleda pentru profiturile pierdute de „United Fruit", „Cuban American Sugar" și celelalte companii care storceau în trecut beneficii imense din exploatarea Cubei. Ea va căuta să arate că este necesară „o acțiune colectivă împotriva guvernului Castro", cum scrie ziarul „Financial Times".

Pentru a-și asigura sprijinul celorlalte țări latino-americane, în care se manifestă în ultimii ani o nemulțumire crescîndă față de comportarea S.U.A., guvernul Statelor Unite a fost însă nevoit să ia o serie de măsuri pentru a mai atenua acest curent.

În acest sens, în zilele care au precedat convocarea sesiunii O.S.A., la Washington a fost anunțat cu surle și trîmbițe un nou plan de ajutorare economică a țărilor din America latină (minus Cuba!). După cum a recunoscut senatorul american Mike Mansfield, „Statele Unite încearcă să momească cu dolari țările Americii Latine înainte de discutarea relațiilor dintre S.U.A. și Cuba cu prilejul întrunirii conferinței miniștrilor Afacerilor Externe ai O.S.A.".

Guvernul S.U.A. a încercat și pe alte căi să-și îmbunătățească „atmosfera" în America Latină. Pentru a abate atenția Venezuelei și altor țări în care se aduc critici violente Statelor Unite pentru că sprijină pe dictatorul Trujillo din Republica Dominicană, au fost inițiate unele schimbări în această republică, menite să arunce praf în ochi Astfel, cu puține zile înainte de conferința O.S.A., din Republica Dominicană au sosit știri cu privire la demisia dictatorului Trujillo. Totul — după cum a recunoscut și presa occidentală — s-a redus însă la schimbări care nu afectează deloc esența dictatorială a guvernării din Republica Dominicană.

Paralel cu toate acestea, S.U.A. au pregătit „Operațiunea O.S.A." și prin atragerea unor guverne dictatoriale din America Latină la complotul împotriva Cubei. După cum a scris ziarul „Condenti" din Argentina, pe teritoriul statului Nicaragua au fost adunați numeroși criminali de război cubani și mercenari din alte țări, pentru a se pregăti invadarea pe calea aerului a părții de vest a Cubei. Pentru definitivarea acestor planuri la 26 iulie trebuia să sosească în Nicaragua, incognito, generalul Stranathan, comandantul forțelor militare aeriene ale S.U.A. în regiunea Mării Caraibelor. Pe de altă parte a fost dezvăluită și o provocare inițiată împotriva Cubei de către guvernul Guatemalei. Ziarul „Noticias de Hoy" a relatat că pe avioane militare guatemaleze au fost desenate semne distinctive cubane. Aceste avioane aveau sarcina să bombardeze orașe din Guatemala și printr-o asemenea provocare odioasă să creeze un pretext de intervenție armată în treburile interne ale Cubei.

Pregătirea „operațiunii O.S.A." a mai necesitat și alte acțiuni de natură economică. Au fost înghețate activele din S.U.A. ale băncii Cubei, au fost exercitate presiuni asupra societăților străine de navigație pentru a nu pune la dispoziție petroliere care să transporte în Cuba petrolul achiziționat din U.R.S.S., au fost reduse licențele de export către Cuba a unor serii de mărfuri. „Statele Unite, scrie ziarul „Journal of Commerce", string încet-încet șuruburile în relațiile lor economice cu Fidel Castro. Ele ar fi putut să le strîngă și mai tare dar nu vor să devină obiectul unor noi acuzații de agresiune în momentul în care... în Organizația statelor americane se examinează relațiile americano-cubane".

...Așadar, „operațiunea O.S.A." începe peste cîteva zile în ciuda „pregătirilor" intense făcute de Statele Unite, manevrele lor nu au șanse să reușească. Țelurile agresive ale monopolurilor americane, concretizate în acțiunile diplomației S.U.A., sînt prea străvezii și provoacă repulsia opiniei publice din America Latină. „Perspectivele sînt proaste în ceea ce privește capacitatea noastră de a mobiliza statele americane la o acțiune împotriva lui Castro" recunoaște publicistul american Walter Lippmann. „Aceste state (e vorba de țările Americii Latine N.R.) se tem de intervenția noastră".

Cît privește atitudinea Cubei față de „Operațiunea O.S.A.", iată ce a declarat primul ministru Fidel Castro: „Revoluția cubană există fără permisiunea O.S.A. Și dacă revoluția cubană este o realitate fără a avea permisiunea nici a Washingtonului nici a O.S.A. ea rămîne o realitate în ciuda voinței Washingtonului și a Organizației statelor americane. Revoluția cubană va trăi pentru că fiii Cubei sînt gata să-și dea viața pentru viața patriei lor. Revoluția cubană va trăi deoarece cu ea sînt solidari muncitorii, țăranii, tineretul și intelectualitatea Americii; toate popoarele exploatate din lume și toate popoarele eliberate de exploatare".

U. VĂLUREANU

„IARBA DEMOCRATICĂ" ȘI COREEA DE SUD

În Coreea de sud au avut loc „alegeri". În unele capitale occidentale, dar la Washington mai cu seamă, s-a încercat să se afirme că ele au avut, chipurile, un caracter democratic. S-a sugerat că aceasta a fost posibil dat fiind că, după puternicele răscoale populare care au avut loc, populația Coreei de sud ar fi fost binecuvîntată cu o constituție nu mai puțin „democratică". Cele întîmplate după alungarea lui Li Sîn Man și instalarea noii marionete americane Ho Cijon, pînă la așa zisele alegeri care au avut loc sînt edificatoare însă asupra caracterului noului regim impus populației sud-coreene, regim ce constituie o continuare a odioasei dictaturi lisinmaniste. Cu sarcasm, ziarul francez „Le Monde" vorbea despre faptul că această țară „a fost înzestrată în grabă cu o constituție democrată... Dar și în 1948 Coreea de sud a fost înzestrată cu o constituție — pe jumătate americană, pe jumătate britanică — și totuși se știe ce s-a întîmplat".

„S-a întîmplat că militariștii americani au adus în furgoanele lor pe trădătorul poporului coreean, Li Sîn Man (avînd acte în regulă de cetățean și spion american) și au instaurat o crîncenă dictatură militară. Acum, cercurile conducătoare din Statele Unite au luat lucrurile de la capăt, schimbîndu-și foarte puțin metodele și cîtuși de puțin obiectivele".

Că reprimarea și exploatarea populației sud-coreene nu a încetat și nici nu va înceta deocamdată, s-a văzut din plin cu prilejul alegerilor măsluite, a acelor alegeri organizate de aceiași oameni care au organizat și precedentele mascarade electorale. În fața realității, editorialistul de la „Le Monde" exclama: „Adevărul este că ar fi greu ca de la o țară ținută atîta timp în frîu să se aștepte o reînoire rapidă și că iarba democratică are nevoie de mult timp pentru a crește pe pămîntul peste care a trecut dictatura". „Le Monde" cunoaște realitățile dar ți e teamă să le spună pe nume și se rezumă doar la figuri de stil. Adevărul este că „iarba democratică" nu poate crește în Coreea de sud întrucît continuă să fie călcată în picioare de tancurile și trupele americane de ocupație. Această „iarbă democratică" la care se referă „Le Monde" nu poate înverzi nici în Coreea de sud și nici într-o altă țară supusă ocupației militare americane. Pentru ca „iarba democratică" să înverzească nu este suficient un simulacru de constituție „democratică". De altfel însuși „Le Monde" vorbind de efectele precedentei constituții „democratice" spune pe șleau că „se știe ce s-a întîmplat".

Într-adevăr lucrurile sînt binecunoscute. Sute de mii de oameni azvîrliți în închisori iar zeci de mii de patrioți sud coreeni asasinați. Economia țării distrusă. Peste un milion de șomeri. Miliarde de dolari investiți în crearea unei armate agresive și în construirea unui cap de pod militar îndreptat împotriva statelor socialiste.

Unde au dus toate acestea se știe. „Violența răscoalei din aprilie — scria ziarul „Frankfurter Allgemeine" — nu poate fi pe deplin concepută decît cercetînd situația la fața locului. Ura împotriva partidului liberal pe care se sprijinea Li Sîn Man este indescriptibilă... Lumea nu mai vrea să audă de vechiul regim".

Întreaga lume cunoaște rezultatele exploatării nemiloase și a asupririi populației sud-coreene. La o populație de 20 milioane se numără peste un milion de șomeri! Patru cincimi din avutul național se află în mîinile unui pumn de capitaliști. Țăranii arendași trebuie să dea proprietarilor de pămînturi 60 la sută din recoltele obținute. Venitul maselor populare este cu mult sub nivelul minimului necesar existenței. Nivelul volumului global al producției industriale a scăzut la jumătate iar cel al producției de cereale a scăzut cu 60 la sută în comparație cu ultimul an de ocupație japoneză. 80 la sută din numărul întreprinderilor mici și mijlocii și-au încetat sau și-au redus producția etc., etc.

În această țară în care cîteva milioane de oameni suferă de foame, marionetele americane cheltuiesc patru cincimi din buget pentru scopuri militare.

Astfel arată Coreea de sud. În sudul țării populația continuă să fie oprimată și exploatată, mai crunt chiar decît în perioada samurailor.

În Coreea de sud democrația e încă pusă la zid. Dar nu e greu de intuit viitorul. Evenimentele din aprilie au arătat că populația sud coreeană a trecut la acțiuni tot mai hotărîte pentru a pune capăt odioasei dictaturi. Înșelăciunea nu poate continua la nesfîrșit. Și, atunci, cînd marionetele vor fi cu toate și definitiv alungate, cînd se va pune capăt ocupației militare americane, atunci de abia va putea să crească și „iarba democratică".

Eugen PHOEBUS

DE PRETUTINDENI

CONFORM unei recente statistici a U.N.E.S.C.O., 45 la sută din tineretul de vîrstă școlară din întreaga lume nu frecvențează de loc școlile. Cel mai mare contingent al acestor copii îl formează cei din țările coloniale sau foste coloniale și dependente.

●

ANUL acesta, pentru prima oară după multă vreme, în Antarctica vînatul balenei albastre nu mai este supus nici unei îngrădiri. Fiecare vînător de balene își va putea aduce din emisfera australă numărul de cetacee pe care-l dorește. În anul 1964, o comisie științifică va stabili cantitatea de vînat, astfel încît să se asigure conservarea speciei acestui animal.

●

„OMUL — ce mîndru sună acest cuvînt". De ce oare privind sculptura „Omul", expus într-un muzeu

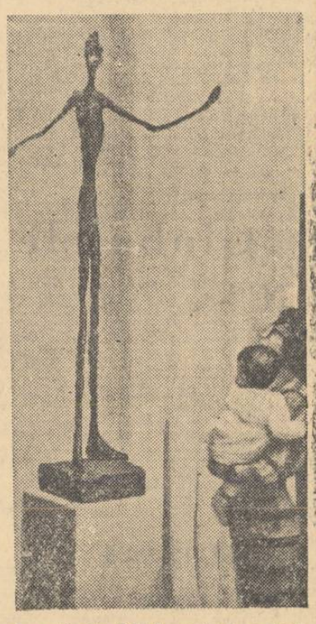

de artă din S.U.A. copilul se strînge mai aproape de mama sa? Probabil că nu înțelege „arta abstractă"...

●

DUPĂ 45 de ani de la moartea tatălui său, ucis în primul război mondial, grădinarul Jean le Gueillaud din Kergrist (Morbihan) a primit un colet conținînd un ceas, un portmoneu, o pipă și mai multe scrisori. Toate aceste obiecte aparțineau fostului soldat, care rănit în anul 1914, fusese transportat la spitalul din Mans.

●

LA TOPOLCEAN (Slovacia) se construiește cea mai mare fabrică de bere din R. S. Cehoslovacă. Procesul de fabricație la această întreprindere, care va produce anual sute de mii de hectolitri de bere, va fi urmărit cu ajutorul televizoarelor. Întregul utilaj tehnic al noii fabrici a fost realizat de întreprinderile de specialitate din țară.

●

LA TALIN (R.S.S. Estonă) s-a terminat recent o estradă pe care poate cînta un cor format din 30.000 de persoane. Instalația acustică, o construcție îndrăzneață și originală din beton armat, e foarte curioasă. Arcul ecranului sonor care măsoară 74 m, n-are stîlpi intermediari de susținere. Înălțimea sa maximă e de 35 metri.

●

ÎN ZIARELE și revistele „lumii libere" de foarte multe ori capodoperele artei universale sînt prezentate cititorilor sub formă de reclamă pentru țigări, automobile sau pastă de dinți. De data aceasta vă prezentăm o mostră a ceea ce înseamnă profanarea operelor de

artă. Ce alt termen se poate folosi, devreme ce portretul „Necunoscutul", de clasicul picturii spaniole El Greco, este folosit drept fundal pentru reclama unui lichior. Cu spatele la portret stă, așa cum arată textul reclamei, „o fată încîntătoare", iar păhărelul de lichior marca „Harwey" simbolizează „legătura dintre artă clasică și contemporaneitate"...

●

LA BODAIBO (Siberia orientală) minerul Tarablin din mina de aur Artemovski a descoperit o pepită de mărimea unei cutii de chibrituri, care conține 700 gr. aur curat.

Această mină e vestită prin mărimea pepitelor găsite. Anul trecut s-au descoperit pepite care cîntăreau 6 kg. bucata.

●

A. ZIGANȘIN, F. Poplavski, A. Kriucikovski și Ivan Fedotov, cei patru marinari sovietici salvați în Oceanul Pacific, urmează acum școala maritimă din vechiul oraș Lomonosov, din golful Finlandei, care se află în apropierea Leningradului.

●

CHIMIȘTII din R.S.S. Armeană au obținut o nouă fibră sintetică, eranitul, mult mai rezistentă decît bumbacul și lîna. Cîteva din varietățile acestei fibre sînt chiar mai tari decît nailonul. Eranitul este și impermeabil.

MAGAZIN MEDICAL

Sfaturi pentru vilegiaturiști

Cura de apă minerală

Pe o bancă din parcul stațiunii se odihnesc doi tovarăși, care discută între ei:

— Bei apă caldă sau rece? Eu o beau rece.

— Mie mi-a recomandat-o caldă, dar drept să-ți spun nu știu pentru ce.

Nu rare ori poți auzi asemenea discuții.

Adevărul este că atunci cînd bolnavul are dureri la stomac, ori a avut cu puțin înainte o criză dureroasă de ulcer sau de ficat, e bine ca apa minerală să fie luată caldă. În felul acesta fenomenele se potolesc, durerile diminuă și cu timpul totul reintră în ordine. Cînd nu există semnele unei iritații recente se recomandă ca apa să fie luată rece. Și într-un caz și în altul apa nu se va da pe gît ci se va bea înghițitură cu înghițitură într-un interval — de 10'—15'. Se începe cu cantitatea de 50 gr., urcîndu-se treptat, zilnic, cu cîte 30—50 grame, pînă la 200—250 grame. Apa se va lua totdeauna pe stomacul gol. De aceea, cura de apă minerală se face dis.de. dimineață pe la orele 6—7 dim. și pe la orele 17—18.

În anumite cazuri cum e lipsa completă de aciditate, — gastrite atrofice, se recomandă luarea apei și la prînz. Se va respecta în mod riguros regula, ca între ingerarea apei și luarea mesei să treacă un interval de 3/4 — 1 oră. Numai dacă e luată pe stomacul gol și nu se mănîncă imediat după ingerare se va permite apei minerale să-și producă efectul ei salutar. Într-adevăr, se poate vorbi în mecanismul de acțiune a apelor minerale, de o influență locală și una generală. Apa minerală este o soluțiune de săruri. Aceste săruri își pot exercita acțiunea, asupra diverselor inflamațiuni gastrice, intestinale, hepatice sau pancreatice. Dar ele au și o acțiune cu caracter general. Cura cu apa minerală influențează metabolismul (schimbările de nutriție), schimbă aciditatea din singe, rezervă, alcalină etc. Așadar se obțin rezultate, care se datoresc, pe de o parte, unui fel de spălări gastrice — efect topic — cît și metabolic — general. Bine înțeles că în toate afecțiunile tubului digestiv nu ne vom mulțumi numai să bem apa minerală ci vom căuta să ținem regimul respectiv, care întregește efectul curativ hidro. mineral. Regimul alimentar nu se va limita numai la timpul curei propriuzise ci se va prelungi multă vreme și acasă.

Dr. B. IONESCU

Globulele roșii

Numeroasele globule roșii (hematii) care se găsesc în singele omenesc sînt ca și celulele obișnuite, de care însă se deosebesc prin forma lor, prin conținutul bogat în hemoglobină și prin faptul că sînt lipsite de nucleu. Hematiile se formează în măduva anumitor oase, iar forma lor finală este rezultatul unor transformări succesive ale celulelor care le-au dat naștere. După cum se știe, globulele roșii au rolul de a transporta oxigenul atmosferic de la plămîni spre țesuturi și bioxidul de carbon de la țesuturi la plămîni, unde se elimină odată cu respirația.

Transportul acestor substanțe depinde de numărul globulelor roșii și de suprafața lor, deoarece schimburile gazoase se fac prin invelișul care acoperă fiecare hematie. În mod normal la bărbat se găsesc 5.000.000 de globule roșii pe fiecare milimetru cub de singe, iar la femeie 4.500.000. Rezultă deci că la un bărbat adult sănătos, cu o cantitate medie de 5 litri de singe, numărul hematiilor este de 25.000 miliarde în tot organismul. Dacă ținem seama că o hematie are o suprafață de circa 120 microni pătrați (1 micron = 1/1000 mm.),

suprafața tuturor hematiilor este de 3000 m², adică mai mult de un sfert de hectar.

La fiecare contracție inimă pompează, în stare de repaus, circe 140 cmc. de singe, din care jumătate în plămîni și jumătate în restul organismului. Rezultă deci că într-un minut trec prin plămîni circa 5 litri de singe, iar în 24 ore peste 7000 litri. Aceste cifre cresc considerabil în cursul eforturilor muschiulare.

La individul normal, numărul de hematii pe milimetrul cub de singe nu este absorbit constant. Astfel, numărul lor crește la persoanele care urcă la mari altitudini, datorită contracției splinei care pune în circulație o cantitate mare de globule roșii, cu scopul unei cît mai bune oxigenări a singelui în condițiile unei atmosfere de aer rarefiat. De asemenea, numărul globulelor roșii crește în timpul eforturilor fizice, precum și în bolile însoțite de o scădere a capacității de oxigenare a singelui, cum ar fi emfizemul pulmonar.

O abatere mult mai frecventă de la normal, în diferitele stări patologice, este scăderea numărului de globule roșii, cunoscută sub numele de anemie. Trebuie însă să atragem atenția asupra faptului că scăderea sau creșterea numărului de globule roșii pe milimetru cub nu arată în mod obligator o scădere sau o creștere corespunzătoare a numărului total al hematiilor din organism, deoarece în momentul analizei singele poate să conțină o cantitate mai mare sau mai mică de apă. Așadar, în stările de deshidratare sau de hiperhidratare, la un număr constant al hematiilor din organism, numărul acestora pe mm³ poate să fie crescut sau scăzut. De aceea persoanele neinițiate nu trebuie să se grăbească să tragă concluzii după citirea unui buletin de analiză, interpretarea acestuia fiind o atribuție exclusivă a medicilor.

Dr. A. D.

Lapa oscopia

Pentru a ști ce se petrece la nivelul anumitor organe, medicina modernă dispune de metoda endoscopiei. Ea constă în introducerea unui aparat care e prevăzut cu un boc — de mărimea unui simbure de coarne în diverse organe cavitare. Sursa luminoasă — becul — este montat la un tub metalic și permite vederea în interiorul acestor organe. Aparatul poartă numele după organul pe care îl poate cerceta. Astfel avem esofagoscopul pentru esofag, gastroscopul pentru stomac, bronhoscopul pentru bronchii, cistoscopul pentru băsica urinară și rectoscopul pentru rect. Am făcut această enumerare pentru a arăta tocmai posibilitatea nouastră de explorare și investigare.

La aceste mijloace endoscopice — de vedere directă — trebuie de adăugat și laparoscopia. Prin aceasta se înțelege posibilitatea unei vederi în interiorul abdomenului. Datorită acestui mijloc, noi putem să ne dăm seama ce se petrece în intimitatea lui. O seamă de boli pot fi astfel mai bine lămurite: tumori, tbc peritoneal, etc. Ceea ce trebuie de subliniat este că datorită progreselor tehnice azi avem posibilitatea laparoscopiei în culori. Aceasta înseamnă că sursa luminoasă este atît de puternică și în așa fel făcută, încît se poate filma în culori, tot ce se vede. În chipul acesta, avem două avantaje. Se va putea urmări evoluția bolii, comparîndu-se două fotografii ale aceluiași organe îmbolnăvite la intervale diferite. Se vor putea examina cele constatate sub controlul unui colectiv de medici.

Dr. I. H.

HIDRAZIDA în tratamentul tuberculozei

Hidrazida acidului izonicotinic, prescurtat Hidrazida sau H.I.N. este medicamentul antituberculos cel mai puternic existent în prezent.

Introdusă pentru prima dată la noi în primăvara anului 1952 H.I.N. a dus repede la rezultate bune, uneori chiar miraculoase, în masa celor bolnavi de tuberculoză. Mortalitatea în rîndurile bolnavilor t.b.c. scade în proporții mari din primul an al introducerii H.I.N. Sub acțiunea medicamentului, bolnavii t.b.c. se îngrașe, nu mai febricitează; meningitele copiilor sub 3 ani, ca și alte forme clinice de t.b.c. neinfluențate de streptomicină, sînt vindecate cu ajutorul acestui medicament. Din păcate, aceste succese întăresc în masa bolnavilor și a unor medici ideea greșită că tuberculoza pulmonară s-ar putea vindeca totdeauna, ca și alte forme cronice amintite, numai prin medicamente.

H.I.N. este o substanță chimică, cu molecula mică, fapt care explică pătrunderea sigură a medicamentului în toate țesuturile organismului bolnav, asigurînd un contact rapid și eficace cu microbul. Bolnavii suportă foarte bine medicamentul administrat în imensa majoritate a cazurilor pe gură, sub forma de mici tablete, în timpul meselor. Efectele, în toate formele clinice și în toate fazele îmbolnăvirii, sînt evidente, dar variabile după bolnav.

În timpul tratamentului cu H.I.N. se recomandă evitarea vinului, a berei și în general a băuturilor alcoolice; asocierea sistematică a vitaminelor din grupul B. Consumul băuturilor alcoolice favorizează avitaminoza hemoplitelor, a accidentelor nervoase și psihice, posibile în cursul tratamentului cu H.I.N.

Se recomandă administrarea sistematică a vitaminelor din grupul B (B. complex, B.6. etc.) deoarece H.I.N., printre altele, are și o acțiune antivitaminică B.

La ultima conferință internațională de tuberculoză, ținută în toamna anului 1959 la Istanbul, specialiștii au fost de acord că, în prezent, H.I.N. este medicamentul cel mai valoros în combaterea tuberculozei. U.R.S.S. a adus în acest sector de activitate științifică o contribuție valoroasă. Savanții sovietici, încă de la apariția H.I.N. au preparat un derivat (tiivazida) care îndepărtează aspectele negative amintite ale H.I.N.

Dr. A. ȘAIM

Medicul vă sfătuiește

LUPU IONIȚĂ: Puteți încerca un tratament al plăgii cu pelicula de fibrină. Cred că este necesar ca un medic chirurg să avizeze și după aceea să vă facă pansamente cu peliculă. Pentru a obține pelicule, spitalul trebue să o comande de la Centrofarm — în caz că nu are. În ceea ce privește modul de utilizare, spitalul urmează a se adresa Stației de Recoltare și Conservare de Singe din Brăila (str. Tolbuchin 12) care îi poate pune la dispoziție documentația necesară.

MIA B. — Pitești: La rubrica rezervată sfaturilor medicale au apărut în repetate rînduri sfaturi privind problema ce vă interesează. Nu este posibilă o cură de slăbire fără păstrarea unui regim alimentar adecvat.

FEDY — Brad: Am analizat cu atenție cele relatate în scrisoarea dv. Considerăm că nu mai este cazul să vă preocupați de ceea ce a fost din moment ce azi vă simțiți mult mai bine. Tratamentul cu poli. vitamine pe care l-ați urmat este bine să-l continuați. Vă recomandăm să adăugați ser neurotinic fiole X, 1 fiolă zilnic subcutanat, vitamina B¹ fortissim fiole X, 1 fiolă la 2 zile, intramuscular. De asemenea v-ar folosi fără îndoială un consult la un medic specialist neurolog pentru o eventuală complectare a tratamentului în funcție de ex. clinic și de laborator. Procedînd astfel veți obține cu siguranță rezultatul dorit.

MIRCEA EMANOIL — București: Noul tratament experimentat în U.R.S.S. pentru pelagă se aplică și în țara noastră. El trebuie aplicat de un medic specialist dermatolog și numai la indicația acestuia. De aceea vă sfătuim să vă adresați unui asilel de specialist căci numai în felul acesta veți obține rezultatul dorit.

Rinichiul artificial

Este cunoscut faptul că rinichiul are un rol foarte important în organism. El acționează asemenea unui filtru, curățind singele de substanțele ce nu-i sînt necesare sau sînt otrăvitoare, cum ar fi ureea, creatinina și altele. Trebuie numai menționat că rinichiul chiar dacă funcționează ca un filtru el își reabsoarbe unele produse, așa că el are un rol absolut activ. Dacă comparăm compoziția singelui cu a urinei, vedem că aceasta din urmă diferă prin concentrație de cea dintîi, dovedind prin acesta rolul ce-l are rinichiul în elaborarea urinei. E destul să amintim că singele ce trece într-un minut prin amîndoi rinichii e în cantitate de 1,200 litri—1,300 litri, ca să ne dăm seama ce imens factor reprezintă rinichiul în economia organismului. Cantitatea de singe ce trece prin el fiind o cincime din debitul cardiac.

Se întîmplă ca în anumite boli, rinichiul să secrete urina în cantitate foarte mică — oligurie — sau chiar de loc — anurie. Atunci o serie de elemente, ce în mod normal sînt eliminate prin urină, vor fi reținute în singe, în special ureea, creatinina, acidul uric, dînd naștere la tabloul atît de grav, care e cunoscut sub numele de uremie. El se manifestă prin greturi, vărsături, dureri de cap intense, limbă uscată sau arsă. În fața unui asemenea caz de multe ori eram dezarmați. Azi grație rinichiului artificial, putem salva aceste vieți.

În ce constă acest procedeu? Se pătrunde cu o canulă în artera sau vena pacientului. Singele va trece prin tuburi fine de celofan înfășurate în jurul unui tub metalic. Totul este scufundat într-o baie ce conține o serie de săruri, glucoză, etc. Datorită acțiunii aparatului, ureea va trece, odată cu celelalte substanțe toxice în aparat, iar sărurile — electrolitii vor trece din baie, în singe. Anticoagulantele, cum ar fi heparina, care se adaugă singelui, vor împiedica închegarea singelui. Se va face o adevărată înnoire, obținînd o epurare — curățire — de elementele otrăvitoare, iar apoi singele va reintra printr-o altă venă din nou în circulație.

Organismul încărcat cu aceste substanțe nocive nu ar fi fost în stare să reziste pînă ce rinichiul ar fi reînceput să funcționeze. În felul acesta, i se dă posibilitate organismului să elimine toate deșeurile și între timp, odată rinichiul refăcut să poată să-și continue activitatea sa. De aceea, obținerea rezultate foarte bune în nefrite acute, intoxicațiile cu mercur, sublimat, luminal, infecție, septicimii, în complicațiile diabetului, incompatibilități în transfuzie. Efecte mai puțin încurajatoare vor fi desigur în cazuri cronice, acolo unde rinichiul fiind compromis, fie că e sclerozat, sau datorită vreunui proces vechi inflamator, leziunile sînt ireversibile, adică nu se mai pot reface. Desigur, că rinichiul artificial are o întrebuințare temporară el neputînd înlocui definitiv rinichiul natural.

Rinichiul artificial a fost conceput în 1943. Aparatura a fost mereu perfecționată și astăzi poate să funcționeze, nedînd loc la accidente.

Dr. B. I.

Gimnastica copilului

În perioada de vîrstă de la 9 la 12 luni

Vom continua și în această perioadă exercițiul de îndoire și desdoire a brațelor, de întindere și încrucișare a lor, de îndoire și desdoire simultană a picioarelor, exercițiul de „bicicletă", precum și cel de așezare — ridicare. Pentru a încheia întregul ciclu publicat în numerele anterioare, vom adăoga ultimele trei exerciții.

1. Exercițiul de aplecare are ca scop întărirea mușchilor pintecelui și ai spatelui. Copilul stă în picioare pe masă cu spatele sprijinit de mamă. La picioarele lui este așezată o

jucărie atrăgătoare. Tinem cu mîna stîngă genunchii copilului, iar dreapta o petrecem peste pintece. Îndemnăm copilul să ridice jucăria. El se va apleca fără a-și îndoi genunchii. În primele zile exercițiul se execută o singură dată.

Apoi numărul mișcărilor va fi mărit astfel ca la 8—10 zile să ajungă la 3—4 mișcări.

2. Exercițiul de mers susținut de o singură mînă.

După ce copilul a început să meargă bine susținut de ambele mîini, îl vom plimba susținîndu-l de o singură mînă timp de 2—4 minute.

3. Exercițiul de mers cu sprijin minim. — Scopul este de a învăța copilul să păşească singur. Exercițiul se începe după ce copilul poate sta în picioare nesusținut. Dăm copilului în mînă capătul unui cordon pe care îl ținem de celălalt capăt. Copilul va păși fără teamă, simțindu-se sprijinit. Vom slăbi treptat susținerea cordonului, dîndu-i în cele din urmă drumul. Copilul va continua să meargă strîngînd în mînă un capăt al cordonului, în timp ce capătul celălalt va atîrna pe jos în urma lui.

Carnetul psihologului

Ce ne spune jocul despre dezvoltarea psihică a copilului

— Și acum, vă rog să-mi spuneți tot ce ați observat în legătură cu jocul copilului dv. Dacă manifestă plăcere și interes în joc, dacă folosește jucăriile cum trebuie, ce subiecte au jocurile sale, dacă se joacă deobicei cu copii de aceeași vîrstă sau cu copii mai mici.

Mama ascultă nedumerită. Aducîndu-și copilul la consultația de neuropsihiatrie infantilă, ea se pregătise să răspundă la tot felul de întrebări privind sănătatea copilului, dar la o asemenea întrebare nu se așteptase.

— Știu și eu ce să vă spun? Se joacă cu orice copil... N-am timp să mă amestec în jocurile lui.

Mama a fost încredințată că răspunsul ei este satisfăcător, dar psihologul a rămas dezamăgit și pe bună dreptate. Căci jocul este o adevărată oglindă a dezvoltării psihice a copilului, oglindă în care se răsfrîng relațiile copilului cu lumea înconjurătoare, felul în care sînt înțelegerate în mod creator aceste relații de către copil. Jocul ajută copilului să se dezvolte și totodată creste și se dezvoltă odată cu posibilitățile mereu sporite ale copilului. Minuind jucării, prelucrînd în forme specifice datele pe care i le oferă realitatea: familia, grădinița, curtea, copilul se integrează din ce în ce mai mult colectivității.

Un copil care nu manifestă plăcere în joc, care la 4—5 ani folosește păpușile ca și cum ar fi trenuri și nu înțelege ce reprezintă jucăriile obișnuite, un copil care imaginează jocuri sărace, simpliste lipsite de variație, în care nu izbutește să redea decît elemente foarte nesemnificative din viața înconjurătoare, un copil cere alege sistematic dintre tovarășii de joc pe cei mult mai mici și se adaptează nivelului de joc al acestora, un asemenea copil dă de gîndit medicului și psihologului.

Iată fazele prin care a trecut dezvoltarea jocului unor copii normali:

1. Într-o primă fază (2—3 ani) copiii reduceau jocul la strîngerea și îngrămădirea jucăriilor fără preocuparea de a le grupa după vreun criteriu oarecare. Ceea ce îi distra pe copil era simpla manipulare a jucăriilor cărora abia spre vîrsta de 3 ani a început să le acorde o semnificație.

2. Într-o a doua fază (3—4 ani) copiii au început să facă construcții în înălțime. De la strîngere au trecut deci la suprapunere, au început să construiască. Ei acordau un nume construcției dar se lăsau repede convinși să-l schimbe, construiau deci mai mult sau mai puțin la întîmplare.

3. Într-o a treia fază (4—5 ani), copiii porneau la joc cu un plan, cu o intenție: vor face o casă, se vor juca cu avionul etc. Fiecare jucărie va fi folosită drept ceea ce este. Copiii n-au mai construit la întîmplare și n-au mai acceptat sugestiile celor din afară. Erau oameni care știau ce vor.

4. Într-o a patra fază (după vîrsta de 4—5 ani), jocul copiilor s-a transformat într-un adevărat scenariu. Jucăriile n-au mai stat în centrul jocului ci au devenit niște mijloace care permit copiilor să-și joace rolul. Jocul are un subiect destul de complex, bogat în evenimente, avionul îndeplinește o misiune, casa este ținta unei călătorii, etc. Astfel jucăria încetează de a mai fi un scop în sine și cedează locul scenariului mai simplu sau mai dezvoltat, în raport cu vîrsta și experiența de viață a copiilor.

De obicei copiii cu un grad înaintat de înapoiere mintală nu depășesc faza a doua sau a treia, nu ajung la plan, la intenție, fără o instrucție specială.

Sen ALEXANDRU

Aliaje vechi, utilizate în scopuri noi

Se știe că betonul care pînă nu de mult era folosit numai în construcții, a căpătat o utilizare nouă. El servește la executarea avioanelor de mare viteză. Bineînțeles că betonul folosit în aviație nu are aceeași compoziție cu cel din construcții. Pentru a fi apt noilor întrebuințări, este necesar să îndeplinească o serie de cerințe ca: greutate mică, rezistență mecanică mare, omogenitate desăvîrșită a structurii, suprafață curată etc.

Dar betonul nu este singurul material care a fost creat pentru alte scopuri și care astăzi se utilizează în construcțiile aeronautice.

Aliaje pe bază de cobalt ca Vitalium sau Stellit care au proprietatea că sînt incorodabile erau folosite numai în medicină. Astfel Vitaliumul se utiliza pentru confecționarea protezelor dentare, a legăturilor de oase etc., iar Stellitul pentru executarea instrumentelor medicale.

Aceste aliaje au început să fie folosite pe scară tot mai mare la executarea paletelor de turbină pentru motoarele turbo-reactoare.

Se pune întrebarea: numai aviația a folosit în scopurile sale aliaje specifice altor ramuri ale tehnicii? Nu.

Aliajul numit: Hydronalium face parte din categoria aliajelor de înaltă rezistență, realizat pe bază de aluminiu, și prezintă cele mai avansate calități de incorodabilitate cunoscute la metalele ușoare. Datorită faptului că rezistă cețiii saline și apei de mare, se utilizează la construcția flotoarelor de hidroavion sau a învelișului la avioanele transatlantice. Deoarece se polizează frumos, păstrîndu-și luciul timp îndelungat, se utilizează și în alte scopuri. Se execută din el diverse obiecte, dar mai ales servește la îmbrăcarea pereților în holurile marilor hoteluri. Prezintă avantajul unei întreîneri comode, fiind elegant și dînd încăperilor respective un farmec deosebit.

Ing. I. T. PANĂ

Conservele și undele radio-electrice

Una din problemele care preocupă de mult timp pe igieniștii și inginerii sovietici din industria alimentară, este găsirea de noi procedee pentru conservarea alimentelor. Vechile metode, bazate pe fierbere, prezintă nenumărate inconveniente. Sterilizarea obținută pe această cale distruge cele mai multe vitamine din fructe și legume, le modifică gustul, aroma, culoarea, unele fructe fiind chiar incapabile să suporte temperaturile înalte fără a se strica.

O metodă nouă de conservare experimentată în uzinele sovietice, constă în acționarea asupra produselor alimentare printr-un cîmp electric de înaltă frecvență. După cum se știe, produsele alimentare au o conductibilitate foarte redusă sau inexistentă. Ce se întîmplă cînd un astfel de produs este plasat într-un cîmp electric de înaltă frecvență? Se constată că multiplele vibrații ale curentului se transmit particulelor substanței alimentare. Se produc vibrații mecanice care se transformă în căldură și astfel se îndeplinește sterilizarea alimentului. Ceea ce prezintă un foarte mare interes în acest caz, este că „fierberea" nu se produce datorită unei surse de căldură exterioară, ci se creează „în interior". Această căldură variază în funcție de calitățile electro-fizice ale substanței respective și deci este întotdeauna „pe măsura" produsului. În afară de aceasta, sterilizarea se efectuează mult mai repede decît cu metodele vechi. Dacă se plasează, de pildă, un borcan cu compot de căpșuni într-un cîmp electric, toți microbii sînt distruși într-un minut și jumătate, dar fructele și vitaminele, savoarea și aspectul, rămîn intacte.

Această metodă de sterilizare a fructelor și legumelor cu ajutorul curenților de înaltă frecvență a fost pusă la punct de savanții sovietici B. Zelenin, M. Frumkin și N. Cerniaiev la Institutul central de cercetări științifice al industriei de conserve. Curenții de înaltă frecvență, care nu sînt altceva decît unde radio-electrice „lucrează" de cîțiva ani la acest institut într-o uzină experimentală.

Un alt procedeu de conservare foarte original este studiat de asemenea în Uniunea Sovietică. De astă dată, este vorba de o sterilizare „la rece", care folosește în acest scop iradierea electronică. Prof. G. Babat a reușit cu ajutorul electronilor să pătrundă în interiorul cutiilor de conserve, distrugînd microorganismele aflate în alimente. Superioritatea acestei metode este că fructele sau carnea conservată sînt ca și proaspete la deschiderea cutiei de conserve.

În sfîrșit, se experimentează în prezent și conservarea alimentelor cu ajutorul ultrasunetelor. Undele ultrasonore au fost astfel folosite cu succes în industria laptelui, a ciocolatei etc.

Cronica străzii

GARA DE NORD

(Urmare din pag. 1-a)

— Faci aluzie la „trenul de plăcere", cum era denumită garnitura rezervată sîmbătă și duminică amatorilor de ruletă și bacara de la Sinaia și Constanța, în care se mai strecurau niscai precupeți sau băcani cu chimir și familie?

— Exact. Spectacolul gării avea ceva din dezordinea și haosul din vremea războiului. Debandadă, atmosferă nervoasă, mirosind parcă a bejenie, a panică. Pe peron s-ar fi zis că toată lumea suferă de palpitație acută, că toți pasagerii (se vedea asta după față și gesturi) se duceau să se caute de aceiași boală. Erau palizi, se frămîntau fără motiv, se certau cu hamalii, aveau o teribilă predilecție să se calce reciproc pe bătături, își blestemau ceasul cînd s-au însurat. „Uff! izbucneau, copii mi-au trebuit! Lovite-ar nevoia să te lovească de nătărău. Era cît pe ce să te betejească ăla cu cărucul cu bagaje".

— Poți să-ți completez, vecine, evocarea dumitale, cu un crimpei dintr-un reportaj al meu din perioada dintre cele două războaie mondiale.

„Pînă la plecare mai e o jumătate de oră. Trenul e încă la... masă sau își face siesta la triaj. Pasagerii se repauzează, care pe bagaje, care pe bănci, care pe bordura peronului. Cei mai mulți în picioare. E sîmbătă, „trenului de plăcere" i s-a brodit și un început de lună. Unde o să încapă mulțimea asta? Pe domnul ăla voluminos nu-l invidiez. De ce nu așteaptă rapidul? De ce nu caută o posibilitate care să asigure spațiu respectabilelor sale proporții? Nu invidiez nici pe cucoana grasă ce și-a turtit geamantanul șezînd pe el, descompusă de căldură, cu rochia de marchizet lipită de epidermă. E doar trenul de plăcere! Ai stat trei sferturi de ceas la casă enervat de o coadă ce se refăcea mereu ca o tenie. Te-ai certat cu vecinul care ți-ar fi luat ci-că rîndul; te-ai ciondănit cu funcționarul de la ghișeu, fiindcă a refuzat să-ți primească fișicul cu gologani, sub pretextul — auzi dumneata pretenție! — că n-are vreme să numere. Și iată acum și canonul așteptării trenului.

Însfîrșit locomotiva pufăie, înaintînd încet, ca pe ghiață. Năvală.

— Țineți-vă de mine, timpiților! Ia și tu Saițo, un geamantan. Ptiu bătu-i-ar să-i bată! Asta e curată porcărie! De ce au fost lăsați să se urce în afară de stație? Noi ce ne facem?

Da. Vagoanele ca prin farmec, sînt pline. Trenul a tras la peron, gata garnisit. Truc vechi.

Numai așa poți avea nădejdea unui loc. Compartimentele ocupate, culoarele doldora, scările spuzite. Protestări, urlete, șfadă. Privilegiații de la ferestre rid, privesc de la etaj, au căpătat o subită aristocrație.

Degeaza te sforțezi, disperat călător. Nu poți pătrunde decît cu dinamita. Te-a înzestrat cel de sus și cu o nevastă rotofeie și cu patru copii. Așează-te pe boccea, pune în funcțiune basmaua și așteaptă. Poate că se mai adaugă cîteva vagoane. Te uiți cu jind la norocoșii de pe scară, de pe tampoane. Ah! dacă ai fi fost singur! Și iată „Plăcerea" urnindu-se încet, răsuflînd greu, încordîndu-și mușchii, ca un atlet ce se exibă cu o duzină de oameni în spinare".

— Asta era plecarea, stimate ziarist. Dar întoarcerea? Parcă văd tabloul. Din nervoasă și lividă lumea a devenit gravă și melancolică. Drama întoarcerii! Toate întoarcerile erau la fel. Ca o băutură ce lasă gust amărui în gură. În ochi stăruia încă o scînteie solară, însă între sprincene s-a instalat o cută. Pe buze mai flutura poate un fulg de beatitudine, dar la un centimetru numai era deja o grimasă. Domnul care la plecare era aferat și paternel cu soția, cu copiii, îl vedeai umblînd zorit, distanțat binișor de familie. E amărît. Înaintea lui, pînă la cealaltă eventuală deplasare de sîmbătă, el zărea desfășurîndu-se o săptămînă spinoasă, obișnuitele șase zile catastrofale. Medita: Trebuia atîta vînzoleală, atîția nervi, pentru a reveni iarăși la cenușiul cotidianului, cu griji, cu perceptori, cu hîrtuieli, cu șomaj, cu spectrul războiului? Parcă acuma geamantanele atîrnă mai grele. Parcă familia e mai împovărătoare. Și apoi casa... zăpușeala, muștele, toate plictiselile verii, ce l-au izgonit pentru 24 de ore din Capitală, ca să se întoarcă iarăși la ele, ca bumerangul. Chiar și trenul de plăcere, trudit, se grăbea spre vestiar, ca să se dușeze. Atletul și-a terminat numărul!

— Mersi vecine că m-ai ajutat să-mi documentez reportajul. Asta-i taina prezenței mele aici, pe care n-o ghiciseși. Cît e ceasul? S-a și făcut ora 20,48. Trebuie să sosească acceleratul 502 din Vatra Dornei, cu un grup de muncitori ce și-au făcut cura acolo. Cu ceea ce îmi vor furniza șantierele noilor blocuri din preajma gării, (se lucrează și noaptea), reportajul e gata. Numai să nu iasă prea scurt.

F. BRUNEA—FOX

Noi tipuri de televizoare sovietice

Fabrica de televizoare de la Lvov a prezentat de curînd noile modele de televizoare, care au intrat în procesul de fabricație și vor apare în curînd în magazinele cu articole electronice din Uniunea Sovietică.

Noile televizoare se remarcă printr-o linie elegantă, prin utilizarea maselor plastice la confecționarea carcaselor și prin performanțe deosebite. Astfel, o caracteristică comună a tuturor acestor televizoare este o foarte bună sensibilitate, lucru ce va permite recepția programelor de televiziune și la distanțe de cca 100 km. de emițătorul de televiziune în condițiuni foarte bune. Toate tipurile de televizoare sînt echipate cu un sistem automat de reglare a luminozității, sistem ce va mulțumi pe deplin pe telespectatori. Noile tipuri de televizoare poartă denumirile: **Lvov-3, Trembita, Trembita-2** și **Ucraina.** Televizorul **Trembita** se remarcă prin faptul că tubul cinescop utilizat în el, este de un tip nou, avînd o lungime mult mai mică decît a tuburilor cinescoape obișnuite, dar un ecran la fel de mare. Datorită acestui fapt televizorul **Trembita** are dimensiuni mult mai mici, adică 300 x 200 x 200 mm, și o greutate de numai 11 kg. Remarcabil este și televizorul **Ucraina,** atît prin forma pe care o are cît și prin faptul că posedă un mic pupitru de comandă ce permite reglarea televizorului de la distanța de 4 m, lucru ce ușurează mult reglajul lui. Televizoarele produse de fabrica din Lvov au fost expuse și la tîrgurile internaționale de la Marsilia și Brno, unde au fost foarte mult apreciate.

E-HE-HEI!...

(Urmare din pag. 1-a)

dată cu aceasta au avut și revelația... leacului cel mai bun pentru restabilirea metabolismului. Tovarășul Golu ne informează că de unde la sosire, mulți dintre ei sufereau după o perioadă grea de examene de astenie, întovărășită de insomnie, lipsă de poftă de mîncare etc, acum mănîncă cît trei și ar dormi cît șapte. Sîntem mai sănătoși ca niciodată, conclude o fată și adaugă zîmbind fermecător: și visăm numai rapiță... rînduri-rînduri.

Intîlnirea noastră se apropie de sfîrșit. Fetele cer insistent să fie fotografiate „la locul de muncă" cu comandantul lor și inginerul șef de secție al gospodăriei. Le satisfacem dorința dar le cerem drept plată cîte o declarație pentru cititorii „Magazinului". Iată-le și consemnate:

— Muncind aici, răspundem sarcinilor trasate de Congresul al III-lea al partidului, tineretului (Maria Ionescu).

— Sînt fericită că am putut realiza cu mîinile noastre aceste căpițe. Nu-s frumoase? Sînt uimită de combină, de mașina de balotat paie, de multe, und' mai pui că pentru lucrarea mea de economie politică capăt un material extraordinar (Igescu Constanța).

— Cunoșteam teza că gospodăria agricolă de stat este un model înaintat. Aici văd cu proprii mei ochi confirmarea ei. Deși sînt fiică de țăran colectivist sînt uimită și eu de proporțiile mecanizării. Avem un colectiv vesel. (Maria Siman).

— În facultate am cunoscut fetele sub alt unghi. Aici îmi plac și mai mult. Muncesc uneori mai bine decît băieții. Am învățat și cîte ceva despre filozofia grîului și plînii (Trandafiropol Rozalia).

— Am avut o sesiune foarte grea dar aici ne odihnim capul minunat (Pîrșoagă Floarea).

— Am cunoscut oameni noi și treburi noi. Înțelegem mai bine ca înainte multe lucruri. E un început de vacanță minunat (Bining Silvia).

— Noi cei cu profil teoretic ne bucurăm cel mai mult că putem da mîna cu realitatea despre care învățăm în școală. Este o idee minunată această participare la strînsul recoltei (Pantelimon Golu).

E ora prînzului. Cît cuprinde ochiul zarea, pînă departe spre liziera pădurii pe care abia o bănuim — lanuri de grîu aurii cu spicul greoi plecat smerit spre umbră. Între ele, ca niște nave ancorate în larg odihnesc combine. E liniște adîncă pe cîmpul încins. Deodată se ridică de lîngă combină un tractorist zdravăn și trăgînd aerul adînc în pieptu-i larg, hăulește peste cîmpuri:

— E-he-hei! Stu-den-ții! Fi-lo-zofii! Pe combiine, băieți!

M. RADIAN

STUDENȚII!...

(Urmare din pag. 1-a)

Iată-le și consemnate:

— Muncind aici, răspundem sarcinilor trasate de Congresul al III-lea al partidului, tineretului (Maria Ionescu).

— Sînt fericită că am putut realiza cu mîinile noastre aceste căpițe. Nu-s frumoase? Sînt uimită de combină, de mașina de balotat paie, de multe, und' mai pui că pentru lucrarea mea de economie politică capăt un material extraordinar (Igescu Constanța).

— Cunoșteam teza că gospodăria agricolă de stat este un model înaintat. Aici văd cu proprii mei ochi confirmarea ei. Deși sînt fiică de țăran colectivist sînt uimită și eu de proporțiile mecanizării. Avem un colectiv vesel. (Maria Siman).

— În facultate am cunoscut fetele sub alt unghi. Aici îmi plac și mai mult. Muncesc uneori mai bine decît băieții. Am învățat și cîte ceva despre filozofia grîului și plînii (Trandafiropol Rozalia).

— Am avut o sesiune foarte grea dar aici ne odihnim capul minunat (Pîrșoagă Floarea).

— Am cunoscut oameni noi și treburi noi. Înțelegem mai bine ca înainte multe lucruri. E un început de vacanță minunat (Bining Silvia).

— Noi cei cu profil teoretic ne bucurăm cel mai mult că putem da mîna cu realitatea despre care învățăm în școală. Este o idee minunată această participare la strînsul recoltei (Pantelimon Golu).

E ora prînzului. Cît cuprinde ochiul zarea, pînă departe spre liziera pădurii pe care abia o bănuim — lanuri de grîu aurii cu spicul greoi plecat smerit spre umbră. Între ele, ca niște nave ancorate în larg odihnesc combine. E liniște adîncă pe cîmpul încins. Deodată se ridică de lîngă combină un tractorist zdravăn și trăgînd aerul adînc în pieptu-i larg, hăulește peste cîmpuri:

— E-he-hei! Stu-den-ții! Fi-lo-zofii! Pe combiine, băieți!

M. RADIAN

ȘTIINȚA ȘI VIAȚA

În adîncurile oceanului

În anul 1934 zoologul V. Bib și inginerul O. Barton au coborît pentru prima oară, cu un batiscaf construit de ei, la adîncimea de 923 m în regiunea insulelor Bermude. În 1949 Barton a coborît din nou în ocean, de astădată la adîncimea de 1372 m.

După aceea, prof. A. Piccard, devenit celebru după ridicarea în stratosferă la înălțimea de circa 17 km, a propus construirea unui batiscaf tip submarin, care în 1948 a fost lansat fără oameni și a atins adîncimea de 1380 m în apropiere de insula Santiago. Mai tîrziu, în 1953, Piccard, împreună cu fiul său, a atins adîncimea de 3150 m în apropierea țărmurilor vestice ale Italiei, pe un batiscaf modernizat.

În același an 1953, inginerul francez Vilpe a coborît, într-un batiscaf construit cu ajutorul prof. Piccard, la adîncimea de 4050 m. Acest record a fost doborît în 1959 de către Piccard — fiul care a coborît în groapa Marianelor la o adîncime de 5.500 m. În anul 1960 el a coborît la 7.300 m. La 23 ianuarie 1960 batiscaful condus de Piccard-fiul și matelotul american Vasche, a atins fundul oceanului în locul cel mai adînc și anume în groapa Marianelor. Coborîrea a durat 4 ore și 48 minute. Batiscaful a rămas pe fund timp de 30 minute și apoi în mai bine de 3 ore s-a ridicat la suprafață.

*Coborîrea a arătat că adîncimea groapii Marianelor nu este

De la Paris la Roma

SPORTIVI ROMINI DE-A LUNGUL JOCURILOR OLIMPICE

Au mai rămas puține zile pînă la 25 august, data începerii celei de-a XVII-a ediții a Jocurilor Olimpice. Curînd deci, participanții din 87 de țări vor începe cea mai mare întrecere a sportivilor din lumea întreagă, înfrățiți pe stadioane sub simbolul drapelului alb cu cele cinci cercuri olimpice.

Curînd, urmăriți și aplaudați de popoarele lumii, în tribune, la radio și la televiziune, ei își vor disputa cu ardoare, pentru gloria lor și a țărilor lor, titlurile și medaliile olimpice.

Să privim, cîteva clipe, cu ochii minții, defilarea concurenților, prilejuită de festivitatea deschiderii Olimpiadei.

Iată-i pe sportivii noștri. Trecerea lor prin fața tribunelor e subliniată cu aplauze, ca și cu comentariile legate de perfor-

LEON ROTMAN

manțele cu care ei se prezintă la aceste jocuri. Privindu-i și ascultînd în jur îți dai mai bine seama cît de lung e drumul ce l-au parcurs de la Paris la Roma, de la ediția anului 1924 — cînd au participat pentru prima oară la J.O. — și pînă astăzi.

Pentru prima oară la J. O.

Cînd sportivii țării noastre au ajuns pentru prima oară la J.O. acestea marcaseră ediția a VIII-a. Că abia atunci, în 1924, își făceau debutul la J.O. n-a surprins pe nimeni. Ce reprezenta sportul în Rominia de atunci? Se juca puțin fotbal și se mai agitau și o mînă de rugbiști. Celelalte sporturi cite se „practicau" erau ca și inexistente. Așa că la Paris, la Olimpiadă, și-au făcut rostul să plece (și a fost o treabă grea pînă s-a obținut bunăvoința autorită-

ȘTEFAN PETRESCU

ților pentru această deplasare) fotbaliștii și rugbiștii. Fotbaliștii au înscris eșecul unui 0—6 într-un joc cu Olanda, iar rugbiștii au ocupat locul III în competiția rezervată lor. Dar ca să respectăm în totul adevărul se cuvine să mai spunem că aici au fost numai trei participanți... Iar partidele au adus echipei noastre de rugbi înfringeri la scoruri severe din partea echipelor Franței și S.U.A.

La Olimpiada următoare, a anului 1928, au făcut plimbarea la Amsterdam... atleții și scrimerii. A fost numai o participare simbolică, încheiată în consecință cu rezultate slabe. La Los Angeles, în 1932, sportivii noștri au absentat de la J.O. pentru că s-a socotit că... e prea lungă calea pînă acolo, mai ales că ei nici n-aveau ce arăta. Dar ce să fi arătat mîna de privilegiați care puteau face sport în Romînia burghezo-moșierească?

La Berlin, în 1936, Romînia a fost mai numeros reprezentată ca deobicei, avînd concurenți la 8 discipline sportive: atletism, tir, scrimă, călărie, gimnastică, box, lupte și handbal.

Dintre sportivii romîni care au concurat la Berlin comportări mai bune au avut călăreții și în deosebi locotenentul H. Rang, care a cucerit prima medalie olimpică pentru țara noastră. O medalie de argint, pentru locul II ocupat la proba individuală, „Marele Premiu al Națiunilor".

Cu aceasta se încheie bilanțul olimpic al țării noastre din perioada antebelică.

Helsinki — un preludiu...

Sportivii noștri au revenit la Jocurile Olimpice în 1952, la Helsinki, care avea să însemne momentul înscrierii pe război a primilor pași viguroși spre afirmare. Aici au avut prilejul trăgătorii noștri să-și afirme, pentru prima oară, clasa lor internațională. Iosif Sîrbu a cucerit atunci primul loc la proba armă liberă calibru redus poziția culcat, fiind primul sportiv romîn care cîștiga o medalie olimpică de aur. Iar alt trăgător, Gh. Lichiardopol, a ocupat locul III la proba pistol viteză, ceea ce i-a adus o medalie olimpică de bronz. La succesele trăgătorilor s-au adăugat și cele ale boxerilor Vasile Tiță și Gh. Fiat. Primul dintre ei a cucerit o medalie de argint, pentru locul II ocupat în categoria lui, fiind învins numai în finală de acela care, destul de curînd după aceea, a cucerit titlul de campion mondial profesionist la toate categoriile, negrul Floyd Paterson. Pentru Gh. Fiat, Olimpiada de la Helsinki s-a încheiat cu o medalie de bronz, cu care i-au fost răsplătite performanțele care l-au situat pe locul III la categoria lui. Era un bilanț mai mult decît promițător pentru un început de drum. De la Helsinki la București au călătorit de astă dată patru medalii olimpice cîștigate de sportivi romîni, dintre care una de aur.

Helsinki 1952 a fost însă numai preludiul la ceea ce avea să fie Melbourne 1956.

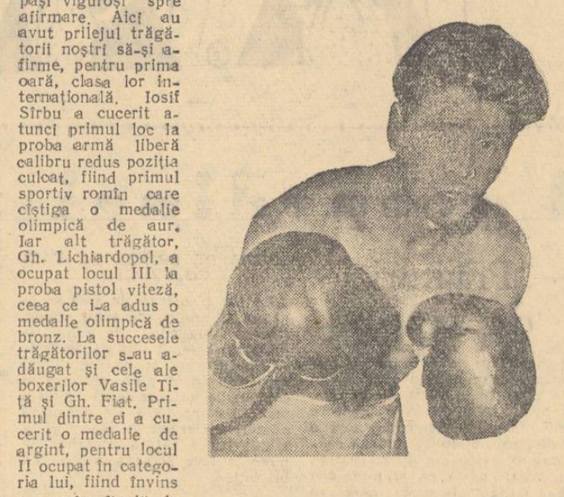

NICOLAE LINCA

Melbourne 1956 — anul marii afirmări internaționale

Cu condițiile create și ajutorul larg asigurat sportului din țara noastră în anii democrației populare, cu creșterea măiestriei sportive marcate în acest fel, se înțelege că participarea sportivilor noștri la Melbourne nu putea să nu fie decît una de mare răspundere. Și, în adevăr, sportivii noștri au făcut deplasarea la Melbourne, Iosif Sîrbu și C. Antonescu, s-au clasat pe cîte un loc V. Iosif Sîrbu a ocupat acest loc — în proba pe care o cîștigase la Helsinki — realizînd 598 puncte din 600, cît a obținut și al treilea clasat. Boxerii romîni au fost și ei redutabili. Cei patru participanți

SIMION ISMAILCIUC ȘI DUMITRU ALEXE

au cucerit patru medalii. Niculae Linca și-a încoronat cariera pugilistică cu un titlu olimpic și o medalie de aur. M. Dobrescu — învins discutabil în finală — și Gh. Negrea cîte una de argint, iar C. Dumitrescu o medalie de bronz. Celelalte medalii au strălucit pe tricourile lui Olga Orban (locul II la floretă, după baraj cu campioana olimpică Gillian Sheen), Elena Leuștean (locul III la gimnastică, exerciții la sol), echipa feminină a R.P.R. la gimnastică (locul III) și Francisc Horvath (locul III la lupte). La totalul celor 13 medalii olimpice, sportivii noștri au mai adăugat și alte performanțe demne de luat în seamă, așa că Melbourne 1956 a însemnat anul marii afirmări a sportului romînesc pe arena internațională.

Și acum iată-ne ajunși cu drumul nostru la Roma. Dar despre perspectivele participării sportivilor noștri la cea de a XVII-a Olimpiadă — în numărul viitor.

Materialele din această pagină sînt redactate de ION BOCIOACĂ și ILIE GOGA

Olimpiadele moderne și eroii lor

Pe la începutul lor Olimpiadele au avut aproape fiecare în parte o figură predominantă, un erou care i-a întrecut pe ceilalți participanți nu numai prin iscusința și valoarea performanței, dar și prin calitățile morale, de multe ori printr-o voință supraomenească cu care a înfăptuit deviza olimpică: citius (mai repede), altius (mai sus), fortius (mai puternic). Eroii Olimpiadelor au fost deobicei oameni simpli, modești, gestul sportiv căpătînd la ei o semnificație profundă. Tocmai de aceea isprăvile lor, trecînd de porțile stadionului au impresionat nu numai pe cunoscători, dar și pe omul de pe stradă; au înflăcărat închipuirea a zeci de generații de tineri.

Apropiindu-se marea sărbătoare a Jocurilor Olimpice de la Roma ne amintim de acești mari campioni în semn de omagiu.

Spiros din Maruzi, urmașul lui Filipides

Atena 1896. La startul probei de maraton, organizată simbolic în memoria legendarului soldat care a anunțat victoria lui Miltiade asupra perșilor, se prezintă, printre cei 24 de concurenți un tînăr grec, desculț, îmbrăcat țărănește. Îl chema Spiros Louys și venea din satul Maruzi, unde păștea oile și caprele țăranilor, făcînd între timp și funcția de poștaș. Acesta era sigurul său antrenament dar goana peste coclauri îl învățase să fie rezistent, să sufere de căldură și de sete. Purtînd cîte o ramură de măslin în mînă cei 24 porniră, din satul Maraton, pentru a ajunge după 42 km. la Atena. La jumătatea cursei, Spiros era ultimul, dar el nu zăbovi nici o clipă și continua să alerge cu pasul său cadențat. Toropiți de oboseală și căldură, alții se opreau să bea apă, se scăldau în vreun pîrîiaș sau adormeau la umbra vreunui măslin. O singură dată se opri Spiros la casa unor țărani și bău o cană de vin pe care le oferi gazda. Apoi pe măsură ce se apropia de Atena, pe șoseaua pietroasă și încinsă de soare el întrecu pe americanul Black, pe australianul Flak, pe francezul Lermousier și intră primul pe străzile Atenei prăfuit și plin de sudoare. 80.000 de ateninei îl salutară cu aplauze care făcură să se cutremure Stadionul olimpic de marmură. Spiros, ciobanul din Ma-

ruzi, reedita legenda lui Filipides. El deveni un adevărat erou național. Fotografiile sale apărură în toate ziarele. Un frizer, un croitor și un cizmar se oferiră să-l radă, să-i îmbrace și să-i încalțe pînă la sfîrșitul vieții. Numai o femeie bogată care înainte de cursă se legase să la de bărbat pe învingător nu-și ținu promisiunea dînd află că Spiros e un simplu cioban.

„Dați-mi înapoi medaliile"

Cu aceste cuvinte pe buze a murit în 1953, sărac și neconsolat, în vîrstă de 64 de ani Jim Thorpe, atletul minunat al cărui nume îl veți căuta zadarnic pe lista învingătorilor olimpici. Și totuși la fiecare 4 ani, cu toții evocă pe acela care în realitate a fost adevăratul erou al Olimpiadei a V-a: Stockholm (1912). Jim Thorpe, pe numele său adevărat Wa Tho Chuk, născut dintr-o familie de indieni americani a cîștigat atunci titlul de campion olimpic la decatlon (8412 puncte) și la pentatlon. Pentru vremea aceea cînd mijloacele de antrenament erau încă rudimentare Thorpe era un atlet excepțional. El sărea la înălțimea 1.95 m., alerga suta de m. în 10,8 secunde, sărea

la lungime 7,08 m. și era capabil să lupte singur în toate probele atletice cu o echipă a unui colegiu american. Dar vestea despre triumful tînărului sportiv indian nu a sunat plăcut la urechile rasiștilor americani. S-a ticluit un denunț după care Thorpe ar fi primit 25 de dolari cu un an înaintea jocurilor în timp ce făcea parte dintr-o echipă de base ball. Profesioniștii au strigat puritanii și Comitetul olimpic american l-a descalificat pe viață obligîndu-l să înapoieze medaliile. A fost o lovitură necruțătoare care a apăsat asupra lui Thorpe pînă la sfîrșitul vieții. El cunoștea proverbul „Cînd vrei să-ți omori cîinele spui că el a fost turbat". Pe lista învingătorilor olimpici în locul lui a fost trecut numele suedezului Weiss. Iander. După mulți ani, un regizor american a turnat filmul „Gigantul stadionului" dar autorul și eroul filmului Jim Thorpe nu a primit nici măcar un dolar. Aceasta este povestea tristă a unui campion olimpic căruia i s-au furat medaliile.

Omul cronometru

Coborît parcă din legendele Kalevalei, Paavo Nurmi, finlandezul cu chipul de piatră a entuziasmat timp de aproape 10 ani mulțimile venite să-l admire pe marile stadioane ale Europei. Fizicul său nu avea nimic excepțional, dar o voință fără seamăn îl împingea spre victorie, făcîndu-l să pulverizeze distanțele și recordurile. Nurmi alerga ținînd în mîna stîngă un cronometru. Pașii săi se sincronizau perfect cu acele ceasornicului care era cel mai temut adversar al său. Fuleul său elastic și elegant, ritmul de o regularitate matematică aduceau ceva nou în probele atletice. La olimpiada de la Anvers (1920) Nurmi cîștigă proba de 10.000 m. și crosul. După 4 ani la Paris, mai

puternic ca totdeauna (avea atunci 28 de ani) Nurmi învinge în proba de 1.500 m. (3'53"6 — record olimpic). Tot el este primul la 5.000 m. (14'31"2/10 — record olimpic), la interval de numai o jumătate de ceas după prima cursă; apoi iese învingător la 3.000 m. (pe echipe) și în sfîrșit obține a patra victorie la cros probă disputată pe o căldură de +44 grade. La Amsterdam în 1928 Nurmi cîștigă proba de 10.000 m. și se clasează pe locul doi la 5.000 m. În total trei olimpiade dominate de marele atlet care a cîștigat 7 medalii de aur și 3 de argint.

Săgeata neagră

Berlin 1936. Pentru oficialitățile naziste a 11-a olimpiadă trebuia să fie o demonstrație a superiorității rasei germane în sport. Lucrurile s-au petrecut altfel. Spectatorii au aplaudat victoriile fără seamăn ale formidabilului Owens, atletul negru care s-a încununat de 4 ori campion olimpic, dînd o palmă usturătoare apologeților filozofiei rasiste. La jocurile de la Berlin germanii au făcut o figură de planul doi, toate privirile erau ațintite asupra lui Jesse Owens și fraților săi de culoare. Dictatorul Hitler furios pe succesele „batalionului negru"

a refuzat să strîngă mîna atleților negri și a părăsit tribuna.

Owens avea 22 ani și confirma în mod strălucit cele șase recorduri mondiale stabilite cu un an înainte la Ann Arbour. Patru victorii unice în felul lor l-au consacrat ca unul dintre cei mai mari eroi ai jocurilor olimpice. El a cîștigat probele de 100 m. (10,3), 200 m. (20,7), lungime (8,06 m.), și ștafetă (4x100 m.), „Expresul de la mijlocul nopții" cum mai era supranumit Owens sosea totdeauna cu cîteva zecimi de secundă înaintea adversarilor săi alergînd fără să se agite, fără să se grăbească.

Olandeza zburătoare

Ca și Owens, la Berlin, atleta olandeză Fanny Blankers — Koen a izbutit să cîștige patru medalii de aur la o singură olimpiadă (Londra, 1948) și să doboare trei recorduri mondiale. Ea mai participă la Jocurile Olimpice din 1936, dar nu reușise să se remarce. După 12 ani (avea acum vîrsta de 30 de ani și era mamă a doi copii), Fanny devine eroina Jocurilor Olimpice. Și, în timp ce, între două curse era nevoită să se abată pe la cabine ca să-și alăpteze fetița nou născută, cu care sosise la Jocuri, Fanny cîștigă probele de 100 m. (11,9), 200 m. (24,4), zboară peste garduri ca s-o învingă pe englezoaica Gardner cu timpul de 11,2 și participă la victoria echipei sale în proba de

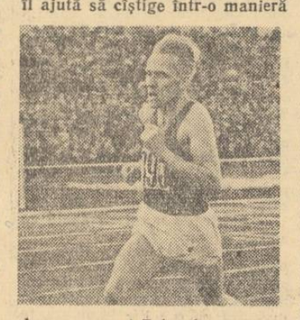

ștafetă. Printre spectatori, cel mai fericit era, bineînțeles, soțul și antrenorul său, Blankers.

Locomotiva umană

Emil Zatopek, fiul unui muncitor timplar din Kaprovnițe, el însuși exploatat ca ucenic la fabrica Bata din fostul Zlin, vine după 20 de ani să egaleze gloria lui Nurmi. Recordurile încep să cadă unul după altul sub pașii neobosiți ai lui Emil care îi uimește pe specialiști, contrariați de stilul său „neeconomic", pe medici, nedumeriți de sursa colosalei energii într-un corp obișnuit, dar entuziasmează spectatorii. Zatopek se antrenează după o metodă care va produce revoluție în lumea atletismului. El aleargă prin păduri, în echipament de soldat, peste cîmpii, de dimineața pînă seara, oricînd găsește o clipă liberă, parcurgînd zeci de km. O întreagă generație de fondiști Hlino Reiff, Pujazzon, Mimoun se înclină în fața cehoslovacului. E primul care parcurge 10.000 sub 29'. El cîștigă cu atît mai ușor cu cît cursa e

mai lungă și mai grea. Acest lucru s-a văzut la Helsinki unde „Omul locomotivă" a cîștigat trei medalii de aur la 5.000 m. (după o cursă fantastică în care a demarat pe linia dreaptă de la sosire) 10.000 m. și... maraton probă în care alerga pentru prima oară. Cînd a sosit pe stadion întreaga mulțime l-a aclamat pe acela care învinsese limitele rezistenței umane.

Marinarul din Baltica

Olimpiada de la Melbourne va rămîne în memoria oaspeților legată de un nume: sovieticul Vladimir Kuț, erou de necontestat al acestor jocuri, singurul care a reușit să egaleze în măreție pe alți doi mari alergători de fond Nurmi și Zatopek. Trecuseră trei ani de cînd pe stadionul Republicii din București un tînăr blond, cu ochi albaștri, bine legat, îl obliga pe celebrul Zatopek să-și egaleze recordul pentru a nu pierde cursa de 5.000 m. Kuț avea 26 ani. Începuse tîrziu atletismul, fiind descoperit la un cros al marinarilor. Apoi despre „Marinarul din Baltica" s-a vorbit tot mai mult. Numele său a început să fie trecut pe lista recordmanilor mondiali. În noiembrie 1956, pe stadionul Kriket Ground din Melbourne, Vladimir Kuț (avea 29 de ani), ridică tribunele în picioare uimind pe toată lumea cu vitalitatea sa fenomenală care îl ajută să cîștige într-o manieră

de care numai Zatopek era capabil, cursele de 5.000 m. și 10.000 m. după întreceri titanice cu englezul Pirie. Jocurile de la Melbourne au fost punctul culminant al scurtei, dar prodigioasei cariere a lui Vladimir Kuț. Bolnav de stomac s-a retras din concursuri lăsînd însă atletismului două recorduri pe care încă nimeni nu a putut să le doboare: 13'35" la 5.000 m. și 28'30"4 la 10.000 m.

Cine vor fi urmașii lui Nurmi, Zatopek, Kuț? Cine va fi eroul olimpiadei de la Roma? Întreaga lume sportivă așteaptă cu emoție să-i cunoască numele!

magazin

revistă săptămînală editată de ziarul

„ROMÎNIA LIBERA"

Redacția și administrația, piața Scînteii tel. 17.60.10

Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții.

PUBLICITATEA SE PRIMEȘTE LA ADMINISTRAȚIA REVISTEI, tel. 17.60.10. Interior 1400.

A fost aprinsă flacăra olimpică

(Urmare din pag. 1-a)

Romei pînă la Stadionul Olimpic, unde va avea loc festivitatea de deschidere a Jocurilor. Aici focul olimpic va arde pînă în ziua de 11 septembrie.

*

Olimpia, leagănul jocurilor antice, unde la fiecare patru ani se aprinde flacăra simbolică chemînd la întreceri pașnice tineretul lumii, se află în partea de nord-vest a Peloponezului, la 20 km. de marea Ionică, în cîmpia Elidei, pe malul riului Alfeos. Cu secole în urmă în această cetate s-au desfășurat timp de 1168 de ani, 292 de olimpiade, grandioase serbări sportive ale antichității. Jocurile Olimpice au fost o încununare a spiritului sportiv al elinilor, al năzuinței către armonia frumuseții fizice cu virtuțile minții. Jocurile simbolizau la vechii greci dragostea de libertate și de patrie, dorința de pace, de viață senină în care bătăliile să fie înlocuite cu luptele pașnice din arenă. În timpul Jocurilor orice lupte încetau între cetățile grecești, atunci cînd heralzii se răspîndeau în toată țara pentru a vesti — ekechiria — suspendarea ostilităților. Ideea de pace, de întrecere loială în lupte sportive este una dintre cele mai prețioase moșteniri pe care ni le-a lăsat Grecia antică. Jocurile Olimpice erau și o sărbătoare a artei, muzicii și literaturii. Cîntările coriștilor, vocile recitatorilor, versurile înaripate ale poeților, cîntări din flaute însoțeau întrecerile alergătorilor, luptătorilor pugiliștilor antici pe care Pindar, în celebrele sale ode, Fidias, Miron și Praxiteles, în marmură i-au imortalizat în opere de inegalabilă valoare artistică.

Au trecut 2736 ani de cînd în Olimpia s-au celebrat primele Jocuri. Înfruntînd scurgerea secolelor, calamitățile naturii, Olimpia dăinuie și astăzi străjuită de chiparoși și măslini bătrîni, transmițînd întregii lumi sportive nobilul și nepieritorul său mesaj de pace și înfrățire. Și în timp ce flacăra aprinsă la Olimpia se îndreaptă spre Roma, din toate colțurile globului mii de tineri albi, negri, galbeni, reprezentanți sportivi ai popoarelor, se grăbesc să fie prezenți la marea întîlnire care-i va uni sub faldurile steagului alb al Olimpiadei.

Romanul nostru ilustrat

DON QUIJOTE

Adaptare după Miguel de Cervantes

Ilustrații de Beca RIND

Poftindu-i la vînătoare, castelanii îi oferiră lui Don Quijote o frumoasă haină de vînătoare, iar lui Sancho un costum verde din postav scump. Cavalerul nu voi să primească straiele; dar scutierul se îmbrăcă repede, cu gîndul că le va păstra și le va vinde la primul prilej. Ajunseră vînătorii noștri într-o pădure deasă și-și aleseră locurile de pîndă. Ducesa, înarmată cu o suliță bine ascuțită, își alese un loc unde știa că dau fiarele mistrețil, iar lîngă ea veniră ducele și Don Quijote. Numai Sancho nu voi să descalece de pe asin și se dădu pe undeva pe la dos, într-un loc mai ferit.

Nu trecu multă vreme și văzură venind spre ei un mistreț fioros. Ferindu-se cu pavăza și înșfăcînd bine palosul, Don Quijote îi ieși înainte, urmat de ducesă și de duce. Mistrețul își alese însă tocmai hățișul în care se pitise bietul Sancho, care văzînd pericolul descălecă și se cățără pe un copac, sfîșiindu-și frumusețe de haine noi. Mistrețul fu repede încolțit și

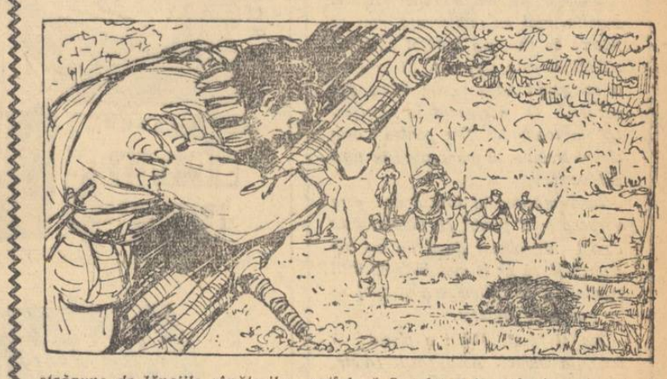

străpuns de lăncile vînătorilor, astfel că Sancho putu cobori, palid ca un mort, din copac.

Legară mistrețul ucis pe spinarea unei vite și plecară cu tot alaiul spre niște corturi pregătite dinainte pentru popas, unde se așternuse o masă bogată. Iar cînd se lăsă seara, se pregătiră de odihnă. Dar n-apucară să închidă bine ochii, că fură treziți de un zvon de muzici războinice, de sunete de corn și de surle vînătorești și iată că își făcu apariția un soi de drac, care sufla într-un cogeamite corn de bou.

— Cine ești și unde te duci? îl întrebă ducele.

— Sînt Diavolul și-l caut pe Don Quijote de la Mancha. Iar oamenii care vin după mine sînt șase cete de vrăjitori, care o aduc pe Dulcineea din Toboso cea neasemuită în astă lume. Dulcineea e vrăjită și este însoțită de frîncul Montesinos, care vrea să-l învețe pe Cavaler cum s-o dezlege din vrăji pe domnița.

Se auziră apoi hurubuituri și se făcură văzute niște care încărcate cu

vrăjitori falnici, iar după ele un car mai mare decît toate, înconjurat de 12 străjeri cu torțe în mîini. Pe un jilț, în mijlocul carului, era așezată o adevărată zînă, avînd fața acoperită cu un văl subțire, încît tot i se putea vedea tinerețea și frumusețea fără seamăn. Lîngă ea se afla un om îmbrăcat cu un caftan care îi acoperea tot trupul — iar fața îi era a Morții însăși. Aflară, din spusele lui, că e Merlin, regele vrăjitorilor și că a venit să-l învețe pe cavaler cum s-o descînte de vrăji pe domnița. Leacul era din cale afară de ciudat: scutierul Sancho să-și tragă singur trei mii trei sute de bice pe bucile dinapoi, dar în așa chip încît să-l usture și să-l doară și să-l ardă...

Care auzind acestea, Sancho sări ca ars și spuse:

— S-o ia naiba de domnița, din partea mea poate să rămînă vrăjită pînă la moarte, că eu nu trei mii, dar nici trei bice n-am de gînd să rabd!

Asta îl supără din cale afară pe Don Quijote, care-i strigă scutierului

că dacă nu îndeplinește porunca, apoi îl leagă gol pușcă de un copac și-i trage el, Cavalerul, nu trei mii treisute, ci șasemii șasesute de gîrbace.

— Nu e chiar așa, îl potoli Merlin vrăjitorul, pentru că vraja nu se duce decît dacă bunul Sancho va primi bicele cu toată voia lui, nu cu de-a sila. Dar Sancho nu se înduplecă în ruptul capului. Îl rugă și-l amenință însăși Dulcineea, îl rugară apoi ducele și ducesa, iar ducele îi făgădui că va fi răsplătit regește, dîndu-i-se o funcție de mare dregător. Sancho se înduplecă pînă la urmă, iar cînd auzi aceasta, Don Quijote îl luă de gît și-l sărută pe obraji.

Ducele și ducesa nu mai putură de bucurie — căci ei puseseră la cale toată această șotie — și dădură ordine slujitorilor cum să se poarte cînd Sancho va veni să-și ia în primire dregătoria făgăduită. Iar lui Sancho îi spuseră că-i dau în stăpînire un ostrov rodnic și îmbelșugat, pe care să și-l chiverniseaască el singur. Îi dădu scutierului povețe și Cavalerul, — cum să se poarte în dregătoria lui.

În seara aceea Sancho, însoțit de un mare alai, îmbrăcat ca un cărturar, călare pe un catîr și urmat de asinul lui, gătit și el la porunca

ducelui, porni spre dregătorie, după ce-și luă rămas bun de la duce și de la ducesă și primi binecuvîntarea stăpînului său. Ajunse într-un sat cu vreo o mie de suflete, unde fu întîmpinat de mărimile așezării, în dangătele clopotelor. Fu însoțit la biserica satului unde se închină, apoi i se încredință cheile satului și-l declarară diriguitor pe viață al ostrovului Barataria.

Sancho fu instalat într-o casă mîndră, un adevărat palat, unde-l aștepta o masă împărătească. Un copil de casă îi legă lui Sancho, pe sub bărbie, un ștergar, un altul îi puse dinainte un taler cu bucate, dar n-apucă să ducă la gură dumicatul că îi și luară farfuria din față și-i puseră alta cu bucate și mai gustoase. Din nou vru să ducă Sancho mîncarea la gură și din nou slujitorul îi luă farfuria dinainte și-i aduse alta și mai îmbietoare. Și tot așa îi făcură cu toate bucatele acelea atît de îmbietoare.

(Va urma)

CARNET PEDAGOGIC

Mihai e corigent!

Mihai are 11 ani. Este brunet, cu niște ochi mici, vioi, cu un nas în vînt; foarte, foarte alintat și... corigent la matematici.

Alte semne particulare n-are.

Un an întreg n-a învățat nimic la matematici, n-a muncit deloc, totuși a reușit ceva: a reușit să-și convingă părinții că este persecutat. Și ca să fiu sinceră n-a fost greu, căci mămica și tăticul erau de mult convinși că băiețelul lor e un copil excepțional și că, deci, profesorul singur este vinovat de acest eșec.

După încheierea situației școlare, familia, mai cu indiferență, mai cu părere de rău, s-a învățat cu ideea că Mihai este corigent. Și în fond o corigență nu este un lucru ireparabil. O corigență se „corijează" la toamnă. Dar pentru asta elevul trebuie să muncească în timpul verii.

Însă mămica și tăticul de care vorbesc s-au gîndit că băiatul este destul de obosit după un an de muncă și că ar fi mai bine ca întîi copilul să se odihnească și apoi să se apuce de învățat.

Zis și făcut. Mihai a plecat la țară, la bunici. Adio cărți, caiete, adio matematici! Nimeni nu s-a gîndit că măcar un ceas pe zi băiatul nostru ar fi trebuit să învețe ca să recupereze tot ce pierduse în tot cursul anului. Nimeni nu s-a gîndit că numai printr-un efort echilibrat, dar continuu elevul își poate pune la punct materia pe care a neglijat-o atîta amar de vreme.

Și Mihai al nostru a rămas la țară, fără nici o grijă, timp de o lună. Cînd s-a întors copilul acasă, tăticu a fost de părere că ar fi timpul să se apuce de lecții. Dar Mihăiță l-a convins repede că mai este destul timp. Vacanța e doar destul de mare.

— Lasă tăticule în august avem destulă vreme. Știi doar că eu învăț repede, și apoi... eu cunosc destul de bine materia. Am avut doar ghinion...

Și tăticul a capitulat. Mihăiță e doar un copil deștept. Are dreptate în ce spune. Și afară de asta e vară, e cald și lui tăticu îi vine cam greu să supravegheze lecțiile. Lasă în august. Ei, da! în august copilul va învăța.

Și zilele au trecut. Acum sîntem în august. Ce-i drept, lecțiile au început. Întîi s-au făcut zilnic. În fiecare după masă băiatul, sub supravegherea tatălui făcea un număr de exerciții, dar apoi și unul și altul au ajuns la concluzia că e prea greu.

— Lasă, tăticule, e prea mult în fiecare zi. E doar vacanță, eu cînd mă mai joc? Facem acum de 3 ori pe săptămînă și în ultimele zile dăm marea bătălie.

Și tăticu a fost iar de acord. Poți să nu fii de acord cu un copil care pune atît de „just" problema și care e atît de deștept?

Cînd însă cineva din familie și-a exprimat odată nemulțumirea față de felul în care Mihai se pregătește pentru corigență, știți ce a răspuns mămica?

— Lasă, dragă, e doar vacanță, lasă-l să se joace! Ce vrei să-l surmenez? Și apoi cît va ști e destul, că doar nu-l fac profesor de matematici. Și convinsă că are dreptate a închis discuția.

Nu știu de ce, dar cînd stau și mă gîndesc la toate astea capăt certitudinea că dacă Mihai va cădea la corigență, mămica și tăticu, odată în plus, vor afirma că copilul lor e persecutat.

Lili PLAIU

Răspundem cititoarelor

ADINA S. — Oradea. Vă recomandăm această rochiță foarte practică datorită boleroului care se poate scoate și pune cu multă ușurință. În față, boleroul are o fentă prin care iese garnitura rochiei — ce poate fi o fundă sau un rînd de nasturi după dorință. Gulerașul boleroului se face din pichet alb sau dintr-un material la culoarea imprimeului.

Rochiță cu bolero

PRACTIC

Scoaterea petelor

Continuăm să dăm cîteva sfaturi practice pentru scoaterea unor pete, mai frecvente în acest sezon.

— **Petele de vin** se scot fie cu lapte fierbinte, fie cu sare de măcriș; apoi țesătura se clătește (locul pătat) bine de tot cu apă.

— **Petele de cafea** se curăță astfel: se ia un prosop înmuiat în apă rece și bine stors și se bate peste locul pătat cu el.

— **Petele de ciocolată** se curăță cu benzină sau alcool slab; urmele se șterg cu apă oxigenată.

— **Petele de lichior** se scot cu alcool și apă în părți egale. Dacă ies mai greu, atunci folosim apă oxigenată cu puțin amoniac.

— **Petele de acid** se scot cu amoniac; dacă stofa pătată este colorată, pentru a readuce culoarea trebuie dat și cu puțin cloroform.

— **Petele de bere** se scot cu apă oxigenată la care adăugăm puțin amoniac.

— **Petele cu gălbenuș de ou,** se rad ușor cu o lamă ascuțită. Apoi se spală locul ce a fost pătat. Dacă au rămas urme de la spălat, le decolorăm cu apă oxigenată.

— **Petele de iarbă** ies ușor dacă le spălăm cu săpun, iar apoi turnăm peste țesătură apă fierbinte.

— **Petele de petrol** de pe stofe le putem scoate în felul următor: așezăm partea pătată între două sugative, iar apoi călcăm cu un fier fierbinte.

— **Petele de nuci** ies dacă le spălăm cu apă nesărată în care am fiert fasole albă.

— **Petele de rouge de buze** se șterg cu apă și săpun; apoi frecați marginile rămase cu apă oxigenată.

— **Petele de rugină** se scot cu zeamă de lămîie. Înainte de a picura zeama, presărați puțină sare pe locul pătat.

— **Petele de noroi** se spală cu apă și săpun.

— **Petele de luciu** (lustrul). Pentru a îndepărta lustrul de pe o țesătură neagră sau de culoare închisă, se perie porțiunea lustruită cu o perie înmuiată în oțet, apoi se calcă prin aburire.

— **Pete de mîncare:** Acest fel de pete sînt cele mai frecvente. Ele nu pot fi îndepărtate totdeauna numai cu apă, datorită faptului că ele conțin o varietate mare de substanțe ca: zaharuri, făină, amidon, albumină, grăsimi, siropuri. Petele de mîncare, care conțin grăsimi — particule insolubile — pot fi îndepărtate prin tratare cu săpun și apă caldă, în care s-a adăugat în prealabil amoniac (2 părți la 10 părți apă). Dacă țesătura pătată nu se poate introduce în apă, se recomandă ca sub locul pătat să se așeze o pînză curată, iar pata să fie stearsă ușor cu un tampon muiat în apă caldă cu amoniac și săpunită. După fiecare tamponare se deplasează pînza așezată sub pată. La sfîrșit se limpezește cu apă.

— **Petele de mucegai:** 100 grame săpun alb, 50 grame praf de scroboală albă, 100 grame sare pisată mărunt, se amestecă cu zeamă de lămîie sau cu o soluție de sare de lămîie, pînă se obține o pastă. Se întinde pe dosul petei această compoziție și se lasă să stea la aer pînă dispare tot mucegaiul; apoi se clătește cu apă caldă și rece. Dacă sînt proaspete, petele de mucegai se tratează cu o soluție fierbinte, formată dintr-o parte sare și o parte amoniac, dizolvate în 2 părți apă. Apoi se spală bine cu o linguriță de clorură de amoniu (țipirig) și se dizolvă într-un sfert de pahar cu apă caldă. Cu această soluție se spală rufele bine și se întind, dacă este posibil, la soare.

Doina POPA

Gulere moderne

În această vară se poartă mult gulere mari atît la rochiile de dimineață cît și la cele elegante. Gulerul mare acoperă umărul și brațul înlocuind boleroul. Se poate confecționa din materialul rochiei, pichet, organdi, nylon sau orice alt material.

1. Guler din pichet cu colțișori pe margine, prins cu capse pe o rochie cu decolteu mare. În acest fel putem moderniza o rochie veche.

2. Gulere suprapuse din material subțire (organdi, nylon) pentru rochii de seară din același material.

3. Guler „marinar" din material în dungi prins peste o rochie decoltată, fără bretele.

4. Coleretă cu croială „en forme" prinsă într-un singur nasture, ceilalți doi rămînînd deschiși.

5. Guler alb în formă originală, asortat la rochii uni în culori tari.

PE SCURT

— Ca să nu se usuce, brînza se va pune pe farfurie lîngă o bucățică de zahăr și se va acoperi cu altă farfurie. Timp de o săptămînă întreaga brînză va rămîne perfect proaspătă.

— Pentru ca laptele să nu se acrească pe timp călduros, se va pune cana cu lapte într-un vas lat cu apă rece. Apa trebuie să ajungă pînă la jumătatea cănii. Apoi cana se acoperă cu un șervet curat, umezit și stors, ale cărui capete trebuie să fie cufundate în apă; totul se așează într-un loc unde este curent de aer.

— Dacă vasul cu lapte se acoperă cu un capac și se învelește cu un strat nu prea gros de vată care se înfășoară cu ață și se pune într-o farfurioară cu apă rece, laptele se va păstra proaspăt.

— Vasele de lapte trebuie spălate mai întîi cu apă rece, apoi cu apă fierbinte

— Laptele și produsele lactate se păstrează în încăperi ferite de lumina zilei, la o temperatură de pînă la 6 grade C.

— Untul se păstrează cel mai bine în ambalaj închis, căptușit cu pergament (muiat în prealabil în soluție de sare).

— Ceapa tocată nu se arde și capătă o culoare frumoasă, dacă înainte de a fi prăjită va fi dată prin făină.

— Legumele se fierb în apă sărată pentru ca să aibă un gust mai bun și să păstreze cît mai multe substanțe nutritive. Cel mai bun lucru este să se fiarbă legumele într-un vas acoperit în apă puțină. Legumele fierte în apă multă pierd o cantitate mare de substanțe nutritive. Dacă se fierb la abur, ele păstrează și mai multe substanțe nutritive.

— Legumele și zarzavaturile își păstrează culoarea dacă în apa în care se fierb se adaugă un praf de bicarbonat de sodiu (aproximativ jumătate de linguriță la 1 kg de legume).

— Zarzavatul veșted se poate împrospăta dacă se pune pentru o oră în apă rece în care s-a adăugat o lingură de oțet.

— Legumele înghețate se dezgheață ținîndu-le în apă rece. După cîteva ore această apă se varsă și se toarnă alta ușor sărată.

— Pentru ca mîinile să nu se înegrească, cartofii și toate legumele se vor curăța cu un cuțit inoxidabil. De asemenea înainte de a începe curățatul, mîinile se umezesc în oțet și se lasă să se usuce fără să fie șterse.

— Pentru ca să nu se înegrească în timp ce se curăță, ciupercile curățate se pun într-o cratiță cu apă rece puțin sărată. În apă se adaugă și puțin oțet.

— Pătrunjelul, mărarul, menta se păstrează proaspete timp de cîteva zile, chiar pe vreme extrem de călduroasă, dacă se țin într-o cratiță ermetic închisă și absolut uscată. Verdeața trebuie să fie de asemenea uscată (nestropită cu apă).

Ghidul gospodinei

MENIUL SĂPTĂMÎNII

— Budincă franțuzească; Mușcaca de vinete; Compot.

— Cremă de zarzavat cu smîntînă; Tăieței cu varză dulce-sălată; Struguri.

— Suflu de fasole verde; Fiecat la tigaie cu cartofi-sălată; Gogoși din aluat pripit.

— Ciorbă rusească; Limbă cu sos de smîntînă; Fructe.

— Supă cu găluști; Ostropel de pasăre; Compot.

— Coltunași cu brînză de vaci; Chiftelușe cu sos de roșii; Strudel de mere.

— Fasole verde cu crochete de griș; Rasol de pasăre cu mujdei de usturoi; Tort cu cremă de cacao.

TORT CU FRUCTE ȘI FRIȘCĂ

Cantități: 5 albușuri de ou, 150 g. zahăr pudră, 250 g. frișcă proaspătă, zahăr vanilat, 250 g. fructe. Bateți albușurile adăugînd zahărul puțin cîte puțin pînă se face spumă. Această compoziție se toarnă în două forme de tort pe care le puneți la copt la un foc mic timp de 20 de minute, blaturile trebuind să-și păstreze culoarea albă. Se pune apoi o foaie pe un platou se toarnă deasupra o parte din frișca bătută cu zahăr, peste ea se pune cea de a doua foaie peste care se adaugă din nou frișcă. Se garnisește abundent cu coacăze, caise sau alte fructe care în prealabil au stat cu puțin zahăr deasupra, spre a se muia.

Prăjituri de sezon

PRĂJITURĂ DE GRIȘ CU FRUCTE

Cantități: 1 litru de lapte, 6 linguri de griș, 6 linguri de zahăr, 250 g. fructe. În laptele îndulcit cu trei linguri de zahăr și vanilat fierbeți grișul timp de 10 minute. După aceea faceți un compot din puțină apă cu fructele respective și restul de zahăr, bine legat. Strecurați-l și amestecați-l cu grișul fiert, care și el trebuie să fie consistent. Turnați compoziția într-o formă de savarină pe care o lăsați la rece timp de cîteva ore după care o răsturnați pe o farfurie rotundă. Cu fructele din compot umpleți mijlocul și garnisiți-o de jur împrejur.

SPUMA DE BRÎNZĂ DE VACI CU FRUCTE

La 250 g. brînză de vaci se adaugă 2 linguri de lapte dulce, cîteva lingurițe de zahăr — după gust —, 3 linguri de frișcă, puțin rom și vanilie. Totul se bate bine pînă obținem o compoziție spumoasă. O punem apoi în compotiere. Pe deasupra adăugăm sferturi de fructe și la sfîrșit frișcă bătută cu zahăr. Se pune la rece și se servește cu biscuiți.

RENGLOTE SAU CAISE „POMPADOUR"

Cantități pentru 6 persoane: 1 kg. caise sau renglote bine coapte. Se spală, se curăță de coajă și se strivesc cu furculița făcînd din ele un piure. Această compoziție o punem într-un vas mai larg, peste care adăugăm 12 jumătăți de caise sau renglote. Punem totul la rece. Într-un castron batem 3 gălbenușuri de ou pe care le desfacem cu 3 lingurițe de apă rece, 100 g. zahăr pudră, 2 pahare de vin alb îndulcit. Acest amestec se pune la un foc mic și avem grijă să-l amestecăm tot timpul pînă cînd se face spumă. Se lasă să se răcească iar după aceea îi adăugăm 4 linguri de frișcă. Această compoziție se toarnă peste fructe. Se lasă la rece pînă cînd se servește.

Rochii combinate pentru seară

1. Rochie de seară din voal sau naylon imprimat, brocard etc. Corsajul decoltat pînă pe umeri cu bretele terminate cu funde și talie prelungită. Fustă dreaptă și strînsă spre poale, redînd linia nouă a modei din acest an. Pe umeri se prinde o coleretă atunci cînd vrem ca toaleta să fie mai modestă și purtată pe stradă. Prin două butoniere trecem fundițele de la corsaj pe coleretă.

2. Rochie tinerească cu un decolteu mare și fustă cu falduri laterale orientate spre față; aceeași linie a fustei. Din talie și pînă sub bust rochia are o coleretă din două culori garnisită cu trandafiri în culorile respective confecționate din bieuri și prinsă invers. Rochia are o jachetă scurtă care acoperă corsajul pînă la corsetă și se poartă în serile răcoroase fără să diminueze nota de eleganță pe care o are rochia.

3. O rochie simplă pe corp, decoltată; este completată de o fustanelă cu cordon lat care se leagă în față și un bolero scurt pensat și cu mînecuțe scurte kimono. Această rochie cu variante este practică și elegantă formînd totodată mai multe modele.

4. Complet de seară compus din rochie dreaptă nlisată în întregime, decoltată, cu cîte două bretelițe pe umeri și cordon îngust în talie. Cu mantoul, toaleta formează o rochie-tunică foarte modernă în acest sezon.

Desene de Ludmila OGRINJEANU

CURIERUL NOSTRU

D. D. — Rădăuți: Felul cum au evoluat lucrurile de la ultima dv. scrisoare și faptele care s-au mai întîmplat între timp, ne fac și pe noi să credem că nu există altă soluție decît cea la care s-au gîndit și prietenii dv. care vă cunosc foarte bine pe amîndoi. Înainte de a lua însă o hotărîre definitivă, este bine să mai discutați și să-i propuneți să cereți amîndoi, la terminarea studiilor, repartizare într-o regiune depărtată de cea în care locuiesc cei sub influența cărora se află el și care-l îndeamnă la asemenea comportări. Noi sperăm că scăpînd de sub aceste influențe negative, el se va schimba și vă veți putea continua viața în cu totul alte condiții. Dacă nu va accepta nici această propunere, înseamnă că va trebui să aplicați soluția propusă de prieteni. Nu vedem nici noi o altă ieșire din această situație. Mai scrieți-ne.

F. și F. — Călan: Într-adevăr, la centrul cinematografic de la Buftea există o școală de genul celeia care vă interesează pe dv. Pentru a obține toate informațiile necesare adresați-vă în scris secretariatului acestei școli.

ELA: Lucrurile sînt foarte încurcate acum, dar trebuie să recunoașteți că și dv. ați contribuit la aceasta prin faptul că nu ați avut o poziție precisă și fermă de la bun început. Nu va fi chiar așa ușor să le lămuriți pe toate. Va trebui să aveți răbdare și voință, și mai ales să vă străduiți foarte mult pînă veți reuși. Este clar că prima acțiune pe care trebuie să o întreprindeți se referă la desfacerea a ceea ce ați făcut dintr-o totală lipsă de judecată. Ați acceptat cu prea multă ușurință și chiar fără simț de răspundere fața de dv. cele ce vi s-au propus. Ați socotit totul o glumă? Această glumă vă va va costa mult timp și efort ca să reveniți la situația în care ați fost înainte. Rețineți însă faptul că este posibil așa ceva și chiar obligatoriu pentru dv. Fiind vorba de un lucru mai greu, aveți nevoie și de ajutorul practic al unui specialist în problemă. După ce veți rezolva acest lucru nu vă grăbiți să luați o hotărîre de același fel pînă cînd nu sînteți convinsă că este bine ceea ce faceți. Mai așteptați. Ați făcut o dată o greșeală. Nu este cazul să faceți imediat alta nouă. Dovediți mai multă putere de judecată.

DORA C. — Deva: La rubrica noastră „Cum să ne purtăm în societate" am răspuns la problema care vă interesează pe dv. Pe scurt, vă răspundem doar că se poartă numai la rochiile de vară, fie din nailon, fie din mătase sau bumbac. Vom ține seamă de propunerea dv. privind pe cei ce vor să facă schimb de vederi.

NOUTĂȚI

În decurs de numai zece ani, (1950—1960) industria conservelor din țara noastră a reușit să obțină o creștere a producției de 3 ori la conserve de legume sterilizate, tot de atîtea ori la paste de tomate și de două ori și jumătate la gemuri, compoturi și dulcețuri.

Prezentîndu-vă cîteva din noutățile industriei de conserve veți vedea cît de mult este ușurată grija gospodinelor.

Sucul de roșii, care conține o gamă întreagă de vitamine și care poate fi recomandat copilului ca și adultului va apare în toamnă în cantități mult sporite.

Dintre sortimentele de conserve de legume în ulei, se pregătesc: ghiveci în ulei, ardei umpluți cu orez, roșii umplute cu orez, dovlecei în ulei, vinete în ulei, vinete tocate, tocană de legume. Toate aceste conserve vor apare în acest an într-o prezentare mult îmbunătățită.

Vor apare în comerț și diferite compoturi, marmelade, gemuri; marmeladă de prune, compot de cireșe, caise, prune, dulceață de smeură, afine, cireșe, vișine etc.

Produsele dietetice au cucerit aprecieri bine meritate din partea consumatorilor. Pentru a satisface cererile crescînde în acest an vor fi lărgite sortimentele conservelor și compoturilor dietetice. (Ele se prepară fără sare sau zahăr, astfel că pot fi consumate de bolnavii de diabet etc). Vor apare conserve dietetice de mazăre, dovlecei, fasole și altele precum și compoturi dietetice de caise, pere, prune piersici etc.

Și ca un ultim amănunt care nu este lipsit de importanță: vor apare borcane tip „Omnia" care se deschid foarte ușor, chiar cu ajutorul unei monede de 25 bani și pastă de tomate și în cutii de 100 gr.

Rica NICOLESCU

Sfaturi cosmetice

OLIMPIA P. Pentru înălțurarea neajunsului de care vă plîngeți în legătură cu nasul dv. este recomandabil să vă masați această porțiune, seara, la culcare, cu următoarea pomadă: borax 10 g., lanolină 3 g., vaselină 3 g., tinctură capsici X picături. După ½ de oră ștergeți pielea nasului cu următoarea loțiune: camfor 0,50 g. alaun 1 g., acid boric 1 g., alcool de 70 de grade 40 g., apă 60 g. În cazul în care lucrul nu dispare puteți folosi loțiunea și în cursul dimineții lăsînd însă să se abzugă. În privința întrebării a doua este necesar să vă adresați unei clinici de specialitate deoarece probabil este necesară o intervenție chirurgicală.

COCA — Simeria. Pentru îngrijirea mîinilor înegrite din cauza treburilor gospodărești este necesar să le frecați cu un tampon de vată înmuiat într-o soluție de sare de lămîie, după care spălați mîinile cu apă călduță și săpun — clătiți cu apă rece și masați-le cu glicerină amestecată cu apă oxigenată. Pentru înălțirea unghiilor este recomandabil să le țineți zilnic timp de 10 minute în unidelema călduț.

NUȘ — Orașul Stalin. O condiție esențială în cazul dv. este să renunțați să mai zgîndăriți cosurile. Porii dilatați se datoresc unei exagerate secreții de grăsime. Recomandabil este ca dimineața și seara să vă ștergeți obrazul cu următoarea loțiune: acid salicilic 1 g, camfor 1 g, alaun 1 g alcool 35 g, apă 65 g. Îmbibați un tampon de vată cu această loțiune și vă ștergeți obrazul pînă ce tamponul rămîne curat. Odată pe săptămînă aplicați o mască de gălbenuș amestecată cu 1 linguriță zeamă de lămîie; zilnic cînd aveți posibilitatea ștergeți-vă obrazul cu felii de roșii, lăsați să se usuce, apoi clătiți obrazul cu ceai de mușețel sau lapte proaspăt. După o lună scrieți mi dacă starea obrazului dv. s-a ameliorat pentru a vă indica o cremă în vederea dispariției urmelor de coșuri.

VALERIA DORU. Îndepărtarea punctelor negre se face în felul următor: începeți prin curățirea obrazului cu un lapte de demachiat sau cu o soluție ușor alcoolică. Aplicați în jurul orbilor o cremă grasă hrănitoare apoi expuneți obrazul la abur pe care-l realizați punînd la încălzit un vas cu apă în care ați aruncat un pumn de floare de mușețel. După 10 minute puteți stoarce punctele negre cu ajutorul a două degete învelite în tifon steril. Ștergeți obrazul cu o soluție alcoolică, că astringentă pentru închiderea porilor și dezinfectarea feței. Aplicați apoi o mască cu gălbenuș de ou.

Anca BOGDAN

MICUL CONSTRUCTOR

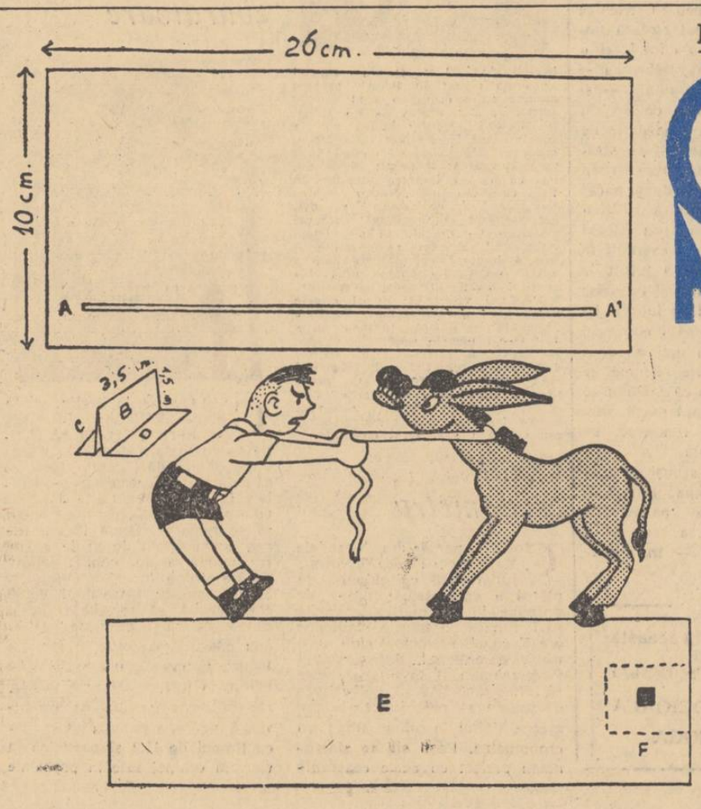

Omul cu... mîrțoaga

Decupați un dreptunghi din carton ceva mai tare, cu înălțimea de 10 cm. și lățimea de 26 cm. Pe linia A — A', faceți o tăietură de 1,5 mm., la 2 cm. distanță de marginea de jos. Dintr-o fișie de carton de proporțiile și cu îndoiturile din desen (BCD), faceți „minerul" jucăriei. Decupați apoi din revista postamentul E, dimpreună cu cele două personaje. Lipiți-l pe carton și tăiați cu atenție conturul. Lipiți una de alta aripile verticale ale „minerului", iar aripile C și D — orizontal, pe spatele postamentului E, așa fel ca B să fie la o distanță de 2 cm. de marginea lui de jos. În postamentul E faceți o gaură în locul indicat printr-un pătrățel negru. Întăriți locul punctat la F, lipind cîte un dreptunghi mic de carton de o parte și de alta a postamentului E. Gaura va trece și prin ele. Prin această gaură treceți o gumă subțire (ca aceea de la mingiile cu gumă) și înnodați-o așa fel ca, de la nod să rămînă încă vreo 8 cm. de gumă, din care, vreo 2 cm. lipiți pe dosul dreptunghiului C, cu un centimetru mai jos de punctul A'. Introduceți apoi, orizontal, minerul BCD în tăietura A — A', fără a întinde guma. Tăiați o fișie de hîrtie, înaltă de 2 cm. și 26 mm. și lungă de 26 cm., și lipiți-o deasupra dreptunghiului mare, în partea de jos a acestuia, așa fel ca postamentul E să rămînă între fișia aceasta și dreptunghi. Trăgînd minerul BCD spre A, băiatul va trage de funie; lăsînd liber minerul, măgărușul se va da cu încăpățînare înapoi. Colorați fondul și personajele.

FEL DE FEL

Verificați-vă cunoștințele!

Subliniați unul din răspunsurile fiecărei întrebări și apoi comparați răspunsul dv. cu cele pe care le publicăm la sfîrșitul rubricii de față.

1. Care din aceste gaze atmosferice crește proporțional la altitudini mari?
a) Oxigenul; b) Hidrogenul; c) Azotul; d) Ozonul.

2. Care este cel mai mare animal din lume?
a) Elefantul; b) Balena albastră; c) Rechinul; d) Crocodilul.

3. În viața cărui personaj, mărul a jucat un rol foarte important?
a) Atatürk; b) Leonardo da Vinci; c) Newton; d) Schiller.

4. Ce limbă străină este limba națională a Norvegiei?
a) Daneza; b) Suedeza; c) Finlandeza; d) Engleza.

5. Care general a devenit celebru folosind elefanți drept „care de război"?
a) Alexandru cel Mare; b) Hanibal; c) Cezar; d) Xerxes.

6. Care scriitor se numea în realitate Henry Beyle?
a) Moliere; b) Corneille; c) Racine; d) Stendhal.

7. Cum se numește unitatea de cantitate electrică?
a) Amper; b) Ohm; c) Volt.

8. Cine este autorul celebrului tablou „Moș Niculaie, cobzarul"?
a) Aman; b) Luchian; c) Grigorescu; d) Băncilă.

9. Pontus Euxinus a fost:
a) Filozof roman; b) Vechiul nume al Mării Negre; c) Port la Marea Mediterană; d) General din armata lui Cezar.

10. Ce este teratologia?
a) Studiul pămînturilor arabile; b) Studiul amprentelor digitale; c) Studiul artei primitivilor; d) Studiul anomaliilor anatomice.

11. Care scriitor romîn este înmormîntat la Palermo, în Italia?
a) N. Bălcescu; b) V. Alecsandri; c) Heliade Rădulescu; d) V. Cîrlova.

12. Care este țara cu cele mai multe și mai mari fluvii din lume (108.000 cursuri de apă)?
a) China; b) Uniunea Sovietică; c) India; d) Australia.

Cîntecul soarelui

Strada Kuiah-Nuri din Tașkent a devenit un loc de pelerinaj pentru melomani. Aci locuiește maestrul Usman Zuparov, care confecționează din lemn de dud, tot felul de instrumente muzicale. Fie că-i vorba de dutar-ul uzbek, fie de dombra kazahă, rubab-ul tadjik, tor-ul azerbaidjan sau komuz-ul kirghiz, ele se disting toate printr-o muzicalitate excepțională și un timbru deosebit de plăcut.

Zuparov a fost primul om din lume care a descoperit tonalitatea minunată a acestui lemn. El sculptează instrumentele din partea de trunchi expusă cel mai mult razelor solare, care se distinge prin fibrele ei fine și de mare rezistență.

Fiecare instrument cere o muncă stăruitoare de minimum un an de zile. De aceea muzicienii care achiziționează un instrument semnat „Usman Zuparov" devin posesorii unor rarități deosebit de valoroase.

Clinică medicală pe roți

Pe drumurile muntoase subcarpatice, și-a făcut apariția un nou vehicol. E o clinică pe roți, produsă în R.S. Cehoslovacă. Ea e dotată cu un aparat Roentgen și un laborator și dispune de un salon pentru bolnavi și unul pentru personal.

De asemenea, pe liniile ferate funcționează posturi sanitare pe roți, prevăzute cu echipament modern care deservesc pe muncitorii din exploatările forestiere cele mai îndepărtate.

Poliotiplast — dușmanul coroziunii

Coroziunea este un dușman aprig al metalelor. Cu 25 de ani în urmă ea distrugea încă anual aproximativ 30 milioane tone metal. Potrivit evaluărilor întocmite de specialiști, în 1959 din fiecare 100 milioane tone fabricate de metal pierderile de pe urma coroziunii au fost de cel puțin 8 milioane tone, o cantitate suficientă pentru fabricarea a peste 4 milioane autoturisme.

În zilele noastre coroziunii i se consacră studii speciale. Pe această temă apar cărți, articole, se țin prelegeri. Deocamdată lupta împotriva coroziunii, luptă care înghite fonduri uriașe, nu aduce încă întotdeauna rezultatele scontate.

Cu atît mai interesantă pare în această lumină realizarea unor oameni de știință din R.D.G. Ei au reușit recent să obțină un nou material anticorosiv. Poliotiplast. Noul material anticorosiv este rezistent la apă, nu este influențat de acțiunea lubrefianților a acizilor sau a alcalilor, este elastic și rezistent la vibrații. Materialul este aplicat ca învelis protector la aripile avioanelor, la puntea navelor și este folosit pentru pereții interiori ai rezervoarelor metalice.

O nouă stație seismică în Siberia

Pînă în prezent, enormele întinderi siberiene au fost foarte puțin studiate din punct de vedere seismic. Guvernul sovietic a hotărît crearea unei întregi rețele de stații seismice în Siberia orientală. Unele dintre ele vor funcționa încă în anul 1960. Celelalte vor intra în funcțiune în decursul anilor 1961-1965. Dotate cu dispozitivele cele mai moderne, aceste stații vor face studii sistematice asupra fenomenelor seismice produse pe întreg teritoriul globului.

Răspunsuri la „Verificați-vă cunoștințele"

1. — d; 2. — b; 3. — c; 4. — a; 5. — b; 6. — d; 7. — d; 8. — b; 9. — b; 10. — d; 11. — a; 12. — b.

REBUS-magazin

Peisaj marin

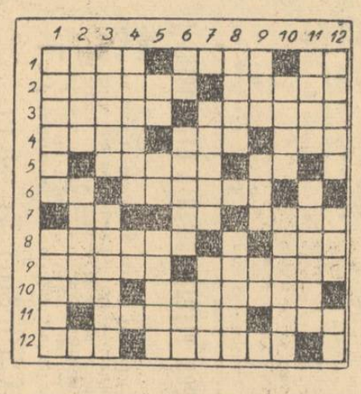

ORIZONTAL: 1) Constanța! — Loc amenajat într-un port pentru acostarea vaselor — Luca Popovici 2) ...Roaită, localitate pe litoralul Mării Negre — ...Sărat, stațiune balneară lîngă Brăila 3) Aici, la marginea mării, într-o seară cu lună de argint, s-a înfiripat un crîmpei de dragoste curată — Femeia-pește din mările mitologice 4) Loc într-un port pentru ancorarea vapoarelor — Fiul lui Poseidon, zeul mărilor — Garanție 5) Insulă în Marea Mediterană din arhipelagul Baleare — Calciu 6) Notă muzicală — Eleganță stațiune balneară pe țărmul Mării Negre 7) Operă — Insulă în Oceanul Atlantic — ...Euxin, numele antic al Mării Negre 8) Mare... la plural! — 56 roman 9) Acoperă țărmurile joase ale mării — Localitate de pe litoral cu o plajă minunată 10) Vechi popor italic — Acolo unde cerul și marea se întîlnesc... 11) Este scăldată la nord de apele Mării Mediterane — Construcție făcută pe țărmul mării 12) La mare este sărat, iar la munte ozonat — Sfîrșitul sezonului la mare.

VERTICAL: 1) Celebrul exilat pe țărmurile Pontului Euxin — A pluti pe apă 2) Porțiunea de apă lîngă țărmul mării, servind la adăpostirea navelor — Oraș antic la Marea Neagră, pe locul unde astăzi se ridică orașul Constanța 3) Animale domestice — ...de mare, pasăre care trăiește pe țărmurile mării 4) Mama-ia! — Pronume 5) Nota de pe sol! — Insulă în Marea Mediterană, lîngă Marsilia — La mare se practică înotul canotajul etc. 6) Întrebare — Arhipelag în Oceanul Atlantic — ...de Janeiro, port la Oceanul Atlantic 7) Sub calda lui privire se întind trupurile pe plaja aurie a țărmului — Nu e mare! 8) Grec din vechime — Sprijin 9) Din nou — Dop de butoi — Molibden 10) Pește de apă dulce — Duce o luptă permanentă cu apele Mării Nordului 11) ...tu, stăpîna mării, pe a lumii boită luneci — (Eminescu — Scrisoarea I) — Poftește pe cineva 12) Locul de întîlnire a celor ce se duc la mare — Nume de fată — În Mangalia!

Radu MARINESCU

Rustică

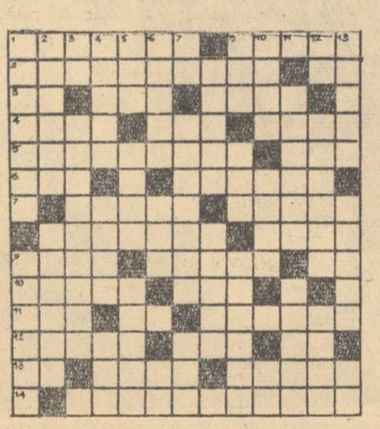

ORIZONTAL: 1) Roman din literatura noastră nouă, în care apare figura luminoasă a luptătorului înaintat pentru transformarea socialistă a agriculturii, Anton Filip — Scriitor romîn, a creat figura țăranului comunist Ilie Barbu, 2) În această nuvelă, Remus Luca ne descrie imaginea unui sat ardelean în anii de după eliberare (2 cuv.) — Măsură agricolă. 3) Unitate de timp — Pronume — Marcă romînească de tractor. 4) Pictor romîn, a transpus pe pînză o „Horă țărănească" „Peisaj cu case la țară" etc. — Prepoziție — Acordă sprijin G.A.C.-urilor prin credite, îndrumare agrotehnică, semințe selecționate etc. 5) Compozitor romîn, autorul cîntecului „Drag îmi e bădița cu tractorul" — Articol. 6) La telefon — Își lăsăcesc o viață nouă și îmbelșugată în gospodăriile agricole colective 7) Țăran comunist, căzut în lupta pentru transformarea socialistă a agriculturii. cărula Dan Deșliu l-a închinat un cunoscut poem — Lipsit de umezeală. 8) Autorul tabloului „Vizita unui grup de țărani din R.P.R. la Moscova" — Itinerar. 9) „Rustică" — Așiri — Ion Ursescu. 10) Una din „Gaițele" lui Chirițescu — Fir 11) Interjecție — Numeral — Mare muzician romîn, autorul suitei a III-a „Săteacă" 12) M. Sadoveanu pentru romanul Mitrea Cocor — Ori — Pronume. 13) Simbolul scandiului — Pictor romîn, autorul tabloului „Sosesc noi membri în G.A.C." (Iosif) — Săiesc. 14) Membru în gospodăria agricolă colectivă.

VERTICAL: 1) Compozitor romîn, autorul cîntecelor „Vizită în colectivă", „Mîndra mea e-n colectivă", „Bucuriî în sat", „Hora mare" etc. — Cunoscută cîntăreață de muzică populară romînească 2) Formează septetul (sing.) — Poet romîn, autorul piesei „În Valea Cucului", cu subiect din viața satului nostru. 3) Soare — Tehnică a împărțirii unui teren cultivabil în mai multe loturi și a cultivării lor prin rotație cu diferite plante. 4) Arini — Pămînt peste care a trecut tractorul — Localitate în Norvegia 5) Mare magazin moscovit — ...Vanghelina, soția lui Iacob Istrati, președintele G.A.C. din piesa „Recolta de aur" de A. Baranga — ...Mihale, autorul romanului „Ogoare noi" 6) Acre — Prefix — Pronume. 7) Negație — Scriitor romîn contemporan, autorul volumului „Grîu înfrățit" în care sînt zugrăvite aspecte din lupta țărănimii noastre muncitoare pentru transformarea socialistă a agriculturii — Fără apă. 8) „Aventură în... Dunării", roman de M. Sadoveanu, inspirat din viața satului după eliberare, — Roman de Titus Popovici în care este descris un moment al luptei țărănimii muncitoare condusă de partid pentru înfăptuirea reformei agrare în 1945. 9) Sursă de apă — Animal sălbatic — Holde aurii 10) Orășel în Noua Guinee — Ifose — Început de uvertură 11) Autorul romanelor „Desculț" și „Dulăii" în care este descrisă viața de chin și de mizerie dusă de țărani în timpul regimului burghezo-moșieresc — Stele. 12) Afirmație — Uniți — Oră 13) Pămînturi brăzdate — Poet romîn — Cult!

Matei ANGHEL

Stațiuni balneo-climatice

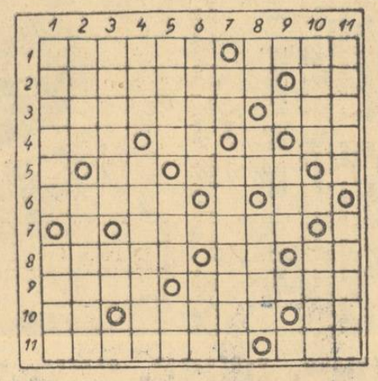

ORIZONTAL: 1) Localitate climaterică pe Valea Prahovei — ...Roșu, stațiune de odihnă situată la intrarea în Cheile Bicazului 2) Localitate pe Valea Oltului, vestită pentru apele ei minerale — Articol 3) Prilej pentru a pleca în stațiunile de la munte sau mare — Riu pe malul căruia se află cunoscutele stațiuni Călimănești, Govora etc. 4) Posedă — Măsură de suprafață — Pronume 5) Leon Predescu — Interjecție ciobănească 6) Stațiune balneară în regiunea București, rea la gust... — Pronume 7) Stațiune pe litoral 8) Compus organic — Const. Niculescu — În Borsec 9) Așa cum e aerul în stațiunile de odihnă de la munte — Stațiune climaterică în Regiunea Autonomă Maghiară 10) Olga Ionescu — A chema — Notă muzicală II) Materie primă pentru ulei — Infringere la șah.

VERTICAL: 1) Stațiune balneară recomandată în bolile reumatice — Corp indivizibil 2) Care stîrnește rîsul — O altă stațiune pe litoral 3) Se atașează la balon — Pomadă 4) Lac vulcanic, obiectiv principal al excursiilor turistice — O altă stațiune climaterică pe Valea Prahovei 5) Localitate în Republica Democrată Germană — Trei sferturi afară... — 3,14 6) Stea — Față 7) În Constanța — Erou mitologic, ale cărui băi, descoperite încă de romani sînt azi renumite în tratarea afecțiunilor reumatice 8) Radu Ionescu — Notă muzicală — Dar 9) Ate 10) Poate fi și mortal — De concert sau de așteptare 11) Cel din urmă — Dăruit.

I. PINTEA

Dezlegările jocurilor apărute în numărul trecut

OAMENI

ORIZONTAL: Nusici — Soarta — Eminescu — Leal — Mănuși — Cavale — Onomastică — Ex — Tînăr — Itari — A — I — IN — Pt — Polon — Vom — Ilară — Ind — Alecsandri — Or — Ta — Iași — Amare — Cerna — A — Uc — S — Marco — Omenesc — Ară — Sadoveanu.

BĂTAIE

ORIZONTAL: Dactilograf — Enervat — Oui — Strei — Ocale — Făl frumos — R — Agale — Acasă — Soră — Ano — Ar — Une — SR — Str — Ritmică — Imi — Aseară — Aman — RT — Tensiune — Eem — Teatral.

V. VASILIU

Sportivi în fața obiectivului fotografic

— ZÎMBIȚI, VĂ ROG!

GH. CHIRIAC

A găsit soluția!...

A. NOVOSELSKI

ZMEUL

Un zmeu plutea departe pe bolta sinilie
Purtîndu-și vesel trupul din sfoară și hîrtie.
Se avînta prin spații și-și flutura făloasă
Multicolora coadă din cîrpe de mătasă.
Plutea cu eleganță și se mîndrea că zboară,
Uitînd cum că de oameni legat e printr-o sfoară.
Și amețit pe semne, nici nu privea în jur,
Făcînd într-una tumbe, scăldîndu-se-n azur.
Zicea așa: „Știu bine, de-mi vine pe chelie,
La soare pot pe dată ajunge-n ospeție.
E simplu, dar voiajul nu merită parale.
Eu nu-s, bătrîne Soare, de nasul dumitale!
Nici Luna nu mă-ncîntă, căci nu mi-i pe măsură,
Ea doar ar compromite divina mea făptură.
Ce mult mai sus de astre menită-i să plutească,
Ea-i supranaturală și supraomenească!
Păcat e doar că trupul de tină mi-i legat
De tină și de oameni cu firul blestemat!
Și-ntr-un efort, rupîndu-l, răcni cînd s-a zmucit:
„Ei, hai, lua-te-ar dracul de fir afurisit!..."

Și-atunci, pe dată, zmeul porni vertiginos,
Dar nu mai sus de astre, ci doar de sus în jos.
Simțind că-l menținuse în spații luminoase
Doar firul ce făptura de oameni i-o legase!

MIHAIL ARTISCEV

Despre umbră

Odată-n zi de vară mergea un om agale
Privind cum îl urmează conturul umbrei sale.
Și umbra dintr-odată privi spre om și tată,
Îi spuse: „Vezi tu bine cît sînt de devotată
Mereu sînt lîngă tine și te urmez în toate.
Ba îți răsar în față, ba tată-mă în spate,
Și nu-s la fel ca alții, ingrați, meschini și răi.
Să știi că nu-s de teapa prietenilor tăi!"
Cuprins de gînduri, omul, se-oprì și el în cale
Și zise către umbră: „Să-mi spui mă rog matale,
De ce-mi tot dai tîrcoale cînd zilele-s senine,
Și-atuncea cînd îi zloată de ce nu ești cu mine?
De ce te văd alături în zilele de vară
Și fugi în zile sumbre, cînd norii sînt afară?..

Îți dai mai bine seama atunci cînd ziua-i sumbră
Cam cine ți-i prieten și cine-i doar o umbră!

În romînește de M. DJENTEMIROV

FRED GHENĂDESCU

ȘEDINȚOMANII LA MARE

— Propun să amînăm ședința din cauze obiective: azi sînt valuri și ne intră apa în gură!...

S. NOVAC

CURĂȚENIA ÎN UNELE LOCALURI

— Bine, tovarășe ospătar, plătesc aici ca să înghit praf?
— Nici-o grijă, praful nu-l punem la socoteală!

G. BADEA

PUTEREA OBIȘNUINȚEI

— Dă-mi, te rog, altă broască, prin asta nu se vede bine...

MATTY ASLAN

Fără cuvinte

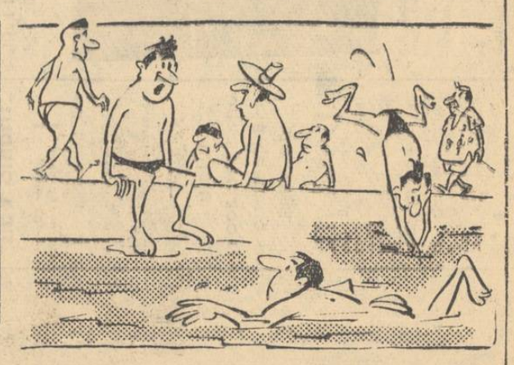

— Se învață greu înotul?... Grozav mi-ar place să mă fac profesor de înot!...

FILATELIE

R. P. R. la Expoziția „Polske"

Între 3 și 11 septembrie se va deschide la Varșovia expoziția filatelică „Polske". Această expoziție filatelică trezește un viu interes în rîndurile filateliștilor din R. P. Romînă. Asociația Filateliștilor din R.P.R. va participa la acest concurs cu o colecție oficială și 14 colecții individuale.

Exponatul oficial aparține Direcției generale a poștelor și telecomunicațiilor și este unul dintre cele mai de valoare ale romînilor. Între altele va fi prima ediție din 1858 cunoscută astăzi sub denumirea „Cap de Bour" și alte timbre romînești clasice „Principatele Unite" etc.

Timbrele romînești clasice vor fi expuse în cinci vitrine. În alte 10 vitrine va fi arătată cronologic tematica emisiunilor de timbre care au apărut după proclamarea Republicii Populare Romîne. Aceste timbre reprezintă pe scurt viața nouă a țării, succesele dobîndite de oamenii muncii în diferitele ramuri de activitate.

Între colecțiile particulare, cea mai valoroasă pare a fi cea a tovarășului profesor I. Odor care a obținut medalia de aur și cel mai mare premiu la expoziția internațională filatelică de la București din 1958. Colecția conține exemplare unice din a doua emisiune a renumitului „Cap de Bour" și alte timbre clasice romînești.

O altă colecție interesantă e cea a profesorului universitar inginer I. Demetrescu care cuprinde timbre din anii 1900—1920. Această colecție la expoziția internațională filatelică de la București din 1958 a fost distinsă cu medalia „Vermeille" și cu marele premiu, considerată fiind ca cea mai frumoasă colecție romînească.

Interesante sînt de asemenea colecțiile de tematică ale profesorului dr. ing. I. S. Antoniu și Lucia Antoniu „Electricieni și Electricitate" și „Flora" distinse cu medalii la expoziția internațională de la București din 1958 și la Berlin în 1959.

La fel vor mai fi expuse colecția „Poșta austriacă în provinciile romînești" a lui Dengel Ludovic din Sibiu, distinsă la expoziția internațională filatelică de la București din 1958, o colecție oficială R.P.R. a lui Ștefan Ralescu-București și Colecția „Scrisori din carantină" a lui N. Tripcovici.

Nicolae GHEORGHE

ȘAH ● ȘAH ● ȘAH ● ȘAH ● ȘAH ● ȘAH

Partidă jucată de orheianul Temistocle cu căpitanul Liviu Colț...

„Am citit nuvela maestrului Mihail Sadoveanu «SOARELE IN BALTA» care a apărut acum, într-o nouă ediție, în „Biblioteca pentru toți". Aventurile șahului povestite în această lucrare sînt captivante pentru orice amator de literatură. Pentru un iubitor al jocului acesta cartea maestrului Sadoveanu reprezintă și mai mult, un prilej de rară delectare. „SOARELE IN BALTA" n-ar trebui să lipsească după părerea mea din biblioteca nici unui șahist. În legătură cu această nuvelă am însă o nelămurire. În final este redată partida jucată la Mărunțeni de Temistocle Cantaraga cu căpitanul Liviu Mihailovici Colț. Cunosc notația șahistă, dar inscripțiile din carte nu le-am putut descifra. Nu mi le puteți lămuri?"

Rîndurile de mai sus, extrase dintr-o scrisoare primită la redacție, pun în discuție, în afară de evenimentul îmbucurător al reeditării nuvelei șahiste de mare faimă a maestrului Sadoveanu, un sistem de notație a mutărilor, foarte puțin cunoscut.

Este vorba de așa numita notație descriptivă în care nu se folosește notarea cîmpurilor cu cifre și litere ci indicarea numai a patratului pe care sosește piesa mutată, pătrat denumit în funcție de poziția inițială a figurilor. Coloana „a" este numită coloana turnului damei, iar efectuarea bunăoară a mutării nebunului de pe b5 la a4 este indicată prin notația N4TD (nebunul pe al patrulea cîmp de pe coloana turnului damei). Coloana „b" este numită coloana calului damei iar mutarea de exemplu a calului de pe d4 la b3 se notează prin C3CD. Coloana „c" este coloana nebunului damei (mutarea Cbl—c3 = C3ND), coloana „d" este coloana damei (mutarea d2—d4=P4D) În acest fel se notează și celelalte coloane, în loc de coloana nebunului (calului, turnului) damei notîndu-se, bineînțeles, a regelui; mutarea Nh4 se notează, astfel, N4TR. De subliniat că fiecare jucător numără cîmpurile începînd de la primele pătrate ale poziției sale. Mutarea albului Cgl—f3 se va nota C3NR, iar mutarea Cg8—f6 se va nota de asemenea C3NR.

Acest sistem de notație descriptivă datează încă de mai multe secole și a fost folosit în cele mai vechi cărți de șah. El are unele avantaje dar și dezavantaje. La noi în țară și în alte țări notația descriptivă nu a căpătat popularitate. Ea este utilizată în revistele și cărțile de șah englezești și indiene, în publicațiile de specialitate din Spania, Argentina și alte țări de limbă spaniolă, în unele cărți italienești.

În ceea ce privește partida jucată la Mărunțeni, după o masă copioasă, de orheianul Temistocle Cantaraga și invitatul său căpitanul Liviu Mihailovici Colț, partidă care a arătat măestria acestuia din urmă, discipol al poetului ieșean Mihail Codreanu, o reproducem mai jos, în notația obișnuită:

1. e4, e5	6. R:f2, Cg4+
2. Cf3, Cc6	7. Rg1, d5
3. Nb5, Cf6	8. N:c6+, b:c6
4. d3, Nc5	9. Cg5, D:e4
5. Nd2, N:f2+	10. Cc3, Dd4+

și în această poziție Temistocle a recunoscut că nu mai poate apăra cu nici un chip matul în două mutări care trebuia să urmeze și a cerut puternicului său adversar revanșa..

O tantezie cu... zece maturi!

Compozitorul de probleme A. Herbstman (U.R.S.S.) a creat o poziție nemaiîntîlnită, pe care o vedeți în diagrama de mai jos și în care albul poate da, cu o singură mutare, nu mai puțin de zece maturi! Jucînd 1. Cd3-e5, albul dă mat pe toți regii negri aflați pe tablă!

Rezultate din „Cupa Magazin"

„CUPA MAGAZIN", ediția I, semifinale: GRUPA A: N. Botezatu (Sinaia) — Ion Găban (Tr. Severin) 1.0; Ismail Noman (Constanța) — N. Botezatu 0.1; GRUPA D: Vija Ioan (Buc.) — Stan Gh. (Răsvad) 0-1.

„CUPA MAGAZIN" ediția II. GRUPA 1: Makai Suzana (Oradea — Pompiliu Bacalu (Baia Mare) 1.0; GRUPA 12: N. Popa (Orăștie) — Dulă Marin (Vintileanca) 1.0; GRUPA 13: C. Jitariuc (Sighișoara) — A. Creangă (Tîrnăveni) 0.1; GRUPA 16 Lucia Topliceanu (Cluj) — K. Sigismund (Brad) 0.1, (prin depășirea timpului de gîndire); GRUPA 18: Iuliu Topliceanu (Cluj) — Stănică Victor (Tr. Severin) 0-1, Stănică Victor — Alex. Culiță (Vatra Dornei) 1.0; GRUPA 22: Mircan Emil (Or. Stalin) — V. Zaharia (Iași) 0.1 (prin depășirea timpului de gîndire); GRUPA 26: C. Țăranu (Botuș) — I. Ștefănescu (Buc.) 0-1, GRUPA 29: L. Ghionea (Buc.) — Olaru Vlase (com. Scărișoara) 1.0; GRUPA 30: N. Apolzan (Sebeș) — I. Brătan (Cluj) remiză; GRUPA 37: Ionită Ion (Costești) — Turi Mișu (Buc.) 1.0.

Partide

Alb: Unzicker, Negru: Fischer
Jucată la turneul internațional de la Buenos Aires, iulie 1960

1. e4, c5	14. f:e5, Cg4
2. Cf3, d6	15. N:e7, D:e7
3. d4, c:d4	16. Ce4, Dc7
4. C:d4, Cf6	17. h3, C:e5
5. Cc3, a6	18. Cf6+, Rh8
6. Ng5, e6	19. Dg5, C:d3+
7. f4, Ne7	20. T:d3, q:f6
8. Df3, Dc7	21. D:h5+, Rg7
9. 0.0.0, 0.0	22. Dg4+ și în fața amenințării imparabil 23. Dh4+ și Tg3+ negrul cedează
10. Nd3, Cc6	
11. C:c6, b:c6	
12. Dg3, b5 ?	
13. e5, d:e5	

Alb: Pompiliu Bacaiu (Baia Mare)
Negru: Adrian Rădulescu (București)
Jucată în cadrul „Cupei Magazin" ediția I. grupa 53.

1. e4, c5	13. Chg1, Cb4!
2. Cf3, Cc6	14. De4+, Ni5
3. Nc4, Cf6	15. Dh4, Cc2+
4. Cc3, C:e4	16. Rf1, R4
5. N:f7?, R:f7	17. d:e4, Db5+
6. C:e4, d5	18. Cge2, Te8
7. Ceg5!, Rg8	19 Cd4, C:d4
8. d3, h6	20. C:d4, T:e4
9. Ch3, Ng4	21. Dh5, T:e2!
10. C3, Nd6	22. D:e2, Nd3
11. Db3, Dd7	și albul a cedat
12. D:d5+, Rh7	după cîteva mutări

Olimpiada prin corespondență

Turneu de mare interes, finala celui de-al III-lea campionat olimpic de șah prin corespondență pe echipe organizat de I.C.C.F. (Federația Internațională de șah prin corespondență) se află în plină desfășurare. Între ultimele rezultate menționăm: **Westbrock** (S.U.A.) — **Borisenko** (U.R.S.S.) remiză; **Koch** (Germania-echipa unită) — **Salm** (Australia) 1—0; **Rittner** (Germania) — **Jezek** (R. S. Cehoslovacă) 1—0. Germania conduce în meciul cu R. S. Cehoslovacă cu 3½—2½, iar în meciul cu Iugoslavia scorul este pînă acum egal (3—3).

În clasamentul pe echipe pe primul loc se află formația **U.R.S.S.** cu 22 puncte din 32 posibile (procent de 69 la sută), iată situația celorlalte echipe: **Argentina** 18½ (29) = 64 la sută; **Suedia** 28 (52) = 55 la sută; **Germania** 25 (46) = 54 la sută; **R.P. Ungară** 21½ (40) = 54 la sută; **Iugoslavia** 21 (40) = 53 la sută; **Australia** 17½ (37) = 47 la sută; **S.U.A** 16 (38) = 42 la sută; **R. S. Cehoslovacă** 13½ (39) = 35 la sută; **Norvegia** 13½ (41) = 33 la sută.

Concomitent se dispută și preliminariile celui de-al IV-lea campionat olimpic pe echipe.

Jocuri distractive

Împărțeala

Suprafața acestei figuri a fost împărțită în 4 părți egale. Puteți s-o împărțiți în 8 părți asftel ca 4 părți să fie jumătatea celorlalte 4 părți?

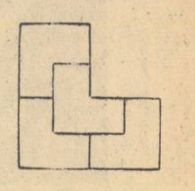

Numere simetrice

Un șofer, aruncînd din cînd în cînd privirea la kilometrajul mașinii a observat că indicele numărul 15951. Cu o ocazie șoferul a constatat că acest număr putea fi citit la fel și de la stînga și de la dreapta. În cînd, șoferul și-a spus că probabil va trece multă vreme pînă va putea citi la kilometraj un alt număr cu aceleași însușiri. Totuși exact peste două ore kilometrajul indica din nou un număr simetric. Aflați cu ce viteză a mers șoferul în aceste două ore.

Tabla de șah

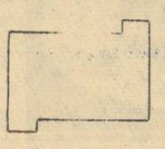

Din această bucată de scîndură (așa cum vă arată desenul de mai sus) vă cerem să formați o tablă de șah. Pentru asta împărțiți tabla în 64 de căsuțe egale (fiecare țesătură este egală cu cîte două căsuțe). Un singur lucru vă cerem, tăiați scîndura în NUMAI DOUĂ PĂRȚI EGALE atît ca mărime cît și ca formă și indicați linia de secționare.

Pentru ușurința exercițiului măriți desenul și copiați-l pe o pagină de aritmetică.

Dezlegările jocurilor apărute în nr. 148

CU CE VITEZA?

La o viteză de 30 km. pe oră camionul va parcurge 1 km. în două minute, iar la o viteză de 20 km. pe oră — 1 km. în 3 minute. Prin urmare la o viteză de 20 km. pe oră el va pierde 1 minut la fiecare kilometru. Or, după cum s-a spus la această viteză el pierde 2 ore sau 120 de minute. Prin urmare distanța de la gospodăria colectivă pînă la oraș este de 120 km. și camioanele pentru a ajunge în oraș fix la orele 11 trebuie să meargă cu o viteză de 120: 5=24 km. pe oră.

EGAL 17

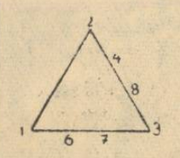

IMPARȚIRE COMPLICATĂ

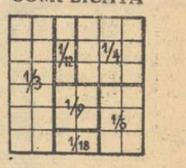

Redacția: Piața Scînteii, Tel. 17.60.10. Administrația: 17.60.20. Interior 1.400. Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții. Tiparul Combinatului Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin"

SPECTACOLUL
magazin

O nouă piesă romînească la Teatrul din Dresda

În Republica Democrată Germană, la Teatrul „Tinerei Generații" din Dresda, se joacă de aproape un an, cu deosebit succes, comedia lui Virgil Stoenescu „Nota zero la pupitare".

Recent, conducerea teatrului german a hotărît să joace comedia dramaturgului român în a doua distribuție, invitînd la noile repetiții pe regizorul C. Sîncu, care a pus în scenă spectacolul. C. Sîncu — care a plecat în R. D. Germană, ne-a declarat că, cu prilejul acestei călătorii, va perfecta cu Teatrul „Tinerei Generații" din Dresda punerea în scenă a unei noi piese romînești de același autor. Este vorba de spectacolul „Scrisori de dragoste", care va fi în scris în repertoriul Teatrului din Dresda, jucîndu-se, alternativ, cu „Nota zero la puitare".

ORCHESTRA DE ESTRADĂ A RADIOTELEVIZIUNII

Artiștii instrumentiști ai orchestrei de estradă a Radioteleviziunii vin adesea în mijlocul oamenilor muncii, la locurile lor de producție, prezentîndu-le programe cuprinzînd cele mai noi dintre lucrările compozitorilor noștri. Manifestări ca cele organizate la fabrica „Gh. Gheorghiu-Dej" sau la uzinele „Semănătoarea" au trezit un deosebit interes în rîndurile iubitorilor muzicii de estradă.

Aflîndu-mă în studiourile Radiodifuziunii am găsit orchestra de estradă, sub conducerea dirijorului și compozitorului Sile Dinicu, în plină activitate.

— Ne pregătim pentru o serie de concerte pe care le vom da, începînd chiar din aceste zile, în stațiunile de pe litoral, pentru oamenii muncii aflați la odihnă, — ne declară Sile Dinicu.

Dirijorul orchestrei ne vorbește apoi despre atenția deosebită pe care membrii formației, aproape 40 la număr, o acordă imprimărilor și concertelor.

— Orchestra de estradă a Radioteleviziunii s-a făcut cunoscută și apreciată deopotrivă și peste hotare, continuă Sile Dinicu. Turneele întreprinse în Ungaria și Bulgaria s-au bucurat, după cum știți, de un frumos succes.

Vă rugăm să ne vorbiți despre stagiunea viitoare.

— Vom continua programarea, în număr și mai mare, a concertelor în fabrici și uzine, de asemenea imprimarea cu regularitate a noilor bucăți de muzică de estradă a compozitorilor noștri. Totodată ne așteptăm un eveniment important: prezentarea unor concerte în noua sală de 1.000 de locuri a Casei Radioteleviziunii din str. Alexandru Popov.

Am folosit acest prilej pentru a ne informa și despre activitatea compozitorului Sile Dinicu.

— Am imprimat de curînd un marș-foxtrot dedicat cicliștilor și intitulat „Tricoul galben", și am în lucru tangoul „Toamna în Cișmigiu" și piesa „Serenada în ritm".

Ansamblul de muzică de estradă al Radioteleviziunii

Turneul Teatrului Municipal în R. P. Ungară

La 3 septembrie, Teatrul Municipal își va începe turneul în R.P. Ungară, jucînd patru piese la Teatrul Madach din Budapesta.

In același timp — fiind vorba de un schimb cultural între cele două țări prietene — teatrul Madach va juca la București, în sala Teatrului Municipal.

Noutăți din cinematografia noastră

● CĂLĂTORILOR care trec prin satul Ciumați de pe valea Argeșului, li se înfățișează un peisaj neobișnuit. In mijlocul lunii august, un întreg deal e lipsit de verdeață, iar copacii sînt desfrunziți. Nu este vorba despre o schimbare a climei în acea regiune, ci despre crearea artificială a caracteristicii lor lunii februarie, necesară echipei care realizează filmul „Bună dimineața pe mărvari" (regizor Mircea Săucan) a cărei acțiune se petrece în luna februarie 1945.

● FRANCISC MUNTEA. NU este scenaristul și regizorul filmului „Cocorii călătoresc fără busolă", în rolul mecanicului de locomotivă Bogdan, apare actorul Liviu Ciulei.

● IN FILMUL „Mîndrie", (regizor Marius Teodorescu) ale cărui exterioare se realizează în prezent la Hudeni, interpreta principală este o debutantă, Ilinca Tomoroveanu în vîrstă de 18 ani.

Concertul Vico Torriani

Cîntăreața maghiară Stefi Akos și Vico Torriani... Cunoscuții interpreți de muzică ușoară vor fi în curînd oaspeții noștri. Asa cum am anunțat, ei vor întreprinde un turneu în țară cu un concert de muzică ușoară, al cărui program cuprinde, între altele: „Ave Maria no morro", „Calcutta se află lîngă Gange", „Trebuie să fie limuzină să fii torero", „Ananas", „Seară spaniolă", „Clopote" (cu ghitara), cîntece populare elvețiene, „Intîlnire cu Parisul" etc.

Teatrul de Stat din Ploești la București

Intre 25 august și 3 septembrie, colectivul Teatrului de Stat din Ploești va fi oaspetele Capitalei noastre. Artiștii ploeșteni vor prezenta publicului bucureștean, pe scena Teatrului Tineretului, piesele „Ziaristii" de Al. Mirodan, „Poarta" de Paul Everac și „Domnișoara Nastasia" de G. M. Zamfirescu. Distribuțiile acestor piese vor cuprinde pe: Toma Caragiu, Maria Bondar, Janina Tomescu, Zepli Alșek, Misu Balaban, A. Spînu, Lupu Buznea, Liana Dan, Ludmila Petior, Nelli Constantinescu, Claudia Popescu, Nicolae Praida, etc.

Al II-lea festival internațional al filmului de păpuși

Concomitent cu Festivalul Internațional al Teatrelor de Păpuși și Marionete, care va avea loc în toamna aceasta la București, se va organiza și o importantă manifestare cinematografică. Al II-lea Festival Internațional al Filmului de Păpuși și Marionete, ce se va desfășura între 23 și 30 septembrie, va prilejui o trecere în revistă a celor mai bune realizări în acest gen din ultimii doi ani.

Răspunzînd invitației Comitetului de organizare, producătorii de filme din numeroase țări și-au anunțat participarea cu cele mai recente realizări ale lor.

Se vor prezenta filme cu păpuși, cu marionete, cu siluete și cu personaje decupate, produse în Anglia, R. P. Bulgaria, Republica Socialistă Cehoslovacă, Franța, R. D. Germană, Iugoslavia, R. P. Polonă, R. P. Ungară, U.R.S.S. și altele.

In componența juriului internațional vor intra personalități artistice de seamă ale filmului de păpuși din Uniunea Sovietică, Cehoslovacia și Anglia.

La Teatrul de Stat din Orașul Stalin

Comedia lui I. L. Caragiale „O scrisoare pierdută" va vedea lumina rampei și pe scena Teatrului de Stat din Orașul Stalin.

Pentru punerea în scenă a acestui spectacol a fost invitat artistul poporului, regizorul Sică Alexandrescu.

Teatrul Tinereților la Ploești

Colectivul Teatrului Tinereților va da o serie de reprezentații cu piesa „Prinț și cerșetor" pe scena Teatrului de Stat din Ploești. Aceste spectacole vor avea loc între 3—7 septembrie.

NOUA ROMANȚĂ A MIEI BRAIA

Populara cîntăreață Mia Braia a compus o nouă romanță. După „Ultima mea scrisoare", „Amintiri" sau „Vioara", noua romanță, intitulată „Nu-mi pare rău că mă-ntristesc", prezentată de cîntăreață în turneul pe care l întreprinde actualmente prin țară cu orchestra „Lazăr Cernescu" din Caransebeș, se bucură de aceeași bună primire din partea auditorilor. Textul vine să completeze frumusețea melodiei. Iată cum se încheie romanța :

„De ai 50 de astăzi
Nu prea mă sperii cu
Nu-mi plictisesc oglinda-n fiecare ceas
Și nu-mi mai număr anii
Îi știu, în gîndul meu,
Iar farmecul romanței vreau
să-l păstrez în glas.
Cincizeci de toamne în viață
pot fi și primăveri
Dacă te uiți la astăzi și nu
la ce-a fost ieri.
Fiți tinere într-una, că via-
ța, știe oricine,
E plină de lumină
Înțelegînd-o bine".

Străbătînd de ani și ani meleagurile patriei, pînă în cele mai îndepărtate colțuri, cîntînd de la cele mai vechi romanțe și pînă la cele care-l aparțin, Mia Braia este adeseori reținută, după concertele pe care le dă, să rugată să vorbească despre pasiunea ei...

— Pasiunea aceasta am căpătat-o încă din fragedă copilărie, mărturisește Mia Braia. Atît eu, cît și surorile mele, Ioana Radu și Nuna Nică, am deprins gustul romanțelor de la mama, care fără să fi fost artistă în cînta destul era mai mare dragul s.o asculți... Dar cum puteam să nu ne îndrăgim. Tim de romanțe cînd pe strada Sinesa-ca, unde locuiam în Craiova de unde aștem originare, se aduna în fiecare zi lăutarii și cîntăreții populari ai orașului .. Spre deosebire de Ioana, care deși cînta și fluiera frumos, având totodată o mare predilecție pentru matematici, credeam cu toții că va ajunge profesoară, eu doream din suflet încă de pe atunci să mă dedic muzicii.

— Și ce-ați făcut pentru aceasta ?

— M-am înscris la Conservatorul „Cornetti" din orașul nostru, unde la clasa de teorie și solfegii preda profesorul Ion Vasilescu, compozitorul de mai tîrziu... Am urmat aci patru ani — învățînd totodată și vioara — în care timp am cîntat în corul „Armonia" condus un timp de Ion Vasilescu. Venită la București, mi-am continuat studiile la conservator. rul de muzică de aci, urmînd în același timp Facultatea de Litere, pe care am absolvit-o. Pasiunea pentru muzică nu-mi dădea pace... Cîntam acum în corul „Carmen", condus de Ion Chirescu. Apoi l-am reîntîlnit pe Ion Vasilescu. Fosta lui elevă avea să imprime primele șlegăre printre care „Nu-ți pare rău cînd vezi că pling".

Incepusem în același timp un studiu amănunțit asupra romanțelor, făcînd o incursiune în istoria genului, lui, învățînd romanța după romanță și căutînd să aprofundez proveniența tematicii fiecăreia dintre ele.

— Apoi ?

— Apoi am încercat a pune pe note simțămintele de care eram cuprinsă, străduindu-ma să dau viață unor noi romanțe...

— In ce an ați compus prima romanță și cum s-a intitulat ?

Cîntăreața n-a trebuit să se gîndească nici un moment.

— In 1930 am scris cea dintîi romanță a mea: „Drag mi-a fost calul bălan" și „Gheorghiță mîi, lar".

Așa după cum ne-a mărturisit, de atunci nu a încetat să studieze evoluția romanței românești și contribuția cu cîte o a. ceastă muncă, făcînd în același timp zilnic exerciții vocale „absolut trebuincioase unui cîntăreț". Mia Braia îndrumă cu drag tinere talente, menite să cultive mai departe muzica noastră.

— După turneul cu orchestra „Lazăr Cernescu" din Caransebeș, ce proiecte aveți în vedere ?, am întrebat pe cîntăreață și compozitoare.

— Voi pleca din nou în turneu prin țară, de astă dată cu orchestra populară a Filarmonicii din Bacău, avînd bucuria de a cînta împreună cu sora mea, Ioana Radu.

N. SANDU

La Teatrul Armatei au început repetițiile

Teatrul Armatei și-a reluat activitatea în vederea deschiderii noii stagiuni. In cursul acestei săptămîni au început repetițiile cu piesa lui Pristley, „Scandaloasa legătură dintre d-l Kettle și d-na Moon", care este pusă în scenă de regizorul George Rafael.

Printre reprezentațiile pe care Teatrul muzical din Galați le va da în Capitală cu prilejul turneului pe care-l organizează la sfîrșitul acestei luni, se numără și opera „Rigoletto" de Verdi, în direcția de scenă semnată de Constantin Georgescu.

Fotografia noastră înfățișează o scenă interpretată de artiștii Ion Roman (Rigoletto) și Elena Patrichi-Spătaru (Gilda).

De la Teatrul Național I. L. Caragiale

Turneu cu „Titanic Vals"

In aceste zile și pînă la sfîrșitul lunii, Teatrul Național „I. L. Caragiale" întreprinde un turneu prin țară cu comedia „Titanic Vals", de Tudor Mușatescu.

Ciclul de spectacole la teatrele de vară

De la 18 august, Teatrul Național „I. L. Caragiale" va prezenta un ciclu de spectacole din repertoriul teatrului în Teatrul de vară Nicolae Bălcescu, la Arenele Libertății, precum și la grădina de vară a Casei Prieteniei Romîno-Sovietice din strada Batiștei.

REFLECTOR

Autori

Rubricile revistelor noastre anunță piesele care se vor juca în stagiunea viitoare pe scenele din țară. Vacanța n-a fost decît un scurt popas pentru actori, scenografi, regizori și autori. Cu puteri sporite — sosind de la munte și din valurile mării — slujitorii teatrului se string din nou sub faldurile cortinei miraculoase. Iar mii de oameni ai muncii se pregătesc să se așeze în fotoliile confortabile și să aplaude recentele creații ale dramaturgilor romîni, pentru că, așa cum se știe, lor le revine onoarea de a deschide focurile noii stagiuni. Este o competiție interesantă, cu învingători și învinși — cunoscîndu-se cît de pretențios este genul dialogat.

Acum un cuvînt despre batalionul autorilor. Cu o bună tradiție în urmă (mai ales a comediei) scriitorii de teatru au înlîmpinat totuși, la începutul revoluției noastre culturale, unele greutăți, inerente la începutul oricărui drum. Teatrul particular ținuse pe dramaturgi prea aproape de patul franțuzesc, în care se vorbea atît de mult despre dragoste, încît părea de neconceput ca actrițele să-și spună replicile altfel decît în cămașă de noapte. Golul cel mai desăvîrșit, învăluit în celofanul așa-zisului spirit, stăpînea rampa. Se ridea timp pentru că ceea ce se petrecea în alcovurile de carton înțelenit, pe scenă nu era decît imaginea reflectată a burtă-verzimii din loji.

Autorii care au crezut chicotitul etern, au căzut în zilele noastre în zona de umbră și tăcere a uitării. Sălile de teatru, fiind aerisite, locul cocoanelor dubioase și al domnilor cu ifose, a fost luat de un public nou și entuziast. Acest contingent prosupt a asaltat balcoanele și parterul și a rămas consecvent stăpînul sălilor. Numai că în afara seriei sale de cultură la categoria citată se observă și fenomenul îmbucurător al selecției. Oamenii muncii stau acasă cînd textul spus sub reflectoare nu are adîncimi. Ei refuză dramoleta și se vor reprezentați în carne și oase. De aici dificultățile, pomenite mai sus. Drumul dintre pagînile caietului de acasă și scena s-a lungit și e mai dificil

Au fost unii care și-au închipuit că printr-o operație simplă de substituire a formulelor vechi se vor obține succese imediate și s-au înșelat. Materialul uman prezentat a apărut evident confecționat, de unde senzația de artificial și răceala aplauzelor. A existat (și există încă) o primejdie a reformismului și a pateticului gratuit. Trebuie spus că nu e ușor de scris despre eroi simpli și impunători tocmai prin gestul nepremeditat și forța gravă, cu miez. Fără un studiu atent, adînc și îndelung, — fără o cunoaștere temeinică a omului sub toate fețele lui — e imposibil.

Ultimele stagiuni au promovat o serie de dramaturgi noi. Este un lucru util și trebuie să se înțeleagă încă de pe acum că și căderile sînt foarte utile în viața teatrală. E drept că montarea unei piese reprezintă un efort material și spiritual însemnat și că nu este de admis ca acte sterile și fără rășunet, dar nici o producție integrală de capodopere nu e posibilă. Apariția unei piese originale în revista Teatrul Încă înainte de a fi jucate e un lucru bun. Aceste apariții trebuie urmate însă de discuții, pentru ca autorul să capete cît de cît înainte de punerea în scenă ajutorul atît de prețios al criticilor și al cititorilor, — viitorii spectatori. Principalul lucru este acela de a avea mai multe piese originale bune. De aici va veni selecția și deci calitatea.

Înființarea unor studiouri pentru tineret, pe lîngă toate teatrele va permite experimentarea unor texte care nu prezintă garanții totale. Va fi un folos și pentru actorii întrebuințați mai puțin și pentru autorii puși în situația de a-și vedea piesele sub focul reflectoarelor, unde fiecare defect devine de îndată vizibil.

Eugen BARBU

Viitoarea stagiune a teatrului arădan

In noua sală a Teatrului de Stat din Arad, reconstruit anul acesta, spectatorii arădeni vor viziona în viitoarea stagiune cîteva spectacole în premieră. Colectivul teatrului pregătește spectacolele „Passacaglia" de Titus Popovici, „Poveste despre tineri căsătoriți" de scriitorul sovietic Evgheni Schwartz, „Pygmalion" de B. Shaw și altele. In stagiunea 1960—61 se va juca pentru prima dată pe scena teatrului o dramă istorică românească și tot pentru prima oară o piesă de Shakespeare. Este vorba de „Răzvan și Vidra" și „Othello". In premieră pe țară va fi prezentat spectacolul „Ecoul îndepărtat", lucrarea sovieticului Sava Golovanovski, o dramă de o mare intensitate sufletească și măreție morală.

Pe lîngă acestea, vor fi prelucrate și alte piese de succes din repertoriul stagiunii trecute.

Colectivul Teatrului de Stat din Arad își-a propus un bogat program, în sensul că pe lîngă activitatea desfășurată în localitate, se va deplasa și în alte centre ale regiunii și anume la Curtici, Pîncota, Năbad, centrul minier Brad.

Anul acesta va fi dată în folosință și o sală studio modern utilată, cu o capacitate de 260 locuri, destinată exclusiv spectacolelor experimentale, care vor cuprinde la început confesințe despre istoria teatrului urmate de exemplificări.

Cîntăreții Marioara Vaidas, Alexandru Bădulescu, Lili Dușescu și regizorul Hero Lupescu, la Cota 1400.

„Voie bună în Re-Major"

Cu ocazia unui spectacol prezentat în mijlocul petroliștilor din Ticleni, a colectiviștilor de la Dăbuleni, precum și în localitățile Tg. Cărbunești și Caracal, ansamblul de estradă al uzinei „Electroputere" din Craiova a înregistrat să se afirme și dincolo de cadrul întreprinderii. Zilele trecute, tînăra formație a evoluat în fața publicului craiovean, pe scena teatrului de vară „23 August", teatru care s-a dovedit neîncăpător în comparație cu marele număr de spectatori. Spectacolul „Voie bună în Re Major" de Elena Oprișiu, redactoarea ziarului de uzină și Jak Melamet, lăcătuș, s.a bucurat de o bună apreciere.

Alcătuit în majoritate din muncitori ca George Casan, Mihai Smîntînescu, Ion Serlecțiu, Dan Toma, Tina Săftoiu, Cornelia Pagarini, tehnicienii Vasile Iovan și George Mariescu, ing. Mihai Stănescu, Marius Sarpe și alții, ansamblul electrotehnicienilor craioveni îmbină armonios muzica cu comicul sănătos și cu satira ascuțită la adresa motivarilor retrograde, cum sînt : bulevardismul, exageratul mondenism și altele.

„Linia directoare care ne-a călăuzit în punerea în scenă a spectacolului a fost, după cum mărturisește Jak Melamet, ogîinda veridică a vieții noastre noi. Pentru că deși considerat gen minor, spectacolul de estradă are mari posibilități să ridice probleme majore".

Inginerul și totodată dirijorul Marius Sarpe, măr. turisește printre altele că orchestra ansamblului a fost mai întîi un sextet. **„Evaluarea de la sextet la orchestră de suflători a fost îndrăznească pentru artiștii amatori ai uzinei".**

Dar, adăugăm noi, o îndrăzneală care a reușit pe deplin datorită atît talentului cît și muncii perseverente a membrilor formației. Cele două acte ale spectacolului,concert sînt dedicate capitalei înfloritoare a patriei noastre și orașului Craiova. („Te cîntăm Bucureștiul" și „Craiova orașul meu drag").

In mai mică concordanță cu titlul, continuul actului al 2.lea cuprinde o lungă cîntece ca : „Un dor" de Constantin Baban, „Dragostea", „Un minut" și altele, momentele satirice „Sportivul Lică". „Cînd eram elevi odată" și „Nevasta mea", susținute de Mihai Istrate, Cornelia Pagarini și Duo Neuman.

I. BECHEAU

Cuvîntul spectatorului

Pe ultima filă a programelor de sală ale Teatrului Tineretului, spectatorul găsește și o pagină albă, cu următorul titlu : Cuvîntul spectatorului. Pagina este rezervată însemnărilor spectatorului, care este rugat s-o desprindă din program și s-o trimită cu opiniile sale pe adresa teatrului, str. N. Bălăceanu, nr. 2a.

Inițiativa a dat roade. Deseori se primesc scrisori de la spectatori, iar sugestiile lor sînt, de cele mai multe ori, utile conducerii teatrului.

Am răsfoit dosarul cu scrisori aflat la biroul secretariatului literar și ne-am oprit asupra celor mai recente. Iată o scrisoare a Gabrielei Popescu, elevă a școlii medii din Reșița. Din rîndurile Gabrielei se desprinde, în primul rînd, dragostea tineretului din țara cînd are prilejul să vadă jucînd în orașul lor un teatru din Capitală. Apoi modul cum apreciază tinerii spectatori cît spectacolul jucat, cît și interpretarea. „A reieșit din spectacol — este vorba de „Hoție" — ideea lui Schiller, care în această dramă combate despotismul". Corespondența apreciază nouă distribuție a spectacolului, „actorii jucînd rolurile cu multă puritate și simplitate".

Gina Panait, calea Rahovei 277, București, studentă în anul III la Institutul Medico-Farmaceutic, este satisfăcută de interpretarea piesei sovietice „Nila". „Piesa are un subiect plin de învățăminte pentru noi, tinerii. E minunat să lupți ca Nila pentru apărarea patriei tale. O iubesc din tot sufletul pe „Nila"-eroul dar și pe Olga Tudorache-interpreta, care a știut să redea cu atîta naturalețe figura eroinei comsomoliste".

In ce privește spectacolul „Scrisori de dragoste" părerile sînt împărțite.

In timp ce Eugenia Fiiov din Focșani remarcă faptul că spectacolul i-a plăcut pentru că eroii sînt oameni tineri, dornici de muncă, plini de inițiativă, lăudînd interpretarea actorilor, Gheorghe Petre, muncitor, aiurge atentă conducerii teatrului că în spectacolul pe care l-a vizionat „s-a făcut exces de cuvinte bulevardiere" și că „nu se vede, mai ales în prime-le două acte, vioiciunea, sufletul tineresc. Nu uităm că este vorba de Teatrul Tineretului".

Conducerea teatrului citește cu atenție corespondența primită de la spectatori și, de cele mai multe ori, observațiile sînt analizate în consiliul artistic al teatrului.

Teatrul de Stat din Reșița

Sau reîntors la Reșița toate cele trei echipe ale Teatrului de Stat din localitate, care au prezentat în regiunea Timișoara și în alte regiuni ale țării spectacolele „Un musafir picat din cer" de Karoli Sandor, „Bădăranii" de Goldoni și „Momente" de I. L. Caragiale.

O dată cu încheierea turneelor de vară s-a făcut și bilanțul stagiunii trecute, care este deosebit de bogat.

In această stagiune, teatrul a montat opt premiere, printre care „Iulma viteaz" de Mihail Davidoglu, „Edilie specială" de Mariana Pîrvulescu, „Cale lungă" de Alexei Arbuzov, „...Escu" de T. Musatescu etc.

Un succes deosebit îl constituie și faptul că numărul spectatorilor a sporit cu aproape 50 la sută față de stagiunea 1958—1959.

Colectivul teatrului reșițean este hotărît ca în stagiunea 1960—61 să înregistreze succese și mai mari. Deocamdată se definitivează repertoriul, care cuprinde, printre altele, piesele „Harap Alb", „Un milion pentru un suris" etc.

Cîteva din membrii colectivului artistic al Teatrului de Stat din Arad (de la stînga la dreapta) : artista emerită Elena Bodi, Romeo Lăzărescu, Maya Indries, Nicu Antoniu, Olimpia Didilescu.

Parada circului

Circul de Stat din București prezintă, de cîteva zile, un nou spectacol internațional, la realizarea căruia își dau concursul artiști din patru țări : Republica Socialistă Cehoslovacă, R. P. Ungară, R. P. Polonă și R. P. Romînă. Intitulat „Parada circului", noua montare înmănunchează aportul unor înzestrați artiști.

Din rîndul interpreților cehoslovaci se remarcă artiștii iluzioniști „2 Oklana", precum și cele două cupluri de acrobați „2 Olimpos" (Acrobații de forță) și „2 Corini" (Acrobații pe sîrmă oblică, salturi pe sîrmă). Alt cuplu cehoslovac, „2 Nosiak", prezintă un original număr de acrobație plastică. Artiștii polonezi sînt reprezentați de dresoarea Blaskova, iar cei maghiari de jongleurul Szilack. De asemenea, își dau concursul și artiștii romîni Iordănescu, cu interesantul număr „Dresura de ponei cu cîine lup", trupa Angelos în „Salturi la batută" etc.

ÎN STUDIOURI-PE ECRANE

● LA STUDIOUL „Mosfilm" se află în producție filmul „Pîine și bandalieri", care se turnează după piesa cu același titlu a lui A. Salinski.

● STUDIOUL din Rostov a realizat de curînd scurt metrajul în culori „Pecan la Soci". Documentarul înfățișează minunatul peisaj al acestei stațiuni, vizitată de numeroși străini.

● VIATA pitorească, dar atît de aspră și grea a eschimoșilor din Groenlanda, este tema filmului intitulat „Umbre albe", al cărui interpreți principali sînt actorul american Anthony Quinn și actrița japoneză Yoko Tani — regizorul fiind italianul Baccio Bandini.

● CINEASTII studioului din Vilnius lucrează la realizarea a două noi filme artistice: „Cînd se varsă riurile" și „Adam vrea să devină om". Primul film este dedicat prieteniei poporelor lituanian, bielorus și leton.

● DUPĂ „Fata în negru", regizorul grec M. Kakoianis a terminat de curînd noul său film „Ultima noastră primăvară", inspirat din viața tineretului.

● CUNOSCUTUL regizori M. Rosal și M. Israilev turnează un film dedicat activității arheologilor sovietici. Producția se intitulează „Insula vulturilor".

● JEAN GABIN reapare într-o coproducție franco-italiană, după o nuvelă a lui G. Simenon, interpretînd rolul unui nobil scăpătat. Partenera lui este Michaline Presle.

● PLANCHET, faimosul valet al nu mai puțin faimosului D'Artagnan, este reîncarnat pe ecran de marele comic francez Fernandel, în noua versiune cinematografică a romanului „Cei trei muschetari" de Alex. Dumas. (Producție franceză ; regia : Bernard Borderie).

● CINEASTII studioului „Mosfilm" au început turnarea noului film „Făcătoarea de minuni", o ecranizare după povestirea cu același titlu a lui V. Tendreakov.

● REGIZORUL G. Ciuhrai lucrează la noul său film, „Cerul curat", inspirat din viața aviatorilor. Rolul principal feminin va fi jucat pentru debutul în cinematografie al tinerei actrițe Nina Drobișeva.

● MARCEL CAMUS, care și-a cîștigat în Brazilia tema și cadrul filmului său „Orfeu negru", cu care a cucerit în 1954 premiul I al Festivalului de la Cannes, a realizat, tot în Brazilia, un nou film, intitulat „Pionierii".

● MARIA FELIX, cunoscuta actriță mexicană, va putea fi revăzută în noua producție a regizorului Ismael Rodriguez, „La Cucaracha". Filmul (producție a studiourilor mexicane) a avut ca operator pe talentatul Gabriel Figueroa și are ca interpreți, în afară de Maria Felix, pe Dolores del Rio, Emilio Fernandez, Pedro Armendariz și Antonio Aguilar.

● ȘAPTE adolescenți germani, luați de pe băncile școlii, sînt trimiși de un ofițer nazist să apere un pod, în ultimele zile ale celui de-al doilea război mondial. Demascînd cruzimea și lipsa de scrupule a naziștilor, lor, filmul „Die Brücke" (Podul), realizat de regizorul Bernhard Wicki, se bucură de aprecieri elogioase, deși nu este interpretat de artiști profesionișți.

● HONORE DE BALZAC din nou transpus pe ecran : de astă dată cu versiunea de film a romanului „Ariviștii", realizat de cunoscutul regizor francez Louis Daquin (realizator, între altele, al filmului romînesc „Ciulinii Bărăganului").

● DZIDRA RITENBERGS, cunoscuta actriță letonă, interpretează rolul principal feminin din filmul „Fericirea ta", realizat recent de studiourile din R.S.S. Letonă.

● FIGURA lui Hannibal reapare pe ecran într-o producție italiană spectaculoasă, cu mii de figuranți, în culori și în cinemascop, interpretul titular fiind Victor Mature.

● SE PARE, de altfel, că producătorii italieni au prins gustul marilor montări, căci regizorul Carmine Gallone a realizat „Cartagina în flăcări", cu Jose Suarez, Paolo Stoppa, Pierre Brasseur, Daniel Gélin și alții.

● LEGENDARA figură a baronului Münchhausen a inspirat pe regizorul Karl Zeman, care a realizat o o peliculă originală, plină de fantezie și bogăția în conținut din confruntarea „baronului minciună" cu băiețelul Tonik din zilele noastre, încreștor în realitățile vremii noastre și în marile ei cuceriri tehnice.

ÎN CÎTEVA RÎNDURI

ELIZA PETRACHESCU,

apreciata artistă a primei noastre scene, se află la al treilea film pe care îl turnează. De astă dată ea va apare într-unul din rolurile principale ale noii producții cinematografice „Setea", după romanul cu același titlu al scriitorului Titus Popovici.

MIHAI BERECHET,

de la Teatrul Național „I. L. Caragiale", care a jucat cu succes în piesele „Diplomații" de Peter Karvas și „Javireca" de dramaturge după Tolstoi, a semnat și regia spectacolelor cu piesele „Cidul" de Corneille și „Parada" de Victor Eftimiu.

MIGRY AVRAM-NICOLAU

de la Teatrul Armatei, cunoscută din spectacolele „Văduva isteață" (Rosaura) și „Fîntîna Blanduziei" (Neera) repetă rolul principal feminin (d-na Moon), în piesa „Scandaloasa legătură dintre d-l Kettle și d-na Moon" de Priestley.

BORIS CIORNEI,

talentatul actor al Teatrului „C. Nottara", a reușit în „Secunda 58" și „Brigada I-a de cavalerie" creații care au fost apreciate de spectatori și de critica teatrală.

TATIANA IEKEL

de la Teatrul „C. Nottara" s-a evidențiat în trecuta stagiune prin creațiile sale din piesele „Scurtă convorbire", „Fotoliul 10" și „Secunda 58".

1961

BIBLIOTECA CENTRALĂ
SIBIU

TRĂIASCĂ 23 AUGUST,
ziua eliberării Romîniei de sub jugul fascist, cea mai mare sărbătoare naţională a poporului romîn!

Proletari din toate ţările, uniţi-vă!

magazin

Anul IV — Nr. 150 ★ Sîmbătă 20 august 1960 ★ 8 pagini — 1,50 lei

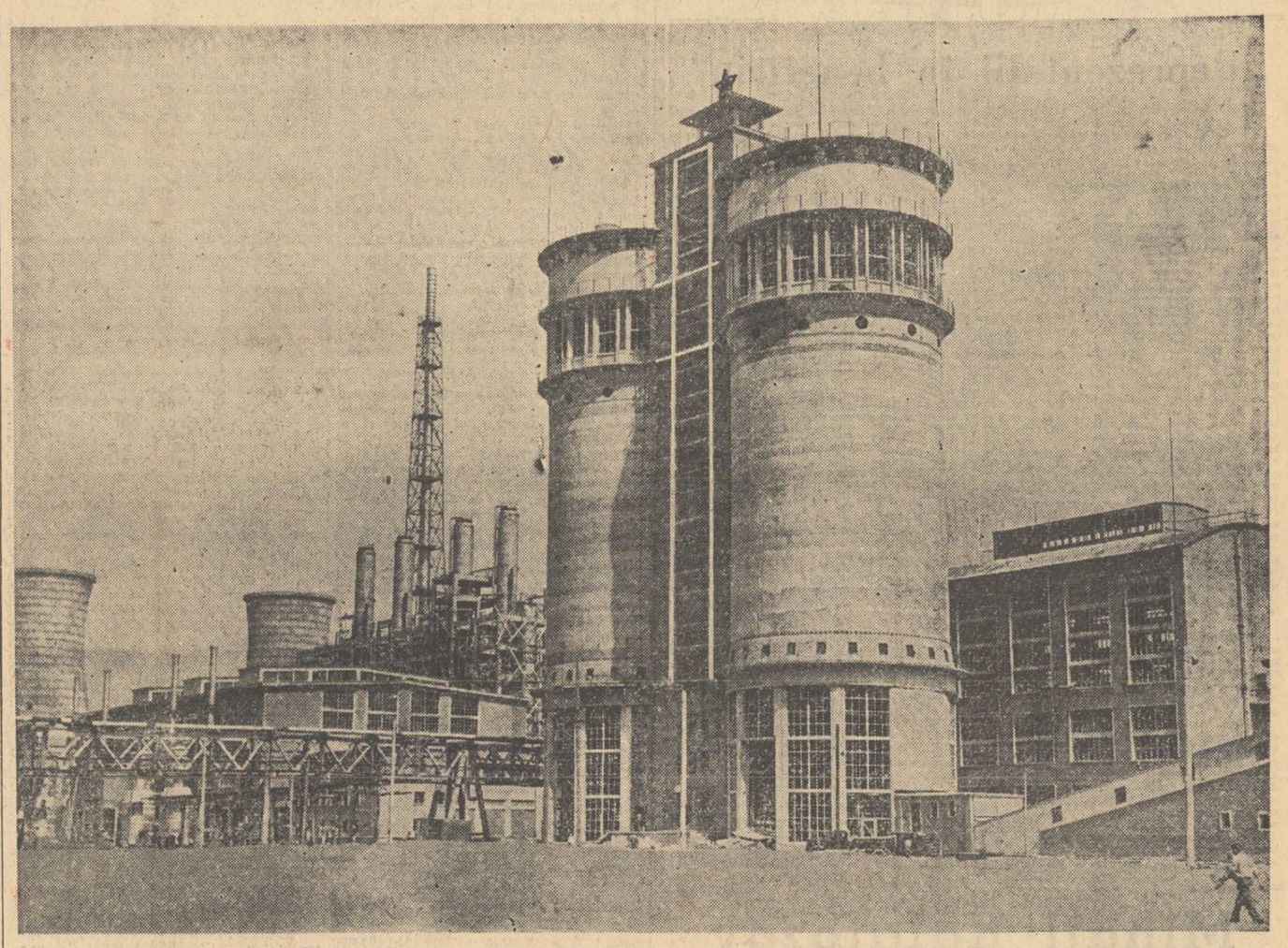

Turnurile de granulare şi diuză ale Combinatului de îngrăşăminte azotoase de la Roznov

La a 16-a aniversare a eliberării patriei

NOI CREAŢII DE SCULPTURĂ MONUMENTALĂ

Alături de marea masă a poporului muncitor de pe întreg întinsul ţării, sculptorii noştri cinstesc cea de-a 16-a aniversare a eliberării patriei noastre prin noi creaţii de artă statuară. I-am vizitat pe unii dintre ei, în atelierele lor moderne, spaţioase, pline de lumină, puse la dispoziţia lor de către statul nostru de democraţie populară

Am sunat la uşa atelierului lui Ion Vlad din marile pavilioane construite în str. Emil Pangrati.

ANDREI OSTAP . Monumentul ostaşului romîn

— Am venit să vă întreb, maestre, cum întîmpinaţi Ziua Eliberării.

— Cu o nouă creaţie. Poftiţi să vedeţi.

Noua creaţie a sculptorului este un ostaş romîn, de 6 m. înălţime. Statuia este turnată în ipsos. Mai sînt de finisat cele două reliefuri de pe soclu, care completează ansamblul arhitectonic al statuii; unul reprezentînd eliberarea unui oraş, iar celălalt o scenă de luptă.

— Unde va fi montat?

— Este destinat oraşului Timişoara. Va fi montat în parcul central al oraşului.

Să mai încercăm şi la alte uşi vecine. Dorio Lazăr este un sculptor tînăr, dar care s-a distins în ultima vreme prin creaţii valoroase.

— În cinstea marelui eveniment ce se apropie — îmi spune sculptorul — am lucrat la o machetă pentru un concurs care va avea loc în preajma lui 23 August. Este vorba de ridicarea unui monument în faţa muzeului Doftana. Macheta înfăţişează un obelisc, la baza căruia un grup în relief exprimă solidaritatea deţinuţilor politici şi lupta lor sub steagul partidului.

O creaţie asemănătoare am văzut-o şi în atelierul lui Ion Irimescu. Pe soclu, o interesantă compoziţie reprezentînd un grup compact dispus într-o linie ascendentă şi simbolizînd sacrificiul deţinuţilor comunişti pînă la eliberare.

Tînărul sculptor Andrei Ostap lucrează de doi ani la o sculptură de mari proporţii — monumentul ostaşului romîn — cioplită în piatră de Băschioi. Acum lucrarea este finisată, iar zilele trecute muncitorii Combinatului fondului plastic, în a'e cărui ateliere s-a lucrat, au transportat-o la Baia Mare, unde va fi montată.

Figura centrală a monumentului este un ostaş romîn înalt de 5 metri. Ostaşul desfăşoară un mare steag, avînd atît pe latura interioară cît şi pe cea exterioară, interesante compoziţii în relief. Se pot vedea, astfel, pe arhitectura steagului desfăşurat în formă de hemiciclu, pe exterior imagini din construcţia paşnică a socialismului în ţara noastră, iar în interior aspecte din lupta de eliberare de sub jugul fascist, cuprinzînd ostaşi eliberatori sovietici şi romîni, ca şi figuri de partizani. La extremitatea steagului, sculptorul a compus statuia unei mame ţinînd un copil în braţe şi privind către ostaşul salvator.

De la atelierele din str. Pangrati am pornit în altă parte a oraşului, spre atelierul artistului poporului, sculptorul Constantin Baraschi.

— Vă rugăm să ne spuneţi ce pregătiţi în cinstea lui 23 August.

Drept răspuns decanul sculptorilor noştri desfăşoară o pînză ce acoperă pămîntul umed al mulajului unei statui.

— Am compus ultima mea lucrare simbolizînd abolirea monarhiei.

Sculptura este impunătoare. Un muncitor striveşte cu un imens ciocan un balaur.

— Peste cîteva zile — adaugă sculptorul — este gata. Astfel aduc contribuţia mea în cinstea zilei ce va fi sărbătorită în curînd de toată ţara.

Miron LIVIU

MOLDOVA INDUSTRIALĂ

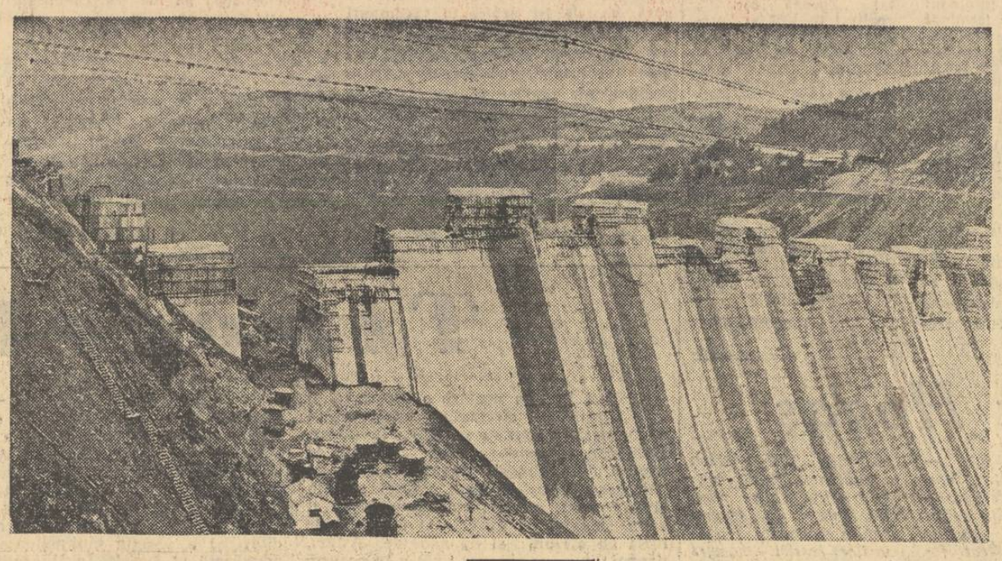

Vedere parţială a marelui baraj de la hidrocentrala „V. I. Lenin"" din Bicaz

Cronica străzii

Trîmbiţa pionierului

Deşi împresurat de o centură de zgomote — tramvaie, autobuze, — Cotrocenii e un cartier al liniştei. Acest privilegiu şi-l datorează sumedeniei de arbori seculari care ocupă mari spaţii. Coama lor stufoasă ar fi ca un filtru ce decantează vuietele din preajmă. Această groasă perdea vegetală îl apără de invazia puhoaielor sonore ce inundă zi şi noapte celelalte cartiere bucureştene, îi constituie un climat acustic aparte. Pe care îl discerne nu numai urechea, ci şi sistemul nervos al drumeţului de cum trece dincolo de Podul Elefterie. De aceea, uneori cartierul cu arbori îmi serveşte — precum mistreţilor deprinşi să se cuiraseze cu răşină frecîndu-se de coaja brazilor — ca reconfortant. Nu degeaba mai toate străzile de aci poartă nume de doctori, iar Esculap e personificat în statuia profesorului Davila, la intrarea Facultăţii de Medicină!

Obişnuit, ţelul escapadei mele terapeutice e Grădina Botanică. O apreciez nu numai sub raportul conţinut în denumirea sa ştiinţifică, ci şi sub cel al liniştei. Are însuşiri sanatoriale. E o spiţerie cu aliifi de linişte, echivalente în rezultate sanitare ca în altă privinţă nămolul de Techirghiol. Şi ieri m-am dus să-mi fac o cură şi dacă insist asupra acestei caracteristici a cartierului, este pentru că liniştea lui, cum se va vedea, mi-a rezervat tema cronicei prezente.

Aşa dar mă plimbam agale pe aleele umbrite de copaci pletoşi, lăsîndu-mă pătruns de tăcerea balsamică a parcului, alcătuită din răcoare şi mireazmă. Ridicam din cînd în cînd privirea sus, spre frunzişul dens şi aveam impresia (niţel fistichie, recunosc) că el ar fi ca o capcană în care au căzut prizoniere toate zgomotele aventurate imprudent în cartierul Cotroceni. Mă amuza, ca pe alt Münchhausen imaginea năstruşnică şi rîdeam în mine la ce s-ar întîmpla dacă l-ar scutura o furtună. Ce de-a mai clacsoane, uruituri de tramvaie, pocnituri de eşapamente, ar pica din crengi, eliberate din vraja muteniei de Jupiterul zgomotelor oraşului modern!

Şi iată deodată fulgerînd pe panoul neted al liniştei un sunet de trîmbiţă. Ta-ra-ta-ta! Tarra-ta-ta...! În alt cartier nu s-ar fi auzit. S-ar fi pierdut în torentele vuietelor citadine. Aici ambianţa i-a dat contur, evocîndu-mi o altă

F. BRUNEA—FOX

● *(Continuare în pag. 2-a)*

In acel neuitat 23 de August...

— SCHIŢĂ —

Maiorul Helmuth von Görricke îşi aprinse a treizecea ţigară în dimineaţa aceea şi deşi îşi spusese sieşi că-i liniştit... că trebuie să fie cu nervii tari, că deşi aşa cum se cere unui ofiţer superior din SS, e necesar să dea dovadă de calm chiar în faţa celei mai mari primejdii, totuşi... Totuşi... Ei da, îi bîţîia capul, îi tremurau mîinile, iar dinţii i se-ncleştaseră de ciudă, de furie, de neputinţă.

Sări din fotoliul de piele şi se apropie de fereastra largă a camerei de hotel. Privi în stradă atent, bănuitor.

Trecea un tramvai încărcat. Putu să-i descifreze cifra traseului prinsă sus, la remorcă: Cincisprezece. În urmă, venea un alt vagon la fel de aglomerat: Nouăsprezece.

Două maşini trecură în goană spre şosea. Una din ele mică, de culoare cafenie, nu vru să ţină seamă de stop şi dispăru în viteză.

Cîţiva trecători grăbeau în direcţii identice, spre piaţa Romană.

Drace! Părea că nimic deosebit nu se întîmplase. Şi totuşi telefonul zbîrnîise pe la miezul nopţii spre ziuă. Ieşise, ameţit de băutură, de la camera 120. Acolo locuia neoficial Erna, una din secretarele suedeze ale lui Killinger, ambasadorul lui Hitler în Romînia, şi după ce suise cu greu etajele pînă la al patrulea, abia putu să-şi deschidă garsoniera.

Bîjbîise, sughiţînd, pînă la telefon. Dar pînă să ajungă la aparat răsturnă măsuţa cu serviciul de cafea — „verfluchter Hunde!" şi intrase cu capul în oglinda veneţiană, aşezată în colţul camerii, oglindă care prinsese în apele ei argintii cornul galben al lunii.

— Hallo! Hallo! Wer ist da? (cine-i acolo?).

De la capătul celălalt al firului, vocea groasă şi hîrîită a colonelului îi ciocănea ca un baros urlaş în ureche.

— „..Trebuie să veniţi imediat la Băneasa... Ofiţerul de serviciu v-a căutat de nenumărate ori... Romînii au întors armele împotriva noastră şi au trecut lîngă ruşi...

Helmuth von Görricke ar fi vrut să mai întrebe ceva, dar vestea era atît de uluitoare, atît de cumplită, încît cu toată beţia, avu senzaţia precisă a sfîrşitului. „Romînii ne sar în spate şi deschid frontul bolşevicilor!".

Maria ARSENE

● *(Continuare în pag. 2-a)*

MIHAI BENIUC

Lumina din August

(Fragment)

Şi zboară şoimii, larg văzduhul
În faţa lor se desfăşoară,
Despică raze răsăritul
Şi se revarsă peste ţară.

Fiori străbat spinarea fiarei
Ce-a supt ai ţării sînge cald —
Aripi de şoim aude-n aer,
E şoimul în văzduhul-nalt?

Fiori străbat spinarea fiarei,
Căci freamătă-mprejur pădurea —
Hei! lotri ce-aţi lovit stejarul,
Vă tremură în mîini securea!

În răsărit, despică raze
Văzduhul — soare urlaş
Răsare şi s-aude clocot
Cum tunul bubuie la Iaşi.

Iar hoidele s-au prins în horă
Şi caleă haturi şi răzoare
Să crape de necaz boierii —
Şi vîntul chiuie în zare.

Căci a venit de-acuma omul
Ce ştie cum să ducă hora
Şi să trezească dor de cîntec
În inimile tuturora.

Pe ramurile grele-n soare
August îşi rumeneşte rodul,
Dar n-au să-l mai culeagă furii,
Culegător va fi norodul.

Prelung răsună o sirenă
La o uzină de departe.
Tovarăşii în drum ascultă,
La inimă sirena-i arde.

Îşi lasă capu-ncet în jos
Şi parcă şi-ar aduce-aminte...
Mai stau o clipă şi ascultă,
Apoi, pornesc iar înainte.

UN ORAŞ NĂSCUT PE TROTUŞ

Am învăţat cu toţii la şcoală că aşezările omeneşti se nasc în vecinătatea unei ape şi a unui drum. Apa este contribuţia naturii, iar drumul şi-l croieşte omul cu ce poate — şi apoi îi bătătoreşte îndelung şi temeinic cu pasul generaţiilor. Aici pe Trotuş, au existat de milenii condiţiile unei aşezări şi ele s-au născut — istoria stă mărtură. Dar oamenii n-au dus niciînd viaţă omenească în acel timp, ţintuit parcă în loc de stăpînirea boierească. Pentru aceasta nu era deajuns o apă şi un drum. Trebuiau înoite vremurile, trebuia un calendar nou. O parte din povestea lui, după 16 ani de la eliberare, o veţi găsi şi în rîndurile de faţă.

Pe şoseaua de asfalt care duce la Oneşti, un du-te vino complet mecanizat — automobile, camioane, motocicilete — îţi anunţă primele izbînzi ale civilizaţiei, pe aceste meleaguri unde, odinioară, cel mai rapid mijloc de călătorie se credea a fi calul tătăresc, încercat în lupte şi alergări. Fire blîndă şi răbdătoare, moldoveanul nu avea încotro a se grăbi: nicăieri nu-l aştepta nimeni cu desaga plină.

Viorica CIORBAGIU şi Eugen ATANASIU

● *(Continuare în pag. 3-a)*

O stradă în noul oraş Oneşti

Enciclopedia magazin

„Reprezentații în beneficiu"

În teatru, așa zisele „reprezentații în beneficiu" au dăinuit un lung șir de ani, ca o expresie a grelelor condiții de viață ale slujitorilor scenei pe vremea stăpînirii burghezo-moșierești. Aceste „benefise" cum le numeau actorii, erau menite să mai salte bugetul firav al „Închinătorilor Thaliei române". Mai că n-a existat actor care să nu-și fi dat „benefisul", de la Aristizza Romanescu, marea actriță, pînă la tinerii care constituiau, cum se spunea, „viitoarele speranțe" și care se asociau în vederea unui „beneficiu" care trebuia să le asigure existența în timpul cît teatrul era închis. De obicei vreo cinci luni pe an el n-aveau salariu. Căci, după ce se scădeau chiria sălii și impozitele, banii încasați reprezentau „beneficientului". Acesta însă trebuia să se îngrijească de vînzarea biletelor, de obicei cu un preț ceva mai ridicat, căci decă ar fi așteptat ca biletele să se vîndă normal, adică la casă, ar fi așteptat mult și bine. Cu teancul de bilete în poșetă sau prin buzunare, începea colindatul, umblatul cu „pantahuza" pe la autorități și pe la particulari. „Beneficiile" se îngrămădeau în lunile ianuarie și februarie, socotite ca cele mai „bune" de teatru, într-o vreme cînd stagiunea zisă de iarnă se încheia la începutul lui mai.

Actorii de frunte își alegeau pentru spectacolele în beneficiu piese din marele repertoriu clasic, urmărind astfel să dea două lovituri deodată: să joace și un rol „mare", care le-a fost refuzat de către direcție și să strîngă și niște bani.

Înarmați cu teancul de bilete, începeau „vizitele", umilitoare pentru cei mediocri chipurile, să fie educatori ai poporului. Refuzuri peste refuzuri, motivate prin faptul că „prea v-ați înghesuit și n-avem fonduri", fie că boierul n-avea pur și simplu chef să încurajeze, prin cumpărarea lojei oferite, „artele romîne". De distribuirea biletelor pe la negustori se ocupau și comisarii de poliție, dar ei pretindeau să li se dea „la sută".

Erau și persoane care nu puteau fi refuzate și nu e o simplă anecdotă întîmplarea cu „Romaneasca" și cu Mihail Kogălniceanu. Primită fără să facă anticamera Aristizza i-a oferit un bilet la reprezentația de beneficiu. Kogălniceanu, generos din fire, încurajator al teatrului romînesc și protector al artiștilor dramatici, se afla însă — și lucrul i se întîmpla destul de des — în „jenă financiară". După ce s-a cercetat, fără vreun succes, buzunarele, Kogălniceanu, condus de un gînd salvator, a scos un inel din deget și, grațios, l-a oferit beneficientei. Artista i-a mulțumit, și-a dat „beneficiului" sfîrșind pe scenă cu inelul, dar după spectacol i l-a înapoiat cu un bilet de mulțumire.

Dacă actorii frunțași își alegeau îndeobște pentru „beneficiu" piese clasice, actorii mai mărunți, dornici să realizeze o „retetă" cît mai mare, umblau după „lovituri", ca d-alde „Bomba cu apă fiartă", „Ocolul pămîntului", „Contele de Monte Cristo", „Curierul de Lyon".

Nenorocirea cea mare însă era că, ocupați cum erau cu plasarea biletelor, nu aveau timp să repete piesele, astfel că, nu odată, se dădeau spectacole cu o singură repetiție sau chiar fără repetiție. Și încă ceva și mai grav: colegii care-și ofereau în mod gratis concursul, nu veneau la spectacol, căci se întîmpla ca în aceeași zi să fie mai multe „beneficii" și oamenii nu mai știau cum să se împartă.

În asemenea împrejurări disperate, se recurgea de obicei la actorul Montau, reanu, într-o vreme un fel de „fată la toate" la Teatrul Național: actor, regizor de culise, sufleur, copictor de roluri ș.a.m.d. Montaureanu era cunoscut ca mare meșter în improvizații și ca un excelent ascultător al sufleurului.

Se întîmpla — și nu e simplă anecdotă — ca într-o scenă să joace cîteva roluri, încît era prevăzut cu cîteva costume pe el: cum juca respectivul rol de cîteva vorbe își lepăda costumul. Dar, într-o seară s-a fistichit și urmărind pe text desfășurarea spectacolului în calitate de regizor a constatat la un moment dat cu groază că un rol nu avea interpret. Omul strigă, întreabă, transpiră, dar nu primi nici un răspuns. Atunci, un croitor aflat lîngă actor, i-a atras atenția: „Intră mă în scenă, că tu-l joci p-ăstal" Și Montaureanu a dat buzna în scenă. Habar n-avea ce trebuia să spună, dar, cu ajutorul celui din cușcă, a scos-o la capăt, în timp ce spectatorii nu bănuiau tragediile din culise, paralele cu cele de pe scenă.

„Beneficiile" salvatoare într-un anumit punct de vedere, sînt mărturia unei triste stări de lucruri. Deși în mod legal le-a desființat marele om de teatru care a fost Alexandru Davila, în calitate de director general al teatrelor, ele au dăinuit încă multă vreme.

Ioan MASSOFF

Mihail Kalatozov

Succesul uriaș al filmului „Zboară cocorii" a făcut cunoscut în toată lumea numele regizorului sovietic Mihail Kalatozov, realizatorul filmului. Deoarece în curînd vom putea vedea o nouă operă a cineastului sovietic (a cărei eroină va fi tot Tatiana Samoilova) credem că este interesantă prezentarea cîtorva date biografice ale lui Kalatozov, a cărui personalitate este urmărită cu interes și de publicul nostru.

Ca mulți dintre colegii săi din acea generație, și Mihail Kalatozov a ajuns pe căi ocolite în cinematografie. A fost la început șofer. Apoi, la vîrsta de douăzeci și șase de ani, după ce urmărește cu pasiune filmele lui Pudovkin și Eisenstein, Kalatozov se simte irezistibil atras de studiourile de filme. Aici începe prin a studia mecanica aparatelor cinematografice, trecînd apoi printr-o serie de funcții în cadrul studioului pînă ajunge monter. Munca lui era apreciată și elogiată, dar Kalatozov nu se mulțumește cu atîta. În 1927 el scrie un scenariu de film („Gjuli") și participă la realizarea lui ca operator. Peste un an este coautorul scenariului „Sînge de țigan", la care lucrează alături de un coleg și ca operator al filmului.

Peste doi ani, Mihail Kalatozov este regizorul unui film artistic, „Fata oarbă", și a unui documentar. Dar, nemulțumit și de astă dată și dorind să-și desăvîrșească cunoștințele, Kalatozov se înscrie la Academia de Artă din Leningrad.

Abia peste cîțiva ani, în 1939, i se încredințează din nou un film la studiourile „Lenfilm". Aci realizează o interesantă lucrare despre aviatori, considerată ulterior studiul artistic pregătitor al admirabilului său film în care povestește viața aviatorului Valeri Cikalov. Filmul a fost terminat puțin înainte de izbucnirea războiului, în 1941.

În timpul Marelui Război pentru Apărarea Patriei Mihail Kalatozov realizează, în coregie cu Serghei Gherasimov, un film despre eroica apărare a Leningradului. Acesta, început în orașul asediat chiar și terminat la Alma-Ata, unde fuseseră evacuate studiourile „Lenfilm", se bucură de mare succes în rîndurile spectatorilor sovietici. Mihail Kalatozov este trimis apoi în Statele Unite ale Americii, unde duce o rodnică activitate diplomatică în domeniul cultural.

În 1950 Kalatozov își reia preocupările cinematografice, realizînd filmul „Complotul condamnaților". Apoi, în 1954, termină delicioasa comedie „Prieteni credincioși", mult apreciată și de publicul nostru. Kalatozov creează, cu cele mai autentice mijloace cinematografice, o deosebit de valoroasă satiră la adresa acelor intelectuali îngîmfați care, odată ajunși în posturi înalte, uită pentru cine și pentru ce muncesc.

După succesul obținut cu „Prieteni credincioși", Kalatozov realizează — avînd la bază scenariul lui Pogodin — un film închinat tineretului plecat pe pămînturile deșelenite, obținînd și de data aceasta un succes binemeritat. Cei ce-au urmărit filmele lui Kalatozov cunosc desigur opera sa închinată vieții lui Dzerjinski, dar pentru cinefilii de pretutindeni cea mai reprezentativă creație de pînă acum a talentatului regizor rămîne acel neuitat „Zboară cocorii", realizat în 1957 și premiat cu Marele Premiu al Festivalului de la Cannes.

Arta lui Kalatozov și a operatorului Urusenski a atins aici un nivel neobișnuit de înalt, aparîția filmului „Zboară cocorii" constituind de aceea un eveniment în cinematografia mondială.

Acum, publicul așteaptă cu nerăbdare ultimul film turnat de aceeași echipă și intitulat „Scrisoare neexpediată".

Ion BARNA

Calistrat Hogaș

Cel ce ne desfată și azi prin sfătoșenia, umorul și calda dragoste pentru oameni și natură, cercetătorul neobosit al munților Moldovei. Calistrat Hogaș, s-a născut la Tecuci în anul 1847. Destinat de părintele lui, Gheorghe Dumitru (scriitorul a luat numele de Hogaș după bunicul său) carierei bisericești, copilul fuge de la cîlugărul luat ca învățător și rămîne elev la școala primară din orașul natal. Se înscrie apoi la Academia Mihăileană din Iași iar în 1868 intră la universitate. După absolvirea universității, Hogaș funcționează ca profesor de liceu în mai multe orașe, printre care Piatra Neamț, orașul care-i devine atît de drag încît la bătrînețe se stabilește definitiv în micul și pitorescul orășel de munte moldovean.

Calistrat Hogaș n-a fîntît cu orice preț să facă literatură. Farmecul povestirilor sale, rod al călătoriilor întreprinse pe credinciosul lui cal de munte, Pisicuța, sau pe jos, prin codri necălcați de pași omenești, au atras însă atenția lui Garabet Ibrăileanu, directorul revistei „Viața Românească" din Iași. Povestirile scriitorului, profund realiste, descrierile sale de natură, noutatea tipurilor umane întîlnite de scriitor în peregrinările sale — Sgribincea, Huțan, moș Alisandru Cosofleață — atît de deosebite de literatura vremii conferă operei lui Calistrat Hogaș o valoare permanentă. De altfel, scriitorul își definea crezul său artistic, credința sa în omul simplu, prieten și stăpîn al naturii în cîteva rînduri semnificative: „N-am făcut și nici nu am de gînd să fac vreodată înalță și subțire literatură de salon. Am dat oamenii și locurile așa cum se găsesc ele în măreața lor sălbăticie; și poate prea bine să strîmbe din nas finul estet X și mult mai sensibilul decadent Y..."

Îndrăgostit cu pasiune de natură, Hogaș n-a precupețit timpul și sănătatea pentru a da curs dragostei sale. Încălțat cu opinci, purtînd pe umeri o pelerină, iar în cap o pălărie cu boruri largi el pornea la drum, niciodată pe un itinerar fixat dinainte, poposind pe unde-l prindea seara sau oboseala, în mijlocul pădurii, la o stînă sau pe la o mînăstire. De la el ne-au rămas minunate pagini de descriere a naturii, împletite deseori cu accente batjocoritoare la adresa cosmopoliților gen „domnul Georges" sau a cîlugărilor trîndavi și ghiftuiți.

Opera scriitorului a cunoscut o largă răspîndire abia după moartea acestuia, servind în anul 1917. Astăzi, prețuirea acordată moștenirii literare a acestui cîntăreț al frumuseților oamenilor și plaiurilor patriei noastre se răsfrînge în tirajele de masă în care i se tipărește opera.

I. D.

CALENDAR

22—28 AUGUST

22

1890: A murit Vasile Alecsandri (n. 1821)

23

— Ziua eliberării Romîniei de sub jugul fascist, cea mai mare sărbătoare națională a poporului romîn.

24

1820: A murit scriitorul Ion Budai Deleanu, autorul epopeei „Țiganiada" (n. 1760).

1932: A murit compozitorul Gheorghe Cucu (n. 1882).

1872: A murit Avram Iancu, participant la revoluția din 1848 din Transilvania (n. 1824).

25

1907: A murit Bogdan Petriceicu Hașdeu, scriitor realist, istoric și filolog (n. 1838).

26

1884: A murit medicul romîn Carol Davila (n. 1828).

27

1635: A murit Lope de Vega, mare dramaturg spaniol (n. 1562).

1871: S-a născut scriitorul american Theodore Dreiser.

1770: S-a născut filozoful german Hegel (m. 1831).

28

1749: S-a născut Johann Woligang Goethe (m. 1832).

1917: A murit scriitorul Calistrat Hogaș (n. 1847).

Trîmbița pionierului

(Urmare din pag. 1-a)

liniște, cea a periferiei de odinioară, zgîriat brusc și strident de goarna cazărmii învecinate. Mi-a rămas în memorie țipătul acela metalic, împlîntat ca un junghier în liniștea mahalalei izolate, acea liniște țesută din tonuri minore, cenușii, înăbușite, aidoma vieții mărginașilor. Îmi dădea o crispare cînd o auzeam și se va înțelege de ce a trebuit s-o evoc ca să explic, prin antiteză, zîmbetul de plăcere stîrnit acuma de trîmbița auzită în grădina botanică.

M-am oprit și am ascultat. S-ar fi zis că își scria semnele cromatice pe portativul liniștei vegetale. Se împletea armonios cu ciripitul păsărelelor, cu rîsul copiilor de pe alee, cu foșnetul copacilor. Era ca un tril subțire de nichel (poate de argint) nu gros și sfîrîitor ca al alamei păstrate de amintire. Nu asurza urechea ca goarna în care își epuiza răsuflarea soldatul pricăjit, ci parcă fredona o melodie cîmpenească, improvizată pe canavaua unei hoinăreli tinerești pe un drum de țară cu crînguri și poiene. Trîmbițașul înregistra din mers arpegii florale și pastorale — uite așa-s mieii; astea-s oile! — întrerupîndu-se la un urcuș, la malul pîrîiașului, ca să continue peste puține clipe, cînd desigur el a traversat podișca îngustă.

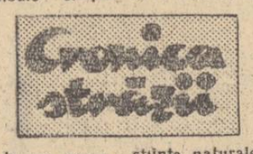

Ta-ra-ta-ta! Ta-ra-ta-taa,...! Ce frumos răsună sub cerul albastru, sub bolta vastă a parcului bătrîn, o trîmbiță tinerească! M-am uitat în jur. Nu eram singurul uimit de cîntecul ei. Vizitatorii vîrstnici ai grădinii, — de bună seamă pensionari — lepădaseră pe bănci ziarul și-și potriviseră auzul pe unda herțiană a trompetei. Pe alee copiii se opriseră din joacă, animați deodată de o altă fantezie, mai puternică s-ar zice decît aceea a trotinetei și a mingii.

— Pionierii! Trec pionierii! izbucniră, zvîcnind de o irezistibilă bucurie, zbughind-o cît îi țineau picioarele spre poartă. M-am luat după dînșii.

Ieșiserâ deja din parcul palatului. Erau înșiruiți acum pe largul bulevard ce urcă în pantă domoaică spre Academia Militară, orînduiți după statură mai curînd decît după vîrstă, — pantaloni scurți bleumarin, bluză albă îmbujorată la guler de cravata roșie, basc. Pe patru rînduri într-un lung șir, cu micul trompetist în frunte, mărșăluiau prin mijlocul lungului bulevard, corijîndu-și din cînd în cînd cadența. Ta-ra-ta-ta! Ta-ra-ta-taa...! îi acompania trîmbița. Bum-barabum, bum-rarabum! răspundea darabana.

De la ferestrele troilebuzelor îi priveau zîmbind călătorii. În balcoanele clădirilor noi din Bulevardul Armatei (cînd au fost ridicate? Abia ieri se mai întindea aici un maidan cu cocioabe) proaspeții locatari urmăreau și ei evoluțiile coloanei, către care o mînă de femeie — mamă desigur — arăta cu însuflețire vreo odraslă — „uite-l colo!" — ce pășea „bărbătește", întorcînd o clipită capul spre etajul familial. Pe trotoare copiii cartierului alergau paralel cu „trupa", strigîndu-și înfrigurați frații, surioarele, din rînduri.

Era o dimineață strălucitoare de august și mă uitam cu lumea ce se oprea la umbra castanilor, la grupurile de o șchioapă ce defilau pe bulevard. Pe chipurile pionierilor ardoarea exercițiilor se așternuse ca încă o purpură de sănătate, (reflex simbolic al cravatei ce flutura zglobie), pe trîmbițele lungi de nichel (poate de argint) ținute la gură, soarele își iscălea în răstimpuri numele incandescent. Și privind mi se iviră în minte, printr-o analogie nu prea depărtată alte imagini. Triste imagini. Ale copiilor de odinioară, pe care i-am descris în atîtea reportaje, copiii ofiliți ai ulițelor periferice, lipsiți de harurile și bucuria vieții ca și părinții lor oropsiți. Și iată că generația asta de o vîrstă îi răzbună, personificînd în destinul ei nou — realizat din dragostea și grija nemăsurată a Partidului — victoria altor vremi, victoria poporului muncitor.

Dar, vă veți întreba, acești pionieri de ce au părăsit somptuosul parc al Palatului lor ca să mărșăluiască neobosiți încolo și încoace pe Bulevardul Armatei? Nu ați sezisat? Se pregăteau pentru marea zi aprobată. Pentru grandioasa manifestație de la 23 August.

Pionierii! I-am văzut și în cadrul în care ei se desfată obișnuit și unde-și petrec orele libere cu fel de fel de îndeletniciri instructive, artistice, sportive: Palatul lor din Cotroceni. Rezerv altei cronici impresiile aceste vizite, ce m-a dat prilejui de a mă minuna de atenția deosebită cu care este înconjurată viața și educația miilor de purtători de cravate roșii. Nu există agrement adecvat vîrstei lor (de la 9 la 14 ani) — începînd cu jocurile copilărești și isprăvind cu activitatea cercurilor de aero-modele și navo-modele, de care să fie lipsiți.

Echipei de profesori și îndrumători (sînt peste șaptezeci) îi revine sarcina de a-i călăuzi către dexterități, potrivit cu aptitudinile fiecăruia, — teatru, literatură, muzică, balet, radiofonie tehnică, științe naturale, — și mai cu osebire de a-i pregăti pentru misiunea lor de mîine: cetățenească, socială, patriotică. Contactul continuu cu patria socialistă prin excursii în regiunile industriale și pitorești; contactul cu oamenii din fabrici și de pe ogoare; familiarizarea cu realitățile patetice în care viiază munca și inventivitatea celor ce construiesc epoca noastră: participarea lor la acțiuni de folos obștesc — iată cîteva puncte din programul educativ al pionierilor. Care nu se întrerupe nici în perioada vacanței de vară, cum rezultă din îndemnurile placardate încă la începutul lui iulie, în toate colțurile Palatului:

„Participați zilnic la acțiunile de masă, la activitățile obștești, la concursurile, manifestările artistice și sportive organizate de Palatul Pionierilor. Ele vă vor ajuta să îmbogățiți munca în detașamentele de pionieri, să vă pregătiți în vederea obținerii distincțiilor pionierești".

„Participați la concursul de cîntece și poezii închinate Partidului", „Frumusețile Patriei vă așteaptă! Cărările umbroase ale munților, cetățile de oțel ale industriei, cîmpiile îmbelșugate ale satelor, plaja însorită a mării — vă cheamă!"

Se va vedea din cronica următoare varietatea programului legat de anotimpuri și de specificul muncii acestora, — agricultura, pomicultura, viticultura; — sau consacrat marilor festivități naționale; sau luptelor duse în trecut de comuniști pentru libertatea și fericirea patriei noastre.

Nu aș vrea să închei însemnările acestea fără a pomeni de carnavalul pionierilor organizat, ca în fiecare an, în parcul Palatului, cu prilejul zilei de 23 August. E o chermesă așteptată cu nespusă nerăbdare de pionieri. E pusă sub egida „Să ne veselim cu toții" și la ea m-am gîndit amuzat — i-am admirat feeria anul trecut — pe cînd mă uitam la coloana ce manevra pe bulevardul Armatei.

De această petrecere costumată îi desparte puține zile. Pînă atunci ei sînt înflăcărați de ceilalt obiectiv: manifestația de la 23 August.

Îi revăd, ca în alte dăți, defilînd în fruntea coloanelor adulte, a imenselor coloane ce cuprind în rîndurile lor și pe părinți, mame, tați, — prin fața tribunelor unde au luat loc conducătorii partidului și ai guvernului. Trompeții vor da glas festiv instrumentului, salutînd omagial pe reprezentanții de frunte ai generației mature care au condus poporul pe acest drum glorios al libertății. Așișderea toboșarii vor scanda pe darabane pulsațiile inimei lor tinere, entuziaste și recunoscătoare.

Și de undeva, surizînd, umbra lui Gavroche le va zvîrli un trandafir.

F. BRUNEA—FOX

În acel neuitat 23 de August...

(Urmare din pag. 1-a)

Reușî cu multă greutate să clefăie două cuvinte desperchiate.

— Și eu..?

— ...S-a trimis un autoblindat la hotel să vă aducă... N-a sosit încă?... Domnul general a întrebat de două ori... Pardon! Exact, de trei ori de dumneavoastră...

Aplecat de la fereastră. S-a trîntit iarăși în fotoliu. Reconstituî din nou drumul mașinii blindate.

„Băneasa — depozitul de benzină, trei minute. Vila valahului cu clopoței... Așa... Vila cu clopoței — Arcul de... Arcul de triumf trei minute... Arcul de triumf — Ministerul de Externe două minute. Ministerul de Externe — Hotel Ambasador alte trei minute... Total unsprezece minute. Suficient pentru ca un auto prevăzut cu mitraliere și aruncătoare de grenade să străbată această distanță și să vină să-l ia cît mai repede, cît mai urgent.

Privi la ceas. Erau orele opt și douăzeci. Încă de acum trei ore trebuie să fi fost în siguranță, la adăpost, înapoia fortificațiilor bazei aeriene din pădurea Băneasa.

Înșfacă telefonul și formă repede un alt număr al bazei. Șapte... Doi...

— Hallo! Maiorul Helmuth Görrikke la telefon... Telefonistul? Heil Hitler! Dă-mi-l urgent pe ofițerul de serviciu...

Cu mîna stîngă trase o țigară din tabacherea deschisă. Încercă s-o aprindă manevrînd nedibaci bricheta cu trei degete. Nu reuși. Trînti bricheta pe covor. Scuipă țigara.

— Hallo! Heil... Unde-i autoblindatul căpitan Schmidt? Poftim? (răcni). Ce-nseamnă că nu-mi puteți trimite altă mașină? Cum? Cine a capturat-o? Comuniștii? Partizanii? Parti... (i s-a mutat deodată glasul). Ah, soo...! Die Komunisten!?

Puse încet receptorul în furcă și subit îi reveni în minte scene de mult uitate.

Minsk 1942. „Mercedesul" rămăsese troenit în urmă pe șosea. Călătorea într-o sanie mică, o troică rechiziționată cu cal și vizitiu, de către comandamentul militar, instalat discret într-un sat pierdut din înzăpezita stepă rusească. Era escortat de o patrulă călare.

La o cotitură, după un copac, o umbră... Focul deschis de omul acela bărbos cu cojoc și cizme cu carîmbi înalți, — un partizan, un comunist — i-a presărat pe pîrtia de zăpadă întreaga gardă de ulani.

Două luni mai tîrziu se afla în compartimentul de clasa întîia din trenul care trebuia să-l ducă acasă... S-a trezit la spitalul de campanie scos dintre sfărîmăturile vagonului prăbușit ce pe podul minat, odată cu întreaga garnitură a trenului, în albia rîului înghețat.

...Franța 1943. A scăpat din mîinile maquisarzilor sărind noaptea din autocamionul care-l ducea spre cîmpul de judecată și execuție... Cehoslovacia, 1944. O macara dintr-o fabrică în care ancheta un grup de „sabotori" comuniști s-a desprins din cîrlige în chiar clipa cînd trecea pe sub ea. S-a ales cu o fractură a umărului stîng cu greu vindecată... Peste tot, pretutindeni, în țările ocupate unde l-a dus meseria de inspector al trupelor pentru vînătoarea partizanilor, comuniștii erau prezenți. Ei organizau detașamentele de partizani. Ei se băteau în fruntea lor. Mobilizau populația, scoteau masele în stradă... Însă de loviturile lor scăpase".

. . . . . .

Dar acum...? Nu-și dădea încă bine seama de unde îi izvora sentimentul acesta de neliniște ce-l cuprinsese și pe care se căznea să nu-l admită, să nu-l recunoască.

„Partizanii romîni... Puah! Comuniștii? Mai existau? Antonescu a declarat că majoritatea au fost lichidați, sau băgați în lagăre, pînă ce le va veni rîndul în fața plutoanelor de execuție. Iar cei încă neprinși... Comuniștii din afara lagărelor și închisorilor cari atacă mașina de război antonescian-hitleristă curînd vor fi făcuți inofensivi. Dar asta îi se promite de trei ani... Comuniștii romînî... Hm! Nu trebuie să se teamă de ei... Mai gravă era întorsătura pe care poporul ăsta de... Și înaintarea năpraznică a rușilor..."

S-a oprit. De afară se auzeau nelămurit strigăte, țipete. Și dacă era atent putea deosebi, cu oarecare efort, glasurile bărbaților de ale femeilor și... Dracu! Iată că și copiii se amestecă în hărmălaia asta.

Din doi pași fu la fereastră.

Pe trotuarul de peste drum un grup de civili, strigau smulgînd o reclamă uriașă de tablă, a revistei „Signal".

Helmuth von Görricke privi îndelung scena. Era o amestecătură de inși iar grămada de oameni se mărea necontenit pe măsură ce noi trecători soseau și i se alăturau. Printre ei putu să identifice cîțiva care agitau și îndemnau cetățenii, vorbindu-le înflăcărat: „Moarte fasciștilor!", „Afară cu slugile lui Antonescu!" „Trăiască Romînia liberă!", „Trăiască Partidul Comunist Romîn!".

— Die Komunisten!

Aproape urlase cuvîntul acesta ce-i răbufnea de undeva, dintr-un fund întunecos în care colcăiau ura și furia încinsă pînă la turbare.

Maiorul Helmuth von Görricke se plimba furios prin camera de la Hotel Ambasador.

...S-ar putea — gîndi el în timp ce iarăși capul începu să-i bîtîie și mîinile să-i tremure, dar de data asta numai de nerăbdare. — s-ar putea, reluă el în gînd, ca „rebeliunea" valahilor să se-ntindă înainte ca trupele de lîngă Capitală să pornească la pedepsirea lor. Desigur că Gerstenberg, generalul, a și luat măsuri. Nu este el militarul care să stea cu brațele încrucișate... Mai ales acum cînd s-a spart frontul și primele coloane rusești pot intra în Capitală... Ah! de cînd trebuia să fie la Comandamentul din Băneasa!

Învîrti repede discul telefonului.

— Hallo — Hallo, baza? Heil...!

În scoica de ebonită a receptorului se desluși limpede răpăitul mitralierelor, de bubuiturile înfundate ale artileriei anti-tanc.

— Wer ist da?

— Maior Görricke. Helmuth von Görricke.

— Jawohl!

— Dați-mi pe ofițerul de serviciu Schmidt sau pe domnul general. Nu a sosit încă mașina...

Ofițerul de serviciu răspunse scurt.

— Sîntem atacați de gărzi muncitorești înarmate și de trupe romînești... O ultimă informare de la un agent al nostru rămas în oraș anunță că în fabrici, comuniștii scot muncitorii, îi înarmează și pornesc cu ei spre Băneasa... Veniți cum puteți... Dacă se mai poate... Domnul general nu este la postul de...

Legătura s-a întrerupt. Maiorul bătu cu degetul, cu palma, apoi cu pumnul în aparat.

— Hallo! Hallo, baza! Hallo!...

A azvîrlit telefonul de perete și a deschis garderobul. În prima despărțitură atîrnau țepene, călcate la dungă, uniformele. Cele de paradă și de reuniuni, cu decorații sus barete. De la Crucea de fier, cu pietre și frunze de stejar, pînă la crinul albastru franchist. Alături, un dublu rînd de haine civile. Smulse un costum cenușiu și-și desfăcu nervos tunica. Da, era chiar foarte nervos și... A rămas încremenit cu privirea în luciul mat al oglinzii. Deschise ochii mari — atît cît să cuprindă în ei pe femeia cu basma, tîrligi și arma automată cu care-l soma din spate să se predea.

O clipă îi trecu prin minte un gînd năstrușnic. Să-și ducă mîna la spate unde-și avea Mauserul de serviciu. Sau să se trîntească pe covor și să prindă de picioare pe femeia asta care a intrat pe neașteptate... Ah, cum de a uitat azi dimineață, beat, ușa nezăvorîtă?

Trebuia să facă însă ceva să scape. Doar nu era să se lase el. Helmuth von Görricke, maior din SS, prins ca o turturică în colivie de o valahă cu mintea sălbatecă, care...

Respiră adînc și se pregăti să se lase pe vine. Dar degetul femeii care-l urmărea atent era pe trăgaci. Din coridor se auzeau voci și bocănituri înfundate de bocanci. Un rictus adînc i se încrustă pe față.

— Ah, ja, ja, die Partisannen...! Die Komunisten...! și capul, mîinile și dinții, începură — acum însă chiar de frică — să-i bîtîie, să-i tremure, să-i clănțăne...

— Ia-o înainte, dom-le Hitler și să nu-mi încerci să fugi că trag.

Dumitra, curățitoarea de vagoane din Gara de Nord, lăsă pe maior să se depărteze cîțiva pași, apoi îi urmă întinsă. Păși atentă după el, temătoare să n-o înșele, să nu-i scape.

Pe coridor, o ușă, apoi alta, se deschise atît cît putea careva, cineva, vreun boier sau boieroaică, să-și vîre nasul și, speriați, să le închidă repede.

Cînd s-a văzut pe trotuar, Dumitra a oftat ușurată. O așteptau cîțiva muncitori, din gărzi, ce păzeau cu puști și revolvere, alți ofițeri naziști. Întrebă veselă.

— Unde i-ați găsit?

I-a răspuns unul din tovarăși.

— Pe stradă și în blocul de alături. Dar tu?

— La hotel. Mi-a spus portarul că mai sînt acolo încă alți doi.

— Ce spui?

— Așa, zău. Doi. Mă duc să-i aduc, dar...

— Ce-i tovarășă Dumitra?

Și-a trecut o mînă peste basma, și-a potrivit un zuluf rebel, a împins cu palma pe maior alături de ceilalți hitleriști și deschizînd încărcătorul armei l-a întrebat pe Vanciu, lăcătușul, cu cel mai nevinovat aer din lume.

— Ia spune-mi frate, n-ai cîteva gloanțe să-mi dai? Că nu mi-a mai rămas nici unul. Ți le dau, zău, înapoi, cînd oi primi de la tovarășul Alexandru. Alexandru cazangiul, frate... Acuși vine... S-a dus după muniții...

Maria ARSENE

Tineretul nostru

A fost în țara noastră o vreme, cînd lipsit de copilărie, adolescentul intra în tinerețe cu elanurile frînte, asemenea superbilor cocori, prăbușiți la pămînt de vrăjmășia furtunii. La 22 de ani muncitorul, țăranul, intelectualul, erau bătrîni, o bătrînețe prematură și urîtă, istovită de mizerie și muncă, de lipsă de orizont și de nădejde. Astăzi, pentru tot ce se cheamă tineret în această țară, această realitate istoricește recentă — nu sînt decît 16 ani de atunci, — pare o poveste de demult și ce ciudat îi se pare celor născuți în 1940, că părinții lor au trăit asemenea groaznice vremuri. Între tinerețea lor și tinerețea noastră nu sînt decît 16 ani și totuși sînt, nu altă generație, ci alți oameni. Iată, șase fete — membrele brigăzii „1 Mai" de la „Industria Lînei" din Timișoara — și-au îndeplinit planul cu 112,9 la sută. Fiecare din ele are visurile ei, realizările ei, toate la un loc se aseamănă unei mici uzine producătoare de entuziasm și energie sufletească.

Am cunoscut nu de mult un mecanizator de la gospodăria agricolă de stat Sibiu — avea numai 25 de ani — mîi de tone de grîne în bilanțul lui, o bibliotecă personală, un televizor și o viață întreagă înainte. În tabăra studențească de la Costinești, pe malul mării, l-am găsit pe viitorii ingineri, profesori, medici, oameni de știință. În locul fețelor supte de oboseală, chipuri bronzate, ochi strălucitori și o veselie molipsitoare, veselia adevărată și fericită a tinereții. În întreprinderi am văzut sute de cereri ale tinerilor, care vor să urmeze școli superioare. La Predeal, într-o zi de iulie am cunoscut doi frați, lăcătuși la I.M.S. Cîmpulung, campioni de box și elevi ai cursurilor serale — Dobrescu Nicolae și Dobrescu Gheorghe. Și cît ai cutreera țara în lung și în lat, vei găsi tineri și vei găsi deschise pentru ei, toate porțile viselor, toate intrările școlilor, toată grija partidului. Și sub această grijă atentă, de zi de zi, aripile elanurilor se desfac și tineretul nostru de azi — la numai 16 ani de la tinerețea noastră — își la zborul spre zările largi și luminoase ale socialismului. Și iată că aceasta se cheamă tinerețe fericită. Pentru prima oară după sute și sute de ani, țara noastră are un tineret adevărat, sănătos, fericit, un tineret capabil, dacă partidul și patria i-o va cere, să răstoarne munții. În felul său, prin puterea pe care i-o dă fericirea asigurată de înțelepciunea partidului, tineretul nostru e un gigant, căruia îi revin în construcția vieții noi a poporului, sarcini și răspunderi de seamă. Și ca să stabilească cum anume să facă față acestor răspunderi, cum anume să-și folosească energia și entuziasmul în marea operă de construcție a viitorului lor, tinerii țării și-au trimis reprezentanții la cel de-al III-lea Congres al organizației lor revoluționare, Uniunea Tineretului Muncitor. Priviți-i, sînt reprezentanții a milioane de tineri muncitori, țărani, intelectuali ai țării, sînt purtătorii de cuvînt ai fericirii și bucuriei tineretului nostru, sînt acei care în numele tuturor celor răspîndiți în lungul și latul patriei, mulțumesc partidului pentru ziua minunată de astăzi.

În fața standului de ziare și ilustrate

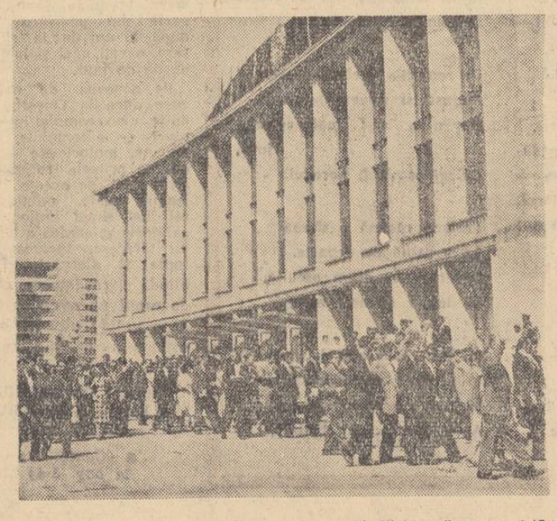

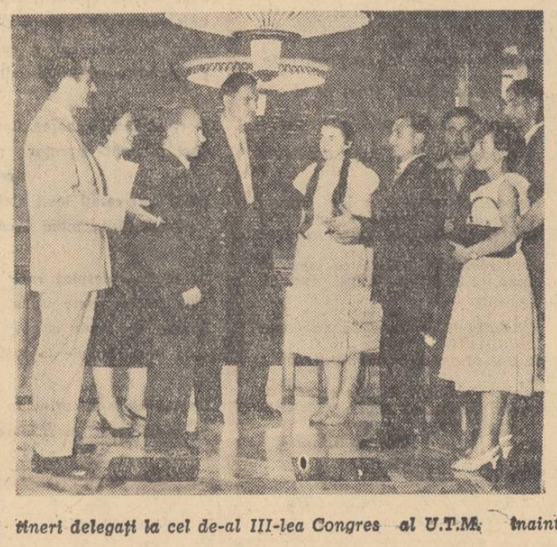

Fotografiile noastre înfățișează grupuri de tineri delegați la cel de-al III-lea Congres al U.T.M. înainte de ședințe și în pauzele lucrărilor.

POȘTA REDACȚIEI

C. RIPĂ — Vulcan: La sugestiile unor cititori ai revistei noastre studiem problema alcătuirii unei rubrici turistice.

IOAN MATEIAȘ — Birlad: N-ați greșit. Adresa noastră este aceea pe care ați folosit-o. Acum urmează să ne scrieți. Pe ce nume? Scrieți pentru „Poșta redacției".

A. SOARE — Rm. Vîlcea: Ceea ce ne scrieți despre Mediterana sînt lucruri foarte cunoscute. Preocuparea noastră permanentă este de a prezenta lucruri noi și interesante.

TUDOSIE GHIONEA — București: Nu putem fi decît bucuroși că sînteți de acord cu articolul publicat în revista noastră privitor la dublurile în teatru. Am vrea însă să facem o mică observație. Actorul care este dublat nu vede în cel repartizat alături de el în același rol un inamic. Prin aceasta nu se cultivă inamicița, sentiment care nu are ce căuta într-un colectiv în care se stabilesc relații tovărășești, de într-ajutorare. Așa ceva se putea concepe în viața trecută a teatrului, cînd predomina concurența oarbă, împinsă pînă la dușmănie.

E. I. B. — Orașul Stalin: Ne grăbim să vă răspundem, mulțumîndu-vă pentru prețioasele sugestii ce ni le-ați dat în vederea alcătuirii viitoarei rubrici. Desigur, dacă mai aveți ceva de spus, nu vă abțineți. Vom citi cu multă plăcere și interes rîndurile dv.

ARISTICĂ BĂGHINĂ — Tr. Severin: Scrieți ceea ce am discutat cînd ați fost în vizită la redacția noastră. Înțelegeți de ce nu sînt publicate rondelurile.

GH. BUȘOIU — Urziceni: Acțiunea filmului „Ultima noapte pe Titanic" redă o întîmplare autentică, despre care s-a vorbit mult și care, după cum ați constatat personal, reține atenția și azi.

ANGHEL CONSTANTINESCU — Comănești: Vestitul stejar de la Borzești s-a uscat de mult. E și firesc, dacă el a trăit acum cinci sute de ani. Locul unde a crescut? Acum, cînd la Borzești s-au petrecut atîtea schimbări, e greu de făcut precizarea pe care o doriți. După legendă, se afla probabil pe lîngă vechea biserică.

Moldova industrială

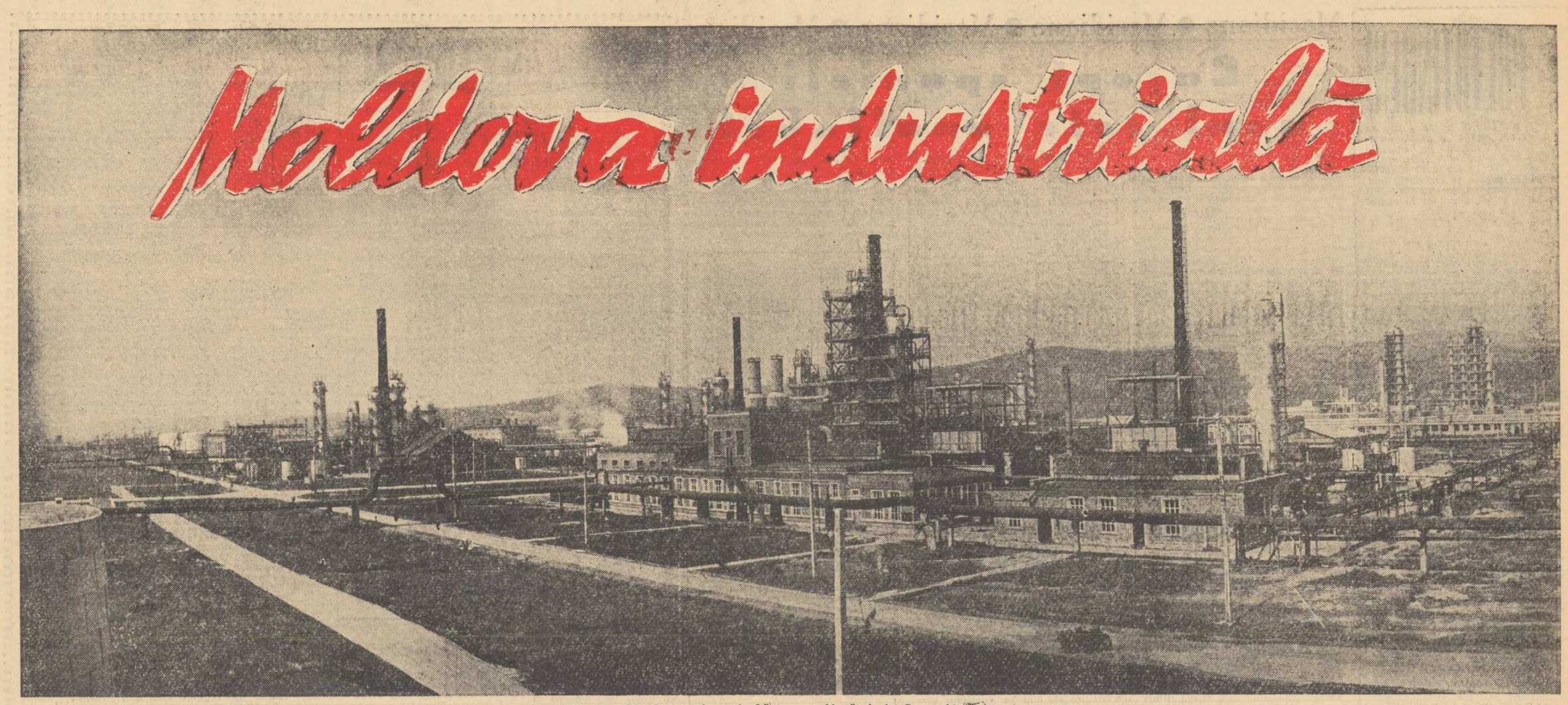

Vedere frontală a rafinăriei Onești

OAMENI ȘI LOCURI

Sosisem de puțin timp la Bacău. Soarele își revărsa cu dărnicie căldura. Un sirop rece ar fi fost, desigur, binevenit. Și iată-ne așezați la o masă a restaurantului din incinta hotelului nou „Bistrița".

Sorbeam răcoritoarea băutură și schimbam impresii despre oraș. Vechiul târg moldovean își leapădă unul câte unul cojoacele roase și cîrpăcite și se îmbracă în haine noi: noile construcții, străzile refăcute, lucrările de interes obștesc.

— Regiunea noastră este printre primele din țară — *ni se adresează, cu nereținută mîndrie, un tînăr de la o altă masă, care probabil, ne-a auzit discuția.* La noi s-au făurit fabrica de țevi „Laminorul", „Săvineștii", „Roznovul", „Onești", la noi se construiesc barajul și hidrocentrala de la Bicaz. Moldova s-a trezit la viață! Trebuie neapărat să vedeți aceste realizări!... *Și ridicîndu-se de la masă ne flutură mîna, în semn de „la revedere"...*

★

Am început ziua aceea cu o vizită la gospodăria colectivă „Tudor Vladimirescu", din comuna Dochia, raionul Piatra Neamț.

Dochia era odinioară un sat al sărăcanilor, cu case mici și copii zdrențăroși. Așezat departe de calea ferată, izolat, fără drumuri de acces, satul acesta trăia în neștiință și în mizerie. Oamenii argățeau pe moșia fostului boier Duțu Isăcescu („mare" politician liberal), care avea conacul spre nordul satului. Aici era singurul loc unde locuitorii Dochiei aveau posibilitatea să vadă cum arată un tractor... Dar aceasta este o filă îngălbenită și roasă de album.

Iată altele — cele din zilele noastre...

Gospodăria a luat ființă în anul 1952, cu 75 de familii. Azi, toată comuna, cu cele 825 familii ale sale, s-a unit într-o singură gospodărie, cu o zestre de 1300 hectare de pămînt arabil, din care aproape 1000 ha au fost cultivate anul acesta cu cereale. Vicepreședintele gospodăriei, Gheorghe Cristea, care ne povestește toate acestea, se însuflețește, vorbește repede. Notez cu repeziciunea unui stenograf: „Mai avem 40 ha cu sfeclă de zahăr, 60 ha cu floarea soarelui, diferite culturi furajere... — *și filele carnetului se umplu cu notări despre prosperitatea colectivei.* Dar, fiindcă ați venit pe la noi — pe teren, cum spuneți dv. — apoi hai să dăm o raită prin gospodărie, *ne îmbie tov. Cristea. În bătătură duduia un autocamion.* „Avem patru bucăți", *ne spune el, zîmbind. Și sare sprinten în mașină.*

Pornim peste dealuri, printre holdele aurii încărcate cu rod, printre lanurile nesfîrșite de porumb, pe la grădinărie... Aici, paleta peisajului cuprinde mai mult verde smaragd. Sîntem în fața celor 40 de hectare irigate. Ne întîmpină tov. Ion Melinte, brigadierul. E specialist în cultura și întreținerea legumelor. Colectiviștii, înșirați între straturi, execută prașila la ardeiul gras.

— Iată, avem două motoare pentru irigare. Unul este stabil. Fără apă la timp nu putem avea recolte mari — *ne lămurește el.*

Privim la apa ce-și face drum prin șanțurile de irigare, desenate ca într-un joc întortocheat, a cărui ieșire trebuie s-o urmărești prin labirinturi.

— Mai încolo — *și ridicînd mîna spre orizont* — mai avem 30 ha cu cartofi și 10 ha cu fasole...

Îl întreb pe brigadier care dintre colectiviștii din brigada sa este mai „iute" la treabă.

— Eu mă mîndresc cu toți membrii brigăzii. Toți fac treabă bună. Sîntem în întrecere pe echipe. Colectivistul Vasile Durac din echipa a V-a este în fruntea întrecerii.

Iată, din coama dealului se poate vedea, ca dintr-un post de observație, peisajul în toată bogăția sa de culori. Izlazul de pe versantul dealului este pigmentat cu nenumărate vite, ce par ca niște jucării! Din cînd în cînd, cîte una sare speriată. Apoi își întinde botul spre covorul verde și își vede mai departe de pășunat. Nedumerirea ne este spulberată de tov. Vasile Dăscălescu, brigadier zootehnic. El ne spune că „păstorul electric" este acela care face vitele să se depărteze de locul neindicat pentru pășune. Izlazul este înconjurat cu o sîrmă prin care trece un curent electric slab. De fapt, vacile s-au obișnuit cu acest „păstor". Din cînd în cînd doar, cîte una mai... distrată, face cunoștință cu firul electric...

În apropierea îmașului se găsesc grajdurile. O curățenie exemplară dovedește grija pentru sănătatea animalelor.

— La început — *ne spune tov. Dăscălescu,* — am avut doar 16 capete de

ANTON ION
șeful brigăzii frunțașe „Steaua Roșie" de la laminorul de țevi din Roman

vite. Azi avem 120. Pînă în decembrie vom avea 150. Zilnic predăm 500 litri de lapte la I.C.I.L. Gospodăria mai posedă aproape 400 de oi și 60 de porci. Pentru viitorii 5 ani ne-am propus să

GHEORGHE PĂDURARU
„comandantul" perforatorului 2 ieșire de la laminorul de țevi din Roman

avem 650 bovine, din care 400 vaci de lapte, 1000 oi, 800 porcine și 5000 de păsări.

Ne îndreptăm spre alte acareturi ale gospodăriei. Drumul trece printre lanuri ce unduiesc în bătaia vîntului. Iată

PAȘCARU PETRE
frunțaș în întrecerea pe echipe la grădinăria gospodăriei agricole colective „Tudor Vladimirescu" din comuna Dochia

Desene de Beca RIND

și silozurile pentru porumb. Sînt gata să primească recolta de pe cele 50 ha cu porumb pentru siloz.

Seara se lăsase de-a binelea cînd ne-am luat rămas bun, ducînd cu noi, în afară de impresiile frumoase despre gospodăria lor și chipurile creionate pe blocul de desen ale cîtorva oameni dintre cei mulți care muncesc cu drag în gospodăria colectivă „Tudor Vladimirescu" din Dochia.

★

Între Săbăoani și Roman, în apropierea rîului Moldova, am cunoscut una din marile unități industriale create în anii regimului democrat-popular. Acest gigant de oțel și beton, cu mișcări automate, muncește cu sîrguință și produce țevi pentru industria petroliferă, de gaz-metan, chimică și pentru irigații.

Rod al colaborării româno-sovietice, minunata fabrică de țevi de la Roman contribuie la ridicarea economică a Moldovei. O vizită la această fabrică ne-a făcut să înțelegem mai bine ce înseamnă utilaje la nivelul tehnicii moderne.

Biografia unei țevi începe de la materialele primite din U.R.S.S. și sortate în stive pe diametre și calități de oțel. De aici „țaglele" pornesc pe drumul pe care își vor căpăta forma și dimensiunile prevăzute de normele de fabricație.

Primul contact propriu zis cu fabrica a fost în hala cuptoarelor. Hala ne-a apărut ca o imensă cutie de rezonanță, în care se contopeau toate sunetele scoase de mișcarea mașinilor, căderea țevilor în role, duduitul cuptoarelor. Am asistat, pe rînd, la întregul proces de fabricație: țaglele de oțel sînt introduse în cuptorul rotativ, unde sînt încălzite treptat pînă la temperatura de laminare (1200—1500°). Din gura imensă și incandescentă a cuptorului, cu ajutorul trenurilor de role, țagla portocalie, înfășurată în voalul transparent al flăcărilor verzui, este evacuată spre primul perforator și aceasta în numai 17 secunde. De aici primul „ebos" trece la al doilea, unde i se mărește diametrul și lungimea. Acești aprigi, dar cuminți, șerpi de foc, par să se dirijeze singuri către toate mașinile care le schimbă înfățișarea. Ghidați parcă de propria lor minte, execută mișcările cele mai nimerite, pe drumul cel mai scurt.

Tot prin mijloace mecanizate, pe „paturi" înclinate, materialul trece la agregatul „DUO", unde se stabilește grosimea peretelui țevii. Drumul nu s-a sfîrșit. Urmează netezirea interiorului și exteriorului țevii, apoi calibrarea conform stasurilor. În mod treptat, aproape pe nesimțite, culoarea incandescentă pălește și o dată cu formatul final al țevii răcite, oțelul își recapătă culoarea obișnuită.

Am cunoscut pe cîțiva dintre acei care alcătuiesc, în mod firesc, creierul acestor mașini automate. Sînt muncitori cu o înaltă calificare profesională.

Inalt, negricios, cu trăsături energice, comunistul Anton Ioan este iubit și apreciat de către cei 69 de muncitori din brigada sa din secția laminor. Această brigadă deține steagul de fruntașă pe oraș, decernat de comitetul orășenesc U.T.M. Specializat la un combinat siderurgic din R.S.S. Gruzină, el împărtășește cunoștințele căpătate membrilor întregii brigăzi. Deține insigna de fruntaș în producție pe ramură, a Ministerului Industriei Grele. În vederea măreței sărbători a zilei de 23 August, brigada și-a luat angajamentul să depășească planul cu 2 la sută.

La postul de comandă al perforatorului nr. 2 ieșire l-am cunoscut pe unul din membrii brigăzii „Steaua roșie", utemistul Gheorghe Păduraru. Pete de ulei îi acopereau trăsăturile fine și frumoase. Deși tînăr — numai 20 de ani — manevra cu competență mișcările perforatorului. A absolvit cu premiu școala profesională „Republica" din București. Dornic să-și continue studiile, s-a înscris la cursurile serale.

Aspectul lui atletic ne-a îndemnat să-l întrebăm dacă practică sportul. Ne-a răspuns cu mîndrie:

— *Sînt „aripă" în echipa de rugbi „Laminorul Roman" din divizia B.*

La plecare am mai privit o dată spre fabrică. Silueta clădirilor noi se scaldă parcă în marea de holde coapte. Mi-am amintit și de noii mei prieteni din gospodăria colectivă din Dochia și am adăugat acestora imaginea tovarășilor cunoscuți la fabrica de țevi din Roman.

Oameni noi ai patriei noastre — oameni care desăvîrșesc construcția socialismului în bogata noastră Republică Populară.

Gh. CHIRIAC

(Urmare din pag. 1-a)

Așa că, mai stînd de vorbă cu plăvanii săi, mai suduind stăpînirea în liniștea ocrotitoare a cîmpului, ajungea odată cu soarele la orizont. Urma carului care a străbătut amar de vreme aceste locuri de unde se trag și străbunii marelui Ștefan, e șterșă astăzi cu radieră de asfalt. Ici-colo, petece de pămînt golașe mai poartă amintirea unor drumuri și vremuri de muzeu. Prezentul le acoperă sistematic, creînd acel pitoresc nou care reproduce în metal și beton pe întinderea a peste o mie de hectare, ceea ce au fost nu de mult desene în mapa proiectanților.

De o parte și de alta a șoselei se confruntă trecutul și viitorul în balanța prezentului: privești spre stînga, vezi colosii de metal, linia interminabilă a conductelor care transportă aburi de termoficare și manșetele de beton ale turnurilor de la complexul Onești — Borzești; în același timp, spre dreapta, pe coama lină a unui deal, îți apare în față litografia din cartea de istorie: o bisericuță fără turle, cu ziduri de piatră, al cărei altar adăpostește de patru secole și jumătate rădăcina stejarului din Borzești, locul dureroșului martiraj al nevinovatului Gheorghiță, ucis sălbatic de hoardele tătărești, dar răsplătit mai tîrziu după faptă de către prietenul său din copilărie, Ștefan Voevod. Acum, centrala termoelectrică de la Borzești dă acestui monument al trecutului strălucirea respectuoasă a prezentului. Strănepoții lui Gheorghiță vin, în aceste zile de vacanță, cu cravatele pionierești la gît să asculte în liniștea tulburată cînd și cînd de șuierul vreunei locomotive, povestea tristă a morții celui de vîrsta lor, dar și fapta domnitorului de mai tîrziu, care a rostit cuvintele: **„Cine seamănă moarte pe pămîntul nostru, moarte culege".** Și ei învață aici, în preajma vitorului, de ce oamenii au datoria să apere viața, construcțiile, munca lor pașnică, de orice amenințare.

Printre copiii acestia, cărora Gheorghiță le-ar fi fost poate ghid pe meleagurile unde trăiesc, se află destui care s-au născut odată cu orașul, în familiile constructorilor de pe șantiere, sosiți aici cu șapte-opt ani în urmă. Părinții lor sînt muncitori harnici, specialiști în ramuri moderne ale industriei, ingineri de curînd sosiți de pe băncile facultăților sau care abia se pregătesc să devină ingineri la cursurile fără frecvență. Copii și părinți învață astăzi, deopotrivă de sîrguincioși, fiecare pe cartea sa. Toate aceste eforturi și năzuințe, toată strădania de a ști, de a afla, de a învăța, care nu cunoaște hotarul vîrstei sau timpului, stau sub semnul aceleiași cerințe pe care civilizația socialistă le-a ridicat și în acest colț de țară, odată cu marile ei întreprinderi producătoare de energie și materii prime. Iată de ce viața nouă a Oneștiului și a locuitorilor săi nu poate fi înțeleasă în afara uriașului șantier care se întinde în preajma orașului, pe o distanță de 7 km. Iată de ce nimeni nu va putea să-ți explice fenomenul nașterii acestui oraș, fără a-i cunoaște mai întîi la locul lor de muncă pe aceia care i-au fost părinți înainte de a-i fi copii.

Oameni la înălțimea epocii

Așa cum marinarii sînt atrași de mirajul apelor, aviatorii de mirajul înălțimilor, pe constructori îi cheamă la fel de irezistibil vraja șantierelor.

Pe cîmp, se desface parcă un mușuroi uriaș, din care se revarsă o mare neastîmpărată de oameni.

Ții minte o întindere pustie, în mijlocul căreia se profila, ca-ntr-un tablou trist, cumpăna oblică a unei fîntîni.

Caută fîntîna ca pe un punct de reper mulți din cei care vin acum prin Onești. Dar n-o găsesc. Poate că a fost pe locul unde se ridică acum combinatul de cauciuc; ar fi putut-o acoperi, însă, tot atît de bine și instalațiile Rafinăriei sau Termocentrala de la Borzești...

Constructorii sînt pe cale să înlăture ultimele semne care amintesc de trecut!

Cine sînt constructorii?

Iată cîteva fișe biografice: Zidarul comunist Ristea Stănescu, tînărul cu „tîmple albe", cum i se spune pe șantierul Combinatului de cauciuc sintetic și produse petrochimice unde lucrează.

După ani întregi de pribegie, salahorul șomer s-a întors, la 23 August 1944, în comuna natală de lîngă Pitești, ca să-i primească pe ostașii roșii eliberatori, cu flori și speranțe aproape de împlinire. A fost ales de consăteni, cîțiva ani mai tîrziu, președintele primului comitet provizoriu. Zidarul din el n-a putut însă rezista tentației și, după o vreme, cînd din țară venea veste după veste că se deschid alte și alte șantiere, Ristea Stănescu s-a înrolat în armata nouă a constructorilor socialismului. Numele lui n-a rămas scris nici la fabrica de ciment din Bicaz, nici la Termocentrala de la Doicești, și pe nici unul din stîlpii de marmură ai Casei Scînteii. În fiecare din aceste locuri însă, și-a lăsat o părticică din suflet. Și pe fiecare din aceste șantiere, cu fiecare cărămidă înălțată, Ristea Stănescu și-a clădit singur o a doua tinerețe!

Generozitatea lui dăruită constructorilor acestor ani e departe de a se putea mistui.

— Hei, Niculiță, am o vorbă cu tine, l-a strigat Ristea Stănescu unui tînărel, suit la 70 de metri, în vîrful unui coș.

— Nu pot cobori acuma. Vino sus. Și apoi, în glumă: dacă te țin puterile!...

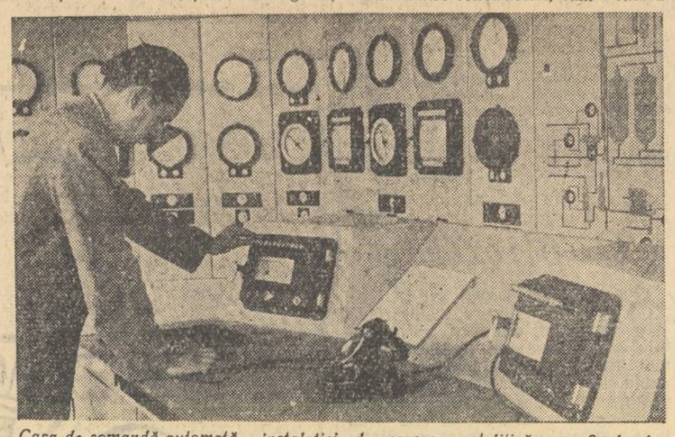

Casa de comandă automată a instalației de cracare catalitică nr. 2 de la Rafinăria Onești

— Bine, minzule, vin! N-am îmbătrînit încă!...

Și Ristea Stănescu se cațără pe scările înguste, nu pentru că are vreun zor să stea de vorbă cu Niculiță. Îi place să cuprindă cu privirea, din timp în timp, întregul tablou al clădirilor Combinatului de cauciuc sintetic și produse petrochimice. Și, de fiecare dată, tabloul capătă noi unghiuri, noi proporții. Uite, acolo sînt secțiile de detexan și monoclorbenzen care au intrat în funcțiune, dincolo e instalația de hexacloran, electroliza e și ea gata...

Se zice că cei care trăiesc mai multă vreme în același loc nu pot surprinde nuanțele de nou care colorează vechile peisaje. Chiar dacă-ar fi așa, constructorii sînt excluși din această categorie.

— Uite, ce-a mai crescut și fabrica de policlorură de vinil!

— De ieri pînă azi? Ți se pare, nea Stănescule — îl necăjește un vecin.

— Ei, multe se pot face într-o zi, cînd știi pentru ce te grăbești!...

Unii dintre constructori, cum e Ristea Stănescu, au venit pe șantier mînați de o credință care s-a născut cu încetul, de-a lungul anilor.

Alții, cum e Iosif Costin, au lăsat în urmă Bucureștiul cu părere de rău. Șovăielii și neîncrederii cu care-au venit pe „locurile sălbatice", le-au luat locul un neastîmpăr nou care, a schimbat firile, a întărit convingeri abia mijite, a creat tipuri și caractere noi.

Cînd se uită seara la cele două instalații de cracare catalitică de la Rafinăria 10, care seamănă cu doi uriași pomi de iarnă, împodobiți cu stele, electricianul Iosif Costin nu se gîndește la nici un bulevard din București. Calea de 7 km. — de-a lungul șoselei care pornește din marginea orașului Onești — noile construcții sclipesc cu sute de ochi de lumină! Și el, nestatornicul pasager de odinioară, simte că viața lui a fost statornicită aici de firele pe care le-a întins și care poartă lumina prin această cetate uriașă a socialismului, durată de constructori la Onești, pe locuri pustii, în anii de după eliberare.

Cîte alte fișe biografice n-ar putea vorbi despre viața oamenilor, strîns legată de frămîntările care au schimbat fața acestor meleaguri!

Francisc Comentzy e și el unul dintre cei care au colindat pe multe șantiere și au lăsat după ei lucru isprăvit.

Aici s-a însurat și a mutat-o pe Veronica Moise — nevasta lui — din vechiul sat Onești în noul oraș Onești. O sută de pași înseamnă în viața acestei tinere familii trecerea dintr-o lume veche, în alta nouă. De la căsuța joasă cu lut pe jos, la odăile cu parchet, cu baie, cu lumină electrică...

Și, poate că mai mult decît Francisc Comentzy și decît tînăra lui nevastă, simte această deosebire Vasile Șipoteanu, cel care, în urmă cu zece ani, știa să țină coarnele plugului în palmele asudate și să suspine sec atunci cînd roadele erau puține. Vasile Șipoteanu, ieri țăran sărac, din comuna Onești, e azi constructorul calificat de pe șantierul Complexului petro-chimic Onești — Borzești, cel care s-a mutat într-un apartament din noile blocuri; același Vasile Șipoteanu care a fost trimis ca delegat la Congresul partidului.

Vechiul sătuc obscur își pierde și înfățișarea și oamenii. În urma ultimului curs de calificare, peste 200 de tineri vor scrie pe fișa autobiografică, în loc de țăran — sudor, lăcătuș montor, electrician...

Iar copiii acestor oameni nu vor ști decît din povestiri că părinții lor nu au avut de la început această profesie. Acum, elevii „școlii noi" din Onești, au venit în excursie la șantiere. Fiecare dintre acești copii vrea să se ducă să-și vadă tatăl sau fratele care e fierar betonist sau zidar. Din explicațiile învățătoarei, care le spune că aici la Rafinăria 10, petrolul ce vine prin conducte de la Dărmănești e prelucrat într-un fel nou, că din gazele care rezultă se va produce cauciucul la marele combinat în construcție, că sarea care ajunge în formă de saramură concentrată la Combinatul chimic se va transforma în sodă și chiar în produse din material plastic, omuleții aceștia nu înțeleg mare lucru. Știu numai că tatăl sau fratele fiecăruia dintre ei fac un lucru minunat, nemaivăzut. Și nu greșesc acești copii ai orașului nou! Uitîndu-te la ei, ai, fără voie, un fel de revelație a viitorului: peste 10—12 ani, acești prichindei vor fi ingineri, chimiști, laboranți, mecanici și se vor grăbi pe aceeași șosea către locurile lor de muncă. În noul oraș cresc acum și viitorii specialiști ai marelui complex petro-chimic!

Contraste

Ca pretutindeni unde o așezare nouă s-a grefat pe cea veche și Onești este diferențiat în vorbirea curentă prin apelative. Aici însă, existența „orașului nou" nu se raportează unui „vechi", pentru simplul motiv că ceea ce a fost vechi nu era decît o comună în preajma moșiilor lui Bogdan, Miclescu, Paraschiv și alții, pe întinsul cărora se află acum complexul Onești — Borzești. Ceea ce puteai întîlni în aceste locuri ca semn al unei caricaturi de progres industrial, era o mică rafinărie de petrol, o fabricuță de cherestea și moara satului, clădită în preajma revoluției de la 1848. Exact 90 de ani mai tîrziu (adică în 1938) comuna nu dispunea încă de lumină electrică, de cinematograf, de spital, de farmacie, de casă de nașteri, de cooperativă și de multe altele, dar avea în schimb 678 analfabeți. Cei vîrstnici își amintesc bine cum au deprins a scrie și citi în plin secol XX: pe ici-pe colo, prin cîte o casă, la vreun sătean. Fericirea cea mare a fost însă atunci cînd li s-a atribuit — în sfîrșit! — un grajd pentru sală de clasă!

Este explicabilă, așadar, interpătrunderea satului cu orașul, împerecherea vremelnică de civilizație cu resturi de viață patriarhală, care aici și acum îmbracă aspecte cu adevărat uimitoare: fîntînile se învecinează cu robinetul nichelat iar căpițele de fîn apar ca imense căciuli albe, luminate în noapte de tuburile fluorescente; mașinile-stropitoare, care colindă în zori de zi străzile Oneștiului, fac totodată bucuria rațelor care au învățat să nu se mai sperie; boii păsesc agale pe lîngă „Gaz-uri" și motocicilete; antenele de televiziune se sprijină pe acoperișuri vechi, de țară... Buchetul clădirilor confortabile, în linii simple, cu cîteva etaje și curți interioare, care alcătuiesc orașul nou, duce un permanent dialog cu trecutul. Betonul, sub cele mai felurite înfățișări — planșee, plăci de ornamentație și de pavaj sau stîlpi de electricitate — reprezintă garanția unor construcții trainice, menite să reziste nu numai pentru nevoile proaspeților locuitori de astăzi, ci și pentru nepoții și strănepoții lor. Pe cînd, dincolo, în pragul caselor din paianță și chirpici, care vor dispare doborîte de ceasul-dată nu de vreme, ci de mîinile constructorilor, țăranii se mai adună încă în fapt de seară, pe prispă, la taifas. Dar acestei înfruntări a trecutului cu prezentul îi va pune capăt viitorul cel mai apropiat. Ce va fi Onești-ul mîine ne-o spune fotografia păstrată cu delicată grijă în sertarul președintelui sfatului popular: un oraș modern pe malul Trotușului, cu străzi asfaltate, cu magazine spațioase asemănătoare celui cu autodeservire, aflat acum în „orașul nou", cu o modernă fabrică de pîine, cu grădinițe și creșe, cu un cinematograf cu 400 locuri, cu un spital de 450 locuri — ca să nu citîm decît obiectivele anului acesta.

Astfel, pe harta Moldovei se va adăuga definitiv și complet în această vale, care a fost dintotdeauna leagăn al așezărilor omenești, semnul civilizației socialiste. Și, cine știe, poate că în drumurile lor prin noua Moldovă — prin Moldova care devine pe zi ce trece o puternică regiune industrială — spre Săvineștii minunilor chimiei, spre zaharnița automată de la Bucecea care va preface zilnic sute de tone de sfeclă de zahăr tos sau, poate și mai departe, către locurile de baștină ale lui Eminescu, Creangă sau Enescu unde înfloresc astăzi gospodăriile colective, — turiștii se vor opri și la Onești, să privească ceea ce este, — pentru că ceea ce a fost nu vor mai putea afla decît cercetînd relatarea reporterilor în colecțiile ziarelor.

Viorica CIORBAGIU
și Eugen ATANASIU
Fotografii: Nicu VASILE

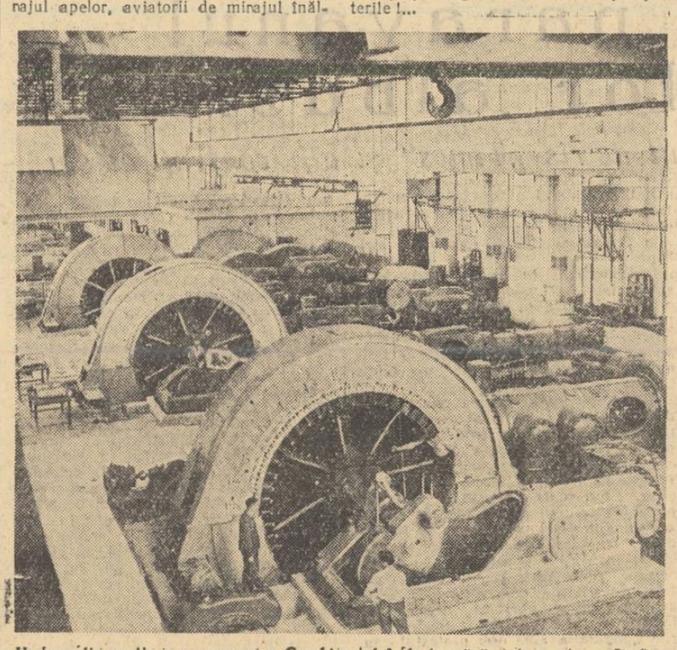

Vedere din secția compresoare a Combinatului de îngrășăminte azotoase de la Roznov

DE PRETUTINDENI

PAT BAKULI, o tînără artistă de cinema din Anglia, a primit în acest an patru ordine de chemare pentru a se prezenta la recrutare în armată. De fiecare dată ordinele respective purtau și următorul text aplicat sub formă de ștampilă: „Fii soldat! Serviciul militar în cadrul N.A.T.O. te face bărbat".

●

ÎN INDIA au apărut noi mărci poștale consacrate lui Calidasa, unul din cei mai mari poeți antici indieni.

În timbrul pe care-l înfățișăm și inspirat din Sacontala de Calidasa, este reprodusă scena în care fiica lui Sacontala scrie o scrisoare iubitului ei.

●

CHIMIȘTII sovietici lucrează de mai multă vreme la găsirea unor metode pentru extragerea zahărului din lemn. Recent, un grup de chimiști leningrădeni a prezentat Academiei de Științe a Uniunii Sovietice cristalele unui derivat din xiloză, zahăr obținut prin hidroliza lemnului..

Noul zahăr va putea fi produs în mare cantitate, fiind superior din punct de vedere caloric zahărului din sfeclă sau din trestie de zahăr. În stare brută, glucoza din lemn va putea fi folosită la hrănirea animalelor. Perfect purificat, zahărul din lemn poate servi și la alimentația omului fiind foarte bine asimilat.

●

TINARUL american Dennis Whitney, în vîrstă de numai 17 ani, a mărturisit în fața justiției că a comis 7 asasinate, în California, Arizona și Florida. O curte cu juri din Miami l-a condamnat la moarte prin electrocutare. Whitney a fost cel mai tînăr alb condamnat la moarte în istoria penală a Floridei.

●

COLABORATORII Institutului fizico-tehnic al Academiei de Științe din Turkmenia au construit un aparat care transformă apa sărată în apă dulce cu ajutorul energiei solare. Aparatul are forma unei casete cu partea de deasupra din sticlă, al cărei perete și bază sînt acoperiți cu un material izolant și care dispune de un rezervor umplut cu apă sărată. Căldura razelor soarelui evaporează apa, sarea rămîne la fund, iar vaporii, în contact cu sticla, se transformă în picături de apă distilată care curg prin niște șanțulețe și se varsă într-un recipient special. Acest aparat, care se va produce în serie, va fi de mare folos în Turkmenia, republică cu multe regiuni cu apă sărată unde apa potabilă se transportă cu avionul.

●

ÎN MOD obișnuit, pe un diamant de 0,92 carate se pot executa 57 de fețe. V. Sanaurov, din Sverdlovsk, a făcut pe un diamant de aceiași măsură 113 fețe, adică de două ori decît normalul. În mai puțin de un an de zile acesta a tăiat aproximativ 1.000 bucăți de astfel de diamante din lakuția.

●

ACUM cîțiva ani, cînd apele lacului Sevan din Armenia s-au retras, au apărut vestigiile unui străvechi oraș. Arheologii au descoperit case, ruinele unor instalații de protecție, ornamente din bronz și aur, obiecte de uz casnic și arme. La muzeul din Erevan sînt expuse mari care de lupte din lemn, care au stat sub apă aproximativ 3.000 de ani. Descifrarea unei inscripții, datînd din secolul VII î.e.n., a arătat că străvechiul oraș se chema Kiekuni.

●

ÎN ANGLIA sînt selecționați pentru serviciul în cadrul poliției oameni înalți. Sînt așa-numiții „bobby". Pentru o uniformă, un „bobby" are nevoie desigur de multă stofă. În vederea realizării de economii, ministerul englez al finanțelor a redus bugetul poliției ,reducînd cheltuielile la capitolul uniforme. Deci această măsură va avea drept urmare ca în locul unor oameni de statură înaltă, în contingentele po-

liției vor putea figura și oameni de statură potrivită.

Măsura anunțată a fost primită cu proteste din partea celor chemați să păstreze ordinea. Revista poliției, făcîndu-se ecoul acestor proteste, scrie: „Este necesar să se mențină situația în care cetățenii englezi cînd vorbesc cu un polițist să se uite la el de jos în sus, în timp ce bobby de la „înălțime" să privească la muritorii obișnuiți de sus în jos".

●

CAZUL unei tinere de 16 ani din Birmania preocupă în prezent cercurile de specialitate din Rangoon (Birmania): ea mănîncă cît patru și doarme cît zece. De două ori pe zi se așează la masă și mănîncă timp de două ore. Odată pe lună sau la șase săptămîni doarme 8—10 zile în șir.

●

UN TURIST american aflat la Roma a reușit să provoace, încă înainte de începerea olimpiadei, un incident olimpic. Fără să stea mult pe gînduri el s-a furișat noaptea și a încercat să fure steagul olimpic. Reținut de poliție, el a explicat fapta sa prin pasiunea de „colecționar".

Meridiane ● Meridiane ● Meridiane ● Meridiane

La opt spanioli unul este analfabet

Trei milioane de spanioli, bărbați și femei, nu știu carte. Aceasta înseamnă că la fiecare opt spanioli unul este analfabet. În felul acesta, Spania deține primul loc în rîndul țărilor europene în ce privește lipsa științei de carte.

Deși regimul franchist se străduiește în fel și chip să ascundă această stare de lucruri, totuși tăcerea a fost întreruptă de U.N.E.S.C.O., căreia autoritățile școlare spaniole i s-au adresat spre a-i cere ajutor. În acest scop ele au fost nevoite să prezinte date precise care au fost cercetate de funcționarii organizației U.N.E.S.C.O.

Rezultatul este înspăimîntător. Situația învățămîntului din Spania este astăzi, în anii dictaturii franchiste, chiar mai proastă decît în timpul monarhiei. Dacă pe atunci, trei sferturi din copiii spanioli puteau frecventa o școală, numărul lor s-a redus astăzi la două treimi. Aceasta înseamnă că în Spania analfabetismul în loc să dea înapoi cîștigă în amploare. „După aprecierea autorităților școlare, scrie ziarul „Volksstimme", în Spania lipsesc 70.000 profesori pentru a trăduce în fapt obligativitatea generală a învățămîntului. Totodată, 40.000—50.000 profesori activează în alte profesii în primul rînd deoarece propria lor meserie este prost salarizată".

În mod firesc, analfabetismul este mai redus în regiunile industriale ale țării. Cifra cea mai ridicată de analfabeți poate fi întîlnită în provinciile din jurul Madridului. În Andaluzia, cu orașele ei Malaga și Grenada, peste un sfert din populația adultă nu știe nici să scrie nici să citească. În numeroase sate nu există nici o femeie care să fi mers la școală. Analfabetismul în centrele agricole este o urmare a relațiilor aproape feudale de la sate. Peste 80 la sută din pămînturile aflate în aceste provincii aparțin marilor moșieri. Muncitorii agricoli locuiesc fie pe moșia feudalului, fie în case care îi aparțin acestuia. De cele mai multe ori aceștia nu primesc bani pentru munca lor. Ei primesc plata numai în natură, respectiv bonuri pentru prăvălia și cîrciuma care de asemenea aparțin moșierului. Acești feudali n-au nici un interes ca muncitorii lor — care pe baza acestui sistem de salarizare se află în mod practic în situația de iobagi să învețe să scrie și să citească.

În ce privește cheltuielile pe cap de locuitor în domeniul învățămîntului, Spania se află pe ultimul loc din Europa, ba chiar în urma a numeroase țări din Asia, Africa și America Latină. Dar Franco nu găsește bani pentru școli. El are nevoie de acești bani pentru poliție cu ajutorul căreia oprimă țara pentru a se menține la putere și pentru înarmarea la care s-a angajat prin alianța sa cu S.U.A.

Speidel de acord... cu Speidel

După cum se știe, cercurile revanșarde de la Bonn fac cereri peste cereri aliaților lor din N.A.T.O. În vederea accelerării remilitarizării. E drept că, pentru rezolvarea lor nu e nevoie de prea mare insistență dar, în sfîrșit, formele trebuie respectate. În săptămînile și lunile din urmă, guvernanții vest-germani au acționat din ce în ce mai intens în vederea înzestrării noului Wermacht cu arma rachetă și cu avioane americane de tipul „Starfighter F-104". Cererile militariștilor, foștii generali hitleriști și monopoliștii vest-germani, au fost, firește, înaintate comandamentului N.A.T.O.

Agenția „Reuter" ne informează că s-a întîmplat cu cererea vest-germană odată ce a ajuns la comandamentul suprem al N.A.T.O. Fără să stea nici o clipă pe gînduri, generalul vest-german Speidel, comandantul forțelor terestre ale N.A.T.O. din Europa centrală, a declarat că este de acord cu planurile de înarmare atomică a trupelor vest-germane.

Bonn-ul poate fi acum liniștit: generalul Speidel, din N.A.T.O., s-a declarat de acord cu cererile fostului general hitlerist Speidel...

SEMNELE CRIZEI

În fiecare zi, presa americană vine cu noi amănunte în ceea ce privește situația economică a țării. Din ele reies limpede sporirea îngrijorării în legătură cu semnele unei noi crize economice. Atrage, îndeosebi, atenția sporirea numărului de șomeri. În momentul de față, statisticile oficiale vorbesc de 4,4 milioane de șomeri, adică de un procent de 5,5 la sută din totalul populației muncitoare. În realitate, însă, numărul șomerilor e cu mult mai mare. Ministerul Muncii încearcă însă, să liniștească spiritele și apreciază că în lunile următoare șomajul va scădea. O serie de economiști și politicieni „considerați, însă, cu îngrijorare situația de pe piața muncii" — după cum apreciază ziarul vest-german „Die Welt".

Leon H. Keyserling, care între 1950 și 1953 a deținut funcția de președinte al corpului de consilieri economici de pe lîngă președintele Statelor Unite, vorbește în momentul de față, despre o nouă stagnare în economie și de o nouă „recesiune" care va avea loc fie la sfîrșitul acestui an, fie la începutul anului 1961. Despre semnele unui nou declin economic a vorbit și liderul sindical Stanley H. Ruttenberg.

Propagandă militaristă cu ajutorul filmului

În ultimii șapte ani arată presa, în Germania occidentală au fost prezentate 224 de filme militariste dintre care 153 zugrăvesc nemijlocit războiul. În afară de aceasta au fost difuzate cîteva filme din epoca fascismului cum ar fi „Acesta a fost Rommel al nostru" care ridică în slăvi isprăvile generalilor hitleriști pe care autorii filmelor încearcă să-i reabiliteze. Se realizează un mare număr de filme antisovietice. Pe ecranele din Germania occidentală se prezintă numeroase filme produse de firmele hollywoodiene. Sînt filme cu „destinație specială" care au drept scop educarea tineretului vest-german în spiritul militarismului. „O împușcătură — cincizeci de morți", „Fiecare cartuș nimerește ținta", „Jonny trage numai cu stinga", „Scris cu sînge", „Sadistul" iată cîteva titluri caracteristice ale filmelor americane prezentate pe ecranele vestgermane. Anul trecut un număr de 193 de pelicule americane de acest fel au rulat la cinematografele din R.F.G.

Cifrele acestea statistice publicate de centrul vest-german pentru industria cinematografică din Wiesbaden depășesc de două ori numărul filmelor realizate în aceeași perioadă de cinematografia din R.F.G.

Cu privire la încurajarea prezentării filmelor militariste sau a altor filme de proastă calitate, cu gangsteri, săptămînalul german „Wochenpost" arată că în același timp autoritățile de la Bonn interzic prezentarea filmelor progresiste.

„Arta formologică"

Egreu de prevăzut de pe acum dacă spectatorii o să se înghesuie sau nu la opera „Scipio în Spania" de Scarletti, care va fi, în curînd, pusă în scenă la Veneția. Printre melicii psihiatri e cert, însă ea va stîrni senzație. Unele amănunte ale decorurilor le vor arăta însă că se găsesc în fața unui caz cu totul deosebit, singura incertitudine pe care o vor avea fiind doar aceea dacă să cheme imediat sau puțin mai tîrziu pe acei oameni voinici care aduc o cămașă solidă cu mînecile legate la spate...

Reacția lor va fi absolut firească. După cum anunță unele ziare străine, decorurile operei amintite sînt lucrate de un faimos promotor al artei suprarealiste, Salvador Dali. Acesta intenționează să aducă pe scenă o nouă „invenție": o mașină cu care să producă un „divertisment formologic". După cum relatează ziarul francez „Combat" cu ajutorul acestei invenții, Dali intenționează să creeze pe scenă baloane de săpun... pătrate. Nu triunghiulare și nici hexagonale. Numai pătrate, pentru că, vă închipuiți ce emoționant o să fie cînd, în momentele cele mai dramatice ale operei, pe scena inundată de lumini, o să înceapă „divertismentul formologic" și o să se înalțe spre tavan gingașele baloane cu patru colțuri! Și cît de prozaice ar fi fost aceste baloane dacă ele ar fi rămas așa cum le știm din copilărie, sferice...

Pînă acum, ingeniosul artist n-a reușit, încă, din păcate, să-și finiseze „invenția" la care lucrează într-un absolut secret la proprietatea sa de pe coasta catalană. Unele mici efecte ale legilor fizicii nu vor cu nici un preț să înțeleagă frumusețile „formologice" la care năzuiește sufletul sensibil al artistului...

Duplicitate

Se vorbește tot mai des în ultimul timp despre șubrezenia regimului din Iran. Se fac tot felul de pronosticuri în legătură cu viabilitatea actualei echipe guvernante. De bună seamă că toate presupunerile care se fac se referă și la Washington întrucît se știe prea bine de sprijinul acordat de Statele Unite actualului regim.

Cercurile conducătoare americane își dau prea bine seama că pozițiile pe care le dețin în această țară sînt tot mai amenințate. De aceea, Washingtonul se gîndește la o soluție pentru eventualitatea alungării șahului. „Politica americană în Iran, scrie „Die Tat", este, ca și pretutindeni în Orientul Mijlociu, o politică de duplicitate. Ambasadorul S.U.A. la Teheran îl sprijină cu strășnicie pe șah, stînd ferm alături de guvernul central al țării; în același timp, misiunea militară americană care funcționează în țară de peste zece ani, urmează o politică proprie, întreținînd relații strînse cu triburile foarte independente ale bahtiarilor și kașgaîlor.

Cît e de „proprie" politica misiunii militare americane e limpede. Departamentul de stat îl sprijină pe șah dar ia măsuri pentru a găsi un om în loc în cazul alungării lui.

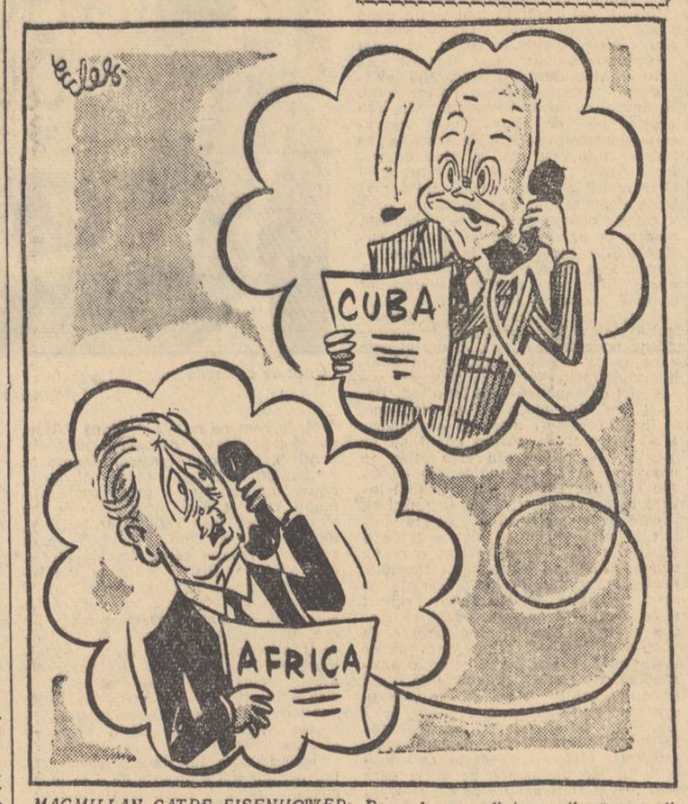

MACMILLAN CĂTRE EISENHOWER: Domnule președinte, vreți să spuneți că noi ne apropiem de libertate, sau că libertatea vine peste noi?

Desen de Eccles din „Daily Worker"

Sub paravanul căștilor albastre

...sau cum s-au făcut de rîs „Times" și alți confrați ai săi

În urmă cu cîteva zile, guvernul congolez a primit sezișări din care reieșea că o serie de cetățeni belgieni care trebuiau încă mai de mult să părăsească țara — în urma ruperii relațiilor diplomatice dintre cele două state — au rămas în mod clandestin în Leopoldville și în alte orașe ale Congoului, pentru a desfășura o activitate ostilă independenței țării. Primele cercetări au dovedit că sezișările corespundeau realității. Cu prilejul unei percheziții, într-o cameră de hotel din Leopoldville a fost descoperit consilierul diplomatic belgian Pierre Marchal, care trebuia încă de opt zile să se înapoieze la Bruxelles. Primind informații că alți cetățeni belgieni se bucură de protecția unor personalități occidentale cu funcție de răspundere în forțele N.A.T.O., poliția congoleză a efectuat razii care au dus la o descoperire importantă: mai mulți belgieni îmbrăcaseră căștile albastre ale trupelor O.N.U. Bineînțeles că ei au făcut acest lucru cu concursul binevoitor al unor ofițeri superiori din N.A.T.O. aflați, pentru circumstanță, sub protecția steagului O.N.U. Arestarea acestor belgieni care au rămas ilegal în Congo a dat posibilități autorităților congoleze să descopere firele unor activități dușmănoase de spionaj și sabotaj urzite împotriva tinerei republici africane.

Descoperirea belgienilor adăpostiți sub pulpana trupelor O.N.U. a stîrnit o vie indignare în Congo și în alte țări. Ea aruncă o nouă lumină asupra părtinirii cu care oficialitățile O.N.U. au acționat în Congo, sprijinind fățiș agresiunea belgiană și pe marioneta Chome în Katanga.

Aflînd de toate acestea, ziarul londonez „Times" a sărit ca ars. Din spirit de solidaritate cu colonialiștii belgieni, „Times" a început să ponegrească guvernul congolez, încercînd să insinueze că nu ar fi vorba decît de un abuz. El a scris că este o „operație meschină" faptul că „a început căutarea unor pretinși spioni belgieni în rîndurile trupelor O.N.U.". Imediat i-a cîntat în strună și colegul său transoceanic „New York Times" care a criticat autoritățile congoleze pentru că ar fi arestat membri ai personalului O.N.U. (!) și că ar fi terorizat chipurile „populația albă sub pretextul căutării spionilor belgieni".

Lansînd versiunea că la Leopoldville n-ar fi fost prins nici un belgian strecurat între forțele O.N.U., o serie de alte ziare burgheze din occident s-au lansat în vehemente atacuri împotriva poporului congolez. „Daily Mail" a cerut ca „Congo să fie pus sub tutela O.N.U. pînă ce se va conduce singur" iar „News Chronicle" și-a permis chiar să dea sfatul că „forța antilumumba din țară să se grupeze și să-l răstoarne" pe șeful guvernului congolez și cabinetul său.

Iată însă că toată această vîlvă făcută în scopul scoaterii cu fața curată a complotiștilor belgieni s-a soldat cu un eșec lamentabil la care a contribuit chiar un coleg al dezinformatorilor de la „Times" și celelalte ziare amintite. Într-o telegramă primită de la corespondentul din Leopoldville și retransmisă apoi în întreaga lume, agenția americană „Associated Press" anunță că „înalți funcționari ai O.N.U. au recunoscut pe cale particulară că unii belgieni au folosit brasarde O.N.U." Și astfel s-au făcut de rîs — nu pentru prima oară și, probabil, nici pentru ultima oară — ziarul „Times" și confrații săi „New York Times", „Daily Mail" și „News Chronicle".

MAGAZIN MEDICAL

Durerea — un semnal de alarmă

În practica medicală ne-a fost dat să auzim de atîtea ori: Numai de nu m-ar durea așa, aș fi atunci bucuros... și greu ne-a fost să-l convingem pe cel sufe-rind că tocmai durerea l-a salvat.

De la ființele inferioare, unicelulare, pînă la creația desă-vîrșită a naturii, ființa omenească, durerea reprezintă situ-ația care declanșează reacția de apărare a organismului. Orice agresiune externă sau internă care amenință viața vie-tuitorului produce reflexul de apărare, care de cele mai mul-te ori îi asigură existența.

Să luăm exemplul unui bol-nav la care leziunea măduvii spinării a produs pierderea sensibilității unui membru, sau a unui lepros, de pildă, la care sensibilitatea dureroasă e pierdută. La această, contactul cu un corp incandescent nemai producînd durere nu mai apare reflexul de apărare: bolnavul își dă seama de ce se întîm-plă cînd percepe mirosul cărnii arse, dar atunci e prea tîrziu.

Nu rare ori am avut ocazia să înregistrăm arsuri grave pro-duse la bolnavii la care s-a făcut o anestezie rahidiană și la care, în orele ce urmează după operație, însoțitorul din familie i-a aplicat în zona a-nesteziată (de obicei la picioa-re) sticle cu apă fierbinte, ne-mai simțind durerea, nu s-a mai produs reflexul de apăra-re, retragerea piciorului, și ce urmează e lesne de înțeles.

Să ne închipuim ce s-ar în-tîmpla dacă n-am fi sezisați de o durere de dinți că acolo o carie mînează dintele... sau ce s-ar întîmpla dacă un apendice ar perfora, fără ca durerea să ne anunțe inflamația sau per-forația lui... desigur că ar urma un dezastru. Durerea ne apare sub această lumină ca un prieten al omului, ca un semnal de alarmă, ca un simp-tom care avertizează bolnavul și ca un aliat al medicului.

Ne dăm seama mai bine de acest fapt atunci cînd acest aliat ne părăsește sau ne în-șală. Din fericire se întîmplă rar în patologie, și totuși se întîmplă. Operăm tîrziu can-cerul pentru că nu doare la în-ceputul boiii, atunci cînd am putea să fim siguri de vinde-care. Nu ne putem baza pe avertismentul durerii în boli grave de inimă care evoluează tăcut sau în tuberculoză. Tre-buie să recurgem la alte semne care apar uneori mai tîr-ziu decît am dori-o.

Dar mai poate fi considerat astfel durerea care devine ea însăși o boală prin suferința prea mare sau îndelungată pe care o produce? Desigur că nu. Durerea fizică nu poate să aducă decît epuizare fizică și morală. Durerea prea puternică poate omori prin șoc, ade-vărata boală a durerii. Ea poate distruge în timp or-ganismul cel mai bine echi-librat din punct de vedere psihic și fizic.

De aceea medicina modernă știe să tragă toate învățămin-tele din aceste fapte. Ea se fo-losește de semnalul durere pentru a ataca suferința în primele semne, și face totul pentru a suprima suferința oda-tă stabilită cauza bolii.

Ușurarea suferinței trebuie să rămînă totdeauna țelul acti-vității medicale spune C. I. Parhon.

Într-un articol vom vorbi și despre succesele obținute în lupta împotriva durerii.

Dr. Ovidiu RAȚIU

Ouăle de rață ca factor al toxiinfecțiilor alimentare

Multora li se va părea ciudat de ce în dispozițiile de igienă ale Sanepidurilor noastre sînt prevăzute reguli speciale în legătură cu folosirea ouălelor de rață. Aces-te dispoziții sînt cunoscute de cei din sectorul alimentar și neaplicarea lor este urmată de sancțiuni sau de neplăceri și mai mari, dacă se întîmplă intoxicații în masă ale consumato-rilor.

Mai puțin sînt cunoscute urmările periculoase ale consumării ouălelor de rață. De aceea în ultimii ani se observă toxi-infecții alimentare cu ouă de rață, provenite mai ales la persoane care au consumat acasă ouăle de rață în anumite condiții.

Într-adevăr, aceste ouă pot cauza, mult mai des ca ouăle altor păsări, toxi-infecții alimentare, datorită faptului că o mare parte din ele sînt infectate în mod natural cu microbi patogeni (Sal-monelle). Contaminarea lor se face chiar în organismul raței, în oviduct, printr-o infecție entero-genitală care survine frecvent la rațe, păsări ce se hrănesc ori se „bălăcesc" în toate apele murdare. Ouăle pot fi contaminate, alteori, și prin porii coajei lor, cu microbi patogeni.

Astfel se explică de ce la diferitele cercetări — sondaje — făcute de specialiști, ouăle de rață s-au găsit infectate într-o mare proporție. Pentru exemplu citam o cercetare făcută la ha-lele din Paris, unde din examinarea ouălelor de rață, luate la întîmplare din diferite locuri, 19% din ele s-au găsit infectate cu diferite Salmonelle (Sal. Aertrycke, Sal. enteritidis Gärtner).

Dacă aceste ouă se consumă puțin fierte, sau se folosesc la creme sau înghețate, este suficient ca un singur ou să conțină astfel de microbi, pentru ca întreaga mixtură să se infecteze.

Mai mult, pe măsură ce timpul trece (în cazurile cînd ali-mentul nu se folosește imediat) alimentul sau compoziția astfel infectată constituie un mediu favorabil pentru înmulțirea microbi-lor respectivi, — putînd deveni pînă la urmă o cultură pură de microbi! Mai ales dacă alimentul este lăsat la căldura din casă, ori a unei zile de vară, atunci se îndeplinesc condițiile unui adevărat termostat din laborator, unde se cultivă microbii.

Așa se explică apariția bruzală și zgomotoasă a simptome-lor de toxi-infecție alimentară, la cei care servesc un aliment astfel infectat, și care constă din: dureri de cap, frison, febră, vărsături și diaree.

Ce trebuie făcut pentru a evita aceste pericole ale ouălelor de rață?

Prima regulă (care ar trebui afișată în orice loc unde se vînd aceste ouă) este ca ouăle de rață să se consume numai bine fierte (circa 30 minute) în apă clocotită sub formă de ouă „tari". În acest mod eventualii microbi vor fi omoriți prin efectul căldurii. Ouăle de rață nu se vor folosi niciodată la: prepararea de creme pentru prăjituri, de maioneze, ori de în-ghețate, preparate în care ele nu sînt supuse acțiunii căldurii. De asemenea, ouăle de rață nu se vor folosi nici sub formă de jumări ori ouă ochiuri, cînd acțiunea căldurii este de scurtă durată, insuficientă.

Sînt cîteva reguli foarte simple pe care dacă le cunoaștem — și mai ales le respectăm — nu vom avea nici o dată gravele neplăceri ale toxi-infecțiilor prin ouă de rață.

Prof. dr. M. VOICULESCU

Interesant și util de știut...

● *Ce este mai rezistent? Firul de păr sau plumbul, cuprul, platina sau duraluminiul? Părul! S-a dovedit că poate concura cu rezistența părului omenesc numai oțelul. La o grosime de 0,05 milimetri, firul de păr suportă o greutate de 100 de grame. Aceasta înseamnă că rezistența sa maximă depășește 5.000*

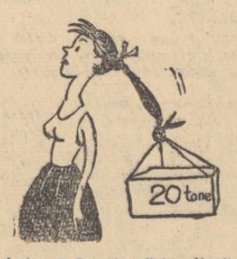

kg/cmc. Se știe că locuitorii Cartaginei apreciind rezistența firului de păr, executau din cozile de păr ale soților funii foarte solide necesare lansării ghiulelelor. Coada de păr a unei femei cuprinzînd în medie 200 de mii de fire, susține ușor o greutate de 20 de tone.

● *Influența fiziologică a culorilor asupra omului normal, a fost studiată amănunțit în ultimul timp. S-a ajuns astfel la următorul „alfabet" al culorilor: Roșul creează o stare de dinamism, entuziasm, avînt.*

Portocaliul încălzește, stimulează, trezind veselie și bună dispoziție. Galbenul este o culoare înviorătoare și tonică. Albastrul deschis creează o impresie de spațiu și este liniștitoare.

● *În rinichi se găsește o enormă cantitate de tuburi urinifere cu o structură foarte complexă. Aceste tu-*

buri, puse cap la cap, ar da pentru fiecare rinichi un tub lung de 20 km.

● *Individualitatea sîngelui merge pînă acolo că sîngele fiecărei persoane are caracteristici proprii. Există 4 mari grupări sanguine, dar ținînd seama de toate grupele și subgrupele, se pot deosebi astăzi 18.232 tipuri sanguine diferite. Globulul roșu al omului ni se înfățișează asifel ca un mozaic de proprietăți, care prin prezența și combinațiile lor diverse îl fac să se deosebească de la un om la altul. Cele 4 mari grupări sanguine de care trebuie să se ție seama la orice transfuzie de sînge sînt: O (I), A (II), B (III) și A.B. (IV). Din acestea, grupa O (I) este donatoare universală, adică poate da sînge oricărui grup dar nu poate primi sînge decît de la grupa O (I), grupa A.B. (IV), este primitor universal, adică poate primi sînge de la orice grup, dar nu poate da decît grupului A.B. (IV), iar celelalte două grupe nu pot da sau primi sînge decît grupei respective, pot da în plus grupei A.B. (IV) și primi de la grupa O (I).*

● *Înălțimea unui bărbat ajunge la maximum la vîrsta de 25 de ani; femeile ating maximul de înălțime încă de la 17 sau 18 ani.*

● *Mușchii din corpul nostru sînt de două feluri: unii supuși voinței noastre, numiți și mușchi voluntari și alții care lucrează independent de voința noastră, numiți mușchi involuntari. Dacă privim acești mușchi, la microscop, înfățișarea lor este diferită: mușchii voluntari apar striați, iar mușchii involuntari au înfățișare netedă și sînt mult mai subțiri. Mai toți mușchii sînt înzestrați de voință. Bunăoară, cînd strîngem pumnul, mușchii respectivi execută mișcările necesare, în mod voit. Cu totul altfel se întîmplă cu mișcările mușchilor inimii și ale altor organe (stomac, intestine etc.) care se produc fără ca voința noastră să intervină.*

● *Sistemul muscular al omului este format din aproximativ 600 de mușchi. Mușchii cîntăresc între 30 la sută și 50 la sută din greutatea corpului. Totuși*

dacă am compara greutatea mușchilor omenești cu ai unei păsări, omul este de 50-60 ori mai slab decît o pasăre.

● *În afară de sînge, în organism mai curge un lichid fără culoare, numit limfă. Vasele prin care circulă se numesc limfatice, iar din loc în loc sînt niște noduri rotunde sau lungulețe numite ganglioni limfatici. În acești ganglioni, adevărate „stații antimicrobiene", se opresc substanțele vătămătoare și microbii pe care le transportă limfa. Ganglionii limfatici sînt răspîndiți în tot corpul, la exterior (ganglionii inguinali, axilari, cervicali etc.) cît și în interior, de-a lungul organelor.*

● *Tensiunea arterială este raportul dintre puterea de împingere a sîngelui de către inimă și rezistența pe care o opun vasele periferice. Tensiunea arterială se măsoară în milimetri de mercur, adică măsurăm coloana la care se ridică mercurul sub presiunea sîngelui din artere. Presiunea este diferită pentru diferitele artere. În aortă este aproximativ 250 mm., în artera femurală 180 mm., în humerală 120 mm. Pentru un om adult tensiunea medie la humerală (braț) este 130 mm. pentru bărbat și 115 pentru femeie.*

● *Omul pierde o greutate oarecare cînd deasupra sa se află luna. Astfel o persoană care are 60 de kg.*

cîntărește mai puțin cu 6-7 miligrame cînd se află exact sub lună. Explicația constă în atracția lunei.

Dr. I. R.

Medicul vă sfătuiește

ANINA — Timișoara: Pentru a stabili un diagnostic în cazul dv. este necesar un exa-men clinic complet. Ținînd cont și de faptul că sînt necesare analize, vă sfătuim să vă pre-zentați cît mai curînd posibil într-un consult și la un medic specialist ginecolog. Jena pe care o aveți este cu totul ne-justificată. Considerăm însă, o-bligația noastră să vă atragem atenția asupra necesității aces-tui consult. Nu neglijați.

POMPILIU — Focșani: Un medic specialist endocrinolog ar putea stabili un diagnostic sigur în legătură cu suferința dv.

I. T. N.: Desigur, puteți tra-ge consecințe foarte serioase din neglijarea remedierii stării dv. Vă recomandăm gimnastică, sport, mîncă în aer liber, lec-tură. Petreceți concediul într-o localitate de munte. Folosiți Glutacid 12 tabl. zilnic, Bromu-ral 2 tabl. seara, la culcare.

DIDI — Constanța: Amănun-țita dv. scrisoare a reușit să ne dea un tablou, să spunem complet psihic, cît și al stării fizice. Vă dorim ca, în privin-ța căsătoriei, să vă puteți rea-liza dorința.

Cît privește operația ce ur-mează s.o faceți, vă recoman-dăm să urmați cu încredere sfatul unui medic specialist or-toped, la care e necesar să vă prezentați într-un consult cît mai curînd posibil.

NISTOREANU VIOREL — Rîmnicu Vîlcea: Nu vă neli-niștiți. Dacă soția dv. va urma un tratament bine condus, totul va reintra în normal. Aveți gri-jă s.o feriți de emoții, supărări etc. Este indicată o cură helio-marină. Vă recomandăm Rep: Tră de kola 15 g., Trа de nuca vomica 10 g., Ds int. 15 pic. înaintea mesei de prînz. La masa de seară se recomandă 2 granule de clorhidrat de iohim-bină, a 5 mlg. Este, de aseme-nea, absolut necesar un con-sult la un medic specialist gi-necolog.

A. LASOV — Comănești: Pentru afecțiunea de care su-feriți vă recomandăm să fricționați de cîteva ori pe zi re-giunea interesată cu următoa-rea soluție:

Rp. Acid acetic-glacial 3 gr. 8 la sută, acetonă 100 gr. Tra-tamentul de care ne pomeniți în scrisoarea dv. se face și la noi în țară și este cunos-cut de medicii specialiști der-matologi, sub supravegherea cărora de altfel trebuie să-l urmați.

CAPRICIILE COPILULUI (II)

Uneori capriciile copilului se datoresc unei boli, care a pro-dus o slăbire generală a or-ganismului. Dacă un copil care era de obicei calm, în-cepe deodată să aibă capri-cii, trebuie dus neapărat la medic, iar regimul prescris de acesta trebuie să fie res-pectat riguros.

Deseori capriciile și încă-pățînarea sînt provocate de o educație greșită, de exem-plu de alintarea sau răsfă-țarea exagerată, ceea ce se întîmplă frecvent în familii cu un singur copil. Alteori, dimpotrivă, copiii devin ca-pricioși și încăpățînați din cauza unei educații prea aspre, care nu ține seama de nevoile legitime ale copilului.

Dacă se stabilesc motive-le capriciilor și încăpățînă-rii, aceste manifestări se pot preveni cu mai multă ușurință.

Uneori este util a preveni copiii din timp despre ceea ce vor trebui să facă. Dacă de pildă, un copil trebuie să se ducă la masă ori la culcare, e bine să fie pre-venit dinainte: „în curînd va trebui să termini jocul și să te culci". Cu vreo cîte-va minute înainte de ora hotărîtă pentru terminarea jocului, se poate repeta această înștiințare. Astfel, în momentul cînd jocul trebuie terminat și copilul trebuie să meargă la cul-care, el va accepta.

Nu este bine să se țipe la copilul capricios sau în-căpățînat. Un excitant pu-ternic, — o voce tare, un strigăt, — obosește sistemul nervos al copilului. E recomandabilă utilizarea unor excitanți de putere mijlocie — o voce normală — iar uneori chiar să se recurgă la excitanți foarte slabi. Astfel, atunci cînd co-pilul e capricios sau încă-pățînat, în loc să țipe, adul-tul poate să vorbească în-cet. Prin aceasta obligă co-pilul să-și încordeze auzul pentru a desluși cuvintele și se poate realiza comuta-rea atenției copilului de la capriciile pe care le are, la urmărirea celor spuse de adult.

Copiii sînt mai receptivi la tonul decît la conținutul cuvintelor și reacționează mai puternic în funcție de nuanța vorbirii. Un ton excitant constituie un factor de iritare puternic chiar pentru adulți, cu atît mai mult pentru copiii care sînt mult mai impresionabili. Unii dintre copii, admones-tați brutal ajung într-o stare de excitație bruscă, se aprind și devin foarte ner-voși, alții se inhibă, deve-nind foarte încăpățînați.

Nu este recomandabilă atragerea în permanență a atenției copilului asupra de-fectelor sale, deoarece astfel în loc de a le elimina, uneori se realizează tocmai contrariul: consolidarea lor. E mult mai bine ca pă-rinții să urmărească și să descopere însușirile bune ale copilului, pentru ca, sprijinindu-se pe ele să le dezvolte și să le consoli-deze, formînd astfel cepii-lor reflexe condiționate po-zitive.

V. P.

Sfaturi pentru vilegiaturiști

Băile cu nămol

Tratamentul cu nămol (Peloidotera-pia) este cunoscut din cele mai vechi vre-muri. Însă folosirea știin-țifică, rațională datează de curînd.

Iată cîteva indicații privind ungerile adică, băile reci de nămol. În lunile calde corpul este uns cu un strat subțire de nămol și ne expunem apoi la soare, timp de 15—20 minute pînă cînd nămolul prezintă o ușoară uscare. După aceea se face o baie în lac sau un duș cu apă de ghiol în-călzită la soare, înlătu-rîndu-se nămolul. Vom avea grijă ca aceste băi să le facem numai în zi-lele călduroase și între orele 11—12 cînd razele solare sînt destul de pu-ternice. Înainte de un-gere se poate face o baie de soare de 15—20 mi-nute. O cură completă după acest procedeu este de 14—16 ungeri cu o pauză de o zi după 3—4 băi. Trebuie avut în ve-dere că aceste băi pot fi făcute numai pe baza indicației medicului, deoa-rece o seamă de forme reumatismale, în special în perioadele acute nu numai că nu beneficiază de această cură ci dimpotrivă.

De asemenea trebuie să ținem seama că indica-țiile medicului sînt în raport cu stadiul de boală și reacția organismului fiecăruia.

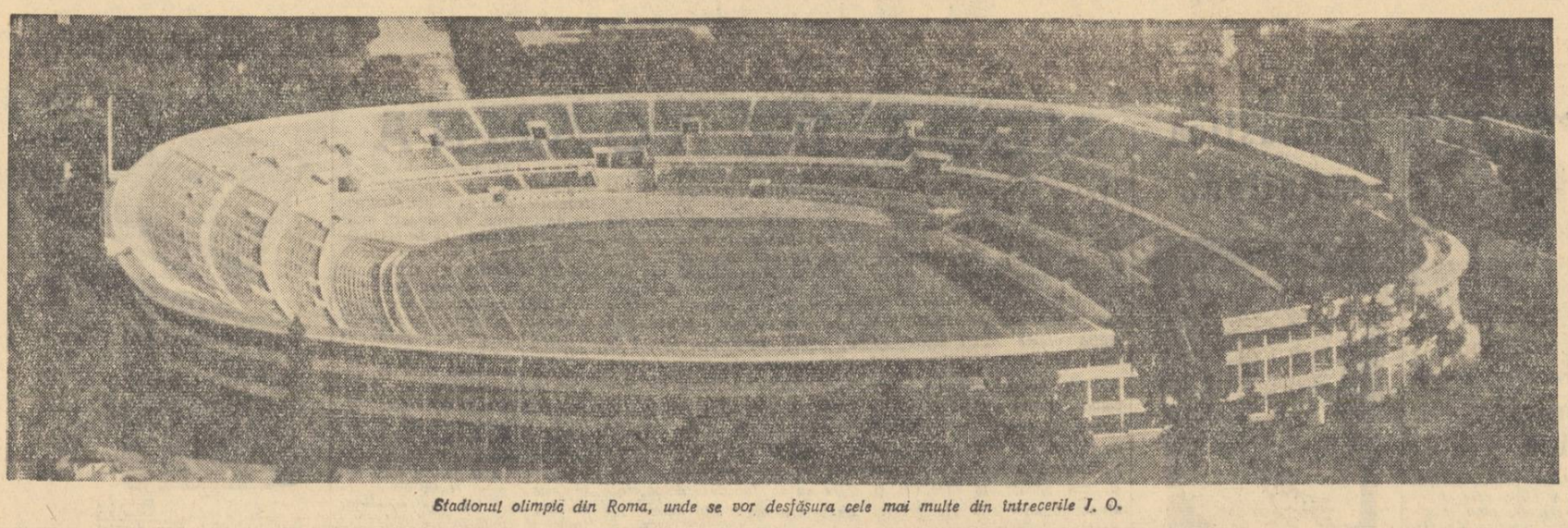

Stadionul olimpic din Roma, unde se vor desfășura cele mai multe din întrecerile J. O.

Roma în preajma J.O.

— Corespondență telefonică specială pentru „Magazin" —

Cu patru ani în urmă, într-o zi cu soare ca și cel pe care l-am găsit acum la Roma, la mai bine de 20.000 km. de aici, pe țărmul Oceanului de Sud care adăpostește stîncile roase de apa sărată a mării, notam ultimele impresii de la jocurile olimpice din Melbourne. Departe de țară, ascultasem emoționat imnul patriei răsunînd în clipa în care, pe cel mai înalt catarg, urca tricolorul romînesc. A urcat pentru Ștefan Petrescu, pentru Linca, pentru Rottman, Ismailciuc, Alexe... Departe de țară, adunasem puncte lîngă puncte și ne bucurasem de cele mai mari succese ale sportului romînesc. Departe de țară eram totuși aproape de ea, nu numai pentru că în satul olimpic din marginea Melbourneului ne aranjasem o cameră cu obiecte românești, covoare, fețe de masă, ci mai ales pentru că simțeam că dragostea pentru ea îi făcuse pe sportivii noștri să obțină rezultate atît de frumoase.

Cu patru ani în urmă, peste însemnările de atunci am întors o pagină, ultima — pentru că ne-am întors acum la Roma, anul 1960, la cea de-a 17-a ediție a jocurilor olimpice moderne. Timpul a trecut, totuși descoperim aici pe trăgătorul Iosif Sîrbu, pe boxerul Dobrescu, pe jucătorul de polo Francisc Simon, pe atleta Lia Manoliu care participă la a treia ediție a jocurilor. Deci îți vine să crezi că într-adevăr sportul — așa cum socoteau grecii olimpiadelor antice — poate da tinerețea veșnică.

Adevărul este că suflul de tinerețe al celor 7500 de participanți la jocuri ar putea să transforme chiar Roma, orașul în care amintirile trecutului sînt atît de trainice, de puternice. De data aceasta sutele de mii de turiști care vin de obicei aici să descopere bogăția muzeelor orașului, să admire monumentele vechi de 2000 de ani, sînt astăzi oaspeți ai Romei aflate sub semnul celor cinci cercuri olimpice. Nu trebuie să fi cunoscut Roma înaintea acestui iureș tineresc ca să-ți dai seama de această schimbare. Și nu este vorba numai de miile de steaguri și de cercuri olimpice fluturînd sau numai de noile construcții sportive care mărginesc orașul de la nord și la sud, ci mai ales de atmosfera care a cuprins întreaga capitală.

Fiecare locuitor al Romei socotește de datoria lui să pornească cu familia ca să viziteze noile stadioane, piscinele, sălile, să facă o plimbare peste podul-șosea întins deasupra satului olimpic și să poarte la butonieră o insignă olimpică, sperînd că pînă la sfîrșitul jocurilor să aibă o colecție întreagă. Fiecare locuitor al Romei are astăzi un idol olimpic, așa cum pînă ieri avea un idol cinematografic, pe Vittorio de Sica, pe Sofia Loren sau pe Marcello Mastroiani. Fiecare locuitor al Romei trebuie ca, într-una din aceste seri, să se plimbe cu ai lui pe via olimpică, mare bulevard care formează un arc de cerc la vestul orașului, legînd cele două mari puncte sportive. Regretă doar că, nefiind inaugurat decît abia de cîteva zile, noul bulevard nu are pe margini sutele de leandri care înfloresc în această perioadă făcînd frumusețea orașului. Iar romanilor li se adaugă turiștii, care au ales special această perioadă a jocurilor. Ei au devenit, în această atmosferă tinerească aproape la fel de entuziasți ca și gazdele lor. Uită să se mai ducă la muzeul Vaticanului, ca să nu piardă prilejul să viziteze stadionul olimpic sau marea sală a sporturilor, o construcție într-adevăr frumos concepută și realizată.

Aceasta este Roma pe care o găsesc și în care își termină pregătirea viitorii competiționari olimpici.

Primii sosiți, cei de departe, caută în mod normal acomodarea atît de necesară sportivilor. Satul olimpic, cu casele lui ridicate pe piloni ca niște locuințe lacustre, peluzele de gazon înlocuind apa lacurilor, l-a primit cu apartamente mirosind a ulei abia uscat, cu o mobilă de cămin studențesc, dar mai ales cu liniștea necesară înaintea unei asemenea întreceri.

Și ziariștii, care pînă acum trebuiau să se mulțumească doar cu cifrele performanțelor comparate sau descoperite, văd deodată în fața lor, pe culoarele de pistă alăturate, pe Harry și pe Norton, pe Radford sau Berutti ; în același bazin îi văd pe Yamanaka, Konrads și Rolls. Cronometrele au început să pornească de sute și sute de ori pe zi pentru a înregistra timpurile lui Bolotnikov, Elliot sau Valentin și atîția alții. Uneori constați că așa, în șagă, recordul mondial a putut fi întrecut și te întrebi dacă se va întîmpla la fel și în timpul competițiilor. În orice caz, așa cum spunea, la sosirea la Roma, Constantin Adrianov, președintele comitetului olimpic al Uniunii Sovietice, valoarea sportivă a acestor jocuri va fi foarte ridicată. Iar tehnicienii și oamenii cifrelor și statisticilor întrevăd o ploaie de noi recorduri. Lucru de așteptat, dacă ținem seama de valoarea performanțelor înregistrate în ultima perioadă, în diferite colțuri ale lumii.

Sportivii noștri au stîrnit un mare interes, fiind recomandați, dacă se poate spune astfel, tocmai de performanțele de la precedenta ediție a jocurilor de care am amintit la început, dar și de faptul că ei au mulți prieteni în rîndurile celorlalte delegații, bucurîndu-se de o stimă deosebită. Seara ei se întîlnesc, în apropierea grupului de case pe care îl locuiesc, cu diferiți alți sportivi, — oaspeții fiind întotdeauna numeroși, fie că este vorba de japonezi, chilieni, australieni sau sovietici. Ca și la Melbourne, ei au aranjat o cameră în stil romînesc și se fac remarcați cu cîntecele lor întrecînd chiar și pe italieni, de care se știe că sînt maeștri în această privință.

Insigna olimpică a delegației noastre este căutată cu perseverență de toți colecționarii. Sportivii noștri primesc numeroase scrisori din diferite țări, urîndu-li-se succes și cerîndu-li-se autografe. Bineînțeles că cele mai multe sînt adresate Iolandei Balaș. Una dintre aceste scrisori a fost expediată de William Johnson, 165, East, Copela Rood, Arcadia, din California. Cum scrisoarea o așteaptă în satul olimpic pe recordmana mondială, o anunț pe această cale despre corespondența pe care o are aici și în același timp îi precizez că William Johnson, este un foarte cunoscut colecționar de autografe celebre. Cu siguranță că și el crede că Iolanda Balaș are posibilitatea să devină campioană olimpică și-i cere din timp un autograf.

Ziariștii aflați la Roma, în rîndul cărora am făcut o anchetă, cred că șanse frumoase au și jucătorii noștri de polo, canoiștii, trăgătorii și în general pronosticurile lor arată că sportivii noștri pot avea o frumoasă comportare, ținînd seama de performanțele lor anterioare. Este lucrul pe care urmează să-l realizeze, pentru a nu dezminți speranțele celor de acasă, răsplătind prin aceasta condițiile de pregătire care le-au fost oferite.

La aceasta s-au gîndit în deosebi sportivii noștri prezenți la Roma, luînd parte acum cîteva clipe la festivitatea înălțării steagului patriei noastre.

★ ★ ★

Noi delegații sportive sosesc zi de zi la Roma, aflînd încă de la aeroport, prin anunțurile Centrului meteorologic al aeronauticii italiene, că timpul, care a fost destul de propice pînă acum pentru antrenamente și odihnă, se va schimba în zilele următoare. Ei pot să-și dea seama de aceasta și în drumul pe care-l fac de la avion pînă în incinta aeroportului, cînd rafale de vînt cald și uscat îi lovesc în față. E vîntul numit sirocco, pe care locuitorii Romei nu-l așteptau în această perioadă a anului, dar care, după aceleași previziuni ale aeronauticii, va aduce o serie de ploi.

Aceasta nu poate să împiedice totuși desfășurarea antrenamentelor, care sînt din ce în ce mai intense. Miercuri seara am asistat la meciul de antrenament al poloiștilor noștri, care au înscris 12 puncte în poarta echipei S.U.A., primind în schimb numai două. De altfel în legătură cu echipa noastră de polo ziarul „L'Unita" de astăzi publică un articol interesant, în care analizează stilul echipei romîne, subliniind progresul înregistrat de tinerii noștri jucători.

Luptătorii au avut și ei adversari, încercîndu-și puterile cu sportivii australieni. Specialiștii prezenți au rămas impresionați de forma bună în care se află luptătorii romîni, apreciind dirzenia lor. Popovici s-a remarcat prin felul în care a dispus de un australian, un adevărat colos, avînd aproape 30 de kg. mai mult decît el.

Și pentru că este vorba de antrenamente în sală, trebuie să arăt că în ultimele zile o impresie foarte frumoasă au făcut boxerii sovietici. Ziarele scriu pe larg despre antrenamentele pe care le fac Enghibarian, Abramov, Lokutin și ceilalți boxeri din echipa U.R.S.S. Ziarul „Tuttosport", care analizează șansele diferiților boxeri, arată că echipa Uniunii Sovietice este cea mai completă. În articolul acesta, semnat de Gian Piero Ginepro, un larg pasaj este consacrat și boxerilor romîni. Gian Piero Ginepro arată că Dobrescu și Negrea au șanse să cucerească medalii la aceste jocuri, de și va fi competiția cea mai dificilă pe care au avut-o vreodată amatorii, atît prin numărul mare de participanți (490), cît și prin valoarea lor.

Comentatorii și specialiștii în canotaj prezenți la Roma au și ei posibilitatea să facă pronosticuri în legătură cu întrecerile care se vor desfășura la Lacul Albano.

Tudor VORNICU

Iată facsimilul diplomei ce va fi decernată tuturor cîștigătorilor probelor olimpice. Macheta diplomei a fost realizată de pictorul Elio Tomei, și reprezintă un zid roman antic înconjurînd o placheță de tip clasic, în travertin. Aceasta vrea să simbolizeze că performanța sportivă înfăptuită de titularul diplomei este destinată unei amintiri trainice.

SPORTIVII ROMINI LA A XVII-a OLIMPIADA

Peste cîteva zile — la 25 august — se va deschide la Roma ediția a XVII-a a Jocurilor Olimpice, care anunță un număr record de participanți (peste 7.500) din 87 de țări ale lumii.

Evoluția sportului în lumea întreagă și valoarea marcată de marea majoritate a participanților în concursurile preolimpice ce-au avut loc, permit să se afirme că și sub raport calitativ întrecerile de la Roma se vor situa la un înalt nivel. În condițiile unui timp favorabil e de așteptat realizarea unor performanțe superioare, care să înscrie noi recorduri olimpice și — unele — poate chiar noi recorduri mondiale.

La Roma, la a șasea participare la J. O., țara noastră va fi prezentă cu o delegație numeroasă de sportivi, care urmează să concureze la următoarele 14 discipline sportive: atletism, box, călărie, canotaj academic, haltere, înot, lupte, polo pe apă, caiac-canoe, ciclism, gimnastică, scrimă, tir și pentation modern.

O mare favorită

Printre sportivii noștri prezenți la Roma se găsesc și participanți la Olimpiada de la Melbourne, care de astă dată vor trebui să-și apere reputația și victoriile dobîndite în urmă cu 4 ani în Australia, sau care vor să realizeze acum mai mult, decît atunci. Alții sînt însă debutanți, participanți pentru prima oară la întreceri sportive de asemenea amploare.

Din lotul atleților noștri, pe primul plan se situează maestra emerită a sportului și recordmena lumii la săritură în înălțime, **Iolanda Balaș**. La Melbourne „Ioli" a realizat o săritură de 1,67 m., ceea ce i-a adus locul V. De atunci, în continuu progres, Iolanda Balaș a adus recordul ei și al lumii la 1,86 m., marcînd o continuă și categorică superioritate asupra concurentelor din lumea întreagă, pe care le-a întîlnit. Drept urmare, specialiștii tuturor continentelor o socotesc pe „Ioli" printre marii favoriți ai J. O., indicată pentru cucerirea unei medalii de aur. **Zoltan Vamoș, Al. Bizim, Florica Grecescu** etc, dintre ceilalți atleți ai noștri prezenți la Roma, pot obține clasamente meritorii, în condițiile în care vor repeta măcar cele mai bune performanțe ale carierei lor.

Boxerii romîni vor fi prezenți la „Palazzo dello Sport" la 9 categorii, în timp ce la Melbourne au participat numai la patru. Dintre „veteranii" J. O. — fiind la a doua participare — **Mircea Dobrescu** (muscă), și **Gh. Negrea** (semi-grea) au medalii de argint de la Melbourne. Iar printre debutanți se află, printre alții, **Puiu Nicolae** (cocoș), **Constantin Gheorghiu** (pană), **Iosif Mihalik** (semi-ușoară), **Nicolae Stoenescu** (mijlocie mică), **V. Mariuțan** (grea). Se prevăd peste 300 de concurenți, din 56 de țări, în meciurile eliminatorii.

La canoe, în întrecerile de pe lacul Albano, reprezentanți ai țării noastre vor fi printre alții **Leon Rottman** (simplu) și **S. Ismailciuc — Dumitru Alexe** (dublu), premiați cu medalia de aur de la Melbourne (primul fiind deținătorul a două medalii). Iar la caiac avem de notat pe **Mircea Anastasescu, Aurel Vernescu, Ion Sideri, S. Teodorov** etc. Pe lacul Albano vor fi prezenți și ramerii romîni care vor concura la canotaj academic.

Scrima și gimnastica au însemnat discipline care la Melbourne au consacrat pe **Olga Orban-Szabo** (floretă, locul II), pe **Elena Leuștean** și echipa R.P.R. de gimnastică (cîte o me-

Ioli.

dalie de bronz). De atunci scrimerele și gimnastele noastre au fost mereu prezente pe locuri fruntașe la concursurile internaționale la care au participat. La Roma echipa noastră de scrimă cuprinde pe lîngă Olga Orban-Szabo — printre alții — pe **Maria Vicol, Ecaterina Orb-Lazăr** (floretă femei), **Adalbert Gurath** (spadă), care anul acesta a cucerit, la Leningrad, titlul de campion în Criteriul mondial al tineretului etc, iar la gimnastică, pe Elena Leuștean o înconjoară o echipă omogenă și valoroasă din care mai notăm pe **Sonia Iovan, Emilia Liță** etc.

Tirul romînesc, cu reputația bine stabilită, va avea la Roma pe **Iosif Sîrbu** și **Ștefan Petrescu**, ambii cîștigători de medalii de aur la trecutele J. O. Iosif Sîrbu — unul dintre sportivii noștri la a treia participare consecutivă la Olimpiadă — a învins la Helsinki (1952) la

Echipa olimpică de polo a R.P.R.

armă liberă, iar Ștefan Petrescu la Melbourne, la pistol. Împreună cu ei vor mai concura dintre trăgătorii noștri : **Marin Ferecatu, Nicolae Rotaru, C. Antonescu**, etc.

După un turneu preolimpic de calificare

Turneul olimpic de polo pe apă de la Roma va fi disputat de 16 echipe. Patru dintre acestea, printre care și echipa țării noastre, au trebuit mai întîi să-și adjudece victoria în cîte o grupă a turneului preolimpic de calificare. Așa s-a întîmplat că, la Budapesta, echipa noastră a întîlnit echipele Poloniei și Austriei (cu care fusese repartizată în grupa B) de care a dispus cu 6-1 și respectiv 7-4.

Cu o formație în care nici unul dintre jucători nu are peste 23 de ani, echipa noastră de polo pe apă va fi una dintre cele mai tinere participante. Cu toate acestea, performanțele obținute în ultimii doi ani au făcut pe specialiștii din străinătate s-o claseze printre primele echipe capabile să aspire la un loc de frunte în întrecerea olimpică. În palmaresul ei, formația noastră are înscrise, printre altele, următoarele rezultate în compania unor formații fruntașe la polo pe apă : în 1959 : 1-1 cu Ungaria, 4-4 cu Italia, 2-3 cu U.R.S.S. ; în 1960 3-2 cu Ungaria, 1-2 cu Italia, 3-2 cu Olanda. Iar toate aceste echipe participă și ele la turneul de la Roma. Printre reprezentanții noștri la înot se află Alexandru Popescu, care a fost printre cei doi înotători europeni calificați în finala probei de 200 m. fluture la Melbourne și Mitrofan — primul brasist al țării — neînvins anul acesta în țară și în străinătate.

La „Bazilica di Masenzio", unde se vor înfrunta luptătorii, vor concura pentru țara noastră **D. Pîrvulescu** (muscă), **Ion Cernea** (cocoș), **Mihai Schultz** (pană), **Gheorghe Dumitru** (ușoară), **Valeriu Bularcă** (semi-mijlocie), **Ion Țăranu** (mijlocie) și **Gheorghe Popovici** (semigrea). Dintre aceștia, D. Pîrvulescu — la a treia participare consecutivă la J. O. — și Gh. Dumitru, s-au clasat pe locul 4 la categoriile lor, la Melbourne. Dumitru Pîrvulescu care e campion balcanic pe anul în curs, este neînvins anul acesta.

Dintre halterofilii lotului nostru, doi prezintă „semnalmente" aparte : **Lazăr Baroga** deține toate recordurile țării, iar Fitzi Balaș, o mare speranță la haltere, e un tînăr care n-a împlinit încă 17 ani. Cu toate acestea, la campionatele europene desfășurate la Milano s-a clasat pe locul 8.

Trecerea în revistă a sportivilor ce ne vor reprezenta la Olimpiada de la Roma o închidem cu călăreții și cicliștii. Primii au obținut anul acesta, o serie de performanțe meritorii la concursurile preolimpice din Italia, R.F.G. și Austria, la care au participat. Cicliștii au în rîndul lor rutierii **Gabriel Moiceanu, Ion Cosma, Ludovic Zanoni** și **Aurel Șelaru**, un cvartet care poate avea o bună comportare în curse de 100 km. contra cronometrului pe echipe, cît și în proba individuală (175 km) ce se desfășoară pe circuitul de la Grotta Rossa.

În compania de mare valoare în care vor concura sportivii noștri se vor strădui, făcînd apel la toate resursele lor, să confirme progresele ce le-au realizat în ultimii ani.

Le dorim tot succesul în obținerea de rezultate cît mai bune, care să facă să se vorbească din nou elogios de mișcarea sportivă a țării noastre.

I. BOCIOACA

Turneul final de fotbal al J. O.

Turneul olimpic de fotbal stîrnește un deosebit interes în țara organizatoare, cunoscută fiind pasiunea italienilor pentru această disciplină sportivă. Reamintim calendarul turneului final :

GRUPA I:

26 august — Pescara (ora 21): **Iugoslavia — R.A.U.** ; Grosetto (ora 21) : **Bulgaria — Turcia.**

29 august — Florența (ora 21): **Iugoslavia — Turcia** ; Aquila (ora 16): **Bulgaria — R.A.U.**

1 septembrie — Roma (ora 21), **Iugoslavia — Bulgaria**; Livorno (ora 21): **Turcia — R.A.U.**

GRUPA II :

26 august — Livorno (ora 21): **Brazilia — Anglia**; Napoli (ora 21): **Italia — Taivan.**

29 august — Roma (ora 16): **Brazilia — Taivan** ; Roma (ora 21): **Italia — Anglia.**

1 septembrie — Florența (ora 21): **Italia — Brazilia**; Grosetto (ora 21): **Anglia — Taivan.**

GRUPA III:

26 august — Roma (ora 16): **Polonia — Tunisia**; Roma (ora 21): **Danemarca — Argentina.**

29 august — Livorno (ora 21): **Polonia — Danemarca**; Pescara (ora 21): **Argentina — Tunisia.**

1 septembrie — Napoli (ora 21): **Polonia — Argentina** ; Aquila (ora 16): **Danemarca — Tunisia.**

GRUPA IV :

26 august — Florența (ora 21): **Franța — Peru** ; Aquila (ora 16): **Ungaria — India.**

29 august — Grosetto (ora 21): **Franța — India** ; Napoli (ora 21): **Ungaria — Peru.**

1 septembrie — Roma (ora 16): **Franța — Ungaria**; Pescara (ora 21): **Peru — India.**

magazin

revistă săptămînală editată de ziarul „ROMINIA LIBERA"

★

Redacția și administrația, piața Scînteii tel. 17.60.10

★

Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții.

★

PUBLICITATEA SE PRIMEȘTE LA ADMINISTRAȚIA REVISTEI, tel. 17.60.10, interior 1400.

Romanul nostru ilustrat

DON QUIJOTE

Adaptare după Miguel de Cervantes

Ilustrații de Beca RIND

Tot adulmecînd bucatele care i se puneau în față și care i se luau înainte de a le fi simțit gustul, drăgătorul Sancho se supără de-a binelea și-i întrebă pe slujitori dacă se joacă cu el de-a mîncarea, așa cum se joacă fripta.

Îi răspunse unul din slujitori :

— Așa e obiceiul la noi, stăpîne. Apoi eu sînt doctor și trebuie să veghez la sănătatea măriei tale. Și dacă văd eu că o mîncare poate să nu-ți prisască, dator sînt să poruncesc să nu-ți fie servită.

Și-l tot dăscălră așa, că rămase Sancho nemîncat, cu toate bucatele ademenitoare care erau întinse pe masă — că s-ar fi mulțumit bietul cu o ceapă și o bucată de pîine. Dar îl amăgi unul dintre slujitori cu o vorbă — că disearâ o să mănînce pe săturate. Iar restul zilei și-l petrecu ascultînd păsurile țăranilor care i se înfățișau, încît începu Sancho să-și

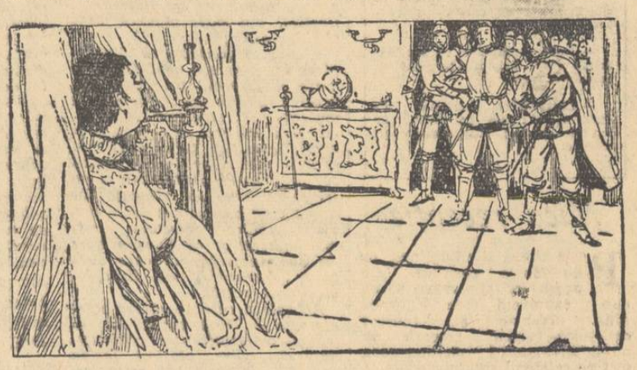

dea seama că meseria de drăgător nu e chiar atît de ușoară, mai ales cînd mațele îți chiuie de nemîncare.

Se culcă el, ostenit și flămînd, și-i fu greu să adoarmă. Și n-apucă să închidă bine ochii că urechile îi fură izbite de o larmă cu totul neobișnuită și în camera lui se năpustiră vreo douăzeci de gealați cu făclii aprinse în mîini, care strigau din toate puterile :

— Scoală-te, mărite domn și pune mîna pe arme, că în ostrovul nostru au năvălit dușmanii !

— Să mă armez ? Cum și cu ce dracu să mă armez, că eu habar nu am de arme, se tîngui bietul scutier. Treaba asta ar fi bine s-o încredințați stăpînului meu, Don Quijote.

— Nu se poate, stăpîne, nu mai avem vreme de pierdut. Iată, ți-am adus arme, pune mîna pe ele și mergi în fruntea noastră să ne fii conducător în luptă, ca un diriguitor ce ne ești...

— Bine, armați-mă, conveni Sancho văzînd că nu mai are încotro.

Îi aduseră două paveze și i le puseră una pe față și alta pe spate,

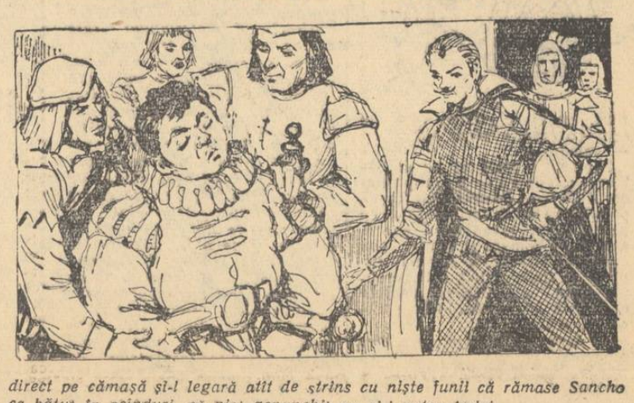

drept pe cămașă și-l legară atît de strîns cu niște funii că rămase Sancho ca bătut în scînduri, că nici genunchii nu și-i putea îndoi.

— Și acum, stăpîne, pornește și ia comanda ! Îl îndemnară oamenii.

— Dar cum, păcatele mele, să merg dacă eu nici genunchii nu pot să-i îndoi printre scîndurile astea în care m-ați ferecat...

Încercă el să înainteze, dar la prima mișcare se prăbuși lat la pămînt, iar haidamacii începură o hărmălaie și-l călcară pe bietul Sancho cu picioarele, tot scoțînd strigăte de luptă și atît îl bușiră și-l striviră pe scutier că nu mai crezu Sancho să-și mai vadă vreodată pe astă lume, nevasta și copiii.

Cînd socotiră că l-au bușit destul, luptătorii se mai domoliră, îl ridicară pe „drăgătorul" lor, îl oploșiră, îl dreseră cu puțin vin, îi scoaseră pavezele și-l lăudară pentru curajul lui, căci numai însuflețiți de acest curaj — îi spuseră ei — au putut să-i alunge pe dușmani și să salveze ostrovul de cotropire.

Le mulțumi Sancho cît îl mai putea ține puterea, pentru cuvintele lor frumoase și pentru grija pe care i-o arătau, dar le ceru să-l mai slăbească cu dragostea și să-l lase într-ale lui.

— Lăsați-mă să mă întorc la starea mea slobodă dinainte, eu n-am fost sortit să fiu diriguitor, nici să apăr ostroavele de vrăjmași. Mai bine îmi șade mie cu o coasă în mîini decît cu arme. Rămîneți cu dumnezeu și spuneți ducelui că fără o lețcaie am venit și fără o lețcaie plec.

Încercară oamenii să-i schimbe hotărîrea, dar pe Sancho prea îl dureau oasele și prea se săturase de pățaniile acestor zile ca să mai poată fi înduplecat. Îl îmbrățișară cu toții, lăcrimînd, iar Sancho porni spre castelul ducelui. Îl prinse însă noaptea și căzu, împreună cu asinul pe care călărea, într-o vale adîncă. Spre norocul lui, se trezi teafăr și nevătămat în fundul acelei văi, dar oricîte încercări făcu de a ieși afară, nu-i fură de folos. Începuse să creadă că acolo îi vor putrezi oasele, de foame și de inimă rea. Cînd se lumină de ziuă zări Sancho

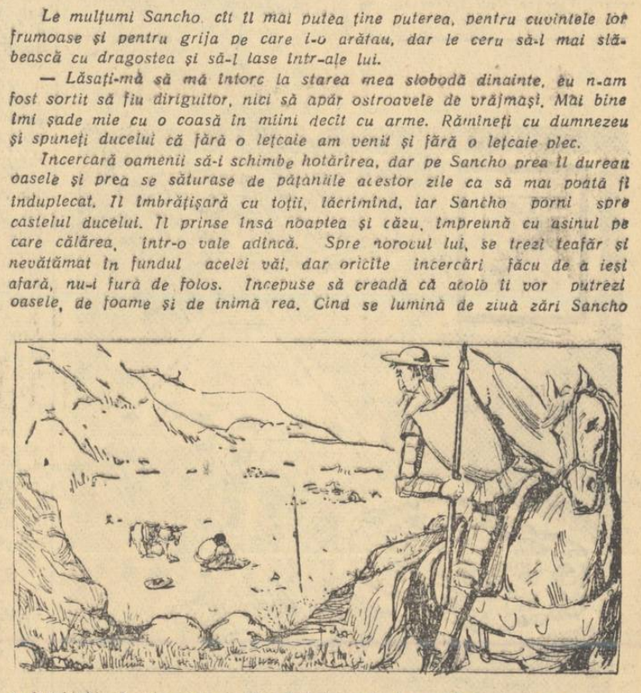

o deschizătură prin care ar fi putut trece dacă s-ar fi încovoiat puțin.

În ăst răstimp, Don Quijote, călare pe Rosinanta lui, se plimba prin acele locuri și ajungînd în dreptul văii atenția îi fu atrasă de niște zgomote și văicăreli — și i se păru că recunoaște vocea scutierului său, Sancho. Dar nu-i veni să creadă, căci îl știa pe acesta drăgător în ostrovul Baretaria.

— Cine-i acolo ? Cine se tînguiește ? strigă cavalerul.

— Cine altul poate să fie, se auzi vocea lui Sancho, care-și recunoscuse stăpînul, decît nefericitul tău servitor.

După ce se încredință că într-adevăr Sancho era acela, Don Quijote merse la castel să povestească ducelui și ducesei pățăraniа, le ceru funii și odgoane și porni cu mai mulți slujitori să-l scape pe Sancho din pacoste.

(Va urma)

Vîslașii romîni Teodorov Stavru, Szekely Maria, Sideri Ion și Vernescu Aurel, în cantonamentul din satul olimpic.

SFATURI — COSMETICĂ — MODĂ — GOSPODĂRIE

Ghidul gospodinei

MENIUL SĂPTĂMÎNII

— Clătite cu brînză de vaci. Sarmăluțe în foi de viță-laurt; Struguri.

— Cas pane; Mușchi la grătar-salată de roșii; Plăcintă de prune.

— Budincă de pîine albă cu smîntînă; Ouă cu parmezan și salată de fasole verde; Compot.

— Supă de conopidă; Ruladă din carne.salată; Fructe.

— Sote de morcovi; Rizoto cu rinichi-salată de castraveți; Pepene galben.

— Roșii umplute cu ou și brînză rasă; Friptură la cuptor-salată; Compot.

— Zarzavaturi asortate cu smîntînă; Cotlete de porc cu sos de muștar; Tort din goleuri diferite.

Mica recepție

Peste cîteva zile împlinesc un an de la căsătorie. Cu acest prilej vreau să-mi dau examenul de gospodină. Trebuie să reușesc ca mica mea recepție să nu dezamăgească nici pe rudele nici pe prietenii soțului meu. Cerînd sfaturi asupra acestui eveniment, am ajuns la concluzia că pentru asemenea ocazii cel mai nimerit este o masă rece; pentru a da un aspect sărbătoresc, voi căuta să aranjez în așa fel tacîmurile încît printre ele să pot pune rămurele de

flori, iar în cele două vaze voi așeza o creație personală: flori — saleuri.

Pentru această zi de sărbătoare voi pregăti: saleuri lungi de 15-20 cm., pateuri cu carne și brînză, sendvișuri mozaic, cu pastă Cibin (șvaițer cu șuncă, șvaițer cu tomate și telină), ouă ciuperci cornete de parizer umplute cu fasole fină sote, crenvurști în aluat, roșii umplute cu salată de vinete, tort de ciocolată și înghețată.

În sarcina soțului va cădea alegerea vinului. Și acum vă rog puțină atenție la modul de preparare.

CRENVURȘTI ÎN ALUAT DE PATEU

Pentru fiecare persoană socotim o pereche de crenvurști. La aluat avem nevoie de 200 gr. făină, 200 gr. margarină, un ou. Amestecăm făina cu puțină apă căldută cu sare și o frămîntăm bine. După aceea o întindem și punem deasupra margarina tăiată felii. O împăturim în patru și o lăsăm la rece. Această operație o repetăm de 3-4 ori pînă cînd întră margarina în aluat. Întindem coca, o tăiem în formă dreptunghiulară peste care așezăm crenvurștiul fiert și o împăturim. Îi punem apoi în cuptorul bine încins timp de 15 minute.

OUA CIUPERCI

Se fierb ouăle răscoapte, pentru fiecare persoană cîte unul. Le punem în apă rece pentru a le putea curăți ușor. Cînd s-au răcit le cojim, le tăiem puțin vîrful pentru a le putea așeza în picioare. Separat tăiem o roșie în jumătate pe care o punem deasupra oului. Dacă această mică pălărie alunecă, împungem o jumătate de scobitoare în mijlocul ei. Peste ea adăugăm albușul tăiat mărunt. Pe un platou așezăm felii de șuncă, deasupra punem în picioare aceste ouă ciuperci. Între ele garnisim cu verdeață, măsline, castraveciori. Fiecare ou îl servim cu felia de șuncă respectivă

MATERNITATE

Tipăt lung, sfîșietor,
Ne-a chemat în ajutor,
Că-i plăpînd ca orice pui
Părăsind găoacea lui!

Doctorul, cu vorbă calmă,
I-a făcut culcuș în palmă
Și apoi a chibzuit
Cum să fie găzduit.

L-a pus sora-n albituri,
Lîngă alte șapte guri,
Iar la mînă i-a legat
Un bănuț numerotat.

Grea-ncercare, mamă dragă,
Să-i simți lipsa noaptea-n-treagă,
Ai răbdare, — c-o să fiți
În curînd — nedespărțiți!

Vasile DIMA

Întreținerea articolelor din mase plastice

IOSEFINA ISTRATE — Focșani ne roagă să revenim asupra problemei întreținerii articolelor din mase plastice, pentru uz casnic.

E bine să precizăm că metodele de întreținere a articolelor din mase plastice nu sînt universale, acestea fiind în funcție de natura materialelor respective. Într-adevăr unii solvenți — care sînt agenții principali de curățire casnică — atacă unele mase plastice, în timp ce asupra altora nu își exercită nici o influență. De aceea cînd nu cunoaștem cu precizie natura obiectului, este mai indicat să ne folosim doar de apă săpunită, cu care ștergem, cu ajutorul unei cîrpe, obiectul respectiv.

Articolele, care se găsesc actualmente în mod curent în rețeaua comercială sînt confecționate din mase plastice, făcînd parte din grupa polivinilicelor. De reținut la aceste articole este faptul că ele sînt în general solubile în majoritatea solvenților organici — ca de exemplu acetonă sau produse petroliere — ceea ce ne va determina să excludem acești solvenți, din rîndul agenților de curățire. Este de reținut de asemenea că temperatura maximă de rezistență este de 70—80 grade C., aceasta indicîndu-ne deci limitele de folosire și spălare a veselei din mase plastice. Peste 80 grade C, polivinilul se topește. Apa de spălare nu trebuie în orice caz să fie prea fierbinte întrucît într-un asemenea mediu are loc o contracție a materialului, care devine bătos și deci susceptibil să se crape mult mai ușor. Un neajuns este oarecum limita redusă de rezistență la temperaturi joase (sub 10 grade C), de la care articolele polivinilice își pierd din flexibilitate, devin bătoase și casante, plesnind ușor la îndoire. Acest neajuns nu este însă de importanță, ținînd seama că majoritatea articolelor din mase plastice aflate în comerț nu sînt destinate a fi folosite la temperaturi scăzute. Va trebui deci numai să avem grijă să nu uităm de acest principiu iarna.

Un accident frecvent este — datorită în multe cazuri necunoașterii sfaturilor arătate mai sus — plesnirea articolelor de mase plastice. Acest neajuns se poate însă în general remedia prin „sudarea" materialului și iată cum: așezați partea plesnită a obiectului pe o suprafață de lemn netedă (de ex, o scîndură de călcat). Încălziți pînă la roșu lama unui cuțit vechi (cu mînerul de lemn, pentru a-l putea manipula), după care îl lăsați cîteva secunde, pînă ce culoarea roșietică dispare. Cu vîrful astfel încins, apăsați marginile crăpăturii. Veți observa că acestea încep să se topească. În acest moment procedați la „sudarea" materialului, îmbinînd marginile crăpăturii. La nevoie reîncălziți lama cuțitului sau — și mai bine — folosiți două cuțite, pe rînd. Desigur că rezultatul este în funcție de grosimea materialului care să permită subțierea datorită „sudării" ca și de mărimea crăpăturii sau a eventualelor știrbituri. De asemenea, dacă e vorba de un obiect colorat sau chiar imprimat, s-ar putea ca operația să strice desenul sau să altereze nuanța culorii.

Doina POPA

PE SCURT

— Glazura pentru torturi și prăjituri se poate colora în roșu cu zeamă de sfeclă, iar în galben cu zeamă de portocale.

— Se obține o glazură foarte bună dacă se topesc bomboane de ciocolată și mentă, se adaugă 1—2 linguriță apă sau lapte și se întinde peste tort.

— Pentru ca glazura cu care se acoperă tortul să aibă o suprafață netedă, trebuie să se moaie cuțitul în apă fierbinte și să se netezească repede glazura. Înainte de a pune glazura pe tort, se recomandă ca acesta să fie presărat cu puțin amidon, ceea ce va împiedica glazura să se lase.

— Drojdia de bere se poate păstra timp îndelungat dacă se ține în făină sau în sare mărunță.

— Toate felurile de mîncare din griș vor fi mai pufoase dacă cu ½ de oră înainte de a-l găti, grișul va fi lăsat în apă sau în lapte, să se umfle. După aceasta se fierbe.

Amintiri din vacanță

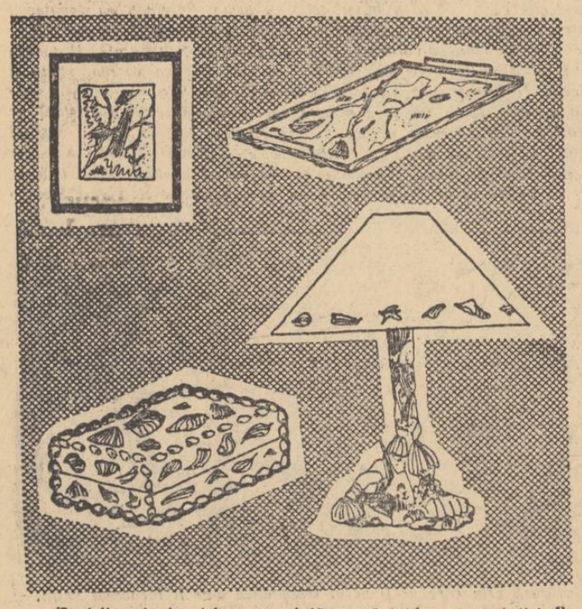

Scoicile, algele strînse pe plajă evocă totdeauna amintiri din vacanță. Folosiți-le ca să lucrați singuri niște obiecte utile și frumoase.

Un tablou: *Luați scoicile cele mai plane, lipiți-le pe o bucată de carton. Înainte de a pune geamul, lipiți o baghetă îngustă, ca să dați adîncime. Puneți geamul, lipiți pe dos o bucată de hîrtie.*

O tavă: *Pe o foaie de placaj, lipiți scoici și alge. Cereți unui lăcătuș să vă fixeze mînere metalice în placaj.*

Cutiuța de nasturi: *Pe o cutie de lemn, lipiți scoicile după fantezie. Pentru a face o bordură pe margini și în colțuri, folosiți scoici mici.*

O lampă: *Modelați din lut de sculptură piciorul, dîndu-i o formă cît mai frumoasă. În mijlocul piciorului înfigeți o andrea, prin care va trece apoi firul electric. Înfigeți în lutul încă moale scoicile, apoi lăsați să se usuce cît mai mult timp, la soare.*

Gimnastica mîinilor...

.. nu trebuie nici ea neglijată. Seara se fac cîteva flexiuni ale degetelor prin apropierea și depărtarea mîinilor după cum se vede în desenul de sus. Apoi se ung ușor cu puțină cremă Nivea sau o linguriță de zeamă de lămîie cu cinci picături de glicerină și se îmbracă niște mănuși vechi de pînză timp de ½ oră. La sfîrșit se masează ușor cu o perie nu prea aspră în felul arătat în ultimul desen.

PEREȚI ÎNFLORAȚI

Profitați de nenumăratele și frumoasele modele de imprimeuri ca să semănați pe pereți, la ferestre, buchete de flori.

1. Tapisați fîrîda în care se află patul cu creton (pereții și plafonul); o perdea încrețită completează decorul.

2. Despărțiți o cameră în două, cu o perdea încrețită, aplicată pe o bară de metal.

3. Înlocuiți o ușă cu o perdea încrețită.

4. Garnisiți peretele din dreptul capului patului cu un panou înflorat.

5. Tapisați ușile interioare ale dulapurilor fixate în perete cu creton înflorat.

MODA DE TOAMNA

Vi se pare prematură preocuparea? E adevărat, sîntem încă în luna august, ne bucurăm încă de zile însorite, călduroase. N-ar putea întîrzia puțin toamna? Parcă mai vrem să mergem la mare sau la șirand și să purtăm încă multă vreme rochii lejere de vară... Nu vă contrazicem dragi cititoare, dar vă amintim că în ciuda dorinței noastre — toamna își va începe curînd vizita pe la noi. Iar la coloritul ei, la frumusețea ei puțin romantică și, din păcate, la răcoarea și umezeala unor zile ale acestui anotimp, va trebui să ne adaptăm și garderoba. Să începem deci din timp cu o revizuire și apoi să vedem cum o putem pune în concordanță cu cerințele noi ale modei.

De data aceasta noutățile le-am aflat de la tovarășa Marieta Radnev, directoarea întreprinderii „Arta Modei" din Capitală care pregătește o bogată colecție pentru toamnă. Colecția la care ne referim e concretizată nu numai în schițe. Rochii de stofă, balonzeide, fuste, taioare, se află deja în lucru. Vă vom împărtăși de altfel impresiile noastre despre cîteva modele văzute. Dar pînă atunci, să vorbim despre canoanele modei, care nu se dovedesc deloc rigide pentru moda din toamna aceasta, păstrînd unele caracteristici de anul trecut. Cu atît mai ușor deci pentru acomodarea garderobei noastre!

Pentru o scurtă perioadă de tranziție, pînă la zilele răcoroase de toamnă, se lucrează mult cu material balonzaide la îndemîna tuturor și foarte practic la purtat. Culorile vii sînt și în acest an la mare preț. Balonzaidele care au devenit de altfel adevărate pardesie impermeabile înlocuind foarte bine pardesiile din stofă se poartă largi, multe din ele cu mînecă chimono. Jachetele de balonzaide se căptușesc de multe ori din același material cu bluza pe care o purtăm dedesubt. Fustele de stofă și mai ales sarafanele atît de practice pentru birou le putem face din materiale pepit sau ecosez în carouri mari sau mici care sînt foarte la modă în acest an.

Cum de la această scurtă perioadă de tranziție trecerea la zilele de toamnă propriuzise se va face pe nesimțite, e bine să ne gîndim la rochia, taiorul sau mantoul pe care-l vom purta.

Culorile predominante la rochii sînt toate culorile deschise în tonuri pastel. Ca materiale, cele uni sînt mai puțin folosite. În general au căutare stofele tweed, cu nopeuri, pepit, dungi.

O caracteristică importantă este că rochiile vor avea modele mai variate. Simplitatea sobră de altă dată e înlocuită cu unele artificii (dacă le putem numi așa) de croitorie, de foarte mult gust. Nervure, cerculețe, fronseuri, franjuri, mineci cloș foarte largi, iată doar cîteva din acestea. În continuare, moda are preferințe pentru combinații de rochii cu mantouri lungi sau trei sferturi în culori contrastante. Am văzut, de plidă, la „Arta Modei" o rochie și un pardesiu dintr-o combinație de stofă albă și bleumarin care ne-a plăcut foarte mult. Rochia albă cu o lizieră bleumarin ca garnitură la buzunare și mineci iar deasupra un mantou treisferturi bleumarin cu un guler șal mare, garnisit cu lizieră albă. De altfel, asemenea compleuri, care vor place desigur multor cititoare se vor găsi în curînd în magazine.

Multe din dv. aveți costume taior și vă interesează cerințele modei și în privința lor. Taiorul clasic e în continuare la modă. Moda cere însă un taior în linie dreaptă, niței conică, nepensat în talie, mai scurt și — acolo unde e posibil — cu buzunare fantezi.

În sfîrșit, preferințele în ceea ce privește paltoanele merg și în acest an către culori deschise, pastelate: bleu, gri, bej etc., către linia largă, gulerele mari și degajate, multe garnituri din imitații de blană, mineci chimono și... nu, nu vă mai dăm nici un amănunt. Amintesc prea mult de zăpadă, ger și gura sobei... e prematur încă. Vom reveni mai pe larg atunci cînd iarna ne va bate la ușă!

Lia MĂNESCU

CURIERUL NOSTRU

M. M. — Sibiu: O comportare bl. nevoitoare trebuie să fie și demnă. Acest lucru nu l-ați înțeles tocmai bine dv., făcînd unele concesii care au fost interpretate în mod negativ. Este bine că aceasta n-a dus la greșeli prea mari. Mai este timp să puneți lucrurile la punct. Va trebui să aveți pentru aceasta o discuție foarte clară, fără echivocuri, care cu siguranță va lămuri și pune în adevărata lor lumină atitudinea și intențiile dv.

CEZARA — Oradea: Am dori să judecați foarte bine răspunsul nostru și să nu-l respingeți de la prima vedere, deși acesta vă va supăra cu siguranță. Aveți foarte multe elemente de a analiza justețea punctului nostru de vedere. Credem că totul este clădit pe iluzii desarte din partea dv. și pe înșelarea încrederii dv. din partea lui. Deducem aceasta din faptele concrete pe care ni le-ați descris, din acțiunile întreprinse și din „sfaturile" pe care vi le-a dat. La vîrsta dv., cu lipsa de experiență de care dați dovadă, nu vedeți adevărul în spatele vorbelor ademenitoare. Urmați un drum greșit, care nu poate să ducă decît la o deceptie. Socotim de istoria noastră să vă spunem aceste lucruri pentru a vă pune în situația să judecați drumul pe care-l urmați. Dacă ajungeți la aceeași năzare, nu rămîne decît să faceți apel la toate resursele voinței dv. și să terminați cu această situație. Vă rugăm să ne mai scrieți.

DORA SCH. — București: Ați fost cîndva buni prieteni. Dacă ați analiza bine situația, ați ajunge și dv. la concluzia că „răcirea" relațiilor se datorează unor lucruri lipsite de importanță. Oare este așa de greu pentru amîndoi să discutați nimicurile care v-au dus la această situație pe care n-o doriți nici unul? Credem că nu. Și mai credem că este cazul să renunțați fiecare la micile „ambiții" personale, să fiți mai înțelegători, mai maleabili. Este păcat ca o prietenie atît de frumoasă să se întrerupă, fie și temporar, din motive fără... motiv.

MARIA DUMITRU — Bacău: În ultima vreme au apărut mai multe cărți de sfaturi practice, pe diferite domenii. O carte care le cuprinde pe toate, un fel de curs general de gospodărie foarte folositor atît gospodinelor tinere cît și celor mai în vîrstă este recenta lucrare intitulată „Sfaturi gospodărești", apărută în Editura Agro-silvică. Lucrarea este tradusă din limba rusă și este foarte cuprinzătoare. Pentru exemplificare vă cităm capitolele principale cuprinse în cele 600 pagini ale cărții: Igiena locuinței și gospodăriei, Ingrijirea copilului; Cum se prepară o mîncare gustoasă; Conservarea alimentelor; Conservarea produselor de carne și pește; Conservarea produselor lactate; Croitul și cusutul; Tricotajele; Sfaturi practice; Cultura florilor în casă; Cultura florilor pe lîngă casă; Livada de lîngă casă; Grădina de legume de lîngă casă. Pentru cele ce vă interesează pe dv. ca tînără gospodină, vă recomandăm această carte.

VIORICA B. — Orașul Stalin: Este necesar să vă gîndiți mult la cele ce intenționați să faceți. Deși cu felul de a proceda al părinților nu sîntem nici noi de acord, însă în ce privește obiecția pe care o fac, au perfectă dreptate. Cel mai bine este să aminați totul pînă la reîntoarcere. Nu trebuie să respingeți un sfat bun numai pentru faptul că n-a fost dat în modul cel mai... pedagogic. În cazul de față, fiind vorba de relații între părinți și copii (fie aceștia din urmă chiar de o vîrstă mai mare cînd socotesc că se pot descurca și siguri în viață) e bine să puneți mai puțin accent pe aspectele exterioare ale problemei și să judecați mai mult justețea sfaturilor date. Acest fel de a gîndi vă va fi mult mai folositor în viață.

D. VIRGIL — București: Ne bucură faptul că am ajuns la o înțelegere deplină, în ce privește problema principală: examenele. Ne vom bucura și mai mult desigur în ziua cînd toate aceste examene vor fi trecute și veți intra în anul următor al facultății. Problema relațiilor cu colegii de grupă, așa cum ne-am înțeles, o vom discuta ulterior. Dacă între timp vă veți întîlni cu unii dintre ei, atitudinea dv. trebuie să denote multă înțelegere dar și demnitate. Trebuie să înțeleagă singuri că au greșit față de dv. și nu să le atrageți atenția. În acest fel, se vor simți mult mai obligați fiecare să contribuie la readucerea bunei înțelegeri în cadrul grupei de învățătură. Dar asupra acestei chestiuni vom mai reveni.

PRACTIC

● *Iată cum procedăm pentru a curăța petele de pe o fotografie: pe un geam curat, în prealabil șters cu benzină, presărăm pudră de talc, apoi după ce o îndepărtăm aplicăm fotografia umedă deasupra avînd grijă ca excesul de apă să fie înlăturat cu o racletă de cauciuc. Cînd se usucă, fotografia cade singură.*

● *Dacă în urma unui mic accident am făcut pe o carte o pată de grăsime amestecăm magnezie calcinată cu benzină pînă facem o pastă, frecăm pata cu acest amestec și apoi scuturăm cartea de praf.*

● *Vi s-a uscat crema de ghete în cutie? Turnați peste ea cîteva picături de oțet și va fi din nou bună de întrebuințat.*

Răspundem cititoarelor

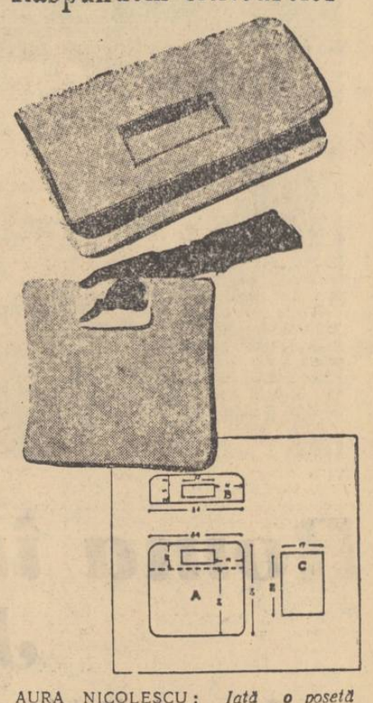

AURA NICOLESCU: *Iată o poșetă pe care o puteți face singură din materialul unui vechi obiect de îmbrăcăminte. Schema de sus arată dimensiunile. Tiparele A și B se croiesc de 2 ori. Tiparul C reprezintă buzunarul interior al acestui sac. Cel însemnat cu B este întăritura părții de sus iar între aceasta și cel cu A se bagă și o pînză rigidă, tăiată după același tipar. Se coase ca o față de pernă, se întoarce, iar partea de jos a fig A (pînă la linia punctată) se dublează cu o căptușeală și apoi se întoarce din nou, rămînînd astfel curată pe ambele părți. Se poate folosi atît ca sac cît și ca poșetă cum se vede în schițe.*

MIOARA TANASESCU — *București*, a avut următorul accident: Îmbrăcînd un pulover roșu peste o bluză nailon, culoarea roșie a ieșit pe bluză, la subrațuri. Desigur că acest accident este imputabil, în primul rînd, slabei rezistențe a colorantului. Iată de ce am găsit cu cale și revenim și acum cu sfatul nostru — pe care l-am publicat — propunînd încercarea rezistenței colorantului pe țesătură sau tricotaje înainte de purtare. Să revenim la cazul semnalat. Greutatea constă în faptul că, nu putem ști natura colorantului pentru a alege substanța respectivă de extragere a culorii. Fiind vorba de un material sintetic, va trebui să folosim cu prudență în cantități mici, soluțiile respective. Se poate încerca deci întîi tratarea cu sulfit de sodiu, iar urmele de colorant, care nu au dispărut, toi cu precauție se vor îndepărta prin albirea locului respectiv cu apă oxigenată. După aceia spălați cu apă călduță și fulgi de săpun, întreaga bluză.

Taioare fantezi

1 Pentru toamnă, înainte de a purta mantoul, putem purta un deux-pièces din stofa în dungi cu o croială originală ce imită corseleta. Pe mînecă se repetă aceeași croială și același joc de dungi. Fusta ușor încrețită pe cordon.

2. Un deux-pièces cu jacheta scurtă, în formă de bolero, fusta dreaptă, purtată cu o bluză imprimată cu cordon lat, care se leagă în față

3 Deux-pièces din stofă în carouri cu o croială deosebită la corsaj și mînecă, rotund pe lîngă gît și garnisit cu trei nasturi mari, prinși de jacheta cu bieuri din material.

4. Dintr-o stofă mai suplă se poate confecționa acest deux-pièces pentru toamnă, care are un guler degajat și o tinte tinereasă Fustă largă în cute necălcate.

5. Dintr-un material în dungi se realizează acest complet pentru zilele reci, care are joc de dungi la guler și un cordon înodat care se formează din corsaj, începînd de la pense. Fusta este dreaptă, cu dungile orientate vertical ca și la jacheta.

Sfaturi cosmetice

Cînd și cum trebuie folosite măștile? Cum se prepară măștile din fructe și legume? Cît trebuie menținute pe obraz? Iată cîteva din întrebările frecvente puse de cititoarele noastre în scrisorile pe care le primim. În cele ce urmează voi căuta să dau cîteva sfaturi cu privire la problemele ridicate. În primul rînd aplicarea măștilor pe obraz se va face ținînd seama de natura tenului respectiv: gras, uscat, normal sau combinat. În acest ultim caz, este indicată folosirea a 2 feluri de măști. Măștile absorbante sau sicative nu se vor aplica pe un obraz uscat deoarece acestea accentuează formarea ridurilor după cum este contraindicat să se aplice măști de parafină pe o piele grasă.

Înainte de aplicarea măștilor obrazul va fi curățat fie cu o cremă grasă de demachiat, în cazul tenurilor uscate, fie cu o loțiune sau lapte de demachiat, în cazul tenului gras. O condiție esențială este ca măștile să fie aplicate în poziție culcată, mușchii fiind într-o stare de repaus absolut, rămînîndu-se în această poziție 20—30 minute.

Prin aplicarea măștilor cosmetice se previn ridurile, se pune sîngele în circulație, se îndepărtează straturile superficiale ale epidermei, se catifelează pielea, se curăță și se închid porii. Acțiunea lor este de asemenea emolientă și calmantă.

Pentru tenurile grase dat fiind sezonul bogat în fructe și legume se recomandă măștile formate din roșii curățate de coajă, strivite și amestecate cu o linguriță de caolin. Masca se întinde pe față și se lasă 20—30 minute. Se spală apoi obrazul cu apă căldută și se aplică comprese cu apă rece. La sfîrșit în scopul de a se obține o vasoconstricție a vaselor sanguine se trece o bucată de gheață pe față nu direct ci învelită într-un tifon. În locul roșiilor putem folosi sucul de lămîie, castraveți, gutui, pepene galben care sînt astringente și tonice.

Masca de prune este recomandabilă în special pentru tenurile grase. Atît masca de prune cît și cea de roșii sînt indicate pentru tenurile cu puncte negre și acnee. Toate aceste măști pot fi folosite și în cazul tenurilor normale și a celor uscate cu condiția ca, la aceste din urmă, după spălarea obrazului să se aplice un strat de cremă grasă hrănitoare. Măștile de nămol dau de asemenea rezultate excelente cu condiția ca nămolul să fie sterilizat, deoarece, în caz contrar, poate produce iritații.

Pentru tenurile grase cu porii dilatați se recomandă următoarea mască astringentă: caolin 50 g, carbonat de magneziu 10 g, alaun 1 g, dizolvat în prealabil în 5 g. apă, se adaugă în continuare atîta apă pînă se obține o pastă. În cazul tenurilor excesiv de grase pentru a obține o degresare puternică se vor aplica paste formate din: caolin 30 g, carbonat de magneziu 5 g, amidon 2 g, trietanolamină 2 g și apă de hamamelis atît pînă se obține o pastă. Pentru tenurile normale însă cu porii dilatați se pot folosi cu succes măștile din caimac proaspăt sau de drojdie de bere 25 g, amestecată cu 1/2 linguriță miere de albine și 1/2 linguriță zeamă de lămîie.

În cazul tenurilor congestionate se recomandă măștile preparate din caolin, tărîțe de grîu, miere de albine, cîte o linguriță amestecate cu ceai de mușețel. Toate aceste măști se aplică reci pe toată fața cu excepția porțiunilor din jurul ochilor unde pielea este foarte sensibilă și trebuie unsă numai cu puțină cremă grasă. Masca de parafină, formată din 20 g. parafină solidă, 5 g. lanolină și 10 g. ulei de parafină uz intern aplicată caldă dă rezultate foarte bune în cazul tenurilor uscate deoarece după răcire formează un strat izolator care pe de o parte produce o sudație puternică, pe de altă parte facilitează pătrunderea cremei în piele.

Tot în cazul tenurilor uscate se pot aplica pe obraz comprese cu ulei de măsline cald sau ulei de floarea soarelui deoarece au acțiune emolientă în special pentru tenurile care au tendința de descuamare. După cum am scris și recomandat de atîtea ori masca din gălbenuș de ou amestecată cu 1 linguriță de untdelemn pentru tenul uscat și normal și masca din albuș de ou amestecat cu zeamă de lămîie, pentru tenul gras, sînt excelente și pot fi folosite săptămînal.

Anca BOGDAN

PLUȘCORDUL

E bine să știm că plușcordul din bumbac (denumirea corectă a țesăturii „velur" sau „catifea" din bumbac) se poate spăla foarte bine avînd doar grijă să nu-l stoarcem. Uscarea trebuie făcută în stare naturală, atîrnînd materialul de preferință pe portmantou. Putem călca plușcordul și în casă însă numai pe un dispozitiv special — destul de simplu de altfel: o planșă de lemn de 2—3 cm. grosime prevăzută cu cuie boante inoxidabile, prinsă într-un suport metalic așezat pe patru picioare. Plușcordul se așează cu partea păroasă spre aceste cuie și se calcă pe spatele materialului cu un fier cald. Dacă anumite părți ale materialului se „lasă" cu timpul, la călcare, vom proceda astfel: peste fierul de călcat încins, așezat cu talpa în sus aplicăm o cîrpă îmbibată în apă. Ținem partea respectivă a materialului, cu dosul, în apropierea aburilor și apoi periem partea plușată într-un singur sens.

Desene de Ludmila OGRINJEANU

Fel de fel

Din istoria anecdotică a teatrului romînesc

„Afişele ambulante" ale lui Millo

După cum se ştie, Matei Millo, cu toată obîrşia lui boierească, se dedică teatrului, rupînd orice relaţii cu familia şi amicii din „lumea bună", indignaţi de meseria de „comediant" pe care şi-o alesese. În cercul de actori care-l însoţeau în nenumăratele-i turnee, Millo se fălea cu această situaţie, declarînd:

— „Nu mai voi să ştiu nici de boieri, nici de oameni de seamă, pînă ce n-au să-şi scoată giubenele în faţa mé, cu o plecăciune pînă la pămînt!"

Într-o bună zi, cînd deabia terminase de repetat această afirmaţie categorică în berăria gării Piteşti, unde poposise cu trupa, cei din jur îl văd repezindu-se pe peron, unde tocmai trăsese un tren, aşteptat de un grup numeros de notabilităţi locale, şi îmbrăţişînd cu efuziune un personaj bărbos, către care se îndreptau, umile şi respectuoase, privirile tuturor.

După cîteva minute, întors în berărie, printre ai lui, musiu Millu este apostrofat de actorul Mincu:

— „Bine, meştere, ne spuneai aşa şi pe dincolo şi cum văzuşi coborînd din tren pe Brătianu — e vorba de fostul paşoptist, devenit apoi politician retrograd şi stîlp al monarhiei — îl iei la pupături şi nu mai conteneşti cu temenelele? Aşa ţi-i vorba?.

— „De plan, Mincule", *răspunse Millo, clipind hoţeşte.* „Nu ştiţi că nu mai avem lescaie-n pungă? Nici măcar de lipit pe garduri două afişe pentru reprezentaţie... Aşa că mi-am făcut rost de două „afişe ambulante", prefectul şi primarul... Cînd au văzut ei că mă îmbrăţişez cu primul ministru, socoţi oare că n-au să-mi umple grădina cu spectatori?"

Şi socoteala lui Millo nu dădu greş, fiindcă în seara spectacolului, grădina era înţesată de funcţionărime, ba pe deasupra la poartă, prefectul dispuse să stea sergenţi în mare ţinută şi muzica militară...

Un nebun... docil

Costică Radovici, un actor de mare forţă dramatică, care s-a ilustrat ani de-a rîndul pe scena Naţionalului bucureştean, certîndu-se cu direcţia, demisionă şi porni, cu o trupă încropită la repezeală, să cutreere provincia. Sosind la Ploieşti cu o dramoletă franţuzească, Radovici se pomeneşte fără un actor, care avea în piesă o singură scenă, e drept, dar foarte importantă pentru eroul pe care-l interpreta şeful trupei. Cum pînă la spectacol mai erau doar cîteva ore, Radovici tuna şi fulgera, neştiind cum să descurce trebuinţele. Întîmplător, unul dintre actori fusese informat că în oraş s-ar afla, în vizită, un actor din Bucureşti.

— „Ia-l de guler şi adă-l iute!", *porunci Radovici spumegînd.*

— „Oricine o fi?", *se miră actorul.*

— „Oricine".

Nu trecu mult — acum cincizeci de ani nu era prea greu de găsit un actor prin Ploieşti — şi Radovici se trezi cu Ion Morţun, colegul lui din compania Davilla, excelent actor de comedie.

— „Tu erai, Iancule?", *se înveseli masivul interpret al lui „Samson".*

— „Iaca, eu, bri,", *oftă amărît plăpîndul şi liniştitul Morţun, care fusese ridicat cu forţa de lîngă litruţa de vinişor bun, pe care-l degusta în tihnă într-o bodegă.* „Da ş-ai cu mini, bri Costicuţă?" *îndrăzni să întrebe, după ce-şi trase răsufletul, cu vorba lui moale de moldovean.*

— „Tu cunoşti „Capcana", nu-i aşa?"

— „Cum de nu, am şi jucat în piesa aiasta, la Ieşi..."

— „Atunci, m-ai salvat, Iancule. Mi-a fugit Toneanu... şi urmară cîteva urări însoţitoare... şi e tocmai scena mea... cînd izbucnesc, ţii minte... Ai să joci tu, ne-am înţeles?

— „Stai bri, că aista rol nu-l ştiu, că-i în actul trei şi eu jucam în primul şi pi urmă, acasă..."

— „Nu-i mare lucru, Iancule... Joci un nebun, înţelegi, şi după scena cu tine, înebunesc şi eu... E finalul... Uite, se întunecă, începe să vină publicul... trebuie să mă ajuţi!? *exclamă cu glasu-i de stentor, Radovici.*

Şi Morţun, suflet bun, acceptă. Doar că, fie din pricina zorului cu care fusese smuls de la băuturică, fie chiar din pricina acesteia, cînd luă în cabină textul piesei, să afle şi el despre ce-i vorba, adormi buştean şi nu se trezi decît la începutul actului ultim, fără să ştie absolut nimic din rol. Aşa că intră în scenă cu un aer nevinovat şi se trezi cu Radovici înaintea lui, voinic, crîncen, un vulcan în erupţie:

— „Ce cauţi aici? Eşti nebun? Ieşi!" *mugi actorul.*

La care, fisticindu-se, firavul comedian începu să dea înapoi, scuzîndu-se:

— „Da, bri, îs nebun... Lasă bri, că ies. Şi trebui să ţi superi?" *şi-l lăsă pe Radovici să-şi facă finalul de unul singur, „înebunind" fără partener.*

N. RADOMIR

Scurta istorie a desenului animat

Excepţionalul succes de care s-a bucurat cea mai nouă realizare a tînărului nostru creator de desene animate Ion Popescu-Gopo *„Homo sapiens" căruia i s-a decernat Marele Premiu al acestui an la Festivalul Cinematografic de la Karlovy-Vary, după ce în anii trecuţi „Scurtă istorie" şi „Şapte arte' au fost distinse cu premii similare la Cannes şi respectiv, Tours, conferă producţiei de desene animate a ţării noastre un loc de frunte în creaţia internaţională a genului. De aceea, e bine să cunoaştem, pe scurt, drumul parcurs de arta desenului animat de-a lungul a numai o sută de ani de la apariţie.*

Primul experiment de desen animat a fost făcut nu de un cineast, ci de un fiziolog, în vederea unor scopuri ştiinţifice. Într-adevăr, marele savant ceh Jan Purkinje *a proiectat primul număr de opt imagini înfăţişînd opt faze ale unei inimi pulsînd şi această întîmplare de desene animate poate fi considerată prima realizare a unui gen care va merge apoi pe un drum propriu în arta cinematografică. Dacă experienţa lui Purkinje din 1860 de la Praga nu era încă film, „pantomimele luminoase" ale lui* Emile Reynaud, *pe care le proiecta în Teatrul Optic înfiinţat de el la Paris în 1889 şi care durau zece minute — adică atît cît durează şi fiecare din cele trei capodopere ale ciclului lui Gopo — au însemnat într-adevăr începutul noii arte. Urmează apoi, timp de aproape două decenii, tot felul de tatonări, în care se ilustrează creatori ca* J. Stuart Blackton *în S.U.A. şi* Emile Cohl *în Franţa, care sînt creatorii primelor personaje ale filmelor animate, în anii 1907—1909. După primul război mondial, odată cu amploarea luată de cinematografie în general, se dezvoltă şi specia separată a desenului animat, în mai toate ţările Europei, ca şi peste ocean. Tînăra producţie sovietică, din primii ani după Marea Revoluţie Socialistă din Octombrie oferă prilejul unor remarcabile realizări dintre care citîm filmul de desene animate realizat în 1925 de* Maiakovski, *ca şi interesanta peliculă „Senka africanul" pe un scenariu extras dintr-o povestire pentru cei mici de* Kornei Ciukovski. *Un alt film de valoare al studiourilor sovietice din acea vreme este „Alb şi negru" film de desene animate inspirat de versurile lui Maiakovski, realizat în 1930. În aceiaşi perioadă, desenatorul australian* Pat Sullivan *creează împreună cu animatorul* Otto Mesmer, *cea dintîi figură populară a unui lung şir de desene animate, pe isteţul Felix Cotoiul, de care pe semne că-şi mai amintesc cinefilii noştri de acum patru decenii. Un alt desenator talentat,* Max Fleischer *îl animă pe Koko clownul, pentru ca în 1928 să apară pe ecrane năstruşnicul* Mickey Mouse, *izvorît din fantezia desenatorului american* Walt Disney.

Diversitatea soluţiilor în genul desenului animat s-a putut releva în mod clar în acest an, cu prilejul celui dintîi Festival Internaţional al Desenelor Animate, care a avut loc la Annecy, în Franţa, luna trecută. După cum se ştie, marele premiu a fost obţinut de realizatorul ceh Bretislav Pojar *pentru filmul „Leul şi cîntecul", iar premiul filmului pentru copii a fost decernat animatorilor sovietici* Raikovski *şi* Stepanţev *pentru o delicioasă transpunere a „Scufiţei roşii". Dacă la aceste două succese adăugăm strălucita reafirmare a calităţilor realizatorului romîn Ion Popescu-Gopo, nu putem încheia fără să subliniem prestigiul internaţional de care se bucură producţia de filme de desene animate din ţările socialiste, care sînt opere de artă şi educative deopotrivă, delectînd atît pe cei mici cît şi pe părinţi lor.*

Radu MIRON

BALETUL CLASIC

Numit şi dans academic, baletul clasic este un gen artistic de spectacol care a apărut în Europa abia în veacul al XVII-lea, odată cu înfiinţarea la Paris a Academiei Regale de Dans (1661). Elemente premergătoare ale baletului clasic se găsesc în dansurile aulice, de curte, ale Renaşterii, care la rîndul lor stînd o stilizare şi fixare în scheme metrice riguroase a dansurilor populare. Prelucrarea pentru dansul de curte a nenumăratelor dansuri populare italiene, spaniole franceze, engleze şi slave (branle, ciaccona, contradansul, rigaudonul, gavota, giga, menuetul, passacaglia, pavana, poloneza etc.) a dus apoi la elaborarea specificului scenic, teatral, al respectivelor dansuri de curte, şi în acest chip a apărut baletul clasic cu legile şi tradiţiile lui. Primul coregraf al noii creaţii Academii de Dans pomenite mai sus, Charles Beauchamps *a fixat cele cinci poziţii ale picioarelor, devenite alfabetul balerinilor, şi tot lui i se datorează şi o primă încercare de notaţie a mişcărilor, a paşilor de dans. Terminologia specifică, în uz şi astăzi în coregrafia mondială, a fost stabilită de elevul lui Beauchamps,* Feuillet *şi de vestitul compozitor preclasic* Philippe Rameau *în „Tratatul" său din 1725 de aceea denumirea feluritelor figuri de balet este peste tot franţuzească (develope, enjambement pas de trois, battement, pirouette, etc.). Veacul al 18-lea este epoca de triumf a baletului clasic francez, în care se desfăşoară arta unor străluciţi balerini ca* Dupré *şi dansatoarele* Sallé *şi* Camargo, *din a căror celebră rivalitate baletul a avut de cîştigat noi posibilităţi în materie de lirism şi virtuozitate. Spre sfîrşitul aceluiaşi secol, şcoala franceză de balet e în declin, fiind întrecută de arta baleriştilor italieni, care vor triumfa în perioada romantică.* Gaetano Vestris *şi fiul său* Auguste, *supranumit zeul dansului, apoi vestitu* Marie Taglioni, *cea care descoperă dansul pe pointe,* Carlotta Grisi, Beretta, Zambelli *sînt doar cîteva din numele dansatorilor care au strălucit în arta baletului academic în secolul trecut, pentru ca pe baza stilului francez şi italian de balet, clasic să renască, în Rusia sfîrşitului de veac o admirabilă şcoală de balet, singura şcoală care va duce mai departe, în secolul XX gloria dansului clasic. În ultimele decenii ale trecutului veac, Rusia a devenit noul centru al dansului academic şi pedagogia coregrafică rusă a stat la baza incomparabilei şcoli de balet sovietice, admirată în toată lumea.*

FRED GHENĂDESCU

— De un ceas aştepţi o ţuică bătrînă! Vine sau nu vine?
— Vine, vine, dar mai încet. Ştiţi cum sînt bătrînii!...

G. BADEA

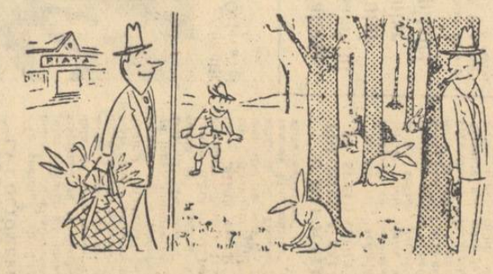

Servilism?...

P. NEAGU

Doi prieteni buni...

ST. MUNTEANU

— Şi ce te face să crezi că el a cîştigat partida?...

NĂRAVURI ŞI MORAVURI

Un binevoitor

(Acest dialog poate fi luat şi drept scenetă, dar nu este obligatoriu!)

TABLOUL I

casă de oameni onorabili. Onorabili fără ghilimele.

Sună telefonul. Se aude în receptor:

— Allo...
— Da.
— Casa Ionescu?
— Da.
— Tovarăşa Ionescu?
— Da.
— Ce mai faci?
— Bine... Dar cine e?
— Tovarăşul Ionescu unde e?
— E plecat.
— Unde?
— În delegaţie... Dar cine e?
— Săraca...
— Poftim?
— Am zis: „Săraca".
— De ce?
— Zii, soţul d-tale e plecat în delegaţie...
— Da, în delegaţie.
— Poţi să crezi aşa ceva?
— Cum adică?
— Aşa de naivă eşti?
— Nu-nţeleg!
— Dumneata nu-nţelegi cam de mult timp.
— Ascultă...
— Ar trebui să asculţi dumneata.
— Ce să ascult?
— Hm... Carevasăzică delegaţie... Habar n-ai dumneata ce poamă e soţul dumitale.
— Nu-ţi permit să...
— Ar trebui să nu-i permiţi lui, dar acum e prea tîrziu... Săraca de dumneata... De-ai şti ce milă-mi este... Dumneata, care te sacrifici pentru el... şi el...
— Allo, cine e?
— Un binevoitor. Telefonul amuţeşte.

TABLOUL II

În aceeaşi casă de oameni onorabili. Sună telefonul. Se aude în receptor.

— Allo!
— Da.
— Casa Ionescu?
— Da.
— Tovarăşa Ionescu unde e?
— E plecată după tîrguieli... Cine întreabă?
— Zii, e plecată după tîrguieli... Hm!
— Ce hm!
— Aşa se spune acuma, tîrguieli?
— Ascultă...
— Ar trebui să asculţi dumneata.
— Ce să ascult?
— Carevasăzică după tîrguieli... Săracul!...
— De ce săracu?
— Te-a îmbrobodit.
— Cine m-a îmbrobodit?
— Madam Ionescu a dumitale, că nu-i pot zice altfel.
— Tovarăşe!
— Nici un tovarăşe. Ar trebui să mai deschizi ochii.
— Fii mai explicit.
— Eu?
— Dar cine?
— Dumneata... Staţi de-a-tîţia ani împreună şi nu-ţi cunoşti nevasta...
— Allo, cine e?
— Un binevoitor.
Asta e tot.

P. S. — Se fac altfel construcţii în ţara asta, se fac altfel demolări. Cum dracu nu-i cade o cărămidă în cap binevoitorului ăsta?...

Nicuţă TĂNASE

E. ARNO

— De unde să iau un birou, să pot aţipi niţeluş?...

MATTY ASLAN

— Ospătar, în ciorba asta am găsit un şiret de pantof...
— Vă mulţumesc, dar nu e al meu; eu port sandale...

C. BRĂNDAŞIU

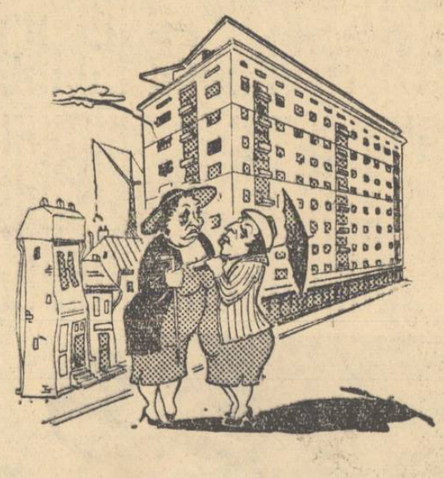

— Ce-au construit, dragă? Dărîmă altfel căsuţe, ca să ridice cîte una de astea...

ŞAH • ŞAH • ŞAH • ŞAH

Primele rezultate din concursul republican de şah prin corespondenţă

Deşi a început de curînd, primul concurs republican de şah prin corespondenţă se află în plină desfăşurare. Atît în sferturile de finală ale concursului 1960—1962 cît şi în semifinalele concursului 1960—1961 întrecerile prilejuiesc partide de luptă, disputate cu multă seriozitate.

Primele partide ale întrecerilor s-au şi terminat. În semifinalele 1960—1961 — grupa E — în care joacă şahiştii care au cel puţin categoria II-a, ERDEUŞ GH. (Buc.) a remizat cu KLEIN KLAUSS (Sibiu) iar IANOŞ ERWIN (Arad) a pierdut, cu albele, la dr. MIHAI SOCOTEANU (Băileşti). În sferturile de finală 1960—1962 (grupa 2) în care joacă şahişti fără categorie sau cu categoriile V, IV şi III, ANTON ANATOL (Bocşa Română) l-a învins pe VASILESCU ŞERBAN (Tulcea).

Arbitrii turneelor sînt rugaţi să comunice biluar subcomisiei de şah prin corespondenţă din cadrul Federaţiei Romîne de Şah toate rezultatele partidelor terminate.

„Cupa Magazin"

„CUPA MAGAZIN" EDIŢIA I, SEMIFINALA

GRUPA C: V. Huciu (Hunedoara) — Alex. Dan (Buc.) 0-1.
GRUPA D: Vlja Ioan (Buc.) — Vrabie Vorel (Constanţa) 0-1; Vrabie Vorel — Mustăţea St. (Buc.) 1-0.

„CUPA MAGAZIN", ediţia a II-a

GRUPA 4: Noica Nicolae (Roşiorii de Vede) — Costel Constantinescu (Brăila) 1.0; Noica Nicolae — Mucileanu Vasile (com. Vlădeni) 1-0. Cu aceste rezultate, Noica Nicolae a cîştigat grupa, obţinînd 6 puncte din 6 posibile. Pentru locurile următoare se află în luptă Costel Constantinescu (3 puncte din 4), Trandaf Sorin (3 puncte din 5) şi Mucileanu Vasile (4 puncte din 5). Noica Nicolae s-a calificat pentru semifinalele ediţiei a II-a a „CUPEI MAGAZIN".
GRUPA 12: Fintescu Dumitru (Buc.) — Popa Nicolae (Oraştie) 0.1.
GRUPA 15: Mende Roman-Emil (Hunedoara) — Iliu Gh. (Buc.) 1.0.
GRUPA 18: Popescu Emil (Tintea) — Topliceanu Iuliu (Cluj) 1-0.
GRUPA 26: Constantin Ţăranu (com. Botuş) — Ioana Ştefănescu (Buc.) 0-1.
GRUPA 37: Vasu Emilian (Cluj) Turi Mişu (Buc.) 1-0; Bengulescu Alex. (Galaţi) — Vasu Emilian 0.1; Vasu Emilian — A. Blejean (Sărmaş) 1-0; Ieputeanu Dumitru (Tg. Jiu) — Vasu Emilian 0.1.
GRUPA 38: Petriuc Gheorghe (Vatra Dornei) — Fredi Reinholtz (Satu Mare) 1.0.

O partidă a noului campion mondial

La recentul meci turneu disputat la Hamburg între echipele U.R.S.S. şi R. F. Germană figura centrală a fost, fără îndoială, noul campion mondial de şah Mihail Tal, pentru care întîlnirea cu şahiştii vestgermani a însemnat prima apariţie publică după cîştigarea titlului mult rîvnit. Spectatorii care au acordat preferinţă partidelor jucate de el n-au avut ce regreta. Din cele opt partide jucate, Tal a obţinut 7 1/2 puncte! Echipa U.R.S.S. a obţinut victoria, cu un scor cu totul neobişnuit: 51 la 13!

Reproducem mai jos una din partidele cîştigate de Tal. Adversarul său, maestrul Troger, care este şi jurnalist, declarase înainte de partidă că va scrie ulterior un articol cu titlul: „Ce simţi cînd joci împotriva campionului mondial". Judecînd după desfăşurarea partidei nu s-ar putea spune că maestrul Troger (cu albele) s-ar fi simţit prea bine...

1. d4, f5	12. d:c6, b:c6
2. e4, f:e4	13. Cg3, Da5
3. Cc3, Cf6	14. De4, Ce5
4. Ng5, Cc6	15. f4, d5
5. d5, Ce5	16. Del, D:a2
6. Dd4, Cf7	17. f:e5, Dal +
7. N:f6 e:f6	18. Rd2, Nb4 +
8. C:e4, Ne7	19. Re2, D:b2
9. 0-0-0, 0-0	20. Td2, D:e5 +
10. g4, d6	21. Rd1, Dal +
11. h3, c5	

şi albul se recunoaşte învins

Recunoaşteţi?

„Prin latura foişorului, au trecut oşteni, ducînd între ei pe un osîndit. S-au privit şi au clătinat din cap. „Kutar — a zis căpitenia ostaşilor către osîndit — regele lui Al Amin e ameninţat, tocmai ca şi tine". „Domnule — i-a răspuns osîndiul — îţi doresc s-ajungi mare cadiu, dar să judeci mai bine decît în împrejurarea aceasta. M-aş învoi să am soarta partidei lui Al Amin, căci în patru clipe aş fi slobod şi biruitor al morţii, binecuvîntînd pe marele nostru calif Harun. Dumnezeu să-l dea slavă în veci veciior!". Auzind aceasta, am ridicat ochii şi m-am uitat la acel osîndit. E un om tînăr, cu înfăţişare blîndă. „Al Amin — mi-a zis el — porunceşte calului tău din dreapta să facă o săritură". Am mişcat calul. Partida mea, dintr-odată, a luat altă înfăţişare. Oşteni şi prizonierul au stat privind pînă ce am biruit pe învăţătorul meu. Venindu-mi veste de la strălucirea-ta că mă chemi, le-am poruncit să stea pe loc pînă ce mă întorc. Milostive stăpîne şi părinte, dăruieşte-mi viaţa lui Kutar".

Fragmentul de mai sus face parte din „Grădina florilor" de Saadi, „Soarele în baltă" de Mihail Sadoveanu sau „Nopţile Şeherazadei" de Eusebiu Camilar?

Răspunsul îl găsiţi la sfîrşitul rubricii.

O combinaţie strălucită

Între partidele rămase celebre datorită jocului combinativ practicat de unul din parteneri se numără şi o întîlnire disputată în anul 1884, între doi maeştri ai timpului, H. E. Bird (cu albele) şi G. A. Macdonnell. După mutarea 16-a a negrului s-a ajuns în poziţia din diagrama de mai jos.

În această poziţie tăioasă situaţia albului este, aparent, mai bună. Jucînd 17.Ng5 se părea că albul obţine avantaj decisiv. Răspunsul negrului a venit surprinzător cu un sacrificiu de damă: 17...N:d5! A urmat 18.N:d8, e3+ 19. Rg1, N:c4 20. Ng5, f2+ 21. Rh2, e2 22. Rd2, f1c+! 23. T:f1c+. A doua transformare a unui pion într-o piesă minoră! 23. T:f1, N:f1 şi albul, deşi cu regină, e pierdut. Dezavantajul de material (două ture şi doi cai pentru damă şi pion) este decisiv.

★

Fragmentul face parte din „Soarele în baltă" de Mihail Sadoveanu.

REBUS MAGAZIN

Jocuri şi cuvinte încrucişate

INFLOREŞTE ŢARA MEA

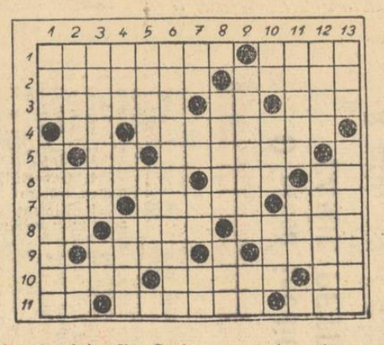

ORIZONTAL: 1) Localitate în regiunea Constanţa unde s-a construit în anii regimului de democraţie populară o mare uzină de superfosfaţi — Capabilă. 2) Cel mai tînăr oraş al minerilor din Valea Jiului — Privitor la agricultură. 3) Substanţă folosită la tăbăcitul pieilor pentru producerea căreia a fost construită la Piteşti fabrica „Argeşul" — Liniştе! — Acela (pop). 4) Notă din gama orientală — Fir produs de fabrica de la Săvineşti. 5) Notă muzicală — Oraş în Moldova unde a fost construită în aceşti ani o fabrică pentru producerea rulmenţilor. 6) Localitate petroliferă pe Valea Prahovei — Interjecţie — De două ori. 7) Fîntînă la arabi — „Steaua..." uzină bucureşteană care produce utilaje pentru construcţii şi agricultură — Munţi în Alpii Retici. 8) Pronume posesiv — O dată ori. colectivizarea şi-au schimbat şi ele aspectul — Aci a fost pus în funcţie în anii aceştia un mare laminor. 9) Veche aşezare moldovenească în apropierea căreia a fost construită fabrica de penicilină — ...Mare, regiune a ţării care cunoaşte în anii regimului de democraţie populară o mare dezvoltare economică. 10) Poftă — Pentru tipărirea lor în milioane de exemplare a fost construit combinatul poligrafic „Casa Scînteii" — Lucia Vasilescu. 11) Pronume — Cele agricole sînt produse de uzinele „Semănătoarea" — Niculae alintat.

VERTICAL: 1) Uluc — Loc de muncă în mine (pl.) 2) Oraşul în care se află uzinele „Gh. Dimitrov" unde se construiesc vagoane de cale ferată — Aceia — Pronume. 3) Material plastic de sinteză fabricat pentru prima oară la noi în anii regimului democrat-popular — Pentru prelucrarea acestei plante textile a fost construită în ultimii ani o mare topitorie la Luduş. 4) Măsură de capacitate veche — Unealta croitorului — Una din centralele electrice construite în ţara noastră în cadrul planului de electrificare. 5) „Sîrba muncitorilor" — O nouă aşezare pe harta patriei (vezi „Victoria" de lîngă Oraşul Stalin). 6) Medicamente, ca penicilina şi streptomicina, produse pentru prima oară la noi. 7) Radu Ionescu — Pronume — S — Aluminiu. 8) Îmbrăcăminte — Articol (abr.). 9) Parte a unei uzine — Pronume. 10) Argint — Lighenaş de bărbierit — Fluviu în U.R.S.S. 11) Localitate în Regiunea Autonomă Maghiară de unde se extrage sarea — Diminutiv feminin. 12) Silicat hidratat de magneziu ce se extrage din mina de la Teliuc — Localitate pe malul Dunării unde s-a construit un mare combinat de plăci aglomerate din lemn. 13) A lucra pămîntul — Afluenţi ai Mureşului pe malurile cărora sînt reunite centre viticole.

Alex. ŞERBAN

PRIN MUNŢI

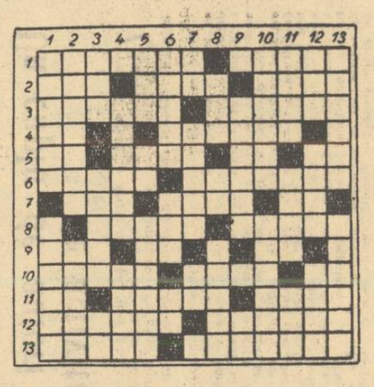

ORIZONTAL: 1) Ne gonesc din oraşe spre răcoarea munţilor — Localitate renumită în Alpii Elveţiei 2) Vie sau moartă, o aduce pasărea măiastră de unde se bat munţii în capete... — Numele unor specii de plante originare din regiunea munţilor Himalaia — Şir de munţi 3) Masiv muntos cu vîrfurile Omul şi Caraimanul — Atribut al munţilor 4) Campion la alpinism — Nimfe mitologice care trăiau în munţi 5) Pronume — Un munte sicilian cam buciucaş! — Notă muzicală — Pentru cojoc 6) Cît un munte! — Trecătoare prin munţii Carpaţi 7) Riu în Asia Centrală — Măsoară subţirimea taliei! — Întrebuinţare 8) Locuitori de la munte — Prăpăstios (fig.) 9) Locotenent-major (abrev.) — Radu Negrea — Cămaşă 10) Timp de odihnă pe drumuri de munte — Anotimpul în care munţii sînt mai frecventaţi de turişti — Peste 11) Ion Rădulescu — Peşte de apă dulce de munte — A selecţiona 12) „O... pe muntele plesuv", poem simfonic de Mussorgski — Cutreera munţii şi văile de dragul priveliştilor 13) Ţară asiatică la nordul căreia se înalţă lanţul munţilor Himalaia — Ghimeş... trecătoare în Carpaţii de răsărit.

VERTICAL: 1) Case de adăpost la munte pentru turişti — Caracteristic regiunilor muntoase (pl.) 2) „Munţii..", suită simfonică de Marţian Negrea — Mănunchi de fire subţiri răsucite 3) Cel de munte se numeşte iezer — Muntele zeilor din mitologia greacă — prepoziţie latină 4) Titlu de onoare acordat pentru o activitate deosebită — Cel mai înalţi munţi din Europa occidentală 5) Dau cu grăsime — În ritm! — Căldură mare care te face să doreşti potecile munţilor 6) Ceahlău! — Afluenţi ai Dunării, izvorăşte din munţii Elveţiei — Prepoziţie 7) Alfie — A striga tare — Particulă a viitorului 8) Îndemn pentru cai — Îmbrăcăminte rustică — Povîrnişul munţilor pe care iarna, se amenajează pîrtia de schi 9) Un munte de om! — Omul de jumătate! 10) Personaj din „1001 de nopţi" — „Crailul, masiv muntos în Carpaţi 11) Loc închis între munţi — Riu în Franţa — Fluviu în Germania 12) Organizează excursii la munte şi la mare — Lanţ de munţi de-a lungul Americii de sud — Vîrf ascuţit de munte 13) Blocuri mari de piatră care formează munţii — Încălţăminte prevăzută, pentru alpinişti, cu cuie speciale.

Ion OLTEANU

Dezlegările jocurilor apărute în numărul trecut

RUSTICĂ

ORIZONTAL: Bărigan — Preda — Ana Nucului — Ar — Zi — Imi — Utos — A — Aman — Din — Stat — Vasilescu — Ale — Alo — I — Ţărani — N — Lazăr — Secat — Barabas — Rută — Temă — Stele — Iu — Aneta — Ita — A — T — Nim — Un — Enescu — Autor — Sau — Te — SC — Bene — Rural — E — Colectivist.

PEISAJ MARIN

ORIZONTAL: Oraş — Chei — LP — Vasile — Lacul — Idilă — Sirenă — Dana — Aon — Gaj — I — Ibiza — Ca — A — Ut — Eforie — I — Op — Re — Pont — Imense — R — Lvi — Nisip — Mamaia — Osc — Orizont — T — Africa — Dig — Aer — Toamnă — A.

STAŢIUNI BALNEO-CLIMATICE

ORIZONTAL: Sinaia — Roşu — Olăneşti — Al — Vacanţă — Olt — Are — Ar — L — Ti — T — LP — Uhăi — M — Amara — E — Tu — A — Eforie — C — Amidă — CN — Se — Tare — Tuşnad — Oi — Apela — La — Măsline — Mat.

Poşta rebus

OVIDIU LUNGU — *raionul Suceava:* În limita spaţiului disponibil va apare.

D. NEGRU — *Bucureşti:* Nu primim decît lucrări inedite.

N. T. *raionul Petroşani:* Avem pregătite jocuri pe această temă.

Jocuri distractive

Într-un autobuz

Doi prieteni călătoreau într-un acelaşi autobuz.

— Observ — spuse unul — că autobuzele care merg în sens invers trec din cinci în cinci minute. Cîte autobuze crezi că soseşte în centru dacă în decurs de o oră viteza lor în ambele sensuri este egală?

— Cred că 12, deoarece 60 : 5 = 12 îi răspunse prietenul. Care este părerea dv.?

Din cinci părţi

Din acest fanion se poate forma un pătrat. În acest scop trebuie să-l tăiaţi în cinci părţi şi apoi să constituiţi un pătrat.

Pe stadion

De-a lungul unei piste de alergări sînt aşezate la distanţe egale 12 fanioane. Linia de start se află în dreptul primului fanion. Alergătorul a ajuns în dreptul fanionului al optulea în 8 secunde după începerea cursei. Ştiind că alergă cu o viteză constantă, se întreabă peste cîte secunde va ajunge atletul în dreptul fanionului al 12-lea?

Litera E — un pătrat

Din desenul de mai jos care reprezintă litera E, vă cerem să formaţi un pătrat. În acest scop aveţi dreptul NUMAI la 4 tăieturi în linie dreaptă.

Cîte triunghiuri?

Cîte triunghiuri are această figură?

Scara

Blocul de care este vorba are şase etaje. De cîte ori este mai lung drumul pe scară pînă la al şaselea etaj, decît drumul pe aceiaşi scară pînă la al treilea etaj, dacă între etaje scara are acelaşi număr de trepte?

Dezlegările jocurilor apărute în nr. 149

CU CE VITEZĂ?

Ceasul de kilometraj al automobilului arăta numărul 15951. Cifra zecilor de mii nu se putea schimba în două ore. Prin urmare prima şi ultima cifră al noului număr rămîne 1. Cifra miilor putea şi trebuia să se schimbe deoarece în 2 ore maşina a parcurs fireşte peste 49 de km, dar în niciun caz peste 1000 km, prin urmare cifra miilor şi odată cu ea şi cifra zecilor este 6. E evident că cifra sutelor este 0 sau 1 aşa că ceasul arăta fie numărul 16061, fie numărul 16161. Numărul autelor nu putea fi 2, deoarece în acest caz ar însemna că maşina a parcurs în două ore 16261 — 15951 = 310 km, or această viteză nu este accesibilă în mod obişnuit turismelor. Dacă ceasul de kilometraj arăta numărul 16051 maşina a parcurs în două ore 16061 — 15951 = 110 km prin urmare a mers cu 55 km. pe oră.

TABLA DE ŞAH

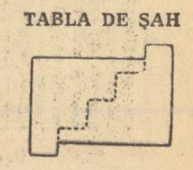

Soluţia I

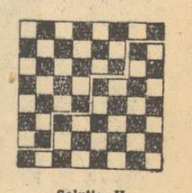

Soluţia II

IMPĂRŢEALA

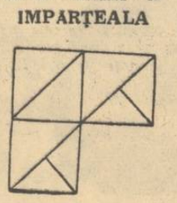

Redacţia: Piaţa Scînteii, Tel. 17.60.10, Administraţia: 17.60.20, Interior 1.400. Abonamentele se primesc la toate oficiile poştale, factorii poştali şi difuzorii din întreprinderi şi instituţii. Tiparul Combinatului Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin"

In pauza turnării unor scene din valorosul film sovietic „Amintiri din Rusia", regizorul G. Alexandrov și actrițele Liubov Orlova și Elina Bistricaia, principalele interprete.

Soldați fără uniformă...

...au fost nelalchipuit de mulți în timpul ultimului război mondial. Ei au luptat — la noi și aiurea — alături de soldații în uniformă, pe front sau în spatele frontului. Și au învins fascismul. Acestor eroi anonimi le este închinat noul film romînesc care se lucrează acum pe platoul nr. 1 al studiourilor de la Buftea, și care poartă titlul Soldați fără uniformă. Scenariul aparține scriitorului Francisc Munteanu, iar regia — scenaristului Francisc Munteanu. Adică aceleași persoane.

— Eroii filmului meu sînt — așa cum reiese din titlul filmului — mîlie și mîlie de soldați fără uniformă, care, urînd de moarte fascismul și iubind libertatea, patria, au luptat împotriva lui și, înlăturată armatele, sub conducerea partidului — l-au doborît. Iar personalul principalelor sînt eroi, puține la număr: Bogdan — un mecanic de locomotivă, apoi Rusul, Profesorul, Diplomatul, Ana. Filmul înfățișează întîmplările care unesc — pentru o clipă sau pentru mult mai multe — destinele și aspirațiile acestor oameni atît de diferiți ca fire, ca profesie, ca itinerariu în viață.

— Și care actori anume vă veți încredința rolurile pentru a da viață pe peliculă acestor personaje ?

— Liviu Ciulei — va fi Bogdan — mecanicul, Colea Răutu — Rusul, Mircea Constantinescu — Profesorul, Ștefan Tăpălagă — Ana, Fory Etterle — Diplomatul. Vor mai apărea : Nucu Păunescu, Andrei Codrescu, Vasile Nițulescu, Atanasiu Atlas, Dumitru Furdui etc.

— Ne-ar interesa cum vă descurcați în această nouă meserie.

— Nu prea știu să explic. În două cuvinte rădică, de fapt, în mai multe), cred ca, folosind mijloacele specifice filmului, nu iac decît să completez pe platoul de filmare, ceea ce am scris în scenariu.

Desigur că în această nouă și foarte pasionantă muncă a mea îmi este de mare ajutor echipa, în frunte cu colaboratoarea mea întru ale regiei, Anastasia Anghel (care a realizat, împreună cu Gh. Vitanidis, recentul „Băieții noștri"), precum și operatorul Gore Ionescu, autor al prețiosului imagini din filmele Eruptia și Valurile Dunării. Și-apoi experienta pe care am acumulat-o în perioada realizării filmului Valurile Dunării, cînd am asistat la filmări în calitate de regizor secund, precum și practica din teamra trecută, la studiourile din Moscova, au constituit, desigur, factori importanți care m-au încurajat să abordez această nouă îndeletnicire. Se mai adaugă aici și experiența mea de scriitor. De aceea, poate, am uneori senzația — și atunci cînd lucrez pe platou — că scriu un roman. Grija cu care trebuie urmărite, reliefate și adîncite, cu ajutorul mijloacelor cinematografice, gesturile și gîndurile celor de pe ecran, este asemănătoare, în multe detalii ale ei, cu străduința pe care o depunzi, la masa ta de lucru, scriitorul, zugrăvind, cu ajutorul peniei sale, oameni și fapte.

— Și cum stați cu filmul?

— Am terminat o treime. Am o echipă straşnică, bănuică, disciplinată. Asa încît sper să termin, încă în acestă vară, înterioarele (în decorurile foarte izbutite ale lui Giulio Tiacu), cît și exteloarele

— Ne-ar interesa cum vă descurcați în această nouă meserie.

— Nu prea știu să explic. În două cuvinte rădică, de fapt, în mai multe), cred ca, folosind

O călătorie cu Ansamblul Sfatului Popular al Capitalei

Ansamblul de cîntece și dansuri al Sfatului Popular al Capitalei se află în ajunul unei noi premiere. De data aceasta Ansamblul pregătește spectatorilor o interesantă călătorie... folcloristică. Spectatorii vor parcurge în trenul itinerariu pe aripile minunatelor cîntece și jocuri populare romînești din Muntenia, Moldova, Dobrogea, Transilvania, Oltenia. Prilej pentru „ghiziI"... muzicali și coregrafici să prezinte neîntrecutele frumusețî ale patriei noastre. Printre interpreți se numără cunoscuții soliști ca Rodica Bujor, Ștefan Lăzărescu, Ana Balaci, Aurel Ioniță, Ana Pop. Corondan, Țambalagiul G. Pantazi, Ion Lăcea. nu. laureat al Festivalurilor Tineretului de la Varșovia și Moscova.

La sfîrșitul călătoriei, spectatorii vor fi poftiți într-o colectivă, oaspeți la o nuntă romînească.

S. K.

În zilele de 23 și 24 August în piețe și parcuri

În zilele de 23 și 24 August, artiștii bucureșteni vor participa în număr mare la serbările populare care vor avea loc cu prilejul sărbătoririi a 16 ani de la eliberarea patriei noastre.

Teatrul de Operă și Balet va prezenta un recital de canto și balet la Teatrul de vară „Nicolae Bălcescu", artiștii Teatrului Național „I. L. Caragiale" se vor produce cu versuri și scenete, la Teatrul de vară „23 August". la Teatrul din parcul „I. V. Stalin" și pe alte scene; artiștii Teatrului Satiric Muzical „C. Tănase" își vor da concursul pe estradele ce se vor amenaja în piața Republicii, în parcul Vitan și în parcul 8 Mai.

Ansamblul artistic al sfatului popular al Capitalei a realizat un program special dedicat zilei de 23 August, program pe care-l va prezenta la Arenele Libertății. Pe scenele din parcurile Capitalei își vor da concursul, printre alte formații artistice, corul Filarmonicii de Stat „George Enescu", precum și orchestra populară Radio.

Concerte simfonice populare

Filarmonica de Stat „George Enescu" continuă organizarea concertelor simfonice populare. Astfel, pentru mîine, duminică 21 august, e programat la Teatrul de vară „23 August" un concert simfonic popular sub conducerea dirijorului Mircea Basarab, la care își va da concursul violonistul Ion Voicu. Tot aici, la 4 septembrie, va avea loc un concert simfonic popular dirijat de Constantin Bugeanu.

SPECTACOLUL magazin

Noua stagiune teatrală

În vederea deschiderii noii stagiuni a teatrelor, la Sfatul Popular al Capitalei s-au luat o serie de măsuri pentru o mai bună organizare a activității teatrale. Notăm cîteva din aceste măsuri, luate în ultima ședință a secției culturale (serviciul artistic).

STAGIUNEA SE DESCHIDE LA 1 OCTOMBRIE

În ședința cu directorii teatrelor din sistemul sfatului popular s-a hotărît ca stagiunea să se deschidă la data de 1 octombrie. Premierele noii stagiuni vor fi piese originale noi sau reluări din creația or.ginală. Teatrul Municipal — după turneul de la Budapesta — va juca „Întoarcerea" ; Teatrul „C. Nottara" : „Secunda 58"; Teatrul Municipal toresc C.F.R.: „O lună de confort"; Teatrul Tineretului : „Baletii veseli"; Teatrul Evreiesc: „Prietenii mei sînt în stal"; Teatrul muzical „C. Tănase": „Vitamina M... muzica" și „Revista oglinzilor".

O MAI JUSTĂ FOLOSIRE A SĂLILOR ȘI SPECTACOLELOR

În această ședință s.a constatat că folosirea sălilor la unele teatre are un indice scăzut. Pentru remediera acestei deficiențe s.au luat măsuri care să ducă la mărirea numărului spectatorilor. În afară de o exigență mai mare la întocmirea repertoriilor, se va face o nouă organizare a difuzării biletelor de spectacole în masele largi ale publicului.

PREMIERE PE ETAPE

În ceea ce privește fixarea premierelor, s.a întocmit un nou plan de producție, prin care se va evita aglomerarea premierelor în anumite perioade. În stagiunea trecută, de pildă, teatrele subordonate sfatului popular au dat 5 premiere într-o singură săptămînă. S-a hotărît — de comun acord cu directorii teatrelor — ca aceste premiere să fie date pe etape, cel mult cîte o premieră pe săptămînă.

INTENSIFICAREA DEPLASĂRILOR

Întrucît deplasările făcute în stagiunea trecută, fie la uzinele și întreprinderile din Capitală, fie la sate, și-au atins scopul, s.a hotărît ca anul acesta planul de deplasări să fie mărit. În special, se vor intensifica deplasările în regiunea București, cu piese care o glindesc transformarea socialistă a satelor și comunelor din această regiune. În acest sens, se pregătește un repertoriu mai bogat de piese într-un act, cu tema transformării socialiste a agriculturii.

SPECTACOL INAUGURAL DE MARE MONTARE LA CIRC

În vederea deschiderii noii stagiuni a Circului de Stat secția culturală a Sfatului Popular al Capitalei și conducerea circului au hotărît ca a. ceastă deschidere să aibă un caracter inaugural cu totul deosebit. Se pregătește un scenariu variat, o mare montare, cu cele mai bune numere de circ și cu concursul celor mai buni artiști romîni, precum și din Uniunea Sovietică și din țările de democrație populară.

Miron LIVIU

AȚI ȘTIUT CA...

...ultimul rol creat de Aristizza Romanescu a fost al Maicăi, din „Luceafărul" de Delavrancea ? Personajul este al unei bătrîne surde și oarbe, înfirmități care au chinuit și bătrînețile marii interprete.

...actrița care a debutat acum 25 de ani în comedia „Iacob", sub pseudonimul Dina Cernu, alături de G. Timica, Tanți Cocea și Silvia Dumitrescu, nu este altcineva decît artista primei noastre scene Dina Cocea ?

...artistul poporului Ion Finteșteanu a fost la Conservator elevul profesoarei Lucia Sturza.Bulandra, prestigioasa decană de vîrstă a actorilor noștri ?

...primul titlu sub care s-a anunțat în presă apariția unei noi comedii de Caragiale, în 1885, a fost „Bărbierul politicianilor" ? Intenționînd să scrie o lucrare cu acest titlu, Caragiale a fost însă schimbat în preajma premierei, intitulînd-o-i lucrarea „D-ale carnavalului" ?

Muzică — Muzică — Muzică

— Iubitorii de muzică ușoară vă urmăresc cu interes activitatea. Ați dori s-.ă informăm și asupra programului dv. de vacanță...

— ...Vacanță activă: sînt acum pe cale de a termina muzica filmului „O zi pierdută", o nouă producție a studiourilor noastre, realizată după un scenariu de Ion Popescu-Gopo. Urmărește să vă mărturisesc că am făcut-o cu multă plăcere, mai ales că pentru mine o asemenea treabă înseamnă și cea de a treia întîlnire cu aceasta odoare a cinematografiei romînești — Gopo, primele două întîlniri „Mașinuță" și „Surubul lui Manuță" — fiind deosebit de cunoscute de filmele de desen animat semnate de părintele „Omuleților" — au devenit azi cunoscut în toată lumea.

— Ce părere aveți des. pre muzica din film ?

— Socotesc că e una din încercările cele mai complete pentru un compozitor, deoarece o asemenea muzică te obligă să rezolvi partitura unui întreg film, creînd astfel nu numai „muzică de slagăr", ci în același timp, și o muzică descriptivă, ilustrativă, menită să sublinieze anumite momente mai importante, adică un al doilea comentariu al filmului.

Constat însă cu regret că în acest domeniu nici ceilalți confrați ai mei nu au o activitate prea intensă, filmele muzicale (comedie muzicală sau film revuistic — care să lanseze 5—6 șlagăre, așa cum ne-au obișnuit filmele muzicale sovietice sau ale altor țări) lipsind aproape cu desăvîrșire din repertoriul producției noastre cinematografice. Succesul filmului muzical „Alo, ați greșit numărul !" constituie un argument grăitor în sensul unor astfel de producții. Ținînd seamă de uriașa forță de circulație a peliculei, asemenea producții ar face cunoscută muzica romînească în interpretîi ei și peste hotare.

— Cum se face că, fiind — prin natura profesiei dv. muzicați și intelectuali progresiști, care duc o luptă asținută în slujba Partidului Comunist Romîn, pentru răsturnarea cuvernului antonescian și eliberarea țării de sub jugul fascist. În centrul acestor personaje apare un ceferist, mecanic de locomotivă și o fiică de ceferist în vîrstă de 17 ani, o fată curajoasă care își riscă viața pentru a demasca politica trădătoare a regimului antonescian.

Piesa lui Camil Petrescu — care a apărut în ultimul număr al revistei „Teatrul" — suscită un interes deosebit, lar soția scriitorului, artista Eugenia Maxian, va recurge la concursul unui dramaturg pentru finisarea acestei piese, ce va putea vedea astfel și lumina rampei.

L.

De vorbă cu compozitorul H. Mălineanu

...atît de interesat de muzica ușoară, nu ați căutat pînă acum în folosind coloanele ziarelor — să contribuiți în acest fel la elucidarea unor probleme privind muzica ușoară?

— Este, într-adevăr, un fapt foarte regretabil și o mare greșeală a mea și a confrățiior mei. Asemenea intervenții în presă, discuții organizate etc. — ar trebui să constituie o datorie de conștiință a noastră, a tuturor celor cu drag în domeniul muzicii ușoare, cu atît mai mult cu cît uneori se vorbește, dar mai ales se scrie cu oarecare ușurință despre acest anumit gen. Și, o mite adesea atunci cînd se înșiră diverselor tare ale noilor producții, o realitate îmbucurătoare. Și anume faptul că, anual, compozitorii noștri creează cîteva bucăți muzicale care ar trece cu cinste oricăr examen internațional. Raportată la toată producția mondială, cu care muzica ușoară romînească vine în concurență pe piața internațională (și care însumează cîteva piese de succes selectionate din zeci de mii de bucăți muzicale produse în diferite țări), această cifră reprezintă pentru noi o realitate îmbucurătoare.

Nu e mai puțin adevărat că asemenea creații izbutite de care vorbeam cu legitimă mîndrie, se înnează, și la noi, într-un impresionant număr de producții plate, simpliste, bănale. Vinovați de slaba calitate a cîntecelor noastre sînt adesea cum s-a arătat în repetate rînduri — unii autori de texte, uneori în zadar lipsite de fantezie, și adesea, de bun gust. De asemenea vinovați sînt și cei care se ocupă cu selecționarea și promovarea bucăților muzicale.

— Iată, într-adevăr, problema foarte importante care nu pot fi elucidate și — atît mai puțin — lichidate în cadrul unei discuții cu un compozitor foarte ocupat și, deci, foarte grăbit. O ultimă întrebare, deci, Cu ce vă ocupați acum ?

— Cu un interviu.

— Asta știu.

— Nu, nu știți. Pentru că nu e vorba de interviul de față, pe care-l dau. Ci de un altul. Pe care-l dau. Dada. M-ați întrebat cu ce mă ocup acum. Ei bine, știți un „Interviu cu Vico Torriani". Este titlul uverturii la care lucrez acum. Ea va deschide concertele pe care valorosul interpret de renume mondial le va da în țara noastră, anuntate pentru sfîrșitul acestei luni și la care, în calitate de dirijor, îi invit pe cititorii dv., încă de pe acum ! Bine-nțeles, bilete pentru toți... n.am !

Silvia KERIM

Compozitorul H. Mălineanu și cîntărețul de muzică ușoară Vico Torriani

Ion Dacian la Opereta din Moscova

Teatrul de Operetă din Moscova va prezenta o serie de spectacole cu opereta „Prințesa Circului", cu artistul emerit Ion Dacian în rolul lui Mister X. Tenorul romîn interpretează întregul text în limba rusă.

Direcția de scenă aparține lui Iaron, artist al poporului, iar dirijor este Stollaropol artist emerit.

Turneul Teatrului Muzical din Galați

După cum am mai anunțat la sfîrșitul acestei luni Teatrul Muzical din Galați va întreprinde un turneu în Capitală cu cîteva montări reprezentative din repertoriul său. Spectatorii bucureșteni vor avea prilejul să cunoască, în montarea teatrului gălățean, operele „Bărbierul din Sevilla" și „Rigoletto". Distribuția primului spectacol cuprinde pe Cornel Mărgărit (eoe.tele Almaviva), Ion Iancu (Don Bartolo), Elena Patrichi Spătaru (Rosina), Vasile Martinoiu (Figaro), Vanghele Dumitru (Don Basilio) etc. Rolurile principale din „Rigoleto" sînt deținute de Vasile Huzum (ducele de Mantua), Vasile Martinoiu (Rigoletto), Elena Patrichi Spătaru (Gilda).

Tot în cadrul acestui turneu, Teatrul Muzical din Galați va mai prezenta spectacolul de balet „Fîntîna din Baccisarai", precum și operetele „Lăsați-mă să cînt" și „Voevodul țiganilor".

Reprezentațiile vor fi susținute pe estrada din parcul Floriilor din Capitală și odihnă „I. V. Stalin" și la Arenele Libertății.

Artistul poporului Gr. Vasiliu-Birlic în rolul țăranului Butuc din piesa „Maria" de Vasile Iosif.

Înnoiri în carieră

După 35 de ani de activitate, artistul poporului Grigore Vasiliu-Birlic ne-a declarat, plin de satisfacție, că în stagiunea trecută a cunoscut o adevărată „înnoire în cariera".

Despre ce este vorba ?

DO-RE-MI

● Printre muzicienii străini care vor concerta în țara noastră în cursul lunii septembrie, este și cunoscutul violonist american Ruggiero Ricci, care va cînta la 13 septembrie cu orchestra simfonică a Filarmonicei de Stat „George Enescu", cînd va interpreta concertul pentru vioară și orchestră de Brahms. La 16 septembrie, el va susține un recital extraordinar de vioară în care va interpreta piese de Bach, Beethoven, Prokofiev, Bartok, Sarasate, Paganini.

● Peste puțin timp urmează să plece în Uniunea Sovietică o formație de artiști ai teatrului nostru de estradă. Turneul va începe în cursul lunii august.

REPETIȚIE... LA ȘTRAND

Trei artiști amatori și un regizor s-au retras la ștrandul Ministerului Învățămîntului și Culturii. Stat membri ai cercului de teatru al Universității „C. I. Parhon" și reputa alci, zi de zi, în bătaia soarelui, o piesa : „În august cerul e senin".

— V.ați ales un original loc de repetiții, le.am spus „artiștilor" pe care i-am găsit pe plaja ștrandului.

— După cum vedeți — ne spune regizorul Lucian Balluch — ne simțim aci foarte bine și repetiția avansează. De altfel, faptul că piesa lui Paul Aristide și Mircea Săulescu are doar trei personaje, ne facilitează repetiția chiar în cadrul acestui ștrand.

— Și pe cînd premiera ?

— Curînd. În cinstea lui 23 August. Vom da primul spectacol la universitate. În colaborare cu ansamblul artistic al unelor „Semănătoarea" care va intregi spectacolul cu un festival artistic · spoi ne vom deplasa la „Semănătoarea", unde, spectacolul va avea loc în cadrul sedinței festive de 23 August a acestor uzine.

„În august cerul e senin" evocă un moment din lupta partidului împotriva trupelor hitleriste. Cele trei personaje — o prizonieră sovietică, un ofiter romîn și un invitator — oglindesc figurile a trei eroi care își sacrifică viața pentru simțirea, cu o oră mai devreme, a forțelor fasciste.

Florin BOGDAN

O piesă inedită a lui CAMIL PETRESCU

Regretatul scriitor și dramaturg Camil Petrescu a lăsat numeroase manuscrise, opere inedite pe care scriitorul nu a mai ajuns să le vadă publicate. Printre acestea se află și o valoroasă piesă de teatru în 3 acte, nefinisată. Piesa are două titluri : „Roata norocului" și „Așa se repară leftin roata norocului".

Scrisă cu talentul și verva cunoscută ale dramaturgului, piesa evocă momente dinainte și după evenimentele de la 23 August. Camil Petrescu înfățișează în această piesă care constituie un pietios document din creația dramatică a scriitorului — o întreagă pleiadă de „șmecherii antonescieni, în frunte cu un ministru el mareșalului criminal.

Opusi acestor personaje sînt zugrăvite figuri de co-

Deschiderea noii stagiuni a Filarmonicii

MAESTRUL GEORGE GEORGESCU VA DIRIJA UN CONCERT SIMFONIC LA ATELIERELE „GRIVIȚA ROȘIE"

Deschiderea noii stagiuni a Filarmonicii de Stat „George Enescu", care a fost fixată pentru 4 octombrie, va avea loc în sala de spectacole a Atelierelor „Grivița Roșie", printr-un concert simfonic dirijat de artistul poporului George Georgescu.

Turneele Operei în țară

Paralel cu activitatea pe care o va desfășura grupul artiștilor Operei cu prilejul apropiatului turneu la Moscova, alte colective de artiști ale acestei instituții vor întreprinde, în aceiași perioadă, cîteva deplasări în țară. Unul dintre aceste turnee se va face între 7 și 27 septembrie, cu opera „Traviata". Ilmerarul va cuprinde, pe lîngă o serie de orașe ca Focșani, Rm. Sărat, Piatra Neamț și Roman și o serie de mari centre muncitorești, printre care și Onești, Bicaz, Bacău, etc. În cadrul acestor spectacole își va da concursul Orchestra filarmonică din Focșani.

Un alt turneu urmează să aibă loc la o dată mai apropiată și anume între 27 august și 3 septembrie, cu opera „Cio-Cio san". Reprezentațiile vor avea loc la Ploești, în sala de spectacole a Rafinăriei nr. 1. Instrișrit, o altă deplasare va fi făcută, începînd de la 25 septembrie, la Botoșani. Aci va fi prezentat spectacolul de balet „Lacul lebedelor".

De asemenea, vor fi întreprinse pînă la sfîrșitul acestei luni și cîteva deplasări pe Valea Buzăului și anume la Pătîrlagele, Nehoiu și Pîrscov, cu care prilej va fi prezentat spectatorilor un recital de canto și balet.

Piese originale la Teatrul Național «I. L. Caragiale»

Teatrul Național „I. L. Caragiale" va prezenta în noua stagiune mai multe piese originale. Printre dramaturgii noștri care încearcă în vederea reprezentării pieselor lor pe prima scenă a țării în noua stagiune, se numără : Aurel Baranga („Siciliana"), Horia Lovinescu („Moartea unui artist"), Al. Mirodan („Celebrul 702"), Horia Stancu („Înainte de răsăritul soarelui"), Mircea Ștefănescu („Chivot cu izvorul"), Al. Voitin („Oameni care tac"), și Mihail Sorbul („Dezertorul") — cu prilejul celei de a 75-a aniversări a autorului.

Circul de stat din R.P. Polonă în țara noastră

De mai bine de două luni în țara noastră se află într-un lung turneu o trupă de artiști ai circului de stat din R.P. Polonă. Pînă în prezent artiștii polonezi au prezentat spectacolul „O seară la Varșovia" în orașele Giurgiu, Roșiori, Caracal, T. Severin, Tg. Jiu, Hunedoara, Deva, Alba Iulia, Mediaș, Sibiu, R. Vîlcea etc., continuîndu-și mai departe turneul prin țară. În orașele în care a poposit circul publicul spectator a făcut o bună primire spectacolelor prezentate.

Un cuplu de autori după 10 ani de activitate

Unde-i urul, e imposibil să nu-l vezi și pe celălalt... Și asta de zece ani încoace. Cu alte cuvinte, e vorba de cuplul cunoscut de cînd Nicușor Constantinescu și George Voinescu s-au constituit Într-un izbutit cuplu de autori, apreciat de public.

Prilej ca să le solicităm un interviu în legătură cu debutul cuplului lor și cu activitatea desfășurată în acest interval de timp.

— Ne găseam, în 1950, amîndoi angajați la Teatrul de Estradă, actualmente Teatrul Satiric Muzical „C. Tănase" — ne spune George Voinescu. Nicușor Constantinescu îndeplinea funcția de regizor, iar eu pe aceea de pictor scenograf. Funcții pe care le îndeplineam de altfel și astăzi. Atunci am început să colaborăm ca autori.

— Dar — precizează Nicușor Constantinescu. Era vorba de un spectacol regional pentru popularizarea realizărilor cooperației meșteșugărești, „Festivalul modei".

— Numai că spectacolul care urma să se joace de paștele mici, a fost un succes neașteptat, reprezentîndu-se de cincizeci de ori cu săli neîncăpătoare. Așa ne-a pus pe gînduri și pe... scris. Și a urmat „Fără mănuși".

— Apoi ?

— Apoi spectacole muzicale, radiomagazine, seri de teatru radiofonice, în care am tradus și prelucrat pentru microfon piese de autori clasici și moderni : Ostrovski, Tolstoi, Balzac, Goldoni, Labiche...

...Pauză. Și din nou Nicușor Constantinescu.

— Ei, dacă e vorba să facem un... bilanț să ne limităm cu precizie. A venit apoi „Revista 55" pe care publicul a apreciat-o așa după cum știm „Bucureștii 500", concert-spectacol inițiat sărbătoririi celor 500 de ani de existență documentară a Capitalei noastre, și „Am încălcat pe...o sa", revistă lucrată de Indemînatele noastre mîini, realizărilor regimului nostru pe care a prezentat-o Teatrul de Estradă al regiunii București. Între timp, regizorul Nicușor Constantinescu și pictorul George Voinescu au realizat toate aceste spectacole pe scenă.

— Într-adevăr, pe santierul dv. nu s-a pierdut timpul...

— Cu atît mai mult, cu cît în aceștî zece ani activitatea noastră a încetat macar o singură zi, — precizează George Voinescu.

— Care e activitatea dv. actuală ?

— Am scris viitorul spectacol al Teatrului de Estradă al regiunii București intitulat „Pe drumul belșugului", care e închinat perspectivelor măreț deschise de cel de-al III-lea Congres al partidului.

— Iar acum ne preocupă realizarea operetei „Lysistrata" la care, împreună cu Gherase Dendrino, lucrăm de cîțiva ani... De data asta, în colaborarea pentru autori, regizor și pictor a apărut un element prețios : Mac Constantinescu este va creă schițele de costume.

— „Lysistrata" știm că pornește de la celebra comedie a lui Aristofan, dar dv. ați creat o altă țesătură dramatică...

— Nădăjduim că marele Aristofan nu se va supăra pentru modificările noastre, întrucît opereta păstrează generoasa pledoarie pentru pace a vechiul Lysistrata.

— E o piesă modernă, deși costumăliia personajelor e de acum 2500 de ani... Gherase Dendrino a scris o muzică inspirată, caldă, în care intonația arhaică e un adevărat umor sfîrșanta și întotdeauna plin de poezie...

...Bilanțul s.a încheiat aci...

— Așadar au trecut zece ani de cînd colaborăm ! — a.u rostit amîndoi deodată...

Nicușor Constantinescu și George Voinescu se uită unul la celălalt, semnificativ și plini de dragoste, fără să mai spună absolut nimic...

Atunci le-am adresat noi urarea :

— Mulți ani înainte !

N. SANDU

Agenda cinefilului

Pentru luna septembrie au fost programate o serie de noi producții cinematografice. Studiourile sovietice vor fi reprezentate în această perioadă de filmele „Eșalonul de aur", „Legenda Grandet", „Ultima zi, prima zi" și „Norii părăsesc cerul". Primul film redă fapta eroică a unor soldați ai Armatei Roșii, care reușesc să salveze prețiosul tezaur al băncii ruse capturat de trupele alb-gardiste. „Legenda Grandet" constituie ecranizarea romanului cu același nume al marelui clasic francez Honoré de Balzac. În sfîrșit, celelalte producții, „Ultima zi, prima zi", este povestea emoționantă a ultimei zile de lucru a unui

Cadru din filmul „Prima lecție"

postaș, în timp ce „Norii părăsesc cerul" înfățișează un aspect din viața de azi a tineretului din îndepărtatul Daghestan.

Tot în cursul lunii viitoare vor mai rula între alte și filmele: „Bilă, leși din sac !" (cehoslovac), ecranizarea unui basm, „Cerneala roșie" (maghiar), un film inspirat din viața scolarilor și „Prima lecție" (bulgar). De asemenea, în repertoriul cinematografelor au fost înscrise și filmele „Hanul lui Spassari", (german), o comedie muzicală realizată după o povestire a scriitorului german Wilhelm Hauff; „Vikingii" (american), precum și coproducția italo.franco.spaniolă „Policarp, maistru caligrai", care redă un aspect din viața societății italiene de la sfîrșitul secolului trecut.

ÎN CÎTEVA RÎNDURI

LAZĂR VRABIE,

apreciatul actor al Teatrului Municipal, a obținut un deosebit succes la Festivalul filmului de la Karlovy Vary. Lazăr Vrabie interpretează rolul comunistului Toma din filmul „Valurile Dunării", premiat la acest festival.

SILVIA FULDA

de la Teatrul Național I. L. Caragiale" care a înregistrat un succes rolul Anei Andreevna din „Revizorul" de Gogol, are o interesantă aparițiie în rolul Doamnei Pernelle din comedia „Tartufe" de Moliere, pe care o reprezintă în aceste zile Naționalul.

H. NICOLAIDE,

cunoscutul comic al Teatrului Tineretului, va apare în rolul prefectului din comedia „Bălești veseli", al cărui autor este și cu care acest teatru își va deschide stagiunea.

ALEXANDRU VASILIU,

de la Teatrul Municipal cu C.F.R. Giuleștî, care a lucat în „Aristocrații", „Neapole, orașul milionarilor" și în „Molanul încălțat" revelîndu-se ca un bun actor de comedie.

NAE ROMAN,

cunoscutul comic, va putea fi văzut în filmele „Darclée și „Nu vreau să mă însor", viitoare premiere ale cinematografiei noastre.

BIBLIOTECA CENTRALĂ
SIBIU

Proletari din toate țările, uniți-vă!

magazin

Anul IV — Nr. 151 ★ Sîmbătă 27 august 1960 ★ 8 pagini — 1,50 lei

A XVII-A OLIMPIADĂ A ÎNCEPUT

Corespondență telefonică specială din Roma

Exact la ora la care marea își trimite peste Roma briza ușoară ca să răcorească orașul de dogoarea soarelui, a început joi după amiază marea sărbătoare sportivă a celei de a 17-a ediții a jocurilor olimpice moderne.

Pe stadionul de sub unul din dealurile orașului, nu departe de Tibru, sub o perdea de leandrii cu floarea albă și roză, cei mai buni sportivi din 87 de țări s-au întîlnit pentru a începe o întrecere cum nu se cunoaște alta. Deasupra inelului de beton, o fîlfîitoare de steaguri multicolore, iar stadionul, ca toate marile stadioane, dar mai frumos tocmai pentru că pe gazonul lui s-a întîlnit floarea sportivă a lumii.

Delegații după delegații, avînd în frunte pe cea a Greciei, țara care a găzduit primele jocuri, au cules aplauzele locuitorilor Romei, ale miilor și miilor de turiști care, din tribune, au asistat la un spectacol într-adevăr măreț.

Puternic bronzați de soarele sudului, — vorbesc chiar de scandinavii cei blonzi — cu toții aveau fețele strălucitoare de sănătate și bucurie. Pentru că este o bucurie și o cinste să fii prezent la o asemenea adunare, să ți se dea încrederea să-ți reprezinți țara la o asemenea întrecere.

Nu era greu să ghicești, chiar de acolo de sus din tribună, că pînă și cei obișnuiți cu asemenea evenimente, participanți la una, două sau chiar trei olimpiade, erau emoționați și că jurămîntul olimpic, sosirea flăcării adusă de peste mare, de pe cel mai înalt munte al Greciei, toate au însemnat momente care nu vor putea fi uitate atît de ușor, mai ales că fiecare simțea că jocurile olimpice reprezintă, poate mai mult ca oricare întrecere sportivă, un prilej de cunoaștere, de întărire a prieteniei.

Tudor VORNICU

TĂIETORII DE PĂDURE

Sărăcia aia de lampă nu se astîmpără de loc. Acu ți ridici fitilul, acu se lasă. Cum îți iei ochii de la ea începe să fileze. Nicula, Rusu al lui Ariton o la din cui. E gata-gata să dea cu ea de pămînt.

— Măi Lupșa, aleargă tu pînă la caimă (ingrijitoare de cabană). Spune să ne-o schimbe... și dați mai încet difuzorul ăla. Ce, e nuntă aici sau dormitor? Dacă-l vezi pe Stan spune-i să vină-ncoa puțin.

Lupșa, care se întinsese pe pat, se ridică, își trage bocancii pe piciorul gol și iese din cabană.

Miroase în cabană a pline arsă pe plită. Miroase a carne friptă în tigae. În jurul sobei de zid, vreo trei vlăjgani de oameni pregătesc de cină. Difuzorul nu l-a dat nimeni mai încet. Nici Niculae Rusu al lui Ariton nu mai vrea acum să fie dat mai încet. Angela Moldovan cîntă pentru ei „La oglindă".

Tot necazul și l-a vărsat pe lampă. A suflat în ea. Cabana-i luminată acum doar de pala de foc care pîlpîie sub plită. Figurile celor întinși pe paturi se văd roșii, niște umbre ciudate joacă pe pereții văruiți de curînd. Se deschide ușa.

— Tu ești, Stane?

— Eu. Da ce stați mă, pe întuneric, stînteți lilieci?

— Ce cai ne dai mîine? Întrebarea asta vine, în loc de răspuns, de la Niculae Rusu al lui Ariton.

— Tot ăia care i-ați avut astăzi și vă mai dau în plus o pereche. Pe Vîlma și pe Turcu. Is buni la tras bușteni.

Cabana, treptat, treptat, începe să se lumineze. De afară pătrunde lumină. Intră o femeie cu o lampă mai luminoasă. În urma ei vine și Lupșa.

— Placu-vă lampa asta? zice îmbufnată caima, agățînd-o în cui.

— Nană Dochia, ne-ai făcut de minune cu electrica dumitale. Așa ai grijă de noi?

— Meri în sărăcie și nu-ți mai umble gura atît... Asta-i lampa voastră. V-o schimbat-o săpînțenii. A lor nu umblă bine că nu io is caimă la ei... Doară Maria ti la ei... Și-amu, păntru ce vă trebuie vouă atîta lumină? Puneți capul jos și dormiți, că oți fi obosiți. Ni la ei, s-or boierit, vor lectrică... Doamne bate-mă de nu v-ați boierit! poi ăsta-i trai de tăietor de lemne? Vai mama mé! Apoi dacă mai căutați voi hibă cu cîrpătorul arunc după voi, auzitu-m-ați?

— De ce te-ai supărat nană Dochia?

— Supărat, cum nu... Tu, Rusule, tu ești șeful brigăzii., șef peste ei... Și ție ți-ol zice vreo două, O venit Lupșa la mine și mi-o ținut o predică de ziceai că-i popa de la Firiz, că de ce lampa-i oarbă, că de ce nu grijesc de ea, că de ce... Auzi tu Lupșa, eu ți-oi zice ție acum... Eu cu omu meu, fie iertat, umblu la pădure, la tăiat de lemne, hă, hă, tu nu știi... Apăi noi n-am dormit atunci pe cearceaf alb ca voi. Nu ne-am învelit cu cearceaf și cu două pături, că dormeam în colibă, știi tu, ori ba? Că fața ne-o ardea focu, iar picioarele și cîrpele cu care erau învelite se făceau cum îi rufa care-o pui pe drot la ger, după ce-o speli. Putea-i sparge nuci cu ele, așa erau de tari... D-ala am eu matrice (reumatism). Nouă nu ne cînta difuzorul la cap. Și nici limentară n-aveam...

— Alimentară — o corectează cineva.

— Alimentara, no! Și ce-i baiul dacă-i Limentară?... Eu umblu la Limentară. Apoi îi acolo pentru noi de toate cele. Cum era înainte pentru domnii cei mari... Horincă de-ar fi mai puțină, zău n-ar fi bai. Horincă la pochică (farmacie) ar trebui să se vîndă.

— Ești rea, nană Dochie!

— Taci numa...

A intrat în cabană un cetățean cu niște ziare.

— Vine boactăru (poștașul) și v-aduce la pat și foaia... Tulai că-s domni...

Tăietorii de lemne din această cabană, cînd l-au văzut pe cel care a intrat cu ziare, au sărit din pat. L-au înconjurat. Nana Dochia se uită la ei zîmbind.

— Și ce scrie? Citește numa. Rusule, apoi ce șef ești tu cu ei? Fă structie cu ei!...

— Instrucție — o corectează altul.

— Așa. Spune-le numa să știee cuminți și citește unu tare. Și eu vreau s-aud.

Ședință în bună regulă. Ședință organizată ad-hoc. Se citește ziarul. Caima e numai urechi. Ia parcă cu ochii cuvintele de pe buzele celui ce citește... „În anii regimului democrat popular s-au construit pentru muncitorii forestieri peste 11.000 cabane, 5.000 apartamente, numeroase dispensare, cantine, cluburi, grupuri sociale etc..."

— Auzita-ți?! se bucură nana Dochia — aruncînd priviri mai la toți oamenii ei, care-i are sub îngrijire.

Cititorul continuă: „Efortul fizic al muncitorilor va fi redus în mod simțitor prin creșterea gradului de mecanizare a muncii la lucrările grele cum sînt doborîtul, fasonatul, tras-apropiatul și încărcatul.

— Placu-vă? Apoi o venit binele prea tîrziu... Amu să fiu eu de cela ani... Nu dormiți pe frunze, mîncați pită coaptă... Planul cum umblă la noi... Scrie în foaie și de I. F. Băița — Baia Mare?

— Nu scrie.

— Sînteți de minune.

N. TODIRAȘ

● *(Continuare în pag. 2-a)*

S-a născut un om!

Era o zi friguroasă de iarnă. Pe treptele maternității și-a oprit pașii un bărbat înalt. Afară ningea cu fulgi mari și pufoși. Cu haina descheiată, cu pași de uriaș, cu ochii scăldați de o tainică bucurie, a pornit așa, fără țintă. Aflase vestea cea mare. Elena, soția lui, născuse. Născuse un băiat. Băiatul lui, Anghel Ovidiu... Așa au hotărît să-l cheme.

S-a născut un om! Și cîte visuri nu făurește pentru omulețul acesta abia născut, tatăl lui, inginerul Ovidiu Lungu. Afară vîntul viscolea pulberea măruntă cu plesnet de bici. Ovidiu Lungu mergea într-una. Vîntul mătura zăpada și o așeza după poftă în troiene. Gerul înțepa cu ace mărunte întreaga întindere albă a străzilor clujene. Sus, pe dealul Feleacului, norii au coborît amenințători, cenușii ca o căciulă mițoasă de cioban. Trecătorii s-au rărit. Ovidiu mergea într-una, fericit. Ar fi strigat lumii întregi: s-a născut un om. S-a născut un om! Un omuleț care curînd va gînguri primele cuvinte, care curînd va porni asaltul universului necunoscut de el, cu pași nesiguri... Va merge. Va învăța la școală linii și puncte...

S-a născut un omuleț a cărui viață trebuie apărată. Cascada de bucurii și gînduri legate de acest fapt mărunt pentru alții, năvălește cu putere, în întreaga lui ființă. S-a născut un om. Pe lîngă Ovidiu Lungu trec chicotind copiii. Sănliile alunecă ușor pe zăpadă. Ovidiu îi privește fericit. Și băiatul lui va avea o sanie și jucării multe și... Da, da o trotinetă roșie. Gîndurile se reîntorc cu mulți ani în urmă...

Carmen CONSTANTINESCU

● *(Continuare în pag. 2-a)*

In ajunul zborului omului în Cosmos

A doua navă-satelit a continuat în mod strălucit seria impresionantă a succeselor tehnicii cosmonautice sovietice. Așteptările nerăbdătoare ale tuturor celor pe care îl pasionează progresele cosmonauticii, și această categorie cuprinde practic întreaga populație a globului, au fost satisfăcute cu prisosință. Noua navă-satelit sovietică a marcat cucerirea unei noi etape de primă importanță pe calea călătoriei omului în Cosmos.

Una din cele mai importante realizări inedite ale celei de a doua nave-satelit este orbita ei, cea mai circulară orbită pe care s-a mișcat vreodată un corp ceresc cunoscut, după cum a arătat prof. S. Poloskov.

Între lansarea unui satelit al Pămîntului pe o orbită alungită oarecare și o orbită aproape circulară este o distanță care reprezintă ani de perfecționări neîncetate aduse motoarelor rachetă și sistemului de ghidare. Vă amintiți cum are loc „injectarea" unui satelit pe o orbită: adus pînă la înălțimea dorită, satelitul este azvîrlit cu ajutorul ultimei trepte a rachetei purtătoare într-o direcție anumită, cu o viteză anumită.

Aceste trei elemente: **înălțime, direcție, viteză** sînt strîns legate și determină forma orbitei. Pentru ca orbita să fie circulară, este necesar ca la înălțimea dată, satelitului să-i fie imprimată exact viteza corespunzînd orbitei circulare la acea înălțime, și riguros pe direcția orizontală. Orice abatere are drept consecință alungirea orbitei care capătă o formă eliptică. Acesta este motivul pentru care în natură este extrem de puțin probabil să putem întîlni orbite circulare. Condițiile speciale arătate nu pot fi întrunite decît excepțional de rar în mișcarea întîmplătoare a corpurilor cerești. Avantajele cosmonautice ale unei orbite circulare sînt multiple, ceea ce face ca orbita circulară să

Ing. A. NEGREA

● *(Continuare în pag. 3-a)*

Cunoscutul tenor Valentin Teodorian în rolul lui Rică Venturiano din opera românească „O noapte furtunoasă" de Paul Constantinescu, pe care Teatrul de Operă și Balet al R.P.R. o va prezenta în cadrul apropiatului său turneu în Uniunea Sovietică.

OPERA REPETĂ!

Pregătiri, emoții, nerăbdare, în preajma turneului în U. R. S. S.

La pupitrul vestitului Teatru de Operă și Balet „C. Stanislavski și V. Nemirovici-Dancenko", dirijorul n-a ridicat încă bagheta. Nici cel care trebuie să facă protocolara prezentare nu s-a adresat încă celor din sală: „Dragi spectatori moscoviți, vă prezentăm astă seară primul spectacol al Teatrului de Operă și Balet al R. P. R."...

Nu... Toate acestea încă nu au avut loc, dar vestea apropiatului turneu în Uniunea Sovietică a început încă mai de mult să umple de nerăbdare și emoție inimile viitorilor oaspeți ai publicului din marea țară prietenă.

Cu gîndul la Moscova

Puțini știu poate că cele mai multe emoții stăpînesc pe tovarășul Mihai Brediceanu, directorul Teatrului de Operă și Balet.

— Ne revine — ne mărturisește el — o mare cinste, dar în același timp și o grea răspundere: aceea de a prezenta în fața exigentului public moscovit arta noastră interpretativă, creația muzicală a operei românești. După turneul de la Sofia susținut de colectivul de balet, aceasta este a doua noastră mare deplasare peste hotare și totodată prima în care teatrul susține spectacole de operă. Răspunderea este cu atît mai mare cu cît urmează să prezentăm în țara marilor tradiții muzicale montări de mare anvergură, cum sînt „OTHELO", „CARMEN" și „RĂSCOALA", ale căror puneri în scenă au fost îmbunătățite.

Opera „O noapte furtunoasă" în limba rusă

Pe scenă au apărut doi cunoscuți eroi ai lui Caragiale: Rică Venturiano și Zița, interpretați de Valentin Teodorian și Magda Ianculescu.

Maestrul Jean Rinzescu ne dă lămuririle necesare:

— Ca o mărturie a dragostei noastre față de publicul sovietic și pentru a înlesni acestuia înțelegerea cît mai deplină a spectacolului cu opera „O NOAPTE FURTUNOASA" de Paul Constantinescu, colectivul nostru a hotărît să prezinte această montare în limba rusă. Artiștii noștri au început să învețe textul încă din timpul vacanței, iar în momentul de față pot să afirm că stăpînesc bine replicile. Ne străduim ca cele patru spectacole cu „RĂSCOALA", „O NOAPTE FURTUNOASA", „LA PIAȚA" și „PRICULICIUL" să dea publicului moscovit o imagine cît mai caracteristică asupra creației noastre de operă și balet.

M. DAMIAN

Valentina Massini și Gelu Barbu într-o scenă din baletul „Priculiciul" de Zeno Vancea

● *(Continuare în pag. 8-a)*

Energetica viitorului

Urmașii noștri vor arde apa!

Dintre toate cuvintele vocabularului, poate că cel mai plin de semnificații pentru omenire este acesta: ENERGIE.

Istoria tehnicii și, într-o mare măsură, însăși istoria omenirii, sînt marcate de o tendință majoră a speciei umane: o influență din ce în ce mai accentuată asupra mediului înconjurător. Cu trecerea timpului, omenirea schimbă din ce în ce mai mult natura înconjurătoare. Aceste schimbări se operează cu angajarea unor mari cantități de energie. Canalele, șoselele și piramidele lumii antice, construcțiile și barajele moderne, fabricile și uzinele, transporturile — de la vapor pînă la rachetă — sintezele chimice, confortul orașelor moderne, într-un cuvînt, aproape toate realizările societății umane nu pot fi concepute fără energie. Aproape tot ce cucerim de la natură costă energie.

Rolul determinant al energiei a făcut ca istoria tehnicii să cunoască două mari revoluții: prima a fost determinată de apariția mașinii cu aburi, care a reprezentat începutul cuceririi rezervelor naturale de energie chimică conținute în combustibilii clasici, lemn, cărbune, petrol. Avîntul luat de tehnică în ultimul secol și jumătate se datorește domesticirii energiei chimice, care a fost constrînsă să pună în mișcare mașinile fabricilor, minelor, vapoarelor, trenurilor, automobilelor, avioanelor, ale centralelor electrice.

A doua revoluție tehnică, de proporții mult mai considerabile, se desfășoară sub ochii noștri: este vorba de cucerirea energiei nucleare, care va mări de mii și zeci de mii de ori capacitatea omului de a influența natura înconjurătoare. Uriașele rezerve de energie a căror folosire ni se deschide

Ing. A. S.

● *(Continuare în pag. 4-a)*

Din sumar:

PE URMELE UNUI MARE SECRET AL VIEȚII

Hibernația artificială și aplicațiile ei în medicină

Năravuri și moravuri

O ȘEDINȚĂ DE SPIRITISM
de Nicuță TĂNASE

REFLECTOR

DOCUMENTARUL
de Eugen BARBU

LA BUDAPESTA
în așteptarea oaspeților români

INTERVIU FULGER CU DAN IORDĂCHESCU

Imagine din timpul parăzii militare și a demonstrației oamenilor muncii din Capitală, cu prilejul sărbătoririi măreței zile de 23 August

Fotografia: Nicu VASILE

ENCICLOPEDIA „MAGAZIN"

La comemorarea lui Tănase

Popularitatea actorului

Împlinirea — în ziua de 29 august — a 15 ani de la moartea lui Constantin Tănase, ne îndeamnă să ne oprim astăzi pentru a spune cîte ceva despre întemeietorul teatrului modern de revistă la noi. Pentru că biografia popularului actor este îndestul de cunoscută — s-a născut în 1880 la Vaslui dintr-o familie de oameni săraci, s-a reangajat în armată din pricina că n-avea cu ce trăi, a fost învățător de sat, după multe peripeții s-a înscris la conservator, fiind elevul lui Nottara, a jucat apoi în feluri formații efemere, pentru ca apoi să se dedice genului revistei — vom căuta aci să vorbim despre trăsătura principală a actorului Tănase: popularitatea. Într-adevăr, Constantin Tănase a fost unul dintre cei mai populari actori ai noștri, tot atît de popular cum a fost într-o vreme Matei Millo, poate mai popular decît Ștefan Iulian sau Iancu Brezeanu, excelenți actori de comedie.

Care au fost pricinile care au contribuit la cîștigarea acestei popularități, motiv de legitimă mîndrie pentru un artist al scenei? Desigur și faptul că Tănase s-a „deplasat" foarte mult în relativ scurta sa viață, întreprinzînd, de cîteva ori pe an, lungi turnee în mai toată țara, printre spectatori fiind nu numai localnici, dar și o mulțime de anume veniți din împrejurimi și destul de mulți țărani sosiți în care împodobite. Neajutorat bănește de către stat, Tănase, cu o trupă numeroasă, nu s-ar fi putut susține doar din spectacolele nerentabile din punct de vedere bănesc, date în Capitală.

Dar ceea ce i-a cîștigat lui Tănase o faimă rareori egalată a fost faptul că actorul, cultivînd un gen pe gustul maselor, a fost nu o dată exponentul unora din atît de multele nemulțumiri ale acestor mase. Caracterul de satiră socială al celor mai multe dintre cupletele spuse de Tănase cu un talent am spune inegalabil, pentru că era cu totul original i-au cîștigat simpatia, ba chiar dragostea spectatorilor, dintre care mulți veneau „la Tănase", necălcînd pe la celelalte teatre.

Bineînțeles că în condițiile existenței unei cenzuri aspre, satira lui Tănase își avea, ce să spunem astfel, limitele ei și că nu trebuie să socotim „Cărăbușul" un teatru revoluționar. Totuși, de pe scena acestui teatru popular răbufneau accente ale miniei populare:

Pînă cînd cu viața-amară,
Păi, pînă cînd ?
Simt mușchiul c-o să-mi sară,
Păi, pînă cînd ?
Iți ia-n hale orice toană
Sarpe lei firul de ceapă
Și obrazul nu le crapă
Păi, pînă cînd ?
Lemnele, bată-le vina,
Ți le vinde cu duzina.
Parc-ar fi Carpații-n China.
Păi, pînă cînd ?
Alte sporuri la chirie
Păi, pînă cînd ?
Și-ți reduce din simbrie
Păi, pînă cînd ?
Pe străzi zace bălțigarul,
Apa curge cu ciubărul
Baie la numai primarul
Păi, pînă cînd ?
Toți se-ngrașă prin furnale
Păi, pînă cînd ?
Jafuri, șperțuri, mușamale
Păi, pînă cînd ?
Lupu cică hoț e Tache,
Tache cică-l Mihalache,
Mihalache cică-i Pache
Păi, pînă cînd ?
Dacă nu-i puneți capacul
Ne ducem de-a berbeleacul
Și-o să dăm cu toți de dracul...
Păi, pînă cînd ?

Altădată, Tănase se întreba: „pînă ce ?":

Avem și noi, azi la Șosea
Arc de Triumf! N-am mai avea!
Pînă ce ?
Că nici nu i-au făcut șaiteaua
Și se dărîmă șandramaua
Pînă ce ?
Plus că ne costă milioane
Apoi, nu zău, spune cucoane
Pînă ce ?
Să nu-i trimiteți pe toți în gît
Și să-i întrebi numai atît:
Pînă ce ?

O apropiere între Millo și Tănase este inevitabilă. Și Millo, bineînțeles în alte condiții istorice, a exprimat, în cuprinsul cîntecelor lui Alecsandri, dar și în adevărate reviste proprii, această critică socială, menită să cîștige popularitate aceluia care o rostea, într-o vreme cînd, după justa părere a lui Alecsandri, era mai lesne pentru stăpînire să suprime o publicație decît să închidă un teatru. Pentru că, în orice caz, aveam mai mulți spectatori decît cititori.

Dar, în afara repertoriului de un caracter popular, ceea ce a făcut gloria actorului a fost și stilul de joc, specificul național al modului de interpretare. Pentru că, nu-ncape îndoială, noi am avut de timpuriu o școală românească de interpretare actoricească, în special în genul comediei, care din împrejurări sociale și politice bine determinate, s-a născut înaintea celorlalte genuri de teatru, ca o nevoie de satirizare a răului social.

Ei bine, Tănase a fost un reprezentant de seamă al acestui specific național de interpretare scenică. Nu e locul să intrăm în amănunte, dar personajele în care apărea Tănase — figuri de funcționari care trăgeau din greu, țărani plini de duh, mahalagii cu țîfnă, cetățeni purtați cu vorba, erau toți oameni de la noi, cu trăsături autentice, cu necazurile și durerile lor. Un actor popular nu poate fi decît un actor de școală realistă, așa cum a fost Tănase.

Teatrul de revistă din Capitala țării poartă astăzi — semn de omagiu — numele lui Constantin Tănase, după cum alte teatre poartă alte nume ilustre din istoria teatrului nostru.

Ioan MASSOFF

David Alfaro Siqueros

David Alfaro Siqueros este exponentul cel mai viguros și mai consecvent al mișcării picturale mexicane de azi.

Opera sa — o explozie de forță și vitalitate — corespunde pe plan artistic triumfului revoluției mexicane din 1910. Cu ani în urmă, vorbind despre personalitatea lui Siqueros, Serghei Eisenstein spunea: **„Siqueros este dovada cea mai bună că un pictor cu adevărat mare este, înainte de toate, un om cu concepții sociale și convingeri ideologice. El este sinteza minunată dintre concepția superioară despre mase și reprezentarea lor percepută individual".**

Întreaga viață și activitate a marelui pictor a fost și este o luptă neîntreruptă pentru afirmarea noii mișcări neorealiste revoluționare în pictura mexicană, o luptă permanentă pentru apărarea cauzei proletariatului.

Caracterul eroic-revoluționar al operei lui Siqueros își are izvorul în însăși lupta și participarea sa entuziastă la toate evenimentele importante din viața poporului său.

Născut la Chihuahua în 1896, începe studiile la școala de arte frumoase din San Carlos. În 1911 participă la greva studenților școlii de arte frumoase din Mexico City, care marchează începutul mișcării mexicane de pictură social-modernă. În 1913 participă la conspirația împotriva guvernului lui Victoriano Huerta, apoi se alătură cu trup și suflet revoluției mexicane, pentru cauza căreia luptă timp de 4 ani, ajungînd la gradul de colonel. După terminarea revoluției pleacă în Europa, studiind în Franța, Italia și Spania.

În 1921 publică la Barcelona, împreună cu Diego Rivera, un **„Apel către pictorii din America pentru crearea unei arte monumentale și eroice bazată pe exemplul direct și viu al marilor tradiții prehispanice din America"**, pentru ca un an mai tîrziu să dea viață picturii murale mexicane, împreună cu Diego Rivera, Jose Clemente, Orozco și alții. În 1924 întemeiază săptămînalul „El Machete", organ al sindicatului pictorilor, sculptorilor și gravorilor revoluționari mexicani, al cărui secretar general era.

Timp de mai mulți ani, în calitate de conducător sindical și politic, ocupă funcții de primă importanță, organizează sindicatele minerilor, conduce greve, participă la congrese naționale și internaționale și este închis de nenumărate ori. În 1931 are domiciliu forțat la Taxco și între 1932—1934, fiind expatriat, lucrează intens pictură în California și America de sud. Din această epocă datează marile lucrări murale **„Miting în stradă", „America tropicală"** și **„Imaginea actuală a Mexicului".** Reintors în patrie devine președinte al Ligii Naționale contra fascismului și războiului.

La finele anului 1936 Siqueros se înrolează în armata republicană spaniolă, în rîndurile căreia luptă timp de trei ani. În perioada după 1939 pictează intens atît lucrări de șevalet, cît și lucrări murale de mari dimensiuni, care impresionează prin profunzimea gîndirii și perfecțiunea execuției.

Din această epocă datează **„Portretul burgheziei", „Moarte invadatorilor", „Alegoria inegalității rasiale din Cuba", „Cuahtemoc contra mitului"** și **„Noua democrație".**

În plină vigoare artistică, pictorul consideră că momentul cel mai caracteristic al vieții sociale mexicane de azi, care trebuie reflectat în artă, este lupta maselor aliate cu proletariatul industrial.

În ultimul timp David Alfaro Siqueros a devenit principala țintă a atacurilor reacționare. Interzicerea de a picta în Statele Unite, întreruperea în vara anului trecut a picturii murale pe care o executa în holul teatrului lui Jorge Negrete, la sediul Asociației Naționale a actorilor și mai ales arestarea sa la 9 august a.c. sînt numai cîteva exemple.

Arta și talentul său nu pot fi însă contestate nici de cei ce nu sînt de acord cu convingerile sale politice. Siqueros este secretar general al Partidului Comunist din Mexic — el este considerat un artist de mare prestigiu, o mîndrie pentru Mexic.

M.

Rabindranath Tagore

Marele scriitor și poet indian a lăsat omenirii o moștenire literară bogată, care numără zeci de volume de versuri, zeci de piese, 12 romane, un mare număr de nuvele și mii de cîntece, pentru care de multe ori a scris nu numai textul, dar și muzica. Acest tablou e departe de a fi complet. Căci aici se cuvin amintite numeroasele sale studii, articole publicistice, cărți pe probleme ale limbii și literaturii, pe probleme filozofice și religioase etc.

S-a născut în 1861, la Calcutta, a învățat în școlile din Bengal și a studiat cîtva timp în Anglia. Întors acasă, s-a consacrat activității literare și sociale. A scris în limba bengaleză și deși n-a fost un militant social în înțelesul de azi al cuvîntului, întreaga sa viață, opera sa și în orice caz cea mai bună parte a acesteia, este pătrunsă de ideile nobile ale luptei pentru adevăr, pentru libertatea poporului său. Opera sa literară constituie o contribuție de preț la lupta pentru independența Indiei, o afirmare viguroasă a culturii naționale indiene și în special a celei bengaleze.

Patriot înflăcărat, Tagore era profund stătut naționalismului, fiind un umanist cu suflet mare și generos. În opera sa se întîlnesc, alături de realism, și puternice elemente romantice și simboliste.

În privința concepțiilor sale filozofice, el era un idealist de structură panteistă, concepția sa despre viață putînd fi rezumată în crezul său simplu și nobil: toți oamenii au dreptul să trăiască și să fie fericiți.

Pentru a-și pune în practică unele din ideile sale — anume cele pedagogice, care l-au preocupat întotdeauna — el a înființat, cu mijloace proprii și cu lozduri care au fost strînse prin neobosita sa activitate, o școală primară și una secundară. A scris manuale pentru aceste școli, a fondat la Santiniketan o universitate națională, în care aveau acces cei ce doreau fără deosebire de castă și unde studenții puteau studia bogata cultură a popoarelor orientale.

Tagore milita pentru o educație și un proces instructiv care să se efectueze în bucurie, să fie făcut fără constrîngeri, în strînsă comunitate cu natura. El voia de asemenea ca universitatea din Santiniketan să devină locul de înfrățire al savanților din diferite țări. A avut fericirea să-și vadă în parte împlinit acest vis.

Astăzi Santiniketan este una din cele mai bune universități ale Indiei. Facultatea ei de litere, secția ei de arte plastice, au renume mondial.

A avut totodată nefericirea să vadă suferințele poporului său. În 1919 colonialiștii englezi, încercînd să înăbușe mișcarea de eliberare națională, au organizat un adevărat masacru la Armistar, căruia i-au căzut pradă mii și mii de indieni pașnici. Profund mîhnit, el trimite atunci viceregelui englez, odată cu o scrisoare de protest, și renunțarea la titlul de baronet și la toate privilegiile care i-au fost acordate de către guvernul englez.

Protestul său se încheia cu următoarea frază: „Mi-e rușine să dețin vreun privilegiu, cînd vă purtați neomenește cu compatrioții mei".

Avea oroare de război. Visa la unirea umanității. Dar izbucnirea primului război mondial l-a zdruncinat optimismul. A înfierat pe agresori și discriminarea rasială, a militat pentru pace. A murit în 1941, după ce a aflat cu mîhnire de începutul celui de-al doilea război mondial. Moartea lui a survenit mai înainte ca el să fi fost martorul tuturor fărădelegilor și atrocităților comise în timpul războiului, al masacrelor care au însoțit împărțirea Indiei, patria sa dragă, și care l-ar fi îndurerat în chip nespus.

Poet și scriitor, publicist și filozof, creator de faimă universală, laureat al Premiului Nobel, Rabindranath Tagore, a cărui operă a fost tradusă în diferite limbi, a fost un spirit universal, un umanist care iubea mai presus de orice omul și care dorea fericirea materială și spirituală nu numai a semenilor săi, dar a întregii omeniri. Întreaga sa operă respiră acest credo al său.

Iată de ce omenirea întreagă i-a rezervat un loc aparte în galeria marilor figuri ale culturii universale.

I. B.

Mic dicționar de expresii celebre

CAMELEON. — Cuvîntul are aproape o circulație universală. Faptul că de foarte de mult (cu secole înaintea erei noastre) s-a observat că această reptilă își schimbă repede culoarea — după lumină, temperatură, atmosferă și pare-se chiar ...„stare de spirit" — a făcut ca tot din timpuri străvechi numele lui (care a și devenit dealtfel international — căci în toate limbile pămîntului la fel i se spune: cameleon) să ajungă sinonim cu omul lipsit de caracter care merge „după soare" și se schimbă cum îi dictează interesul, situația și cei cărora vrea să placă. Primul care a luat cameleonul ca termen de comparație a fost filozoful antic grec Aristot (384—322 î. e. n.) care a scris și o „Istorie a animalelor" așa că-i cunoștea. Comparația a prins și istoricul tot antic și tot grec: Plutarh a folosit-o la adresa lui Alcibiade, vestitul general atenian, lipsit de caracter și de scrupule. Cine ar putea alcătui bilanțul de cîte ori s-a mai recurs la cameleon ca epitet de atunci și pînă la Costache Negruzzi, Turgheniev, Cehov, (care are și o nuvelă intitulată „Cameleonul") și autorii contemporani ?!

CARTE CU ȘAPTE PECEȚI — Expresia vine din biblie și anume din Apocalips, unde, în viziunea lui, Sf. Ioan teologul pomenește de o carte cu șapte peceți. Nimeni nu era vrednic să desfacă pecețile și să citească cartea.

De aici, cînd e vorba de ceva misterios, cu taine de ne.pătruns, care rămîn o enigmă pentru rațiunea noastră, se zice că avem de a face cu o carte cu șapte peceți. Iată un extras dintr-un număr mai vechi din „Pravda" (15 aprilie 1943) care ne va lămuri asupra acestei expresii ce vrea să desemneze ceva inaccesibil minții: „Istoria ne învață că de cîte ori o țară a încercat să subjuge lumea, a eșuat inevitabil... Toțuși aceste învățăminte ale istoriei au rămas mereu pentru militariștii germani o carte cu șapte peceți".

MAI CATOLIC DECÎT PAPA. (răspundem cititorului Antim Dinulescu din Iași). Expresia a putut fi întîlnită în „Gazeta literară din 28 ian. 1960 de unde înțelesul ei reiese explicit (.„Bidault în Franța Adenauer în R.F.G., Ottaviani în Italia, în occident există încă destui, mai catolici decît papa). O comparație ne va permite să lămurim și mai clar sensul acestei expresii. Francezii, spre a exprima aceeași ideie, zic: „mai regalist decît regele". Ei, cum poți fi mai regalist decît cel direct interesat să menție regalitatea, de vreme ce el însuși este beneficiarul nr. 1 al instituției monarhice ? Tot așa și cu papa. Papa e șeful suprem al catolicismului, catolicul nr. 1. Expresia se aplică, deci, acelora care din exces de zel (sau mai popular: sărind peste cal), vor să se arate mai apriqi, mai exigenți, mai devotați decît chiar cei dintîi interesați în cauză. Bineînțeles că expresia are un sens ironic și vrea să arate absurdul și ridicolul unei asemenea situații.

CHEVALIER SANS PEUR ET SANS REPROCHE (Cavaler fără de teamă și fără de pată) — poreclă dată vestitului căpitan francez Bayard (1476—1524) Pe lîngă vitezele lui fapte de arme care i-au acoperit de glorie (bunăoară, în lupta de la Garigliano a apărat singur un pod împotriva a 200 de ostaci spanioli), loialitatea și generozitatea lui, devenite proverbiale, i-au atras chiar și admirația dușmanilor (refuza daruri, se împotrivea brutalității și răpirilor, apăra pe bătrîni și copii, salva onoarea femeilor...)

Împușcat într-o bătălie, bravul căpitan a fost adus în fața generalisimului de Bourbon care, trădînd armata franceză, preluase comanda trupelor spaniole. Acesta, văzîndu-l pe patul de moarte, deplînse soarta lui Bayard. „Nu pe mine trebuie să mă compătimiți — îi spuse eroul — ci pe voi care luptați împotriva patriei".

De atunci, unui om care întrunește virtuți rare i se aplică denumirea dată căpitanului Bayard de „cavaler fără teamă și fără pată". În acest sens, Mihai Beniuc, vorbind despre Vitezslav Nezval, „poet al omeniei și al păcii", îl numește „chevalier sans peur, ni reproche" al poeziei cehe noi.

I. FLAVIUS și I. BERG

Giuseppe de Santis

Elev al lui Umberto Barbaro, cunoscut critic, scenarist, documentarist și filozof, Giuseppe de Santis își începe cariera scriind, pentru realizatorul Visconti, scenariul filmului **„Ossesione"**. Filmul, la care De Santis lucrează și în calitate de asistent de regie, reprezintă un moment crucial în istoria cinematografiei italiene, marcînd începutul curentului neorealist, protest viu și activ împotriva fascismului.

După o perioadă de muncă intensă, alături de regizorul Rossellini, la filmul „Gara de mărfuri" (care n-a putut fi terminat din cauza cenzurii fasciste) De Santis își întrerupe activitatea, pentru a participa activ la mișcarea de rezistență a patrioților italieni.

Primul său film realizat imediat după război, „Vînătoarea tragică", cu toate imperfecțiunile de ordin artistic, reprezintă — în deosebi prin tema sa — un eveniment de seamă în noua eră ce se deschidea filmului italian. Scenaristul și regizorul De Santis atacă deschis orînduirea socială existentă în Italia și în filmele realizate ulterior, **„Orez amar"** și **„Nu e pace sub măslini".** Influențat de cinematografia sovietică și în deosebi de Eisenștein, Pudovkin și Donskoi, De Santis face auzită — în filmele acestea — vocea puternică a poporului său, care spune aici tot ce n-a putut spune în 20 de ani de fascism.

„Ceea ce caracterizează neorealismul — declară De Santis — **nu este modul în care se spun lucrurile, faptul că apar.ții de filmat se plimbă pe stradă — sau faptul că se folosesc actori neprofesioniști, ci mai ales ceea ce se spune, pu.nîndu-se clar și cinstit problemele epocii noastre, ale poporului nostru".**

Pentru De Santis apariția filmului său **„Roma, orele 11"**, terminat în 1952, reprezintă momentul hotărîtor al carierii sale de pînă atunci. Bazat pe un fapt autentic, De Santis — care a lucrat la scenariu împreună cu Zavattini — a realizat, cu cele mai autentice mijloace artistice, un puternic rechizitoriu împotriva societății capitaliste.

Cu „Roma, orele 11" De Santis a dovedit că știe să îndrumeze admirabil actorii, că știe să folosească cu măiestrie puterea sugestivă a detaliului, că știe să creeze o atmosferă. Succesul deosebit de mare obținut de „Roma, orele 11" a făcut ca De Santis să fie socotit printre cei mai mari realizatori cinematografici contemporani.

Filmele care au urmat — adică **„Anna Zaccheo", „Zile de dragoste", „Oameni și lupi"**, precum și cel realizat în 1959, **„Un drum lung cît anul"**, dezvăluie și mai complet personalitatea artistului, luptător pentru o viață mai bună și mai demnă a oamenilor simpli.

„În tot ce-am realizat — spune De Santis — încerc să pun și să rezolv un șir întreg de probleme. Încerc să exprim modul în care trăiesc oamenii în societatea noastră, eforturile lor pentru a schimba ceea ce îi împiedică astăzi să fie fericiți".

Ion BARNA

VATRA DORNEI

Acolo unde se întîlnesc drumurile de apă ale plutașilor de pe Dorna și Bistrița, pentru ca ceva mai la vale să li se alăture cei de pe Neagra Șarului s-a statornicit, spune legenda, încă de pe vremea descălecatului, actuala așezare care poartă numele de Vatra Dornei. Localitatea este vestită ca stațiune tămăduitoare de mai bine de un secol și jumătate și mai e renumită pentru pitorescul său deosebit.

În ciuda analizelor făcute chiar în prima jumătate de secol de activitate balneară, apele carbo-gazoase din izvoarele de la Vatra Dornei au fost utilizate nerațional vreme îndelungată. După captare apele erau lăsate în vase deschise. Bogatul conținut de bioxid de carbon, cu proprietățile sale curative, se risipea zadarnic în atmosferă. Greșeala a fost îndreptată mult mai tîrziu. Între timp accentul terapeutic se pune pe nămolul de turbă de la Poiana Stampei, a cărui analiză se face pentru prima oară pe la începutul secolului trecut. Cîțiva ani mai tîrziu are loc a doua analiză și se construiesc aici întîile instalații pentru tratamentul cu nămol, care stă pe primul plan în terapeutică.

★

După trecerea stațiunii în proprietatea întregului popor tratamentul celor din sanatorii se așează și mai mult pe temeliile științei. Se numără printre acestea noile metode de diagnostic și tratament ca de pildă utilizarea razelor ultrascurte pe regiunea lombară în tratamentul maladiei hipertonice, oscilometria comparativă între membrele inferioare și superioare în diagnosticul endarteritei obliterante și altele.

Personalul medical de specialitate, după cum ne-a declarat dr. Adrian Seceleanu, medicul-director al stațiunii, întreprinde cercetări științifice în cadrul secției clinice locale a Institutului de Balneofizioterapie din București. Scopul cercetărilor este îndreptat în principal spre conduita tratamentului în afecțiunile cardio-vasculare. Astfel în ultima vreme, au fost efectuate la Vatra Dornei cercetări în legătură cu tratamentul afecțiunilor miocardice, valvulare și a maladiei hipertonice. Lucrările de cercetare se bucură în special de concursul medicilor primari ai stațiunii Eugenia Crețulescu și Iosif Nieder.

Rodul acestor cercetări fructuoase îl constituie introducerea tratamentului cu nămol de turbă și apă carbo-gazoasă în afecțiunile ginecologice cronice pe baza unor procedee adecuate.

Rănile adînci provocate de ultimul război mondial au fost vindecate în anii regimului democrat-popular. Au fost făcute chiar o serie de lucrări de îmbunătățire a condițiilor de tratament. Cu doi ani în urmă a luat ființă la Vatra Dornei un sanatoriu pentru copii, numărul paturilor de adulți a crescut mai mult decît dublu. S-au amenajat de asemenea aleile pentru cura de teren, din parcul stațiunii, s-a introdus gimnastica medicală ca mijloc de tratament și altele.

Se proiectează construcția unei noi secții de hidroterapie cu capacitate de tratament dublă în comparație cu cea actuală iar centrala termică va fi înzestrată cu un nou cazan de mare capacitate.

În cursul anilor viitori, din mîinile harnice ale constructorilor vor răsări aici noi unități sanatoriale și de tratament, numărul paturilor urmînd să crească de vreo 5—6 ori față de cel existent. Vor mai fi construite, corespunzător numărului sporit de sanatorizați, noi bucătării și săli de mese, o policlinică modernă și o secție de fizioterapie.

Vorbeam mai sus despre pitorescul stațiunii Vatra Dornei. Dacă vîrsta nu te împiedică, duminicile și chiar în celelalte zile, poți urca Oușorul, Bărnărelul sau alte piscuri din preajmă. De pe vîrful lor nu te mai saturi privind munții din zarea îndepărtată ori panorama orășelului din vale.

Adesea gospodăriile localnicilor sînt situate aproape de vîrful muntelui. Așa a devenit autorul rîndurilor de față oaspetele bătrînului Cosma Dranca undeva în vecinătatea norilor. Gazda m-a ospătat, după obiceiul locului, cu caș de oi bătut la putină și cu mămăliga caldă. La despărțire mi-a mai dat bătrînul o rază din coarnele unui cerb. „Păcat, mi-a spus el, că nu-i feciorul meu acasă. Ți-ar fi făcut niște prășele de cuțit — o minunăție".

În zilele nefavorabile excursiilor cei din sanatoriu merg de obicei în vizită la Muzeul Dornelor pentru a admira printre altele bogata colecție de trofee de cerb și animale împăiate ce se găsesc aici, ori la combinatul forestier „Bernath Andrei", construit în anii puterii populare și alimentat cu bușteni sosiți pe drumurile de apă ale Dornei și Bistriței.

În treacăt se poate vizita cunoscutul „mormînt al rachiului", adevărat monument al demagogiei inițiat de un vechi dregător al orașului, chipurile, pentru combaterea consumului exagerat de alcool. În realitate pentru a abate atenția de la relele sociale care aveau cu totul alte rădăcini.

Tovarăș de drum în excursiile mai lungi îmi era de obicei moș Lixandru Pleșa, montor de stații de transformare pe magistralele energetice ale țării, un moț întinerit la bătrînețe.

Pe aleile din parc urcam adesea alături de Nicolae Patrulea, un miner pensionar de la Comănești, șugubăț nevoie mare. Nenea Patraulea, cum îi spuneam noi, tovarășii de drum mai tineri, nu uita niciodată să se aprovizioneze din timp cu ceva firimituri de pîine pentru păsărelele care veneau să i le ciugulească din palmă. Tot atît de nelipsite din buzunarul uniformei lui minerești erau și alunele pentru veverițe. Că s-au pripășit în parcul de la Vatra Dornei cîteva veverițe tare apropiate oricui oferă pentru rontăit asemenea delicatese. Dacă pentru sanatorizați constituie o adevărată desfătare, jivinele, mai mici decît propria lor coadă, ca și împrejurimile pitorești de altfel, constituie pentru fotografii cooperativei meșteșugărești locale calul de bătaie care suplinește adesea conștiinciozitatea profesională. Asta pentru că orice sanatorizat, iubitor de animale ori nu, pleacă negreșit de la Vatra Dornei cu o fotografie în care alăturea de chipul său apare și mica veverită, înfruptîndu-se cu alune sau nuci servite în plămădă.

Ion BECHERU

S-a născut un om!

(Urmare din pag. 1-a)

O trotinetă roșie

— Ovidiu! Ovidiu unde umbli?
— Sînt aici mamă.
— Ce cauți toată ziua pe stradă?
— Mă uit la băiatul vecinului, care aleargă cu trotineta. Ce trotinetă frumoasă are. E roșie, mamă.
— Lasă Ovidiu...
Și mama strînge amarnic pumnii.
— Noi... știi, nu avem, Tata muncește din greu pentru o bucată de pîine. Salariul unui muncitor abia ajunge de azi pe mîine. E război, Ovidiu. Acum cîștigă bine negustorii și Mircea e fiu de negustor.
— Știu mamă. Tatăl lui fură de la săraci... Face speculă.

Aripi frînte de pescăruș

Întunecate treceau zilele războiului. Nevoia și sărăcia se cuibăreau în tot mai multe case. Cei plecați nu se mai întorceau. Asta o știa bine și Ovidiu. Dar el visa. El visa la trotineta roșie. Era prin 1944. Ovidiu trecuse în clasa III-lea. Locuiau la Turda. Acolo a prins el să-și mestereasă singur o trotinetă. Și într-o zi a făcut o descoperire: în groapa de la marginea orașului a găsit fiare vechi, roți și rotițe, mașini stricate. Acolo, amprenta războiului se simțea puternic. Acolo, cei săraci își adunau cîte o bucată de tablă să învelească casa descoperită în bătaia ploii. Acolo, Ovidiu a găsit rulmenți pentru trotinetă.

Era o după-amiază însorită. Ovidiu descoperise... ceva de o formă ciudată prinsă cu șuruburi și harnicul „inginer" s-a apucat de lucru. Cu o rangă de fier a prins s-o demonteze... Deodată, o detunătură... Și apoi nimic... Liniște. O liniște cumplită.

Cînd s-a trezit, la capul lui veghea mama. Totul era alb în jur. Cu miros de iod și cloroform. Pe obrazul palid al mamei se prelingeau lacrămi.
— Mamă!
— Ovidiu!
Și mîinile micuțe s-au întins să-i șteargă lacrămile. Dar o durere ascuțită i s-a înfipt în trupul micuț și slab. Și din fețele albe de tifon s-au ridicat două cioturi. Ochii măriți de groază ai copilului priveau cioturile care au fost cîndva mîinile lui. Cioturile au căzut pe patul alb de spital ca niște aripi frînte de pescăruș.
— Mamă! Mîinile l...
Și iar liniște. O liniște apăsătoare... grea... Și în mintea micuță au început să vîjîie motoare. Să explodeze mine... Mamă... Război... fasciștii... mamă... tancuri... tancuri... foc... arde... arde.... mamă... trotineta roșie...
Patru nopți în șir a vegheat mama la căpătîiul copilului schilodit. Patru nopți în șir, între viață și moarte. În delir, micul Ovidiu striga: fasciștii... tancuri... foc.

Cuvîntul „om"

— Încearcă Ovidiu... Scrie un singur cuvînt. Încearcă... E greu, știu, dar tu poți.
— Nu pot, mamă. Nu mai vreau să merg la școală. O să rîdă copiii de mine, nu vreau.
Și plînsul zguduia trupul firav al băiețelului. Urîtele file de hîrtie rămîneau albe... amenințătoare...
— Încearcă, Ovidiu. Cu mama... Uite așa: o...m.
— Nu pot... nu vreau.
— Încearcă! Trebuie! Așa... Vezi Lai scris pe o. Acum pe m. Merge. Ovidiu, vezi? Merge.
— E bine, mamă?
— Da, Ovidiu. Ai scris singur. Ai scris un cuvînt mare. Cuvîntul „om".
Și așa au trecut zile și nopți. Alături de Ovidiu a veghiat mama, sădind în sufletul schilodit al copilului încredere în propria lui putere. Au trecut luni. Războiul s-a terminat. Ovidiu mergea din nou la școală. Oameni noi. Au încercat să-l crească, să făurească din tînăra mlădiță frîntă un trunchi vînjos. Și au reușit. Și acești oameni sînt acei ce-i vor făuri lui Ovidiu Lungu cale deschisă spre viitor.

Dar Meresiev?

Sînt ani de atunci, 1957. Pe culoarele Politehnicii din Cluj e zarvă mare. E ziua vizitei medicale. Ușa se deschide din cînd în cînd și sora în halat alb apare și strigă pe rînd candidații. Ovidiu Lungu. Un flăcăiandru înalt, cu ochii mari, negri, se apropie și intră în sală. Pe umeri poartă o scurtă. Doctorul îl privește o clipă, apoi îl zorește. Dezbracă-te, ce stai. Ovidiu își scoate scurta cu mișcări sigure. Sora rămîne înmărmurită. Tînărul nu are ambele brațe pînă la cot. Doctorul, surprins de liniște din cabinet, ridică capul dintre hîrtii. Îl privește lung pe tînărul din fața lui și-și caută cuvintele.
— Tinere... te sfătuim să te înscrii la o altă facultate, știi... la Politehnică fără...
— Fără mîini, vreți să spuneți. E greu. Știu. Dar eu pot să scriu perfect. Să desenez, desen tehnic, să...
— Totuși.
— Dar Meresiev? Meresiev conduce avionul fără ambele picioare.
— Meresiev e eroul unei cărți.
— Nu. Meresiev trăiește. L-au auzit pocnetul protezelor mîi de oameni la Congresul Păcii de la Paris.
— Totuși...

În marea familie

Totuși, Ovidiu Lungu a găsit porțile înțelegerii larg deschise. I s-a aprobat comisia specială. A dat examen la desen tehnic și scris și a reușit. Perseverența cu care a muncit ani în șir, răbdarea cu care a desenat nopți la rînd, voința cu care a făcut sport, cu care a înfruntat infirmitatea, au învins. Voința unui om a triumfat. Ovidiu Lungu a ieșit inginer! E candidat de partid. Îl vor primi curînd în marea familie a comuniștilor, a acelora ce l-au dat azi posibilitatea să fie un om întreg. A acelora ce au vegheat și l-au ajutat să iasă învingător în această bătălie cu el, cu îndoiala și neîncrederea în forțele lui.

Pe Ovidiu Lungu îl cunosc și îl iubesc toți muncitorii din secția de turnătorie a uzinelor „Unirea". E cel mai tînăr dintre ei. Dar muncește cu sîrg. E mereu alături de cel ce are nevoie de sfatul lui. De curînd a făcut o inovație la cuptoarele de maleabilizare. Inovația a adus uzinei mii de lei economii. Prin mărirea capacității cuptoarelor de maleabilizare producția de fontă a crescut. Astăzi, cînd hotărîrile celui de al III-lea Congres al Partidului pun în fața oamenilor muncii sarcini sporite, și el, Ovidiu Lungu, se străduiește să realizeze în secția în care lucrează, economii, cît mai multe economii. Ovidiu Lungu e un om întreg. Asta o știe bine și el acum.

Astăzi și-a întregit mai mult ființa prin uriașa bucurie: s-a născut copilul lui. S-a născut un om, un om de a cărui viață se îngrijește astăzi întregul popor. Un omuleț a cărui copilărie trebuie să fie fericită, trebuie păzită ca nimeni să nu-i schilodească trupul și sufletul.

S-a născut copilul lui. Și viața lui ca și viața milioanelor de omuleți ce se nasc în fiecare clipă pe întregul glob pămîntesc, trebuie apărată de urgia unui nou război.

Carmen CONSTANTINESCU

Tăietorii de pădure

(Urmare din pag. 1-a)

Nu sîntem de minune, nană Dochia. Planul semestrial îl gata de mult, apoi la bușteni gater fag avem peste plan 708 mc. La derulaj — 212 mc., bușteni gater stejar — 1547 mc., lemn celuloză — 1547 mc.
— Aista-i pe deasupra cît trebue?
— D-apăi?
— Ți bine, no?

Majoritatea din brigada lui Nicolae Rusu al lui Ariton care lucrează la parchetul Chiuzoșa sînt de peste deal, din satul Firiza, sat cu 400 de focuri. Acum zece, cinsprezece ani, povestesc ei, în acest sat existau doar două mașini de cusut, două aparate de radio și cînd intra cineva-n sat cu bicicleta, se comenta în toate casele: „O venit în sat unu cu bicicleta!"

Astăzi, în Firiza sînt peste o sută de mașini de cusut, aproape 200 aparate de radio, Vasilică, băiatul lui Nicolae Rusu al lui Ariton, a avut numărul 77 la bicicletă. În sat însă sînt 94 de biciclete. S-a ridicat o școală cu 4 săli de clasă (înainte era o școală cu o sală). S-a ridicat un cămin cultural...

— Tu, Rusule, ți jumătate la unșpe, trebuie să durmiți, că de nu vă hodiniți, nu faceți mîine planul. Și planul trebă făcut, altfel dau cu cîrpătorul după voi... Sufli-n lampă Rusule... Apăi și eu am bolunzit... Mi-s-o făcut milă de voi, domnii... Noi meream la tăiat lemne cu noapte și veneam cu noapte... Voi mereți pe ziuă și veniți pe ziuă... Bine zic, eu, domni... Sufli-n lampă Rusule și vă hodiniți... O viniț binele, zău...

N. TODIRAȘ

O ședință de spiritism

Avem noi, măi oameni buni, în comerțul de stat, vreo cîteva exemplare — nu multe, e drept — dar care, dacă i-ar lua dracul mai repede, pe cuvîntul meu dacă m-aș supăra. Știți ce fac ăștia? Au oameni lor. Cum intră în magazin o marfă care este mai căutată, gata dau telefoane sau trimit vorbă la acești oameni ai lor, și ciubucul e gata. Dar de multe ori afurisiții ăștia vînd marfa chiar din depozit. Tu, care n-ai relații, care nu vrei să dai ciubuc, treci în fiecare zi pe la magazin. Întrebi: au venit biciclete de damă? Au venit, tovarășe. Au venit ieri Dar s-au vîndut... Cum dracu s-au vîndut ieri, că am fost și ieri pe aici și mi-ați spus că nu v-au sosit? Ce să-ți fac, s-au vîndut...

Asta i s-a întîmplat unui coleg al meu la magazinul de articole tehnice din piața 1848 (responsabil, un anume Avedisei).

Despre această temă am vrut să scriu în numărul ăsta. M-am dus la secretarul de redacție. A salutat propunerea și m-a avertizat ca materialului să fie cu spirit, cu umor, cu multă satiră. Las pe mine, i-am răspuns. Și m-am apucat de scris. Scrie cu umor, dacă poți. Umorul nu venea de loc. Am început să mă plimb în jurul biroului și să întreb:
— Unde ești, umor?
Nimic.
— Unde ești satiră?
Nimic.
— Unde ești spirit?
*Cum nimic? M-am cutremurat de

IN AJUNUL ZBORULUI OMULUI IN COSMOS

(Urmare din pag. 1-a)

constituie un țel permanent urmărit de cosmonautică.

Pe o orbită circulară satelitul se află permanent la aceeași distanță de centru și, deci aproximativ, și de suprafața Pămîntului. Elementele unei orbite circulare sînt mai simple și pot fi calculate mai ușor. Aflîndu-se permanent la aceeași înălțime, elementele care influențează mișcarea satelitului pe orbită se mențin mai constante, cum este cazul densității resturilor de atmosferă care frînează mișcarea satelitului. Viteza unui satelit este constantă de-a lungul unei orbite circulare, pe cînd la o orbită eliptică această viteză este variabilă, fiind maximă la perigeu și minimă la apogeu. La această variație se mai adaugă și frecarea neuniformă cu atmosfera.

Legătura prin radio cu un satelit ce se află pe o orbită circulară se face în condiții mai bune.

Viitorii sateliți „staționari" destinați legăturilor radio și retransmisiilor emisiunilor de televiziune se vor mișca pe orbite circulare alese astfel încît să urmărească rotația Pămîntului, menținîndu-se permanent deasupra aceluiași punct al globului. Această situație va fi echivalentă cu cea în care stația de retransmisie s-ar afla în vîrful unui turn de cîteva zeci de mii de km. înălțime.

În condițiile unei orbite circulare sau aproape circulare se poate prevedea cu mai multă ușurință mișcarea satelitului, iar comenzile de întoarcere pe Pămînt se pot da și executa în condiții mai sigure. Știm că pentru întoarcerea pe Pămînt, coborîrea satelitului de pe orbită se face prin pornirea unui motor-rachetă al cărui jet este îndreptat înainte, frînînd mișcarea satelitului, a cărui energie cinetică scade. Acesta se angajează astfel pe o traiectorie asemănătoare cu o spirală, apropiindu-se din ce în ce de Pămînt, la frînare contribuind din ce în ce mai mult și frecarea aerului.

Pentru a putea obține o „aterizare" precisă la punctul dinainte stabilit, este necesară pornirea extrem de precisă a motorului de frînare. Această precizie înaltă se referă atît la momentul pornirii și durata funcționării motorului, cît și la dirijarea exactă a jetului de gaze.

O altă condiție a frînării, pentru o navă cu ființe vii la bord, este ca frînarea să se facă cu o accelerație suportabilă, pentru a nu pune în pericol sănătatea călătorilor. Și pentru aceasta, condiția de bază este precizia și siguranța de funcționare a motorului rachetă de frînare.

Condiții normale de viață pentru om

Această expresie este mult mai cuprinzătoare decît pare la prima vedere. Animalele au nevoie de un ansamblu de condiții de viață mult mai restrîns ca al omului. Acesta este de altfel motivul pentru care încă de la începutul erei cosmice, cu cîteva luni după lansarea primului satelit artificial al Pămîntului, în al doilea sputnik s-a putut asigura viața unui cîine timp de o săptămînă. Această realizare a reprezentat deci o cucerire definitivă.

Prezența animalelor pe bordul noii nave-satelit nu reprezintă de data aceasta decît o verificare a sistemelor destinate omului.

Modul cum se desfășoară cercetările sovietice în această direcție constituie de altfel un exemplu al grijii față de om. Pe prima navă-satelit probele au fost făcute numai cu aparatura. După succesul acestor probe și după îmbunătățirile care se vor face urmează abia să se treacă la îmbarcarea omului pe prima navă cosmică.

Comunicatele privind cea de a doua navă cosmică ne arată că „condițiile normale de viață pentru om" au fost satisfăcute într-o măsură foarte vastă.

Desigur că aceste condiții nu sînt aceleași pentru orice fel de zbor cosmic, și depind în primul rînd de durata zborului. În cazul primelor nave cosmice, un asemenea zbor nu va dura mai mult de cîteva ore, nedepășind în nici un caz cîteva zile.

In aceste condiții, omul va trebui totuși să fie apărat de toate riscurile principale ale unui zbor cosmic: accelerațiile de la pornire și întoarcere, va trebui asigurată etanșeitatea cabinei, calitatea aerului — temperatură, presiune, umiditate — hrana.

Pentru primele zboruri, de durată relativ scurtă, nu este atît de importantă libertatea de mișcare. Totuși, spațiul cabinei permite în anumite limite acest lucru.

În sfîrșit, spre deosebire de animale, la om una din principalele condiții normale de viață este asigurarea necesităților psihologice. Experiențele făcute în laboratoare au arătat cît de profund este caracterul de ființă socială al omului, faptul că singurătatea absolută poate duce la turburări psihologice grave. Astfel, una din importantele condiții de viață pentru om pe bordul navei-satelit a fost satisfăcută prin posibilitatea legăturii radiotelefonice, cosmonautul va fi în legătură prin viu grai cu baza. Mai mult decît atît, faptul că s-a pus la punct și legătura prin televiziune satelit-Pămînt, arată că există și posibilitatea legăturii inverse.

Telemăsura datelor biologice

Unul din cele mai importante elemente ale cercetărilor „biologiei cosmice" îl constituie măsurătorile făcute asupra funcțiilor organismului în condiții reale, care nu pot fi obținute decît pe bordul navelor cosmice. În această categorie de condiții reale intră în primul rînd **imponderabilitatea**, care este condiția specifică întîlnită în timpul zborului navelor cosmice. La pornire mai apar accelerații însoțite de vibrații și zgomote extrem de puternice provenind din funcționarea motoarelor rachetă. La înapoiere, frînarea produce accelerații intense însoțite de o încălzire foarte puternică provenită din frînare și din frecarea cu atmosfera.

In aceste condiții, încă neîntîlnite pe Pămînt și care puteau fi reproduse numai parțial, determinarea reacțiilor fiziologice ale organismului prezintă un interes major. Măsurarea acestor reacții este însă o problemă foarte dificilă. Cei care sînt cîtuși de puțin familiarizați cu aparatura medicală modernă pot aprecia ce înseamnă înregistrarea unei electrocardiograme pe bordul unei nave cosmice. Curenții biologici, cu o intensitate fantastic de slabă, produși de inimă în timpul funcționării ei, sînt detectați, amplificați și măsurați chiar pe bordul navei-satelit. Rezultatul măsurătorii se transmite apoi pe Pămînt.

Această realizare constituie ea singură o minune a electronicii moderne. Și această minune nu este unică. De pe nava-satelit s-a mai transmis și temperatura, pulsul, ritmul respirației și chiar presiunea sîngelui. Oamenii de știință știu acum dacă în timpul lansării „crește tensiunea" și cum se comportă această „tensiune" în condițiile imponderabilității.

Cu prilejul zborului celei de a doua nave-satelit sovietice, biologia cosmică a marcat un eveniment istoric memorabil: prima înregistrare completă a comportării unui organism animal în condițiile unei imponderabilități prelungite. Filmul și banda de magnetofon vor păstra înregistrarea acestei experiențe memorabile.

O înălțime sigură

Înălțimea de 320 km. a orbitei a fost aleasă în cadrul programului de cercetări dinainte stabilit. Ea reprezintă tocmai înălțimea la care va începe procesul de frînare pentru orice navă cosmică ce se va întoarce pe Pămînt. Experiența celei de a doua nave-satelit reprezintă astfel o cucerire definitivă, general valabilă pentru întoarcerea oricărei nave cosmice.

De asemenea, nu trebuie uitat faptul că Pămîntul este înconjurat de cîteva centuri de radiații care prezintă un risc pentru ocupanții navelor cosmice. În cazul sateliților artificiali ai Pămîntului, acest risc se evită stabilind înălțimea orbitei astfel încît aceasta să nu intre în centurile de radiații.

Aceste centuri formează o „zonă interzisă" pentru sateliți, care se întinde aproximativ de la 500 la 55.000 km. înălțime.

Pentru navele cosmice care vor trebui să străbată aceste centuri în drumul lor către alte corpuri cerești, riscul este mai redus, deoarece străbaterea centurilor va fi făcută în timpul cel mai scurt cu putință. Această expunere scurtă, combinată cu blindaje adecuate, vor asigura protecția călătorilor față de radiații.

Noua navă-satelit sovietică consolidează un pas hotărîtor în vederea primei călătorii a omului în Cosmos deschizînd o eră nouă a cosmonauticii, în care au devenit posibile călătoriile cosmice în circuit închis, cu întoarcerea cosmonavelor pe Pămînt. Impresionanta siguranță și desfășurarea logică, pas cu pas a cuceririlor sovietice, ne dau certitudinea că data acestei prime călătorii nu mai este îndepărtată.

Ing. A. NEGREA

Strelka și Belka — primii navigatori cosmici care s-au înapoiat pe pămînt

Manevre...

Willi Brandt nu-i un anonim. El este binecunoscut opiniei publice internaționale. Numele lui este strîns asociat în mintea oamenilor cu acțiunile mîrșave desfășurate în Berlinul occidental de către cercurile agresive din Apus.

Willi Brandt, momentan cu o legitimație de social-democrat, este un zelos adept al războiului rece. Nici măcar nu ascunde aceasta. Necazul cel mare al lui Brandt îl constituie însă faptul că în activitatea lui este eclipsat de Adenauer.

Dar Willi Brandt, primarul Berlinului occidental a pornit la bătălie pentru a se situa pe primul loc, în Germania occidentală, în lupta pentru intensificarea războiului rece și a provocărilor împotriva statelor socialiste.

Cu ajutorul „prietenilor" săi mai influenți el a reușit să impună numirea sa drept candidat, din partea P.S.D.G., pentru funcția de cancelar.

Intîmplător sau nu, cu numai două zile înainte de desemnarea lui Willi Brandt, trupele americane din Berlinul occidental au făcut o serie de exerciții militare. Scopul lor nu este dezvăluit de agenția „Associated Press": „Pentru cazul izbucnirii unor dezordini". După cum ne informează aceeași agenție „trupele au folosit pușcași, tancuri și un elicopter pentru crearea unei perdele de fum. Pușcașii au aruncat „mingi de baseball" care, în cazul unor dezordini reale, vor conține un produs „iritant". Un ofițer a declarat că nu poate da mai multe precizări, probabil pentru motive de securitate".

Ciudatele manevre ale trupelor americane nu pot să nu dea de gîndit.

Popoarele sînt însă vigilente și vor ști să dea replica necesară oricăror uneltiri împotriva păcii. Planurile agresive ale dușmanilor păcii au eșuat și în trecut, ele vor eșua și de aci înainte.

David și Goliat

O telegramă lapidară transmisă de unele agenții de presă din occident anunță că cercurile conducătoare americane ar fi pus toate unitățile lor militare din Marea Caraibelor în stare de alertă pentru a fi gata de „orice intervenție" militară.

Știrea a fost făcută cunoscută tocmai în perioada conferinței de la San Jose a miniștrilor de Externe ai țărilor membre ale Organizației Statelor Americane. După cum se știe, la această conferință, Statele Unite au cerut să se „treacă la acțiune" în legătură cu evoluția revoluției din Cuba și lupta poporului cuban pentru apărarea independenței țării și consolidarea situației ei economice.

Intîmplător sau nu, tocmai în perioada acestei conferințe, vicepreședintele S.U.A., Nixon, a făcut o serie de declarații privind relațiile țării sale cu Cuba. Ele au atras de îndată atenția opiniei publice internaționale. Potrivit agenției „France Presse", Nixon a declarat fățiș că Statele Unite dispun de forțe de a-l înlătura pe Castro „în orice moment".

De bună seamă că dacă vom pune în balanță avioanele de care dispun S.U.A. și puștile patrioților cubani, tancurile americane și pumnii cu care țăranii cubani își vor apăra pămînturile, talerul acestei balanțe militare va atîrna în favoarea Washingtonului.

Așa că putem spune că domnul Nixon nu a apreciat greșit posibilitățile militare ale celui mai mare stat capitalist și ale micuței republici din Caraibe. Incontestabil Statele Unite sînt mai puternice!

Dar probabil că domnul Nixon știe el ce știe dacă trebuie să bată atîta toba și să amenințe că poate înghiți Cuba într-o clipită. Se pare totuși că el își dă seama că a trecut timpul cînd era suficient ca pușcașii americani să debarce undeva prin America latină pentru ca cei ce nu erau pe placul Washingtonului să fie alungați sau exterminați.

Acum, dacă cineva strănută la Washington, Havana nu mai capătă guturai!

Așa că ar fi bine că cei de la Washington s-o lase mai domol cu forța lor militară. David a crescut. Și el nu se apără numai cu praștia...

Eugen PHOEBUS

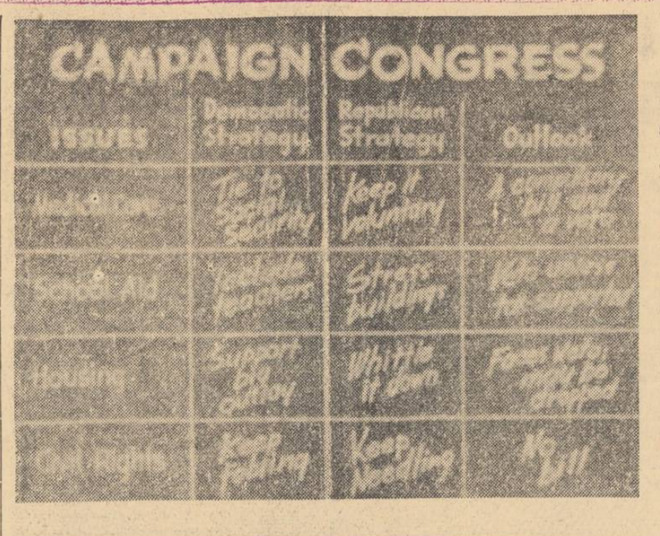

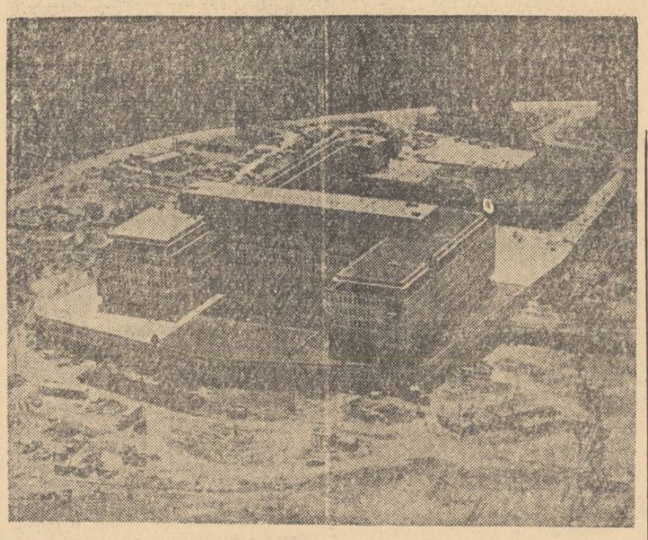

VOTURI ȘI FONDURI

Deși înaintea convențiilor celor două partide din S.U.A., Congresul și-a încetat activitatea, imediat după numirea candidaților, Congresul a fost convocat din nou. Și ca niciodată pînă acum, senatorii se declară grăbiți să discute măsuri cu privire la probleme sociale care de ani de zile zac nerezolvate. Este vorba de problema asistenței medicale, ajutorul școlilor, construcția de locuințe etc.

Explicația este simplă. Fiecare din cele două partide vrea să demonstreze că este preocupat de nevoile cetățenești. Dar să nu credeți cumva că această tactică electorală merge pînă la luarea de măsuri concrete în această privință. Așa după cum recunoaște revista americană Newsweek „nu va ieși nimic în afară de exerciții oratorice și de punerea în funcțiune a mașinăriei parlamentare. Pînă acum, scrie Newsweek, nu s-a întîmplat nimic care să dea posibilitate candidaților ce aspiră la poziții înalte să capete înfățișarea de cavaleri ai unei noi mari epoci. Totuși, Nixon, Kennedy și Johnson speră să convingă țara că ei au această înfățișare".

Pentru a nu lăsa nici o îndoială că este vorba doar de o simplă luptă pentru „înfățișarea electorală", Newsweek publică un tabel, pe care îl reproducem mai sus (foto 1) intitulat „Congresul companiei", în care se arată „deosebirile" dintre pozițiile celor două partide în problemele menționate și perspectivele concrete privind soluționarea acestora. În tabel se spune:

Problema	Strategia democraților	Strategia republicanilor	Perspective
Asistența medicală	A fi legată de asistența socială	A rămîne pe baze voluntare	O lege obligatorie și un veto (deci nimic)
Ajutor școlar	Includerea profesorilor	Accent pe construcție	Veto dacă nu se votează noi impozite (deci nimic)
Construcția de locuințe	Sprijinirea unor mari cheltuieli	Tălerea lor	Veto; probabil se va renunța (deci nimic)
Drepturi civile	A continua prezentarea de legi	A continua tergiversarea	Nici o lege

După cum se vede, democrații sînt pentru măsuri radicale acolo unde știu că, drept urmare a pozițiilor guvernamentale ale republicanilor, aceștia vor opune veto și nu va ieși nimic. Iar republicanii sînt pentru măsuri radicale în cazurile în care știu că în urma pozițiilor deținute de democrați în Congres, tot nu va ieși nimic. Astfel ambii dau impresia că ei luptă, rezultanta fiind exprimată invariabil în ultima coloană: nimic, nimic, nimic, nimic.

În timp ce pentru asemenea probleme vitale pentru poporul american nu se găsesc bani, guvernul republican al S.U.A. a propus și Congresul dominat de democrați a aprobat construirea unei vaste și costisitoare clădiri pentru C.I.A. (serviciul central de spionaj condus de Allen Dulles). Această clădire (pe care o vedeți în fotografia nr. 2) a costat pînă acum 46.000.000 dolari și mai urmează, după cum ne informează ziarele americane, să fie cheltuite alte milioane de dolari pentru finisarea interioarelor.

Pentru construcțiile de școli nu sînt fonduri, iar pentru spionii lui Dulles se fac construcții costisitoare. Și totuși nici un candidat la președinția S.U.A. nu a înscris în programul său angajamentul de a crea condiții mai bune de cazare serviciilor de spionaj.

Este greu să cîștigi voturi cu o asemenea platformă. Din nefericire însă, pentru platforma care într-adevăr aduce voturi, nu se găsesc deloc fonduri. Vorbele goale sînt considerate contribuția cea mai bună. Halal democrație!

„Umanism"

La sediul Ligii împotriva sporturilor barbare din Marea Britanie, a fost, în urmă cu cîteva zile, un dute-vino cu totul neobișnuit. Au avut loc consfătuiri, telefoanele au zbîrnîit continuu prin birouri, iar funcționarii plătiți și voluntari ai acestei onorabile organizații au redactat, cu mînă de oameni indignați, nenumărate scrisori și memorandumuri protestatare.

Ce eveniment deosebit a provocat o asemenea animație? Cumva, vreo cursă de automobile, în care automobiliștii profesioniști — siliți de goana după existență — și-au pierdut viața? Sau luptele „catch as catch can" — prinde unde poți — produs de export al modului de viață american, care produce atîtea victime în Occident? Nici una din acestea. La Liga împotriva sporturilor barbare din Anglia a produs vîlvă un cu totul alt eveniment care, de fapt, n-are nici în cîin și nici în mînecă cu sportul. Onorabilii gentlemeni din conducerea Ligii au sărit ca arși doar cînd au aflat că a fost lansată și readusă pe Pămînt nava cosmică sovietică cu animale la bord.

Erijîndu-se în oameni care dețin monopolul umanismului, gentlemenii din Liga împotriva sporturilor barbare au redactat, pînă la urmă, scrisori prin care au protestat energic împotriva folosirii unor animale care să fie duse „în vîrtej în jurul Pămîntului în spațiul cosmic". Ei au cerut ca „viitoarele experiențe să fie efectuate cu ființe omenești și nu cu animale".

Agenția Reuter, care a transmis pe larg această informație, nu dă amănunte cu privire la persoanele care cer efectuarea experiențelor pe oameni și nu pe animale.

În clipele de mare entuziasm și admirație cu care a fost primită în Anglia vestea noilor realizări sovietice în cercetarea spațiului cosmic, Liga împotriva sporturilor barbare nu a fost singura care a adus un ton distonant. I-a ținut isonul și o altă organizație: „Asociația împotriva vivisecției și pentru protecția animalelor". Într-un comunicat dat presei de această asociație, reluat de agenția France Presse, se încearcă și ponegrirea transmiterii imaginilor televizate din Cosmos care, chipurile, „au arătat limpede spaima și încordarea" celor doi cîini.

Astfel de lătrături — pardon, reacții — și, mai ales, reclama care li s-a făcut demonstrează dorința unor anumite cercuri din Occident de a diminua cît de cît efectul uriaș pe care strălucitul succes al științei și tehnicii sovietice l-a avut asupra opiniei publice mondiale. Dar încercarea este sortită eșecului și are efectul bumerangului. Ea dovedește numai stupiditatea și concepțiile retrograde ale unor asociații engleze și naivitatea celor care le-au folosit ca afiș de propagandă.

In occident crește necontenit

Curba criminalității infantile

Ziarele și agențiile occidentale aduc tot mai multe amănunte, în săptămînile din urmă, cu privire la creșterea criminalității în țările capitaliste. Deosebit de îngrijorător este însă faptul că acest fenomen ia extindere mai ales în rîndul tineretului.

Un incident semnificativ pentru moravurile care domnesc în rîndurile tinerilor de bani gata din Occident este relatat de ziarul „St. Gallen Tagblatt". Acesta își informează cititorii despre un puternic scandal care s-a defășurat în fața unui bar din Basel. O bandă de tineri huligani, în stare de ebrietate, au atacat, fără nici un motiv, persoanele aflate într-un automobil. Unul din călători, un bătrîn în vîrstă de 60 de ani, a fost grav rănit și a fost nevoie de transportarea lui urgentă la un spital.

La un moment dat călătorii au reușit să înlăture atacul și să fugă cu o mașină. Ei au fost însă ajunși de banda tinerilor huligani la o întretăiere, unde mașina a fost nevoită să oprească.

Atacul a reînceput. Huliganii nu s-au mai mulțumit însă de această dată cu maltratarea celor trei călători. Ei au trecut la distrugerea sistematică a mașinii.

Într-un tîrziu și-a făcut apariția și poliția; au fost arestați trei tineri; ceilalți din bandă au reușit să fugă.

Să presupunem însă că cei fugiți vor fi prinși pînă la sfîrșit. Să admitem că și alte bande de huligani vor fi făcute inofensive. Se va pune însă capăt prin aceste acțiuni poliției unui fenomen care capătă tot mai multă amploare? Nicidecum.

Fenomenul intensificării criminalității în țările capitaliste nu poate fi curmat atîta vreme cît continuă să acționeze cauzele care țin de esența societății burgheze în putrefacție. Datele statistice arată o permanentă creștere a curbei criminalității în țările apusene.

Edgar Hoover, conducătorul Biroului Federal de Investigații (F.B.I.), a vorbit, de curînd, despre creșterea simțitoare a criminalității în Statele Unite. El a relatat că în orașele americane, care au o populație de peste 25.000 de locuitori, numărul crimelor săvîrșite în cursul primelor șase luni ale acestui an a crescut cu 9 la sută față de perioada corespunzătoare a anului trecut. În orașele mai mici s-a înregistrat o sporire de numai 7 la sută!

În statisticile date publicității de Hoover se arată că în primul semestru al acestui an numărul atacurilor banditești a crescut cu 13%, al spargerilor cu 12%, al furturilor mai mari cu 8%, al omorurilor cu 6%, al furturilor de automobile și al violurilor cu 5%. Hoover specifică faptul că sporirea numărului de crime este un fenomen care poate fi înregistrat în toate regiunile Statelor Unite.

Șeful F.B.I.-ului arată mai departe că în orașele mari s-au înregistrat 462.396 cazuri de „atingeri aduse dreptului de proprietate". Aceasta înseamnă că în primul semestru al anului 1960 au fost săvîrșite cu 40.000 mai multe spargeri în comparație cu anul anterior. Pagubele provocate în urma acestor acțiuni se ridică la cel puțin 134 milioane de dolari.

Cauzele acestei situații sînt multiple. Una dintre cele mai importante fără îndoială, decurge din educația nesatisfăcătoare, sau greșită, care este dată tineretului. La acest capitol s-ar putea vorbi despre educația „artistică" pe care o primește tineretul prin intermediul cinematografului și televiziunii.

În Statele Unite, ca și în numeroase alte țări capitaliste, presa relatează în repetate rînduri despre cazurile unor tineri care au săvîrșit diferite crime în urma vizionării unor spectacole.

Iată un caz recent, de acest gen. Pe străzile orașului Oakland din California a avut loc o adevărată bătălie între cîteva sute de tineri.

Totul a pornit de la vizionarea unui film de groază. Probabil că proprietarul sălii pusese la intrare binecunoscutul afiș: „Interzis pentru tineri pînă la 25 ani"...

Către sfîrșitul spectacolului o parte din tineri a început să vocifereze și să strige din ce în ce mai tare. Patronul, de teamă, a fost nevoit să oprească rularea filmului. Aceasta a constituit însă parcă un adevărat semnal al începerii vandalismelor.

În cîteva minute tinerii au distrus aproape în întregime sala de spectacol. Ei au ieșit apoi în stradă și au început să se bată între ei.

Cînd a sosit poliția, aceasta a reușit să aresteze pe cîțiva dintre huligani.

Nici prin aceste arestări nu se va putea opri însă creșterea curbei criminalității.

DE PRETUTINDENI

ÎN GOLFUL Gdansk din Marea Baltică a fost descoperită recent de către o echipă de specialiști, epava unui vas cu pînze datînd din secolul al 18-lea. Vasul a fost un fel de bric, cu lungimea de 40 m. și lățimea de 8 m. Epava a fost găsită la o adîncime de 60 metri la cîțiva km. de coastă.

●

„ZIARELE vechi sînt un nutreț ideal pentru animale", *scria nu de mult ziarul american „Wallstreet Journal". În această afirmație, ziarul se referă la experiența din unele țări scandinave, în care ziarele vechi, sărate și cu un adaos de vitamine, sînt folosite pentru hrana vitelor.*

Se afirmă că unii dintre editorii de ziare burgheze intenționează să adauge vitamine în masa de celuloză înainte de fabricarea hîrtiei. În acest fel, ei nădăjduiesc nu numai să îmbunătățească calitățile „nutritive" ale publicațiilor lor, dar mai ales să sporească tirajul acestora...

●

MII de locuitori din Londra au acum — lucru desigur ciudat — tenul închis. Să nu credeți însă că s-au bronzat undeva sub soarele dogoritor al Africei. Au reușit s-o facă fără să părăsească hotarele țării. Tenul de culoare închisă este acum la modă. Cîteva borcane cu cremă „specială" dau pielei feței nuanța dorită, înlocuind astfel o călătorie costisitoare în Sud. Însă moda nouă nu este lipsită de riscuri. Căci dacă în dorința de a fi la înălțimea modei, unele amatoare se vor întrece cu măsura și vor folosi prea multă cremă, ele ar putea fi luate drept „femei de culoare". Și este știut că din cînd în cînd în presa engleză apar știri care dovedesc existența discriminării rasiale în insulele britanice.

●

ÎNTRE localitățile Atali și Isihoma din Japonia circulă un tren care, deși merge pe șine obișnuite de cale ferată, nu dispune de locomotivă, ci e... tras de oameni. Bărbați deosebit de puternici trag garnitura pe drumul drept și cei în pantă iar pe locurile unde calea ferată coboară se urcă în tren să se mai odihnească. Acest tren sui generis, care circulă pe o distanță de 11 km. — pe care o străbate în 2 ore — nu este o rămășiță a trecutului, ci a fost înființat recent. El ilustrează, cum nu se poate mai grăitor, pînă unde merge exploatarea oamenilor muncii în Japonia.

●

POTRIVIT statisticelor, consumul de bere crește în lumea întreagă. Această creștere are loc nu numai pe seama vinului sau a altor băuturi alcoolice, dar și pe seama băuturilor nealcoolice. Chiar și într-o țară clasică a consumului de vin cum este Franța, consumul de bere a crescut cu 11 la sută. Belgia deține recordul la consumul de bere socotit pe cap de locuitor cu 117 l. bere pe an.

●

HOTELUL parizian „Normandie" este preferat de turiștii americani în vizită în capitala Franței. Recent, în holul hotelului a apărut următorul anunț foarte semnificativ: „În cazul cînd unii dintre prea stimații noștri clienți sînt tentați să la cu ei ceva din argintăria hotelului... rugăm să procedeze cu multă discreție întrucît punem mare preț pe bunul nume al clienților noștri!".

●

O LUCRARE colectivă, efectuată timp de cinci ani de către astronomi din diferite țări, se apropie de sfîrșit. Este vorba despre un catalog al stelelor cu luminozitate slabă, care s-a întocmit sub coordonarea observatoarelor astronomice Pulcovo (Leningrad) și un observator american. La observațiile necesare întocmirii catalogului au participat oameni de știință de la 12 observatoare, printre care U.R.S.S., R.P.R., S.U.A., Franța, Polonia, Suedia, etc.

●

LOCUITORII de pe insula Madagascar prețuiesc mult un gigantic arbore, arborele plinii, numit și „mama pădurii". Acest arbore ajunge la 20 m. înălțime, iar circomferința sa este de 50 m. Arborele este populat de mii și mii de insecte, păsări și animale mici, iar în uriașa sa scorbură se poate amenaja un garaj în care să încapă cîteva automobile.

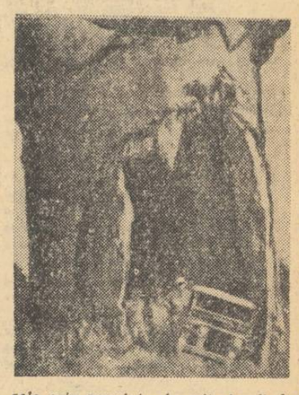

●

ÎNTR-O regiune din India a izbucnit o adevărată epidemie de „căsătorii". Într-un termen extrem de scurt, o lună, au fost încheiate nu mai puțin de 2.000 de căsătorii. Cifră neobișnuită pentru aceste locuri într-un interval de timp atît de scurt. Și toate acestea pentru că astrologii au prezis că în perioada respectivă constelația stelelor promite însurăteilor o căsnicie fericită și viață lungă.

●

NOUĂ mistreți s-au sinucis, aruncîndu-se unul după altul de pe o stîncă înaltă de 40 m., pe șoseaua Tetovo-Kacanik din Macedonia. Mai mulți turiști au asistat, îngroziți, la această sinucidere colectivă. Mistreții au fost, pe cît se pare, urmăriți de unul sau mai mulți urși deosebit de puternici.

AVIAȚIA pune în valoare pășunile alpine

Ne-am obișnuit să vedem aviația venind în ajutorul agriculturii pentru rezolvarea unor „probleme delicate": distrugerea dăunătorilor, plivitul chimic, stropirea viilor și livezilor. Avioane și elicoptere amenajate special execută aceste lucrări pe scară din ce în ce mai mare, spre satisfacția deplină a celor interesați. În curînd, aviației noastre agricole îi va reveni o nouă sarcină: distribuirea îngrășămintelor minerale deasupra pajiștilor și golurilor de munte, ce vor fi transformate în pășuni de mare productivitate.

Deoarece, asigurarea bazei furajere constituie una din condițiile principale pentru atingerea belșugului de produse animale, specialiștii din Institutele de cercetări s-au ocupat intens în ultimul timp de problema bazei furajere. În cursul cercetărilor pentru sporirea rezervelor de pășuni și pentru mărirea cantității de nutreturi, oamenii de știință din agricultură au găsit mijlocul de a pune în valoare, pe o cale nouă, pășunile cu ierburi fără valoare nutritivă din pajiștile și golurile de munte. În adevăr, dacă aceste pajiști de munte sînt tratate cu îngrășăminte chimice, compoziția vegetației lor se schimbă într-un timp foarte scurt și se obțin mari sporuri de nutreturi, cu un preț foarte scăzut. De pildă, în raionul Paring se găsesc suprafețe întinse acoperite cu ierburi fără valoare nutritivă, ca năgara sau țepoșica — pajiști mari și dese, dar cu plante de calitate inferioară. Deoarece ierburile valoroase din aceste pajiști nu ating nici 10 la sută, producția pășunilor din Paring este scăzută. Afară de aceasta, în a doua jumătate a verii, iarba se usucă, se întărește și animalele n-o mai pot mînca.

Căutînd metode rapide și ieftine pentru ameliorarea acestor pășuni, cercetătorii au experimentat aplicarea îngrășămintelor chimice — azotat de amoniu și superfosfat. Consecințele aplicării îngrășămintelor au fost uimitoare: vegetația se schimbă și plantele folositoare o nutrețul lui locul năgarei. La 45 de zile de la data aplicării îngrășămintelor, speciile de plante valoroase au crescut, pe loturile experimentale, de la 4 la 63 la sută.

În al doilea an după aplicarea îngrășămintelor, iarba a început să crească îndată după topirea zăpezilor, într-un ritm cu atît mai rapid cu cît doza de îngrășămînt azotat a fost mai mare. Ierburile au format tufe bogate, cu înălțimea de aproape un metru, iar năgara a scăzut pînă la 1,5 la sută, în timp ce speciile de ierburi valoroase au crescut pînă la 98 la sută. În aceste condiții, producția de iarbă crește de la 3.500 kg. la 21.000 kg. la hectar.

Explicația acestei uimitoare transformări stă în faptul că aplicarea îngrășămintelor chimice modifică aciditatea solului și creează noi condiții de viață, nefavorabile pentru negară, dar favorabile ierburilor valoroase. Acestea din urmă existau pe teren și înainte de aplicarea îngrășămintelor, dar nu aveau condiții favorabile de creștere. În noile condiții create, prin aplicarea îngrășămintelor chimice, semințele ierburilor valoroase germinează în masă și astfel se creează o vegetație de o structură nouă, o pășune de preț.

Dacă ținem seama de faptul că aplicarea îngrășămintelor chimice pe aceste pășuni alpine trebuie făcută doar odată la 3 ani, economia noii metode și foloasele ei sînt remarcabile. Cît privește împrăștierea îngrășămintelor chimice pe aceste pășuni alpine, ea se va face — după cum am arătat la începutul acestor rînduri — cu ajutorul aviației utilitare.

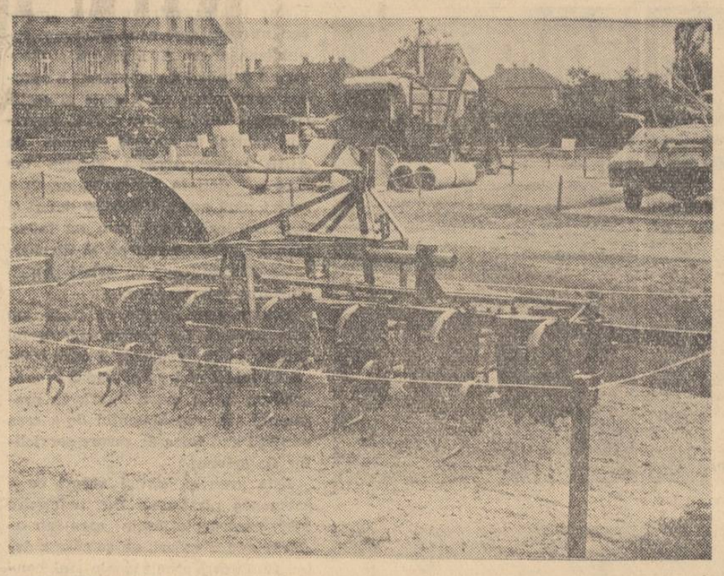

NOUTĂȚI TEHNICE

Colectivul de muncă al uzinei Agrostroj din Rudnice nad Labe (R.S. Cehoslovacă) a sărbătorit de curînd 80 de ani de la întemeierea întreprinderii. În anii construcției socialiste, muncitorii și tehnicienii vechii întreprinderi cehoslovace au introdus în fabricație o serie de noutăți tehnice. Una dintre acestea este mașina pentru semănatul sfeclei și a altor semințe mari de plante rădăcinoase. Mașina însămînțează la distanța dorită, ușurînd astfel operația de rărire a semănăturilor. Dacă se folosesc semințe cu o singură germinație, atunci această operație — dealtfel cea mai grea — dispare.

În fotografia alăturată: noua mașină de semănat sfecla.

Pe urmele unui mare secret al vieții

● Cel mai mic laborator natural cu rol cosmic ● Conserve de soare ● Fotosinteza artificială și bucătăria astronauților ●

Se vorbește adesea de creșterea producției, de ameliorarea metodelor tehnice pentru transformarea materiei prime. În industria alimentară, materia primă o constituie aproape în întregime plantele, pentru că lumea animală este și ea legată de cea vegetală.

În prezent creșterea randamentului culturilor agricole și vegetalelor constituie un obiectiv important al oamenilor de știință. Desigur, realizări prețioase s-au obținut în ultimul timp. Amintiți-vă de metodele agrotehnice sovietice miciuriniste, de stimulatorii creșterii plantelor sintetizate recent, de succesele îngrășămintelor agricole, în special cele bacteriene. Dar toate acestea sînt realizări infime pe lîngă posibilitățile grandioase pe care le deschide dezlegarea unuia din cele mai mari secrete ale naturii, cel al fotosintezei.

O poveste din „Guliver"

Sînt mai bine de 50 de ani, de cînd celebrul botanist rus K. Timiriazev a prezentat un raport științific epocal asupra fotosintezei, la Academia regală din Londra. Timiriazev, și-a început raportul său citind un episod foarte ciudat din romanul „Călătoriile lui Guliver", al scriitorului englez Jonathan Swift: „Cînd Guliver vizită pentru prima oară Academia din Lagado, a rămas deosebit de surprins zărind un omuleț uscățiv, care contempla în extaz un castravete închis ermetic într-un recipient de sticlă. Întrebat de Guliver ce urmărește prin această observație meticuloasă, savantul slăbănog răspunse: „Sînt opt ani de cînd studiez viața castravetelui, sperînd să descifrez enigma captării energiei solare de către plantă".

„Un astfel de exemplar aveți și dv. înaintea ochilor — a spus la Londra Timiriazev. Mi-am petrecut 35 de ani, cercetînd nu un castravete, ci o frunză verde — ceea ce este de fapt același lucru. M-am străduit să găsesc soluția fotosintezei, cel mai mare secret al lumii vegetale".

În celebrele sale lucrări, Timiriazev a subliniat deosebita însemnătate a fenomenului de fotosinteză, prin care se creează în plante substanțele nutritive necesare vieții tuturor organismelor. Timiriazev a explicat, pentru prima oară, mecanismul fotosintezei, arătînd că acesta constă într-un proces de fotochimie, în care substanțele chimice se transformă în alte substanțe organice, sub influența razelor luminoase.

Dirijarea consumului de energie solară

Deși este *„cel mai mic laborator natural cu rol cosmic"*, planta verde reușește să producă, dintr-o materie primă rudimentară, zahăr și amidon, făină și albumine. Randamentul acestui „laborator verde" este însă slab față de energia solară și resursele imense de gaz carbonic pe care le are la dispoziție. Să facem o socoteală simplă. Atmosfera pămîntului conține în permanență aproximativ 2.200 miliarde tone de gaz carbonic. Cît asimilează vegetalele din această cantitate? Cercetările au arătat că flora de pe tot globul nu consumă anual decît cel mult a patra parte. Dar energia solară? În fiecare secundă soarele emite o cantitate de energie de 9×10^{22} calorii, egală cu aceea produsă prin ardere a 11.000.000 tone de cărbune, iar pe an o cantitate de căldură de 3×10^{30} calorii (deci un număr de 31 de cifre zero).

Din nefericire, plantele nu consumă într-un an decît 0,5 pînă la 1 la sută din această energie astronomică.

Cercetările savanților sovietici au demonstrat că plantele pot fi determinate să consume mult mai multă energie solară și gaz carbonic, realizîndu-se astfel o sporire a recoltei de zece ori mai mare decît cea actuală.

Savantul sovietic Anatole Nikiforovici a realizat astfel, prin îmbogățirea aerului cu bioxid de carbon, o intensificare a fotosintezei și o mărire considerabilă a producției. În țara noastră, în cadrul laboratorului de fiziologia plantelor de pe lîngă I.C.A.R. cercetătorii romîni studiază metoda sovietică preconizată de Borodulina, privind acumularea în frunze a compușilor carbonului.

Aerul — sursă de materii prime

O altă cale pe care se merge este cea care va duce la imitarea procesului fotosintezei în laborator. Nu este posibil — se întreabă savantul — să creăm materii prime organice fără a recurge la plante? Nu se poate oare ca, imitînd plantele, să fabricăm alimente, combustibil și fibre textile, direct din aer, apă și substanțe minerale?

Fotosinteza artificială ar putea fi mult mai eficace decît cea naturală, obținîndu-se, cu ajutorul ei, materii prime de zeci sau de sute de ori mai rapid decît se acumulează în natură.

S-au făcut numeroase lucrări în acest domeniu și primele rezultate sînt extrem de promițătoare. Savantul sovietic A. N. Terenin, luminînd pelicule solide de coloranți sub formă de pulbere, a reușit să provoace transformări ale energiei luminoase. Aceste fenomene electrice nu reprezintă decît realizarea artificială a primei etape a fotosintezei în afara frunzei vii. Acad. Kursanov și prof. Nikiforovici au reconstituit și alte etape ale fotosintezei. După sfărîmarea unei alge minuscule în grăunțe de clorofilă, ei au reușit să descompună apa în oxigen și hidrogen sub influența radiațiilor luminoase. Aplicînd metoda izotopilor radioactivi, savanții Vinogradov și Teis au stabilit că oxigenul produs în cadrul fotosintezei provine nu din descompunerea bioxidului de carbon, așa cum se credea înainte, ci din descompunerea apei cu ajutorul luminii.

Și în alte țări numeroși savanți au obținut realizări remarcabile în problema fotosintezei. Astfel sînt Daniel Arnon din Statele Unite, Bose din India, A. Hill din Anglia etc. Un progres însemnat îl constituie astfel realizarea fotosintezei cu ajutorul clorofilei extrase din plante, care a fost efectuată de prof. Arnon. Din aer, apă și lumină, cu ajutorul grăuntelor de clorofilă, a fost produsă sinteza amidonului!

Ce vor minca astronauții!

Tot fotosinteza dirijată va rezolva și problema alimentației viitorilor astronauți. În acest sens s-au întreprins experiențe ingenioase la unul din institutele cosmonautice din Uniunea Sovietică. Este extrem de interesant cum plante acvatice microscopice pot „produce" cantități de oxigen enorme în raport cu dimensiunea lor. Calculele au arătat că 200 kg. apă, conținînd 11 kg. alge, vor putea asigura fiecărui membru al echipajului cantitatea necesară de oxigen și 500 gr. alimente pe zi.

Academicianul Parin vede astfel soluționată alimentația pe navele interplanetare unde *„într-un fel de microcosmos se vor crea substanțe nutritive pe baza fotosintezei"*.

Astfel, fotosinteza, una din cele mai mari enigme ale biologiei, își dezvăluie tainele în zilele noastre, promițînd realizarea celor mai fantastice visuri ale omenirii.

Eris ROMAN

Energetica viitorului

(Urmare din pag. I-a)

prin dirijarea reacțiilor nucleare, vor face posibile realizări care ni se par încă fantastice astăzi ca: modificarea climei, a curenților oceanici, călătoriile cosmice pe distanțe mari, stațiuni locuite de oameni pe alte corpuri cerești.

Prima etapă a cuceririi energiei nucleare a fost marcată de dirijarea procesului de fisiune: nuclee grele se transformă în nuclee mai ușoare, cu degajare de energie termică și de particule radioactive. Combustibilii de fisiune sînt uraniul și toriul. Rezervele de uraniu și toriu sînt însă restrînse. Dacă pentru producerea energiei s-ar folosi pe glob numai combustibil nuclear fisionabil de tip „clasic", el s-ar epuiza în 200 de ani. Cam aceeași perioadă o mai pot asigura și rezervele mondiale de cărbune și de țiței. Este evident că aceste surse nu pot asigura necesitățile de energie pentru un viitor mai îndepărtat. După cum se întîmplă însă aproape întotdeauna, și de data aceasta progresul științei a luat-o cu mult înaintea necesităților imediate. Oamenii de știință au început să realizeze

Reacții termonucleare dirijate

Acestea vor rezolva problema energiei pentru o perioadă îndelungată. Ele vor permite producerea unor cantități uriașe de energie, pornind de la un combustibil nuclear ieftin și practic inepuizabil. Acest combustibil este HIDROGENUL GREU DIN APĂ.

O reacție termonucleară se produce prin contopirea, fuziunea a două nuclee mai ușoare, care dau naștere unui nucleu mai greu, cu degajare de energie termică și de neutroni. În cazul de care ne ocupăm va fi vorba de un proces de transformare a hidrogenului în heliu. Astfel, două nuclee de hidrogen greu, deuteriu, pot fuziona, dînd naștere unui nucleu de heliu și eliberînd un neutron și o cantitate de energie de 3,25 milioane de electron.volți. Această energie este mult mai mare decît cea degajată de reacțiile de fisiune, și ceeace este de asemenea foarte important, producerea ei nu dă naștere la deșeuri radioactive.

Pentru ca o asemenea reacție de fuziune să aibă loc sînt necesare condiții cu totul speciale. Pentru ca două nuclee să fuzioneze, ele trebuie să se ciocnească foarte violent. Aceasta înseamnă că ele trebuie să aibă viteze extrem de mari, deci gazul format din aceste nuclee trebuie să aibă o temperatură extrem de înaltă, de milioane de grade. De alci numele de reacție termonucleară. De altfel nu este suficient ca nucleele să aibă viteze mari. Spațiul liber care desparte nucleele gazului încălzit este imens în comparație cu dimensiunile lor. Pentru ca ele să aibă șansa de a se ciocni este necesar ca ele să fie cît se poate de apropiate, deci gazul respectiv să fie sub o presiune uriașă, de sute de mii de atmosfere, presiune mai mare decît aceea din interiorul unui obuz care explodează. Pînă de curînd, aceste condiții extreme nu puteau fi întîlnite decît în interiorul stelelor și al bombelor cu hidrogen. În bombele cu hidrogen căldura și presiunea necesară sînt produse de către niște bombe atomice „clasice", cu fisiune, care declanșează reacția de fuziune a deuteriului. Energia degajată prin fuziune duce la mărirea temperaturii și a presiunii, accelerînd procesul de ciocnire și fuziune a nucleelor. În aceste cazuri însă procesul are loc extrem de rapid și este necontrolabil. Din acest motiv una din cele mai importante preocupări ale oamenilor de știință este stăpînirea, controlarea reacției de fuziune. Astfel, în ultimul timp oamenii de știință sovietici au pus la punct instalații care au ca scop producerea unor reacții termonucleare controlate.

Spre deosebire de centralele atomo-electrice obișnuite, în care energia electrică este produsă în mod „ortodox", prin intermediul energiei termice produse de reactorul nuclear care joacă rolul de încălzitor al unui cazan cu aburi, viitoarele centrale electrice termo-nucleare vor produce energie electrică direct, fără agent intermediar, după un procedeu conceput și realizat de G. I. Budker, de la Institutul de energie nucleară al Academiei de Științe a U.R.S.S.

În plasma de deuteriu, energia degajată de reacția termonucleară duce la mărirea agitației particulelor încărcate, la mărirea energiei lor cinetice. Ele transmit această energie cîmpului magnetic, care le reține.

Rezerve nelimitate

Desigur că lucrările care duc la realizarea reacțiilor termonucleare dirijate se află abia la început. Importanța lor este însă imensă, căci viitorul omenirii depinde de posibilitățile de obținere a energiei, iar stăpînirea reacției termonucleare va pune la dispoziția omenirii un rezervor de energie practic inepuizabil.

Hidrogenul, materia primă a reacțiilor termonucleare, este elementul cel mai răspîndit din univers. Spectroscoapele, radiotelescoapele ne confirmă neîncetat prezența lui pînă la distanțe de milioane de ani lumină. El ocupă imensitatea spațiului „gol" care înconjoară stelele și galaxiile.

Pe pămînt rezerva de hidrogen greu din apa mărilor și oceanelor poate acoperi necesarul actual de energie al omenirii pentru încă o bagatelă de un miliard de ani. Din punct de vedere energetic, un litru de apă obișnuită este echivalent cu circa 400 litri de țiței. Aceasta nu înseamnă că apele vor seca. La 6000 de nuclee de hidrogen obișnuit se găsește abia un nucleu de deuteriu, o fracțiune de procent. Peste cîteva zeci sau sute de milioane de ani, după consumarea ultimului gram de deuteriu, nivelul mărilor și oceanelor va fi scăzut numai cu..., cîteva zeci de centimetri.

Cheltuielile de obținere a deuteriului din apă sînt relativ reduse, reprezentînd mai puțin de un procent din costul unei cantități echivalente de cărbune.

Chiar și astronavele viitorului vor fi propulsate cu energia termonucleară obținută pe seama hidrogenului. Acest combustibil va fi „cules" pur și simplu din drum, căci el constituie cel mai răspîndit component al materiei interstelare. Cosmonavele nu vor avea nevoie de stații de combustibili, ceea ce reprezintă un avantaj extraordinar.

★

Trăim astăzi primele momente ale unei epoci care se va extinde pînă într-un viitor foarte îndepărtat, o epocă în care nu se va mai pune problema atît de acută astăzi a obținerii energiei, în care omenirea va avea la dispoziție un potențial energetic practic nelimitat dîndu-i posibilitatea unor realizări nelimitate, epoca energiei termonucleare.

Ing. A. S.

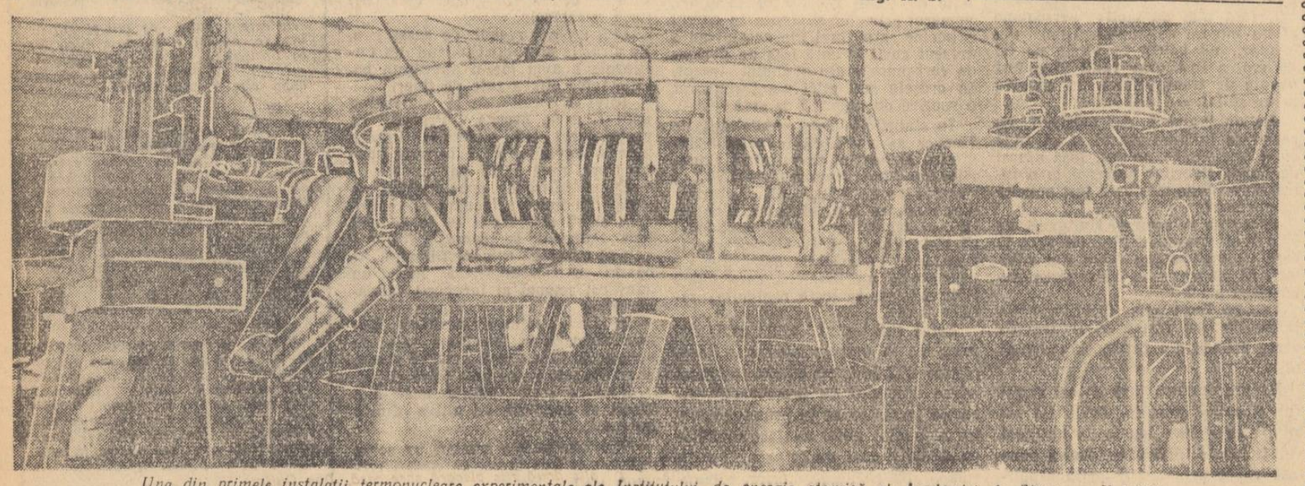

Una din primele instalații termonucleare experimentale ale Institutului de energie atomică al Academiei de Științe a U.R.S.S.

SIMPTOMELE DE ÎNCEPUT ALE HEPATITEI EPIDEMICE

Față de marea răspîndire a hepatitei epidemice în majoritatea țărilor de pe glob, fiecare își pune problema cum să evite îmbolnăvirea și, în caz, de boală, cum s-o recunoască cît mai curînd, pentru a obține o vindecare în cele mai bune condițiuni.

Într-adevăr, de o recunoaștere timpurie a hepatitei depinde foarte mult evoluția ulterioară, posibilitățile de tratament, vindecarea integrală.

De aceea este important ca pacienții sau cei din jurul lor, să se adreseze cît mai curînd medicului pentru diagnosticul precis al bolii. Or, așa cum observăm în practică, puțini se adresează din timp medicului și continuă — în plină evoluție a bolii — să circule, să lucreze, jăcindu-și cel mai mare rău lor și celor din jur. Din această cauză, majoritatea bolnavilor încep repaosul și tratamentul abia după 8—12 zile de boală.

Această întîrziere se explică prin puțina atenție care o dau sănătății lor unii oameni, dar și prin greutățile de recunoaștere ale acestei boli, care la început, este foarte polimorfă. Icterul — care atrage atenția — survine deseori după 5—10 zile de boală, fiind un semn tardiv. Unii se lasă convinși greu chiar de apariția icterului, așteptînd și lucrînd încă cîteva zile pînă se colorează bine!

Este evident o mare greșeală!

Să căutăm deci să descifrăm cele mai timpurii simptome ale hepatitei.

Această boală poate începe în mai multe feluri, astfel:

a) Uneori poate începe cu o „gripă" (așa zisul debut gripal al hepatitei). Bolnavul prezintă o febră moderată: între 37—39 grade, cu dureri musculare generalizate, capul greu, oboseală, indispoziție, lipsă de poftă de mîncare. După cîteva zile aceste simptome desagreabile dispar, s-ar părea că bolnavul se simte mai bine, dar abea acum începe icterul, boala intră, în perioada de icter!

b) Alteori boala începe cu turburări digestive: greață, vărsături, dureri la nivelul stomacului și ficatului, repulsie de alimente și bolnavul acuză de obicei prinzul ultim după care nu s-a simțit bine.

Unii cred că au făcut o toxi-infecție alimentară. Dar treptat urina se închide la culoare, și la ochi se observă un subicter, — ceeace îi pune pe calea diagnozei de hepatită.

c) Alteori boala începe cu dureri reumatice (forma reumatoidă a hepatitei epidemice) în care timp bolnavii, crezînd că au un reumatism se tratează cu variate medicații antireumatismale. Prin cîteva simple analize însă — și examen medical — diagnosticul se lămurește în 24 ore.

d) Alteori hepatita începe cu erupții pe piele, de tipul urticariei.

Acestea sînt cele mai obișnuite moduri de a începe ale hepatitei, înainte de a apare icterul.

Cunoscînd cele de mai sus, următoarele recomandații practice sînt indicate:

— Ori de cîte ori cineva prezintă simptomele de mai sus să se gîndească și la posibilitatea începerii unei boli atît de frecvente cum este hepatita, și să consulte medicul.

— Se va urmări atent urina, căci aceasta se închide la culoare — căpătînd caracterul icteric — cu cîteva zile mai înainte de a apare gălbinarea pe piele sau la ochi.

— Se va urmări atent și culoarea scleroticei, pentru a se prinde din timp, gradul cel mai ușor de subicter.

— Se va da la analiză urina pentru a se cerceta pigmenții biliari (dacă au apărut) și mai ales urobilinogenul (dacă a crescut).

— Din primele zile ale unor astfel de simptome — ca cele descrise — pacientul se va așeza la pat în repaos absolut. În acest mod va aduce cea mai mare contribuție vindecării sale. Invers, continuînd să activeze sau să circule va contribui la agravarea bolii, sau cel puțin la obținerea unei hepatite prelungite.

În toate aceste situații, ca cele amintite, consultul imediat al medicului, examenul atent al ficatului și probele hepatice efectuate, vor lămuri imediat diagnoza.

Cu aceste cunoștințe oricare din dv. veți putea contribui la recunoașterea timpurie a hepatitei și implicit, la vindecarea ei integrală și la izolarea ei precoce pentru a preîntîmpina răspîndirea ei.

Prof. dr. M. VOICULESCU

MAGAZIN MEDICAL

Carnetul psihologului

Desenul și dezvoltarea psihică a copilului

Hîrtia și creionul îi atrag pe copii de timpuriu.

La începutul „carierei" lui de desenator, copilul este preocupat în primul rînd de desen ca de un joc nou și interesant. Pe el îl atrage însăși mișcarea, actul desenării în sine. În această perioadă copilul nu simte nevoia de a desena pe un subiect ales anterior.

Însă, odată cu copilul, cresc și posibilitățile sale de a percepe și reda în desen realitatea înconjurătoare. Desigur, la început, această reprezentare va fi săracă, schematică, cu greșeli în ceea ce privește proporția și relațiile dintre obiecte. Totuși, subiectul a apărut. Mai tîrziu, copilul va învăța să redea cît mai exact și proporția, culoarea, forma și poziția în spațiu a obiectelor reprezentate.

Datorită împrejurării că toți copiii iubesc desenul ca activitate de joc, părinții au la îndemînă un mijloc prețios de a contribui la dezvoltarea intelectuală a copiilor lor, ajutîndu-i să observe cît mai exact ceea ce desenează și împărțășindu-le unele tehnici elementare de desen: cum se ține creionul și fila de hîrtie, cum se face o linie, un cerc, un om etc. Desenele copiilor reflectă lumea lor interioară și, în același timp, imaginile lor despre lumea înconjurătoare.

În același timp, desenele copiilor reprezintă un material prețios pentru cei ce vor să cunoască stadiul dezvoltării intelectuale a micilor desenatori. În linii generale, evoluția intereselor și posibilităților de reprezentare plastică a copiilor, trece prin anumite etape.

O fetiță normal dezvoltată din punct de vedere intelectual a reprezentat omul în desenul său, în felul următor: la vîrsta de 2 ani numai prin cap și picioare; la 4 ani au apărut corpul, mîinile și picioarele cu tălpi așezate în perspectivă; la 7 ani, ea a desenat omul în întregime, ținînd seama de perspectivă și precizînd toate aspectele capului.

Iată, de asemenea, cum au desenat copiii dintr-o grădiniță, o căsuță făcută din culori, cu acoperiș, podea, plafon, și doi stîlpi din față: micii preșcolari, în vîrstă de 3 ani, n-au ținut seama de subiectul propus, ci au „desenat" fie mîzgăituri fără semnificație, fie „scări" și „baioane": cei de 5 ani au înțeles semnificația modelului, l-au descris corect în cuvinte, dar l-au redat în desen schematic și cu mai puține elemente; preșcolarul de 6 ani a reprezentat căsuța cu părțile ei esențiale, dar a neglijat amănuntele. Ceilalți preșcolari mai mari, au redat, în întregime căsuța cu toate amănuntele ei.

Desigur că apariția unui desen în care omul este înfățișat numai cu cap și picioare la un copil trecut de 6—7 ani, persistența mîzgăiturilor fără o semnificație precisă la un copil de 5—6 ani, incapacitatea de a reda în linii simple cele mai comune obiecte la copii de vîrstă școlară, dau cel puțin de gîndit psihologului.

Este adevărat că micii desenatori nu pot exprima în desenele lor tot ce văd căci le lipsesc mijloacele tehnice. Dar tot atît de adevărat este că ei nu pot reprezenta decît ceea ce au văzut anterior.

Sîntem, așadar, îndreptățiți să afirmăm că aplecîndu-ne asupra desenelor copiilor, îi vom cunoaște mai bine și vom contribui la educația lor intelectuală și estetică.

Sen ALEXANDRU

De toate

● OAMENII de știință au constatat că peste 70 de boli care există în lume se propagă prin nasul sau gîtul omului.

● AERUL de mare este mai bogat în ozon decît în altă parte și prin efectul comun al razelor și al ozonului pielea se bronzează mai mult. Ozonul are și un efect bactericid, de aceea aerul de mare este deosebit de sănătos.

● ÎN CADRUL procesului de moarte „clinică", inima — oricît ar părea de surprinzător — este cel din urmă organ care se oprește și cel dintîi care își poate reveni prin metode de reanimare.

● UNA din primele operații plastice din lume a fost făcută de vechii indieni, care au încercat în urmă cu 3000 de ani să modeleze forma nasului prin alunecarea țesuturilor pielii din vecinătate.

● MICROSCOPUL a fost inventat în 1590 de Zaharia Jansen, optician din Middelburg, în dorința „de a mări cele mai mici corpuri invizibile cu ochiul liber".

● VENTUZELE sînt cunoscute din cele mai vechi timpuri, fiind menționate în scrierile antice grecești și romane; ele își mențin valoarea terapeutică și astăzi în nevralgii și dureri mușchiulare.

● NEVOIA de somn se aseamănă cu foamea, dar este suportată mult mai greu decît lipsa de hrană: în evul mediu, condamnații nu erau lăsați să doarmă și aceasta echivala cu cele mai grele pedepse.

Interesant și util de știut

● *NICOTINA conținută în tutun, este o substanță foarte toxică pentru organism. Cantitatea de nicotină existentă în 50 de țigări, ar fi suficientă pentru a*

omori un om adult, dacă ar fi administrată în stare pură printr-o injecție!

● *CĂLDURA este unul din cele mai bune calmante ale durerii. Se aplică local sub diferite forme: comprese umede, calde, termofor electric sau cu apă caldă. Este mai ales indicată în bolile cronice — durerile gastrice și intestinale și în colicile nefritice și hepatice (pietre la rinichi sau ficat).*

● *DUPĂ proprietatea de a excita secreția gastrică, alimentele se împart în excitanți puternici și excitanți slabi. Din prima categorie fac parte: carnea afumată, sărată, supa de carne, peștele sărat; legumele nefierte; condimentele: sare, piper, muștar, boia; băuturi alcoolice cu acid carbonic, cafeaua; ouăle tari, grăsimile prăjite. Excitanții slabi ai activității și ai secreților gastrice sînt: carnea slabă fiartă de vacă, viței, pasăre; plinea albă prăjită; legumele foarte fin divizate, piureuri; dulciuri, apele minerale alcaline. Prima grupă de alimente este de aceea contraindicată în gastrite sau ulcere cu hiperaciditate, preferîndu-se în aceste cazuri excitanții slabi.*

● *SOMNUL imediat după masă nu este indicat. Pentru ca digestia alimentelor să aibă loc în cele mai bune condiții, se recomandă imediat după masă o plimbare scurtă urmată de repaus, de preferință într-un fotoliu.*

● *USTUROIUL este unul din cele mai complexe alimente-medicament. Sub formă de infuzie 5 la sută preparată din bulbul de usturoi zdrobit, se poate folosi în infecții bronho-pulmonare (abces pulmonar, bronșite cronice purulente), în hipertensiunea arterială, infecții cronice ale tubului digestiv, iar în viermi intestinali (oxiuri, limbrici) sub formă de clismă.*

● *PENTRU stimularea poftei de mîncare la debili și convalescenți, plantele medicinale au efecte excepționale. Dintre acestea se pot folosi în mod special: Rădăcina de ghințură (Radix Gentianal), Ierbea pămîntului (Herba Centauri), Pelinul (Herba Absinth) sub formă de infuzii (ceaiuri) băute înaintea meselor principale cu 15—30 minute.*

Hibernația artificială și aplicațiile ei în medicină

Prin hibernare se înțelege acea stare de amorțeală sau de somn în care trec anumite animale în timpul iernii. În medicină, prin hibernație artificială sau hipotermie, se înțelege scăderea artificială a temperaturii corpului unui animal sau om, ceea ce duce la încetinirea circulației sîngelui, a proceselor de metabolism, adică a arderilor de la nivelul țesuturilor. În acest fel se creează

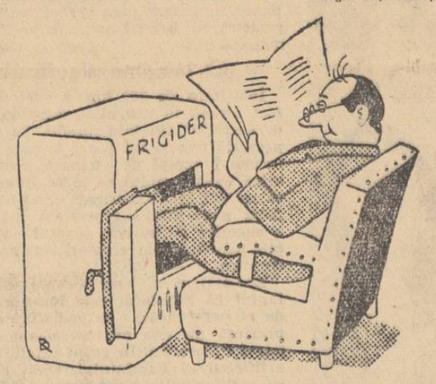

o stare specială de rezistență a organismului, păstrîndu-i-se capacitatea vitală în caz de intervenții chirurgicale grave, intoxicații și traumatisme.

Cum se explică în aceste cazuri efectele salvatoare ale hibernației artificiale, pe ce se întemeiază aplicarea ei pe scară din ce în ce mai largă în medicină?

Se știe că ceea ce caracterizează materia vie — de la viețuitoarele cele mai simple pînă la gradul cel mai înalt de perfecționare a ei, omul — este menținerea unui echilibru între două feluri de fenomene. Unele din aceste fenomene se numesc catabolice, adică acele fenomene prin care se pierde energia din organism, iar celelalte se numesc anabolice, adică fenomenele prin care se creează energia necesară întreținerii vieții organismului. De multă vreme s-a constatat că temperatura influențează intens toate fenomenele fizice și cu atît mai mult fenomenele vitale. De pildă, procesele de anabolism și catabolism din organism devin mai intense odată cu creșterea temperaturii.

În caz de boală organismul se apără în mod obișnuit, intensificînd toate procesele sale; astfel, nevoia de oxigen pentru arderi este crescută, consumul diferitelor substanțe cum este glicogenul este de asemenea mărit, secreția diferitelor substanțe ca adrenalina sau alți hormoni se intensifică și ea. Dar această intensificare are o limită a arderilor, dincolo de care începe boala, uneori se instalează șocul, alteori organismul, epuizat de această luptă, este învins și poate surveni moartea. Scăderea temperaturii organismului face însă ca toate reacțiile să fie mai atenuate în lupta împotriva factorilor care au atacat integritatea fiziologică a organismului. Datorită temperaturii scăzute, organismul se apără încetinînd reacțiile sale, consumînd mult mai puțină energie, păstrînd aproape intactă toată capacitatea sa vitală. Un șir de experiențe dovedește acest lucru. Se știe că celulele sîngelui, culturile de țesuturi de la om sau animale superioare, mor imediat dacă nu li se asigură, odată cu scoaterea lor din organism, condiții de viață întru totul asemănătoare. Este destul însă ca ele să fie răcite pînă la temperatura de plus 4 grade, pentru ca să capete o rezistență asemănătoare celei avute în organism. În acest caz, datorită frigului care reduce intensitatea proceselor lor vitale, ele nu sînt atacate sau distruse de condițiile grele ce le-au fost create prin scoaterea lor din organism.

În clinică, hibernația artificială se realizează prin blocarea proceselor biochimice cu ajutorul numitor medicamente. Aceste medicamente introduse în organism, fac să scadă intensitatea proceselor biochimice de la nivelul celulelor; de asemenea ele fac să scadă activitatea sistemului nervos central. Rezultatul acțiunii acestor medicamente, cum sînt fenerganul, largactilul, diparcolul ș.a., este scăderea temperaturii corpului.

Hibernația artificială se mai poate realiza și prin răcirea externă a organismului cu diferite mijloace fizice, ca pungi de gheață, dispozitive de caucIuc prin care circulă apa rece aplicate pe anumite părți ale corpului ș.a.

Aplicarea hibernației artificiale poate dura de la cîteva ore pînă la cîteva zile. Ea cere o deosebită pregătire din partea medicului și o supraveghere permanentă. Deocamdată nu este o metodă terapeutică la îndemîna oricărui medic sau în orice spital.

Cu cît poate fi scăzută temperatura corpului?

Experiențele pe animale au arătat că există praguri de scădere a temperaturii corpului, după care încetează activitatea diferitelor celule și țesuturi, care-și păstrează totuși în același timp capacitatea vitală și posibilitatea de a-și reface funcțiile după încălzire. Aceste praguri de temperatură sînt denumite „zero biologic".

Zero biologic al creierului este aproape de 31 grade C; al centrului respirator și al celui circulator este de 26 grade. Sub aceste cifre însă temperatura corpului nu poate fi scăzută, întrucît se produce moartea.

Hibernația artificială se folosește îndeosebi în intervențiile pe cord.

În stările de șoc puternic, ca urmare a unor traumatisme sau hemoragii masive, aplicarea imediată a hibernației artificiale este uneori singurul mijloc de salvare a vieții. De asemenea ea poate da rezultate în diferite afecțiuni toxice, sau infecții grave.

Hibernația artificială reprezintă o nouă metodă de tratament a medicinei în cazuri în care medicina era cîteodată neputincioasă; ea este o nouă victorie a vieții asupra morții. Folosirea ei reprezintă deocamdată o problemă de înaltă specializare, cu indicații precise, aplicate în condiții speciale de tehnică și pregătire științifică medicală.

Dr. Dimitrie NANU

Lăptișorul de matcă

„Lăptișorul de matcă" este un aliment preparat de albinele doici cu ajutorul glandelor faringiene, frontale, timp de numai 7—10 zile din viața lor. Experiențele și cercetările îndelungate efectuate de oamenii de știință din numeroase țări au dus la concluzia că lăptișorul de matcă stimulează regenerarea celulelor, menține sănătatea, vioiciunea, puterea de muncă. Lăptișorul de matcă nu constituie un medicament specific pentru anumite boli, ci este un aliment deosebit de concentrat care conține într-un volum mic o mare bogăție de substanțe active din punct de vedere biologic: vitaminele B_1, B_2, B_6, PP, 20 aminoacizi diferiți, numeroase minerale necesare organismului ca fosfor, magneziu, potasiu, sulf, cupru, iod etc. El constituie o sursă naturală de substanțe, capabile de a frîna procesele timpurii de îmbătrînire și de a dărui omului mai multă forță de muncă având efecte vitalizante, energetice, fortifiante.

Specialiștii în cosmetică afirmă că lăptișorul de matcă are un rol important în menținerea frumuseții tenului și înfrumusețarea părului. Prin folosirea cremelor cu adaos de lăptișor de matcă pielea devine întinsă elastică, ridurile dispar.

La noi în țară lăptișorul de matcă a fost recoltat și apoi preparat cu miere. Constatîndu-se că mierea afectează cu timpul proprietățile lăptișorului, s-a căutat o metodă de conservare pe timp mai îndelungat. La Institutul de seruri și vaccinuri „Pasteur" din București, lăptișorul a fost „liofilizat" adică deshidratat la o temperatură foarte scăzută (—50°C) în vid și prefăcut într-un praf fin. Noul preparat fără să piardă nici una din proprietățile inițiale are o valabilitate de 12 luni. Uniunea centrală a cooperativelor de consum și gospodăria de stat Rosia au luat măsuri pentru recoltarea lăptișorului de matcă din stupinele proprii. Materialul brut este preparat apoi în laboratoarele institutului „Pasteur" care îl și înfiolează. Calitatea produsului este verificată riguros de către Institutul de cercetări farmaceutice și controlul medicamentelor, după care este difuzat în comerț.

Lăptișorul de matcă se va găsi începînd din luna septembrie în magazinele de desfacere a plantelor medicinale sub denumirea de Energovital — fiole de 0,10 gr. și „Lăptișor de matcă" fiole de 1 gr.

CEA DE A XVII-A OLIMPIADA A INCEPUT!

CORESPONDENȚE TELEFONICE SPECIALE PENTRU „MAGAZIN" DE LA TUDOR VORNICU

Cu o săptămînă înainte de finala probei de 1500 metri

Intîlnirea Elliott — Zoltan Vamoș

Stadionul de antrenament de la Aquacetosa se aseamănă foarte mult cu terenul de la Arcul de Triumf din București. Și aici găsești mai multe dreptunghiuri de gazon, mărginite de bănci și pomi aliniați. In apropiere există o piscină și, nu departe, un poligon de tir. Vă puteți imagina cu ușurință în acest fel locul unde s-au întîlnit, pentru prima oară, Elliott și Vamoș.

Cred că sînteți de acord cu mine că n-a fost o întîlnire oarecare și ținînd tocmai seamă de aceasta m-am gîndit că cititorii „Magazinului" vor găsi interesantă relatarea ei, mai ales că Elliott și antrenorul acestuia, Percy Cerutty, ca de altfel Vamoș și antrenorul lui, Tintorescu, și-au imaginat pentru dv. finala cursei de 1500 de metri.

„Uite-l pe Elliott"

Este clar că, deși nu l-a întîlnit niciodată pînă acum, Vamoș l-a și recunoscut din prima clipă pe recordmanul mondial al probei de 1500 de metri, pe care cele trei minute și 36 de secunde îl înfățișează în ochii specialiștilor ca pe un adevărat fenomen.

Așa s-a și întîmplat acum două după amieze. Filmele, fotografiile, descrierea alergării avîntate a atletului australian, l-au ajutat pe Vamoș să-l descopere printre sutele de atleți de pe pistă. *„Uite-l pe Elliott"*, — a exclamat el.

La rîndul său, australianul, cu un simț pe care-l au obișnuiții stadioanelor, observînd — după cum mi-a declarat mai tîrziu — un atlet cu alergare economică, s-a interesat să afle cine este. Un ziarist portughez, care voise să ia un interviu lui Vamoș, convins că atletul nostru este originar de pe undeva de pe lîngă Lisabona, pentru că „Vamoș" în limba sa însemnează haide, s-a grăbit să-i vină în ajutor recordmanului mondial. La turul următor de pistă, cînd toți antrenorii se mirau că Elliott a venit în stadion să facă repetări, lucru neobișnuit în pregătirea sa, recordmanul nostru și recordmanul lumii și-au strîns mîinile, s-au oprit o clipă din alergare, s-au aplecat puțin ca doi oameni care se întîlnesc pe stradă, și-au zîmbit, pornind mai departe în alergare. Dar fiecare își supraveghează adversarul lucrînd, fiecare măsoară numărul de ture al celuilalt și poate că a și cronometrat timpul viitorului adversar. Iar dacă ei doi n-au făcut-o, în schimb antrenorii Cerutty și Tintorescu n-au întîrziat să se ocupe de un lucru — trebuie să recunoaștem — foarte important.

„Elliott poate cîștiga"

Se știe că antrenorul lui Elliott este un om plin de contradicții, mai ales cînd se oprește din alergare, pentru că sînt zile cînd se antrenează alături de elevul său. Obosit de trena pe care i-o impune recordmanul, el uită ce a spus cu cîteva ore mai înainte, așa că ziariștii nu mai știu ce să creadă. Ieri, cu o zi înainte de întîlnirea noastră, el a declarat că elevul său își va mînca pur și simplu adversarii.

L-am găsit odihnit și, în toane mai bune fiind, mi-a făcut declarații clare.

— *Elliott poate cîștiga* — mi-a spus el — *dar și adversarii săi au multe șanse. Vorbesc de Rozsavolgyi, Vamoș, Valentin și de americanul Buresson. M-am uitat la Vamoș, are un antrenament deosebit de al elevului meu. De obicei Elliott se antrenează pe dune de nisip, în pădure, unde aerul este ozonificat. Lucru mai ușor de găsit la Melbourne, mai greu aici. Ceea ce face Elliott astăzi este o revoluție în antrenamentul său. Văd că Vamoș are multe calități, deși se pare că nu suportă prea bine căldura, sau poate pentru că se află aici numai de cîteva zile.*

I-am explicat că nu se înșeală. L-am întrebat apoi pe Elliott, care se oprise lîngă noi, ce crede despre finală.

Iată-l pe fenomenalul atlet negru Raph Boston, care a sărit 8,21 m. în lungime, pulverizînd cel mai vechi record mondial existent pînă azi, acela al nu mai puțin fenomenalului Jesse Owens (8,13 m la 25 mai 1935)

— *Mai întîi* — mi-a spus el — *va fi greu de ajuns în finală. Cred că vom avea surprize mari și îmi pun probleme. Dar să zicem că ajung în finală. Te asigur că nu se va repeta cursa de la Melbourne, cînd irlandezul Delanney a fost adus proaspăt de ceilalți finaliști la ultima linie dreaptă, fiind aproape invitat să sprinteze. Eu cel puțin voi imprima un ritm drăcesc. Știu că același lucru îl va face și Vamoș ca și alți alergători.*

L-am întrebat ce părere are despre Vamoș.

— *Performanța lui mă obligă la respect* — a răspuns el rizînd. *Dar parcă mai este nevoie s-o mai spun!? Are, se vede de la o poștă, calități de semi-fondist. Se vede că se pregătește cu seriozitate. Aș vrea să mă aliez cu el ca să-i sufocăm pe ceilalți, dar din nenorocire asemenea înțelegere nu se poate încheia.*

Elliott este un fenomen

Peste jumătate de oră stăteam de vorbă cu Vamoș, sub un măslin. Cît am discutat cu Elliott și cu antrenorul acestuia, el făcuse o lungă relaxare pe terenul învecinat. N-a trebuit să-i pun nici o întrebare, pentru că știa care avea să fie subiectul discuției.

— *Elliott este într-adevăr un fenomen al atletismului. Nu știu dacă ai observat, n-a făcut aproape deloc încălzire. Pur și simplu a venit pe stadion și a început să alerge. Pentru el aceasta este ceva atît de natural, încît nici nu observă aproape o trecere de la mersul normal la alergare. Este un atlet de ritm susținut. In orice caz în proba noastră este vorba mai întîi să ajungi în finală. Proba de 1500 este o piesă în două acte foarte deosebite, sau mai bine zis un spectacol cu două piese diferite. Elliott are dezavantajul că în Australia este acum sezon mort, dar în același timp se acomodează mai bine cu căldura. In orice caz nu este singurul atlet care are șansă.*

Mihai Tintorescu, foarte meticulos ca de obicei, nota în carnet toate amănuntele antrenamentului. Intrînd în discuție el mi-a spus :

— *N-aș putea face pronosticuri, pot să spun doar că situația este extrem de complicată. Ca și la alte probe de altfel, valoarea performanțelor a crescut foarte mult, condițiile de concurs sînt deosebite, iar pentru o medalie olimpică se va lupta nu glumă.*

Elliott este într-adevăr un mare atlet. Antrenamentul pe care-l face este foarte interesant. Zoltan Vamoș și Mihai Tintorescu au pornit încet spre satul olimpic. Cu cîteva clipe înainte, Elliott și antrenorul său parcurgeau același drum.

Omul din spatele măștii

Nu este titlul unui roman de groază, ci numele pe care-l poartă aici Adhemar Ferreira Da Silva, de două ori campion olimpic la triplu salt, în 1952 la Helsinki și în 1956 la Melbourne.

Pentru a treia oară iată-l pe atletul brazilian concurînd la jocuri, la 33 de ani, cum e firesc cu mai puține șanse decît la precedentele ediții, dar cu o faimă nouă, cîștigată în fața aparatului de filmat. De la aceasta i se trage și noul nume : în filmul „Orfeo Negro", premiat anul trecut la Festivalul de la Cannes, el juca rolul purtînd o mască care-i acoperea întreg obrazul. Intr-un gen de costum de baletist, el efectuează în film o serie de sărituri extraordinare, dovedind nu numai calități atletice, dar mai ales un extraordinar curaj.

Intrebat despre recordul mondial al polonezului Schmidt, el a declarat ziariștilor :

— Dacă ar trebui să fiu surprins în legătură cu performanțele care se stabilesc în ultimul timp la atletism, ar trebui să fiu zilnic. Rar se întîmplă să treacă 24 de ore fără să se anunțe că un nou record mondial a fost bătut.

Cît despre performanța sa în competițiile care încep peste cîteva zile, a spus :

— Nimeni nu se poate declara campion olimpic înainte ca întrecerea să se fi terminat. Nu este vorba numai de lupte, la alergări, la sărituri și aruncări, este aceeași situație. Eu sînt hotărît să lupt pînă la ultima picătură de putere.

„Omul din spatele măștii" și-a spus părerea.

Zeița care dă viață ruinelor

Teatrele din Roma și Opera prezintă spectacole, în aceste zile ale jocurilor olimpice, pe scene așezate în aer liber, mai ales că aici nu există complicații prea mari din acest punct de vedere. Vechile teatre romane pot fi folosite și acum cu unele mici amenajări.

Ieri seară am ascultat, într-un astfel de decor, „Aida". Astăzi am reușit să găsesc bilete pentru piesa „Iuliu Cezar" de Shakespeare. Bineînțeles că în pauza spectacolului de operă toți cei ce se plimbau pe aleile din jurul teatrului, unde odată se întîlnea aristocrația romană, discutau despre întrecerile olimpice. Existau printre aceștia mulți care cunoșteau tot atît de bine biografia atleților, cum o știau și pe aceea a cîntăreților de operă; alții se dovedeau pasionați după probele de înot, dar cei mai mulți discutau despre întrecerile de gimnastică. Aceasta nu numai pentru că alături se aflau Termele lui Caracala, unde va avea loc această competiție, dar pentru că antrenamentele Larisei Latînina au produs senzație pînă și în lumea artistică a orașului olimpic. Mai mulți pictori și sculptori, aflînd despre grația și măiestria cu care gimnasta sovietică execută exerciții foarte grele, au venit să asiste la antrenamente. Ieri, un ziar din Roma a scris despre aceasta, comparînd-o cu o zeiță dînd viață celui mai frumos colț al celebrelor ruine romane.

La antrenament și într-adevăr spectacolul este minunat.

In primul rînd ansamblul construcției produce o impresie profundă. Contrastul culorilor între pereți și razele soarelui și azurul cerului de deasupra dă un efect minunat de culori. Păcat că pentru buna desfășurare a întrecerilor a trebuit să se facă un acoperiș de pînză deasupra termelor. Atmosfera este întregită de muzica ce răsună la antrenament și care le va acompania pe gimnaste în timpul executării exercițiilor la sol.

Este firesc ca mulți să accepte întrecerile de la Termele lui Caracala ca o adevărată manifestație artistică. Operatorii filmului olimpic intitulat „Roma 1960", asistînd la antrenamentele de gimnastică, au cerut ca acestui sport să i se acorde cea mai lungă secvență. Să vedem dacă regizorul va fi de aceeași părere.

Primele întreceri

Doi din protagoniștii cursei olimpice pe 400 m. plat, indianul Milka Sing și Abdoulaye Seye (Franța)

După ce cunoscutul atlet italian Consolini, fost campion olimpic, a rostit în numele celor 7500 de sportivi participanți la cea de a 17-a Olimpiadă, jurămîntul olimpic, coloanele de sportivi au părăsit incinta stadionului în sunetele unui marș festiv.

Indată după ceremonia de deschidere a început desfășurarea primelor întreceri. Evenimentul care a atras interesul major al publicului a fost întîlnirea de polo pe apă dintre echipele R.P.R. și Italiei, socotită pe bună dreptate ca foarte echilibrată. Echipa Italiei, una din favoritele turneului olimpic de polo, a trebuit să facă apel la toate posibilitățile și cunoștințele sale pentru a învinge la limită tînăra reprezentativă a R.P.R. Scorul: 4-3 (2-1). Jocul a fost foarte viu disputat și victoria italienilor a fost în bună măsură ușurată de ambianța propice : încurajările frenetice ale publicului italian și terenul propriu. Cum în fiecare serie se califică primele două clasate pentru turneul final al locurilor 1-8, echipa R.P.R. păstrează foarte bune șanse de calificare. De altfel, în rîndurile poloiștilor noștri încrederea în obținerea unui clasament bun n-a scăzut, ci dimpotrivă a crescut în urma meciului cu Italia. Echipa noastră, emoționată la începutul jocului, și-a regăsit însă calmul în timpul desfășurării partidei și a avut în general o comportare bună, care-i dă speranțe că va ajunge în turneul primilor opt, unde va căuta să se claseze cît mai bine.

★

1200 de ziariști, reporteri foto, radioreporteri și reporteri de televiziune, urmăresc jocurile. Printre aceștia se află și fostul campion olimpic și recordman mondial la săritura cu prăjina, pastorul Bob Richards. Inaintea festivității de deschidere a jocurilor, Richards a vizitat cantonamentul sportivilor sovietici, luînd interviuri atleților.

★

Ziariștii au semnalat că la defilarea sportivilor, cel mai tînăr participant a fost Roger Mircea, cîrmaci în echipa de sporturi nautice a R.P.R., iar cel mai bătrîn, fostul mărșăluitor Kasaga (75 de ani), oficial în echipa olimpică a Japoniei.

★

In cursul zilei de ieri stadioanele și bazele sportive în care se desfășoară întrecerile olimpice au fost pur și simplu luate cu asalt de publicul italian și de numeroșii turiști aflați la Roma. „Puștii" italieni sînt imbatibili în găsirea mijloacelor de a se strecura fără bilet, în incintele stadioanelor, ceea ce dă loc la incidente din cele mai amuzante. Un astfel de incident, care a stîrnit hazul și comentariile amuzate ale publicului, provocînd în același timp dureri de cap organelor de ordine, s-a petrecut joi, cu cîteva clipe înainte de începerea festivității inaugurale. In fața celor peste 100.000 de spectatori care așteptau emoționați intrarea pe stadionul Centomilla a coloanelor de sportivi, a apărut un tînăr în costum sportiv, care a coborît pe pistă și a făcut un tur de onoare, întocmai ca învingătorul maratonului. Publicul, amuzat, l-a aclamat, în timp ce polițiștii îl fugăreau, fără să-l poată prinde.

★

Incepînd de joi, așadar, cea de-a 17-a Olimpiadă și-a început existența ei strălucită, care va reține atenția lumii pînă la 11 septembrie și încă mult după aceea.

magazin

revistă săptămînală editată de ziarul

„ROMINIA LIBERA"

★

Redacția și administrația, piața Scînteii tel. 17.60.10

★

Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții.

★

PUBLICITATEA SE PRIMEȘTE LA ADMINISTRAȚIA REVISTEI, tel. 17.60.10. Interior 1400.

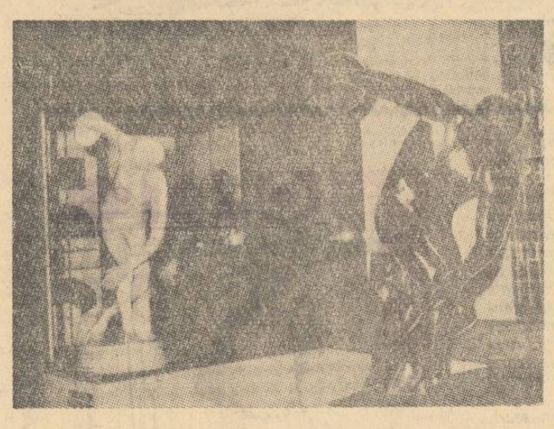

In partea stîngă a fotografiei, celebrul „Discobol" al lui Miron.

„Aruncătorul cu suliță", operă a lui Gela (sec. V-IV i.e.n.).

„Sportul în istorie și în artă"

Cu prilejul celei de a XVII-a Olimpiade, Roma va organiza expoziția „Sportul în istorie și în artă", care va stîrni desigur interesul numeroșilor sportivi participanți și al turiștilor care vor urmări jocurile.

Expoziția va cuprinde aproape 2000 de lucrări strîns legate de evoluția sportului, din antichitate și pînă în zilele noastre. Personalități artistice de seamă au fost consultate de către organizatori pentru o justă plasare a exponatelor într-o ordine cronologică exactă.

La capătul scării de marmoră a Palatului Științelor, unde este amenajată expoziția, a fost plasată o celebră reproducere a lui „Neptun" de Giambologna, iar în jurul acesteia alte cîteva opere celebre: o tînără fată sărind, un discobol și două fete disputîndu-și o cursă.

Expoziția se deschide cu sala consacrată atletismului. Sculpturi și vase grecești de o foarte mare valoare artistică și arheologică reproduc scene din viața sportivă a antichității. Se află printre acestea capodopere ale sculpturii grecești, ca de pildă, „Doriforul" lui Policlet, un relief etrusc al lui Chiusi din secolul VI t.e.n. reprezentînd atleți și dansatori evoluînd în fața juriului. Un sector special expune Mormîntul Etrusc, descoperit recent în Tarquinia, pe care sînt pictați atleți în întrecere și alte teme sportive.

Sala următoare este dominată de faimoasa statuie a lui Miron, „Discobolul", aparținînd Muzeului Național din Roma. In aceeași sală se află expuse un ansamblu de cinci vase grecești reprezentînd Gimnastica și Pentaționul. O altă secție a expoziției cuprinde mărturii artistice ale jocului cu mingea. Natația, canotajul și pescuitul sînt reprezentate în secțiunea patra, prin mozaicuri romane, sarcofagii și tablouri ale maeștrilor ilustri.

O sală întreagă prezintă, prin statui și bronzuri remarcabile, o panoramă completă, pe scară mondială, a luptelor și boxului, ale căror evoluții sînt urmărite de la Grecia antică și pînă azi. Aici pot fi admirate opere celebre ca „Pugilistul în repaos" al lui Apollonius, „Pugilistul din Sorrente", creația lui Koblanos din Afrodisia, apoi „Hercule luptînd" și altele.

Sectorul al șaptelea al expoziției, consacrat în întregime scrimei, în afară de sculpturi picturi și fresce, cuprinde și o foarte valoroasă colecție de arme de scrimă folosite de-a lungul timpurilor. Sectorul al optulea cuprinde un basorelief celebru : „Gladiatori luptînd cu animalele sălbatice". Alte sectoare sînt dedicate sporturilor ecvestre și jocurilor sportive.

Sporturile tinere, ciclismul, alpinismul și sporturile de iarnă, sînt reprezentate în cel de-al 12-lea sector al expoziției.

Un sector deosebit de interesant este acela în care au fost reconstituite instalațiile sportive ale tuturor timpurilor, inclusiv cele moderne, prin machete foarte fidele

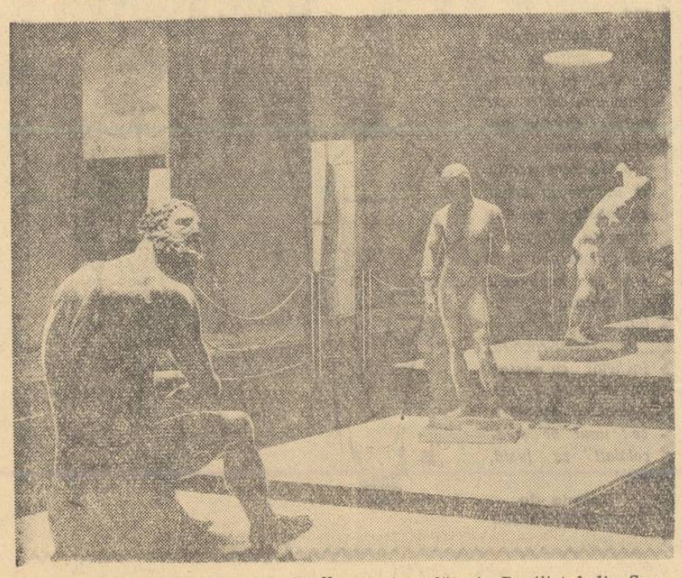

„Pugilistul în repaos" al lui Apollonius, iar alături „Pugilistul din Sorrente" al lui Koblanos din Afrodisia

Romanul nostru ilustrat

DON QUIJOTE

Adaptare după Miguel de Cervantes

Ilustrații de Beca RIND

Il scoaseră, cu chiu cu vai, oamenii pe Sancho din prăpastie și o porniră cu toții la castel, pentru a se prezenta ducelui și ducesei. Căzu în genunchi în fața lor Sancho și le vorbi, pe îndelete și cu mult of, despre pățaniile lui în cele 18 zile de neminoare cît a fost dregătorul ostrovoului Barataria. Apoi le ceru îngăduința de a părăsi această înaltă slujbă și de a redeveni scutierul cavalerului de la Mancha. Ducesa îl sărută și dădu porunci să fie hrănit și îngrijit că tare mai era tăvălit și stîlcit.

Apoi vorbi Don Quijote și spuse nobilelor sale gazde că de mai multă vreme se frămîntă de dorul aventurii și că va trebui să plece din nou în lume. Își luară rămas bun de la gazdele lor și porniră spre cetatea Barcelonei într-o dimineață răcoroasă. Șase zile merseră ei și nu li se întîmplă nimic vrednic de povestit. Iar în a șaptea zi cavalerul și scutie-

rul său căzură în tabăra unui vlăjgan, îmbrăcat în zale de oțel, mîndru la înfățișare și întunecat la privire. Aflară că este un proscris al regelui, căpetenia unui bande de tîlhari, pe nume Roque Guinart. Rămaseră trei zile și trei nopți în tabăra lui Roque, care îi înconjură pe Don Quijote cu multă cinstire, mai ales cînd își dădu seama că bietul cavaler rătăcitor este mai mult zmintit decît periculos. Iar în cea de a patra zi o porniră cu toții spre Barcelona. Cînd ajunseră lîngă zidurile cetății, Roque — pe capul căruia stăpînirea pusese preț mare, își luă rămas bun de la Don Quijote și se făcu nevăzut împreună cu oamenii lui, iar cavalerul și scutierul său merseră pe țărmul mării și fură plini de încîntare în fața minunatei priveliști. Și cum priveau ei așa, se treziră cu un grup de călăreți, iar cel mai arătos dintre ei se apropie de Don Quijote și i se adresă cu multă cuviință :

— Fii bine venit în cetatea noastră, tu stea călăuzitoare a întregii noastre cavalerii rătăcitoare, îi spuse acesta. Vino cu noi, seniore, căci toți aceștia sîntem slujitori ai domniei tale și buni prieteni ai lui Roque Guinart.

Don Quijote primi cu bucurie poftirea și porniră spre palatul însoțitorului lor.

Și așa își începu Don Quijote traiul în măreața Barcelonă.

Intr-o zi, ieșind Don Quijote la plimbare armat cu toate armele sale, se văzu întîmpinat de un cavaler, și acesta înarmat pînă-n dinți.

— Eu sînt Cavalerul Albei Luni, mărite Don Quijote de la Mancha și am venit să mă lupt cu tine, ca să te fac să recunoști că aleasa mea e mai frumoasă decît Dulcineea din Toboso. Iar dacă te-oi birui în luptă, nu cer altă răsplată decît să dai încolo toate armele și să te întorci în satul tău fără să mai pui vreodată mîna pe ele. Iar dacă tu vei birui, viața mea va fi în mîinile tale.

Don Quijote fu de-a dreptul uluit de îndrăzneala cavalerului acela.

— Cavalere al Albei Luni, ale tărui vitejești isprăvi n-au ajuns încă la urechile mele, alege de îndată locul de luptă și să ne măsurăm puterile.

N-apucară să se rînduiască de luptă că lîngă ei veni caimacamul cetății, care aflînd pricina luptei, încuviință duelul.

Și iată că începu lupta. Luară distanța și se repeziră în goana cailor unul spre celălalt. Iar cînd ajunseră aproape unul de celălalt deodată mi ți-l prăvăli Cavalerul Albei Luni pe Don Quijote, cu Rosinante cu tot și punîndu-i vîrful lăncii în piept, îi strigă :

— Ești biruit, Cavalere de la Mancha și dacă nu recunoști cele ce am convenit înainte de luptă, înfig lancea asta în trupul tău doborît.

— Infige lancea, Cavalere ! răspunse Don Quijote. Mai bine ia-mi viața decît să recunosc vreodată că există pe lume femeie mai frumoasă decît Dulcineea din Toboso.

— Asta n-o voi face, spuse Cavalerul Albei Luni, fie neatinsă faima neasemuită a Dulcineei tale, dar trebuie să-mi făgăduiești că timp de un an sau cît voi porunci eu, vei rămîne în satul tău și nu vei mai pune mîna pe arme.

Stărui și caimacamul și Don Quijote, mîhnit la culme, se învoi. Îi scoaseră armura, îl așezară într-un scaun și-l purtară așa, cu alai, prin oraș.

Pe urmă caimacamul voi să știe cine este acel viteaz Cavaler al Albei Luni și află chiar de la acesta că numele lui adevărat este Samson Carrasco, bacalaureat cu locuința în chiar satul lui Don Quijote și că și-a luat misiunea de a-l cumînți pe bietul cavaler cu mintea înfierbîntată și de a-l readuce acasă.

Zăcu la pat Don Quijote șase zile, îngrijit și obîjduit de Sancho. Peste alte două zile plecară spre casă, Don Quijote în haine de drumeț pașnic, iar Sancho pe jos, fiindcă asinul lui era încărcat cu armele stăpînului său.

(Va urma)

SFATURI — COSMETICĂ — MODĂ — GOSPODĂRIE

Încredere...

Pentru Cornel, frăţiorul lui a început să existe de fapt pe la vreo doi ani. Il iubise şi pînă atunci, dar de departe. Se apropia de multe ori de el, îl săruta ca pe o păpuşă, îl lăsa chiar să-l tragă de păr sau să-i sucească degetele dar cum începea să vocifereze sau să plîngă, îl părăsea în mare grabă. Mămica necăjită de această atitudine, credea că băiatul cel mare nu-şi iubeşte frăţiorul. De aceea, chiar cînd Aurel cel mic începuse întîi timid, apoi din ce în ce mai îndrăzneţ, să păşească, îl ferea de Cornel. Gîndul acesta începu s-o chinuiască. Devenise mai supărăcioasă faţă de Cornel, se răstea la el, îl considera neîndeminatic, îi făcea observaţii toată ziua... „Lasă că mă duc eu, tu tot nu te mai pricepi"... Cuvintele acestea deveniseră un refren zilnic pe care Cornel îl auzea dacă voia să ajute la cumpărături, să-i scuture mamii un covor sau să-i dea de mîncare frăţiorului. In special acest din urmă lucru o irita cumplit pe mămica.

— „Lasă copilul în pace, eşti un nepriceput. Nu ştii nici să-i dai de mîncare, nici să te joci cu el". Priceput ca mămica la creşterea copiilor nu putea fi Cornel de bună seamă, dar atît cît să-şi ajute frăţiorul mai ştia! Cel mic se complăcea de altfel în tovărăşia lui. Întindea deseori mînuţele spre el şi-l chema, în ciuda observaţiilor mamii.

— „Eşti toată ziua la joacă, de nimic nu-ţi mai pasă"... De cîtva timp se schimbase refrenul obişnuit. Sătul de veşnicele observaţii şi mai ales de calificativul de neîndeminatic, Cornel arăta într-adevăr interes numai pentru joacă. De altfel, fiind în vacanţă, se putea dărui în voie jocurilor lui preferate. Mămica sezisase schimbarea în atitudinea băiatului dar nu se socotea vinovată. Se arăta chiar necăjită în continuare, pentru „răceala" (aşa credea ea) lui Cornel faţă de fratele lui mai mic.

Lucrurile privite printr-o optică greşită, care le deforma adevărata lor semnificaţie s-au schimbat datorită unei întîmplări pe care— în ciuda unor necazuri pe care le-a adus familiei — o putem considera fericită prin urmările ei...

S-a îmbolnăvit într-o zi mămica. I-a fost tare rău şi a trebuit internată la spital. Au rămas singuri: tăticu, Cornel şi Aurel. Tăticu era ocupat aproape toată ziua iar Aurel avea tot timpul nevoie de cineva care să-l supravegheze.

— Tăticule, am eu grijă de casă şi de Aurel, a îndrăznit Cornel în prima seară cînd au rămas singuri şi abătuţi acasă.

— „Tu? Dar te ştiu cam neîndemînatic..." După figura tristă a copilului, şi-a dat însă seama că nu acesta era răspunsul potrivit. I-a mîngîiat uşor părul de culoarea castanelor şi l-a întrebat în şoaptă: „Crezi c-ai să poţi? Eşti încă mic"... Dar după tonul folosit, Cornel a înţeles că tăticu îi acceptase deja cererea. S-a gîndit atunci taiăl c-ar fi un bun prilej ca băiatul să devină îndeminatic. Poate soţia lui greşea...

De a doua zi, Cornel a început să aibă grijă de casă. Făcea cumpărăturile pentru dimineaţa şi seara după indicaţiile tatălui, îl spăla, îl îmbrăca şi-l plimba pe Aurel. La prînz venea tăticu cu mîncarea luată de la cantină pentru toţi trei, iar cînd nu putea, se ducea Cornel s-o ia. Acasă, totul era în ordine şi Cornel nu mai voia să ştie de joacă. Tăticu era mulţumit şi lăsa din ce în ce mai mult treburile casei pe seama băiatului. Înţelesese că aceasta era atitudinea cea mai bună faţă de băiat. Fericit de încrederea pe care i-o acorda tatăl lui, Cornel se străduia din toate puterile să-şi facă îndatoririle.

In prima duminică, toţi trei s-au dus în vizită la spital. Mămica ştia de-acum de „isprăvile" lui Cornel. Se simţea vinovată şi se gîndea cum să repare, cît de cît, impresia lăsată multă vreme prin observaţiile ei.

O singură privire şi mama şi-a dat seama cît s-au străduit băieţii să vină îmbrăcaţi şi aranjaţi fără cusur. A bănuit cît a muncit Cornel. L-a sărutat cu lacrimi în ochi şi cînd a plecat, i-a spus zîmbind tatălui:

— „N-am nici o grijă... Cît timp e Cornel cu voi, ştiu că vă descurcaţi". N-a apucat să zărească roşeaţa care a acoperit obrajii băiatului. Trăgîndu-l pe Aurel după el, Cornel a fugit pe scări. In sfîrşit, îl preţuia şi mămica!

C. LUNGU

ROCHII DE STOFĂ

1. Rochie sport cu guler clasic, cu o cusătură pe mijlocul feţei care se prelungeşte şi pe fustă. Cusătura mînecii este în continuare cu cea de pe corsaj şi se termină într-un buzunar încrustat. Cordonul cu cataramă dă nota sport rochiei.

2. Rochie de după-amiază cu mînecă kimono, avînd ca singură garnitură un cordon de piele sau lac care iese din faldurile ce înlocuiesc pensele şi dau ampioare corsajului şi fustei.

3. Pentru după-amiază o rochie cu guler mic, mîneca kimono şi o croială specială care porneşte din cusătura de la subraţ şi se continuă pînă în punctul taliei, de unde pornesc falduri pe fustă. Lărgimea corsajului porneşte din aceeaşi dublă cusătură care formează garnitura rochiei, împreună cu doi nasturi adecuaţi.

4. Din orice stofă în dungi se poate confecţiona acest model care are ca garnitură jocul de dungi de la guler şi încrustaţia care întrerupe sensul dungilor pe corsaj şi pe fustă.

5. Un model deosebit prin linia oblică de pe corsaj şi fustă. Gulerul, nasturii şi cordonul întregesc această idee originală.

6. O rochie cu corsajul în formă de vestă realizată prin tăietura verticală de pe bust care începe din cusătura de pe umăr şi se întrerupe în talie dînd drumul la un fald. Între aceste cusături, corsajul este liber, accentuînd ideea de vestă.

Desene de Ludmila OGRINJEANU

Răspundem cititoarelor

MIRELLA — Bucureşti: Vă recomandăm pentru ocazia respectivă o rochiţă cu platcă şi nasturi, cu fusta foarte învoltă formată din clini. Pentru ca rochiţa să rămînă curată, vă propunem acest model de şorţuleţ care se prinde cu butoniere de nasturii de pe platcă.

Curierul nostru

JENY K. — Bucureşti: Credem că acordaţi o importanţă exagerată unei simple relaţii de prietenie care nu are nici un fel de perspectivă. Toate cele cîte vi se aduc la cunoştinţă nu constituie decît pretextele unui om comod, lipsit de voinţă, care nu vrea să acţioneze sub nici o formă pe propria lui răspundere. Probabil că nici nu are interes să acţioneze într-un fel. Părerea noastră este să nu puneţi nici un fel de bază pe ceea ce vi se spune şi să căutaţi să renunţaţi la această relaţie care nu poate constitui ceva serios şi sigur pentru dv.

SARI — Galaţi: Aveţi în totul dreptate în problema pe care o ridicaţi. Problema educării tinerei generaţii nu cade numai în sarcina părinţilor. In literatura noastră nouă au apărut o serie de lucrări pe această temă şi sîntem încredinţaţi că vor mai apare încă multe. In scrisoarea dv. sînt o serie de propuneri care privesc direct revista noastră, pentru care noi vă mulţumim şi vă asigurăm, totodată, că vom ţine seama de ele. In numerele următoare veţi găsi tratate temele care vă interesează atît de mult pe dv. cît şi alţi tineri. Am dori să ne mai scrieţi.

G. N. — Craiova: In următoarele exerciţii de gimnastică pe care le vom publica vom ţine seama de cerinţele dv. Raportul dintre înălţime şi greutatea corpului este foarte bun. Celelalte dimensiuni, care sînt foarte puţin depăşite, pot fi corectate prin gimnastică zilnică şi masaj. Din exerciţiile pe care le vom publica, veţi deduce, desigur, pe cele care vă interesează.

LORI B.: Dacă v-aţi hotărît definitiv pentru această soluţie, nu vă mai mîne decît să acţionaţi dv. E păcat să mai pierdeţi timpul acum, cînd este foarte clar că nimic nu mai poate fi îndreptat. In cele din urmă, va accepta cu siguranţă această soluţie pe care, de fapt, el a dorit-o la început şi pe care „n-o vrea" acum doar pentru a vă şicana.

ROMANA — Dorohoi: Reţete de compoturi şi prăjituri am publicat şi vom mai publica. La fabricarea în casă a îngheţatei, puteţi înlocui şerbetiera cu o cutie sau alt vas bine smălţuit pe care îl puneţi într-o căldare plină cu ghiaţă. Amestecaţi tot timpul compoziţia pînă cînd va deveni o pastă omogenă.

E. C. — Piteşti: La rubrica noastră intitulată „Carnet pedagogic" am dezbătut o problemă asemănătoare. Copiii reţin cu foarte mare uşurinţă ceea ce aud de la cei mari. O vorbă aruncată la întîmplare în prezenţa copiilor este reţinută destul de uşor de aceştia. Iată de ce este absolut necesar să ne controlăm cuvintele atunci cînd în jurul nostru se află copii. Aceasta este o primă îndatorire elementară. Problema formării vocabularului la copii este mult mai amplă şi nu o putem discuta în cîteva rînduri la această rubrică. Vom reveni în pagina noastră asupra diferitelor aspecte ale acestei probleme.

ŞT. L. — Timişoara: De cîte ori ne scrieţi, citim cu interes scrisorile dv. şi apreciem propunerile pe care ni le faceţi. Se vede că sînteţi o gospodină foarte harnică şi grijulie. In numerele revistei noastre din prima jumătate a lunii septembrie, vom publica, la rubrica „Ghidul gospodinei" reţete de conserve pentru iarnă. Dacă aveţi unele reţete noi, experimentate cu succes de dv., le primim cu plăcere. Poate vor fi folositoare şi altor cititoare.

O. I. — Craiova: Veţi primi răspunsul la prima dv. întrebare la rubrica „Sfaturi cosmetice". In ce priveşte rubrica „Tiparul practic", noi o vom relua în curînd. In una din aceste rubrici vom ţine seama şi de sugestiile dv. care ni s-au părut foarte bune. Vă mulţumim şi aşteptăm să ne mai scrieţi.

IN BAIE

Bîldîbîc într-un lighean!
Bate inima! s-ar zice
Ca o frunză pe ocean
Înecat în unda verde
De n-ar fi mămica lui
Grijulie, să răzbată
Arcuirea trupului
Cu o mînă ca de vată...

Se răsfiră din săpun
Spumă roză, sclipitoare
Şi-i croieşte un zăbun
De dantelă trecătoare.
Fiindcă o ţîşnit din duş
Un mănunchi sticlos de ploaie,
Repezit şi sfădăuş
Să-l clătească, să-l înmoaie...

Vai, ce mare lăcrare
A lăsat băiatu-n baie!

Vasile DIMA

Sfaturi cosmetice

ILEANA — Orăştie: In cazul tenului dvs. pudra poate fi folosită cu rezultate satisfăcătoare deoarece absoarbe grăsimea şi usucă puţin pielea. Nu este recomandabil să faceţi însă abuz faţă şi formula unei pudre: caolin coloidal 10 g, stearat de magneziu 10 g, talc 10 g, amidon de orez 15 g, oxid de zinc 10 g, oxid de titan 2 g, colorant. In comerţ găsiţi pudre de calitate superioară ca: Vals, Carmen etc.

ECATERINA — Bacău: Pentru demachierea obrazului dv. uscat puteţi folosi vaselina pură pe care o întindeţi pe faţă într-un strat mai gros apoi masaţi uşor pentru ca fardul să se amestece cu crema şi cu ajutorul unui tampon de vată ştergeţi bine obrazul pînă vata rămîne curată. Vă puteţi prepara din untura o cremă bună de demachiat: untură proaspătă 20 g, ceară albă de albine 5 g, tinctură benzoe 2 g, apă 2 g.

CARMEN — Bucureşti: Căderea părului în cazul dv. se datoreşte probabil faptului că purtaţi continuu pe cap basmaua. Este preferabil să spălaţi părul mai des chiar dacă se murdăreşte din cauza lucrului, decît să-l înfăşuraţi mereu. Seara înainte de culcare este recomandabil ca timp de 1/4 de oră să-l pieptănaţi şi să-l periaţi de preferinţă cu o perie din păr de porc, deoarece periatul activează circulaţia sîngelui asigurînd o mai intensă hrănire a părului.

GETA — GETA: Pentru a evita iritarea şi înroşirea pielii după folosirea depilatorului este recomandabil să dezinfectaţi porţiunile depilate cu alcool apoi să le ungeţi cu o cremă de zi ca spre exemplu crema Elida după care le pudraţi din abundenţă cu talc sau cu un amestec de oxid de zinc 20 g, amidon 20 g, talc 10 g, caolin 10 g.

VALERIA — Huşi: Vă rog să-mi scrieţi mai detaliat despre tenul dv. deoarece nu vă pot indica tratamentul necesar pînă nu cunosc natura tenului dv., de cînd v-au apărut petele, dacă coşurile apar numai în anumite perioade sau tot timpul etc.

IOANA — Bucureşti: Masca de piersici o puteţi prepara strivind o piersică şi amestecînd-o cu 1 linguriţă de caolin. Înainte de aplicarea măştii veţi curăţa bine faţa cu o cremă sau cu un lapte de demachiat. Puteţi face în prealabil şi o baie de abur. Masca o menţineţi pe faţă 30 de minute în care timp rămîneţi culcată. Spălaţi apoi faţa cu apă călduţă şi clătiţi-o cu apă rece — ungeţi apoi faţa cu puţină cremă Magnolia şi pudraţi uşor în cazul în care sînteţi nevoită să plecaţi de acasă.

Anca BOGDAN

Ghidul gospodinei

MENIUL SĂPTĂMÎNII

— Ciorbă de dovlecei cu smîntînă; Tocană sîrbească cu mămăliguţă; Compot.

— Roşii turceşti; Pilaf de ardei; Găluşti cu renglode.

— Suflu de conopidă; Sniţel cu cartofi-salată de roşii; Fructe.

— Roşii la cuptor; Vinete împănate; Prăjitură de griş cu fructe.

— Salată bretonă; Pasăre cu roşii; Spumă de fructe.

— Sote de carote cu unt; Roşii umplute cu carne şi smîntînă; Fructe.

— Roşii cu smîntînă; Pui pane cu salată de castraveţi; Tortă cu prune şi frişcă.

ROŞIILE

Roşia este o legumă bogată în multe săruri minerale, dar mai ales în vitamina C. Ea trebuie privită nu ca o salată cu care completăm diferite mîncăruri, ci ca un aliment care nu trebuie să lipsească din hrana noastră.

ROŞII BRETONE

Alegem roşii de mărimi potrivite la care le tăiem capacele şi le scoatem miezul cu băgare de seamă pentru a nu le sparge. Deasupra presărăm sare fină. Umplem apoi roşiile cu fasole franceză, preparată sote. După ce le-am aşezat pe un platou, turnăm deasupra maioneză. Garnisim cu verdeaţă.

ROŞII UMPLUTE CU PEŞTE

Se iau roşii cărnoase, tari, cărora li se scoate miezul; se pun apoi pe o farfurie. Se varsă în interiorul lor cîteva picături de oţet lăsîndu-se astfel 15 minute. Se scurg bine avînd însă grijă să le întoarcem cu mare atenţie pentru a nu se sparge. Apoi fiecare roşie se umple cu thon în ulei sau altă conservă de peşte după care se aşează pe un platou garnisit cu verdeaţă.

ROŞII TURCEŞTI

Pentru 3 persoane se aleg 6 roşii rotunde, cărora li se scoate miezul. Separat se fierb în

bulion 2 linguri de orez care se amestecă cu 250 g. de ciuperci tăiate mărunt şi prăjite în unt sau untdelemn. Se umple roşiile cu acest amestec, se presară puţin pesmet, se pune pe fiecare roşie o nucă de unt, apoi se pun la cuptor timp de o jumătate de oră.

ROŞII CU SMINTINA

Se iau 500 g. roşii mici şi tari care se taie în două. Într-o tigae se pune puţin untdelemn peste care se aşează roşiile cu partea tăiată. Cu ajutorul unei furculiţe se perforează faţa convexă a roşiei în mai multe locuri. Se lasă să se prăjească 5 minute după care se întorc pe partea cealaltă, se adaugă puţină sare şi piper; se lasă din nou să se prăjească 10 minute. După ce apa lăsată de roşii a scăzut complect adăugăm 4 linguri de smîntînă proaspătă peste ele şi lăsăm să mai dea un clocot. Se servesc calde.

Colţul copilului

E totdeauna bine să dăm copiilor noştri un „colţişor" al lor, unde să-şi poată face lecţiile în tihnă, fără să fie deranjaţi la tot pasul. Avînd masa lor de lucru, pe care îşi vor găsi totdeauna obiectele necesare, îl obişnuim, în acelaşi timp, şi cu ordinea.

PUPITRUL. De preferinţă să-l fixăm în dreptul ferestrei. Se execută din două suporturi pe picioare — uşor înclinate în partea de sus — pe care se fixează o planşă. Intre cele două picioare ale pupitrului se fixează o bară transversală. In părţi se bat cîteva cuie, de care copiii îşi pot atîrna rigiele.

PLANŞA MOBILA se fixează de asemenea la fereastră. Cînd copilul şi-a terminat lecţiile, ea poate fi coborîtă.

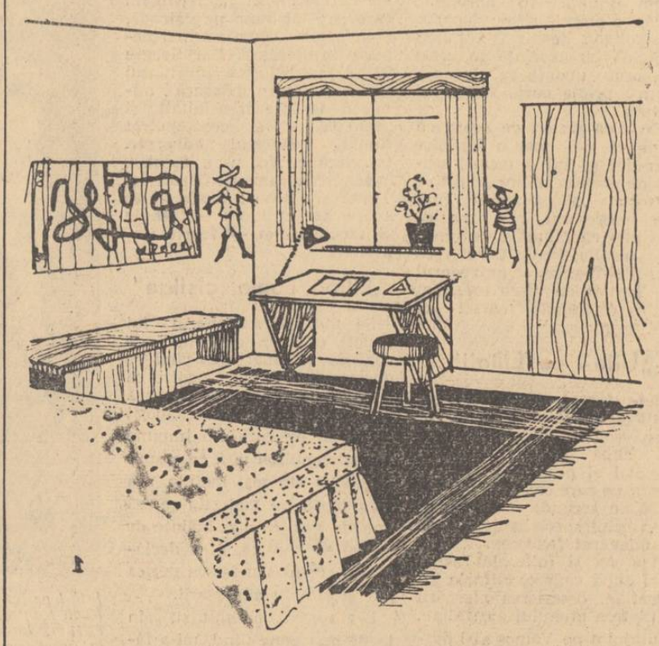

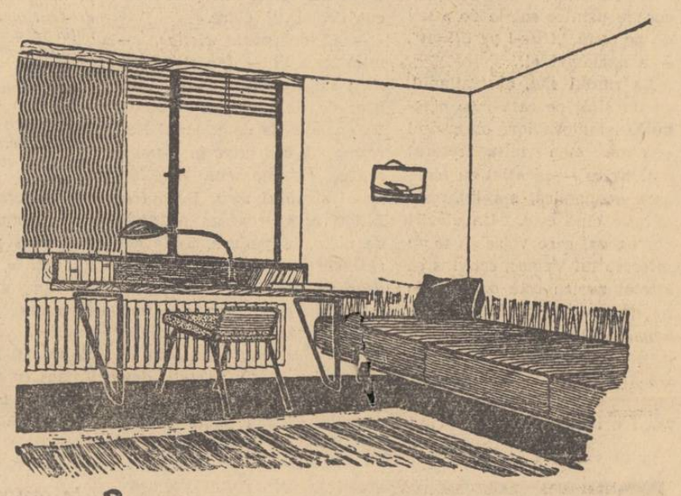

2

PE SCURT

— Răcirea băuturilor pe vreme călduroase, se obţine dacă se înfăşoară sticlele într-o cîrpă udată în apă rece şi sărată şi se ţine în curent de aer. Imediat ce cîrpa se usucă se va uda din nou. In acelaşi fel se pot răci pepenii verzi şi galbeni. Intr-un vas cu apă rece sărată se poate răci repede orice desert.

— Pentru a constata dacă pepenele galben este copt trebuie să se apese capătul opus vrejului; la pepenele necopt acest capăt nu cedează la apăsare. Pepenele galben de bună calitate are vrejul gros.

— Pentru ca lămîia să aibă o aromă mai puternică, trebuie opărită.

— Pentru ca merele curăţate pentru compot sau alte preparate să nu se înnegrească, se vor pune în apă rece în care s-a dizolvat puţină sare.

— O cratiţă sau o oală nouă trebuie bine încisă cu grăsime, apoi frecată cu sare.

— Cafeaua capătă o aromă mai plăcută şi mai puternică dacă înainte de a o fierbe o încălzim, adăugîndu-i cîteva cristale de sare de bucătărie.

— Calitatea ouălelor se poate verifica uitîndu-ne la lumină. La ouăle stricate se observă pete de culoare închisă. In nici un caz nu se vor consuma ouă de găină alterate.

— Ouăle cu coaja crăpată nu se scurg dacă se fierb în apă sărată.

Ouăle care s-au păstrat în răcitoare piesnesc la fiert. Pentru a evita acest lucru, trebuie să adăugăm în apă o linguriţă de sare. Coaja va plesni, însă albuşul şi gălbenuşul nu se vor scurge.

— Dacă ouă se fierbe la foc iute în apă clocotită, albuşul va fi mai tare, iar gălbenuşul mai moale; dacă se fierbe la foc mic, gălbenuşul va fi mai tare, iar albuşul moale.

— Vasele în care a fost aluat sau o compoziţie cu ouă se spală mai întîi cu apă rece, apoi cu apă fierbinte.

— Ouăle se pot păstra proaspete timp de 4—6 luni dacă se pun într-un ambalaj curat fără mirosuri străine, şi sînt ţinute la temperatura de circa — 1 C.

MICUL CONSTRUCTOR

De DE SUS...

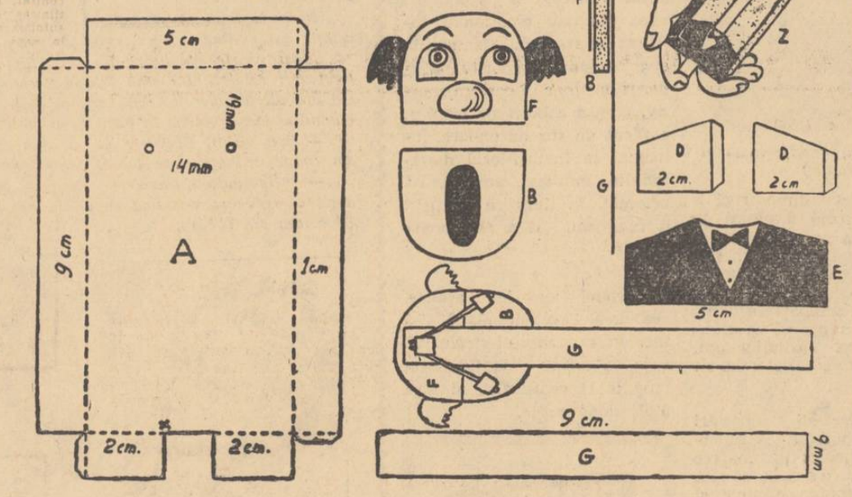

Construiţi o cutie de forma şi cu dimensiunile arătate în desenul A. Liniile punctate indică îndoiturile. Lipiţi bine colţurile cutiei. Tăiaţi din carton ceva mai gros dreptunghiul G, de 9 cm. lungime şi 9 mm. lăţime. Acesta va fi gîtul cîntăreţului. Decupaţi piesele F (faţa) şi B (bărbia) şi lipiţi-le pe carton: F pe un carton subţire. B — pe un carton cît mai gros sau, dacă aveţi la îndemînă, pe o bucăţică de toval de forma respectivă (o tăiaţi cu lama sau cu un cuţit bine ascuţit). B se mai poate lipi pe lemn de traforaj. Intre F şi G lipiţi un cubuleţ din materialul şi grosimea celui pe care aţi lipit pe B. Aşezaţi-le aşa cum se vede în desenul F B G (profil) şi întoarceţi pe dos acest complex care reprezintă gîtul şi capul cîntăreţului. De pe spatele lui G, din locul indicat, lipiţi oblic două gume subţiri (scoase dintr-un elastic) de 1 cm. şi jumătate fiecare. Două extremităţi ale gumelor le lipiţi în unghi pe spatele lui G, la locul indicat în desenul FBG orizontal, iar celelalte două extremităţi ale gumelor le lipiţi pe dosul lui B, aşa cum se arată în acelaşi desen. Tăiaţi apoi piesele DD din carton gros, toval sau lemn de traforaj. Fiecare dintre ele are 2 cm lăţime şi 1 cm. înălţime pe laturile care se lipesc de pereţii lungi ai cutiei A. Lipiţi-le în partea de jos a cutiei A, aşa fel ca între ele să rămînă un şanţ de 1 cm. lăţime. Pe acest şanţ plasaţi gîtul G, după ce în creştetul cîntăreţului, pe dosul lui G, lipiţi capătul unei gume subţiri de vreo 4,5 cm. Celălalt capăt al acestei gume lipiţi-l pe dosul cutiei, în dreptul punctului X. Lipiturile trebuie să fie cît mai trainice. In cele două puncte indicate în partea de sus a cutiei A, de o parte şi de alta a liniei pe care va trece gîtul, înfigeţi două ace cu gămălie la o distanţă de vreo 14 mm. între ele şi cîte 19 mm. distanţă de peretele de sus al cutiei.

Peste piesele DD, care lasă să treacă între ele gîtul G în jos şi în sus, lipiţi piesa E din carton (între E şi G nu puneţi lipici!). Apăsaţi partea de jos a gîtului: G va urca pînă sus, dar pe parcurs B va întîlni cele două gămălii de ace şi va rămîne acolo. Faţa (F) urcînd mai departe va dezveli gura deschisă a celui care ia... do de sus!

SALOPETE

Un grup de muncitoare ne cere cîteva modele de halate şi salopete. Convinse fiind că femeia muncitoare îşi cinsteşte locul de muncă, acordînd ţinutei sale cît mai multă atenţie, le răspundem, dîndu-le aceste cîteva modele care, sperăm, le vor fi pe plac.

1. Un şorţ scurt, cu două buzunare mari, adînci, despărţite la mijloc cu un dublu rînd de tigheluri. Modelul serveşte în deosebi acelora care vor să aibă totdeauna la îndemînă uneltele de muncă.

2. Un halat care se îmbracă pe cap. In spate, o deschizătură adîncă. Buzunare mari în faţă (2A).

3. Halat de lucru cu buzunare mari pe corsaj şi fustă. Se încheie cu nasturi vizibili pînă la talie; de la talie în jos, cu nasturi puşi înăuntru pe o bentiţă.

4. O salopetă dintr-un material de bumbac în carouri. Buzunare mari pe pulpe. Cordon numai în spate.

5. Halatul acesta se încheie în spate cu nasturi de sus pînă jos. Originalitatea modelului constă în buzunarul din mijlocul pieptului.

6. Halat-rochiţă, încheiat cu nasturi de sus pînă jos. Buzunare asimetrice: unul pe şold, celălalt pe fustă, jos.

Desene de Tanţi PFENNINGS

Fel de fel

Verificați-vă cunoștințele !

Subliniați răspunsul pe care îl socotiți just la fiecare întrebare. După ce ați răspuns la toate cele 12 întrebări, verificați exactitatea lor folosind soluțiile ce se află la sfîrșitul paginii.

1. *Care animal îmbină caracterele comune reptilei, păsării și mamiferului ?*
a) Cangurul b) Ornitorincul c) Ciinele Dingo d) Okapia.

2. *Cum se numește omul care, în luptă cu taurul, iese învingător ?*
a) Toreador b) Picador c) Conchistador d) Matador.

3. *Care operă muzicală are trei uverturi ?*
a) „Don Juan" de Mozart b) Fidelio" de Beethoven c) „Dama de pică" de Ceaikovski d) „Carmen" de Bizet.

4. *Care este cea mai mică mare europeană ?*
a) Marea de Marmara b) Marea de Azov c) Marea Caspică d) Marea Egee.

5. *Cine a fost cel mai mare fabulist al Rusiei ?*
a) Necrasov b) Salticov Scedrin c) Griboedov d) Krilov.

6. *Cum se numea mama lui Ștefan cel Mare ?*
a) Doamna Oltea, b) Doamna Stanca, c) Doamna Tudora, d) Doamna Maria.

7. *Care sculptor grec este autorul statuii denumită Galateea, căreia Afrodita „i-a dat viață" pentru ca el s-o poată lua de soție ?*
a) Miron, b) Praxitele, c) Pygmalion, d) Scopas.

8. *Ce este trompa lui Eustache ?*
a) Partea mijlocie a urechii omului; b) Organul pentru cules nectarul la albine; c) Trompa suplimentară a elefantului; d) Aparat cu care se înregistrează intensitatea cutremurelor.

9. *Care stat european a donat Americii „Statuia Libertății" din portul New York ?*
a) Italia; b) Suedia; c) Anglia; d) Franța.

10. *Care scriitor romîn s-a distins scriind opere de valoare în limba franceză ?*
a) Mihail Sadoveanu, b) Panait Istrati, c) B. P. Hașdeu, d) Enăchiță Văcărescu.

11. *Care țară ocupă primul loc în lume în ceea ce privește rezervele de minereu de fier, acestea fiind mai mari decît rezervele tuturor celorlalte țări luate împreună ?*
a) Uniunea Sovietică, b) S.U.A., c) Anglia.

12. *Unde trăiesc termitele ?*
a) În cuiburi, b) În mușuroaie, c) În lacurile dulci, d) În copaci.

Muzica, dansurile și plantele

În diferite publicații s-a scris despre unele experiențe ce s-au făcut în India și care au arătat că plantele sînt sensibile la muzică, aceasta influențînd favorabil creșterea lor. După oamenii de știință indieni Singh și Panniah, care au efectuat primii aceste experiențe, iată că și oamenii de știință din alte țări efectuează experiențe asemănătoare.

La un colegiu din California, Mary Lore și-a ales pentru experiență culturi păstăioase. Ea a urmărit să vadă nu numai dacă muzica influențează creșterea plantelor, dar și ce muzică anume contribuie în mai mare măsură la aceasta. Culturile de păstăioase semănate în aceleași condițiuni au fost împărțite în patru grupe. În primul sector s-a interpretat zilnic muzică de Chopin, în celălalt cultura se dezvolta sub acordurile muzicii de jazz. Pentru sectorul trei s-a pus o bandă pe care erau imprimate cîntece lirice, iar pentru ultimul sector nu s-a prevăzut nici o influență muzicală, plantele de aici dezvoltîndu-se în condiții de liniște.

Concluziile savanților din India au fost pe deplin confirmate. În ultimul sector, fără muzică, culturile s-au dezvoltat cel mai prost, în timp ce culturile păstăioase care s-au dezvoltat în „ritm de jaz ?" au crescut cel mai mult, fiind și mai fecunde. Între timp, Singh și Panniah au continuat experiențele lor. Ei urmăresc în prezent influența pe care ar avea-o asupra plantelor... dansul. Panniah, care este botanistă, fiziciană și doctor în științe, este în același timp o bună flautistă și dansatoare. În decurs de cîteva săptămîni, în fiecare dimineață, timp de 15 minute, ea a dansat în fața plantelor de experiență renumitul dans indian „Bharata Natiani". Ei bine, oricît ar părea de uimitor, plantele în fața cărora a dansat Panniah au crescut cu 60 la sută mai mari și au înflorit cu 15 zile înaintea celorlalte plante, care semănate în același timp s-au dezvoltat fără stimulente „artistice".

La ultimul congres de horticultură Singh și Panniah au prezentat o comunicare despre experiențele lor. Explicația științifică : este posibil ca vibrațiile infrasonare care se produc în timpul dansului să se transmită plantelor, fiind astfel sursa acestei influențe binefăcătoare.

Ceva despre crizanteme

Crizantema, această frumoasă plantă ornamentală, este originară din China, nu din Japonia cum se credea pînă acum. Pe tot întinsul Chinei, crizantema este una din cele mai iubite flori. Chiar Confucius a glorificat-o, iar poetul Tao Ming Yang, care a trăit în secolul al V-lea, a dedicat numeroase versuri crizantemei, „floarea de aur". Iată una din aceste poezii devenite, în China foarte populare :

Luna a trecut ca o boare
Lăsîndu-și umbra agățată
De tulpini
Fiecare rază s-a prefăcut în petală,
Și fiecare umbră palidă
A devenit crizantemă.

De altfel, Tao Ming Yang n-a fost numai un mare poet, ci și un erudit botanist. Prin procedee cunoscute numai de el, Yang a obținut peste 260 varietăți de crizanteme. Compatrioții săi recunoscători au dat orașului său natal numele de Chu-Hsan, adică „orașul Crizantemelor".

Din China crizantema a trecut în Japonia, unde horticultorii au obținut cele mai variate nuanțe și culori. În Europa, a fost adusă de un francez, care a transportat-o din China la Marsilia. De acolo, trecu în toate grădinile din sudul Franței, apoi la Jardin des Plantes din Paris, la grădina botanică din Kiev și în Anglia. De vreo sută de ani, crizantema se cultivă și la noi în diferite varietăți unele de grădină, altele de seră.

Centru de studii la 4200 m. altitudine

Baubașatul este regiunea cea mai bîntuită de furtuni din Asia Centrală. Aproape la fiecare 5—6 zile, are loc o furtună. Ținîndu-se seama de această situație, în munții Baubașat din sudul Kirkiziei, la o înălțime de 4.200 m., se amenajează acum cea mai înaltă stațiune din lume pentru studiul electricității atmosferice.

Stația va fi echipată cu aparate automate de înregistrare a descărcărilor electrice cu semiconductori, puse la punct de savanții kirkizi. În cadrul ei se vor studia electricitatea atmosferică, formarea furtunilor, fulgerele, cîmpul magnetic al pămîntului și ionizarea aerului.

Chirurgia la popoarele primitive

Deși popoarele primitive aveau o imagine relativă despre natura și localizarea bolilor, totuși în chirurgie au realizat lucruri cutezătoare care presupun o îndeminare deosebită.

Pentru emisiunea de sînge („lăsarea de sînge") indienii karayeni din Brazilia foloseau dinții unui pește, implantați într-o bucată de lemn. Pielea pacientului zgîrită cu această „perie" sîngera, apoi sîngele era îndepărtat cu ajutorul foilor de palmier. Alte popoare foloseau în același scop scoici, spini sau oase de animale.

Ventuzele se folosesc pe scară largă de către popoarele primitive. La indienii Narajodin Arizona, instrumentul pentru ventuză este un tub de os — tibia sau osul de la aripa unui vultur. Tribul Haussa din Africa de Nord folosește drept ventuză cornul unor bovine, al cărui vîrf e găurit. O ventuză interesantă a fost găsită în Maroc, avînd forma unei cupe înalte și înguste.

Pentru oprirea hemoragiilor, se folosesc diferite plante tinute de obicei în secret, cu care se astupă plaga sîngerîndă, iar apoi se aplică un bandaj. De fapt hemoragia încetează în urma presiunii pe care o exercită asupra rănii deschise fășia strîns legată.

Unele popoare primitive cunosc chiar metode de închidere a rănilor prin sutură (coasere). Indienii din Statele Unite își legau marginile plăgii cu fire de rafie sau cu tendoanele lungi ale animalelor. O metodă foarte curioasă de sutură este practicată și în prezent de indienii din Brazilia. Ei așează furnici cu cleștii mari pe ambele părți ale plăgii și despart apoi repede capul de trup. Se formează astfel o serie de „agrafe" naturale. În plus se mai obține și un efect antiseptic prin acidul formic secretat de furnici.

Deoarece le e greu să fabrice instrumente chirurgicale speciale, primitivii recurg, cel mai adesea la acelea pe care le-a modelat natura. Indigenii din insulele Caroline, întrebuințează foarfeca unui rac sau maxilarul inferior al unui pește, lovind deasupra cu un lemn. În loc de bisturiu se folosesc dinți de rechin, scoici și de foarte multe ori lame de fier ascuțite. Cu aceste instrumente se execută uneori operații complicate, cum sînt cezarienele, ovariotomiile sau chiar trepanații de craniu.

Operațiile se fac, bineînțeles fără anestezie. Se folosește uneori vinul de banane sau infuzii de plante toxice, cu care pacientul este adormit într-o oarecare măsură.

Toți călătorii care au relatat operații văzute în pădurile ecuatoriale sau tropicale, remarcă îndeminarea celor mai mulți medici chirurgi. „Teama de vedeni — scria unul din aceștia — domină atît în diagnostic cît și în tratament, contrastînd cu intervențiile chirurgicale practice, care uneori ne uimesc".

I. R.

Răspunsuri la verificați-vă cunoștințele

1. — b, 2. — d; 3. — b; 4. — a; 5. — d; 6. — a; 7. — c; 8. — a; 9. — d; 10. — b; 11. — a; 12. — b.

FABULA

Tremura în zori lumina
Cînd făcu un ou găina.
... Veni pisica
Și ca nimica,
Imediat,
L-a și spălat.
Iar apoi,
Un cotoi
Îi făcu pe larg controlul,
Dîndu-mi-l de-a rostogolul.
După ei,
Și grivei
L-a apropiat de nas că
Voia să se dumirească
(Nu era de fel credul),
Dacă-i proaspăt îndestul.
O ciocănitoare
L-a încercat de-i tare,
Ciocănind distrată
Coaja-i delicată.
De pe mușchiul cald și moale,
Din bîrlogul dumisale
Ursul a conchis
Referind în scris.
(După expertize
Și trei analize),
Ce-i păruse nou
La micuțul ou :
Ce mărime
Și grosime
Cît albuș,
Gălbenuș,
Că-i oval,
Sculptural,
Cu-n bănuț
Cam micuț,
Că-n sfîrșit,
La clocit
Dacă-l pui,
Face-un pui.
. . . . . .
Oul nostru, bată-l vina,
Într-o zi-l făcu găina.
Ceilalți se agitară
Că trecu aproape-o vară !

David FLORIAN

AL. CLENCIU

În unele restaurante se mătură în orele de vîrf.

— Ți-am spus eu să nu intri în restaurantul ăsta că... nu te văd bine ?!

G. BADEA

— Și cînd te gîndești că s-a apropiat începerea anului școlar...

VLADIMIR ALEXEEV

Rețeta tinereții

Prieten drag ! Ești întristat
Privind la tîmpla-ți argintie.
Te crezi bătrîn. Iți dau un sfat :
Apucă-te de poezie !

Așa să faci. Bineînțeles
Rețeta mea-i verificată.
Vei fi citit cu interes
Și tînăr socotit pe dată.

Vei scrie zeci de poezii
Și epigrame, și poeme
Și crede-mă că ai să fii
Privit ca tînăr multă vreme !

în romînește
de M. DJENTEMIROV

S. NOVAC

— Tovarășe, de cinci minute te rog să-mi dai și mie o informație...
— Mai așteaptă puțin s-o termin eu de citit, că n-am decît una...

I-A GĂSIT CUSURUL...

— Sigur, puteai tu să-ți fii vorba ?... Ai spus că te duci să pescuiești vreo 2—3 crăpceni și uite ce-ai adus !...

FRED GHENĂDESCU

Fără cuvinte

PAUL ȘERBAN

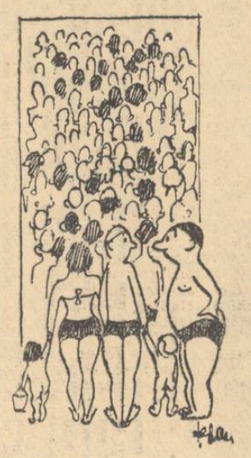

AGLOMERAȚIE LA VASILE ROAITA

— De ce-i adunată lumea ? S-a înecat cineva ?
— Nu ! Așteaptă rîndul la intrat în mare...

TEXT

pentru muzică (pr ușoară

A fost odată... Nu știu dacă
Nu mai trăește și acum...
Un scriitor de texte-plăcă.
Cu pana a purces la drum

Să-mbogățească Melodia
Prin versul ce îi tot da ghies.
Nu suferea monotonia —
La alții, bine înțeles..

Și într-o seară inspirată,
Textierul nostru-a scris un text.
Pe cer — o lună minunată.
Cum să găsești mai bun pretext.

Pentru bagajul vechi de rime
Fără eforturi moștenit
De la textierii din vechime
Cu stilul lor zaharisit ?

Rimînd constant „întotdeauna"
Cu „luna" (nu cu „semiluna")
Și-originalul „tu și eu"
Cu-nălțătorul „tot mereu",

Textierul nostru scrise-un cînt —
Nu unicul de pe pămînt —
Ce titlul „Dragoste" — a purtat
Și pretutindeni s-a cîntat.

Succesu-a fost covîrșitor !
Toți surzii-l rețineau ușor,
Și tot afonul, în extaz,
Îl fredona și-n somn, și treaz.

Îmbărbătat de acest succes,
Textierul nostru iar a scris
(Spuneam că versul îi da ghies)
Un cîntec nou: „Amor ca-n vis".

Aici, cuvîntu-„întotdeauna"
Rima — pe dos — mereu cu „luna"
Și după proaspătul „mereu"
Urma, tot invers, „tu și eu".

Succesu-a fost răsunător !
Toți surzii-l rețineau ușor
Și toți... etcetera. Așa
Cum s-a-ntîmplat cu „Dragostea".

Atunci textieru-a scris „Iubire" —
Un cîntec nou... marinăresc !
Apoi, nebun de fericire,
Un înspirat „Eu te iubesc",

În care luna, ca-n model,
Rima și strălucea la fel.
Văzînd că luna scînteiază
Și în același timp rentează,

El a creat un „Clar de lună"
Cu nelipsitul „împreună"
Și-originalul „tu și eu" —
Fidelă rimă la „mereu".

Apoi „Oh, lună !" — cîntec nou,
Ce-avu același larg ecou,
Ca să se-ntoarcă iar, cu drag,
La „Dragostea e-un prunc pribeag"...

...O, muză-a bietului textier,
Ești ca avarul lui Molière:
Tu gînduri noi îi dai cu rație,
Pui robinet la inspirație !

Ce vină ai ?! Ei, asta-i bună !
Ia stai cu el sub „Clar de lună",
Suportă-l „Dragostea", „Amorul",
„Iubirea". „Prunc rătăcitor"-ul,

Și-ai să-nțelegi: Ne-am săturat !
Știi care-i singurul remediu ?
De nu-l inspiri, să-ți lei concediu
Și să te-ntorci c-un text „curat" !

Dar spune-mi pîn-atunci: Nu știi
Vreun autor de melodii
Să pună-așa, cu floricele,
Pe note, versurile mele ?...

E. MIHAILESCU

REBUS MAGAZIN

Jocuri și cuvinte încrucișate

IN DELTA

ORIZONTAL : 1) Șiruri de „2" plutitori pe apa Deltei — Oră. 2) Ți-l alcătuiești cînd pleci în excursie în Deltă — Plutire. 3) Alături de rațele și gîștele sălbatice constituie un vînat bogat (sing.) — Dovadă că dumneaior au și trecut la treabă ! 4) Asistență la naștere. 5) Veche coroană orientală — Posesiv. 6) În mijlocul Dunării — Fructele peretelui. 7) E sălbatică, iar blana ei sur-albăstruie e un trofeu de mare preț — În curînd. 8) „Mistrețul... baltă" are unele caracteristici aparte, fără a fi o specie nouă — Fluviu în Spania — Munte legendar. 9) Dintre cei care pomenesc despre Deltă, Herodot este cel mai vechi — Pronume. 10) Agață — Expresie la jocul cu arșice. 11) „...jderi", animale altă dată necunoscute au apărut în ultimul timp în Deltă — Animal al plăvilor, pomenit de M. Sadoveanu în „Țara de dincolo de negură" alături de lup, mistreț și nurcă. (pl.).

VERTICAL: 1) Una din cele peste 300 de specii de păsări, adăpostite în Deltă — Grămătic, logofătel. 2) Pești fără P.S. — O bogăție a Deltei. 3) Păsări mari care se hrănesc cu pești — Ai în mînă. 4) Nume feminin — Intorc. 5) Partea cea mai groasă și mai adîncă a pielii — Anotimpul în care Delta găzduiește păsări de tip arctic și siberian (gîsca gulerată, fundacul polar, lebăda cîntătoare) (pl.) 6) Drept la caras, invers la crap — Nota. 7) Pești din Deltă. 8) Sat în Deltă, în apropierea căruia se găsește iezătura „Pietrele" bine cunoscută pentru bogăția sa în pește. — Diminutiv a lui Gheorghe. 9) Cu ajutorul ei se pescuiesc știuca, bibanul, avatul și văduvița — Ion Drăgănescu. 10) 80 la sută din suprafața Deltei — Pe alocuri, pădurile Deltei cu stejari de o grosime neobișnuită înlănțuiți de liane amintesc de acest ținut. 11) Bogăția Deltei de mîine, care o va transforma într-o înfloritoare regiune industrială — ...de stuf plutitoare, mînate de vînt, își schimbă locul, modificînd adeseori înfățișarea Deltei.

N. CORNEA

Cuvinte mai rare : GAA — GIOL — TER.

Compozitori și interpreți

ORIZONTAL: 1) Genial compozitor german, autor a 9 simfonii, nenumărate concerte instrumentale, sonate, cuartete, etc. 2) Loc într-o sală de concert — Nume feminin 3) Obicei — Operă de George Enescu 4) Remarcabil pianist sovietic care ne-a vizitat țara în toamna anului 1944 — Cea a Palatului R.P.R. a fost inaugurată de recitalul violonistului sovietic David Oistrah 5) Nume bărbătesc — Alfonso Castaldi — Locotenent 6) Sînt — Avantaj — Notă muzicală 7) Nume turcesc 8) Dirijor romîn, artist al poporului 9) Alfred Alessandrescu — Pronume reflexiv — Animale nordice 10) Celebru compozitor ceh, autorul ciclului de poeme simfonice „Patria mea" — ...de Janeiro, oraș în Brazilia 11) Locuitor rural — Nume german.

VERTICAL: 1) Compozitor rus care a făcut parte din grupul celor 5, autorul simfoniei numite „a bravilor" — Acest (pop.) 2) Pasăre egipteană — Serie de opt note muzicale 3) Naționalitatea compozitorului Ianis Ivanov (masc.) — Emanoil Elenescu — R 4) Traian Teodorescu — Orchestră simfonică americană, la pupitrul căreia au apărut marii dirijori Toscanini, Fritz Reiner etc. — Prin intermediul acestei instituții publicul nostru a avut prilejul să-i asculte pe cunoscuții interpreți sovietici Emil Ghilels, Leonid Kogan, M. Rostropovici etc. 5) Compozitor sovietic, autor al unui celebru concert pentru vioară, a baletelor „Spartacus", „Gayanch" etc. 6) Oală — Muzical, teatral sau literar 7) Notă muzicală — Campion 8) Geniul muzicii romînești — Sandu Rădulescu 9) Personaj feminin din opera „Paiațe" de Leoncavallo — Se așterne în sala de concerte cînd dirijorul ridică bagheta... 10) „...Eulenspiegel", poem simfonic de Richard Strauss — Una din cele mai celebre sonate ale lui Beethoven 11) Pianist romîn, neîntrecut interpret al compozițiilor lui Chopin și al concertelor pentru pian de Grieg și Schumann — Pronumele violonistului Voicu, artist emerit.

Elena PETRESCU

Poșta rebus

VIOREL ALUPOAEI — *Ploești :* Aveți prea puține cuvinte în temă.

IOAN ENE — *Curtea de Argeș :* Ne-ar interesa jocul dv. dacă ați opera cîteva modificări la definiții. De pildă, cele de la 7, 10, 11 orizontal (apropos de piesele „De partea cealaltă", „Livada cu vișini" și „Ultima generație"). Vă atragem de asemenea atenția asupra unor greșeli de informație : „Mult zgomot pentru nimic" aparține dramaturgului Shakespeare.

PADURE

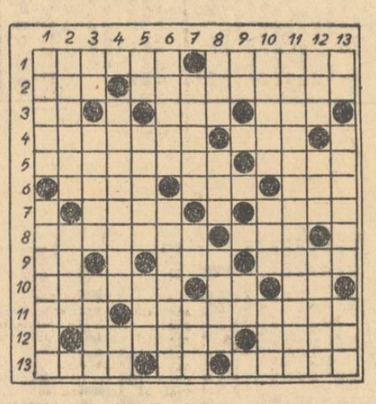

ORIZONTAL : 1) Scriitor sovietic, autorul romanului „Pădurea rusească" — A compus cîntecul „În pădure". 2) Specie de arbore — „Pădurea..." volum de versuri al poetei Sibilla Aleramo. 3) Nichel — Dat cu unsoare — Varietate de stejar. 4) Munții „pădurosi" — Interjecție. 5) Frumoasa din pădurea... : balet de Ceaikovski — Vîsle. 6) Editura de Stat pentru imprimate și publicații — Simț — Fecior (băn.) 7) Măsoară vîrsta copacului (sing.) — Acizi. 8) Lucrător în piatră — Frunzele bradului. 9) Veac, secol — Gol — De culoarea mesteacănului (fem.) 10) Strigat, țipat — Prepoziție — Pronume. 11) Oraș în Italia — Autorul schiței „În pădurea Petrișoiului", al romanelor „Măria sa puiul pădurii", „Dumbrava minunată" etc. 12) Soldat — Pom fructifer. 13) Arbore întîlnit la marginea apelor — Idem (abr.) — „Pădurea" de Ostrovski.

VERTICAL : 1) Vegetație și pădure de-a lungul cursului unei ape — „Privighetoarea din Taiga" de Miliutin. 2) Autorul cîntecului „Codrule, codruțule" — Personaj din „Pădurea" de Ostrovski. 3) Ins, persoană — „Dumbrava..." poem de Vasile Alecsandri — Mici insecte care, prin acțiunea lor de roadere, aduc mari pagube pădurilor. 4) Agil, vioi — N 5) Odinioară (abr.) — Măsoară intensitatea curentului — Provoc. 6) Voiți — Ramuri tinere. 7) Nume feminin — Notă muzicală — Copac ale cărui frunze constituie hrana viermilor de mătase. 8) Sistem de unități în fizică — „S-au pus la sfat mestecenii de..." de Esenin — Rest de copac. 9) Literă grecească — Consoane. 10) Afluent al Dunării în R. P. Bulgaria — ...de Barbu, cîntăreață de operă — Prefix. 11) Domnitor romîn (1457—1504) a cărui întîmplare cu „Stejarul din Borzești" a intrat în legendă (3 cuv.). 12) Văzduh — Pom... păduret ! — Autoarea poeziei „În pădure". 13) Nicu Ionescu — „...pădurarului", pictură de Tonitza — Numeral.

S. RADU

ȘAH • ȘAH • ȘAH • ȘAH • ȘAH • ȘAH

Partide

Alb: FLORIN GHEORGHIU (R.P.R.)

Negru: MABBS (Marea Britanie)

Jucată în cadrul campionatului individual universitar. Leningrad 1960.

1 e4, e5 2. f4 Gambitul regelui a reapărut în ultimii ani în arena internațională și și-a confirmat viabilitatea mai ales după recenta partidă Spaski — Fischer (publicată în „Magazin" nr. 139) în care marele maestru sovietic a depășit net pe campionul S. U. A. 2... Cf6 O continuare surprinzătoare. De obicei se continuă fie acceptînd gambitul, fie jucînd contragambitul Falkbeer: 2... d5 3. e:d, e4, 4. d3, Cf6 5. Cbd2, e:d3 6. N:d3, Cf:d5 7. Dc2, Ne7 8. Ce4, Cc6 cu șanse bune pentru negru. 3. f:e5, C:e4 4. Cf3, Cg5 5. Cc3. Albul încearcă să complice jocul, neacceptînd varianta 5. d4, C:f3 + 6. D:f3, Dh4, D:f2 + 8. Rf2, deși ar fi avut un final avantajos. 5... Cc6 6. d3, C:f3 + 7. D:f3, Dh4 + Nu mergea 7... Ce5 din cauza 8. D:e4, De7 9. Cd5, Dd6 10. cu cîștig. Trebuie jucat însă 7... d6 8. e:d, N:d6 9. Ne3, 0—0 10. 0—0—0 cu șanse de ambele părți. Negrul însă vrea să cîștige pionul „e5" 8. g3, Dd4 9. Ne3, C:e5 10. Df2, Db4 11. 0—0—0. Evident albul are compensație suficientă pentru pion prin depășirea negrului în dezvoltarea figurilor și atac pe coloana deschisă „e" 11... d6 12. d4, Cg4 13. de2, Rd8 o mutare surprinzătoare la prima vedere dar de fapt forțată ! Negrul trebuie să părăsească coloana „e". Nu mergea 13... C:e3 din cauză că după 14 D:e3 negrul nu are nici o continuare de salvare, de exemplu a) 14... Ne6 15 d5! cu cîștig de figură; b) 14... Ne7 15. Cd5 cu cîștig imminent; c) 14... Rd8 15. Te1. Nd7 16. Nh3 cu atac cîștigător; 14. Nf4, h6 15. Ng2, Da5 16. The1. Albul domină ! Negrul întîmpină greutăți de nerezolvat în dezvoltarea figurilor sale. 16... Nd7 17. Dc4, Ne6.

18. T:e6 !

Acest frumos sacrificiu de calitate decide repede partida. 18... f: e6 19. D:e6, Cf6 20. Te1, C6. Forțat, căci se amenință 21 Cd5 ! cu cîștig rapid. 21. N:d6, N:d6 22. D:d6 +. Cd7 23. Nh7. Dc7 24. De7 +, Rc8. 25. Ce4! Td8 26. Cc5, b6 27. Ce6!! și negrul a cedat o partidă excelent condusă de tînărul Gheorghiu.

Comentarii de ing. Partos Carol Maestru al sportului

Recunoașteți ?

„Desigur, gîndește el, sînt cartofori... de dimineață au luat-o... ori poate că n-au isprăvit încă de aseară... E aproape 2 și nimeni nu vine să-l caute... Mormăiala însă crește dincolo.. începe să se audă distinct o dispută de joc : regina ! calul ! pionul !... E desigur o partidă de șah tot așa de încordată ca și situația de la Craiova.

„...În prada unei nedumeriri sumețitoare, omul se repede la ușă, dă'ntr-o parte perdeluța de la ochiul spart, se uită înăuntru și nu se poate stăpîni a nu scoate un strigăt de uimire...

Cine ?... cine era în odăiță încă de dimineață la o partidă de șah ?... cine !? .. Domnul președinte al consiliului, conul Manolache Sentilnise de dimineață cu amicul său, bătrînul Wiest, se-ncurcaseră".

Rîndurile de mai sus au fost luate dintr-o schiță intitulată „Șah și mat" în care, printre eroi se află și jocul cu 64 de pătrate. Cine este autorul schiței : Mihail Sadoveanu, I. L. Caragiale sau Gh. Brăescu ?

Răspunsul îl găsiți la sfîrșitul rubricii.

Poșta șahului

IACOB MARIAN — Pitești. Trimiteți vă rog amănunte în legătură cu competiția de șah prin corespondență „CUPA PIONIERULUI" pe care intenționează s-o organizeze subcomisia sătească.

Dv. ce ați muta ?

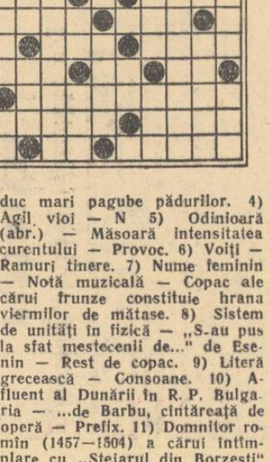

Poate cîștiga albul în poziția de mai sus ? Aparent s-ar părea că nu, deoarece negrului îi este suficient pentru remiză schimbul damelor și sacrificiul calului pentru pion. Situația specifică a regelui negru — în colțul tablei — permite albului să facă o manevră frumoasă și să cîștige. Manevra face ca acest studiu — al compozitorului Guy — să aibe o apreciabilă valoare instructivă.

Autorul schiței este I. L. Caragiale.

Jocuri distractive

In patru părți egale

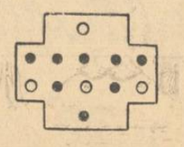

Împărțiți terenul prezentat alături în patru sectoare egale ca formă și dimensiuni astfel ca fiecare sector să cuprindă cîte două puncte negre și un cerc (punct alb).

Cele 12 piese

Aveți la dispoziția dv. 12 piese de tablă sau monede aranjate așa cum vă arată desenul alăturat. Fațeți în așa fel încît prin mutarea unor piese să obțineți 3 rînduri orizontale și 3 rînduri verticale și în fiecare rînd să fie cîte 4 piese.

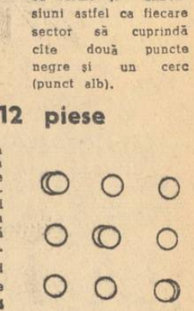

Dezlegările jocurilor apărute în nr. 150

INTR-UN AUTOBUZ

Dacă autobuzele care mergeau în sens invers le-am fi observat dintr-un autobuz care stătea pe loc, răspunsul dat de al doilea prieten (60 : 5 = 12) ar fi fost corect. Autobuzul se deplasa însă în întîmpinarea celor care mergeau în sens contrar. Prin urmare, dacă de la întîlnirea autobuzului nostru cu unul din autobuzele care mergeau în sens contrar, pînă la întîlnirea cu al doilea autobuz care mergea în sens contrar au trecut 5 minute, înseamnă că al doilea autobuz va ajunge în punctul unde ne am întîlnit cu primul peste alte 5 minute, adică intervalele dintre autobuze sînt de 10 minute. Așadar, în timp de o oră în centrul orașului sosesc nu 12, ci numai 6 autobuze.

PE STADION

De la primul fanion pînă la al 12-lea sînt 11 intervale. Sportivul parcurge fiecare interval în 8/7 secunde, prin urmare el va parcurge 11 intervale, în 8/7x11 = 88/7 = 12 4/7 secunde.

CITE TRIUNGHIURI

Figura respectivă are 35 de triunghiuri.

DIN LITERA „E"

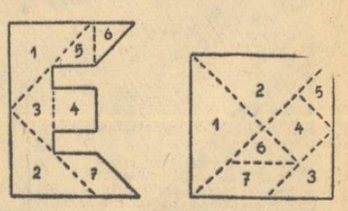

DIN CINCI PARȚI

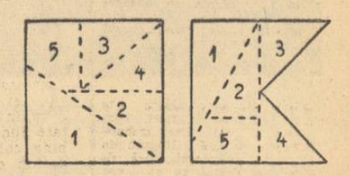

Aclimatizare artificială

Deoarece persoanele perfect sănătoase suportă în mod diferit altitudinea, cercetătorii sovietici au încercat să crească rezistența organismului la „lipsă de oxigen" prin „aclimatizarea artificială". La Institutul de medicină aviatică „Pavlov" s-a descoperit că după 9 ascensiuni artificiale la altitudini de 5—6 km. (cîte 1—2 ore de fiecare dată) se mărește rezistența la altitudine a organismului uman. Astfel de „ascensiuni artificiale" se fac într-o cameră închisă ermetic din care se scoate aerul pînă la obținerea presiunii necesare.

Redacția : Piața Scînteii, Tel. 17.60.10. Administrația : 17.60.20, interior 1.400. Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții. Tiparul Combinatului Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin"

SPECTACOLUL magazin

Oaspeți de la Teatrul Muzical din Galați

Pe platou... atunci cînd nu se filmează

Bucureștiul găzduiește în aceste zile ansamblul Teatrului Muzical din Galați. Dintr-un teatru de estradă regional, s-a format în 1956 un teatru muzical, un ansamblu de peste 200 de persoane, care activează în secțiile de operă, operetă și estradă, avînd un repertoriu bogat și variat.

Colectivul Teatrului Muzical din Galați va prezenta în Capitală, la Teatrul de vară „I. V. Stalin", pînă la 1 septembrie inclusiv și la Ateneul Tinerimii, între 2 și 4 septembrie inclusiv, operele „Rigoletto", „Bărbierul din Sevilla", operetele „Voevodul țiganilor", „Lăsați-mă să cînt" precum și spectacolul de balet „Fintina din Baccisarai".

Cîteva din membrii colectivului artistic al Teatrului Muzical din Galați: (de sus în jos) Nineta Crainici (în rolul Martha Roth din operetа „Lăsați-mă să cînt în"), Elena Patrichi Spătaru, Vasile Iuzum, Cristina Atanasiu și Ion Roman.

Sîntem în toamna anului 1944, într-o mică gară încă ocupată de hitleriști. La bivuacul de „mișcare" bătaia nervoasă a telegrafului pare ritmul unei melodii străini. Alături, sale de așteptare, murdară, sumbră. Pe fereastră se zărește goana trenurilor nemțești, care se retrag de pe front. Peste tot domnește febra nesiguranței. Totul pare autentic, pentru o clipă uiți că te afli pe platoul de filmare nr. 1 al Studiourilor de la Buftea, în mijlocul unuia dintre decorurile noului film romînesc „Soldați fără uniformă". Realizatorul decorurilor, arhitectul Giulio Tincu, tocmai încearcă funcționarea „masiveior" vagoane construite din... placaj.

— După cum observi, sînteți și constructor de vagoane de cale ferată.

— În cinematografie, activitatea picturalui scenograf este foarte variată. Trebuie să ne imaginăm interiorul în care... ar fi locuit eroul lui Caragiale, Lefter Popescu — și să realizăm — ca de pildă în filmul „Pe răspunderea mea", un laborator modern de cybernetică. Sau eventual să putem construi... o pădure de brazi.

— ?!?

— Faptul s-a petrecut cu ocazia realizării filmului „Ripa dracului". Mai aveam de turnat circa 10 la sută din film cînd ne-a prins iarna la Tușnad. Ce era de făcut? Să așteptăm cu întreaga echipă sosirea primăverii? Nicidecum... Am construit aici, pe platou, o pădure de brazi. A fost și o „furtună" și o „ploaie", mă rog tot ce era necesar. Nimeni n-a deosebit scenele turnate pe platou, de cele din pădurea de la Tușnad. Din contră avînd în vedere condițiile de platou, iluminare, sunet, etc., ele au ieșit chiar mai bine.

— O pădure s-a putut rezolva, dar ce ați fi făcut dacă ar fi trebuit să montați pe platou... „Dunărea"?

— Faptul s-a și întîmplat cu ocazia turnării filmului „Valurile Dunării". Decorurile filmarea a început în sezonul rece, a fost nevoie ca șirul să fie construit pe platou. Și cred că nu s-a observat că în loc de 63 m., șirul nostru avea numai cîțiva metri. Dunărea a fost fotografiată, iar fotografia pe care erau lipite fișii de celofan a fost montată imprejurul platoului de filmare. Ventilatoare fa. ceau să fluture celofanul, dînd valurilor... undurea de argint.

— Cînd se filmează în peisaj natural, care este contribuția pictorului scenograf?

— Chiar și peisajul susține amenajări în corespondență cu necesitățile scenariului. Multe scene din filmul „Valurile Dunării" au fost realizate la Galați, iar demolările din orașul de pe malul Dunării ne-au folosit ca... decor. Și ele însă au trebuit să fie amenajate. O cărămidă care se mișcă, scheletul unui zid, totul trebuia să creeze atmosfera dramatică, necesară subiectului. Înainte de a începe realizarea unui film, alegem cu deosebită grijă cadrul în care se desfășoară acțiunea. El trebuie să servească scenariul regizorul. Pentru aceasta, colindînd țara în lung și-n lat, intrăm în case, cercetînd colțuri de multe ori neștiute de nimeni. Cu multă migală ne lixăm asupra lotului de filmare. Nu mai vorbesc cînd acțiunea filmului se desfășoară în trecut. Printre cele 16 filme de a căror scenografie m.am ocupat, au fost și realizările după I. L. Caragiale „Două loturi" și „Scrisoarea pierdută". Pentru realizarea decorurilor și a atmosferei după vremea aceea, mi-a trebuit o documentare de luni de zile...

Convorbirea cu arhitectul Giulio Tincu ar mai fi continuat desigur, dacă regizorul Francisc Munteanu nu ar fi dat semnalul de începere a turnării. Iar pictorul, înainte de filmare, obișnuiește să arunce o ultimă privire cadrului.

Sandu MARIAN

Festiva'ul muzical internațional de la Edinburg

La sfîrșitul acestei săptămîni se deschide la Edinburg tradiționalul festival muzical, care cuprinde numeroase manifestări artistice: concerte muzicale, recitaluri, spectacole de operă etc.

La festival și-au anunțat participarea la afară de Anglia, țara gazdă, Franța, U.R.S.S., Italia, Mexico, R.F. Polonă, Elveția, S.U.A., etc.

Pentru prima oară participă la acest festival orchestra Filarmonică din Leningrad, care va prezenta 4 concerte. La pupitrul orchestrei va apare cunoscutul dirijor E. Mravinski și dirijorul G. Rozhdestvenski. Orchestra Filarmonică din Leningrad va prezenta, printre alte piese, noul concert pentru violoncel și orchestră de D. Șostakovici, care va fi interpretat de talentatul violoncelist M. Rostropovici.

Organizatorii festivalului de la Edinburg au căutat să marcheze aniversarea a 150 ani de la nașterea marelui geniu muzical F. Chopin prin cuprinderea în programul festivalului a trei recitaluri de pian, la care își dau concursul pianiști din R.P. Polonă.

OPERA REPETA!

(Urmare din pag 1-a)

CINE VA REPREZENTA ARTA NOASTRĂ

La operă aflăm și alte amănunte. Distribuitul tuturor rolurilor va cuprinde actori de frunte ai primei noastre scene lirice. Astfel, în „Othello", rolul titular va fi deținut succesiv de Garbis Zobian și Ionel Tudoran, în timp ce rolul Desdemonei va fi susținut de Arta Florescu și Teodora Lucaciu. Mihail Arnăutu și David Ohanesian vor apare în Iago. În opera „Carmen", rolul titular va fi interpretat de Zenaida Palfy; cel al lui Don José de Cornel Stavru, care va apare și în rolul lui Marinco din „Trubadurul". Tot în această ultimă operă vor mai apare Maria Vologescu, Elena Cernei, Ladislau Konya și Mircea Bucia. Iar dintre balerini, Valentina Massini, Gelu Barbu, Eugen Mărcuț și alții vor avea prilejul să reprezinte peste hotare arta noastră interpretativă de balet.

...ÎNTÎLNIRE CU... „BALȘOI TEATR"

După susținerea celor 12 spectacole ale turneului, artiștii noștri vor avea prilejul de a se întîlni cu una dintre cele mai vestite scene ale lumii: soliștii și orchestra vor susține un concert de gală la „Balșoi Teatr".

Și pe cînd plecarea în turneu, l-am întrebat pe tovarășul Brădiceanu.

— La mijlocul lunii septembrie.

M. DAMIAN

Scenă din piesa „Student în medicină" de Brody Șandor; cei doi interpreți din fotografia noastră sînt Gabor Miklos, laureat al Premiului Kossuth și Vass Eva, laureată a premiului „Laszai Mari".

LA BUDAPESTA

în așteptarea oaspeților romîni

Corespondență specială pentru „Magazin"

Cel care, în aceste zile ale lunii august, străbunde în clădirea Teatrului Madach din Budapesta, este întîmpinat de o serie de lucruri neobișnuite. Nu este, firește, nimic extraordinar în faptul că la parter, deasupra intrării, artiștilor, nu arde becul în dosul geamului cu inscripția „Liniște! Repetiție!". Acum, în toiul verii, nici artiștii teatrului nu stau la taifas în fața cabinelor, fumînd și așteptînd semnalul de intrare în scenă. Chiar și sala clubului de la etajul I este pustie. Directorul, regizorii, artiștii, își petrec concediul de vară prin toate unghere țării.

Totuși, teatrul nu se odihnește. A început renovarea interioară a teatrului. De cîteva zile s-a intensificat ritmul muncii. Teatrul urmează să se prezinte deosebit de frumos cu prilejul evenimentului festiv programat pentru deschiderea stagiunii; vizita Teatrului Municipal din București.

Dar amănuntele despre acest eveniment le aflăm abia în biroul directorului tehnic al teatrului, Kondor Sandor, care ne primește vorbind la telefon:

— Dar înțelegeți, dragi tovarășă, acest lucru este neapărat necesar. Programul trebuie să aibă treizeci de pagini, cu ilustrații.

Directorul discută cu conducerea tipografiei despre prezentarea grafică a programului oaspeților romîni. Biroul său este în momentul de față centrul activității teatrului. De aici sînt îndrumate lucrările de renovare, aici se fac pregătirile în vederea călătoriei ansamblului romîn. Pe pereți sînt afirmate afișe romînești.

— Am făcut toate pregătirile necesare — ne spune tov. Kondor Sandor, pusînd în furcă receptorul. Mai avem însă multe de făcut. Atît scena, cît și sala, vor fi complect renovate. Oaspeții noștri sînt așteptați la 3 septembrie, dar întreprinderile de construcție s-au obligat să predea lucrările pînă la 28—29 august. Teatrul Madach va convoca pentru ziua de 29 august, adunarea întregului colectiv, pe urmă vor începe repetițiile pieselor ce urmează a fi prezentate la București. Ne vom strădui ca, după vacanța de vară, toate acestea piese să fie prezentate publicului bucureștean în montarea lor originală.

Ansamblul teatrului Madach va prezenta în primul său spectacol la București piesa „Student în medicină" de Brody Șandor, unul din marile succese ale stagiunii trecute. Vor mai fi prezentate „Furtuna" de Shakespeare, „Livada cu vișini" de Cehov și comedia de actualitate în trei acte, „Nu sîntem îngeri", de Fehér Klara.

Membrii ansamblului vor sosi la București în jurul zilei de 3 septembrie. Artiștii vor fi însoțiți de dl. rectorul teatrului, Both Béla și de regizorii Adam Otto și Vamos Laszlo.

Dacă teatrul Madach se bucură de multă experiență în ceea ce privește turneele în străinătate, cu atît mai multă are în domeniul primirii de oaspeți.

S-au făcut toate pregătirile în vederea primirii Teatrului Municipal. Afișele sînt pregătite, programele se află sub tipar. Vizita teatrului bucureștean este întîmpinată cu mult interes de publicul capitalei ungare. Toate zilele centrale s.au ocupat pe larg de repertoriul ansamblului romîn care va cuprinde piesele: „Azilul de noapte" de Maxim Gorki, „Moartea unui comis voiajor" de Arthur Miller, „Mamouret" de Jean Sarmiano și „Trei generații" de Lucia Demetrius.

Teatrul Madach are 1.100 de locuri și este una din scenele preferate ale publicului din Budapesta. La succesul și însemnătatea vizitei artiștilor romîni va contribui și faptul că în timpul vizitei lor va rula în cinematografele din Budapesta și filmul „Valurile Dunării", al cărui interpreți principali sînt tocmai actorii Teatrului Municipal, — și-a încheiat tov. Kondor Sandor declarațiile.

Vizitele reciproce ale celor două teatre reprezintă o contribuție valoroasă la dezvoltarea relațiilor culturale romîno-ungare.

Ioszef SOMOBJAI

O întrebare și un răspuns

GEORGE VRACA
artist al poporului

ÎNTREBARE: — În ce roluri veți apărea în stagiunea 1960—1961?

RĂSPUNS: — Deocamdată pot să vă spun că voi juca rolurile principale din trei piese clasice. Dar... după aceea, să vă explic. Conducerea Teatrului Armatei, în dorința de a încerca actorii de talent în roluri de mare răspundere, va oferi unor actori ca Ion Dichiseanu, Const. Brezeanu și altora prilejul de a-și desfășura forțele lor artistice în „Antonio și Cleopatra" de Shakespeare, „Don Juan" de Molière, „Oedip" de Solocle. După ce acești actori vor interpreta rolurile principale din piesele de mai sus într-o serie de spectacole, voi juca și eu în aceste roluri. Voi interpreta, deci, pe Antonio, Don Juan, și Oedip. În afară de interpretare, voi semna regia lui „Oedip".

L. V.

Ady Andor și Royes Fernandez, doi din soliștii baletului american

Teatrul american de balet la București

În primele zile ale lunii septembrie vom primi vizita Teatrului american de balet, unul din cele mai vechi ansambluri de balet din S.U.A. care își sărbătorește anul acesta 20 de ani de activitate artistică.

Ansamblu de prestigiu internațional, Teatrul american de balet are un repertoriu vast și variat, cuprinzînd atît balete clasice, cît și contemporane.

Teatrul american de balet a întreprins numeroase turnee în străinătate. În cadrul turneului pe care îl întreprinde în Europa, el va prezenta spectacole și în țara noastră. În programul ce-l va susține la București vor figura printre altele, balete de Gealkovski, Strauss, Chopin, Kopland.

Orchestra de muzică ușoară a muncitorilor și inginerilor de la uzina „Electroputere" din Craiova, dirijată de inginerul Marius Șaupe.

REFLECTOR

Documentarul

Filmul documentar nu este, cum mai bănuiesc unii, o dovadă de celuloid a unei realități. Un peisagiu neînsuflețit, surprins sub focul lunar în clipa primar de începul de lume ai unei dimineți pe o bucată de carton, nu-ți grăiește mai nimic dacă lentila n-a surprins spiritul acelui loc evocat de o fotografie. Natura e o armonie de intervale, spunea Thomas Mann.

Un tren m-a lăsat de curînd la Cîmpia-Lung, de unde mai cu pieiorul, mai cu cauciucul, am ajuns în defileul Dîmboviței. Locurile mi-au vorbit, a cîta oară, despre nepieritoarea și unica frumusețe a țării noastre, căreia cinematografia îi este datoare încă. S-au făcut cîteva documentare interesante, unele în culori, demne de o figura într-o antologie posibilă a filmului despre natură, dar nu este de-ajuns. Delta, Retezatul, Bucegii, Marea cu superbele sale vile recente, s-au bucurat mai mult de atenția operatorilor noștri, poate am mai uitat cîte ceva, dar cîte încă trebuie să mai vedem pe pînza cinematografelor noastre! Și nu mă gîndesc numai la cinematografele noastre. Pe piața mondială, peisagiul romînesc nu are prea mulți concurenți și nu văd de ce nu ne-am mîndri cu el.

Am văzut în urmă cu doi ani cîteva cîntări ale republicii în imagini foarte interesante. Ele ne-au plăcut foarte mult, dar de ce lîngă aceste poeme ale forței socialismului nu s-ar adăuga și cîteva scurte cîntece ale frumuseții, care să cuprindă inegalabilul peisaj al munților Neamțului, să zicem sau strania înfățișare a Apusenilor?

Ceea ce mi se pare că lipsește documentarelor noastre de pînă acum este un text inspirat, spiritual, poetic, cu adînc răsunet la spectator. Constatarea plaiă în metafore răsulate, nu mai interesează pe nimeni. Nu înțelegem de ce nu sînt invitați scriitorii, care să comenteze ceea ce arată ecranul în cuvinte potrivite unei atari frumuseți. Convorgirea la echipe de servicii, mereu aceleași, scoase din rezervele interne, poate fi utilă un timp, dar soluția cea mai fericită este totuși aceea de a se face apel la oameni pricepuți. Avem admirabili operatori și n-ar strica, lucru nu prea costisitor, ca uneori cînd se pornește la filmarea unui documentar de genul propus de subsemnatul, să fie chemați pictorii noștri spre consultare spre alegerea cadrelor celor mai plastice. Să nu se uite de asemenea că fotografia a început să fie recunoscută de multă vreme, pe bună dreptate, printre arte și că asta obligă. Improvizația, goana și superficialitatea, nu au ce căuta în filmul documentar.

Dacă trecem la filmele de specialitate, aici lucrurile stau mîi bine. Fotografierea unei operații sau a unui proces de producție, sînt în sine neinteresante pentru omul care nu e de specialitate. Dar cu un comentariu sprințar, cu o idee spirituală, totul devine atrăgător. Mă gîndesc la cîteva producții sovietice cuceritoare, care tratau tema destul de aridă. Gîndiți-vă că un film filatelic care ar înfățișa la nesfîrșit fotografiile unor timbre rare, ar plictisi pînă la exasperare. Dar la creați și un scenariu mic în jurul unei mărci oarecari și să vedeți ce-o să iasă. Am văzut unele filme-reclamă (cum e acela de exemplu despre stringerea fierului vechi) aducînd cu mici capodopere. De ce? Pentru că cineva se gîndise înainte de a trece la fotografiere că și aceste peliculе scurte au un rol educativ foarte mare.

În documentar s-au adevărate revoluții: s-a introdus desenul animat și se folosesc păpușile. Combinarea realității cu himericul, adăugarea umorului în situațiile aparent tragice, nu aduc decît foloase. Filmați un ogor peste care se toarnă îngrășăminte, apoi același cîmp înverzind sau la recoltă, dar numai atît, chit că intră secvențe cu aspecte industriale pe ici pe colo, ce o să realizați? Dar în animații iguroiul sintetic sau veritabil cu niște bacterii sătărețe și veți vedea minunea. O vacă rumegînd în staule elegante și lăsîndu-se mulsă cu aparate electrice exprimă numai progresul strict al zootehniei, dar numai atît. Învădămintele spuse de comentator cu vorbe plate și voce gravă nu se asimilează cu același interes ca atunci cînd o vorbă de duh însoțește din cînd în cînd imaginea. Tovarăși de la Cinematografie, mai multe documentare, mai multe și mai bune, să ne înțelegem. Așteptăm...

Eugen BARBU

PIESE PE PROFILUL TEATRULUI

Din repertoriul Teatrului Tineretului

Problema multi dezbătută a alegerii pieselor noastre își va găsi soluția și la Teatrul Tineretului, lui o mai bună rezolvare în cursul noii stagiuni. Acest teatru și-a înscris în repertoriu o serie de piese de tineret și copii, atît din creația originală, cît și din dramaturgia de peste hotare.

Pe lîngă lucrările din dramaturgia universală din stagiunea trecută care vor fi reluate, se va juca, în cinstea Marii Revoluții din Octombrie, piesa sovietică „Inceputul vieții", de C. Finn, care dezbate o interesantă temă din viața tinerețului sovietic.

În ce privește creația originală, unele piese sînt în lucru, iar altele finisate. Astfel, Victor Bîrlădeanu a scris pentru acest teatru o comedie fantastico-lirică. Comedia se intitulează „Drum bun, scumpul nostru astronaut". Nouă ca gen în creația noastră dramaturgică și dezbătînd o temă a viitorului apropiat, lucrarea lui Victor Bîrlădeanu va suscita un interes deosebit în rîndurile tinerilor noștri spectatori, cu o vădită pasiune pentru domeniul astronauticii.

O temă de asemenea interesantă — în domeniul cîștigurilor pe viitor — va fi oglindită pe aceeași scenă prin dramatizarea lui Dinu Bondi, după romanul pentru tineret „O pînză în depărtare" al lui Radu Tudoran.

„Ale tinereții valuri" este o nouă piesă pe profil care va vedea lumina rampei pe scena Teatrului Tineretului. Piesa este semnată de Costin Teodoru.

Și în domeniul pieselor pentru cei mici, teatrul își va continua tradiția. Astfel, Virgil Stoenescu, autorul „Scriitorilor de dragoste", lucrează la finisarea unei piese pentru copii destinată Teatrului Tineretului și intitulată „Cantonul din Valea Lupilor".

În același domeniu Teatrul Tineretului și-a cîștigat o nouă colaboratre, debutanta Lida Golea, care în piesa „Expresul de noapte" dezbate o acțiune eroică din lupta din ilegalitate a uiecistilor.

În fine, scriitorul Corneliu Leu își va face debutul în dramaturgie cu o piesă pentru același teatru, piesă a cărei acțiune reflectă lupta neînfricată a comuniștilor din țara noastră din perioada 1945—1946.

Miron LIVIU

Artistul emerit Nikl Atanasiu

Cicluri de spectacole model organizate de A. T. M.

Începutul s-a făcut de fapt în vara aceasta, cînd Asociația oamenilor de artă din instituțiile teatrale și muzicale a organizat primul său turneu cu concertul-spectacol „Seara succeselor", prezentat în peste 30 de orașe din țară, precum și în Capitală.

— Am avut bucuria să constatăm că inițiativa noastră de a întreprinde un turneu cu „Seara succeselor", spectacol alcătuit din cele mai izbutite cîntece și cupiele ale anului 1960, susținut de un colectiv ilustrar și talentat, a fost primită cu un deosebit interes de public, — ne-a declarat artistul emerit Niki Atanasiu, prim-secretar al A.T.M. Dovada concludentă este numărul mare, circa 120.000, de spectatori care au asistat deopotrivă în săli și grădini la aceste reprezentații.

— Cum înțelegeți să continuați acțiunea aceasta la noua stagiune?

— Dorind să acordăm un sprijin eficient tuturor teatrelor, atît celor muzicale cît și celor de proză, astfel după cum prevede și statutul asociației noastre — A.T.M. intenționează să organizeze în mod permanent la București cîte și în orașele țării „spectacole model". De aceea vom face apel la artiști de valoare din toate sectoarele, strădu-indu-ne să realizăm, fără a stînjeni producția, spectacole interesante, la un nivel artistic cît mai ridicat. — a încheiat artistul emerit Niki Atanasiu.

Operă de la Vercelli (Italia).

În cele 30 de zile cît va dura turneul la Uniunea Sovietică, repertoriul mezzo-soprani Mihaela Botez va cuprinde arii din „Trubadurul", „Carmen", „Bărbierul din Sevilla", „Cavaleria Rusticana", lucrări de Grecianinov, Tirindeli și de compozitorii romîni Montia și Lungu.

Mihaela Botez în Uniunea Sovietică

LUMINILE RAMPEI

● LA 1 SEPTEMBRIE vor începe repetițiile la Teatrul Tineretului, cu comedia „Băieții veseli" de H. Nicolaide.

Noua comedie va fi pusă în scenă de regizorul D. D. Neaga, iar scenografia va fi semnată de Ion Prahase.

În rolurile principale vor apare H. Nicolaide, Marcel Gingulescu, Florin Vasiliu, Ion Ciprian, Liliana Țicău, Gh. Cîprian, Mihai Marsellos, Aurelia Sorescu, Mircea Stroe.

● LA TEATRUL ARMATEI au început repetițiile cu piesa „Coloana 5-a", de Ernst Hemingway. Regia spectacolului este semnată de Andrei Brădeanu.

● LA TEATRUL TINERETULUI se vor relua, în cursul săptămînii viitoare, repetițiile cu piesa „Ruy Blas" de Victor Hugo, în regia lui C. Sîncu.

Interviu-fulger cu Dan Iordăchescu

— Care a fost activitatea dumneavoastră din ultimul timp?

— După ce m-am înapoiat, în iulie, de la Copenhaga unde am dat două concerte, împreună cu orchestra Tivoli, am făcut înregistrări la posturile noastre de radio, împreună cu pianistul Valentin Gheorghiu. Am înregistrat lieduri de Schumann, Schubert, Enescu și Valentin Gheorghiu. Zilele trecute am prezentat la televiziune un recital de arii din opere.

— Care sînt preocupările dv. pentru viitor?

— Voi participa la turneul pe care-l întreprinde Teatrul de Operă și Balet al R.P.R. la Uniunea Sovietică. De altfel aci — unde am bucuria să plec pentru a patra oară — voi rămîne și după, în continuare, o serie de spectacole și de concerte. Pe de altă parte mă pregătesc intens pentru viitoarele roluri pe care le voi avea de interpretat, o dată cu noua stagiune, pe scena Teatrului de Operă și Balet: cîntece de Luna din „Trubadurul", Figaro din „Bărbierul din Sevilla", rolul titular din „Evgheni Oneghin".

Ce pregătește prima noastră scenă lirică

Repertoriul Teatrului de Operă și Balet rezervă cîteva surprize spectatorilor în viitoarea stagiune. Conducerea acestei instituții a ținut seama de unele dorințe manifestate de public pentru a cunoaște și acele opere care au fost mai puțin reprezentate în țara noastră.

Alături de lucrările aflate deja în repertoriu, vor apare în prima parte a stagiunii cunoscuta dramă populară muzicală „Boris Godunov" de Mussorgski și opera „Maeștrii cîntăreți din Nürnberg" de Wagner. Prima operă va fi montată în regia lui Hero Lupescu, cealaltă în regia lui Penait Victor Cottescu. Totodată, spectatorii vor avea prilejul să cunoască și unele lucrări originale, care nu au fost montate la noi. Una dintre acestea, baletul „Spărgătorul de nuci" de Cesaikovski, va fi prezentat pe scena teatrului în regia maestrei de balet Tilde Urseanu. Vor mai fi prezentate în cursul stagiunii viitoare și operele: „Cavalerul rozelor" și „Ariadna la Naxos", de Richard Strauss și „Orfeu" de Gluck. Cu excepția primei opere, — și aceste două ultime lucrări ale geniului liric nu au văzut încă pînă acum lumina rampei în țara noastră. Pe scena Operei, „Ariadna la Naxos" și „Orfeu" vor fi prezentate de către studioul de tineret al acestei instituții.

De asemenea, și opera „Falstaff" de Verdi va fi prezentată spectatorilor bucureșteni într-o montare deosebită.

Pentru promovarea creației romînești de operă și balet, prima noastră scenă muzicală a înscris în repertoriu încă două lucrări originale: Opera „Năpasta" de Sabin Drăgoi, precum și un nou balet realizat recent de compozitorul Mircea Chiriac.

Teatrul Național „I.L. Caragiale" la Cluj și Orașul Stalin

În ziele de 4, 5 și 6 septembrie, Teatrul Național „I. L. Caragiale" va prezenta, în sala Teatrului Național din Cluj, comedia „Amfitrion" de Molière.

În zilele de 7, 8 și 9 septembrie un colectiv al primei noastre scene va fi oaspetele Teatrului de Stat din Orașul Stalin, unde va prezenta drama „Năpasta" de I. L. Caragiale.

D. MIHU

Evenimente în viața unui tînăr actor

Numeroase și însemnate sînt evenimentele din viața de astăzi a unui tînăr actor. Cu oricare te-ai întîlni, îți va înfățișa sumedenie de fapte și de întîmplări, legate de activitatea artistică — dovezi grăitoare ale dragostei și sprijinului cu care sînt înconjurați tinerii slujitori ai scenelor noastre. Un povestitor entuziast este, fără îndoială, tînărul și talentatul actor al Naționalului, Florin Piersic.

În vara lui 1958, cînd s-a înapoiat de la Cannes unde a participat la cel de-al XI.lea festival al filmului, fiind cel mai tînăr reprezentant din toate delegațiile prezente, Florin Piersic a avut atît de multe de povestit, încît nu a terminat nici pînă astăzi... Faptul că i s-a oferit prilejul de a participa la o manifestare internațională atît de importantă și de a cunoaște personal artiști celebri de cinematograf din altea țări, a constituit pentru el un adevărat eveniment. Interpretul țăranului Tănase din filmul „Ciulinii Bărăganului", prezentat la festival, are alături de interpreții cu fotografii din timpul desfășurării festivalului, zeci de autografe și scrisori, căci își cultivă prin corespondență prietenile pe care le-a legat acolo. Pe unii dintre aceștia prieteni a avut plăcerea să-i revadă, în timpul excursiei pe care a făcut-o cu O.N.T. în R.P. Ungară și R. S. Cehoslovacă. Dar, așa după cum ne-a mărturisit cu o vădită emoție, aflîndu-se în Cehoslovacia, a vrea să-și împlinească o foarte mare dorință.

— Ce puțin timp în urmă am interpretat la televiziune un rol pe care l-am îndrăgit aespus de mult: întruchipam figura bravului luptător antifascist Iulius Fucik, prezentînd telespectatorilor cele mai importante momente din viața eroică a autorului dramaticului „Reportaj cu știreanguț de gît". Rolul acesta m-a pasionat, trezindu-mi în același timp dorința de a merge și de a cunoaște locurile în care a trăit Iulius Fucik, dorința de a-i cerceta mormîntul fiori proaspete... Vizita la Praga mi-a prilejuit aceste mari satisfacții sufletești.

Și v-a încîntat desigur că și popasul acesta reprezintă încă un eveniment pentru actorul Florin Piersic. Ca delegat la cel de-al III.lea Congres al Uniunii Tineretului Muncitor — un alt însemnat eveniment — el s-a întîlnit cu tineri din întreaga țară. Și discutînd cu unii dintre ei, a ținut să le relateze puternicele impresii pe care i le-a produs vizita făcută la mausoleul lui Iulius Fucik și la muzeul din Lidice, acolo unde alidatăți fost eroi, cul oraș distrus de fascisti.

Evenimente din viața unui tînăr actor!... După filmele „Ciulinii Bărăganului" și „O poveste cu în basme", după piesele „Tragedia optimistă", „A treia, patetica", „Discipolul diavolului", în care a jucat în roluri principale pe scena Națională, pe Florin Piersic îl așteaptă un alt important eveniment în carieră. El turnează actualmente într-un nou film romînesc, intitulat „Aproape de soare" — după un scenariu de Paul Anghel și Savel Stiopul, în regia lui Savel Stiopul, — film care va înfățișa munca și năzuințele oțelarilor hunedoreni. Înainte de a pleca la Hunedoara, Florin Piersic și-a manifestat bucuria că va avea ocazia să interpreteze rolul unui muncitor al zilelor noastre, pe Petre Orșa.

...Într-adevăr, plină de evenimente este viața de astăzi a tinerilor noștri actori. La teatrele în care activează, la cinematografie, la radio și televiziune li se oferă din plin prilejul să se afirme, să-și inchine toată puterea de muncă și tot talentul propășirii artei noastre realist-socialiste!

N. SANDU

Florin Piersic

ÎN CÎTEVA RÎNDURI

DINU NEGREANU,

regizor al Teatrului Municipal, care a pus în scenă piesele de succes „Dacă vei fi întrebat" și „Moartea unui comis voiajor" va semna direcția de scenă a spectacolului „Soldatul Șveik", de dramaturgul ceh Iaroslav Hașek, vîitoarea premieră a Municipalului.

NATȘA NICOLESCU,

actriță a Teatrului Armatei, cunoscută din piesele de pe scena acestuia „Oprîți-l pe Dick Warrings" și „Cyrano de Bergerac", va apare în noua stagiune alît în piesele susmenționate din repertoriul Teatrului Armatei, cît și în două premiere pe care le are în pregătire teatrul.

MARCEL GINGULESCU

apreciatul actor al Teatrului Tineretului, care a jucat la stagiunea trecută în „Britannicus" și „Mult zgomot pentru simic", împreună, concomitent cu A. Pop Martian, rolul Don Salluste de Bazan în piesa „Ruy Blas" de Victor Hugo.

IOANA BULCA

protagonista filmului „Moara cu noroc" va interpreta rolul principalei din filmul „Mîndrie", noua producție a studioului „Bucureșfi".

CHIRIL ECONOMU,

apreciatul artist al Teatrului „C. Nottara" a obținut un deosebit succes în rolul lui Valentin din „Lîncurbita de la mierul nopții". A mai creat pe Domenico Soriano din „Filomena Marturano" și pe Jacob Fried-land din „Nud cu vioară".

1960
1968

BIBLIOTECA CENTRALĂ
SIBIU

Proletari din toate țările, uniți-vă!

magazin

Anul IV — Nr. 152 * Sîmbătă 3 septembrie 1960 * 8 pagini — 1,50 lei

Din sumar:

A XVII-a OLIMPIADA
Corespondențe telefonice speciale din Roma de la TUDOR VORNICU

LA ÎNCEPUTUL STAGIUNII FOTBALISTICE

Năravuri și moravuri
Ce oameni, domnule!
de Nicuță TĂNASE

REFLECTOR
Dimineață de septembrie
de Eugen BARBU

„SPECTACOLUL" în regiunile țării

Magazin medical
CANCERUL — BOALĂ VINDECABILĂ

MODA: Costume bărbătești

PRIETENI NECUNOSCUȚI

Nu știu cum îi cheamă. Nu știu dacă îi voi revedea vreodată. Drumurile noastre s-au împletit întîmplător, pentru o oră, două sau cinci și apoi s-au despărțit poate pentru totdeauna. Unii erau tineri, de-abia intrați în hora vieții. Alții de vîrsta cînd te mîndrești cu poza nepoților, pe care o ai totdeauna la îndemînă.

Pe toți acești prieteni, necunoscuți, fiecare cu viața, cu ocupațiile, cu preocupările sale, i-am întîlnit în compartimente de tren, în dese peregrinări prin țară, specifice unui ziarist. Într-o călătorie omul devine mai comunicativ, își deschide larg băierele inimii. E deajuns adesea cîteva vorbe, un schimb de replici, ca să înțeleagă o întreagă biografie. Și fie că întîmplătorii mei tovarăși de călătorie plecau la lucru sau în vacanță, întîlnirea cu ei mi-a prilejuit bucuria de a constata încă odată ce bogată, variată și tumultoasă este viața ce o trăim astăzi, ce oameni minunați adăpostesc satele și orașele țării.

Cînd s-a ridicat să privească pe fereastră, am observat că tînărul înalt, blond, cu un cap frumos ca al unui actor de film, își cam trage un picior. Se urcase în tren la Ocna Sibiului și stătuse tăcut, gînditor, pe banca compartimentului aproape gol de clasa a II-a. Din cînd în cînd arunca cîte o privire spre peisajul care zbura prin ferestre și îi zîmbea ca unei rude sau unui prieten.

— Departe mergi? — îl întreb.

Tînărul se întoarce și îmi zîmbește cu toată gura.

— La Prostea Mare. Și adaugă cu mîndrie: Sînt tractorist. Din '51!

Îmi povestește apoi că de patru luni și jumătate, a tot stat prin spitale și sanatorii. Suferise un accident tocmai cînd îi era lumea mai dragă. Acum, mai avea concediu pînă la 1 octombrie, dar se plictisise. Îi era dor de muncă și de tractor și se întorcea acasă.

Într-o haltă, zărește pe cineva pe geam și îl strigă disperat:

— Gheorghe! Gheorghe!

Gheorghe vine în compartiment. Sînt, pe semne, colegi. Se îmbrățișează și întrebările curg: cum merge munca, dacă e adevărat că un nepriceput i-a răsturnat tractorul LUI, ce face inginerul șef, cum îi recolta. Noul venit abia prididește cu răspunsurile: recolta e bună, tractorul n-a pățit nimic și îșî așteaptă vechiul „stăpîn". Apoi întrebările vin șuvoi în sens invers: cum se simte tractoristul, ce a fost la operație, cum a fost îngrijit în spital.

Tractoristul nostru îi povestește de toate, îi spune că mai are peste o lună concediu, dar vrea să lucreze de pe acum și îl întreabă îngrijorat:

— Ce crezi, m-o primi? Măcar batozar, pînă una-alta. Doar acum e nevoie de cît mai mulți oameni. Și la urma urmei, m-am săturat să lenevesc.

Desen de A. CALISTRAT

Și, întorcîndu-se spre mine, repetă întrebarea iscoditor și îngrijorat:

— Ce spuneți, m-o primi?

Un grup vesel încărcat doldora de bagaje. Într-o sacoșă, un maldăr de cărți. Deslușesc coperta romanului Galinei Nicolaeva: „Bătălie în mars". Nici nu s-au instalat bine în compartiment și cei patru oameni — doi bărbați și două femei — încep să cînte o melodie veselă. Apoi, discută viu, își deapănă amintiri comune, vorbesc despre treburile care îi așteaptă.

Stau tăcut și ascult. Tovarășii mei sînt topografi. Merg undeva, lîngă Făgăraș, să execute o lucrare. Doi dintre ei, cei mai tineri, sînt soți. Au mai lucrat împreună prin niște locuri din țară. Poate că acolo, undeva, s-au și cunoscut.

— Un obstacol al topografului — glumește cineva din ei, arătînd pe geam porumbul înalt cît un stat de om.

Înțeleg din vorbele lor că e tare greu să te descurci cu aparatele în mînă, prin semănături. N-ai voie să ocolești nici la dreapta, nici la stînga. Treci peste văi, peste mlaștini, prin ape, iarna prin viscol, vara pe zăduf. Grea meserie, gîndesc. Dar cît îi de frumoasă!

Tovarășii de drum își amintesc de unele momente grele prin care au trecut. Vorbesc despre ele cu veselie, de parcă ar spune o glumă. Vara trecută, doi dintre ei s-au răsturnat cu barca în Olt. Erau încărcați cu o mulțime de aparate. Pînă la urmă, cu cîte eforturi, le-au salvat pe toate și s-au întors la mai murați și tremurînd.

Dar, acum doi ani, pe Dunărea înghețată, îmi amintește altul — cînd am mers doi kilometri pe un viscol năprasnic de ni s-au făcut sprîncenele ciucuri de gheață?

Altul povestește cum era să cadă, la Văliug, în prăpastie, în timp ce făcea niște măsurători.

Paul MARIAN

• *(Continuare în pag. 2-a)*

Aspect din timpul lucrărilor sesiunii extraordinare a Marii Adunări Naționale

Pentru triumful păcii

Susțin cu toată căldura politica externă de pace pe care o duce partidul și guvernul nostru, politică arătată încă o dată așa de clar și de convingător de către tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej la sesiunea extraordinară a Marii Adunări Naționale.

Salut din toată inima hotărîrea adoptată ca în fruntea delegației romîne care va participa la viitoarea sesiune a Adunării Generale a O.N.U. să se afle tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej. Aceasta arată cu prisosință importanța pe care o acordă țara noastră dezbaterii la nivel înalt a problemei dezarmării generale și totale ca și a altor probleme.

La O.N.U., delegația romînă nu va participa activ doar la discutarea acestei probleme. După cum se știe ea a propus înscrierea unor puncte pe ordinea de zi a sesiunii. În legătură cu aceasta consider ca deosebit de eficientă pentru destinderea internațională și cimentarea prieteniei dintre oameni, discutarea la O.N.U. a propunerii privind promovarea în rîndurile tineretului lumii a ideilor coexistenței pașnice și a respectului reciproc și totodată condamnarea spiritului militarist și a urei rasiale și naționale.

Îmbunătățirea necontenită și intensificarea relațiilor politice, economice, culturale și științifice cu țările din toată lumea, iar pentru noi în special cu cele din zona balcano-adriatică, care, în domeniul medical s-au concretizat prin vizita făcută, nu de mult, de oameni de știință romîni în Turcia și Grecia, constituie un alt factor activ pentru promovarea păcii.

Salutînd din inimă și aprobînd cu hotărîre politica externă de pace a partidului și guvernului îmi exprim totodată hotărîrea de a lupta neobosit pentru triumful păcii folosindu-mă de „armele păcii" pentru intensificarea colaborării între popoare, pentru întărirea coexistenței pașnice, necesitate vitală pentru întreaga omenire.

Prof. Dr. I. M. IVAN
Decanul Facultății de Medicină I.M.F. — București

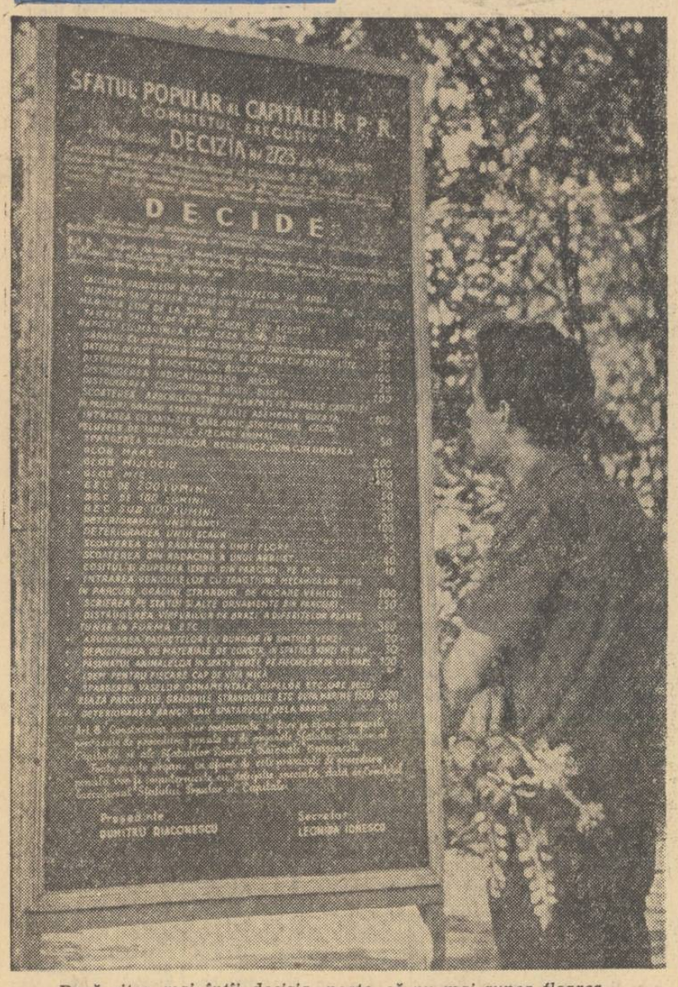

Dacă citea mai întîi decizia, poate că nu mai rupea floarea...

DISCIPLINA CETĂȚENEASCĂ

De cînd ființează, Sfaturile Populare s-au străduit și se străduiesc să sădească, să dezvolte în rîndurile cetățenilor grija și interesul pentru înflorirea orașului lor. Această operă n-a rămas fără roade pozitive. Și nu-i exagerare a se menționa că o însemnată parte din cele realizate pe tărîmul edilitar și urbanistic, revine locuitorilor, ce și-au înțeles cu prisosință obligațiile.

Și încă o constatare: schimbarea importantă ce s-a produs în psihologia „particularistă" a acelor gospodari bucureșteni, care și-au dat seama că aparțin marei colectivități a orașului. E tocmai ceea ce s-a urmărit cu atîta osîrdie, adică necesitatea de a se combate fie pasivitatea, fie egocentrismul unora dintre cetățeni, care s-au deprins să tărmurească ideea de comunitate gospodărească la strictul perimetru menajer. E o concepție arhaică și strîmtă de a considera urbea ca o entitate separată de interesul fiecărui locuitor. Sensul îngust dat de unii noțiunii de oraș a fost rectificat în modul cel mai bun.

Sfaturile populare s-au străduit să înfrîngă o concepție desuetă și dacă rezultatele sînt, cum am spus, apreciabile, aceasta nu înseamnă că am ajuns la țintă. Mai sînt încă destule de făcut. Mai ales cu acea categorie restrînsă de cetățeni încă nealiniată în frontul disciplinei urbanistice și care persevează în erezia că grija curățeniei și esteticii orașului, de exemplu, aparține exclusiv organelor de gospodărie.

Ciudată această dublă psihologie a cetățeanului în chestiune, operînd într-un fel cînd e vorba de „al meu" și în fel opus cînd e vorba de „al tuturor". Însul ce se bucură în cartier de faima vrednicului, model de gospodar, netolerînd o știrbitură în armonia tabloului domestic, pus pe harțag la orice lezare cășunată și fără intenție, de vecin, uită preceptele virtuoase, de cum pășește pe strada sau pe bulevardul tuturor.

Abia de curînd am fost față la modul sălbatec cum căsăpea, pentru o leacă de floare de tei copacii cu crengi cu tot. Am văzut într-un parc urmele lăsate de... Atila, după o zi de „week-end", iarba pologită ca de grindină, troiene de hîrtii acoperind aleile și chiar straturile cu flori. Orașul nu-i și al lui, ci al... autorităților locale! Treaba edililor să-l îngrijească reparînd stricăciunile, ștergînd „amintirile" de pe monumente, culegînd ciucălăii de păpușoi și pungile goale svîrlite pe trotuare plivind de gunoaie gazonul parcurilor etc.

Gospodarul nostru e măgulit cînd aude cuvinte de laudă despre casa lui, grădinița lui. Îi crește inima cînd vreun trecător se oprește să-i admire răzoarele, glicinele ce-i împodobesc fațada.

F. BRUNEA-FOX

• *(Continuare în pag. 2-a)*

DE LA TROPICE ÎN BĂRĂGAN

În vara aceasta, cîmpia Bărăganului ca și alte regiuni ale țării, a văzut înflorind și rodind cîteva noi plante tropicale aclimatizate în țara noastră și care promit de pe acum rezultate dintre cele mai interesante. Am scris „noi plante tropicale", pentru că nu trebuie să uităm că bumbacul, ca și porumbul, pătlăgelele vinete și roșiile sau alunele de pămînt, sînt toate plante originare din regiunile calde ale globului. Cultura lor a reușit la noi deoarece într-o perioadă de vegetație scurtă, cuprinzînd o vară călduroasă, ele pot să rodească întocmai ca în țara lor de baștină.

În culturile agricole apar mereu plante noi — plante pe care ameliioratorii și agronomii le-au ales pentru calitățile lor, le-au făcut să dea recolte mari și le-au învățat să crească în alte condiții decît ale locului lor de naștere. Oamenii de știință din institutele noastre de cercetări agricole, preocupați de satisfacerea nevoilor mereu crescînde ale populației și ale industriei țării noastre, lucrează sistematic pentru aclimatizarea plantelor străine capabile să satisfacă aceste nevoi. În ultimul timp, atenția lor s-a îndreptat asupra unor plante tropicale prețioase pentru fibrele lor textile sau pentru semințele lor uleioase.

De pildă, s-a făcut dovada că se poate cultiva la noi YUCA, o plantă textilă originară din Mexic și înrudită cu crinul. Deși vine din zona tro-

• *(Continuare în pag. 4-a)*

LA ROMA ÎN ZILELE OLIMPIADEI

Succese remarcabile ale sportivilor romîni

Corespondență telefonică specială de la Tudor Vornicu

Am să încerc să vă dau o imagine a locului unde s-au desfășurat întrecerile de lupte greco-romane și unde au loc acum competițiile de lupte libere, pentru că veți putea în acest fel să întrezăriți și Roma Jocurilor Olimpice.

Ideea de a organiza unele concursuri în diferite locuri istorice ale orașului, chiar în incinta unor monumente celebre, este socotită de cei mai mulți foarte potrivită. De vreme ce se cîntă „Aida" sau „Paiațe" pe o scenă uriașă, amenajată într-un astfel de loc, de ce nu s-ar putea disputa întreceri sportive acolo unde și în trecut romanii veneau să asiste la asemenea manifestații? Bineînțeles că multe din ele aveau, acum 2.000 de ani, un alt caracter. Sînt foarte numeroși turiștii la Roma în aceste zile și ei preferă acest cadru istoric, căruia sportul îi dă parcă tinerețe.

Mă gîndeam la toate acestea în ziua finalelor la întrecerile de lupte greco-romane, cînd străbăteam grăbit drumul care desparte Piața Veneția de „Basilica di Massenzio", vechile ziduri de piatră în stîncă, columna lui Traian și mai ales, în fund, imaginea uriașă a Colisseului, luminat interesant din interior. Toate aceste monumente istorice făceau bună vecinătate cu steagurile țărilor participante la jocuri.

Ușoara unduire a vîntului de seară, lumea grăbindu-se să ajungă la timp în tribune, în stînga o stradă modernă cu firme multicolore de neon, o seară caldă romană, — iată imaginea de o clipă. În fața Basilicei cu peretele exterior acoperit de niște hărți în basorelief, prezentînd diferite etape ale istoriei imperiului roman, ca pretutindeni pe glob, oamenii căutînd un bilet (ne aflăm doar în seara finalelor) iar puțin în față o scară veche și un drum din lespezi grele de piatră, acelea din care a fost făcută și Via Apia.

• *(Continuare în pag. 5-a)*

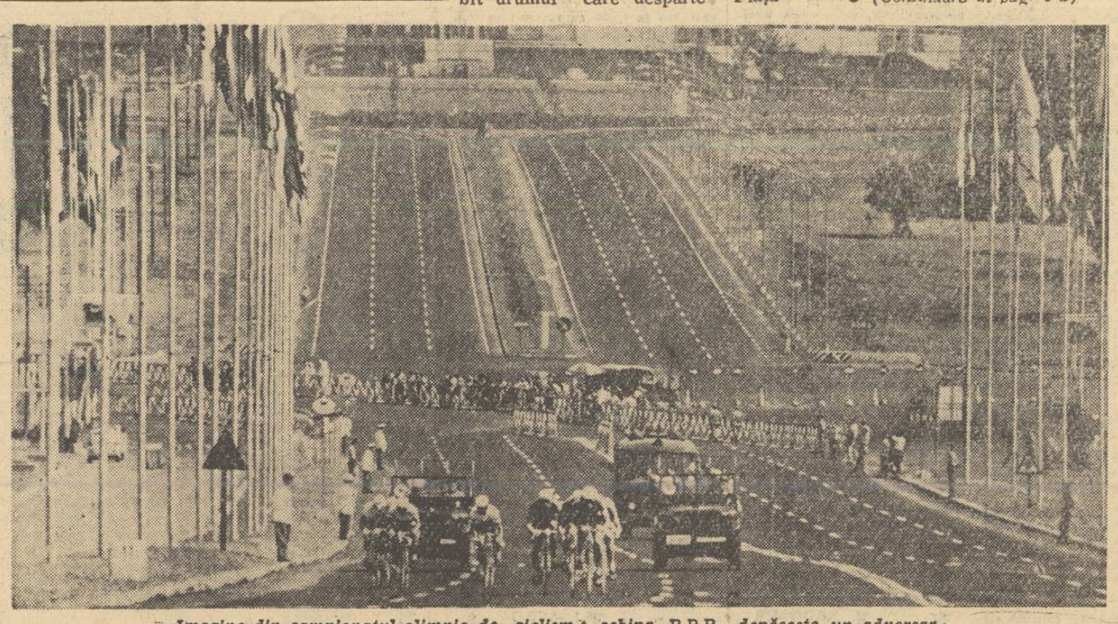

Imagine din campionatul olimpic de ciclism: echipa R.P.R. depășește un adversar

Noua stagiune cinematografică și evenimentele ei

Stagiunea cinematografică de toamnă, pentru deschiderea căreia se fac intense pregătiri, va fi dominată, fără îndoială, de FESTIVALUL FILMULUI SOVIETIC, *care va fi organizat în cadrul Lunii Prieteniei Romîno-Sovietice. Spectatorii romîni vor avea cu acest prilej putința să ia cunoștință de ultimele realizări ale cinematografiei sovietice — numeroase dintre ele distinse la recentele festivaluri cinematografice internaționale — să revadă actori cunoscuți, apreciați în întreaga lume artistică.*

Din seria acestor filme vor fi prezentate publicului nostru realizarea regizorului Ivan Pîriev „Nopți albe", după romanul lui Dostoievski, în care apare tînăra artistă Ludmila Marcenko și Oleg Strijenov, „Doamna cu cățelul", ecranizarea lui I. Heifiț, după nuvela lui Cehov, în care-l vom revedea pe Alexei Batalov în rolul lui Gurov, alături de proaspăta actriță de cinema, aflată la primul ei film, Iya Savvina în rolul Anei, film distins anul acesta la Festivalul internațional de la Cannes. Cu un viu interes sînt așteptate de către spectatorii noștri și ambele serii ale filmului „Pămînt desțelenit", transpunerea pe ecran a romanului lui Șolohov cu Ludmila Kitaeva în rolul Lușkăi, „Scrisoare neexpediată", al regizorului Mihail Kalatozov, avînd în rolul principal pe Tatiana Samoilova, „Hovanscina", după opera muzicală a lui Musorgski, coproducția sovieto-franceză „Normadie Niemen", film închinat aviatorilor francezi care au luptat alături de aviatorii sovietici împotriva fasciștilor în timpul celui de-al doilea război mondial.

În cadrul aceleași stagiuni vor mai fi prezentate publicului romînesc filmele Miciman Panin", — o dramatică evocare a unui episod din anul 1912, cînd 13 revoluționari bolșevici condamnați la moarte de regimul țarist sînt salvați de echipajul vasului pe care erau îmbarcați și trecuți clandestini în Franța, — „Eroii vii", „Serioja", „Mai iute ca vîntul" etc.

★

Din producțiile țărilor de democrație populară pe care le vom viziona în decursul următoarelor luni, un loc însemnat îl ocupă filmul maghiar „Atentatul", evocarea unui episod din lupta

I. MATEI

• *(Continuare în pag. 4-a)*

Cronica străzii

ENCICLOPEDIA „MAGAZIN"

Literatura de călătorie (I)

Dacă cineva ar dori să cunoască istoricul apariției și dezvoltării literaturii de călătorie la noi și alu. rea, s-ar cuveni, înainte de a-i da răspuns, să facem un scurt popas lămuritor.

Se știe că explorînd tărîmuri necunoscute sau numai bănuite, oamenii își lărgesc simțitor cercul propriei lor existențe. La vremea lor asemenea acțiuni — prin care oamenii înfruntau primejdiile cele mai diverse ale necunoscutului — vor fi fost pe cît de trudnice și aspre pe atît de cutezătoare. Vasco da Gama are pentru astfel de inițiative, care împleteau curajul iscoditor cu riscul și abnegația, cuvinte de laudă și de mîndrie. De altfel, tot el mărturisește după întoarcerea din fabuloasa expediție în India că dacă a încredințat hîrtiei crîmpeie din peripețiile călătoriei și din înțelesul ei, a făcut-o doar spre a evita urmașilor sacrificii și dibuială istovitoare, de care el n.a fost scutit. Figafetta, povestind isprăvile lui Magellan, nu spune altceva.

Poate că așa s-a născut literatura de călătorie, izvorîtă la începuturile ei din dorința de a însemna, fie și sec, fără comentarii, întîmplările nude ale exploatărilor pămînturilor încă neînscrise pe hărți. Nu e mai puțin adevărat că aceste descoperiri au fost însoțite de altele, mai recente oarecum, și anume „descoperirile" literare de țări și regiuni geografice care ispiteau ca niște sirene curiozitatea scriitorilor. Rînd pe rînd, Renașterea, apoi secolul al XVIII-lea iluminist, romantismul conservator dornic de evadare în exotism meridional, oriental sau american, deschizînd pe aceste meleaguri ca într-un fel de paradis și mai cu seamă romantismul revoluționar care, prin actul confruntării între două realități urmărea promovarea unor idealuri sociale înaintate, au extins și dezvoltat sensibil genul notelor de drum.

Din punctul de vedere al istoriei literare, memorialistica de călătorie și-a dobîndit consacrarea în prima jumătate a secolului al XIX-lea cînd, cultivată cu deosebire de romantici s-a afirmat ca o modalitate artistică de sine stătătoare. Pentru ca să nu trezim nedumeriri, să recunoaștem că la începutul secolului trecut literatura de călătorie avea o vechime recunoscută. Numai că însemnările lui Vasco da Gama, romanul picaresc și jurnalul lui Cook nu acoperă decît tangențial conținutul specific al genului de care ne ocupăm. Trebuie de aceea spus că asemenea scrieri ca cele amintite fie că înregistrau întîmplările diverselor expediții, cu rare și firave incursiuni în prezentarea peisajului social, fie că plăsmuiau aceste întîmplări, dîndu-le o aparență fantastico-eroică. Cu alte cuvinte ele țineau într-o mare măsură de etapa descoperirilor geografice și a disputelor economice pentru teritoriile proaspăt înscrise pe harta globului și mai puțin de ceea ce este reportajul memorialistic, ca expresie particulară a sensibilității literare.

De abia o dată cu „secolul luminilor" și în special către sfîrșitul său, cînd au loc „descoperirile" literare de tărîmuri ispititoare pentru curiozitatea cititorilor avem realmente de-a face cu literatura de călătorie.

E vremea cînd continentele sînt străbătute cu înfrigurare, iar memorialistica închinată acestor preocupări cunoaște o dezvoltare fără precedent. Acum se impune însă o distincție. Deși abia în cadrul romantismului își manifestă reportajul memorialistic aparținența sa la literatura artistică dînd naștere la opere pînă la un punct inrudite ideologic, nu toți romanticii investesc călătoria cu aceleași atribute.

Excursia lui Goethe în Italia (Italienische Reise) înseamnă descoperirea civilizației clasice, familiarizarea cu idealurile antichității și repulsia trainică față de papalitate — așa cum o cunoaște scriitorul la Roma în iarna anului 1787 ca „o formă a dictaturii exercitate asupra „sufletelor". Pentru Gerard de Nerval călătoria înseamnă ceva cu totul opus: eliberarea din cotidian, refugiul într-o exis. tență idilică. În căutare de sprijin pentru un echilibru pe care Revoluția de la 1789 avea să-l zdruncine serios, protagoniștii acestui vis edenic practică refugiul în epoci istorice de mult apuse. Literatura lor, mai de grabă o încercare de divertisment, trece sumar peste esența fenomenelor realității.

Imprejurările istorice, deosebite de cele din occident, în care evoluează, în această perioadă, Țările Romîne sub raport economic-social și politic — acționează nemijlocit și asupra literaturii. Aceasta capătă de la început un caracter militant tot mai pronunțat. Căci de succesul luptei politice pe care o declanșau elementele progresiste erau condiționate și transformările primenitoare din domeniul culturii. Așa fiind literatura de călătorie contribuie din plin în Principate la mișcarea furtunoasă a ideilor și este la noi — după cum vedea — unul din principalele instrumente ale luptei pentru emanciparea spiritului public din cătușele gîndirii feudale.

Prin scrisul lor, străbătut de o critică ageră și lucidă, Dinicu Golescu sau I. Codru Drăgușanu, de pildă, ies în întîmpinarea revoluției de la 1848 prin încrederea lor în puterea poporului descătușat.

H. ZALIS

CALENDAR

5—11 SEPTEMBRIE

5

1858 : S-a născut scriitorul Alexandru Vlahuță (m. 1919).

1850 : S-a născut Constantin Istrati, om de știință, chimist romîn (m. 1918).

7

1870 : S-a născut scriitorul rus A. I. Kuprin (m. 1938).

8

Ziua solidarității internaționale a ziariștilor.

1841 : S-a născut compozitorul ceh Antonin Dvorak (m. 1904).

1866 : S-a născut poetul George Coșbuc (m. 1918).

9

1944 : **Sărbătoarea națională a poporului bulgar. Ziua eliberării.**

1828 : S-a născut Lev Tolstoi (m. 1910).

11

1865 : S-a născut Ian Rainis, mare poet revoluționar leton (m. 1929)

Un mare actor — Aristide Demetriade

La 1 septembrie s-au împlinit 30 de ani de la moartea lui Aristide Demetriade. A fost unul dintre cei mai de seamă actori ai teatrului nostru și e bine ca noile generații să știe cîte ceva despre Demetriade, după cum teatrul nostru, în plină ascensiune, are datoria să preia, pentru a le dezvolta, elemente din marea artă a lui Demetriade.

Cîteva date biografice. S-a născut la 1872 în comuna Valea-Raței din fostul județ Rîmnicu-Sărat, fiu al unui boiernaș, repede scăpătat într-o vreme cînd „prosperitatea" era legată de venirea la timp a ploilor. Adolescența și-a petrecut-o la Buzău, — orașul care a dat atîția actori de valoare teatrului nostru: Leonard, Maximilian, Niculescu-Buzău, Ciucurette, Dușulescu, Teodorescu-Theo.

Părinții voiau să-l vadă magistrat dar Demetriade s-a înscris nu numai la Drept dar și — în secret — la Conservator. Profesor i-a fost Ștefan Vellescu, om cu mari merite, atît ca actor cît și ca publicist; dar Vellescu nu prea avea încredere în chemarea lui Demetriade. Pentrucă elevul a-

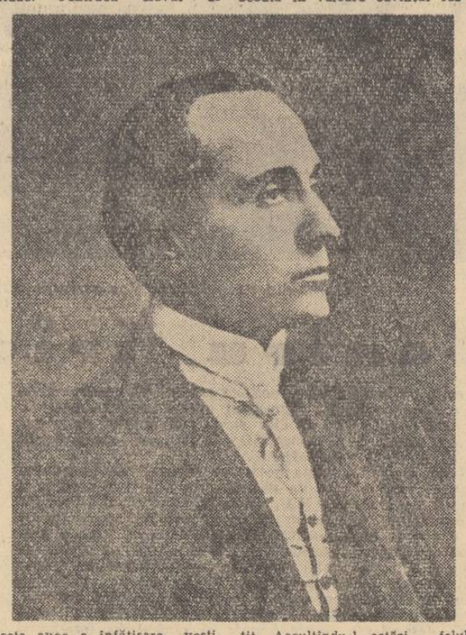

cesta avea o înfățișare vestimentară în contrazicere cu a celorlalți elevi, care se purtau cu haină de catifea, ghete și lavalieră, profesorul nu-l mai scotea din „cavalerul de modă din Șelari", — porecla inspirată de firma unui negustor din strada Șelari care avea în vitrină un manechin „la patru ace".

După absolvirea Conservatorului, Demetriade a fost angajat la Teatrul Național unde a făcut figurație vreo șapte ani, într-o vreme cînd nu exista, ca astăzi, „corp de ansamblu"; dar ucenicia nu i-a stricat.

Printre rolurile interpretate de Aristide Demetriade, — dintre care unele, într-o perioadă, s-au identificat cu însuși numele actorului, — amintim dintre cele mai caracteristice: Hamlet, Ovidiu și Despot din piesele lui Alecsandri, Răzvan din piesa lui Hașdeu, Ștefăniță din Viforul lui Delavrancea, Smeul din Înșir-te mărgărite de Victor Eftimiu, Iuliu Cezar din Cezar și Cleopatra de G. Shaw, Ruy.Blas din piesa lui Victor Hugo, Romeo din tragedia lui Shakespeare, Marchizul de Posa din Don Carlos de Schiller, să nu uităm marea sa creație din Vlaicu Vodă — așadar mai mult roluri de eroi din repertoriul mai mult romantic — precum și personaje din repertoriul ibsenian: Doctorul Rang din Nora, Oswald din Strigoii, Törnsen din Stîlpii societății.

Cunoscînd aceste date cu totul sumare, putem să ne întrebăm de ce și-a cîștigat Aristide Demetriade, care n-a trăit nici măcar 60 de ani, reputația, pe deplin meritată, de mare actor. Am răspunde, mai întîi, că la aceasta a contribuit omenescul stilului său de interpretare. Învățăcel la școala romantică de interpretare actoricească, Demetriade și-a îmbogățit mijloacele de joc cu elemente realiste — încît această sinteză pusă în valoare de un glas în a cărui melancolie vibra căldura unui suflet deosebit de sensibil, a creat acel stil de interpretare, propriu lui Aristide Demetriade.

Demetriade, — plîngînd pe mormîntul frumoasei Ofelia, în Vlaicu Vodă amintind trufașei Doamne Clara respectul datinei străbune, în Zefir cîntînd „nemărginirea mării de-apururi zbuciumată", în crudul Stefăniță batjocorind bătrînețile hatmanului Arbore, — aducea o voce care știa să coboare de la sunetele cele mai duioase pînă la cele mai grave, — voce cu mii de rezonanțe, menită să scoată în valoare cuvîntul rostit. Ascultîndu-l astăzi, felul său de joc nu ni s-ar părea deloc demodat, pentru că mijloacele sale scenice cuprind elemente am spune permanente. Paradoxal, dar recitarea măiastră a versurilor constituie un minunat mijloc de a învăța cum se rostește proza; Demetriade a fost unul dintre cei mai buni recitatori de versuri ai teatrului romînesc.

Marile sale calități actoricești au fost servite de o rară conștiință profesională. Bolnav în ultimul hal, Demetriade n-a ezitat, pentru că i s-a cerut, să joace Hamlet într-o traducere nouă. Se știe însă că pentru un actor care posedă textul unui rol la perfecție, memorizarea unei alte variante cere eforturi cu urmări care pot fi dintre cele mai grele. Demetriade n-a înțeles să părăsească Teatrul Național, indiferent de îmbietoarele oferte de angajament. Constanța aceasta este încă o trăsătură de caracter a acestui actor plin de demnitate, care, lucru rar, spre a păstra publicului o bună amintire, s-a retras de pe scenă cînd, din pricina suferințelor, puterile au început să-l părăsească.

La împlinirea a 30 de ani de la moartea actorului — ilustră figură intrată în istoria teatrului nostru, — amintim rîvna unei datorii împlinite în serviciul teatrului romînesc.

Ioan MASSOFF

DISCIPLINA CETĂȚENEASCĂ

(Urmare din pag. 1-a)

țada. N-ar oferi o floare nici... Cosinzenei, însă laudele ce se aduc orașului unde sălășluiește îl lasă rece, ca și cum ar fi vorba de un bun al... megieșului și nu și al său propriu. În schimb îi place să se plimbe pe alei curate, tivite cu vegetație frumos grădinărită. Îi place să respire, stînd pe banca parcului, parfumul corolelor, răcoarea aromată a teilor. Nu ține seama că toate astea nu sînt chiar o spontaneitate a naturii organizate artistic. Au cerut trudă și cheltuială, reclamă mereu îngrijire și perfecționare, de ale căror rezultate profită nu numai autoritățile locale, ci toată lumea.

Oricine își poate da seama, în special acum, vara, cît s-a realizat sub acest raport în ultimii ani. Cetățeanul e mulțumit cînd se poate recrea duminica, în toate locurile cu verdeață ale Capitalei, e încîntat că i s-au pus la dispoziție, chiar în cartierul unde locuiește, scuaruri, că s-au înmulțit strandurile, că nu e nevoie să se repauzeze „patriarhal", seara, cînd vine de la treabă, pe pragul casei. El și? Degeaba se placardau „Nu rupeți florile", „Nu călcați iarba". Litera lor era platonică. Iarba continua să servească drept culcuș pentru sieste, sau drept masă pentru ospețe „cimpenești". Trandafirii și zarnacadelele deveneau pe întuneric trofee galante, multe vizitatoare ale parcurilor ducînd ca „suvenire" vreun exemplar-două. Cît privește monumentele, ele ajungeau să fie cîteodată un anuar al Bucureștilor, în care puteai găsi adresele complete a sute de locuitori.

S-ar zice că acest cetățean recalcitrant consideră drept „constrîngeri" tot ce se raportează la înfrînarea reflexelor sale „sui generis" — chit să se sburlească atunci cînd aceleași cauze devin supărătoare pentru propria-i comoditate. Umblă cu bicicleta pe trotuar, dar îi sare bizdicul cînd, în ipostază de pieton, altul contravine la ordonanța ce interzice sportul în chestiune, pe porțiunea destinată exclusiv trecătorilor pedeștri. Își mătură bătătura casei, dar aruncă gunoaiele în ograda vecinului sau în stradă. El e oricînd dispus să respecte, prin interimat, prin ființa „celuilalt", prescripțiile de ordin general rezervîndu-și sieși toate favorurile „liberului arbitru". Va călători pe scara tramvaiului, dar se va răți, cînd el, pe platformă de astădată, altul îl va împiedica să coboare la stație. Va goni automobilul, însă va protesta dacă, redevenit pieton, concetățeanul îl va imita cu același brio.

Cu alte cuvinte, își administrează sie însuși o utilă disciplină, însă nu-i vine s-o sincronizeze cu disciplina celorlalți. El socoate că urmările neplăcute ale acestei dezarmonii nu provin din conflictul capriciilor individuale, că accidentele nu sînt determinate de antagonismul factorilor contrari, ci că sînt simple fatalități. Și totuși cetățeanul nostru e permeabil la spectacolul disciplinei ce rînduiește frumos viața exterioară a unui oraș de aiurea. Aplaudă cînd cogeamîte trafic se întrerupe ca să traverseze bulevardul mama cu căruciorul copilului. El nu-și dă seama că în acest simplu episod vilează o disciplină conjugată, că e consensul unei educații civice ce sincronizează în colectiv reflexele individuale. Pentru binele și folosul tuturor.

★

Cetățeanul acesta e sensibil totuși la inovațiile destinate să desăvîrșească estetica și acuratețea orașului. Mi-a plăcut auzindu-l deunăzi în tramvai cerînd explicații manipulantului despre rostul cutiei plasate lîngă ușa de ieșire. Se prefăcea sau într-adevăr n-a remarcat-o, deși cutia „figurează" (nu zic „funcționează") acolo de cîțiva ani? Vatmanul i le-a dat cu bunăvoință, arătînd că e destinată să recepționeze biletele călătorilor care coborîră. Cineva a observat că la fiece stație există cutii în acest scop. La care vatmanul a răspuns că într-adevăr sînt folosite, însă în genere în chip neglijent.

— Ce nesimțire! — s-a scandalizat cetățeanul.

— Lumea s-a obișnuit, ce-i drept, să arunce hîrtiuța în cutie, a comentat un alt călător. De cum coboară din vagon gestul pasagerului se proiectează automat spre obiectul oval de culoare galbenă fixat pe stîlpul de fier. Îl proiectează fără să se uite unde trebuie să-l depoziteze și din fugă, așa că de multe ori intenția merituoasă a pasagerului ratează. Așa se explică de ce sub cutie, pe jos, sînt mai numeroase hîrtiuțele decît în cutie, de ce măturătorii au mai virtoasă treabă cu deretecatul trotuarului decît cu golitul cutiei în deobște goală. Ca să vie în ajutorul cetățenilor ce nu izbutesc să ochească din fugă orificiul cutiei, I.T.B.-ul s-a gîndit să instaleze și în tramvai obiectul ăsta practic la îndemîna tuturor. Înainte de a coborî, pasagerul încă... negrăbit (pripeala îi vine în secunda aterizării pe trotuar) leapădă biletul în cutie. Mai comod și mai ușor se poate?

Cetățeanul nostru s-a declarat încîntat de inovație. Și a experimentat-o imediat, lepădînd în cutia tubulară gogoloșul pungii de țigări. Privindu-l am avut impresia că abia așteaptă să dovedească cît l-a entuziasmat inovația. Ajuns în stație însă a uitat brusc destinația precisă a cutiei. Și l-am văzut aruncînd biletul din goană și din profil în direcția cutiei galbene agățată de stîlpul de fier! Și fiindcă un tichet de tramvai nu-i dresat să pătrundă ca un porumbel din zbor în gaura hulubăriei, a căzut firește jos, pe trotuar, printre alte zeci de bilete ce-l precedaseră acolo.

Pentru pasagerul ăsta și semenii săi nărăvași continuă campania de lămurire și de educație cetățenească.

F. BRUNEA-FOX

Prieteni necunoscuți

(Urmare din pag. 1-a)

Într-o gară, unul din ei coboară după apă. Beau toți patru cu nesaț.

— Să bem pe sătunate, spune tînăra topografă. Cine știe ce greu vom găsi apă în drumurile noastre.

Da, grea meserie! Dar cît de frumoasă!

S-au urcat în gara Ucea. După șorturi, după ruksacuri, recunoști imediat pe turiști. Erau veseli și zgomotoși ca niște... turiști. După un timp, prin același procedeu de ascultător tăcut, reușesc să-i identific: un muncitor din Sibiu, un medic și o chimistă din Cluj, doi soți din Timișoara (soțul inginer) și prislea, un elev de vreo 15 ani din Vîntul de Sus. S-au întîlnit sus, pe culmile Făgărașului și au legat prietenie. În vocabularul lor, proaspetele nume geografice întîlnite se întretaie: Neholu... Bîlea... Strunga Dracului...

Tare a fost frumos. Cu asta toți sînt de acord. Timp de două săptămîni au rătăcit în voie pe creste, și-au spălat mîinile în zăpadă (asta în timp ce jos în vale, soarele pîrjolea), au făcut plaje, și-au umplut plămînii cu ozon. Și chiar dacă o ploaie torențială i-a ținut pe unii o zi în cabană, iar pe alții i-a udat pînă la piele, chiar dacă chimista din Cluj și-a cam ros un picior, imprudent încălțat în niște pantofi prea strîmți, totuși vorba unuia din ei: „merită osteneala".

Înainte ca trenul să intre în Sibiu, și-au schimbat adresele, au promis solemn să-și scrie.

— La anul tot pe Făgăraș?

— Tot!

Un episod nostim și nu prea. În vagonul restaurant au intrat, vădit emoționați, dar hotărîți să pară cît mai degajați, doi puști de vreo 13—14 ani. Pleacă la mare în colonie și sînt tare mîndri și fericiți. S-au așezat la o masă, și se uită pe furiș la vecini să vadă ce să comande. Ar lua o prăjitură, dar parcă nu prea cadrează cu doi „bărbați". Unul din ei se hotărăște să comande, cu o studiată indiferență:

— O sticlă cu vin.

Aștept reacția ospătarului. Ce o să facă? O să le spună că un litru de vin e cam mult pentru doi copii? O să le recomande mai bine un dulce sau o citronadă? Aș! Sticla cu vin e adusă la masă.

Copiii își toarnă primul pahar și... se descurcă. La al doilea fac eforturi vădite. Nu prea reușesc să-l termine și se uită disperați la sticlă care e pe jumătate plină. Dacă nu i-ar vedea nimeni, cred că ar vărsa-o sub masă. Dar le e rușine și sorb amărîți din pahar.

Intră pe ușă încă doi colegi:

— Ce faceți voi aici? îl întreabă pe unul din meseni.

— Bem un „kil" de vin, încearcă un puști dintre cei de la masă să se mîndrească. Dar se desumflă repede și întreabă rugător:

— Nu beți și voi? Hai, vă rog! Facem cinste!

★

— Eu vin tocmai de la Herculane, spune bătrînica.

Se vede oît colo că se ține bine. E îmbrăcată îngrijit și are la gît un medalion frumos. De cînd m-am urcat în tren, numai gura ei se aude în compartiment.

— Ce vîrstă îmi dați? întrebă cochet pe un tovarăș de drum.

— Știu eu? Vreo 55—60, răspunde, prudent, cel întrebat.

Bătrînica e satisfăcută.

— Aș, 71. Și privește încîntată la reacția neîncrezătoare a celor din jur.

E pensionară de ani multișori. A lucrat la calea ferată. Acum, în fiecare an o pornește în zilele de vară să cunoască țara.

— În tinerețe n-am apucat! Vorba aia, mai bine mai tîrziu decît niciodată. Tot anul mai pun de o parte ceva din pensioară — am de unde, mai ales acum că mi s-a mărit — iar vara mă plimb. Nu e bine? Și, dacă vreți să mă credeți, nu mă fac de rușine. La Herculane a venit să mă ducă la gară o mulțime de lume. De, dacă n-am putut să-mi trăiesc viața la vremea mea, măcar acum, la bătrînețe.

Paul MARIAN

Ce oameni, domnule!

Pînă în prinz, la o grădină de vară cu bere rece și grătar special toată ziua, Iliescu și Arghir, la o masă cu alune, multe coji de alune și, bineînțeles, bere rece.

ILIESCU: — Ai văzut? Pahonțu cu bilet special la Efor ie. Dinu de la planificare cu bilet special la Eforie, Munteanca, Pavelescu, Ionescu de la II, Runcu de la arhive, toți cu bilete speciale la Eforie.

ARGHIR: — Basca biletele de la Roaită, Mamaia și Techirghiol... Tot la oamenii lor... De ce, domnule? De ce trimit numai oamenii lor? Eu i-am spus așa, pe ocolite, Știi ce mi-a zis? Auzi Iliescule, zice... „O să te trimitem și pe dumneata, tovarășe Arghir, cînd o să meriți". Ce zici, Iliescule? Auzi „cînd o să merit". Dacă eu nu merit, atunci cine merită, mă? Cine? Că eu...

ILIESCU: — Ce să mai vorbim? Mie la fel mi-a spus. Dar știi pe ce ton? Ca și cum eu aș fi un măruntiș. Li s-a urcat la cap, trebuie să-i mai scuturăm.

ARGHIR: — Și cu primele! Pe cine premiază? Tu de cînd n-ai luat?

ILIESCU: — Nici nu mai țin minte.

ARGHIR: — Auzi Iliescule, eu am fost trecut pe listă. M-au tăiat. De ce să mă taie, mă? Ca să-l pună în locul meu pe Preoțescu?... Și Preoțescu ăsta, un carierist și jumătate. Nu e ședință să nu fie evidențiat. Că Preoțescu face lucrările așa, pe dincolo, că pune mai presus de toate interesele colectivului... Ce urmărește mă, Preoțescu ăsta? Tu ți-ai pus vreodată întrebarea asta?

ILIESCU: — Toți sînt așa... Te-a tăiat pe tine și a trecut pe Preoțescu?

ARGHIR: Sigur, am dușmani, Iliescule, sînt la cutite cu ei.

ILIESCU: — Da' eu ce le-am făcut mă?

Năravuri și moravuri

Auzi motiv, cică neglijez lucrările. Eu neglijez lucrările?

ARGHIR: — Tu ai văzut „Cocoșatul"?

ILIESCU: — Văzut! N-am fost împreună?

ARGHIR: — Ce mi-au făcut pentru „Cocoșatul" ăsta. Nu știu care s-a apucat să spună atunci că am fost la film în timpul producției. Tie nu ți-au spus nimic, nu? Nu te-a văzut nimeni. Pe mine m-a văzut nesuferitu ăla de Pantazi, care s-a însurat cu dactilografa de la III. Ce poamă și Pantazi ăsta!... Știi ce m-au prelucrat. Neserioși. Ne prelucrează în permanență să ne ridicăm nivelul cultural și cînd te duci la un film, gata cu gura pe tine. Dar le-am zis-o și eu. Ascultă tovarășe, dacă în locul „Cocoșatului" vedeam altceva așa e că nu făceai nuzică?

ILIESCU: Și ce-a zis?

ARGHIR: — Că pot să văd și „Jartă-mă", dar nu în timpul serviciului... Ce să mai vorbim, sînt niște inculați.

Arghir îl calcă pe picior pe Iliescu. Îi face semn spre intrare. O tînără pereche caută o masă. Trece pe lîngă ei. Cei doi vor să se facă neobservați, dar e prea tîrziu.

TÎNĂRUL: — În concediu?

ARGHIR: — Da' de unde, am fost de-am făcut niște măsurători și am intrat să bem o bere. Căldură...

Tinerii și-au găsit masă.

ILIESCU: — I-ai văzut ce bronzați sînt? Au fost la mare. Și ăsta-i unul de-aia... Un haios. Mîine i se expiră concediul, vine la serviciu. Te pomenești că ne toarnă.

ARGHIR: — Ce să toarne? N-are voie omul să bea o halbă?... Hai să mergem, că pierdem condica de plecare... Ospătar, plata!

OSPĂTARUL: — Micii, alunele și 16 și cu 2 — 18 halbe.

Au plătit și au plecat.

ARGHIR: — Și dacă ne toarnă, ce? N-are voie omul să bea o halbă?

Nicuță TĂNASE

Figuri celebre ale literaturii mondiale

ROMEO ȘI JULIETA

Cea mai desăvîrșită pereche de îndrăgostiți din literatura universală, evocată de Shakespeare în celebra lui tragedie scrisă în 1594, a fost scornită de fantezia poeților sau a existat aevea? Acestei întrebări i se răspunde în fel și chip, de trei veacuri încoace, de cînd tristă poveste de dragoste a lui Romeo și a Julietei sale preocupă pe cititori ca și pe spectatori, pe criticii literari ca și pe muzicieni, sculptori sau creatori de filme. Tema unor tineri care se iubesc în pofida urei dintre familiile lor e întîlnită în literatură la Xenofon din Efesos sau la povestitorul prorenascentist Massaccio din Salerno, dar eroii capătă identitatea celor doi nefericiți adolescenți veronezi abia datorită emoționantei nuvele scrise de Luigi da Ponto din Vicenza, prin 1524, și inspirată pare-se, totuși, de o întîmplare reală, petrecută cu puțină vreme înainte, la Verona. Eroii care n-au vrut să-și înfrîngă marea lor dragoste, în fața severei morale familiare, erau Giulietta Cappulletti și Romolo Montechi, iar familiile lor, deși amîndouă aparținînd taberei gibeline cu tendințe aristocratice, într-o aprigă și necurmată dușmănie. Dureroșul sfîrșit al celor doi tineri căsătoriți în taină, care au preferat să moară decît să se despartă, a inspirat-o pe la mijlocul aceluiaș veac XVI pe poeta Clizia din Verona, care a transpus nuvela lui da Porta în versuri, pentru ca Matteo Bandello să reia tema, publicînd-o la Lucca în 1554, după ce reciteșe în „Istoria Veronei" de Girolamo de la Corte relatarea tragicei întîmplări. Nuvela lui Bandello se răspîndește în toată Italia, dar și peste hotare, fiind imitată de Boisteau în Franța și de un anume Arthur Brooke în Anglia, sub titlul amplu, tipic epocii: „Tragica istorie a lui Romeus și Juliet, cuprinzînd un rar exemplu al adevăratei credințe". Un alt scriitor englez, Painter, face și el o traducere a textului italian, intitulată „Rhomeo și Julietta", pentru ca William Shakespeare, luînd cunoștință de una din aceste versiuni, să creioze nemuritoarea lui tragedie, pe cînd avea 30 de ani și era în zorii strălucitei lui activități de dramaturg. Shakespeare accentuează, în opera lui, aspectul luptei celor doi tineri împotriva prejudecăților epocii, piesa decurgînd pe un vast fond social, iar finalul care aduce împăcarea familiilor prin sacrificiul eroilor, conferă tragediei sufluul umanist, apărător al sentimentelor vii ale eternilor îndrăgostiți.

După moartea lui Shakespeare, spre deosebire de majoritatea celorlalte piese care sînt adaptate și prelucrate de urmași ca John Dryden, Barnaby, William Davenant, John Lacy, Nahum Tate și alții, „Romeo și Julieta" e dată uitării. Abia în secolul al 18-lea francezul Jean Francois Ducis, rela tema modificînd însă piesa într-un sens cu totul deplorabil, făcînd din tragedia lui Shakespeare o sfîrîitoare piesă pseudo-clasică, pe gustul aristocrației. Adaptarea lui Ducis este primită cu invective de Voltaire, care se revoltă și de felul în care aceleași poetastru masacrase, cu puțin înainte, „Hamlet". O altă încercare a aceleiași ani, datorită cavalerului de Chastellux, nu se dovedește mai inspirată. Cultul pentru opera shakespeariană, promovat de Goethe și Schiller și apoi de romanticii veacului 19, duc la o mulțime de traduceri fidele ale originalului, în mai toate limbile europene, inspirînd poeme și aluzii în opera unor mari poeți ca Byron și Pușkin, Lenau și Musset. Cunoscutul pictor romantic Delacroix imortalizează chipurile amanților din Verona în „Despărțirea lui Romeo de Julieta", alți pictori care imaginează teme legate de aceeași eroi fiind Jalabert, Louis Boulanger, H. Goldsmith și alții. În muzică putem cita binecunoscuta fantezie-uvertură „Romeo și Julieta" de Ceaikovski (1870), marele compozitor compunînd și un duet pe aceeași temă, care a fost desăvîrșit după moartea lui de Taneev; apoi simfonia dramatică a lui Hector Berlioz și alte compoziții simfonice. În ceea ce privește tratarea lirică a temei shakespeariene, un șir lung de opere au fost compuse în ultimele trei secole, printre ele remarcîndu-se operele lui Steibelt și Zingarelli din veacul al 18-lea, cele semnate de Vaccai, Bellini și Gounod (sec. 19) și, în fine, opera italianului Zandonai (1922) și minunata muzică a baletului lui Prokofiev, care și-a cucerit o binemeritată faimă mondială.

La noi în țară, tragedia lui Shakespeare s-a jucat pentru prima oară în 1886, de către Aniculța Popescu și Grigore Manolescu, pe scena Teatrului Național din București, traducerea aparținînd chiar interpretului lui Romeo, făcută după prelucrarea italienească a marelui actor Ernesto Rossi. Atribuirea rolului Julietei Aniculței Popescu, soția lui Manolescu, supără pe Aristizza Romanescu, care se pregătea de ani în șir pentru acest rol, studiînd și la Londra cu celebra Ellen Terry. În toamna aceluiaș an, însă, Aristizza va juca, alături de Vasile Hasnaș, rolul mult dorit, în care se dovedește, într-adevăr de neegalat.

În rolurile tinerilor veronezi au mai jucat, pe scenele noastre, de-a lungul anilor, Maria Giurgea, Aglae Pruteanu, Aura Buzescu, Marioara Voiculescu, Mimi Botta, Sara Mœnu, precum și Aristide Demetriade, C. Costescu, C. Murgeanu, George Vraca, Tony Bulandra, Mihai Popescu etc.

Nici filmul nu a neglijat povestea lui Romeo și Julieta, transpunînd-o în mai multe rînduri, pe vremea epocii filmului mut, începînd cu filmul lui Georges Méliès (1901), apoi cu filmele americane cu Paul Panzer și Florence Lawrence (1908) și cu Harry Hillard și Theda Bara (1910), italienești cu Armando Falconi și Francesca Bertini etc., pentru ca într-o perioadă mai recentă să înregistrăm filmul realizat de Georg Cukor cu Leslie Howard și Norma Shearer (1936), filmul egiptean din 1944 cu Ibrahim Hammuda și Leila Murad, cel indian din 1948 cu Nargis și Sapru, o versiune franțuzească modernizată, din 1950, cu Anouk Aimée și Serge Reggianni, în regia lui André Cayatte, filmul regizorului italian Renato Castellani, cu actorii englezi Lawrence Harwey și Susan Shental, care a rulat anii trecuți și pe ecranele noastre, și în sfîrșit marele film sovietic, după baletul lui Prokofiev, cu neîntrecuta balerină Galina Ulanova.

N. RADOMIR

Mic dicționar de expresii celebre

Furcile caudine. — „În togă, plîngînd de rușine — zice Cosbuc — îl-om trece prin furci caudine". E o expresie foarte des întîlnită și care înseamnă a supune pe cineva unor condiții umilitoare și unor ispășiri dureroase la care nevoia îl face să nu se poată sustrage. Dar de unde „furci" și de ce „caudine"? De unde vine această expresie? Dintr-o întîmplare istorică celebră de acum aproape 2300 de ani (321 în. e. n.) **Caudine** vine de la numele unui vechi orășel din Italia: Caudium, în apropierea căruia era un defileu muntos pe care romanii îl botezaseră Caudinae Fauces (Furcile Caudine). Și aici, în aceste chei muntoase, al căror nume ar fi rămas necunoscut dacă nu se întîmpla ce s-a întîmplat, Pontius Herennius, generalul unui popor foarte mîndru — Samniții — care era în luptă cu romanii ce vroiau să-l supună, le-a aplicat romanilor, din răzbunare, tratamentul cel mai rușinos din toată istoria lor militară. Faptele s-au petrecut așa: Samniții, vlăguiți de atîtea bătălii, au trimis romanilor toată prada luată de la ei în decurs de 20 de ani, le-au trimis toți prizonierii, ba și corpul unui general al lor, samnit, care se sinucisese după înfrîngere, și le-au cerut pace. Romanii au acceptat ploconul dar le-au refuzat pacea. Minios pe această lipsă de mărinimie, Pontius Herennius a atras, printr-un șiretlic, oștile romane în defileul numit Furcile Caudine și nu le-a mai îngăduit să iasă din această capcană decît depunînd armele și veșmintele (adică lăsîndu-i în cămașă) și trecînd sub un jug, în strigătele de ocară ale trupelor samnite. Această întîmplare a avut un ecou îndepărtat și larg, dovadă că în toate limbile a intrat expresia „a trece prin furcile caudine" spre a desemna umilințele și îndurările penibile.**

I. FLAVIUS și I. BERG

Tutu-o seară de vară

Seara s-a coborît odihnitoare peste sat. Așezați la două mese în sala clubului, cîțiva colectiviști, tineri și virstnici, joacă remi.

Că oamenii din Corbeni joacă remi nu mai e demult un lucru de mirare. De mirare e numai faptul că de cîtva timp, în mijlocul lor și-a făcut apariția și Matei Ștefan — Fănică, cum îi spun toți. Nu de alta, dar flăcăul e într-atît de nepriceput în acest joc, că te umflă rîsul dacă-l vezi cum învîrtește drept-unghiurile din material plastic.

Fănică însă nu pare a lua în seamă asemenea „amănunte". Joacă înainte cu amarnică sîrguință, arătînd tuturor o față zîmbitoare, de parcă el ar cîștiga toate partidele. Oamenii zîmbesc și ei. Cunosc cauza adevărată a acestei neașteptate slăbiciuni a flăcăului: aici poate fi el alături de Catinca, șefă de echipă la brigada legumicolă.

Iată-l și acum alături, sorbind-o din ochi și aplecîndu-se spre ea, chipurile să-i ceară sfatul, ca unul ce se află mai nepriceput în tainele acestui joc.

— Catinca, auzi tu, dar c... căpușoiul ăsta ce să fac? — îi arătă el fetei o piatră cu un desen ciudat ea.

— Cum ce să faci? Asta-i Joli — rîde fata, dezgolindu-și șiragurile sclipitoare ale dinților.

— Naiba să-l ia! Nu-i nici număr, nici... Ce să fac cu el? — se miră sincer flăcăul.

Fata e numai rîs. Un gînd năstrușnic îi fulgeră prin minte:

— E Joli, nu-nțelegi? Adică bun la toate. Acum, bunăoară, poți să-l trimiți să-ți mulgă vacile, că tot trebuiau mulse încă de acum o jumătate de ceas...

De abia cînd flăcăul a ieșit rușinat din sala clubului, Catinca și-a dat seama că mersese prea departe cu gluma. Cu atît mai mult cu cît Fănică nu mai e cel de pe vremea „vacilor schimbate"... Dar, să vă povestim toate la rînd.

★

E un timp bun de cînd Fănică Matei a îndrăgit-o pe Catinca Murgu. E frumoasă fată, nimic de zis: înaltă și mlădie, cu sprîncene arcuite și gene lungi care adumbresc doi ochi plini de foc. Și pe deasupra — harnică, de n-o întrece nimeni.

Nici flăcăul nu-l de lepădat. Ca să spunem drept, Catinca simțea adesea cum o săgeta ceva la inimă cînd îi privea făptura bine zidită și chipul ars de soare, cu trăsături aspre, bărbătești. Numai că Matei era cam ușuratic și delăsător la treabă.

— Nu-i nimic, fata mamei, îi spunea maică-sa, într-o taină a lor, de astea se mai vindecă omul. Dacă-ți place...

— Ba nu, mamă, să se vindece mai întîi și după aceea să vină să mă ceară.

Așa a început „campania de vindecare" a lui Ștefan Matei. Era interesată în treaba aceasta și organizația de bază U.T.M. din gospodărie: l-au criticat într-o ședință, l-au dat la gazeta de perete... La început, Fănică Matei a primit cu ușurință criticile aduse. Gîndea că atît fata cît și organizația o să-l placă și așa. Nu e oare cel care cîntă cel mai bine în cor, iar în echipa de dansuri — cine e cel mai falnic jucător?

Dar nu s-a întîmplat așa. Fănică Matei era mulgător la ferma colectivei și treburile nu prea mergeau bine în sectorul lui. Gospodăria își pusese în plan să sporească producția de lapte. S-au mai cumpărat vaci de rasă, s-a însămînțat porumb pentru însilozare. Se cerea deci și o muncă mai bună din partea mulgătorilor. Or, în privința asta, Fănică Matei era delăsător.

Într-o bună zi, Catinca Murgu și cu alți cîțiva utemiști p

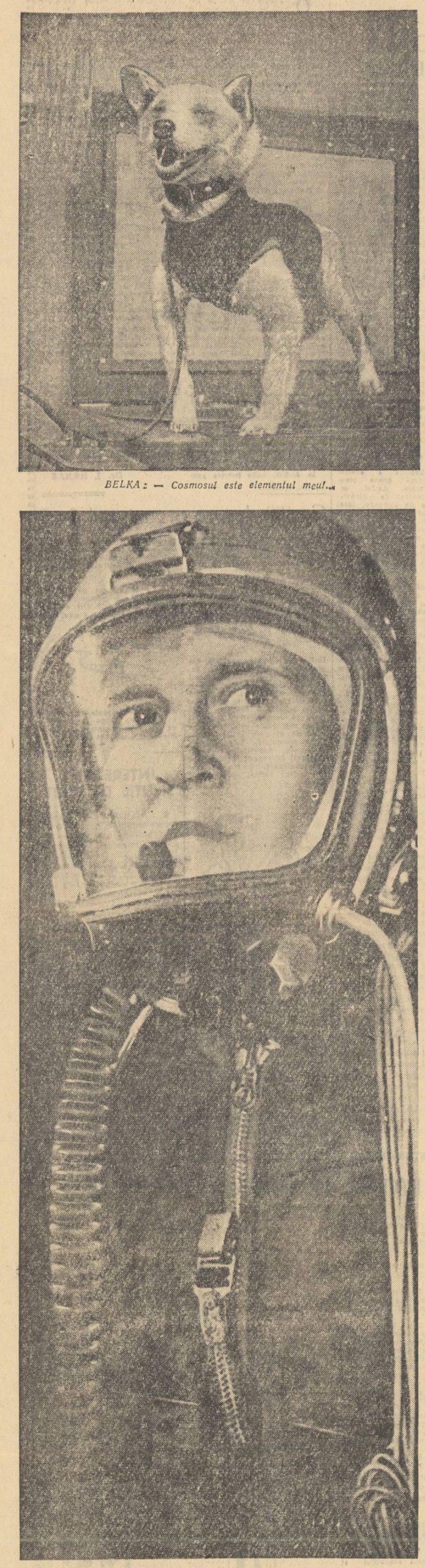

BELKA : — Cosmosul este elementul meu!...

Viitorul cosmonaut în costumul lui specific

COSMOSUL

Aceste două fotografii caracterizează momentul actual din istoria cosmonauticii. Readucerea pe pămînt a celei de a doua nave-satelit sovietice a făcut să putem vedea în carne și oase în... fotografie primele ființe întoarse dintr-o călătorie cosmică. Aspectul prosper al cosmonautului patruped face de prisos orice comentariu asupra condițiilor de călătorie realizate în cabina navei-satelit de către oamenii de știință și tehnicienii sovietici.

Rămîne acum să se treacă la etapa următoare, călătoria primului om pe bordul navei-satelit. Cantitatea de cercetări făcute pentru a asigura această realizare este imensă. Fiecare detaliu a fost pus la punct cît se poate de amănunțit, căci cosmonautica sovietică ne-a obișnuit cu certitudinea absolută a reușitei lansărilor. Încă de pe acum viitorii cosmonauți sînt selecționați cu rigurozitate și antrenați în mod serios în vederea primei călătorii a unui om în spațiul cosmic.

Nu mai este departe clipa cînd și cea de a doua fotografie va reprezenta o etapă depășită. Costumul de protecție cosmonautic ne amintește de căștile, ochelarii și hainele groase de piele ale primilor aviatori. Acestea au fost înlocuite pe noile nave sovietice de pasageri cu... ținuta obișnuită dintr-o cameră de lucru, ceea ce va fi cazul și pe viitoarele nave.

De la Nürnberg la Bonn

În vasta galerie a figurilor politice pe care Republica federală a lui Adenauer le-a preluat direct de la Reichul fascist al lui Hitler, dr. Hans Globke este fără îndoială una din cele mai de seamă. Aceasta luînd în considerație atît trecutul cît și prezentul său. Pe vremea lui Hitler, Globke a jucat un rol de frunte și deosebit de activ în elaborarea legilor rasiste care au stat la temelia statului fascist german — așa numitele „legi de la Nürnberg" de tristă faimă — și în aplicarea lor (în calitate de colaborator direct al călăului Himmler) fapt care a dus la uciderea bestială a multor milioane de oameni nevinovați din mai toate țările Europei. Același dr. Hans Globke, astăzi secretar de stat la cancelaria Republicii Federale deci primul și cel mai apropiat colaborator al cancelarului Adenauer, este una din cele mai influente persoane în viața politică a Germaniei occidentale. Prezența acestui criminal de război nazist într-un post atît de înalt și de răspundere pune, odată în plus, în adevărata sa lumină caracterul statului vest-german și a politicii sale.

DIN PRIMUL MOMENT ALATURI DE HITLER

Din mulțimea de documente oficiale privitoare la trecutul lui Globke, care au fost descoperite și se află în posesia autorităților din R.D. Germană, reiese că începutul activității acestuia în slujba regimului nazist coincide cu începuturile regimului însuși. „Confirmarea depunerii de jurămînt" care s-a aflat în dosarul personal al lui Globke purtînd semnătura lui proprie e datată din 27 august 1934 și atestă că încă pe atunci el ocupa importanta funcțiune de „Consilier superior de stat" (pe care o îndeplinea la Ministerul de Interne al celui de-al III-lea Reich).

Legătura directă dintre Globke și monstruoasele „legi ale sîngelui de la Nürnberg" a devenit publică la un an după elaborarea lor, în 1936, prin editarea faimosului său „Comentar" la aceste legi inspirate direct din elucubrațiile criminale conținute în „Mein Kampf"-ul lui Hitler, „Comentar" în care, „teoretizînd" și „politizînd" textele respectivelor legi și ale multiplelor ordonanțe anexe, Globke, împreună cu șeful său direct, subsecretarul de stat hitlerist, W. Stuckart, dădea de fapt explicații și instrucțiuni pentru riguroasa lor aplicare. Pe baza recomandărilor autorităților naziste, „Comentarul" a devenit un fel de „mod de întrebuințare"" oficial al acestor legi barbare.

NU NUMAI COMENTATOR CI ȘI AUTOR

Dar ceea ce nu devenise public pe vremea aceea și s-a confirmat de-abia pe baza documentelor descoperite ulterior este faptul că Hans Globke n-a fost numai comentatorul ci chiar coautorul acestor monstruoase legi. E vorba de scrisoarea originală — și oficială — din 25 aprilie 1938, purtînd antetul Ministerului de Interne hitlerist și semnătura ministrului în persoană, — criminalul de război hitlerist Frick (spînzurat ca atare după procesul de la Nürnberg) — adresată locțiitorului lui Hitler, Rudolf Hess, în care se cere avansarea cît mai urgentă a lui Globke pentru că, citîm textual : „Consilierul superior de stat, dr. Globke-, face, fără îndoială parte dintre cei mai apți și capabili funcționari ai ministerului meu. El a participat într-o măsură cu totul excepțională la elaborarea legilor rasiste".

UCIGAȘ A 6 MILIOANE DE OAMENI

Prin aceste legi și multe altele a căror paternitate îi revine de asemenea lui Globke, considerate ca fundament al legislației rasiste a Reich-ului hitlerist, minoritatea națională evreiască din Germania era scoasă de fapt din rîndurile cetățenilor țării, deposedată de toate drepturile ei, și declarată oficial „inferioară", interzicîndu-i-se sub amenințarea celor mai aspre pedepse căsătoria și orice alte relații cu „rasa superioară" germană în vederea menținerii „purității" acesteia din urmă. Aplicarea acestor legi a început prin persecutarea din ce în ce mai sălbatică a evreilor, întemnițarea și condamnarea chiar și la moarte a celor ce o încălcau, prin asmuțirea la pogromuri sîngeroase și în sfîrșit prin masacrele în masă și camerele de gazare din lagărele naziste ale morții, cu alte cuvinte cu exterminarea a 6 milioane de evrei din Germania și teritoriile cotropite de ea în cursul războiului.

Cînd la 20 ianuarie 1942, la așa-numita „conferință de la Wannsee" din Berlin, unde conducătorii guvernului hitlerist și ai S.S.-ului au luat hotărîrea de a extermina întreaga populație evreiască din Europa, în procesul verbal întocmit cu acest prilej se arăta textual : „In cursul executării sarcinii rezolvării finale, legile de la Nürnberg trebuie să constituie baza..." Deci, legile la a căror elaborare Globke, — așa cum arăta șeful său Frick —, „a participat într-o măsură cu totul excepțională"...

COLABORATORUL LUI EICHMANN

Cel însărcinat cu ducerea la îndeplinire a acestei hotărîri a fost bestialul criminal SS-ist Obersturmbannführerul Adolf Eichmann, șeful secției a IV-a 4 b din Direcția generală a securității Reichului care după ce a reușit să se ascundă timp de 15 ani, a fost capturat în Argentina de agenți ai serviciului secret al Israelului și așteaptă acum într-o închisoare din această țară să fie judecat pentru crimele lui.

Din documentele care au fost ulterior descoperite a reieșit clar că între Globke și Eichmann a existat o amplă și strînsă colaborare. Ceea ce lucra pe linie „teoretică" și organizatorică Globke în ministerul său, Eichmann traducea în practică în cadrul serviciului secret. Astfel Globke nu este cu nimic mai puțin vinovat pentru uciderea bestială a 6 milioane de oameni decît „colegul" său Eichmann !

Ori, în timp ce Eichmann, întemnițat, așteaptă în închisoare judecata, dr. Hans Globke se găsește astăzi în fruntea politicienilor care conduc Germania occidentală.

Globke trebuie să-și primească însă pedeapsa cuvenită. Opinia publică internațională nu va tolera mai departe să-l știe nepedepsit !

A. STANCIU

Aritmetica voturilor

Expertul juridic al delegației ceyloneze la O.N.U. a declarat cu cîteva zile în urmă că în urma intrării în organizație a unor noi state, africane, ar putea lua naștere o nouă repartiție a forțelor reprezentate de statele membre. El a adăugat că în urma acestui fapt S.U.A. și celelalte state occidentale, în general, ar trebui să-și modifice în sfîrșit atitudinea față de statele reprezentînd populații de culoare.

Reflecțiile juristului ceylonez nu sînt lipsite de interes. Într-adevăr, după cum remarca și ziarul vest-german „Deutsche Woche", după ce ultima națiune care își va cîștiga independența în „anul african 1960" își va ocupa locul în familia Națiunilor Unite, statele membre cu populație de culoare vor dispune în O.N.U. de peste o treime din voturi.

Acest fapt va pune o serie de probleme dificile în fața principalelor puteri occidentale întrucît nici o problemă importantă nu poate fi adoptată fără o majoritate de două treimi. Or se știe, că încă în anii din urmă „mașina de vot" de la O.N.U. nu a mai funcționat potrivit dorințelor principalelor cercuri conducătoare occidentale.

După cum ține să sublinieze amintitul ziar vest-german „Ceea ce nu scontau că se va întîmpla atît de curînd părinții occidentali ai Națiunilor Unite, la crearea O.N.U. după terminarea celui de-al doilea război mondial, s-a întîmplat acum". In continuare, ziarul adaugă : „Dat fiind că timp de cîțiva ani statele occidentale au dispus în cadrul O.N.U. de o majoritate asigurată, celelalte țări membre erau întotdeauna oarecum izolate... Occidentul a folosit pînă acum cu dibăcie O.N.U. pentru a prezenta ca nejuste interesele țărilor răsăritene în ochii opiniei publice mondiale. Această posibilitate începe acum să dispară, fără ca lagărul occidental să se vadă în situația de a se putea împotrivi evoluției sau de a putea arunca vina pentru această evoluție în spinarea Uniunii Sovietice".

Mai departe, ziarul se ocupă de unele efecte posibile ale noii repartiții a voturilor și se întreabă ce atitudine ar putea lua Occidentul. Dar posibilitățile diplomației occidentale de a „cocheta" cu noile state independente, de a tîrgui voturile sau de a exercita presiuni asupra lor sînt relativ limitate. După cum ține ziarul să sublinieze „...asupra Occidentului grevează încă prea puternic ipoteca grea a colonialismului clasic. Fie și numai datorită acestui fapt, Occidentului îi va fi pe viitor foarte greu să mai apară la tribuna Națiunilor Unite în postura luminoasă a unui înger nevinovat...". Ziarul arată, mai departe, că puterile occidentale nu mai au prea multe șanse în încercările pe care cu siguranță le vor întreprinde pentru a speria tinerele state cu răsuflatul slogan al „primejdiei comuniste". „Blocul comunist — subliniază ziarul — este astăzi foarte bine venit în Africa, atît ca sprijinitor împotriva rămășițelor sistemului colonialist, cît și în calitate de partener mărinimos în domeniul economic".

In concluzie, ziarul apreciază : „Ca urmare a noii situații create în cadrul O.N.U., atitudinea occidentalilor în problemele litigioase internaționale va fi supusă pe viitor unei critici mai aspre"..

Ce arată așadar această aritmetică a voturilor de la O.N.U. ? Apare evident, și prin analiza efectuată din acest punct de vedere, că pe zi ce trece forța sistemului capitalist e în descreștere, că raza sa de influență descrește necontenit, că raportul de forțe pe plan mondial, continuă să se modifice neîncetat în favoarea forțelor socialismului și păcii.

Eugen PHOEBUS

IN TEAPĂ

Dragălașa Kitty are noroc...

Au fost mai mulți candidați. Pe de o parte cîțiva tineri săraci care voiau să urmeze ca bursieri cursurile Facultății de Medicină din cadrul Universității Harward (S.U.A.). Pe de altă parte drăgălașa Kitty, pe care o interesau mai puțin problemele de anatomie și fiziologie și mai mult cele gastronomice. Disputa a fost scurtă. După cum s-a confirmat la secția pentru testamente și succesiuni a Curții de Justiție din orașul Clayton, drăgălașa Kitty a obținut cîștig de cauză. Ea este cea care va dispune — după cum informează ziarul „New York Times" — de suma de 10.000 dolari lăsată moștenire de un oarecare Eugen A. Hecker.

Cînd a aflat rezultatul, Kitty a exclamat :

— Ce strălucit e modul nostru de viață ! Cîtă smîntînă o să mănînc ! Miau ! Miau !

...Pentru că, uitasem să vă spunem, Kitty este o pisicuță, o pisicuță drăgălașă, cu „blana tărcată ca ceafa unui tigru", după cum precizează „New York Times".

Și, abia atunci cînd va muri ea, banii rămași prin testament, dacă va mai rămîne cumva ceva, vor fi folosiți pentru acordarea de burse pentru studenții nevoiași de la Facultatea de Medicină...

V. UDREA

Mărturii demascatoare

Recent, revista italiană „Lavoro" a publicat un articol privind situația grea a oamenilor muncii din Spania — îndeosebi a țăranilor — și despre lupta pe care o duc aceștia pentru drepturile lor.

Este greu de imaginat, scrie autorul articolului, condițiile în care trăiesc țăranii spanioli, după cei peste 20 de ani de dictatură fascistă care au intensificat și mai mult înapoierea seculară a acestei țări. Peste 80 la sută din pămînturile din centrele agricole aparțin marilor moșieri. In localitatea Carcajent, de pildă, situată în apropiere de Valencia, locuiesc 20.000 de oameni ; în schimb 80 la sută din pămînt aparține unui număr de patru familii. In această localitate autorul a văzut lungi liste de nume afișate pe clădirea autorităților locale despre care a aflat că ele reprezintă numărul țăranilor amendați pentru că nu au asistat la ultima ceremonie religioasă. Potrivit legilor în vigoare, țăranii sînt amendați „pentru lipsă de respect față de biserică".

In continuare, autorul scoate în evidență condițiile grele de viață ale muncitorilor agricoli și ale țăranilor cu proprietate mică. Astfel, muncitorii agricoli locuiesc fie pe moșia feudalului, fie în case care îi aparțin acestuia. De cele mai multe ori aceștia nu primesc bani pentru munca lor. Ei primesc plata numai în natură, respectiv bonuri pentru prăvălia și circiuma care de asemenea aparțin moșierului.

Dacă potrivit datelor statistice oficiale, subliniază autorul, consumul de carne pe cap de locuitor în Spania este în medie de 9 kgr. pe an, în localitățile rurale el nu depășește 2—3 kgr. carne de cea mai proastă calitate. Aceasta nici nu este de mirare, scrie autorul, dacă ținem seama că din cele 20 de milioane de hectare de terenuri agricole, țăranilor le aparțin numai aproximativ 6 milioane de hectare. „Marii moșieri, industriași, monopoliști și înalta ierarhie bisericească — iată adevărații stăpîni ai Spaniei". In satul spaniol capitalismul se caracterizează prin „cea mai inumană exploatare a țăranilor".

In încheiere autorul subliniază că tocmai împotriva acestei „domnii a corupției și foametei" luptă oamenii muncii din Spania. El arată că țăranul spaniol ascunde în suflet o „ură profundă împotriva dictaturii și împotriva celor care o sprijină".

„Am semănat... Vom secera... Secerile vor găsi de lucru, dar nu vor tăia numai grîul..." — cîntă astăzi țăranii spanioli. „Poate secerișul despre care se vorbește în cîntecul de mai sus nu mai este departe" scrie în încheiere autorul articolului. Intr-adevăr, muncitorii, țăranii, intelectualitatea progresistă din Spania își întețesc lupta lor eroică.

Între ciocan și nicovală

Data de 5 octombrie este așteptată cu neliniște de către oficiul britanic pentru relațiile cu Commonwealthul. In această zi, în Africa de sud va avea loc un referendum care ar putea avea mari consecințe pentru viitorul Commonwealthului. Cu ajutorul referendumului rasiștii din această țară vor să schimbe statutul Africii de sud din dominion în republică și să rămînă, în continuare, în Commonwealth. Rasiștii din Africa de sud vor astfel să-și întărească situația și să slăbească,, într-o oarecare măsură, pozițiile engleze din țară.

Dar nu acest lucru neliniștește cel mai mult Londra. Temerile mari le provoacă faptul că modificările de ordin constituțional vor da posibilitate altor țări membre ale Commonwealthului, adversare ale politicii rasiste din Africa de sud, să se împotrivească menținerii în continuare a guvernului rasist Verwoerd în cadrul comunității britanice. „Chiar de pe acum — scrie ziarul elvețian „Gazette de Lausanne" — este sigur că Acra și Kuala Lumpur (adică Ghana și Malaia — N. A.) agățîndu-se de pretextul schimbării constituționale din Pretoria vor opune veto lor prezenței de azi înainte a Africii de sud în Commonwealth.

Rasiștilor albi din Pretoria doritori să preia unele din pozițiile puternice ale Angliei din Africa de sud, nu le-ar displace ieșirea din Commonwealth în care sînt nevoiți să ia loc la masa conferințelor alături de oameni politici de culoare. In acest caz și ei ar dori însă — după cum arată în continuare „Gazette de Lausanne" — „să poată menține legături culturale și financiare cu Anglia, cu alte cuvinte să i se acorde un statut asemănător cu acela al Republicii Irlanda".

„Tocmai de aici — continuă ziarul — vor începe dificultățile, căci dacă guvernul Macmillan acceptă să satisfacă această cerere el va fi energic atacat de membrii de culoare din Commonwealth. Dacă refuză, el riscă să provoace o vie controversă în Anglia și să stîrnească mînia dominioanelor de culoare albă".

S-au dus după lînă...

După o ultimă convorbire telefonică cu superiorii săi de la Bruxelles, generalul Gheyssens, comandantul armatei belgiene din Katanga, i-a convocat pe adjuncți și le-a dat ordinul să accelereze pregătirile.

După cum se anunță în mod oficial din Bruxelles, în urma acestui ordin, în ziua de 30 august subunitățile belgiene au părăsit pe calea aerului ultima provincie congoleză cotropită pe care o mai aveau sub control. In urmă cu aproape două luni de zile, cînd trupele Belgiei au invadat Congo, agresiunea era în mod cinic prezentată de propaganda burgheză din Occident drept o „misiune de un înalt umanism". In zilele din urmă însă, cînd avioanele încărcate cu parașutiști se îndreptau din Katanga spre Bruxelles sau Ruanda-Urundi, doar cîteva ziare apusene au mai încercat să apere în fața opiniei publice revoltate misiunea agresorilor. Iar frămîntările care au loc în guvernul belgian — în legătură cu care agențiile occidentale de presă scriu că se pregătesc remanieri ministeriale — dovedesc că agresorii sînt nevoiți să soarbă pînă la capăt cupa amară a înfringerii.

Evacuarea masivă a agresorilor din Katanga reprezintă, indiscutabil, o victorie mult dorită de poporul congolez, de întreaga opinie publică internațională. Dar victoria nu este încă completă. Primejdia nu a trecut. Uneltirile împotriva tinerei republici congoleze, departe de a înceta, continuă și se intensifică. Dacă nu mai există o prezență fățișă a armatei belgiene, se mai găsesc însă în Katanga, denumiți alți, militari belgieni. La baza militară din Kamina, de exemplu, au rămas 1000 de așa-numiți „tehnicieni", în realitate militari specialiști cu sarcina de a menține instalațiile militare, unde s-ar putea „înapoia" eventual companiile de parașutiști belgieni ținute în stare de pregătire în Ruanda-Urundi. Mai pe șleau spus, aceasta înseamnă că dacă Belgia și aliații ei din N.A.T.O. ar dori să dezlănțuie o nouă acțiune agresivă — eventual sub același pretext al apărării unor cetățeni belgieni — atunci baza militară de la Kamina, ca și cea din Kitona, vor fi folosite ca un cap de pod. Este semnificativ că această manevră a stîrnit atîta indignare încît și secretarul general al O.N.U., Hammarskjoeld, s-a simțit obligat să adreseze un protest guvernului belgian.

Primejdia militară continuă să fie prezentă și sub alte aspecte. Retrăgîndu-se, trupele belgiene nu au mai luat cu ei tot armamentul și toate munițiile pe care le-au avut. O parte din arme ei au pus-o la dispoziția marionetei trădătoare Chombe. Armata lui Chombe nu beneficiază numai de armament belgian. Comanda și instrucția sînt asigurate de asemenea de ofițeri belgieni. Iar militarii belgieni pe care rezoluțiile Consiliului de Securitate i-au obligat să se retragă cu avionul, nu sînt de nimic împiedicați să se înapoieze în Katanga chiar a doua zi, tot cu avioanele, în calitate de comandanți și consilieri militari ai lui Chombe... In felul acesta, complotul împotriva unității teritoriale a Congoului pentru desprinderea și jefuirea provinciei congoleze Katanga de către imperialiști continuă să se desfășoare cu aceeași intensitate... Ca un element al acestui complot trebuie amintită și încercarea unei alte marionete, Kalonji, de a crea așazisul stat independent Kassai și unirea lui cu Katanga în cadrul unei confederații.

Paralel cu activitatea intensă pe care o depune pentru normalizarea situației în țară, guvernul Congoului a luat măsuri pentru curmarea comploturilor care urmăresc dezmembrarea țării. In acest sens are o importanță deosebită ocuparea de către trupele guvernamentale congoleze a orașului Bakwanga, capitala așa-zisului stat Kassai.

Ușurința cu care s-a prăbușit regimul marionetă Kalonji a produs panică în rîndurile patronilor lui Chombe din Katanga și din străinătate. A devenit evident că fără sprijinul unei armate străine „guvernul" lui Chombe s-ar prăbuși imediat asemenea unui castel de cărți de joc. In legătură cu aceasta trebuie pus nu numai apelul la „voluntari" al lui Chombe dar și încercările care se fac în Occident de a se folosi trupele O.N.U. pentru a împiedica forțele guvernamentale congoleze de a pune capăt activității trădătorilor din Katanga. Generalul belgian Gheyssens, de care am mai amintit, a încercat chiar să condiționeze eliberarea completă a bazelor militare belgiene din Congo de promisiunea Organizației Națiunilor Unite de a crea o zonă „tampon" între Katanga și restul Congoului pentru a nu se permite trupelor guvernului Lumumba să pătrundă în Katanga. In presa americană continuă totodată încercările de a convinge opinia publică că rolul forțelor O.N.U. în Congo nu este acela de a asigura retragerea agresorilor și integritatea teritorială a țării, ci, după interpretarea ziarului „New York Times", de exemplu, de a „restabili legalitatea și ordinea". formulă prin care subînțelege intervenția fățișă a O.N.U. în treburile interne ale Congoului, subordonarea autorităților congoleze comandanților occidentali din N.A.T.O. aflați în Congo sub steagul O.N.U. Atît ziarele cît și unele personalități politice din Occident încearcă chiar să acrediteze ideea că prezența trupelor O.N.U. în Congo va mai fi necesară încă foarte mult timp și că retragerea lor va fi hotărîtă nu de guvernul congolez ci de către Organizația Națiunilor Unite.

...In cancelariile de la Bruxelles, în birouri capitonate din Occident, în reședința vastă, mobilată cu mare lux a lui Chombe la Elisabethville, se urzesc în continuare noi acțiuni complotiste împotriva poporului congolez. Dar, fără îndoială, ele nu vor avea sorți de izbîndă. Cei care își închipuie că mai pot întoarce roata istoriei, că mai pot insufla oxigen colonialismului muribund în Congo și în Africa, se înșeală amarnic. Probabil că la aceasta s-au gîndit și cei care au încercat să plece în Congo după lînă și s-au înapoiat, zilele trecute, tunși...

U. VALUREANU

DE PRETUTINDENI

IN LOCALITATEA Sumeg din Județul Veszprém, R. P. Ungară, a fost descoperită recent cea mai veche carieră de cremene din această țară. „Vîrsta" ei e apreciată la 8—10 mii de ani. Intr-o galerie adîncă ce a ieșit la iveală în urma săpăturilor, s-au găsit 50 de coarne de cerb fără ramuri, folosite de omul primitiv pentru extragerea cremenei, cea mai răspîndită „materie primă" pentru acele vremuri.

●

LA O MARE expoziție vinicolă, englezii au prezentat 600 de vinuri diferite de proveniență indigenă. Printre aceste mostre s-au aflat un vin făcut din spanac, unul din sfeclă, unul din morcovi și unul chiar din... ceapă.

●

IN TADJIKISTAN *au fost prinse două panțere de zăpadă, care trăiau în munții Pamir. Acest exemplare ale unei specii de pisică extrem de rare sînt de găsit, la limita zăpezilor eterne, la o altitudine variind între 3.000-5.000 m. și numai în masivele muntoase ale Pamirului și Himalaiei. Capturarea lor cere din partea vînătorilor o considerabilă artă, mult sînge-rece și virtuți de alpinist.*

●

SPECIALIȘTII sovietici au elaborat proiectul unei turbine cu abur cu o putere de 800.000 kW. Ea va fi cea mai mare turbină din lume. Pentru comparație este interesant de aflat că în ce privește capacitatea și producția de energie electrică, o astfel de turbină este superioară celei mai mari termocentrale electrice din Marea Britanie — Cassle Domington.

In cursul septenalului în U.R.S.S. urmează să fie construite 60 de termocentrale electrice cu o putere de 1—3 milioane kW. Un turboagregat al unei mari termocentrale este înalt cît o casă cu 10 etaje. Gradul ridicat de automatizare va permite dirijarea agregatului de către un singur om.

●

POTRIVIT *datelor O.N.U. revine 1 medic la 9.700 locuitori în Kenya, la 11.000 locuitori în Rhodesia de nord, la 20.000 de locuitori în Tanganika și 32.000 în Nyassaland. In ce privește știința de carte, 80-85 la sută din africani nu știu să scrie și nici să citească. In Angola (colonie portugheză) numai 2 la sută din copiii de vîrstă școlară frecventează școala, iar în colonia Mozambic, din cei 6.000.000 de locuitori un singur om are studii superioare. Iată cartea de vizită a colonialismului.*

●

ANUL acesta în U.R.S.S., vor fi organizate 30 de expoziții străine. La rîndul său, Uniunea Sovietică va organiza în străinătate 25 de expoziții. In acest an au fost deschise pentru prima oară expoziții sovietice în Cuba, Irak și Etiopia. In perioada de după război, Camera unională de comerț a organizat 131 expoziții în 36 țări din Europa, Asia, America și Africa, vizitate de peste 150 milioane de oameni. Anul trecut U.R.S.S. a participat la 18 tîrguri internaționale.

●

LA LENINGRAD *se editează un dicționar Kurdo-Rus conținînd 34.000 cuvinte. Este primul dicționar în care e dată limba literară și cea vorbită a kurzilor, popor care trăiește nu numai în Armenia, Georgia, Azerbaidjan și Turkmenia ci și în afara frontierelor sovietice.*

●

IN PORTUL San Stefano, de pe coasta toscană a Italiei, pescarii prinseseră o balenă lungă de 18 metri, cîntărind mai mult de 7 tone, pe care au omorît-o cu lovituri de secure și apoi au scufundat-o în largul portului. Cum însă cadavrul balenei, intrat în putrefacție, revenise la suprafață, pentru rațiuni sa-

nitare autoritățile au ordonat îndepărtarea cadavrului. Balena moartă a fost dusă lîngă o mică insulă departe de coastă, unde a fost legată de țărm cu cabluri groase. Peste cîtva timp, inspecția maritimă a constatat însă cu stupefacție că balena dispăruse, împreună cu cablurile care o țineau legată. Lumea se întreabă, mirată, cine, cum și de ce, a furat balena ?

●

IN RAIONUL *Kobistan, la o depărtare de 80 km. de Baku, unde au fost descoperite pînă în prezent 2.500 de desene pe stîncă, s-au mai găsit alte 150 de desene din epoca bronzului. Desenele reprezintă un mistreț și un călăreț care vînează cu arc și săgeată cai sălbatici, ca și felurite imagini de dansuri rituale. După părerea arheologului Djafar-Sades cele mai timpurii desene din Kobistan aparțin neoliticului, avînd o vechime de aproximativ 8.000—9.000 de ani.*

●

COLECȚIONARII de „pușculițe de economii" au ținut la Stockholm un congres internațional, la care au luat parte peste 13 colecționari dintre cei mai marcanți. Pe „locul întîi" s-a situat un american care posedă 7.000 de diferite pușculițe. Un colecționar german are în posesia sa pușculițe datînd dinaintea erei noastre. De altfel ei nu-și spun colecționari de pușculițe ci „argyrothecologi".

●

O REVISTA medicală din Anglia a lansat un apel, prin care îi invită pe cititori să-și lase, prin testament, creierii lor moștenire pentru efectuarea unor cercetări științifice. Apelul se termină cu următoarele cuvinte : „Primim cu mulțumiri orice contribuție, fie ea cît de mică !".

ȘTIINȚA ȘI VIAȚA

Rolul glandelor lacrimale la reptile

Cunoașteți desigur expresia „plînge cu lacrimi de crocodil". Are o explicație științifică această expresie? Desigur.

Se știe că păsările marine elimină sarea din corp mai mult printr-o glandă care se găsește în cap, decît prin rinichi. S-a pus problema dacă și broaștele țestoase, crocodilii, șerpii, șopîrlele, care trăiesc mai mult sau mai puțin în ape sărate nu au un astfel de organ. Există cinci specii de broaște țestoase, care se hrănesc cu pești, răcușori sau plante din mări. Unele alge au aceeași concentrație în săruri ca și apa de mare. La toate aceste reptile pielea este practic impermeabilă pentru apă și sare. Cum hrana lor și apa în care trăiesc conțin multe săruri, eliminarea acestora se face la aceste animale ca și la păsările marine. Acestea din urmă pot tolera apa de mare datorită unei glande care poate elimina sarea, la o concentrație aproape de 2 ori mai mare decît aceea a apei de mare. Această glandă suplinește funcția rinichiului. Ca și la păsări rinichiul reptilelor nu poate elimina toate sărurile din organism, dar ele prezintă la cap anumite glande cu ajutorul cărora pot elimina surplusul de săruri. Aceste glande își varsă conținutul fie prin ochi, fie prin nas, fie prin gură (glande salivare și veninoase). Structura lor și secreția au fost studiate mai ales la broasca țestoasă (Caretta-caretta). La aceasta glandele lacrimale sînt foarte dezvoltate și își varsă conținutul prin ochi. Structura seamănă cu cea a glandei sărurilor de la păsări. După injectarea unei soluții foarte sărate se constată că secreția glandei lacrimale are o foarte mare concentrație de săruri.

Căutători de ouă a broaștei țestoase numită Chelonia mydas au observat de mult timp că această broască plînge cu lacrimi mari în momentul cînd depune ouălele. Bineînțeles că naturaliștii n-au acceptat explicația că lacrimile ei se datoresc durerii din momentul expulzării ouălelor. Ei au admis în general că este un mijloc de protejare a ochilor împotriva nisipului. Cercetări recente au arătat că este vorba însă de o adaptare și anume tocmai de eliminarea surplusului de apă și săruri din organism.

Plămînul electronic

Se știe că poliomielita lasă urme foarte grave asupra celor ce au suferit de această boală. Una dintre cele mai grave urmări este paralizia mușchilor respiratori, care nu lasă pacientul în viață decît dacă i se face respirație artificială în mod permanent. Plămînii de oțel, descoperiți acum 10 ani, erau singura soluție, dar imobilizau pacientul la pat. De curînd specialiștii englezi au pus la dispoziția medicilor „plămînul electronic". Noul „plămîn" se compune dintr-un grup ce furnizează aer, care este alternativ comprimat și relaxat și care este furnizat bolnavului prin două tuburi din material plastic, ce pătrund în aparatul respirator la nivelul laringelui. Numărul de respirații pe minut, volumul de aer inspirat și expirat de fiecare dată, ca și raportul între timpul de inspirație și expirație se pot regla în mod precis, pentru a corespunde cu starea bolnavului. Aparatajul este echipat cu tranzistori și este alimentat de la baterii. Greutatea lui nu depășește 25 kg. Avînd în vedere că bateriile asigură o autonomie a aparatajului de 20 ore și greutatea nu este prea mare, rezultă că pacienții au posibilitatea de a se deplasa.

Acad. V. I. Veksler (dreapta) *discută cu cercetătorii din grupul profesorului Van Gan-cian.*

Hiperonul Anti Sigma Minus

Înainte cu citva timp a apărut în presă vestea descoperirii la Institutul unificat de cercetări nucleare de la Dubna a unei noi particule nucleare: hiperonul Anti Sigma Minus. Colectivul care a descoperit noua particulă este un adevărat colectiv internațional. Acest colectiv care a lucrat sub conducerea academicianului V. I. Veksler și a profesorului Van Gan-cian era compus din 13 oameni de știință din mai multe țări: U.R.S.S., R. P. Română, R. S. Cehoslovacă, R. P. Chineză, R. P. D. Coreeană, R. D. Vietnam. Cercetătorul român din acest colectiv este candidatul în științe fizico-matematice A. Mihul.

De ce se dă o importanță atît de mare unei particule a cărei „viață" durează abia două zecimi de miliardimi de secundă? Răspunsul acestei întrebări se află în vasta problematică a fizicii moderne.

Unde ne aflăm în prezent?

Sînt cunoscute marile progrese făcute în cercetarea particulelor elementare. Acestea sînt cele mai mici fărîme ale materiei pe care le cunoaștem astăzi. Astăzi există centrale atomoelectrice și se lucrează la „domesticirea" reacțiilor termonucleare, ceea ce înseamnă că am început să știm să folosim energia din interiorul nucleului atomic. Totuși, în cunoașterea particulelor așa-numite „elementare" ne aflăm abia la început. Știința cunoaște astăzi existența a circa 30 de particule elementare. Comportarea acestora este destul de bine cunoscută, dovadă fiind realizările tehnicii nucleare.

Ne permitem o analogie cu începuturile agriculturii. Este foarte mult timp de cînd oamenii cultivă plante pentru a obține cele necesare traiului. Omenirea a putut face agricultură și fără a ști prea multe despre ceea ce se petrece în plante! Era suficient să cunoască o serie de procese elementare. Ari, semeni, faci irigație, culegi. Biologia modernă, pătrunzînd mai mult în adîncul proceselor vieții, a permis să se facă mari progrese, mărind producția agricolă, creînd noi soiuri de plante și așa mai departe.

În mod analog, noi știm să obținem și să folosim energia atomică, însă nu știm prea bine ce se petrece în „interiorul" particulelor pe care le folosim pentru producerea acestei energii.

Cunoaștem deja cîteva zeci de particule elementare însă nu știm cîte au mai rămas de descoperit, de ce numărul lor este atît de mare, de ce ele se transformă unele în altele, de ce unele sînt mai frecvente și altele mai puțin, de ce există deosebirile cunoscute între ele...

Șirul acestor „de ce"-uri este foarte lung și nu-l mai continuăm, însă putem desprinde de aici o concluzie: cunoaștem un mare număr, probabil chiar că majoritatea particulelor elementare, iar acum trebuie să se treacă la o altă fază: a clarificării legăturii între diversele tipuri de particule și a structurii a însăși particulelor.

Se va cerceta „din ce sînt făcute particulele elementare" și care sînt legile comune care le guvernează.

În fizica nucleară baza materială a progresului se caracterizează în faza actuală prin mărirea neîncetată a puterii acceleratorilor de particule. Cu cît particulele accelerate au energii mai mari, cu atît fenomenele care pot fi observate sînt mai fine, corespund unor dimensiuni mai mici. Avangarda cercetărilor se află astăzi în zona zecimilor de miimi de miliardimi de milimetru, unde încep să se contureze fenomenele din domeniul structurii a însăși particulelor elementare.

Hiperonii

Prin 1952—1953, fizicienii au descoperit vreo șapte particule noi.

Atunci cînd s-a trecut la interpretarea datelor experiențelor, au apărut greutăți.

Noile particule se comportau ciudat, atît cînd apăreau, cît și cînd se dezintegrau.

Proprietățile lor neobișnuite și greu de explicat au surprins pe oamenii de știință, care le-au numit din acest motiv „particule stranii". Cu timpul aceste particule au încetat de a mai fi „stranii", comportarea lor fiind cercetată și elucidată în mare măsură.

Din aceste „particule stranii" fac parte și hiperonii. Numele lor provine de la faptul că masa lor este mai mare decît masa neutronului, despre care se crezuse că ar fi cea mai grea particulă elementară. Masa hiperonilor nu întrece totuși dublul masei neutronului. Se presupune că hiperonii ar fi înrudiți cu nucleonii (nucleele atomilor de hidrogen, compuși dintr-un proton și un neutron).

Hiperonii sînt particule instabile, iar durata lor de viață este extrem de scurtă, zecimi de miliardimi de secundă.

Hiperonii apar atunci cînd au loc ciocniri între mezoni și protoni. Este necesar ca energia protonilor să fie de miliarde de electron volți, ceea ce se obține atunci cînd protonii sînt accelerați în acceleratoarele moderne.

Previziunea științifică a contribuit și la descoperirea hiperonului Anti Sigma Minus. Datele care au stat la baza acestei previziuni au fost faptul că se cunoștea energia necesară pentru producerea noii particule. Această energie corespunde tocmai celor 10 miliarde electron volți care se pot obține cu sincrofazotronul de la Dubna. Alt element de bază al previziunii a fost principiul simetriei particulelor elementare.

Antiparticulele

Previziunea științifică a cunoscut unul din cele mai răsunătoare succese atunci cînd în anul 1929 fizicianul P. Dirac a prevăzut teoretic că fiecărei particule îi corespunde o antiparticulă. Astfel electronului îi corespunde antielectronul (numit pozitron) protonului, antiprotonul și așa mai departe. Antiparticulele au sarcina electrică de semn contrar sarcinii electrice a particulelor. Aceasta constituie principiul simetriei de sarcină. Lucrurile se mai complică și prin faptul că și particulele neutre au antiparticule. Astfel este posibil să existe antiatomi formați din antiparticule. Nucleele lor ar avea sarcina negativă conținînd antiprotoni negativi. În jurul acestor nuclee negative se află electroni pozitivi adică tocmai inversul a ceea ce constatăm la materia obișnuită din jurul nostru. Materia formată din „antiatomi" ar avea însă exact aceleași proprietăți ca și materia obișnuită. Astfel o floare formată din „antimaterie" nu ar putea fi cu nimic deosebită de o floare obișnuită. Același miros, aceleași culori, același gust al nectarului. Feriți-vă însă de a atinge o asemenea floare.

Singurul inconvenient este acela că în cazul contactului dintre materie și și ceea ce numim „antimaterie" ar avea loc niște formidabile explozii însoțite de uriașe degajări de energie, cu mult mai puternice decît exploziile bombelor atomice.

Hiperonul Anti Sigma Minus este și el, așa cum îl arată numele, o antiparticulă și anume a hiperonului Sigma Minus.

După cum a arătat acad. V. Veksler la adunarea generală a secției de științe fizico-matematice a Academiei de Științe a U.R.S.S., descoperirea hiperonului Anti Sigma Minus constituie o nouă confirmare importantă a simetriei particulelor elementare.

Această simetrie constituie o proprietate fundamentală și generală a particulelor elementare, din care se pot trage concluzii prețioase pentru cunoașterea lor mai aprofundată.

Nu ne mai rămîne decît o singură particulă elementară cunoscută a cărei antiparticulă nu a fost încă descoperită. Este vorba de hiperonul cel mai greu, numit *hiperonul de cascadă.*

Acad. Veksler a arătat că *descoperirea antihiperonului de cascadă va duce la demonstrarea completă a principiului simetriei particulelor.* Aceasta va constitui astfel o cucerire definitivă a științei, creîndu-se o bază solidă pentru viitoarele progrese ale fizicii particulelor elementare.

Descoperirea antihiperonului de cascadă, ultima antiparticulă a cărei existență este prevăzută în prezent, ar putea fi făcută cu ajutorul sincrofazotronului de la Dubna, deoarece energia protonilor accelerați cu acest uriaș aparat este suficientă pentru generarea acestei antiparticule.

Descoperirea hiperonului Anti Sigma Minus mai confirmă și existența altor însușiri fundamentale, cum este aceea că particulele elementare nu sînt independente, că proprietățile și structura fiecăreia dintre ele sînt legate în mod strîns de ale tuturor celorlalte particule.

O lume nouă

Descoperirile făcute pînă în prezent în domeniul particulelor elementare ne-au dus în pragul unei lumi noi, populată de fenomene extraordinare. Această lume se află la o mare distanță în infinitul mic, acolo unde pînă și particulele elementare constituie niște uriași.

Fenomenele care se petrec în acest domeniu și la cunoașterea cărora se va ajunge într-un viitor nu prea îndepărtat sînt profund deosebite de cele pe care le cunoaștem astăzi.

Cercetarea și stăpînirea acestor fenomene va pune la îndemîna omenirii posibilități cu totul neprevăzute.

Vom putea oare crea nuclee noi, atomi noi, substanțe noi, cu proprietăți cu totul extraordinare, fire ca de păianjen care să poată susține o locomotivă, rezorturi care să nu se rupă după miliarde și miliarde de îndoiri, blindaje pentru navele cosmice care să reziste la șocurile grozave ale meteoriților, burghie și tuburi de sondă cu care să putem pătrunde în materia incandescentă de sub scoarța terestră?

Vom ajunge să creăm substanță fără greutate?

Vom reuși să acționăm de la distanță în mod complex, într-un mod în care nici nu îndrăznim să ne închipuim astăzi? Vom putea comunica cu ușurință cu stele aflate la mii de ani lumină? Vom putea acționa prin telecomandă aparate la asemenea distanță?

Iată cîteva probleme tulburătoare, a căror simplă formulare ne dă o idee asupra fantasticelor posibilități de progres ai omenirii, deschise de către cercetările actuale asupra particulelor elementare.

Ing. A. NEGREA

De la tropice la Bărăgan

(Urmare din pag. 1-a)

picală, Yuca, nu suferă de frig, oricît de rece ar fi iarna la noi — după cum rezistă bine la secetă. Frunzele de Yuca cuprind pînă la 36 la sută fibre textile foarte rezistente și care pot înlocui cînepa la fabricarea sforii de seceriș. De altfel, unii agricultori de la Valea lui Mihai — unde s-a experimentat cultivarea acestei plante — n-au mai așteptat transformarea frunzei în fibră: ei și-au legat snopii cu frunze de Yuca sfîșiate de-a lungul.

S-a dovedit, de asemenea, că se poate cultiva la noi CHENAFUL, o plantă textilă originară din Africa de răsărit. Fibrele ei, moi, elastice, total impermeabile, sînt foarte potrivite pentru saci, prelate și unelte pescărești. Chenaful crește înalt, atingînd pînă la patru metri înălțime. Florile lui albe au particularitatea de a se deschide noaptea, cu trei ore înainte de răsăritul soarelui.

Foarte utile sînt și două plante textile originare din regiunile calde ale Chinei, și care pot fi cultivate la noi: ABUTILON sau teișorul, ale cărui fibre înlocuiesc iuta și cînepa la fabricarea pînzei de saci, a sforilor și fringhiilor și RAMIA, cu o fibră fină și rezistentă. Semințele de ramia sînt remarcabil de mici: 1000 semințe abia cîntăresc un decigram.

O plantă textilă interesantă este KENDIRUL, originar din Caucaz. Tulpinele de Kendir dau fibre utile, iar plantațiile de kendir durează peste 50 de ani.

Dintre plantele valoroase pentru semințele lor uleioase, amintim numai în treacăt ALUNELE DE PAMÎNT, originare din Brazilia.

Cultura alunelor de pămînt reușește foarte bine la noi, pe solurile ușoare: în regiunile Arad, Timișoara și în Cîmpia Dunării se cultivă alune de pămînt la unele gospodării agricole de stat. Atenția specialiștilor s-a îndreptat în ultimul timp asupra SUSANULUI, deoarece semințele de susan au cel mai ridicat conținut de ulei dintre toate plantele oleaginoase: peste 60 la sută. Originar din India și cultivat astăzi în toate regiunile subtropicale ale globului, susanul crește bine în țara noastră în Cîmpia Banatului, în lunca Dunării și în Dobrogea. Din semințele de susan se obține un ulei comestibil, utilizat și la prepararea penicilinei uleioase. Din planta întreagă se obțin substanțe aromate pentru industria parfumurilor și o funingine specială pentru fabricarea tușurilor de calitate superioară.

Foarte bogate în ulei sînt și semințele de PERILA. Planta aceasta ierboasă, originară din China de sud, a fost cultivată cu rezultate promițătoare în stațiunile Institutului Agronomic din Cluj și ale Institutului de Cercetări Agronomice. Semințele de perila conțin pînă la 50 la sută ulei cu proprietăți sicative deosebite. Lacul fabricat cu ulei de perila dă o peliculă elastică și impermeabilă, apără metalele de rugină și lemnul de crăpare. În sfîrșit, LALEMAȚIA, originară din regiunea sudică a mării Caspice, este o plantă foarte rezistentă la secetă ca și la îngheț, cu o perioadă de vegetație foarte scurtă: 90 de zile. Semințele acestei plante dau un ulei sicativ superior uleiului de in.

Odată introduse în producție aceste noi plante textile și oleaginoase vor contribui la acoperirea într-o măsură crescîndă a nevoilor noastre de fibre și uleiuri.

Noua stagiune cinematografică și evenimentele ei

(Urmare din pag. 1-a)

comuniștilor unguri din perioada premergătoare celui de-al doilea război mondial. Tot din R.P. Ungară vom mai vedea filmele „Pasărea cerului" *și* „O fereastră s-a deschis spre cer".

Studiourile din R.D.G. vor prezenta filmul „Ape tulburi", *ecranizarea operei balzaciene* „Ariviștii", „Oameni cu aripi" *și* „Unul dintre noi".

Din R.P. Bulgaria vor rula filmele „Dincolo de orizont", „Casa de pe două străzi", „În liniștea unei seri" *iar din producția studiourilor cehoslovace filmele* „Oameni și stînci", *care dezbate o interesantă problemă de etică comunistă și* „Batalionul negru".

★

În cursul acestei stagiuni cinematografice, vor rula pe ecranele noastre numeroase filme, producții ale studiourilor din țările occidentale. Dintre ele amintim filmele americane „Discipolul diavolului", *după piesa lui Bernard Shaw, cu Laurence Olivier și Burt Lancaster,* „Bătrînul și marea", *după nuvela lui Ernst Hemingway, în care apar Spencer Tracy în rolul bătrînului și însuși autorul în rolul episodic al unui pescar, comedia muzicală* „Bufonul regelui" *și* „Muntele", *cu Spencer Tracy, filmele engleze* „Drumul către înalta societate" *în care interpreta principală Simone Signoret a obținut anul trecut la Cannes premiul pentru cea mai bună interpretare,* „Un strigăt din stradă", *în regia lui Lewis Gilbert, premiat la Festivalul cinematografic de la Moscova pentru cea mai bună regie și* „Urmează o stea", *cu cunoscutul comic Norman Widson, filmele franceze* „Pisica își scoate ghearele", *cu Françoise Arnoul,* „Strada Livezilor" *cu Jean Gabin și* „Cele 400 de lovituri" *în regia lui Francois Truffaut, filmele mexicane* „Torero", *inspirat din viața unuia dintre cei mai mari toreadori ai lumii, Luis Procuna și* „Degețelul" *după un basm de Ch. Perrault, filmul italian* „Medicul și vraciul" *cu Vittorio de Sica și Marcelo Mastroiani, filmul argentinian* „Zafra", *inspirat din viața de sclavi a indienilor de pe o plantație de trestie de zahăr, etc.*

★

În încheierea acestei succinte liste să amintim despre alte însemnate evenimente ale noii stagiuni cinematografice și care vor coincide cu premierele noilor filme românești „Bădăranii", *în regia lui Gh. Naghi și Sică Alexandrescu,* „Darclée" *în regia lui Mihai Iacob, cu Silvia Popovici în rolul titular și* „Setea", *regizat de Mircea Drăgan, după romanul lui Titus Popovici.*

I. MATEI

MAGAZIN MEDICAL

CANCERUL - BOALĂ VINDECABILĂ

Pentru a înțelege cît de cît ceea ce se întîmplă în organismul amenințat de o tumoare canceroasă, trebuie să pătrundem în lumea microscopică a celulelor. Spre deosebire de celulele care alcătuiesc tumorile benigne (necanceroase) și care sînt întru totul asemănătoare cu cele ale țesutului normal care le-a dat naștere, celulele tumorilor canceroase par cu totul străine. Ele diferă foarte mult ca aspect, formă, mărime de cele normale; uneori sînt diforme sau chiar monstruoase. Așezarea lor este dezordonată, cîte odată parcă ar încerca să schițeze structura unui țesut normal, dar nu reușesc să-i facă decît o caricatură. Dar microscopul ne mai arată și altceva: felul în care cresc și în care atacă organismul. Din masa țesutului canceros pornesc prelungiri formate din celule care se însumează, pătrund printre celulele țesuturilor învecinate sănătoase, pe care le înconjoară, le sufocă sau le distrug. Astfel, ca un dușman care se infiltrează distrugînd din aproape în aproape, țesutul canceros pătrunde din ce în ce mai departe, în țesuturile și organele sănătoase învecinate. Încă din antichitate s-au comparat prelungirile prin care tumoarea se infiltrează în țesuturile din jur cu picioarele unui crab de unde a primit și numele de cancer.

Organismul încearcă, ici și colo, să opună rezistență, ridicînd baricade în calea invaziei, dar ele sînt străpunse sau depășite mai devreme sau mai tîrziu de asaltul acestor celule, care s-au schimbat într-atît, încît au devenit dușmani de moarte ai organismului din care fac parte. Nici un țesut normal nu poate rezista și pe măsură ce apărarea organismului este învinsă, tumoarea crește din ce în ce mai repede. Dar nu este numai atît. În calea lor, prelungirile canceroase pătrund în canale subțiri prin care se scurge limfa. Aci, celulele desprinse sînt duse mai departe de curentul de limfă pînă în ganglionii sau ghindurile regiunii respective, unde, ca pe un teren fertil, ele se înmulțesc dînd naștere la noi tumori. Pentru moment, ocuparea acestor ganglioni oprește înaintarea cancerului, dar după ce această nouă „invazie" s-a terminat, alte celule sînt purtate mai departe, către alți ganglioni, spre a forma și acolo noi tumori.

Alteori, celulele canceroase pătrunse în vasele de sînge sînt duse de curent și împrăștiate în tot organismul, dînd naștere la numeroase colonii canceroase. Toate aceste tumori colonizate la distanță de locul inițial de apariție al tumorii canceroase se numesc metastaze.

Dar cancerul nu amenință organismul numai prin invazia și distrugerea țesuturilor vecine și prin formarea de metastaze, ci mai are și alte mijloace.

Țesutul canceros înstrăinat și dușmănos are o viață și funcțiuni proprii iar produsele și substanțele produse prin activitatea lui sînt otrăvuri pentru organism. Pe de altă parte, creșterea haotică a acestui țesut consumă hrana țesuturilor normale. Astfel, organismul intoxicat de otrăvurile produse de tumoare, furat de hrana indispensabilă, începe să slăbească. Apare ca o consecință pierderea în greutate, lipsa de putere, anemia, lipsa de poftă de mîncare, paliditatea. Vitalitatea scade din ce în ce mai mult, fiind pusă în pericol însăși existența individului.

Oare toată această dramă nu poate fi cu nimic influențată și omul care a descoperit că are un cancer să-și aștepte cu resemnare moartea în acurt timp? Din fericire nu este așa.

Durata bolii, chiar complet netratată, este foarte variabilă și sînt supraviețuiri de foarte mulți ani. Intervenția medicinei și, mai ales, tratamentele actuale au schimbat complet mersul acestei boli.

Se știe astăzi că o tumoare canceroasă descoperită cînd încă este limitată la locul apariției și extirpată larg, cu țesuturile sănătoase din jur care ar putea eventual conține mici cuiburi de celule canceroase, nu se mai reface. Vindecarea definitivă este astfel probabilă.

Operată după ce s-a extins și a cuprins și ganglionii apropiați cu extirparea largă din țesuturi sănătoase învecinate, de cele mai multe ori vindecarea este posibilă. Completarea tratamentului chirurgical cu tratamentul prin raze mărește și mai mult posibilitățile de vindecare.

Situația devine mai gravă cînd cancerul a dat metastaze îndepărtate sau s.a generalizat. Chiar atunci cînd nu mai este posibilă operația, tratamentul cu raze sau medicamentos după noile metode dă șanse de vindecare. Perspectivele tratamentului anticanceros, ne dau certitudinea însă că orice formă și stadiu de cancer va avea șanse de vindecare.

Pentru moment, însă, succesul absolut este garantat numai prin descoperirea cancerului în stadii cît mai precoce, cînd nu a depășit limitele regiunii de apariție.

Această depistare precoce se poate obține numai prin colaborarea conștientă a oamenilor, educați și informați asupra problemei, ca și prin o bună organizare sanitară. Ori, este tocmai ceea ce se întîmplă în țara noastră.

Dr. C. CONSTANTINESCU

Ace de seringă

SFATURI RESPECTATE

— Mă bucur că te văd mai vioi astăzi. Ai respectat sfaturile mele, ai luat medicamentul?

— Nu am luat medicamentul..,

— De ce?

— Păi dacă scria pe etichetă: „A se păstra bine închis".

LA OCULIST

— Așadar, ai înțeles: ochelarii aceștia sînt pentru ca să vezi mai de aproape, iar aceia ca să vezi de departe...

— Bine, tovarășe doctor, dar mi-ar mai trebui o pereche...

— ?!?

— Ca să văd pe care din cele două perechi să-i pun!

LA EXAMEN

Profesorul: *— Spune-mi care sînt oasele craniului?*

Studentul în medicină: *— Nu pot să le spun pe nume, deși le am pe toate în cap...*

RUȘINE

— De ce nu-l saluți? E doctorul nostru de la dispensar...

— Mi-e rușine... N-am mai fost bolnav de un an!

Cît cîntărești?

O întrebare pe cît de banală pe atît de importantă. Greutatea corpului omenesc e un indreptar al sănătății noastre. Este cunoscut cît importanță acordă medicii pediatri raportului între greutate și talie în funcție de vîrstă la copii. Acest lucru este însă valabil și la adulți. La adult se consideră drept normală greutatea atunci cînd numărul de kg. ce-l are individul respectiv este egal cu numărul de cm. ce depășesc un metru al înălțimii sale. De ex. cineva are o înălțime de 1,72 m. deci greutatea lui normală va fi de 72 kg. Bineînțeles că cifrele nu vor avea o valoare absolută și ele nu vor servi ca orientare, putînd exista și în mod normal anumite variații în plus sau minus în legătură cu sexul și vîrsta.

A ne menține în jurul acestei greutăți este unul din principalele principii ale igienei. Scăderea sub această greutate e însoțită adesea ori de turburări ale stării generale în scăderea puterii de muncă și invers depășirea acestei greutăți îngreunează activitatea diferitelor organe și prin aceasta expune la îmbolnăviri. O alimentație rațională, activitatea fizică, sportul, mențin deobicei organismul în jurul acestei greutăți. Însă abaterile de la regulile igienei, sedentarismul, alimentația neregulată și irațională, excesele fizice abat într-un sens sau altul acest echilibru. De multe ori însă modificările în greutate sînt legate de anumite boli.

Bolile sistemului endocrin se întovărășesc de multe ori, de pierderi sau creșteri ponderale. Astfel în hipertiroidie sau boala lui Basedow unde metabolismul bazal e crescut, greutatea corporală va scădea. În mixoedem, unde glanda tiroidă funcționează insuficient și deci metabolismul bazal e scăzut, greutatea va crește.

În diabet, unde funcția pancreasului e turburată, greutatea devine un adevărat indicator al evoluției bolii, încît cîntarul va fi considerat în acest caz tot atît de important ca și termometrul în bolile infecțioase.

Menopauza cu sistarea activității ovariene, atrage după sine tendința la îngrășare.

La bolnavii de inimă un cîștig în greutate nu e un semn bun. El e rezultatul unei acumulări de lichid, creșterea în greutate fiind numai aparentă. De altfel nici îngrășarea propriu zisă nu e de dorit, deoarece activitatea inimii devine în acest caz mai mare.

La bolnavii de rinichi, cunoașterea greutății e foarte prețioasă. Ea ne poate spune dacă se instalează oedeme (umflături) ba mai mult o creștere în greutate fără a avea încă oedeme ne semnalează că e vorba de „oedeme uscate", reținția de apă fiind încă manifestă. Un nefritic prin urmare trebuie să se cîntărească.

În caz de t.b.c. pulmonar pierderea sau cîștigul în greutate sînt semne importante în evoluția bolii. La bolnavii de stomac scăderea sau creșterea ponderală e foarte importantă. Un bolnav de stomac ce slăbește într-una, trebuie neapărat să facă toate analizele pentru a stabili cauzele reale.

În diareele cronice din cauza absorbției incomplete a alimentelor bolnavul va slăbi iar îndată ce intervine o ameliorare, se va observa un cîștig în greutate. Depresiunile morale ca și bolile psihice se însoțesc adesea din cauza lipsei de poftă de mîncare și a insuficientei asimilări, de slăbire.

Controlul greutății este așa dar foarte important iar atunci cînd ne prezentăm în fața medicului e bine să-i dăm în această privință relații cît mai exacte.

Dr. I. HARAS

Ce știți despre organismul dv.?

● **Activitatea musculară este însoțită de reacții chimice care au loc în celula musculară: glucoza se descompune în acid**

lactic, iar energia rezultată din această transformare este întrebuințată la efectuarea muncii la care este supus mușchiul. Cînd în urma unei activități mușchiulare prelungite se adună în mușchi o cantitate mai mare de acid lactic, mușchiul nu se mai poate contracta normal. Se produce astfel oboseala musculară. Este necesar în aceste cazuri să supunem mușchiul la repaus, pentru un timp oarecare, pentru ca acidul lactic format să se poată elimina.

● **La noul născut, o parte însemnată din schelet este formată din țesut cartilaginos. Cînd omul atinge vîrsta medie de 20 de ani, se termină osificarea scheletului. Către această vîrstă scheletul devine foarte solid.**

● **Secrețiile gastrice scad progresiv începînd de la vîrsta de 20 de ani la ambele sexe. Aceluiași fenomen i se supun și celelalți fermenți digestivi. Din această cauză alimentația bătrînilor trebuie să fie formată din alimente cît mai ușor de digerat.**

● **În 80 de ani de viață, inima unui om pompează aproximativ 210.240.000 litri de sînge. Lungimea totală a unui tron**

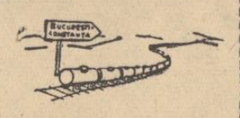

de cisterne umplute cu această cantitate de sînge ar fi egală cu distanța dintre orașele București-Constanța!

INTERESANT ȘI UTIL DE ȘTIUT

● *CACAOA este foarte recomandabilă pentru copii și debilitați, căci are o valoare alimentară considerabilă (100 gr. 740 calorii). Adăugînd grăsime la cacao, de exemplu, 50 gr. unt la o ceașcă de cacao, putem să-i îmbunătățim și mai mult valoarea calorigenă. Gustul de cacao „maschează" pe cel de grăsime sau al altor preparate nutritive, putînd astfel fi folosită în alimentarea copiilor dificili.*

● *EFECTELE băii generale depind mult de temperatura apei. Băile reci, sub 25 de grade, sînt tonice; baia călduță este calmantă; cea caldă mărește transpirația și intensifică circulația sîngelui din piele și mușchi. Abuzul de băi calde și fierbinți slăbește rezistența organismului. Pentru baia de curățenie, cea mai bună temperatură este de 35 de grade, iar durata ei optimă este de 20 de minute.*

Cultura fizică medicală în spondiloza deformantă

Cultura fizică medicală reprezintă unul din mijloacele cele mai importante de profilaxie și tratament a bolilor aparatului loco-motor, permițînd refacerea funcțiilor de mișcare a oaselor, mușchilor și articulațiilor, funcții pierdute sau reduse din cauza bolilor.

După cum se știe, în spondiloza deformantă pot fi interesate diferite segmente ale coloanei vertebrale sau chiar întreaga coloană. Tinuta defectuoasă a corpului, dificultățile în respirație, precum și durerile supărătoare care însoțesc această boală impun aplicarea paralel cu medicamentele și cu mijloacele fizice (raze ultrascurte) și a culturii fizice medicale.

Gimnastica medicală întărește mușchii și articulațiile, mărește mobilitatea diferitelor articulații, îmbunătățește circulația sîngelui a acestora, activizează metabolismul, influențînd favorabil întreg organismul.

Totuși gimnastica medicală trebuie aplicată numai pe baza recomandării medicului și a indicațiilor speciale utile de aplicat în spondiloza deformantă. Astfel, de exemplu, gimnastica în poziție culcată are o deosebită însemnătate, deoarece în această situație coloana vertebrală se eliberează într-o măsură importantă de greutatea corpului și exercițiile se execută mai ușor. Redăm mai jos cele mai eficiente mișcări utile, zate în scopul prevenirii și tratării spondilozei.

POZIȚIA INIȚIALĂ: CULCAT PE SPATE PE PODEA

Exercițiul 1. Brațele îndoite din coate. Îndoirea coloanei din porțiunea cavității toracice (în inspirație).

Exercițiul 2. a) brațele întinse lateral, picioarele larg depărtate; b) răsucirea trunchiului lateral și atingerea palmei unuia din brațe cu palma celuilalt braț (în expirație).

Exercițiul 3. Aducerea pe rînd a unui picior îndoit către abdomen cu ajutorul brațelor și în același timp — expirație.

Exercițiul 4. Picioarele și brațele îndoite. Sprijinirea pe tălpi și coate. Îndoirea corpului cu ridicarea bazinului — „jumătate pod". Respirație liberă.

Exercițiul 5. Aducerea piciorului lateral cu îndoirea trunchiului în aceeași parte și atingerea genunchiului cu mîna. Respirație liberă.

POZIȚIE INIȚIALĂ: AȘEZAT PE SCAUN

Exercițiul 6. Se prinde cu mîinile spătarul scaunului și se îndoaie coloana din porțiunea cavității toracice (inspirație).

Exercițiul 7. Brațele pe mijloc. Întoarcerea trunchiului cu ducerea unui braț lateral (inspirație).

Exercițiul 8. Brațele pe mijloc. Mișcări circulare ale trunchiului. A se face mișcările cir-

culare pe rînd de o parte și de cealaltă. Respirație liberă.

POZIȚIE INIȚIALĂ: ÎN PICIOARE

Exercițiul 9. Brațele pe mijloc, picioarele ușor depărtate la lărgimea umerilor. Aplecarea pe rînd a trunchiului lateral, așa numita „pompă". Respirație liberă.

Exercițiul 10. Brațele îndoite pe piept. Întoarcerea trunchiului cu ducerea brațului lateral (inspirație).

Exercițiul 11. Mîinile pe vîrfurile picioarelor, picioarele la lărgimea umerilor. Aplecarea trunchiului înainte (expirație) cu trunchiul drept.

Exercițiul 12. Mîinile pe mijloc, picioarele apropiate. Ducerea brațelor lateral cu palmele în sus și retragerea piciorului înapoi pe vîrf cu îndoirea trunchiului înapoi (inspirație).

Bolnavul de spondiloză va face această gimnastică dimineața, treptat, în ordinea și ritmul recomandate de medic. Exercițiile se pot face și la lucru, cîte 5—7 minute la 2 ore. Complexul gimnasticei medicale se împarte pe grupe de exerciții care se schimbă la 1½—2 luni. În plus se recomandă băi și înot.

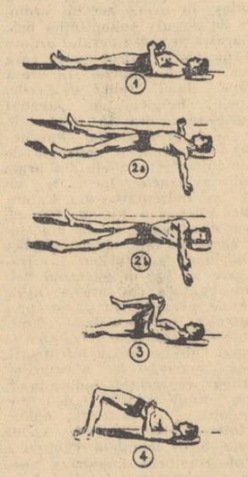

La Roma — în zilele Olimpiadei

CORESPONDENȚE TELEFONICE SPECIALE DE LA TUDOR VORNICU

(Urmare din pag. 1-a)

Surprize mari ne așteptau însă în interior. Aci au fost montate tribune din tuburi metalice. Ele au fost plasate în fața unor bolți, sub acestea aflîndu-se trei ringuri cu saltele pe care se întreceau luptătorii. Totuși, ansamblul părea reușit și luptele, care au fost în mare cinste la romani, după cum o arată și numele lor, se găseau, se poate spune, la ele acasă.

Aci am trăit bucuria marii victorii, mai ales că era prima, a celui mai mic luptător român, D. Pîrvulescu, și a colegilor săi de echipă. Ca și el, noi toți care ne aflam la Roma, ca membri ai delegației noastre, ca turiști și ziariști, am așteptat emoționați meciul cu italianul Fabra. Știți, desigur, că acum 4 ani, la Melbourne, acelaș Fabra învingea în meciul hotărîtor pe Pîrvulescu și mai ales că este altceva să lupți în fața propriilor tăi compatrioți. L-am observat pe Pîrvulescu înaintea meciului. Stătea în tribună lîngă Cernea, alt erou al seriei și privea, ca simplu spectator, la întîlnirile ce se desfășurau în fața noastră. Mai era un ceas pînă să-și înfrunte adversarul. Mi s-a părut că Cernea este mai emoționat. L-am întrebat pe acesta din urmă la ce se gîndește și mi-a spus că la maestrul lui de la uzinele „I. C. Frimu" din Sinaia, Zaharia Rohan, la tovarășii lui alături de care a învățat meseria de strungar. După cît se vede, Cernea nu voia să se gîndească la meci. Pîrvulescu a intervenit în discuție, spunîndu-mi că nici el nu este emoționat.

— Mă gîndesc și eu la cei de acasă. Cînd ești bine pregătit, indiferent de adversar, ești calm. M-am gîndit cu atenție la ceea ce am făcut împreună cu antrenorul Corneanu, am găsit tactica potrivită: atacul.

Așa s-a și întîmplat. În încurajările celorlalți membri ai delegației, Pîrvulescu și-a dominat net adversarul. Atac după atac, mereu în ofensivă. La un moment dat am avut impresia că a fost chiar prea temerar și că Fabra îl va pune în dificultate. Dar a redresat situația în ultima clipă, ajungînd în avantaj.

S-a anunțat sfîrșitul meciului. Am așteptat anunțarea rezultatului. Arbitrul a ridicat brațul luptătorului nostru. În clipa următoare cineva din delegația noastră l-a luat pe brațe pe Pîrvulescu. Ceilalți luptători l-au îmbrățișat. Aceasta în entuziasmul general.

Cît pare de simplu acum, după ce Pîrvulescu a cucerit medalia de aur. Cît de simplu pare și pentru strungarul Cernea.

Primii noștri medaliați

D. PÎRVULESCU
(medalie de aur)

I. CERNEA
(medalie de argint)

I. ȚĂRANU
(medalie de bronz)

L. ROTMAN
(medalie de bronz)

MARIA VICOL
(medalie de bronz)

Victoria perseverenței

Îmi amintesc bine de clipele fericite pe care le-a trăit Leon Rotman la Melbourne. Nu, nici nu-ți este greu să-ți închipui, chiar dacă nu ai fost de față la isprava lui, cît a putut să fie el de bucuros!

De atunci au trecut patru ani. Răgazul între două Jocuri, răgazul unei Olimpiade. Numele lui Rotman a dispărut aproape din clasamente sau s-a aflat undeva, destul de departe de primele. Cititorii s-au întrebat ce se întîmplă, s-au interesat. Ziarele au scris. Rotman a fost bolnav, mai bine de un an nu a concurat. Apoi și-a consacrat mult timp pentru pregătiri, ca luni după amiază să cucerească, pe lacul Albano, ce este drept nu două medalii de aur ca la Melbourne, ci una singură, de bronz.

Tocmai de aceea bucuria lui Rotman a fost de data aceasta, aș putea spune, tot atît de mare ca la Melbourne, pentru că nu este vorba numai de o frumoasă performanță sportivă, dar mai ales de o victorie a perseverenței.

Despre nivelul la care aveau să se desfășoare întrecerile de pe lacul Albano, maestrul nostru emerit știa poate cele mai multe amănunte. El și-a dat seama că în comparație cu întrecerile de la Melbourne, acestea aveau să fie superioare și că pentru a se alinia la startul lor după un an de boală și inactivitate sportivă, este necesar să o faci mai bine ca niciodată. Altul ar fi renunțat poate. Rotman însă nu. El s-a hotărît să nu cruțe nimic pentru aceasta și cu o putere de muncă care este caracteristică sportivilor noștri, s-a angajat în această cursă, care am putea spune că s-a desfășurat contra cronometrului. Trebuia să ajungă din urmă pe adversarii lui, care nu au avut nici un fel de întrerupere. Mulți au crezut că nu va reuși, că va fi o trudă zadarnică. Dar alții — și au făcut bine — l-au încurajat. În munca lui a primit tot sprijinul clubului Dinamo, din care face parte și sprijinul U.C.F.S. Luni după amiază, la lacul Albano, am urmărit cu îngrijorare cursa lui din finală. Se calificase cu greu, iar după serii, specialiștii și ziariștii străini nu mai aminteau numele lui printre favoriți. Considerau o surpriză și faptul că se calificase în finală.

Pe Rotman toate acestea nu l-au descurajat. Dimpotrivă. A pornit puternic, dar după jumătatea cursei se afla pe locul 5. Am avut impresia, la un moment dat, că va rămîne și mai mult în urmă. Dar nu. De-abia în acel moment a dat dovada calităților sale. Mi-a părut chiar rău că proba nu are cu 200 de metri mai mult. Ar fi putut reface. Dar și așa rezultatul său este excelent. I-am strîns mîna antrenorului Hutan, felicitîndu-l pentru rezultatul elevului său.

Mi-a spus doar atît: victoria perseverenței!

Lacrimile bucuriei

Pe Vera Krepkina am apreciat-o de mult, împreună cu celelalte sprintere și săritoare sovietice, Itkina, Sapronova etc. care le-am întîlnit pe atîtea stadioane — am scris despre rezultatele lor. Uneori alergau împreună în ștafete, alte ori, ca Bistrova și Koseleva, se concurau în alergările de garduri. Toate de aproape aceeași înălțime, iuți, cu un stil de alergare asemănător cu cel al lui Levan Sanadze, de care vă reamintiți cu siguranță. Dar pentru cei ce urmăresc întrecerile de atletism, aceste tinere atlete, purtînd tricouri purpurii, reprezentau de mult o valoare. Dacă nu reușeau să le deosebească totdeauna, știau în schimb că Itkina este cea cu părul roșu și că cea mai blondă este Vera Krepkina. În prima zi a întrecerilor de atletism, pe marele stadion olimpic, am recunoscut-o de aceea cu ușurință și am urmărit-o împreună cu aproape cei 80.000 de spectatori, realizînd o performanță excelentă: un record olimpic cu 6,37 m., dar mai ales obținînd acest record la cîteva clipe după ce tot stadionul o aplaudase pe poloneza Krzesinska, crezînd că aceasta va cuceri, pentru a doua oară, medalia de aur.

Nimeni nu cunoștea puterea de luptă a Verei, a fetiței de o șchioapă, pe care deabia o distingeam la capătul pistei, în elan. Dar a pornit ca într-un ultim schimb de ștafetă cînd adversara o conducea și, printr-o săritură elegantă, a cucerit primul loc și a bătut recordul olimpic. Din clipa din care și-a dat seama că este câștigătoare, părea un copil jucîndu-se undeva într-o margine de pădure. Gata cu emoțiile concursului și mai ales, în fața bucuriilor victoriei.

Cînd a urcat pe podiumul medaliaților, lumea a privit-o cu mirare. Ce inimă o fi având fata asta de o șchioapă de a putut învinge într-o asemenea întrecere? Ea a urmărit cu emoție steagul roșu cu secera și ciocanul fluturînd pe catargul așezat sus, pe înaltul tribunei. Și chiar dacă nu a vrut să o mărturisească apoi, obiectivele televiziunii, ale cinematografiei le-au surprins: cîteva lacrimi de bucurie care se prelingeau pe obrazul primei campioane a întrecerilor de atletism de pe marele stadion din Roma.

Vera Krepkina le-a șters și apoi, rîzînd, a salutat un stadion în care 80.000 de oameni în picioare o aplaudau entuziasmați.

EROII RAMÎN VEȘNIC TINERI

Deși amîndoi au încercat să treacă neobservați, Vladimir Kuț și Emil Zatopek au fost descoperiți imediat în mijlocul zecilor de mii de turiști care se află în aceste zile la Roma, pentru că, deși este vorba aci de două glorii ale sportului, ei au făcut călătoria la Roma ca simpli spectatori, care vor trăi dintr-un colț de tribune, emoții cum dăduseră ei altora la Helsinki și Melbourne. Este adevărat că Zatopek a defilat alături de sportivii cehi, dar Kuț, — erou mai recent — este căutat de toți ziariștii ca omul capabil să dea pronosticurile cele mai competente pentru probele de semifond și fond. Blondul Vladimir îi obligă — întocmai ca altădată pe adversarii săi — să alerge în urma lui, căutîndu-l fie la Capitoliu, fie la Muzeul Borghese, dacă nu chiar în afara orașului, la Frascati și Ostia. Împreună cu Raissa, soția lui, pe atît de brună cît este el de blond, Kuț a vizitat pînă la începerea competițiilor atletice muzeele și monumentele mai importante ale Romei.

I-am întîlnit acum două zile în fața Basilicei lui Massenzio, tocmai cînd se întorceau de la Colisseu, grăbindu-se să prindă masa la pensiunea unde i-a găzduit „Inturist"-ul, ca apoi să plece tocmai în celălalt capăt al orașului. I-am condus o bucată de drum și am reușit să aflu că, după părerea lui Kuț, la 10.000 de metri, șanse bune au Krizkowiak (R. P. Polonă), Bolotnikov (U.R.S.S.) și Grodotkski (Germania). Kuț crede, de asemenea, că recordurile mondiale 5.000 m. și 10.000 m. nu vor fi întrecute cu prilejul jocurilor, ținînd seama de performanțele realizate pînă acum în acest sezon. La aceasta se adaugă și temperatura excesivă care domnește la Roma.

Și Zatopek a fost consultat în această privință și părerile lui sînt asemănătoare cu ale fostului lui adversar. „Faptul că numărul participanților este atît de mare și mai ales că pentru a se ajunge în finală se dispută calificări la fel de dificile, ne face să sperăm că rezultatele vor fi valoroase, fără însă să se ajungă la recorduri mondiale".

Interesant este că atît Zatopek cît și Kuț prevăd că cea mai frumoasă întrecere va fi la alergări în cursa de 1.500 m.

„Probabil, *spunea Kuț*, că toți finaliștii vor alerga în această cursă sub 3,40 ceea ce trebuie să recunoști, este formidabil. Dacă ai și cum aștept întrecerile de atletism...".

Nu era nevoie să-mi spună aceasta. Nici el și nici Zatopek. Inima lor a rămas tot atît de tînără și bate emoționată la gîndul întreceritor la care vor participa, dacă nu chiar pe pista stadionului olimpic, dar aproape de aceasta. Și cîți nu vor fi aceia care, cu cîteva clipe înaintea startului, nu vor închide o clipă ochii, gîndindu-se la cei doi care au fost eroii generației dinainte.

Mai ales că știu că ei se află aci, în tribuna stadionului olimpic.

Prin binoclu...

● De la 30 august Ion Cosma se numără printre așii ciclismului mondial amator. Pe circuitul de la Grotta Rossa el și-a cîștigat galoanele consacrării sosind al 5-lea într-un buchet de sprinteri faimoși și bătînd cu multe lungimi de bicicletă o duzină de mari favoriți. Cosma are numai 22 de ani. Înainte de a fi ciclist, a fost jucător de fotbal, pivot la

Ciclistul Ion Cosma

baschet, iar pasiunea pedalei i se trage din vremea cînd lucra într-un atelier de vulcanizare frecventat de cicliștii din Orașul Stalin. Primul profesor de bicicletă i-a fost Nae Chicomban care poate fi mîndru de elevul său. Primele sale succese sînt de dată recentă. În 1959 a cîștigat o etapă a „Turului Iugoslaviei", învingînd la sprint pe belgianul Vandervecken, apoi a terminat cu tricoul galben al 8-lea Tur ciclist al R.P. Romîne (cu două victorii de etapă la Iași și Cluj), iar anul acesta a cîștigat două curse internaționale la Livorno și Paris. Ruler de clasă, avînd o impresionantă putere de luptă, Cosma este capabil și de alte performanțe. Turul ciclist al țării noastre care începe peste cîteva zile îi oferă o nouă șansă.

Kapitonov, (U.R.S.S.) strălucitul campion olimpic în cursa de fond (individual).

● Organizatorii italieni au luat măsuri foarte severe pentru a împiedica intrarea în satul olimpic a ziariștilor și fotoreporterilor care nu posedă cărți speciale de identitate. Au fost văzuți totuși intrînd în satul olimpic: un ziarist francez care s-a dat drept delegatul Boliviei, țară care nu participă la Jocuri, trei fotografi ai unui ziar parizian deghizați în vînzători de limonadă, jucătorul de rugbi Colomies care s-a legitimat cu un abonament al metroului din Paris. Singurii care nu pot intra în satul olimpic sînt acreditații oficiali, aceștia trebuind să-și vizeze de mai multe ori pe zi legitimația.

● În satul olimpic sectorul sportivelor este despărțit de cel masculin printr-un gard de sîrmă înalt de 2,30 m. Pe poarta de intrare a fost pusă și următoarea inscripție: „Lăsați orice speranță, o voi! care vreți să intrați". Se pare însă, că cineva a uitat că mai există și săritori cu prăjina.

● „A căzut o stea". Cu aceste cuvinte și-a început comentariul crainicul postului italian de radio, anunțînd victoria floretistului sovietic Viktor Jdanovici și înfrîngerea francezului Christian d'Oriola de două ori campion olimpic, un d'Artagnan al zilelor noastre. A căzut o stea și un mit. Scrima a încetat de mult să mai fie un sport al urmașilor de viconți și marchizi.

● Oficialii Federației Internaționale de Atletism au stat timp de 10 zile închiși între dosare pentru a stabili liste, a clasat performanțele necesare alcătuirii seriilor. Cînd totul a fost gata li s-a comunicat că s-au ostenit degeaba deoarece lista seriilor alcătuită în același timp și de comitetul organizator a fost împărțită ziariștilor cu multe zile în urmă.

● Înainte de a veni la Roma recordmanul mondial la greutate Bill Nieder a suferit cea mai mare înfrîngere din cariera sa. Participînd în orașul Neuchatel la un concurs de aruncare de bolovani (greutate 30 kg.) Nieder a fost învins de un cioban din părțile locului care a dovedit o forță herculiană.

● Zatopek, eroul Jocurilor Olimpice de la Helsinki, și Vladimir Kuț, marele învingător al Jocurilor de la Melbourne, au asistat în satul olimpic de lîngă Roma la o demonstrație de aruncarea bumerangului pe care a făcut-o renumitul atlet Herb Elliot. Din nefericire, lecția a avut un final neplăcut, pentru că la una din aruncări bumerangul s-a oprit în capul unui caricaturist francez, care se pregătea să imortalizeze scena.

La începutul stagiunii fotbalistice

Stagiunea fotbalistică oficială se deschide mîine, o dată cu începerea ediției 1960—61 a campionatului categoriei A, care anul acesta va fi disputat de 14 echipe, adică cu două mai multe decît în ultimele trei ediții. Cele mai recente promovări au adus în primul campionat al țării o echipă debutantă (C.S.M.S. Iași) și au readus în categoria A două echipe din alte două centre mari: Știința Timișoara și Corvinul Hunedoara. Se poate presupune — și în orice caz e de dorit — ca ele să aducă nu numai un plus de noutate campionatului, ci și un supliment de interes printr-o participare valoroasă în întrecerea cu vechii competitori.

Privită prin prisma intereselor generale ale fotbalului nostru, ediția din acest an a campionatului categoriei A este destinată să producă un reviriment (așteptat, de altfel, de mai multă vreme). Lipsurile federației de specialitate în conducerea, orientarea și îndrumarea acestui sport au contribuit în mare măsură la îngrijorătoarea rămînere în urmă a fotbaliștilor noștri fruntași, care s-a reflectat în calitatea modestă a partidelor susținute, cît și în majoritatea rezultatelor cu care s-au încheiat întîlnirile internaționale ce le-au susținut.

Recentele partide internaționale cu caracter amical, jucate în țară cu concursul unor echipe din campionatul primei categorii a Ungariei (Tatabanya, Honved, Salgotarjan) au arătat lipsurile existente în jocul ce-l practică principalele noastre formații. N-am putea spune că au fost relevate lipsuri cu care ne-am întîlnit pentru prima oară. Însă ne-au apărut parcă mai vizibile, mai supărătoare, cele vechi, pe care le știm, din bagajul de cunoștințe tehnice ale jucătorilor și echipelor noastre: Pasa, șutul la poartă, controlul balonului în general, starea de crispare a jucătorilor (și aceasta nu numai în faze de finalizare) etc., etc.

Firește că echipele noastre (mai ales Dinamo București, Știința Cluj, C.C.A.) au arătat în aceste jocuri și frumoase calități. Ele în nici un caz n-au lăsat însă nebăgate în seamă lipsurile amintite, care fac parte, ca să spunem așa, din „elementele de bază" ale rămînerii în urmă a fotbalului nostru.

La echipele ce ne-au vizitat (și care nu sînt toate formații de prim rang) s-au putut vedea jucători de valori diferite, unii fiind mai buni sau mai talentați. Însă știu să primească și să stăpînească balonul, știu și pot să-l trimeată cu adresă, mișcările lor avînd calm, ușurință și siguranță. Comit și greșeli. Dar nu acestea îi caracterizează. Avem impresia că mai întîi aceasta au de învățat echipele și jucătorii noștri. Cînd tehnica individuală ce și-o vor însuși va face ca primirea și trimiterea balonului să devină aproape un gest reflex (căci aceasta indică cu adevărat un jucător fruntaș) atunci toată fața fotbalului nostru va fi alta decît cea actuală.

În întrecerea la care sînt chemate mîine echipele noastre fruntașe, la pregătirea tehnică individuală să se gîndească și din această să-și facă o preocupare de cîpețenie conducătorii de specialitate, antrenorii și jucătorii. Ca fotbalul nostru să se ridice la nivelul internațional actual trebuie mai întîi ca la acest nivel să se ajungă să se joace în echipele noastre de club. În zadar vom pretinde sau vom dori rezultate de prestigiu echipei naționale, dacă ea se va alcătui din jucători deficitari la cluburile lor sub raportul măiestriei. De aceea, campionatul se cuvine să nu fie transformat într-o goană oarbă după puncte, pentru un clasament cît mai bun, ci într-un prilej de a se juca un fotbal din ce în ce mai bun.

La fiecare început de stagiune în ultimii ani s-a vorbit despre nevoia lichidării rămînerii în urmă a fotbalului nostru, subliniindu-se importanța desăvîrșirii pregătirii fotbalistice. Ceea ce s-a făcut pînă acum în această direcție e cu totul nesatisfăcător și pentru că au lipsit măsurile împotriva jucătorilor și antrenorilor ce bat pasul pe loc. E timpul să se la aminte la aceasta, dar nu pentru o simplă notare, ci mai ales pentru corectările ce se impun.

Cadrele de jucători ale echipelor noastre trebuie mereu împrospătate cu jucători tineri, dintre care să se formeze și să se detașeze adevăratii fruntași. S-au arătat, la timpul potrivit, rezultatele mai mult decît încurăcătoare ce le-a adus această preocupare echipelor U.T.A. și Știința Cluj. Se impune ca asemenea exemplificări să fie extinse la toate echipele categoriei A, care au datoria elementară să găsească, pe plan local, — să pregătească și să promoveze acești tineri jucători. A sosit timpul ca Farul Constanța, Dinamo Bacău, Steagul Roșu Orașul Stalin, Rapid etc. să aducă în echipele lor prime mai mulți asemenea jucători, proveniți din orașele lor și crescuți în club. Infuzia de tineri jucători și promovarea lor cu curaj să nu însemne un pelerinaj al unora de la un club la altul, ci mai ales ridicarea lor din propriile echipe de juniori. Cu acești jucători se va putea face oricînd înlocuirea în formația primă a jucătorilor ce nu corespund categoriei, fie că le lipsește pregătirea, fie talentul necesar (fie și una și alta).

Sîntem convinși de necesitatea menținerii stabilității antrenorilor la cluburi. Repetatele (și mai ales nejustificatele) schimbări ce s-au practicat sau se mai practică la unele echipe nu pot asigura rezultate bune. Un antrenor are nevoie de timp ca să pună serios pe picioare o echipă, să-i formeze un stil de joc, să-i asigure coeziune etc. I se cuvine, de aceea, creditul necesar. Aceasta nu poate însemna însă în nici un caz păstrarea cu orice chip a celor nepricepuți, a căror îndepărtare se impune chiar. Și în momentul de față la unele din echipele categoriei A funcționează antrenori a căror activitate nu poate fi considerată satisfăcătoare. În campionatul a cărui desfășurare începe de mîine se cuvine să se facă o ultimă reverificare (competență și obiectivă) a muncii lor, a rezultatelor ce le obțin în pregătirea echipelor pentru ca să se hotărască asupra lor.

Solicitînd jucătorii și antrenorii pentru ridicarea măiestriei sportive se va realiza (prin pregătirile necesare) ridicarea calitativă a fotbalului nostru, se vor crește jucătorii de care are nevoie echipa noastră națională în următorii ani ca să facă față jocurilor și competițiilor internaționale.

Toată atenția la campionat, la nivelul desfășurării lui, la seriozitatea și competența pregătirilor, iată, în esență, ceea ce se cuvine să preocupe acum pe toți factorii interesați, între care se află și specialiștii federației, conducătorii de specialitate ai cluburilor și arbitrii. Într-un efort comun, serios și susținut, care să pună în valoare talentul, calitățile fizice și morale ale jucătorilor noștri ca și condițiile de creștere și de dezvoltare ce le sînt asigurate, să se realizeze lichidarea rămînerii în urmă a fotbalului nostru.

I. BOCIOACĂ

De sus, în mijloc, spre dreapta și apoi în continuare: Toma (C.C.A.), Dridea (Petrolul), Dinulescu (Progresul), Al. Vasile (Dinamo București), Voica (C.S.M.S. Iași), Sever (Farul), Girleanu (Știința Timișoara), Creinic eanu (Minerul), Fusulan (Steagul Roșu), Drăgoi (Dinamo Bacău), Petschovschi (U.T. A.), Macri (Rapid), Izghireanu (Corvinul), Mateianu (Știința Cluj).

Desen de Petre STOENESCU

magazin

revistă săptămînală
editată de ziarul
„ROMÎNIA LIBERA"

★

Redacția și administrația, piața Scînteii tel. 17.60.10

★

Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții.

★

PUBLICITATEA SE PRIMEȘTE LA ADMINISTRAȚIA REVISTEI, tel. 17.60.10. Interior 1400.

Romanul nostru ilustrat

DON QUIJOTE

Adaptare după Miguel de Cervantes

Ilustrații de Beca RIND

Porniră, așadar, Don Quijote și credinciosul său scutier Sancho Panza, spre casă și cînd se apropiară de satul lor fură recunoscuți de țîncii care se zbenguiau prin miriște.

— Ian te uită, măi băieți, — strigă unul din ei — asinul lui Sancho Panza, gătit ca un ginere și mîrțoaga lui Don Quijote, mai sfrijită decît a plecat!

Cu țîncii roată în jurul lor și însoțiți de preot și de bacalaureatul Samson Carrasco, ajunseră eroii noștri la poarta casei lui Don Quijote. Îi întîmpinară pe cavaler cu multă grijă și dragoste, nepoata și chelăreasa, iar Don Quijote le spuse cu voce blajină:

— Duceți-mă la culcare că nu prea mă simt în apele mele!

Îi duseră amîndoua în casă, îl așezară în patul proaspăt așternut, îl dădură să mănînce și-l îngrijiră cu toată dragostea.

Oboselile attor aventuri îl răzbiseră și pe bietul cavaler. Îl prinseră niște friguri groaznice, care-l ținură în pat timp de șase zile. Veniră în răstimp la căpătîiul lui și preotul și bărbierul și bacalaureatul, iar credinciosul Sancho nici nu se dezlipi de lîngă patul stăpînului său. Chemară doctorul, dar acesta se arătă foarte îngrijorat de felul cum bătea inima cavalerului și dădu povață că ar fi mai bine să se îngrijească de mîntuirea sufletului bolnavului, că de aceea a trupului slabă nădejde.

Boceau nepoata, chelăreasa și scutierul de-ți zdrobeau inima — dar altceva nu avură ce-l face. Don Quijote le ceru să-l lase singur, fiindcă voia să atipească puțin, iar cînd plecară, cavalerul dormi vreo șase ore, apoi se sculă cu cugetul liniștit. Cînd veniră cei care-l vegheau în camera alăturată, foarte cuminte și foarte frumos le vorbi Don Quijote:

— Mintea mi-e acum limpede și deschisă pricep acum foarte bine că am fost slab lăsîndu-mă furat de minciunile și eresurile cuprinse în bles-

tematele cărți de povești cavalerești care mi-au întunecat mintea. Simt că mă aflu în pragul morții. Chemați-i aici pe toți, să le arăt că n-am fost și nu sînt totuși un zmintit.

Veniră cu toții, iar Don Quijote le vorbi și acestora despre scrînteala sa. Le ceru apoi să cheme un duhovnic, ca să se spovedească și un logofăt ca să-i scrie voia testamentară.

Înțeleseră cu toții că nu mai e de glumit și că Don Quijote e foarte aproape de moarte și gîndul acesta le fu întărit nu atît de înfățișarea jalnică a cavalerului, cît de faptul că vorbea ca un om cu mintea întreagă. Preotul îi îndemnă pe toți să lase din odaie, iar el îi spovedi. Nu după mult timp veni și bacalaureatul, cu logofătul după el.

Și în timp ce nepoata și chelăreasa nu-și mai puteau opri zăgazurile

lacrimilor, cavalerul începu împărțeala moștenirii: lăsă toată averea lui mișcătoare și nemișcătoare nepoatei sale Antonia Quijana, cu îndatorirea de a plăti chelăresei toată simbria pe care i-o datora, iar pe deasupra să i se mai dea 20 de galbeni și niscaiva țoale. Mai lăsă Don Quijote vorbă că dacă nepoata lui o vrea să se mărite, să-și aleagă de bărbat un om care n-a auzit de isprăvi cavalerești, iar dacă nu i se va respecta voia, atunci Antonia să-și piardă dreptul de moștenire.

Cuprinzîndu-l după aceea o sfîrșeală, Don Quijote închise sfatul și căzu înapoi pe așternut. Mai trăi după aceia trei zile Don Quijote și puterile îi slăbeau văzînd cu ochii.

Și iată că sosi și ultimul ceas — dar Don Quijote nici acum nu înceta să tune și să fulgere împotriva cărților cu isprăvi cavalerești. Cînd își

dete în cele din urmă duhul, preotul ceru logofătului să dea mărturie că Alonso Quijano cel bun, cunoscut și sub numele de Don Quijote de la Mancha, a murit de moarte bună. Îi mai spuse că e nevoie de această mărturie pentru ca să-l împiedice pe orice alt povestitor, în afară de Cide Hamete Benengeli, să-l reînvie pe cavaler în chip mincinos și să scrie cine știe ce năzbîtii și istorii pe socoteala lui.

Așa se sfîrși Iscusitul Hidalgo de la Mancha, al cărui loc de obîrșie Cide Hamete nu a vrut niciodată să-l spună, anume pentru a lăsa toate cetățile și satele din La Mancha să se certe pentru înfierea lui, așa precum s-au sfădit cele șapte cetăți ale Greciei Antice pentru a revendica cinstea de a-l fi dat omenirii pe Homer.

Sfîrșit

SFATURI — COSMETICĂ — MODĂ — GOSPODĂRIE

Părinți și copii

Draga mea,

Am auzit adesea că oamenii mari îți cer ajutorul atunci cînd au necazuri. De aceea îți scriu și eu acum. Uite, am avut un mare necaz și aș vrea să ți-l povestesc. Știi, eu sînt destul de mic: abia la toamnă trec într-a șasea și totuși părinții mei se poartă cu mine de parcă aș fi un om în toată firea. Adică mă lasă toată ziulica să fac ce poftesc, iar astă-vară au vrut să mă trimeată în vacanță singur! Da, da, singur. Nu în colonie, pentru că acolo, în primul rînd, nu se cheamă că mă duceam singur (și-apoi am și fost imediat după ce am isprăvit școala în tabără la Sinaia, unde am stat 3 săptămîni). Nu. Au vrut să mă trimeată singur, adică cu o vecină a noastră, mama lui Ionel, un băiat de vîrsta mea și pe care mama fiinea mortiș s-o convingă să mă ia cu familia ei la mare, că-i plătește ea (mama) toată întreținerea mea acolo. Și că n-am decît să mă joc pe plajă cu Ionel, cît poftesc, zice mama. Numai că eu n-am avut chef deloc să plec. Oare îți încurc eu atît de tare încît nu vor să le „stric" concediul? Eu cred că — așa se întîmplă într-atîtea alte familii — cînd vine vara ar trebui să fie și pentru noi o mare bucurie că tata, mama și copiii pot fi la un loc, ca să-și petreacă împreună zilele de odihnă și distracție.

Și-apoi — era să uit — la noi în familie se mai întîmplă ceva neobișnuit. Mama zicea că asta-i o „modă" nouă. Eu cred că așa ceva nu se prea întîmplă des. Ce crezi? După ce au hotărît că „pe ăla micu" îl expediem noi cu madam Protopopescu și fiul el, părinții mei și-au dat seama că e mai bine să plece separat în concediu. „Să mai simțim și noi că trăim", a zis tata. „Știi că ai dreptate", a zis mama. „Doar așa să mai răsuflu și eu niței". Și au decis să plece — unul la Herculane, celălalt la Tușnad, iară eu, cu familia Protopopescu, la mare.

Ce părere ai despre toate astea? Ce părere ai despre părinții mei, despre felul în care înțeleg ei să se poarte unul cu celălalt, despre felul în care înțeleg ei să se poarte cu copilul lor? Eu n-am spus nimănui toate astea. Pentru că mi-e tare rușine. Eu unul am încercat în toate felurile să-i îndupleac să plecăm undeva împreună. N-au vrut și pace! Și, ceea ce mi se pare și mai dureros — ei sînt convinși că au dreptul să judece așa.

Publică-mi scrisoarea. Și poate că citind-o, părinții mei vor înțelege greșala lor.

IONEL

P. cons.
Simona CHIRIȚESCU

E bine să știți

Broderiile de mătase și lucrul de mînă se spală într-o spumă căldicică de săpun, prin ușoare ridicări și apăsări ale obiectului, însă numai dacă culorile sînt rezistente la spălare. Dacă spuma a dispărut, se reînnoiește baia de spălare. Se clătește bine în mai multe ape. Se scoate din apă și se înfășoară într-o pînză albă, pentru a elimina cea mai mare parte din apă. Bucățile mici se întind în stare încă umedă pe o pernă acoperită cu o pînză albă, pe care se prind cu ace inoxidabile, lăsîndu-le să se usuce în mod lent, însă în nici un caz la soare, lîngă sobă sau calorifer.

Dantelele fine și sensibile se spală, înfășurîndu-le întinse în jurul unei sticle, pe care o vom agita în spumă de săpun.

Gimnastica

Pentru tinerele mame care au întrerupt pe o lungă perioadă antrenamentul de cultură fizică, iată cîteva mișcări speciale. Exercițiile trebuie făcute progresiv și dozate rațional.

1. Pe podea, vă sprijiniți pe antebrațe, picioarele întinse pe podea; îndoiți piciorul drept, în timp ce stîngul rămîne întins, repetați apoi mișcarea invers (de 40 pînă la 50 de ori).

2. În aceeași poziție ca înainte: încrucișați piciorul drept deasupra stîngului, reveniți la poziția inițială, pentru a încrucișa imediat piciorul pe dedesubt.

3 Așezate pe podea, cu brațele desfăcute; îndoiți piciorul drept în timp ce stîngul rămîne întins pe podea; îndoiți apoi piciorul stîng în timp ce dreptul rămîne întins (de 15 pînă la 20 de ori).

4. Pe podea, vă sprijiniți în coate; îndoiți ambele picioare apropiind genunchii de piept, ridicați-le vertical spre plafon; îndoiți-le din nou, apoi întindeți-le înainte, pe podea (de 15 pînă la 20 de ori).

5. Întinse pe podea, sprijiniți-vă în antebrațe, cu coatele în afară. Ridicați ambele picioare întinse și împreunate; despărțiți-le în lături cît mai mult cu putință; strîngeți-le păstrîndu-le cît mai mult întinse și împreunate; apoi ridicați-le amîndouă, în formă de echer adică perpendicular pe sol (de 20 de ori).

Rochii pentru toamnă

1. Deux pièces din jerse. Fusta dreaptă, jacheta în dungi colorate din care este lucrat și cordonul.
2. Rochie din jerse cu mîneca montată și o corseletă pe care sînt aplicate două cordoane în formă de fundă. Fusta plisată din mașina de tricotat.
3. Rochie dreaptă cu mîneca aplicată 3/4 și platcă din care coboară o tăblie cu dungi verticale colorate.
4. Complet format din fustă dreaptă din jerse, scampolo în dungi cu bentiță înnodată la gît și jachetă paspoalată cu două culori.
5. Rochie de seară cu garnituri de ajur; cloșul realizat în mașina de tricotat.

Desene de Ludmila OGRINJEANU

Costume bărbătești

Linia nouă a model. la îmbrăcămintea bărbătească, se caracterizează prin talia ridicată, umerii mai înguști, haina scurtă, revere înguste cu cazura sus și buzunare oblice, iar pantalonul este îngust și fără manșetă.

1. Costum la două rînduri din stofă de culoare închisă pe care vi-l recomandăm în special pentru seară.
2. Haină și vestă uni, de culoare deschisă care se poate purta cu pantaloni fantezi, în carouri, dungi sau pluș cord.
3. Costum elegant la un rînd. De remarcat că se face fără cel de al treilea nasture (cel de jos).
4. Haină sport din tweed, cu buzunare aplicate. Pantalonul și vesta sînt din același material uni în contrast cu tweedul de la haină.
5. Costum la un rînd cu reverul pînă în talie. Se poartă cu o vestă de culoare închisă.

Desene de Melania POPESCU

•PRACTIC • PRACTIC • PRACTIC •

SPĂLAREA DRAPERIILOR, PERDELELOR ȘI STORURILOR DIN MĂTASE

Mai întîi se curăță cu precauție de praf și — dacă culorile sînt rezistente la spălare — se înmoaie, în prealabil, în apă rece și apoi în apă căldicică. Se spală într-o spumă, de asemenea, căldicică, de săpun, prin ușoare ridicări și apăsări. În caz că obiectele sînt foarte murdare, atunci pot fi spălate și în apă încălzită la 40°C, însă nu mai cu săpun fără sodă sau săpun fulgi (cîte 2 grame la un litru de apă). Se clătește bine în mai multe ape, după care obiectul respectiv se înfășoară într-o pînză albă pe care se apasă, pentru a se elimina cea mai mare parte din apă în stare încă umedă se întinde, fără a se forța, pe o ramă.

SPĂLAREA ȚESĂTURILOR DIN MĂTASE CREPONATE ȘI PLISATE

Mai întîi vom examina, dacă obiectul respectiv poate fi spălat în casă. În acest scop se înmoaie un colț al țesăturii în apă, iar dacă observăm că țesătura se strînge prea tare, obiectul va trebui să fie predat pentru spălare numai unei curățătorii chimice. Aceste țesături pot fi însă la nevoie spălate și în casă, cu neofalină. Metoda de curățire este următoare: Obiectul uscat se cufundă în neofalină suficientă, spălindu-l prin repetate înmuieri și stoarceri, prin apăsare între ambele mîini. După aceea se clătește în neofalină curată, se stoarce prin apăsare între ambele mîini și se atîrnă la aer. Spălată astfel, țesătura își păstrează caracterul inițial, nu se strînge și pierde repede mirosul de neofalină. Neofalina folosită, după așezarea la fund a murdăriei, se toarnă înapoi în sticlă și poate fi păstrată pentru o întrebuințare viitoare.

Din cauza pericolului de incendiu se impune însă mare prudență. Nu numai neofalina, ci și gazele de neofalină, care se produc în timpul spălatului și se așează pe duşumea, se pot aprinde de la cea mai mică scînteie și astfel se poate produce o explozie. Se recomandă de aceea să se spele numai cu ferestrele deschise, cît mai departe de întrerupătorul sau priza electrică, și bineînțeles fără foc în sobă, aragaz sau plită electrică.

SPĂLAREA ȚESĂTURILOR DIN MĂTASE ARTIFICIALĂ NEȘIFONABILĂ

În rîndurile următoare ne vom referi la țesăturile tip mătase, fără finisaje speciale, care impun moduri diferite de spălare. Principala grijă în efectuarea operației de spălare a țesăturilor din mătase artificială trebuie s-o dăm apei și săpunului. La spălatul acestor țesături trebuie să folosim numai apă de ploaie. Orice fel de alte ape, inclusiv cea de la conductă sau puț, sînt dure. Pentru a le face moi se pune o lingură de supă cu sodă calcinată la o găleată de apă. Desigur că se pot folosi și produse speciale pentru deduri-zare, aflate în comerț. Dacă nu se respectă această recomandare săpunul introdus în apă se unește cu varul din apa dură, formînd varul de calciu, care este nespumos și fără efect de spălare. Obiectele albe, de exemplu, spălate în apă dură, devin cu vremea de culoare gri. Cu o apă dedurizată se obține însă o spumă bună de săpun. Cu această spumă se poate spăla ușor și cu spor. În ceea ce privește săpunul trebuie folosit numai săpun neutral sau fulgi de săpun. Săpunul de ras este, de asemenea, neutral. Înainte de întrebuințare, săpunul se dizolvă într-un vas și numai după ce a fost complet dizolvat se adaugă la baia de spălare.

Doina POPA

PE SCURT

— Cartofii prăjiți sînt gustoși și crocanți dacă înainte de a-i pune în grăsime foarte încinsă, se șterg de apă cu un șervet.

— Nu trebuie să se subțieze piureul de cartofi cu lapte rece, deoarece capătă o culoare cenușie. Se obține un piure alb și frumos dacă se prepară cu lapte clocotit.

— Cartofii făinoși se terciuiesc repede la fiert, de aceea este foarte greu să fie fierți întregi în coajă și cu atît mai mult curățați, chiar dacă se fierb în apă foarte sărată. Dacă se folosesc la salate, se va adăuga în apă la fiert zeamă de castraveți sau de varză murată sau puțin oțet. Pentru ca amidonul să se umfle uniform cartofii trebuie fierți la foc potrivit.

— Nu este permis să se folosească pentru hrană cartofi încolțiți la lumină. În acești cartofi se formează o substanță toxică — solanina.

CURIERUL NOSTRU

DANA — Cluj: Nu ne-ați mai scris de mult timp. Dorim, desigur, să citim lucrările pe care le-ați realizat în timpul practicii de vară. După cum v-am mai spus, putem să le publicăm pe cele mai valoroase. Aceasta nu depinde de dorința dv. sau a noastră, ci de calitatea lucrărilor, de valoarea lor literară. Să sperăm că vor corespunde acestor cerințe.

COCA R.: Profesorii dv. au avut perfectă dreptate cînd v-au indemnat să vă hotărîți pentru urmarea unei specialități în care ați dovedit reale aptitudini. Este o absurditate din partea celor ce vă sfătuiesc să studiați ceva care nu vă pasionează cîtuși de puțin. Este adevărat că, pentru moment, s-au creat unele mici neînțelegeri, dar nu trebuie să vă faceți prea multe griji din aceasta. Vor mai fi poate unele discuții dar nu le dați prea mare importanță. Ați pornit pe acest drum bun și continuați-l fără șovăire. Sîntem siguri că veți obține mari succese.

ELENA D. — București: Exagerați foarte mult cînd spuneți că mai aveți de întîmpinat mari greutăți. Lucrul cel mai principal l-ați realizat deja. Porniți acum, împreună, pe drumul vieții așa cum ați dorit amîndoi. Faptul că v-ați stabilit separat, nici cu unii, nici cu alții, constituie o măsură foarte bună. Greutățile la care vă referiți sînt inerente oricărui început și nu sînt chiar atît de greu de înlăturat cînd există multă înțelegere și voință. Probleme, de ordin moral, ca să le numim așa, se vor rezolva în timp. Desigur că este preferabil să fii în bună înțelegere cu toată lumea. Dovediți că ceea ce ați făcut duce la rezultate bune și-i veți convinge pe toți de justețea măsurii luate.

I. A. — București: S-ar părea, din cele ce ne scrieți dv. că obiectiile ce se fac la hotărîrea pe care vreți s-o luați sînt cu totul neîntemeiate. Dacă într-adevăr lucrurile stau așa cum ni le descrieți dv., atunci aveți perfectă dreptate. În aceste condiții este bine să realizați ceea ce v-ați propus. Dar nu oricum, prin orice mijloace. Fiind vorba de un eveniment atît de important în viața dv. este bine să participe la el și să se bucure o dată cu dv. toți cei apropiați, rude și prieteni. Sîntem de părere să mai aminați puțin data împlinirii acestei dorințe (timpul nu este pierdut, mai aveți încă suficient) și să mai discutați o dată, aducînd argumentele pe care ni le-ați înfățișat și nouă în scrisoare. De altfel contra-argumentele sînt atît de nesemnificative încît pot fi ușor combătute, bineînțeles cu multă delicatețe și calm. Fiți mai înțelegător, mai maleabil și veți cîștiga partida. Toate obiectiile se bazează doar pe o ambiție personală, creată de dv. Ascultați sfaturile mamei dv., deoarece vă sînt de mare folos.

CATI V. — Craiova: Nu avem nici un motiv să ne îndoim asupra priceperii dv. în arta culinară. De altfel se pare că rețetele pe care ni le-ați trimis (deși nu le-am experimentat) confirmă în totul competența dv. în materie. Tocmai de aceea credem că este bine să participați la cercurile pentru gospodine organizate în cartiere de comisiile de femei. Aici veți împărtăși din experiența dv., dar veți avea desigur și unele lucruri noi de învățat. Participînd la activitatea obștească cu femeile din cartier veți avea prilejul să le cunoașteți, să vă împrieteniți. Pentru dv. care sînteți nouă în acest cartier, aceasta capătă o și mai mare importanță.

LILI M. — București: Credem că nu trebuie să ezitați nici o clipă și să urmați cursurile fără frecvență ale școlii tehnice din specialitatea dv. Calificarea este o necesitate absolută pentru dv. Va fi desigur mai greu pentru moment, dar trebuie să vă gîndiți la perspectiva situației dv. profesionale.

F. M. NINA: Cunoașteți desigur proverbul „Cînd alergi după doi iepuri, nu prinzi nici unul". Nu v-ați gîndit probabil niciodată că poate fi valabil și pentru dv. Acum nu mai aveți desigur nici o îndoială asupra valabilității lui. Există în această chestiune un singur vinovat: dv. și concepțiile dv. greșite. La baza întemeierii unui cămin stau cu totul alte criterii decît cele la care vă gîndiți dv. Aici primează dragostea, buna înțelegere, stima și respectul reciproc, dorința de a munci împreună pentru înflorirea căminului creat. Întemeierea unui cămin pe interese înguste nu poate avea nici o viabilitate. Sînteți încă tînără, aveți timp să reflectați la toate aceste lucruri și fiți mulțumită că nu s-a „realizat" nici una din „partidele" propuse. Veți întîlni cu siguranță omul pe care să-l iubiți și care să vă iubească și cu care să puteți întemeia un cămin fericit.

CRIZANTEMA — Aiud: Cele ce vă interesează pe dv. le vom publica în cursul acestei luni. La rubrica noastră de modă vom ține seama și de propunerile dv. pentru care vă mulțumim. Ne puteți scrie oricînd și ori de cîte ori aveți de cerut, propus sau criticat ceva. Nu numai că nu ne supărăm, dar chiar ne bucurăm cînd primim scrisori de la cititoare, fie cît de multe.

COSTEL — Făgăraș: Lucrurile nu sînt chiar atît de complicate cum vi se par dv. Dacă dorințele amîndorura corespund în totul va trebui să faceți acum ceea ce v-ați propus să realizați mai tîrziu. Elementul nou care a intervenit în această chestiune vă obligă să vă grăbiți. Planul dv. inițial era foarte bun. Ați fi rezolvat între timp multe alte probleme. Gîndiți-vă însă la situația ce s-ar crea dacă nu ați acționa imediat. Nu vă speriați de greutățile pe care le mai aveți de întîmpinat. Împreună veți trece cu ușurință și peste acestea. Sîntem siguri că și tovarășii dv. de muncă vă vor ajuta în această privință.

MIRELA — Iași: Este firesc ca la vîrsta dv. să vă caracterizeze entuziasmul, dorința de a înfăptui un lucru fără a analiza prea mult toate aspectele acestuia. Părinții dv. au perfectă dreptate cînd caută să vă „temperize" puțin explicîndu-vă că nu este bine să vă pripiți în această chestiune. Lucrurile nu sînt chiar atît de consolidate, încît să se ajungă la această hotărîre. Nici părinții nu sînt împotriva continuării acestor relații de prietenie folositoare chiar învățăturii. Dar nu pot fi de acord, și pe bună dreptate, ca lucrurile să meargă prea departe. Continuați vă studiile, însușiți-vă o profesiune și după aceea puneți-vă și probleme ca acelea de care ați amintit.

Ghidul gospodinei

Meniul săptămînii

— Varză prăjită; Pui cu sos de roșii; Ruladă cu gem.
— Omletă cu brînză; Tocăniță sîrbească; Compot asortat.
— Vinete împănate; Roșii umplute cu orez; Fructe.
— Ciorbă de roșii; Limbă pane cu salată; Mere în aluat.
— Budincă de macaroane cu brînză de vaci, Mîncare de pasăre cu bame; Compot.
— Sote de dovlecei cu smîntînă; Șnițel din carne tocată-salată; Cremă de zahăr ars.
— Ciorbă de potroace; Rață pe varză; Savarină.

LEGUME ASORTATE CU SMÎNTÎNA

Se iau morcovi, cartofi, conopidă, fasole, dovlecei, care se curăță, se spală bine și se pun la fiert cu sare în foarte puțină apă — numai atît ca să le acopere. După ce le-am fiert rînd pe rînd le scurgem și le punem într-un vas rezistent la foc, straturi. Între ele adăugăm brînză rasă, margarină sau unt. Pe deasupra turnăm smîntînă. Se lasă la cuptor pînă se rumenește.

ZARZAVAT ÎN ALUAT

Se face un aluat din 250 g. făină, 80 g. margarină, un gălbenuș de ou, un pahar de apă călduță, sare. Se frămîntă bine această cocă după care se întinde, nu prea subțire pe planșetă. Se împăturește în patru, se lasă să se odihnească o jumătate de ceas. În acest timp facem un sote de ciuperci, bine scăzut, cu puțină sare, piper și verdeață. Întindem coca, o tăiem în pătrățele mai mari pe care le umplem cu ciuperci. Strîngem bine aceste pungute la capete ca să nu iasă compoziția din ele, le punem pe o tavă unsă la cuptor. Se servesc calde. Acest aluat poate fi umplut cu orice fel de zarzavat preparat în formă de sote.

BUDINCĂ DE ZARZAVATURI

Cantități: 500—750 g. zarzavaturi diferite, 40 g. unt sau margarină, 2—3 gălbenușuri, 3—4 felii de pîine albă muiate în lapte, 2 linguri cașcaval ras.

La această budincă se pot întrebuința dovlecei, conopidă, țelină, morcovi, sparanghel, etc. Zarzavaturile se curăță și se dințuiesc în apă cu sare după aceea le strecurăm și le dăm prin mașina de tocat carne. Amestecăm acest piure cu 40 g. de unt și gălbenușurile de ou, pînea bine stoarsă, sare, piper — după gust. La sfîrșit se adaugă albușul bătut spumă. Turnăm totul într-o formă unsă peste care presărăm cașcaval ras și cîteva bucățele de unt sau margarină. Trebuie să stea la cuptor 50 minute.

BUDINCA FRANȚUZEASCĂ

Pentru 6 persoane: puneți să fiarbă în apă cu sare o legătură de zarzavat de supă cu 250 g. fasole grasă. Separat puneți la fiert 250 g. de spaghete într-un litru de apă sărată. După ce le-ați scurs, lăsați să se răcească și una și alta. Tăiați fin de tot 100 g. de ceapă, puneți-o să se rumenească puțin în 100 g. de grăsime. Cînd a început să prindă culoare adăugați în aceeași cratiță fasolea, spaghetele, 100 g. măsline, fără sîmburi, 100 g. cașcaval ras, un pumn de pesmet, o legătură de pătrunjel tocat mărunt și 3 ouă întregi puțin bătute. Ungeți o formă cu grăsime în care veți vărsa această compoziție peste care mai puneți puțină margarină sau unt. Se lasă în cuptor aproximativ 40—60 de minute, după aceea turnați deasupra un sos de roșii fierbinte. Se lasă să mai stea în formă cîtva timp. Se servește caldă sau rece după gust cu o salată oarecare.

MICUL CONSTRUCTOR

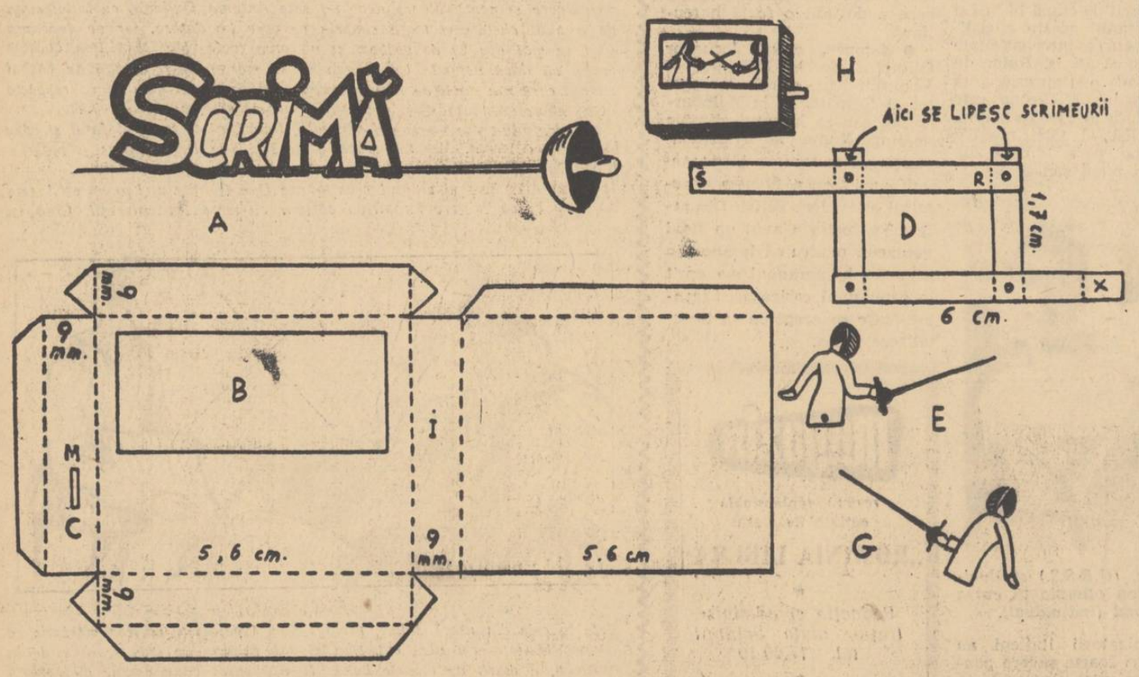

Construiți din carton o cutie după desenul A, cu dimensiunile indicate. De-a lungul liniilor punctate faceți îndoituri. Încă n-o lipiți. Decupați dreptunghiul B. Decupați apoi din carton tare două bare mai lungi — una de 7 cm (cea de sus din desenul D), una de 6 cm., și două mai scurte, fiecare de cîte 1,7 cm. (desenul D). Montați-le, cu ajutorul a 4 ace cu gămălie ca în desenul D. Partea barei de jos din desenul D, indicată prin X, îndoiți-o în unghi drept și lipiți-o pe peretele I al cutiei, pe partea dinăuntru, așa fel ca bara de 7 cm. să stea orizontal și să treacă prin tăietura CM din peretele cutiei cînd începeți s-o montați. Înainte de a închide complet cutia, lipiți trainic o bucată de gumă subțire cu un capăt în punctul R de pe bara de sus din desenul D și cu celălalt în punctul M, pe fața interioară a peretelui cutiei. De asemenea, la capătul de sus al fiecăreia din cele două bare scurte lipiți vertical cîte un scrimeur de vreo 2 cm. înălțime, decupat din carton. În loc de spade puteți pune ace. Acele care străpung barele trebuie întărite dinainte pe dos cu cîte un pătrățel de radieră sau de plută și tăiate dincolo de întăritură cu un clește. Închideți definitiv cutia, care va arăta ca în desenul H.

Dacă guma s-a lipit solid, apăsați bara SR în partea indicată pe S de mai multe ori consecutiv, lăsînd-o mereu să revină adusă de gumă. Combatanții vor intra în acțiune...

DIN CUPOANE

...mai mari de materiale de orice fel se pot face diferite lucruri utile chiar și cînd felul materialului nu este specific obiectului respectiv. Iată cîteva sugestii:

1. Șorț de lucru din două cupoane.

2. Șorț din cupoane de material mai solid, cum ar fi cel de îmbrăcat mobila, doc etc.

3. Perdele din resturi de material de cînepă, prosop, halat de baie etc.

4. Volănașe în jurul divanului se pot face dintr-un material al cărui colorit să fie în armonie cu husa sau capitonajul saltelei. Și pernele pot fi făcute din cupoane.

5. În interiorul ușii dulapului puteți agăța — cusută de o speteză — o bucată de pînză mai rigidă (pînză de in etc.) căreia i se cos cele patru poșetuțe din satin, doc, sau creton.

SFATURI COSMETICE

Adeseori unii bărbați vin la servici nebărbieriți pretextînd că această operație constituie o adevărată problemă, unii neputîndu-se bărbieri singuri, alții au pielea prea sensibilă și care se irită. Bărbieritul este o regulă de conduită care trebuie respectată deoarece aspectul neîngrijit este inestetic și dezavantajează.

Indiferent dacă merge la lucru sau spectacol, ținuta bărbatului trebuie să fie îngrijită. Pentru ca neajunsurile de care se plîng bărbații să fie îndepărtate este necesar ca fiecare să-și aleagă săpunul sau crema de ras cea mai potrivită. Loțiunea dezinfectantă, în special, trebuie să fie în raport cu natura tenului respectiv.

În cazul tenurilor grase, cu puncte negre și adeseori cu coșuri, sînt indicate săpunurile de ras și apa călduță. După ras obrazul se va dezinfecta cu următoarea loțiune care are și avantajul de a fi astringentă ajutînd la închiderea porilor: acid salicilic 1 g, alaun 1 g, acid boric 0,50 g, tinctură benzoe 5 g, alcool 40 g, apă 60 g.

În cazul tenurilor uscate săpunurile de bărbierit nu sînt recomandate deoarece pot înlesni cu timpul formarea ridurilor prin îndepărtarea straturilor de grăsime naturală a pielii. De asemenea urmele de alcali care rămîn pe piele pot produce iritații și înroșiri ale obrazului. În acest caz sînt indicate cremele de ras nespumoase care conțin substanțe grase care ung fața, înmoaie și calmează pielea și permit bărbieritul în bune condiții lăsînd fața moale și neiritată. Ele se întind pe obraz cu ajutorul degetelor și nu se îndepărtează de pe față după bărbierit ci se face un ușor masaj pentru ca restul de cremă neîndepărtat să pătrundă în piele.

Deoarece rasul produce la suprafața pielii o serie de zgîrieturi care deși neobservate cu ochiul liber constituie un mediu propice pentru dezvoltarea microbilor este necesar ca după fiecare ras fața să fie dezinfectată — în care scop se va folosi soluția indicată mai sus. Pentru tenurile foarte sensibile se recomandă ca să se ungă fața cu o cremă pe bază de stearat înainte și după bărbierit. Folosirea pudrelor după ras este de asemenea o condiție esențială pentru îngrijirea obrazului deoarece pudra previne iritația, calmează, descongestionează și răcorește fața. În acest scop se poate folosi orice fel de pudră.

Anca BOGDAN

CALEIDOSCOP

Din istoria anecdotică a teatrului romînesc

Jupîn Titircă... de la Slatina

Acum vreo trei sferturi de veac — mai precis, în vara lui 1877 — în cabina unde se îmbrăcau și se grimau, claie peste grămadă, toți actorii unei trupe de turneu pe care o conducea comicul Vernescu-Vîlcea, cineva dădu cu putere ușa de perete și năvăli înăuntru ca o furtună, tunînd :

— Cum de v-ați permis, domnule, să jucați piesa fără autorizația mea ?

Cel care pusese întrebarea era Caragiale, iar „corpul delict" comedia „O noapte furtunoasă", pe care actorii o programaseră în aceea seară pentru publicul din Slatina.

Intimidat, directorul trupei încercă să-i explice autorului că neavînd altă piesă la îndemînă și numele lui Caragiale fiind o garanție pentru spectatori, a îndrăznit s-o joace ici și colo, prin diverse localități. Neinduplecat, Caragiale pretindea suspendarea imediată a spectacolului. Pînă la urmă, cu chiu cu vai, Vernescu Vîlcea izbuti să-l convingă să meargă în grădină, să asiste la reprezentație.

— Dacă nu mi-o place, o suspendăm după actul întîi ! — scrîșni Caragiale, ieșind din cabină.

Dar la pauză, actorii, cu sufletul la gură, se pomeniră cu un alt Caragiale : radios, cu privirea scăpărătoare, pus pe laude :

— Bravo, măi monșerilor, bravo ! Și apoi, adresîndu-se lui Vernescu, care-l juca pe Iupînul Dumitrache, zis Titircă-Inimă rea : — Ia spune, frate, cum de-ai ghicit atît de bine ? Aidoma cu Titircă pe care l-am imaginat eu !

— Dumneavoastră l-ați imaginat, meștere, dar eu l-am văzut și-l văz în fiș-ce zi, — răspunse bucuros actorul

— Unde-l vezi ? — se miră scriitorul.

— Păi unde, la el la băcănie. Că are o țuiculiță strașnică și-o telemea...

Pînă la urmă, Caragiale se tămuri la fața locului, la băcănia și bodega „Radu Sfîntul" — unde plecă cu întreaga trupă — că jupînul era leit-poleit eroul comediei, și pe deasupra îl chema tot Dumitrache, iar pe consoartă, Veta. Doar tejghetarului nu-i zicea Chiriac, în schimb și el... susținea „onoarea de familist" — a patronului.

Ca la teatru !

Un sinucigaș ghinionist

Tot lui Vernescu-Vîlcea, fost mulți ani comic de frunte al Naționalului ieșan, i s-a întîmplat odată, de la începutul carierei, o nostimadă pe care n-o putea uita. Lucrurile s-au petrecut tare de mult, pe cînd actorul, tinerel, fusese descoperit de Iorgu Caragiale în birourile prefecturii din Călărași, unde era contopist. Făcut actor la iuțeală, i se dădu un rol într-o melodramă plină de pistoale și lamentații. Într-o scenă, aproape de final, disperat, trebuia să ofteze prelung și să se împuște. Ajuns la momentul cu pricina, scoase un geamăt din străfundul pieptului, dar cînd vru să scoată din buzunar pistolul, ia-l de unde nu-l. De emoție, pasă-mi-te, debutantul uitase să-și la revolverul. Cum însă de murit trebuia să moară, că așa era piesa, se uită disperat în culise, cerînd ajutor. Un actor, mai săritor, îi strecură prin decor un pumnal. Tremurînd de emoție, Vernescu îl luă, dar ghinion îi scăpă din mînă și căzu, printre scîndurile putrede și rărite ale scenei, tocmai în beci. În culmea disperării, se îndreptă spre rampă și privind publicul, răcni :

— Mă duc afară să mă spînzur !

Ieșirea lui din scenă fu întovărășită de hohotele de rîs ale spectatorilor și de atunci.. Vernescu-Vîlcea se dedică exclusiv comediei.

Amabilități... colegiale

Regretatul Ion Sava, regizor, caricaturist și om de spirit, era temut pentru causticitatea lui. Într-o zi îl oprește pe stradă un tînăr actor, frumușel, dar lipsit de talent și mai cu seamă cam sărac cu duhul :

— Ce bine că te întîlnesc, dragă maestre. Aș vrea să-mi dai un sfat.

— Mă rog, mormăi, cît putu de amabil, Sava, dă-i drumul.

— Știi, dragă maestre, de cîteva zile-ncoace am în cap o idee...

— Nu mai spune ! — făcu Sava o schimă.

— Parol ! întări mîndru actorașul.

— O idee ? Sărmănica de ea, cît de mult s-o plictisi singurică ! reflectă cu glas tare Sava, plin de înduioșare și sălutînd grăbit, își continuă drumul.

Caragiale și... paltonul

Marele nostru dramaturg n-a avut — după cum se știe prea bine — o situație materială prea strălucită, ba chiar uneori abia reușea să-și întrețină familia din meseria lui de scriitor și gazetar. Așa se face că într-o iarnă — și anume în iarna lui 1907, anul răscoalelor țărănești — Caragiale purta un palton vechi, uzat, trențos de-a binelea. Astfel îmbrăcat, se întîlnește pe Calea Victoriei cu o cunoștință, Titu Frumușeanu, proaspăt deputat, care arbora un somptuos paltor îmblănit, arătos nevoie mare. Și cum parlamentarul oltean nu găsi ceva mai bun de făcut decît să-și laude blana, Caragiale îl întrebă, plin de interes :

— Cît te-a costat paltonul, Titule ?

— Peste trei miare ! răspunse cel întrebat, plin de ifos.

Caragiale mîngîie cu admirație blana, își privi propriul palton jigărit și dînd din cap, spuse molcom :

— Ce să-i faci, Titule ? Eu nu-mi permit să port haine care să prețuiască mai mult decît mine...

POVESTEA PIPEI

Cum se știe că tutunul a fost adus în Europa abia după descoperirea Americii, mulți socoteau că și pipele sînt ulterioare veacului al 15-lea. Dar descoperirile arheologice au stabilit că omul preistoric cunoștea pipa, de care se slujea în vremea în care renii colonizară pînă în regiunile Alpilor și Pirineilor, epoca fiind denumită dealtminteri de antropologi „epoca renului". E foarte interesant de semnalat faptul că asemenea pipe găsite în așezările cuaternare din munții Iura berneză (Elveția) la începutul secolului nostru, seamănă întru totul ca format și execuție cu pipele pe care le utilizează și astăzi laponii, pipe de fier primitive, alcătuite dintr-o țeavă și un recipient lunguieț, în care cu multe milenii înaintea noastră, fumătorii pasionați îndesau feluritele plante aromatice. Străvechi gravuri chinezești aduc dovada existenței pipei și în regiunile îndepărtate ale Asiei, tot așa cum printre ruinele vechilor palate ale aztecilor și incașilor s-au găsit multe pipe măestrit lucrate, aparținînd celor dintîi fumători de tutun din lume, indienilor, aceștia fiind și astăzi credincioși pipei, în vreme ce majoritatea covîrșitoare a fumătorilor lumii a preferat țigara. Din Asia, pipele au fost aduse de navigatori în Europa încă din timpurile imperiului roman, așa cum rezultă din descoperirile de la Pompei, unde s-a găsit o pipă de bronz intactă. În perioada migrației popoarelor, neamurile asiatice au adus din nou în bătrînul continent pipe de tot soiul, fiind știut că și goții și celții și hunii „scoteau fum pe gură" așa cum mărturisesc cu groază băștinașii văzîndu-i trăgînd din pipă. Timp de cîteva secole însă, uzul pipei s-a pierdut și el a reapărut, ca o noutate, adus de marinarii spanioli și portughezi reveniți din America, de data aceasta pipele fiind umplute cu tabacul pe care apoi seniorul Jean Nicot l-a încetățenit la curtea regelui Franței, în veacul al șaisprezecelea. Utilizarea pipei s-a răspîndit foarte repede, dacă socotim după faptul că Ludovic al XIV-lea a oferit soldaților din garda lui personală cîte o pipă și o aprinzătoare, pentru ca soldatul, fumînd, să uite că n-are ce mînca. Saint-Simon istorisește cum prințesele și regina împrumutau pe ascuns de la soldații din garda elvețiană pipele, fumînd cu nesaț mahorca. În veacul al 18-lea pipa rămîne în Europa un privilegiu al celor săraci, în vreme ce aristocrația și, firesc din spirit de imitație, negustorii, prizau tabac, în așa fel încît prin saloanele vremii strănutul era la mare preț. Pe acea vreme s-a comentat mult îndrăzneala navigatorului Jean Bart, care n-a pregetat să tragă din lulea în rafinata societate a saloanelor de la Versailles, tot așa cum pentru nobilimea pariziană era prilej de batjocură plăcerea de a fuma cu pipa, a regelui prusac Frederic al II-lea, care inițiase dealtfel și o așa numită „Academie a pipei", cerc de amatori ai fumatului cu pipa, care se întruneau în fiecare seară, în jurul monarhului. În toată această frămîntată perioadă istorică a Europei, pipa este însoțitorul nedespărțit al ostașului, așa cum mărturisește și cîntecul popular francez despre Fanfan la Tulipe, pentru ca de la soldați, pipa să fie preluată pe vremea campaniilor napoleoniene și de ofițeri, redevenind agreată și în cercurile suspuse. Războaiele napoleoniene au dus însă pipa de-a lungul și de-a latul Europei. Romanticii germani au utilizat pipe de porțelan delicate. În vremea ce prin Balcani, boierimea prinsese gustul ciubucelor, lulele prelungi de lemn de origină turcească, cu căpățîiul numit imamea din chihlimbar sau ivoriu. În Țările Românești, la curțile domnești și apoi și la cele boierești, ciubucele dădură naștere și funcției de ciubucciu, slugă îndatorită întru aprinsul și umplutul lulelei. Afară de ciubuc, din Orient au venit pînă pe meleagurile noastre și mai departe, la Viena, narghilelele, lucrate din coaja unei nuci de cocos.

ȘAH•ȘAH•

Rezultate din „Cupa Magazin"

„CUPA MAGAZIN" EDIȚIA I, SEMIFINALA

Grupa „D": **V. Zaharescu** (Buc.) **N. Moarcăș** (Orașul Stalin) 1—0; **Vrabie Viorel** (Constanța) — **N. Moarcăș** 1—0; **N. Moarcăș** — **St. Mustățea** (Buc.) 0—1.

„CUPA MAGAZIN" EDIȚIA A II-A

Grupa 1: **E. Buzoianu** (Pitești) — **Dr. V. Malcoci** (Cluj) 0—1.

Grupa 5: **T. Dumitru** (Iași) — **St. Mustățea** (Buc.) 0—1.

Grupa 6: **Buzilă Gh.** (Dumbrăveni) — **M. Zaharia** (Buc.) 1—0; **Buzilă Gh.** — **Vătășescu Tib.** (Tîrgoviște) 1—0.

Grupa 8: **Ioșenca Ciurel** (Tr. Severin) — **P. Eremia** (Buzău) 1—0.

Grupa 9: **Ion Ciurel** (Tr. Severin) — **E. Verman** (Tim.) 1—0.

Grupa 18: **I. Topliceanu** (Cluj) — **Pop Dumitru** (Arad) 0—1; **Al. Cuiță** (Vatra Dornei) — **Pop Dumitru** 0—1.

Grupa 19: **Pîrvu Mihai** (Făgăraș) — **I. Frasiniuc** (Dumbrăveni) 1—0.

Grupa 22: **Stoian Ion** (Năsăud) — **Bănescu Gh.** (Tîrgoviște) 1—0.

Grupa 23: **Ștefănescu Nic.** (Buc.) — **Medy Reicher** (Rm. Sărat) 1—0; **M. Reicher** — **D. Trandaf** (Berca) 1—0; **M. Reicher** — **A. Maximov** (Brăila) 1—0.

Grupa 26: **Ștefănescu Ioana** (Buc.) — **Chiotlinschi Ad.** (Or. Stalin) 1—0.

Grupa 37: **Mucilescu V.** (Găurenl) — **Ioniță P. Ion** (Cosești) 0—1.

Grupa 40: **M. Cotic** (Brăila) — **Masgras Vasile** (Iași) 1—0.

Partida

ALB : Keres (U.R.S.S.)
NEGRU : Troger (R.F. Germană)

Jucată în cadrul meciului U.R.S.S. — R.F.G., la Hamburg, la 27 iulie 1960.

1.	e4, e6	18.	Tf3, h5
2.	d4, d5	19.	c3, Dc7
3.	Cc3, Cf6	20.	Nd1, Cc8
4.	Ng5, d:e4	21.	Df4 Cd6
5.	C:e4, Ne7	22.	Nc2, c5
6.	N;f6, N:f6	23.	d;c5, D:c5
7.	Cf3, Nd7	24.	Td3, N:e5
8.	Nc4, Nc6	25.	T:e5, Dc7
9.	De2, N:e4	26.	Te2 ! The8
10.	D:e4, c6	27.	De5, f6
11.	o-o-o, Cd7	28.	D:h5, e5
12.	The1, De7	29.	Ted2, Cc4
13.	Nb3, o-o-o	30.	T:d8+!, T:d8
14.	h4, h6	31.	Df7!! și
15.	g3, Cb6		negrul cedează.
16.	Td3, Rb8		
17.	Ce5, Ra8		

ALB : B. Fischer (S.U.A.)
NEGRU : Uhlman (R.D. Germană)

Jucată în Argentina 1960

1.	e4, e6	23.	g5, Te7
2.	d4, d5	24.	Ng3, Ne8
3.	Cc3, Nb4	25.	De3, Ce4
4.	e5, e7	26.	N:e4, d:e4
5.	a3, N:c3	27.	Rf2, Tch7
6.	b:c3, c5	28.	Tfb1, Dd5
7.	a4, Cbc6	29.	Dc1, Th1
8.	Cf3, Nd7	30.	D:h1, e3+
9.	Dd2, Da5	31.	Rg1, T:h1
10.	Nd3, c4	32.	R:h1, e2
11.	Ne2, f6	33.	Tb5, N:b5
12.	Na3, Cg6	34.	a:b5, D:b5
13.	0—0, 0—0—0	35.	Te1, a5
14.	Nd6, Cce7	36.	T:e2, a4
15.	Ch4!, Tde8	37.	T:e6, a3
16.	C:g6, h:g6	38.	g6, Dd7
17.	e:f6, g:f6	39.	Te5, b6
18.	h3, Cf5	40.	Nh4, a2
19.	Nh2, g5	41.	Te1, Dg7
20.	T4?, Cd6	42.	Ta1, Dg6
21.	Nf3?, g4 !		și albul cedează
22.	h:g, f5 !		

Două probleme cu o idee asemănătoare

SPECKMANN

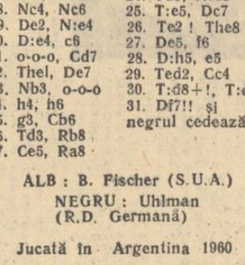

Albul dă mat în 6 mutări

KOLMAR

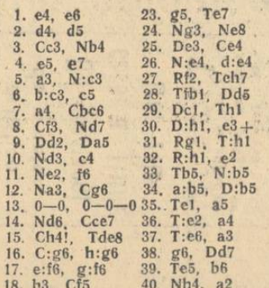

Albul dă mat în 5 mutări

FILATELIE

Emisiunea „Mari aniversări culturale în 1960"

Direcția Generală a Poștelor și Telecomunicațiilor din țara noastră va emite în curînd o serie de mărci pentru comemorarea unora dintre marile aniversări culturale din acest an.

Dintre cele 9 valori ale seriei reproducem mai jos următoarele: marca de 35 bani, purtînd portretul pictorului japonez K. Hokusai (1760—1849), celebru prin gravurile sale de la a cărui naștere se împlinesc 200 de ani; marca de 55 bani are portretul lui Daniel Defoe, născut acum 300 de ani (1660—1731), autorul cunoscutei cărți de călătorie „Robinson Crusoe"; marca de 1 leu ne înfățișează portretul marelui matematician Janos Bolyai (1802—1860); marca de 1,75 lei reprezintă portretul marelui compozitor polonez Fr. Chopin (1810—1849) de la a cărui moarte se împlinesc 150 de ani.

OLIMPIADA — CA TEMĂ PENTRU CARICATURIȘTI

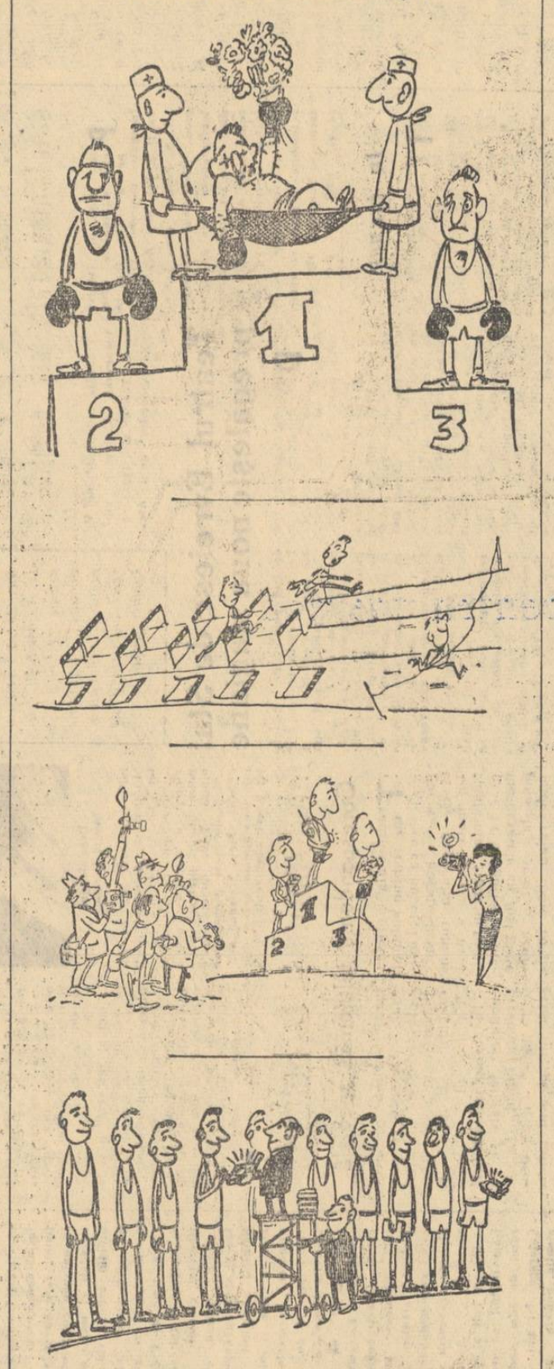

Desene de R. HOVIVIAN (U.R.S.S.)

Corespondență de sezon

Scumpa și surprinzătoarea mea nevestică !

Află despre mine că, spre marea mea uimire, sînt din nou în Bușteni, întors destul de viu și de nevătămat din excursia suferită ieri pe munte, ceea ce putea să fie și mai rău. Din fericire, la ora asta mă văd iar în camera mea unde, în timp ce îți scriu, mă gîndesc la tine cu penița în gură, de mi-am umplut gingivita cu cerneală Pelikan. Și asta, nu numai de dorul ce mă mistuie întreg, ci mă gîndesc că am stat cu un om în casă timp de 20 (douăzeci de ani) fără să știu ce diferență de altitudine este între noi, din punct de vedere turistico-sportiv.

Într-adevăr, dragă și alpinista mea soțioară, cînd grupul ce mi l-am format aici într-un ceas rău, m-a întrebat dacă vreau să urc cu ei pe munte, la început am fost inspirat și am făcut nazuri. Mă știam eu cam necăjărător și cînd au insistat :

— Cum, nea Nicule, matale nu vrei să ai frumusețile munților chiar în fața ochilor ?", eu le-am răspuns :

— Cum să nu vreau ? Uite, acum cumpăr niște ilustrate, să mă țină pînă la anul...

Pînă la urmă însă, mi-am adus aminte că tu, cînd te-ai întors din seria ta, mi-ai povestit ce ușor ai urcat pînă la Babele sau alte vîrfuri de diferite vîrste, drept care am cedat și am spus un : — „Da, merg !" de am umplut Valea Prahovei de ecou.

Și a doua zi, iată-ne fixînd traseul pe care vom merge : Urlătoare, Piatra arsă, Babele, Crucea, pe urmă versantul nordic, vorbe care m-au făcut să scot sacul cu merinde și să pătrund pînă una alta în frumusețile lui. Grupul se uita la mine ca la un semn turistic.

— Ce faci, nea Nicule ?

— Ce să fac ? Mănînc. Mie urcușul îmi face foame.

— Păi stai întîi să pornim.

Și am pornit-o. Pînă la Urlătoare, cu chiu cu vai, a mers destul de ușor. Mă gîndeam : uite că nu-i nevoie să alergi și să-ți scoți sufletul pe stadioane, ca la nevoie să faci ascensiuni ! La Urlătoare am făcut un popas și nea Tudorache, maistrul, care-i mai citit și mai umblat, ne-a povestit că acum cîteva mii de ani, cascada asta era mai înaltă, dar apele au mai ros din stîncă; cu vremea, munții își mai schimbă forma...

Eu l-am felicitat pentru memoria lui și am dat să pornesc după ei, mai departe. Dar cînd am văzut că de aici încolo drumul e mai abrupt, am strigat : „Sus, fraților !" Și m-am așezat jos.

Nu m-au lăsat. M-au tras, m-au împins, mă treceau din mînă în mînă, eu cădeam din genunchi în genunchi, în vreme ce ei mă încurajau :

— Hopa sus ! Hai, că nu-s decît vreo mie de metri deasupra mării !

Zic : — O fi numai o mie de metri, dar cred că-i dublu lat, că parcă am urcat două mii...

Pînă la urmă i-am preavizat că eu am terminat excursia și m-am așezat în vîrful unei stînci, lîngă un pîrîu, de unde n-au putut să mă mobilizeze nici mai sus, nici mai jos.

— Hai, nea Nicule ! Curaj ! Dacă nu mai poți să urci, măcar coboară și înapoiază-te în localitate !

— Nu, fraților ! Eu de aici nu mă mai dau jos. Dacă-i vorba că apa roade din munte, aștept să roadă și din stînca pe care stau. Vreau să cobor odată cu ea... eu am răbdare... Vreau să folosesc la coborîre forțele naturii...

Dar nu puteam să rămîn acolo ca o placă comemorativă și în timp ce grupul se îndrepta spre versantul nordic, eu coboram cu mijloace proprii, de mi-am ros tot versantul sudic.

De cînd sînt înapoi, mă gîndesc că așa nu mai merge. De acum încolo nu mai las o excursie nefăcută. Cum ajung în localitate încep să fac sport și antrenament de urcat, ca altădată să nu mai fiu de rîsul ferigelor. Și primul lucru pe care vreau să urc e scaunul din bucătărie, să iau de pe dulap „Călăuza turistului". Altceva nu mai am ce să-ți scriu, draga mea nevestică, decît că joia viitoare mă întorc. De pe acum mă frămîntă febra plecării și mai ales febra mușchiulară.

Al tău soț care de la anul va discuta cu tine de pe aceleași poziții de Om sau Caraiman.

NICU

P. conf. Fred FIREA

OLIMPIADA — CA TEMĂ PENTRU CARICATURIȘTI

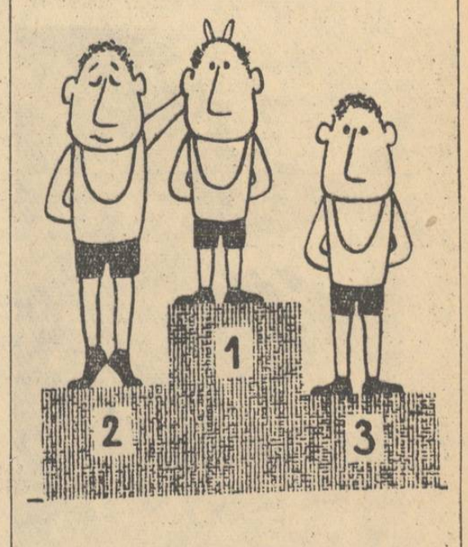

Invidiosul

Desen de K. MOZOLEWSKI (R. P. Polonă)

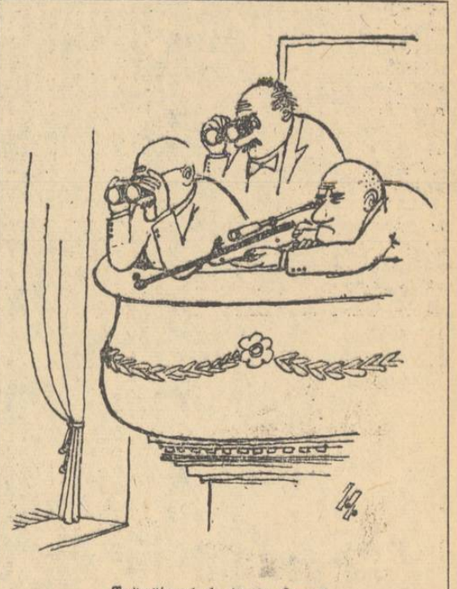

Trăgătorul de tir la Operă

Desen de Z. ZIOMECKI (R. P. Polonă)

REBUS-magazin

Poftiți în vagoane !

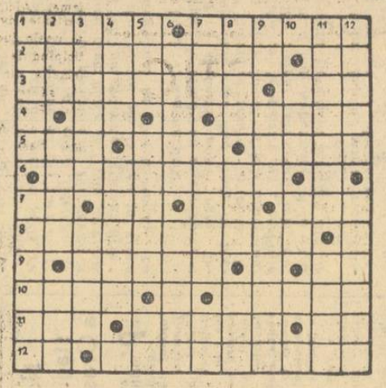

ORIZONTAL : 1) Costul biletelor de tren pentru copii — Instrument muzical ; 2) Inlesnire pentru călătorii permanenți ai căilor ferate — Eugen Barbu ; 3) Sine qua non-ul unui tren de călători — Diminutiv masculin ; 4) Primele două vagoane dintr-un marfar ! — Cînd semaforul este pe verde... ; 5) Numeral — Catarg la corăbiile vikingilor — Popasuri feroviare ; 6) Verbul trenurilor în stații. 7) Notă muzicală — Conjuncție — Riu în Franța — Nume masculin ; 8) Pat din... traverse și pietriș ; 9) Mersul trenurilor (pl) — Avocat ; 10) Pînă la ultimul — Fără pereche (pl) ; 11) Riu pe care era așezată Sparta — Sora vitregă a gării (pl) — Armăsar dobrogean ; 12) Pronume — Se ține de... locomotivă.

VERTICAL : 1) Un tren grăbit — Gară ; 2) Zeița tinereții la greci — Căutați-o la roata vagonului. — La C.F.R. se respectă cu strictețe ; 3) Pe o rută lungă... și de noapte, se atașează garnituri și un asemenea vagon — Pun vagoanele în mișcare ; 4) Ca osia vagonului — Fac să treacă un tren de pe o linie pe alta ; 5) Trilobiți în Boemia — A cupla vagoane la o garnitură — Hectar ; 6) Făină de porumb — Lemn pentru traversele de căi ferate ; 7) Față — Fructe — Liana Neguț ; 8) Forma liniei de centură a Capitalei — Nicolae alintat — Chemarea rațelor ; 9) Teșite ! — În tigaie ! — Nouă persoane cîntînd ; 10) Fructul arborelui de pîine — Dana Teodorescu ; 11) A păstra un loc într-un compartiment — Macagiu ; 12) Calul locomotivei (pl) — Dute-vino în C.F.R.

Cuvinte mai puțin cunoscute : EBE, SAO, IBA, AAP, AA, IRI.

Ion POPOVICI

Instrumente muzicale

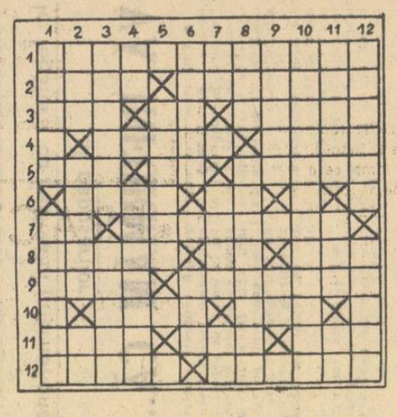

ORIZONTAL : 1) Autorul nuvelei „Muzicuță cu schimbător" (2 cuv.) 2) Sînt executate la diferite instrumente muzicale — Capitală sud-americană. 3) Comună în raionul Oravița — Jumătate de pian ! — Vioară mai mare cu sunete mai grave (pl.). 4) Compozitor albanez (Iakov) — Numele antic al Irlandei. 5) Oraș în Norvegia — Îndemn — Hoarde (arh.) 6) Disciplină sportivă specific românească — La clarinet ! 7) Consoane — Stă la baza instrumentului cunoscutului organist Otta Cermak. 8) Instrument muzical cu coarde — La saxofon și trombon ! — Oraș istoric în R.P.F. Iugoslavia. 9) Munți sud-americani — Dispozitiv la instrumentele cu coarde sau trompete care contribuie la slăbirea intensității sunetelor. 10) „Trompeta de argint" se intitulează una din poeziile sale — Una din Ciclade. 11)...Rossi, cunoscut cîntăreț italian — Pronumele compozitorului Dumitrescu, autorul muzicii pentru filmul „Nepotul gornistului" — Sunet muzical simplu. 12) Inventatorul harpei cu pedală — Creatorul operei „Flautul fermecat".

VERTICAL : 1) Interpret genial — Fănică Luca — Instrument muzical de suflat (pl.) 2) Diminutiv feminin. — Compozitor român, autorul melodiei „Două viori". — Pomadă. 3) Instrument muzical popular — „23 August" de pildă. 4) A chiui (pop) — Diminutiv de la Aneta. 5) Pîrghie de comandă la pian, orgă și harfă. 6) Cîntăreți din dombră — A ști (arh.). 7) Sunet de trompetă — Sunete reflectate — Ființă. 8) Arvună pe jumătate ! — ...Respighi, renumit compozitor italian care a introdus pentru prima oară mandolina în orchestra simfonică. 9) Corăbier — Notă muzicală. 10) Interpretă la un instrument cu claviatură. 11) Giulgiu (pl.) — Compozitor spaniol — Sunete de corn sau acordeon ! 12) Poet rus, autorul poemului „Tobosarul ceresc" — ...Saens, compozitor francez (1835—1921).

Petre IONESCU

Dezlegările jocurilor apărute în numărul trecut

PĂDURE

ORIZONTAL: Leonov — Crișan — Ulm — Dragostei — Ni — S — Uns — Cer — Carpați — Paf — F — Adormită — Rame — Esip — Auz — Nat — O — Inel — R — Acri — Pietrar — Ace — T — Ev — E — Sec — Albă — Răcnit — In — Ma — Ena — Sadoveanu — T — Recrut — Prun — Arin — Id — Piesă.

COMPOZITORI ȘI INTERPREȚI

ORIZONTAL : Beethoven — L — O — Stal — Neti — Rit — C — Oedip — Oborîn — Sală — Dincă — Ac — Lt — Is — Atu — Ut — T — N — E — U — R — Ali — Georgescu — Da — Șie — Reni — Smetana — Rio — Țăran — Stein.

IN DELTĂ

ORIZONTAL: Lebădă — Ceas — Itinerar — Pt — Sitar — Vinau — I — L — Moșă — F — Tiară — Tale — A — Na — S — Nuci — Pisică — Cun — De — Ter — Gaas — Istorici — Tu — Atîrna — Gial — Clini — Vidre.

Poșta rebus

SAVU GH. — *raion Cricov :* Nu publicăm aritmogrife.

S. TISCHMAN — *București :* Va apare în limita spațiului disponibil.

V. HERGHELEGIU — *București:* Vă rugăm ca pe viitor să evitați alăturarea a două sau trei puncte negre.

I. PANAITESCU — *Sinaia :* Se reține.

DUMITRU CONSTANTIN — *Brănești :* Nu ne-ați trimis dezlegările.

Jocuri distractive

Săritura calului

Pe o tablă de șah sînt așezați 16 pioni negri. Așezați calul alb pe orice pătrățel al tablei de șah în așa fel, ca să puteți lua cu el toți pionii negri în cît mai puține mutări. Minimum în cîte mutări veți reuși să-i luați ?

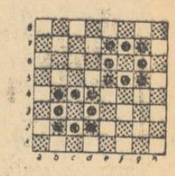

Întrebare

Gheorghiță se întorcea acasă venind de la București. Prima jumătate a drumului a mers cu trenul și a parcurs-o de cincispre zece ori mai repede decît dacă ar fi mers pe jos. Cea de-a doua jumătate a drumului a trebuit s-o facă cu o căruță trasă de boi și a mers de două ori mai încet decît pe jos.

Întrebarea pe care v-o punem : Dacă mergea pe jos ajungea acasă mai devreme sau mai tîrziu ?

Același dreptunghi

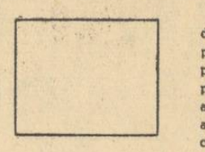

Împărțiți acest dreptunghi în două părți egale astfel ca punînd la loc aceste părți altfel decît erau așezate la început să avem reconstituit același dreptunghi.

Cît cîntărește ?

Pe unul din talerele cîntarului a fost așezat un calup de săpun, iar pe cellălalt taler 3/4 dintr-un calup identic cu primul și încă 3/4 kg. Cîntarul se găsește în echilibru perfect. Cît cîntărește calupul ?

Cum a procedat ?

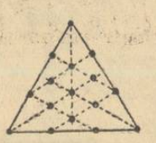

Pe o suprafață triunghiulară, un grădinar a cultivat 16 trandafiri, așezați în 12 rînduri drepte, a cîte 4 trandafiri fiecare (conform desenului alăturat). Mai tîrziu el a pregătit un strat de flori și a transplantat acolo toți cei 16 trandafiri așezîndu-i în 15 rînduri a cîte 4 trandafiri fiecare. Cum a procedat el ?

Greu, dar se poate

Cineva s-a prezentat la un atelier de tîmplărie cu o bucată de placaj cu forme neregulate care avea lipită pe ea 4 discuri colorate. S-a cerut tîmplarului să facă din placaj un pătrat perfect fără a atinge discurile și fără a arunca vreo bucățică. Ca să vă ajutăm vă comunicăm că această operație

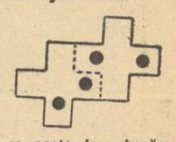

se poate face împărțind placajul în 6 părți și că o primă linie este cea reprezentată de desen de linia punctată.

Dezlegările jocurilor apărute în numărul 151

POȘTA JOCURILOR

V. VINJU — *Craiova :* N-am primit scrisoarea de care pomeniți. Vă rog să reveniți.

IN PATRU PARȚI EGALE

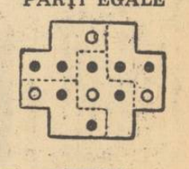

Redacția : Piața Scînteii, Tel. 17.60.10, Administrația : 17.60.20, Interior 1.400. Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții. Tiparul Combinatului Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin"

SPECTACOLUL
magazin

O mare dorință

Oactriță citește și recitește un manuscris de ani și ani de zile... A făcut cunoștință cu acest manuscris încă de pe vremea cînd era elevă, cînd teatrul constituia pentru ea doar un vis... Era în anul 1939, cînd s-a stins din viață regretatul scriitor George Mihail Zamfirescu, autorul piesei „Domnișoara Nastasia". Încă de atunci, Raluca Zamfirescu, artistă a Teatrului Național „I. L. Caragiale", una din fiicele lui George Mihail Zamfirescu, răsfoiește cu pasiune ultima piesă nelerminată a tatălui ei, intitulată „Cîntecul vieții".

George Mihail Zamfirescu a înfățișat în această piesă, căreia nu a mai apucat să-i redacteze finalul, drama copiilor din mahalalele Bucureștiului dintre cele două războaie.

Așa după cum ne-a mărturisit actrița Raluca Zamfirescu, datorită meritului ce-l are piesa — un poem închinat copiilor deznădăjduiți și înfometați de altă dată — a trezit în sufletul ei dorința de a-i scrie finalul.

Pentru reușita acestui lucru ea a studiat temeinic întreaga operă a tatălui ei, folosind totodată datele și indicațiile autorului, rămase în legătură cu piesa „Cîntecul vieții".

— Doresc prin munca mea să aduc un omagiu ființei celui ce a fost nu numai soțul meu părinte, ci și scriitorul și autorul dramatic care și-a pus talentul în slujba celor neajutați. Iar realizarea finalului piesei „Cîntecul vieții" ar însemna o nespus de mare bucurie — *ne-a declarat Raluca Zamfirescu.*

S. N.

Maria Bondar, interpreta rolului titular al piesei „Domnișoara Nastasia" de G. M. Zamfirescu, prezentat de Teatrul de Stat din Ploești.

Oaspeți de la Teatrul de Stat din Ploești

Prezența colectivelor de teatru din orașele țării în Capitală s-a bucurat întotdeauna în rîndurile publicului bucureștean. În aceste zile Capitala noastră găzduiește colectivul Teatrului de Stat din Ploești, care prezintă pînă la 7 septembrie, în sala Teatrului Tineretului, piesele : „Ziariștii" de Al. Mirodan, „Poarta" de Paul Everac și „Domnișoara Nastasia" de George Mihail Zamfirescu.

Turneul Teatrului „A. S. Puşkin" din Leningrad în țara noastră

Prima trupă de teatru din străinătate care ne va vizita țara la începutul stagiunii viitoare va fi a Teatrului Academic „A. S. Puşkin" din Leningrad. Colectivul teatrului leningrădean din a cărei distribuție fac parte numeroase nume de prestigiu din teatrul sovietic ve da, între 28 septembrie și 16 octombrie, o serie de spectacole în București, Timișoara și Cluj cu piesele :

In turneu

Între 24 septembrie și 4 noiembrie, un colectiv al Ansamblului folcloric al Statului Popular al Capitalei va întreprinde un turneu prin țară cu spectacolul din spectacolul „București, drag Bucureștii". Artiștii vor vizita, cu acest prilej, numeroase centre muncitorești, printre care și Hunedoara, Făgăraș, Craiova, Victoria, Calan, Lupeni, Petroșani, Bicaz etc. Își vor da concursul o formație a orchestrei populare, o formație de dansuri populare și o parte dintre soliștii teatrului, printre care și Rodica Boiar, Aurel Ionită, Ana Pop Corondan și alții.

„Antena sus !"

Un antrenant spectacol al Ansamblului artistic de copii al Statului Popular al Capitalei

În Capitală — mai precis în localul clubului Statului Popular al Capitalei din strada Gutenberg — își desfășoară activitatea, alături de formațiile „mature", un valoros ansamblu artistic de copii. Alcătuit din peste 35 de copii în vîrstă de 6—12 ani — fii ai salariaților din diverse secții ale S.P.C. — acest ansamblu întrunește numeroase talente în formație (balerini, soliști vocali, instrumentiști, recitatori etc.). De instruirea lor se ocupă cu entuziasm regizorul George Manole, activist al Comitetului sindical al S.P.C., care semnează și textele unor spectacole.

De un real succes s-a bucurat ultimul spectacol prezentat „Antena sus !". Brodat pe o melodie a compozitorului Florentin Dellmar, acest spectacol — în două acte și 26 tablouri — are două posibilități scenaristice : G. Manole, M. Sachelarescu, M. Secară și S. Sperțea și-a plimbe pe spectatori — în ritmul zglobiu al vocilor și dansurilor copiilor — în jurul lumii, într-un veritabil tur... geografic pe undele — captate de antena imaginației. Surorile Marilena și Doina Cîrje, frații Victor și Radu Ionescu, Dumitru Păun și alți mici interpreți au cucerit aplauze la scenă deschisă.

În prezent se află în pregătire un alt spectacol de estradă în două acte și 30 de tablouri, intitulat „La moși", avînd drept autori pe G. Manole și M. Margosian. Pornind de la cunoscuta melodie a compozitorului Radu Șerban „La moși", spectacolul te introduce — prin cîntece, dansuri, cuplete, scenete etc. — în lumea fermecată a „moșilor", cu distracțiile și surprizele ei, alît de îndrăgite de copii.

Trei eleve — surorile Magdalena, Gabriela și Mihaela Sachelarescu — alături de alte două surori (Dida și Dodo Zeiț) și de eleva Ilarina Bara din clasa a 8-a a liceului „Gh. Șincai" — cunoscută de la prezentările de la televiziune din cadrul „Orei copiilor" — vor constitui surprizele plăcute ale viitorului spectacol.

Mircea SCRIPCA

Baletul „Vals de Ceaikovski", din spectacolul de estradă „Antena sus !"

Teatrul Evreiesc de Stat pregătește noua stagiune

Directorul teatrului, tov. F. Auerbach, era în plină activitate... regizorală, de aceea convorbirea a avut loc pe scenă, într-o pauză a repetiției.

— Mă ocup cu puterea în scenă a piesei cu care, la 1 octombrie vom deschide stagiunea : „Eroii sînt în stat", de Aurel Storin. În acest spectacol, al cărui subiect este o pagină din viața minunată a tineretului de azi, vor apare, alături de actorii cu experiență ai Teatrului — Sevilla Pastor, Beno Poplicher, Isac Havis, M. Rippel — și tinerii actori ai studioului de tineret. La 10 octombrie vom prezenta „Mecadet" de Balzac în regia lui G. Teodorescu, cu artistul emerit Mauriciu Sekler în rolul titular. Vor urma „Un mlaștină pentru un surîs" de Solomon Ironov, piesa antifascistă „Profesor Mamlok" de Fr. Wolf, „Leonil cel mare" de Saloun Alechem și „Opera de trei parale" de Bertolt Brecht. Acestea pentru prima parte a stagiunii.

— Nu pregătiți nici un spectacol muzical ?

— În momentul de față, autorii Berg, Flavius și Bălan lucrează la definitivarea textului spectacolului de satiră și umor „De la A la Z", cu muzica de H. Schwartzman, A. Giroveanu și E. Săculei.

— Alte noutăți ?

— La începutul lunii septembrie două colective formate din actori de seamă ai teatrului nostru pleacă în turneu pentru 20 de zile. Se vor prezenta pe brazi", „Dale carnavalului"... La sate se prezintă filmele „Ciulinii Bărăganului", „Ripa Dracului", „Erupția" și „Vulturul 101".

F. Auerbach, directorul Teatrului Evreiesc de Stat

sa lui Jacob Gordin „Iezgele Dubrovner" și un spectacol muzical de satiră și umor intitulat „Ciri-biri-bom".

Sandu MARIAN

PATRU PIESE ORIGINALE

La Teatrul Național „I. L. Caragiale" pregătirile pentru noua stagiune sînt în toi. Prin tre altele s-au pus în repetiție nu mai puțin de patru piese originale : „Siciliana" de Aurel Baranga, „Înainte de răsăritul soarelui" de Al. Mirodan și „Celebrul 702" de Al. Mirodan și „Oameni cam tac" de Al. Voitin.

Să arătăm, în cîteva cuvinte, ce reflectă aceste patru lucrări dramatice originale. Tema farsei lirice „Siciliana" este deosebit de actuală. Piesa tratează despre îndărătnicia unora dintre tinerii absolvenți ai unei școli agricole, care — din nefericire, susținuți de părinți, refuză să plece în regiuni. De multe ori acești tineri cu o mentalitate înapoiată preferă oarecari posturi de funcționari numai și numai să nu părăsească Bucureștiul. Titlul piesei „Siciliana" vine de la o ligură de șah, — cunoscuta „apărare siciliană". Piesa constituie o satiră usturătoare împotriva unor tineri — puțini la număr — care nu înțeleg chemarea vremurilor noastre.

Acțiunea piesei „Înainte de răsăritul soarelui" se desfășoară la Iași, în anii primului război mondial, cînd revoluția socialistă din Rusia are o mare influență asupra activității cercurilor revoluționare din țara noastră.

„Oameni care tac" a cărei acțiune se petrece în anii dictaturii antonesciene, e,o succesiune de scene care nu acoperă mai mult de 48 de ore.

Piesa lui Al. Mirodan „Celebrul 702" este o sarjă adresa societății americane pe care autorul o înfierează în mod virulent.

Prin reprezentarea acestor lucrări Teatrul Național „I. L. Caragiale" își îndeplinește una din principalele sale misiuni, aceea a îmbogățirii literaturii noastre dramatice.

N.

Filmul românesc în Bulgaria

Corespondență telefonică specială

Tradiționala prietenie româno-bulgară face ca poporul bulgar să se bucure de succesele poporului român. Un mare succes a avut Săptămîna filmului românesc în Bulgaria, în timpul căreia filmele românești, care prezentau momente interesante din viața poporului român, Locuitorii Sofiei au avut posibilitatea să vadă filmul „Secretul Cîrlului", care ne amintește de sfîrșitul războiului, cînd armata română a luat parte la distrugerea hitlerișilor și filmul „Telegrame", după satira lui Ion Luca Caragiale. Prezentarea filmelor continuă. În celelalte orașe rulează filmele „Băieții noștri", „Alo, alo greșit numărul", „Două lozuri", „Dincolo de munți", „Ulița copilăriei", „Haiducii", „Pe drumuri de munte", „Setea", „Valea Trandafirilor", „Cîntecul Bărăganului", „Eruptia" și „Vulturul 101".

În curînd, pe ecranele capitalei bulgare se va prezenta filmul „Valurile Dunării". Cu un deosebit interes sînt intîmpinate filmele de scurt metraj : „Cîntecele poporului românesc", „Cîntecul lăutarilor", „Bucureștiul de ieri și de azi", „Băile Herculane", „Lacul Roșu" și altele.

Copiii bulgari se bucură de filmele multiplicate „Ursuleții lenes", „Ochelarii bunicului", „Ursulețul păcălit de vulpe", „Secretul creșterii plantelor" și altele.

Săptămîna filmelor românești în Bulgaria este încă un nou pas în strîngerea legăturilor de prietenie între poporul român și bulgar.

A. ANDREIEVSKI

Convorbirea noastră cu directorul Filarmonicii din Tg. Mureș

La sfîrșitul lunii august și-a reluat repetițiile Filarmonica de Stat din Tîrgu-Mureș. Într-una din pauze l-am întîlnit pe tînărul organist Matyas Kozma, directorul instituției, care ne-a dezvăluit o parte din planurile viitoarei stagiuni muzicale ce se va deschide în cursul acestei luni.

— Principala sarcină a orchestrei simfonice — ne-a declarat Matyas Kozma — va fi popularizarea creației românești contemporane. Dorim să realizăm un însemnat pas înainte în cesa ce privește promovarea noilor lucrări. Iată repertoriul: în fiecare lună cîte 2—3 prime audiții ! Iar pentru a stîrni interesul publicului ne-am propus să-l invităm la noi pe compozitori, care înaintea începerii concertului — să-și prezinte singuri lucrarea. Pentru deschiderea stagiunii am inclus în program două lucrări românești în primă audiție : „Concertul pentru orgă și orchestră" de Alfred Mendelsohn și „Concertul pentru orchestră" de Anatol Vieru.

— Dispunești la Tîrgu Mureș de o orgă corespunzătoare ?

— Poate de cea mai bună orgă de concert din țară! Este un instrument excepțional, pe care îl folosim de multe ori pe stagiune. În sezonul trecut l-am avut ca oaspete pe Valentin Gheorghiu, acum pe Horst Gehann. Pe lîngă piesele concertante și recitalurile obișnuite am prezentat în stagiunea 1959—1960 Simfonia cu orgă de Saint-Saens.

— Ne puteți anunța cîteva din lucrările ce vor răsuna pentru prima dată la Tîrgu Mureș ?

— „Simfonietele" de Sergiu Sarkizov și Alex. Velehovski, „Suita II-a" de Enescu, „Suita III-a" de Ion Dumitrescu, „Variațiuni pe o temă de Anton Pann" de Theodor Grigoriu, „Concertul pentru flaut și orchestră" de Ludovic Feldman etc. Apoi vom prezenta lucrări ale compozitorilor N. Szalay, W. Demian etc., precum și ale creatorilor din țările de democrație populară (F. Cutev, Z. Kodaly, B. Bartok) și U.R.S.S. („Simfonia X-a" de Șostakovici).

— Alte acțiuni mai importante ?

— Un festival comemorativ Liszt (cu prilejul împlinirii a 85 de ani de la moartea compozitorului) și o sărbătorire a compozitorului Hajak Karol cu ocazia împlinirii a 50 de ani de activitate artistică. Vom organiza apoi cîteva concerte în colaborare cu soliștii operelor din Cluj și un concert vocal-simfonic cu corul Filarmonicii de Stat „George Enescu" din București care în recentul său turneu la noi a lăsat o deosebită impresie. De asemenea vom continua colaborarea cu Ansamblul secuiesc de Stat de cîntece și dansuri în vederea unor programe mixte. Lunar, ne-am propus un concert-lecție și un concert de muzică de cameră în mijlocul studenților și în diferite instituții.

Timpul convorbirii noastre a trecut. Dirijorul Andrei Sekely — care aștepta la discuție — a dat semnalul reluării repetiției.

— Vă invităm la deschiderea stagiunii spre a sta de vorbă și pe calea sunetelor, ne-a spus zîmbind Matyas Kozma. Poate că atunci să scrieți mai multe despre noi.

Eugen VICOS

Faza orășenească a formațiilor artistice de amatori

Un spectacol care a ținut trei zile

Tot ce s-a întîmplat în aceste zile de sfîrșit de vară, pe scena și în sala Teatrului „C. Nottara" a fost neobișnuit.

Sala arhiplină de spectatori entuziaști, juriul unui concurs artistic, care nu se știa să aplaude concurenții talentați și mai ales nivelul artistic ridicat al spectacolului care s-a desfășurat trei zile, zilnic, timp de 6 ore. S-a prins în întrecere tinerețul caselor de cultură ; dansau, cîntau și spuneau cuplete harnicii muncitori ai marilor uzine și întreprinderi bucureștene. Iată-i pe cei de la „Grivița Roșie", de la „Fr. Schiller", de la „Nicolae Bălcescu" de la „Electrobanda-jul"... Stăpînesc meșteșugul artistic toi astfel cum minuiesc la ateliere strungurile sau suveicile.

Într-un colț al sălii l-am întîlnit pe regizorul Ion Simionescu, care a realizat acest spectacol, — vor mai fi multe la scară „Cum vă place" de W. Shakespeare, „Poveștă iarnă" de Maxwell Andersen.

Teatrul nostru se mai bucură în această stagiune de aportul prețios al artiștilor poporului Sică Alexandrescu, care a și început să lucreze la „O scrisoare pierdută". În distribuție apar artiștii emeriți Dimitrie Moruzan și Mișu Fotino, artista Victorina Oniceanu și alții. Odată cu aceasta, maestrul Sică Alexandrescu va pune în scenă și comedia lui Anatolie Sofronov „Un miliard pentru un surîs".

Scena noastră este, de asemenea, locul unde-și dă examenul de stat un proaspăt absolvent al Institutului „I. L. Caragiale", Marius Oniceanu, fiul lui. Se creează la „Doamna nevăzută" de Calderon de la Barca. Printre interpreți se află din nou Victorina Oniceanu, apoi Constantin Voinea-Delast, Ion Siminie, Dan Pulcan etc.

— Vă preocupați, desigur și de crearea unui studio experimental ?

— Firește, ne-a răspuns nouul director. Studioul va funcționa în clădirea teatrului, sub conducerea regizorilor noștri. Sperăm, prin aceasta, să asigurăm alît artiștilor mai vechi cît și celor din noua promoție, — a căror sosire o așteptăm, — condiții cît mai bune pentru desăvîrșirea măiestriei lor artistice. Studiul experimental ne va ajuta, totodată, în formarea unui profil propriu al teatrului nostru și la lărgirea colaborării cu autorii dramatici locali.

D. I.

„Spectacolul" în regiunile țării

Viitoarele premiere ale Operei de Stat din Iași...

Tenorul Victor Popovici

Soprana Gina Tripa-Tăbăcaru

Apropiata stagiune găsește ansamblul Operei de Stat din Iași în „focul" pregătirilor. Cea dintîi premieră o va constitui baletul lui Viorel Dobos, „Pacală", inspirat din cunoscutul basm al lui Ion Creangă. Va urma apoi opera „Faust" de Gounod, spectacol căruia îi va constitui o piatră de încercare pentru colectivul ieșean. În rolul principal va apare tenorul Victor Popovici, care s-a remarcat și în rolul lui Alfredo din „Traviata", Almaviva din „Bărbierul din Sevilla", Lenski din „Evgheni Oneghin" etc. În același spectacol — ce va fi dirijat de Radu Botez și pus în scenă de George Zaharescu și Dumitru Tăbăcaru — vor mai apare : Gina Tripa-Tăbăcaru (Margareta), Laurina Nicolau (Mefisto), Iulian Rădulescu (Valentin) etc.

În aceeași stagiune ședere mai reprezenta în premieră: „Cavaleria Rusticana" de Mascagni, „Palatele de Leonceavallo, „Răpirea din Serai" de Mozart. Totodată, se vor relua operele „Aida" de Verdi, „Carmen" de Bizet, „Boema" de Puccini, „Rigoletto" de Verdi, baletele „Fintina din Bacciserai" de Asafiev și „Tricornul" de De Falla etc.

...și ale Naționalului ieșan

După cum aflăm de la tov. prof. univ. Ilie Gramadă, noul director al Teatrului Național din Iași, stagiunea teatrală 1960—1961 se va deschide la 1 octombrie cu piesa lui Dorel Dorian „Dacă vei fi întrebat", în regia lui Al. N. Toscani. Se vor reprezenta apoi în premieră piesele „Strigătul escadrei" de Al. Korneiciuc, „Fintina Blanduziei" și „Sînziana și Pepelea" de V. Alecsandri, „Coloana a 5-a" de E. Hemingway „Fata cîastită" de Carlo Goldoni.

Cu prilejul împlinirii a 50 de ani de la moartea marelui scriitor Lev Tolstoi, Naționalul ieșean va monta piesa „Roadele învățăturii". Totodată, se prevede punerea în scenă a două lucrări dramatice originale ale scriitorilor ieșeni Ion Istrati și Andi Andrieș, iar — în reluare — se vor prezenta spectacolele „Căruța cu pelate" de Mircea Ștefănescu și „Visul unei nopți de vară" de W. Shakespeare, etc.

În cursul viitoarei stagiuni, Naționalul ieșean se va bucura și de aportul unor noi actori : Margareta Pogonat, de la Teatrul de Stat Bolșoi, Angela Birsan, de la Teatrul Național din Craiova, — care și-a făcut debutul tot la Iași — Boris Olinescu, de la Teatrul de Stat din Galați, Dorel Iuster și Rodica Popescu, tineri absolvenți ai facultății de teatru.

Pregătirile teatrului botoșenean

În vederea deschiderii noii stagiuni, colectivul Teatrului „Mihail Eminescu" din Botoșani desfășoară o intensă activitate. Sub conducerea maestrului emerit al artei, regizorul Ion Șahighian, se repetă concomitent două piese : „Secunda 58" de Dorel Dorian și „Intrigă și iubire", de Fr. Schiller. Premierele acestor două piese vor avea loc în regiune, astfel, pentru 1 septembrie, a fost anunțată deschiderea stagiunii la Bucecea, unde va fi prezentat spectacolul cu piesa „Secunda 58". Cealaltă premieră „Intrigă și iubire", a fost programată pentru 10 septembrie, la Suceava.

Turneul Filarmonicii de Stat „George Enescu"

Între 14 și 30 septembrie, Filarmonica de Stat „George Enescu" va întreprinde un turneu prin țară, organizînd o serie de concerte simfonice dirijate de Mircea Basarab și Constantin Bugeanu. Soliștii acestor concerte sînt George Stefan Gheorghiu, Radu Aldulescu și Mihai Constantinescu. Programul va cuprinde piese românești de George Enescu și Mihail Jora, precum și lucrări de Beethoven, Ceaikovski, Haciaturian, Brahms, Haydn, Kačalevski etc.

Itinerariul turneului Filarmonicii de Stat „George Enescu" este următorul : Constanța, Brăila, Galați, Birlad, Iași, Botoșani, Suceava, Bacău, Roman, Piatra Neamț, Bicaz, Onești, Comănești, Focșani, Ploiești.

O revistă constănțeană

Secția de estradă a Teatrului de Stat din Constanța a prezentat de curînd pe scena grădinii de vară de la Vasile Roaită, spectacolul „La mare și... la mai mare" de I. Berg, N. Cornea și N. Popescu, realizat în regia artistică a lui C. Dinischiotu.

Revista reușește să înfățișeze, în formele caracteristice genului, aspecte din viața de azi a locuitorilor regiunii Constanța. Muzica lui Aurel Giroveanu, Aurel Manolache și Ionel Stănculescu dă spectacolului o notă de optimism și voie bună.

Opera din Cluj își deschide stagiunea la... București

Alături de celelalte scene lirice ale țării, Opera Română din Cluj se pregătește intens în vederea deschiderii stagiunii. Evenimentul artistic are aci o dublă semnificație : inaugurarea spectacolelor în sală coincide cu turneul pe care artiștii clujeni îl vor face în București. Începînd de la 15 septembrie, ei vor apare timp de două săptămîni pe scena Teatrului de Operă și Balet al R.P.R.

CE VOR VEDEA SPECTATORII CAPITALEI

Programul turneului cuprinde, în mare parte, opere mai puțin cunoscute publicului, unele dintre ele fiind prezentate pînă acum în premieră pe țară la Cluj. Este vorba de montările : „Cei patru bădărani" de Wolf Ferrari, operă satirică inspirată după celebra comedie a lui Carlo Goldoni, „Vrăjitoarea" de compozitorul cehoslovac Eugen Suchon, „Neamul Șoimăreștilor" de Tudor Iarda și „Capra cu trei iezi" de Al. Zirra, ultimele două lucrări aparținînd creației noastre contemporane. Alături de aceste montări, vor mai fi prezentate în cadrul turneului operele „Tannhäuser" de Wagner, „Don Juan" de Mozart și cunoscutul balet „Esmeralda".

Soprana Elena Vătafu-Garabagiu în rolul Neddei din opera „Pajațe".

LA RAMPA... ARTIȘTII CLUJENI

Spectatorii bucureșteni vor avea din nou prilejul să cunoască o serie de interpreți reprezentativi ai scenei lirice clujene. Astfel, o vor putea urmări pe cunoscuta soprană dramatică Elena Vătafu Garabagiu.

În opera „Neamul Șoimăreștilor" vor apare tenorul Ioan Piso și mezzosoprana Ecaterina Vilcovici, în timp ce în distribuția operei „Tannhäuser" vom avea prilejul să întîlnim pe tenorul Teodor Caraiberi și pe soprana Stella Simoneti. Constantin Urzulescu și Ioan Budoiu dețin rolul titular din opera „Don Juan".

VIITORUL REPERTORIU

Paralel cu pregătirea turneului, colectivul Operei Române din Cluj desfășoară o susținută activitate în vederea prezentării noilor spectacole înscrise în repertoriul. Astfel, pe acestă scenă vor fi reluate într-o montare nouă spectacolele „Cărmen", „Cavaleria rusticana" și „Palate". În afara acestora, în repertoriu au fost înscrise noi lucrări : „Turandot" și „Manon Lescaut" de Puccini, „Lohengrin" de Wagner, „Cavalerul rozelor" de Richard Strauss, și „La Wally" de Catalani.

Vor mai vedea lumina rampei pe scena clujeană o operă sovietică și alta românească.

M. DAMIAN

IN CÎTEVA RÎNDURI

KITTY MUȘATESCU,

de la Teatrul Muncitoresc C.F.R. Giulești, cunoscută din spectacolele „Titanic Vals", „Intr-un ceas bun", „Domnul Puntila și sluga sa Matty", va juca în stagiunea de toamnă în spectacolul „Vecini de apartament", de I. Geraschina.

PAUL SAVA,

actor al Teatrului Municipal și... examinator al concursurilor „Cine știe cîștigă", va interpreta rolul soldatului Svejk din piesa cu același titlu, dramatizare de Jean Grossu, viitoare premieră a Teatrului Municipal.

SIMONA BONDOC,

tînăra și talentata actriță a Teatrului Național „I. L. Caragiale", care a jucat cu succes în piesele „Reteta fericirii", „Cei din urmă", „Cîdul", „In Valea Cucului"... — repetă în piesele „Dezertorul" de Mihail Sorbul și „Judecătorul din Zalamea" de Calderon viitoare premiere ale primei noastre scene.

GEORGE NEGOESCU,

de la Teatrul Armatei, care a interpretat recent rolul amiralului din „Stînca Miresei", repetă un nou rol.

CONSTANȚA CÎMPEANU,

tînăra interpretă a Teatrului de Operetă din București, pregătește un nou rol, cu același titlu, dramatizare de Jean Grossu, viitoare premieră a Teatrului Municipal.

BIBLIOTECA CENTRALĂ
SIBIU

Proletari din toate țările, uniți-vă!

magazin

Anul IV — Nr. 153 * Sîmbătă 10 septembrie 1960 * 8 pagini — 1,50 lei

CRONICA STRĂZII

„Menajeriile"

— Ai văzut la cinematograf reportajul satiric adresat unei anumite tagme bucureștene de locatari de blocuri, care și-au transformat apartamentul în crescătorie de păsări?" — mă întrebă, deodată, cu indignare, vecinul pensionar.

Se oprise din plimbarea la care îl acompaniam de zece minute prin Cișmigiu (conform recomandării igieniștilor că mersul pe jos combate toate urzelile vieții sedentare) și nu era nevoie să recurg la metoda deductivă a personajului din nuvelele polițiste ale lui Poe, ca să ghicesc noima întrebării intempestive. Provenea din alăturarea a două imagini aparent hibride: fațada frumoasei clădiri recent ridicate cu vederea spre grădină, în dreptul căreia îi venise vecinului să staționeze și niște ciini de talie mare — lupi, dobermani, ogari — apăruți pe alee cu atîta autoritate în alură încît s-ar fi zis că ei își scoteseră stăpînii la aer trăgîndu-i de lesă.

Companionul meu s-a uitat la ciini, și-a mutat pe urmă privirea spre fațada blocului nou, urcînd-o de la parter la etajul opt și am înțeles că în mintea lui s-a ivit o șaradă penibilă. Aceste cogeamite animale, croite pentru curți vaste, găzduiesc în clădiri elegante ca astea? Și pentru că, de bună seamă, răspunsul îl supăra și în privința blocurilor și în privința ogarilor, dobermanilor, etc. (vecinul fusese pe vremuri membru la S.P.A.), m-a întrebat, prin asociație de idei, dacă am văzut documentarul satiric. De sigur că l-am văzut.

— Auzi nesimțire — izbucni el iarăși — să ții găini în baie!

— Îmi pare rău că n-am cunoscut din vreme tema scenaristului. I-o completam cu secvențe mai spectaculoase. Bunăoară, în apartamentul unui bloc din Șerban Vodă orătăniile nu sînt reciuzionate în camera cu cadă și duș, ci mai dihai — circulă slobod prin odăi, spre disperarea colocatarei vădane. Ba și mai și, ca să aibe și ouă, posesorul găinilor le-a măritat cu un cocoș grozav, care cumulează și funcțiunea de ceas deșteptător al blocului. Dar asta-i floare la ureche în comparație cu alte probe de inventivitate ale unor locatari iubitori de animale domestice. Las la o parte cei doi porci ai avocatului din str. Vasile Lascăr, puși la îngrășat pe terasa de la al șaptelea — e drept cea dinspre curtea interioară, — care șase luni pînă la Ignat n-au făcut decît să grohăie și să guițe, precum îi-e firea, răspîndind un parfum care nu aducea deloc cu... trandafirul.

Stai să-ți spun o „curiozitate" din strada Maria Rosetti, unde domiciliam și eu. Într-o zi am fost convocat în chip amabil de locatara de la al optulea pentru a fi consultat, cică într-o chestiune... veterinară. Un cățel — mi-am zis. Probabil că a răzbit pînă la cucurigu diagnosticul ce mi-a creat o leacă de faimă mai demult, tot în domeniul canin. Sfătuisem o jupinească ce plimba la soare în fața blocului un biet cotei, să-l stropească energic cu flit dacă vrea să nu-și mai jupoaie

F. BRUNEA-FOX

• *(Continuare în pag. 4-a)*

BRIGADA SONDEI 1 G.

În ziua de 30 iunie 1960, în comuna Grăjdana din raionul Buzău, a fost mare fierbere. Toți locuitorii, de la mic la mare, bărbați sau femei, tineri și virstnici, se îndreptau spre marginea de nord-vest a satului lor. Știau cu toții pentru ce se îndreptau spre acest punct. Petroliștii de la sectorul de foraj Berca, le explicaseră că în dimineața acelei zile vor ridica imensa instalație pe care o montaseră la sol.

— Cum s-o ridicați, bre? — se mirau oamenii. Sînt aici zeci de tone de metal.

— Simplu de tot, fraților. Instalația asta-i un „A L d" fabricat la uzina „1 Mai" din Ploești. Are comenzi pneumatice și cît ai descînta un pahar de țuică o și vezi sus.

— Măi, măi, ce mai treabă, — se minunau oamenii. Și tot nu le venea să creadă. Așa că acum veneau să se convingă cu ochii lor.

Ce a urmat, n-o să mai amintim. Fapt e că sătenii, care au întîrziat cu numai cîteva minute peste ora anunțată, au putut să vadă doar 4 L d-ul străpungînd cu silueta-i elegantă albastrul cerului.

Și în timp ce inginerul Drugăreanu, maistrul de montaj, Dumitru Costache, reprezentantul uzinei „1 Mai"-Ploești, tovarășul Moraru și brigadierul Alexandru Marcu făceau ultimul control al turlei, sătenii care se apropiaseră de instalație începuseră să-i aplaude.

— De fapt, pentru brigada dumitale, tovarășe Marcu, de-abia acum începe greul. O să aveți de săpat o sondă dificilă.

— Nu ne speriem noi de asta, tovarășe Drugăreanu. Și apoi nu vedeți ce instalație faină am primit? Cu instalația asta, folosind turbine și sape cu trei lame, străpungem pămîntul pînă-n partea cealaltă...

★

Au trecut două luni de zile. Ne îndreptăm din nou spre sonda 1. G. a sectorului de foraj Berca. Silueta sprintenă și impunătoare a turlei de foraj 4 L d domină cu autoritate peisajul rustic al Văii Nișcovului. La geambalcul turlei, două steaguri roșii flîfîie mîndre în bătaia vîntului. Chiar și fără să vedem aceste steaguri sau pancarta de la intrarea în turlă pe care scrie „Sonda tineretului", ne putem da seama, după chipurile celor ce lucrează aici, că sîntem oaspeții unei brigăzi de tineret. Sînt însă fapte care confirmă cu și mai multă tărie tinerețea și entuziasmul sondorilor de la această sondă.

În comanda geologico-tehnică și în fișa normativă a sondei 1 G, de pildă, stă scris, negru pe alb, că pînă la această dată trebuia să fie atinsă adîncimea de 1500 metri.

Comunistul Alexandru Marcu, brigadierul sondei, ne spune însă zîmbind:

— Sper că o să ni se ierte faptul că n-am respectat comanda...

— ?...

— Am trecut de mult de adîncimea de 2200 m.

— Cum a fost posibil acest lucru?

— Păi oamenii din brigadă, turbina, sapele cu trei lame și mai ales 4 L d-ul ăsta sînt de vină. Din cauza lor n-am putut respecta nici prevederile fișei limitative pentru consumuri.

— Adică, concret?

— Păi, numai în luna iulie brigada noastră a economisit materiale și chimicale în valoare de peste 70.000 lei.

— Spuneați că oamenii din brigadă sînt „vinovați" pentru toate acestea. N-ați pomenit însă nici un nume.

— Ar fi însemnat să vorbesc despre toți petroliștii din brigadă. Fiecare, în felul său, a adus o contribuție la buna desfășurare a activității noastre.

N-am mai insistat. Din discuțiile cu oamenii din brigadă și din rapoartele zilnice de lucru am aflat însă că sondorii din schimbul condus de comunistul Ion Alexandru reduc timpii de extragere și introducere a garniturii de prăjini la put cu aproape 50 la sută, că cei din schimbul condus de Ion Iarca au săpat în numai 8 ore 60 de metri, dar că și aceste realizări au fost depășite de sondorii lui Gheorghe Bălălău, care au forat 70 de metri în 8 ore. Cei mai tineri din brigadă și în primul rînd utemiștii Ion Gatej, Nicolae Căpățînă, Nicolae Moșescu sau Constantin Cîmpeanu, sînt nu numai buni meseriași, ci și buni gospodari.

Dar să revenim la discuția noastră cu brigadierul Alexandru Marcu.

— Spuneați că turbina și sapele cu

I. ILIEȘ

• *(Continuare în pag. 2-a)*

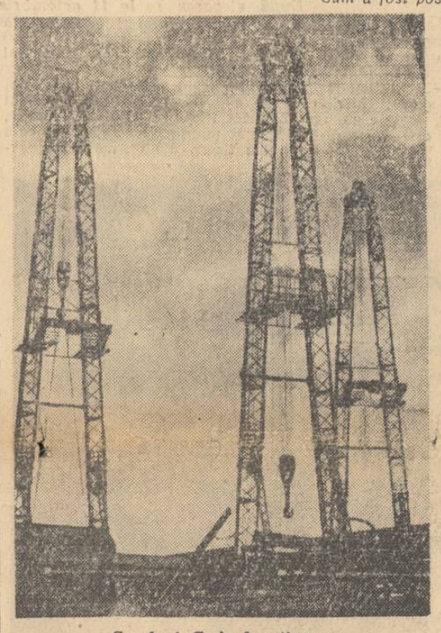

Sonde 1 G. în funcțiune.

BRAVO IOLII

PORUMBUL

planta belșugului

ȘTIINȚA ȘI VIAȚA

Cele aproape 4.000.000 hectare cultivate cu porumb în toate regiunile țării noastre promit pentru toamna aceasta o recoltă bogată. Cu toții știm că o recoltă bogată de porumb constituie un factor important pentru aprovizionarea cu alimente și pentru asigurarea cu materie primă a unor ramuri industriale importante. Dealtfel, în toată lumea porumbul este astăzi planta spre care se îndreaptă atenția generală — și pe drept cuvînt: nici o altă plantă cultivată de om nu transformă mai bine energia soarelui în pîine, carne, lapte și ouă. Porumbul este planta belșugului!

Să depănăm puțin firul istoriei. Filmul care se va desfășura prin fața noastră este deosebit de interesant...

★

...În Guatemala și în Honduras, indienii maya, pricepuți cultivatori de porumb, construiau cetăți și temple împunătoare în primele secole ale erei noastre. Pe dealurile dinspre răsăritul și apusul orașului Uractun, aranjamentul templelor și al piramidelor forma un uriaș cadran solar. După umbrele aruncate de piramide pe pavajul pieților din jur, preoții vesteau timpul cînd trebuia semănat porumbul și apoi timpul cînd trebuia să înceapă culesul porumbului. În secolul al șaselea al erei noastre, indienii maya au emigrat în Yucatan, unde au creat o altă civilizație a cărei cereală principală era porumbul. De la ei, cultura porumbului a trecut la azteci și la incași. În fiecare primăvară, căpetenia incașilor întorcea prima brazdă pe cîmpurile cultivate cu porumb, cu un plug de aur...

Civilizatul popor maya din America Centrală, războinicii azteci din Mexic și fabuloșii incași din Peru și Bolivia, toți s-au hrănit cu porumb. Recoltele bogate ale porumbului, valorificate, au permis acestor vechi popoare să construiască șosele admirabile, să facă piramide uriașe, să țeasă pînze frumoase, să facă olărie artistică, să inventeze un sistem aritmetic și un calendar mai precis decît calendarul lumii vechi în aceeași perioadă...

★

Apoi a venit Cristofor Columb. Cea dintîi referință scrisă despre porumb datează din 5 noiembrie 1492. Doi oameni trimiși de Columb să exploreze Cuba s-au întors aducînd cu ei ștuleți de porumb și vorbind pe larg despre această plantă minunată.

Peste un an, spaniolii din Sevilla priveau uimiți ștuleții cu boabe de aur. Un secol mai tîrziu, porumbul din Lumea Nouă pătrundea în Europa pe zeci de căi diferite...

Navigatorii spanioli au dus porumbul în Africa de nord. Corăbiile turcești au luat porumbul din Africa și l-au adus la Constantinopole. Corăbierii venețieni l-au adus de la Constantinopole la gurile Dunării. Și astfel, acum 300 de ani, țăranii romîni au început să cultive porumbul și să atîrne toamna ștuleții la uscat sub streașina casei — întocmai ca aztecii și incașii, cu două sau trei mii de ani înainte...

Au trecut decenii și secole. Agricultura a prosperat încet, cu pași ca de melc. În 1819 a apărut plugul de fier — și mulți s-au temut că fierul va otrăvi pămîntul. În 1850 au apărut îngrășămintele chimice — și mulți s-au temut că îngrășămintele chimice vor otrăvi pămîntul. Între timp, cultura porumbului profita de fiecare pas înainte al tehnicii agricole — pentru ca porumbul să fie astăzi, alături de grîu și de orez, una din cele trei cereale principale care asigură hrana lumii: mai bine de 12.000.000 vagoane de porumb se recoltează anual pe tot globul și totuși mai e nevoie de porumb, de cît mai mult porumb.

★

În țara noastră, conform Directivelor Congresului al III-lea al P.M.R., suprafața totală cultivată cu porumb va continua să crească, ajungînd la peste 4.000.000 hectare în 1965. Se prevede ca în 1965 să se obțină o producție totală

• *(Continuare în pag. 4-a)*

La culesul viilor. — Imagine de la stațiunea horticolă din comuna Greaca, raionul Oltenița.

Fotografia: I. VASILE

55 DE ANI PE SCENĂ

Artistul poporului G. STORIN va fi sărbătorit pentru activitatea sa artistică

Un om străbate, cu pași domoli, așa cum îi este și firea, frumoasele alei ale Grădinei Cișmigiu. Apreciatul slujitor al primei noastre scene este un mare adept al popasurilor în parcurile bucureștene.

În materia aceasta, și-a fixat chiar o preferință: de ani și ani, în lunile de vară, poate fi văzut — mereu pe aceeași bancă — stînd și meditînd în bătrîna grădină a Icoanei... În zilele acestea l-am întîlnit însă pe artistul poporului pe cînd se îndrepta spre teatrul de la Arenele Libertății, unde juca în „Cidul".

Pentru spectatorii mai virstnici, care poate au fost martorii începuturilor teatrale ale artistului G. Storin, prezența sa pe scenă, acum, în anul 1960, constituie o dublă plăcere și bucurie... Am auzit pe doi dintre asemenea spectatori virstnici aflați zilele trecute la teatrul din Parcul Libertății, cum în pauza spectacolului, spre deosebire de ceilalți care comentau piesa și interpretarea, făceau... socoteli: se străduiau să stabilească în mod precis cîți ani de teatru are, în biruitoarea sa carieră, G. Storin.

— Eu l-am văzut în 1900...

— Nu, nu se poate, era în 1900 și ceva...

Chiar în seara aceia, discutînd cu maestrul Storin, i-am povestit despre preocupările și.. controversele celor doi spectatori, pornind de aci la convorbirea de față:

— În noua stagiune, sau mai precis în luna noiembrie, împlinesc 55 de ani de activitate teatrală, 55 de ani de cînd, pasionat și hotărît, am păsit pragul scenei românești, — ne-a precizat artistul poporului G. Storin.

— Cînd și cum s-au născut atracția și dragostea dv. pentru arta teatrală?

— Încă din școală! Învățam la liceul „Sf. Gheorghe" din București și aci se

N. SANDU

• *(Continuare în pag. 2-a)*

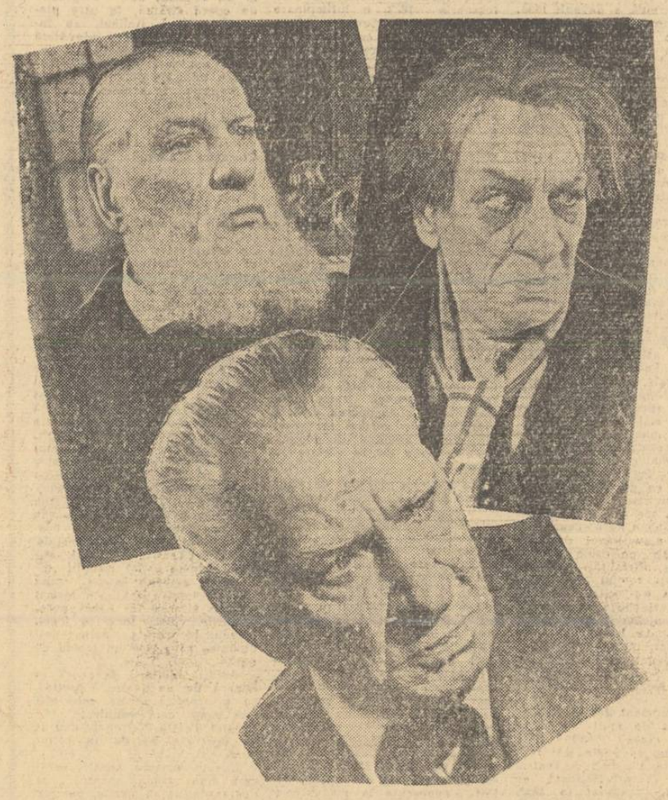

G. Storin și două din creațiile sale: dr. Schwartze din „Magda" de Sudermann și „Actorul" din „Azilul de noapte" de M. Gorki.

OLIMPIADA

Corespondență telefonică specială de la Tudor Vornicu

Peste o zi, duminică seara, telefoanele, telescriptoarele, mașinile de scris de la centrul de presă din holurile stadioanelor și sălilor de sport, vor deveni inutile. Cele 400 de cabine de unde s-a vorbit la telefon, mașinile care au înghițit mii de cuvinte pentru a le trimite în toate colțurile lumii, scutindu-ne să ne chinuim stiloul pe hîrtie, vor sta părăsite în toate colțurile, ca rămășițe ale unui uriaș bal.

Va veni așadar clipa aceasta a despărțirii cînd trenurile, avioanele, vapoarele care ne-au adus aci ne vor purta înapoi, ne vor duce la căminele noastre. Odată cu bucuriile și decepțiile acestei mari întreceri, un noian de sentimente ce se vor preciza odată cu trecerea timpului. Așa s-a întîmplat și după alte concursuri sportive, așa este firesc să fie și de data aceasta. Jocurile Olimpice sînt cea mai mare manifestație sportivă și, ca orice manifestație omenească, dăruiesc viitorului, în afară de cifrele de pe cronometre și rulete, de pe foile de concurs, tocmai acest sentiment.

Noi vom spune într-o zi: „Am fost la Roma la Olimpiadă" și cu toții ne vom aminti că aci, pe stadion, în tribună, undeva pe o stradă în Transtevere sau pe malul mării, la Ostia, am făcut cunoștință cu un nou prieten, cu unul mai mult. Pentru că acesta este faptul de care îți amintești în primul rînd cînd vorbești de Jocurile Olimpice. Pe prietenul acesta îl readuci de departe, de el povestești altora și vrei să-i faci pe cei din jur să-l cunoască, deși poate la ceasul acela el mai călătorește pînă să ajungă în Anzi, la poalele unui vulcan din Japonia sau la tărmul lacurilor din nordul Canadei. Sentimentele acestea sînt tot ceea ce Jocurile Olimpice ne oferă mai frumos, iar orașul acesta, cum numai Roma poate să fie de frumoasă, rămîne departe.

Ne mai rămîn în minte bucuriile și durerile întrecerii. Bucuriile și durerile eroilor stadionului, pe care uneori nu le înțelegem, sau poate trăite aci, alături de ei, devin ca și cum ar fi ale noastre. Despre cîteva dintre ele am să scriu astăzi, așa cum le-am văzut din tribună sau cum le-am auzit povestite de eroii lor.

• *(Continuare în pag. 5-a)*

Momentul Iolanda Balaș

Primele semne ale toamnei au venit aci, la Roma, acum cîteva zile. Nu a fost o brumă, ca la noi la munte și nici o dimineață rece, ca în cîmpia noastră. Pe cerul albastru dintre Marea Tireniană și Adriatică, undeva departe, sus, s-a așternut un nor cenușiu, urît.

Primele semne ale toamnei...

Nici nu-ți vine să crezi, sub lumina minunată a Sudului, întocmai ca în „Primăvara" lui Botticelli, că decorul se schimbă deodată și parcă chiar și secolele strînse aci, unul peste altul, dispar ca un vis.

Vorbeam despre toate acestea cu Iolanda Balaș și cu antrenorul ei, Söter. Îi întîlnisem pe lîngă pădurea de pini din apropierea mării. Încă o zi și venea concursul. Încă o zi, ultima a întrecerilor de atletism și avea să vină încercarea puterii, priceperii și rezistenței. Mărturisesc că aș fi evitat cu orice preț acest subiect. Dar Ioli se gîndea la el, numai la el, fără teamă însă și cu siguranța omului care venise la Roma să facă o treabă bună, a omului care nu are îndoieli, a celui care știe ce vrea, a omului care a plecat la drum hotărît să nu se oprească decît acolo unde avea să-și atingă țința.

— Este greu, dar am să lupt!

Nu multe femei, nu multe sportive vorbesc așa, într-un moment ca acesta. Sau dacă o spun nu le crezi.

Pe Iolanda Balaș am crezut-o. M-am gîndit la ziua în care Eugen Lupșa și Luiza Ernst au dus-o pentru prima oară pe un stadion. Nu voiau să o împrietenească cu stacheta, voiau să o scoată la soare, să se joace în nisipul gropii de sărituri. Dar s-a întîmplat ca în acest fel Iolanda Balaș să-și înceapă cariera sportivă. În anul Olimpiadei de la Helsinki, era încă un copil. La Melbourne nu avea încă experiența necesară. La Roma a fost cea mai prodigioasă atletă a lumii, cu un record mondial cu care bărbații mai cîștigă, în unele părți ale lumii, campionatele. De aceia, la Roma, nu trebuia să învingă numai, trebuia să confirme.

La asta se gîndea și ea. Asta dorea. Despre aceasta vorbea în seara aceia de toamnă, în cîmpia romană. Conform tuturor rezultatelor excelente de pînă atunci, îi era mai necesară ca orice o confirmare în condițiile unei finale olimpice. Aceasta înseamnă adevăratul succes al Jocurilor Olimpice de la Roma, unde campionii și recordmenii cei mai renumiți au trebuit să muște din țărînă. Thomas, Connoly, Valentin, Alley și alții nu s-au calificat sau au fost categoric învinși.

Tudor VORNICU

• *(Continuare în pag. 5-a)*

ENCICLOPEDIA „MAGAZIN"

MARK DONSKOI

Nu de mult, publicul nostru a putut viziona impresionantul film sovietic „Foma Gordeev" realizat de cunoscutul regizor Mark Donskoi, unul dintre cei mai de seamă cineaşti sovietici.

Interesant în evoluţia lui Mark Donskoi este faptul că a ajuns în cinematografie după căutări îndelungate în domenii cu totul diferite.

După bacalaureat, Donskoi s-a înscris la facultatea de medicină pe care a frecventat-o pînă în penultimul an, cînd abandonează medicina pentru a se înscrie la Facultatea de drept pe care o va termina.

Paralel cu aceasta Donskoi urmează cîţiva ani cursurile conservatorului de muzică. In acelaşi timp însă el desfăşoară cu succes şi o serioasă activitate sportivă pentru care tînărul boxer Donskoi este remarcat şi apreciat în revistele de specialitate.

In 1928, la vîrsta de 27 de ani, i se solicită un scenariu de film, motiv pentru care Donskoi începe să studieze problemele artei cinematografice.

Acesta este momentul decisiv din viaţa sa cînd Donskoi abandonează cariera de jurist, aceea de scriitor şi sportiv pentru a se dedica filmului. El intră în studiourile din Leningrad ca simplu asistent monteur.

In acelaşi an Donskoi realizează (împreună cu regizorul Auerbach) în calitate de coregizor, filmul bazat pe scenariul său „In marele oraş" în care obţine un important succes. Din această perioadă a filmului mut au rămas cîteva opere interesante ale lui Donskoi ca de pildă „Valoarea omului", realizat în 1929, filmul artistic „Malurile străine" sau cel terminat în 1931 tot la Leningrad şi intitulat „Focul".

Odată cu apariţia filmului sonor, Donskoi se dedică cu aceeaşi seriozitate şi scrupulozitate studiului acestuia, acceptînd abia în 1934 să turneze în colaborare cu Vladimir Logozin şi sub conducerea lui Serghei Iutkevici — filmul cunoscut sub titlul „Cîntec despre fericire".

Atras de opera lui Gorki, autorul său preferat, Donskoi se hotărăşte să ecranizeze trilogia autobiografică a marelui scriitor sovietic.

Cu mijloace cinematografice simple şi directe, avînd în actorul Learski un interpret excelent, Donskoi realizează după ani de muncă intensă o admirabilă transpunere care se bucură de un succes uriaş. Prima parte, „Copilăria mea" a fost terminată în 1938. Urmează apoi în 1939 partea doua „La stăpîn" şi în 1940 „Universităţile mele" în care rolul lui Learski fusese preluat de actorul Valberg.

Marele Război pentru Apărarea Patriei îl găseşte în studiourile de la Kiev unde scrie scenarii şi realizează cîteva filme. Este epoca în care Donskoi obţine un deosebit succes cu filmul său „Curcubeul", adaptare cinematografică după romanul Wandei Wasilievska. Imediat după război, în 1945, Donskoi realizează transpunerea romanului lui Boris Gorbatov „Neînfrînţii".

Reîntors la Moscova, Donskoi începe lucrul la filmul de răsunător succes „Învăţătoarea din Şatrî" (1947). Filmul a însemnat un mare triumf pentru interpreta principală Vera Mareţkaia, precum şi pentru tînărul operator aflat la primul său film, Serghei Urusevski.

După cîţiva ani de muncă în conducerea studiourilor din Kiev unde Donskoi s-a ocupat îndeosebi de pregătirea şi stimularea noilor cadre, ecranizează în 1956 — pentru a treia oară, de altfel, în istoria cinematografiei sovietice, romanul lui Gorki „Mama" avînd pe actorii Mareţkaia şi Batalov în rolurile principale.

Cu ultima sa transpunere pe ecran după Gorki „Foma Gordeev", Donskoi cucereşte din nou sufragiile unanime ale publicului.

Personalitatea şi arta lui Donskoi a avut o mare influenţă asupra cineaştilor sovietici precum şi asupra multora de peste hotarele patriei sale.

Ion BARNA

CALENDAR

12—18 SEPTEMBRIE

12

1869 : S-a născut chimistul romîn G. Longinescu.

1959 : Uniunea Sovietică a lansat cu succes o rachetă cosmică, care la 14 septembrie a atins suprafaţa Lunii.

13

1913 : A murit Aurel Vlaicu (n. 1882). Ziua Pompierilor din R.P.R.

14

1321 : A murit Dante Alighieri (n. 1265).

16

1745 : S-a născut M. I. Kutuzov, comandant de oşti rus (m. 1813).

17

1823 : A murit Gheorghe Lazăr (n. 1779).

1900 : S-a născut Ion Fonaghi (m. 1929).

18

1783 : A murit marele matematician Leonhard Euler (n. 1707).

Literatura noastră de călătorie (II)

Primul memorialist romîn de călătorie a fost stolnicul Constantin Cantacuzino, care ne-a lăsat descrierea călătoriei sale, începută în vara anului 1697 la Constantinopol şi continuată prin Arhipelag, spre Ragusa, pe corabia „Madona del Rosario". Cărturarul muntean a încredinţat caietului său de însemnări şi cîteva note privind călătoria sa pînă la Padova, oraş numit în acea vreme „cetatea luminată a umanismului".

Au trecut, apoi, de la Niculaie Milescu-Spătarul aproape 100 de ani pînă cînd începuturile memorialisticii noastre au fost oarecum împinse mai departe, prin relatările preotului bănăţean Mihail Popovici şi ale lui Vartolomeu Măzăreanu. Le-a urmat în scurtă vreme Barbu Ştirbei. Era şi acesta unul din boierii romîni plecaţi în ţările Apusului. Ce îi reţine atenţia în oraşele prin care trece este doar aspectul exterior, mărimea aşezărilor urbanistice, curăţenia străzilor, podoabele înaltelor clădiri, rînduite în respectul formelor geometrice. Boierul rămîne mut de admiraţie în faţa felului distins, mai subtire, mai rafinat în care se petrece şi se benchetuieşte în inima Europei.

Plecat la Karlsbad spre a-şi îngriji sănătatea Barbu Ştirbei îşi împărtăşeşte diferitelor rude şi cunoscutilor impresiile despre viaţa pe care o duce acolo. Rîndurile lui pomenesc numai despre „domni şi doamne", despre „spaţiri pe la grădina cu muzică", despre grofi şi cavaleri ce l-au primit în cercul lor încîntător, în sfîrşit, despre baluri la care scrie că „am mîncat bine, am băut, am fost la joc pînă la închiere". Mai remarcă atmosfera „senină", nu ca cea din patrie, unde bate „vînt de răzmeriţă". Limitat de prejudecăţile castei, Barbu Ştirbei nu se poate elibera de optica sa convenţional idilică. De aceea el nu va observa în Austro-Ungaria habsburgică altceva decît protocolul fastuos al petrecerilor aristocratice.

Există în aceste însemnări un fel de răceală şi indiferenţă absolută faţă de tot ceea ce nu priveşte persoana şi confortul călătorului. Absenţa oricărei preocupări, de orice natură ar fi ea, în afara celor epicureice — în sens minor — este caracteristică poziţiei retrograde pe care se situează Barbu Ştirbei. Latifundiarul rămîne rece cînd i se arată un han pe unde a trecut Mozart în drum spre Praga chemat să dirijeze aici opera Flautul fermecat. Insă vibrează pe toate coardele cînd e servit la o recepţie, între nobili de toate rangurile, după etichete imperială, iar şampania spumegă efervescentă, curgînd din sticle cu guler aurit în cupele masive de platină. Detaşarea voită de imaginea ţării natale, refuzul brutal de a vedea în călătorie prilejul unei confruntări, au pentru cercetătorul de azi semnificaţia lor limpede. Călătoria reprezenta pentru boierul romîn venit la Karlsbad, o eliberare din banalul şi monotonia existenţei de acasă, un prilej căutat de a-l ignora contradicţiile. Astfel se şi explică de ce, cufundat în întregime în căutarea şi trăirea plăcerilor de o clipă, Barbu Ştirbei rămîne la bachanale şi la aventura galantă, fără a bănui că dincolo de acest cadru edenic există o realitate contrastantă pe care merita şi avea datoria s-o cunoască. Satisfăcut de senzaţii, boierul ocoleşa explicaţiile.

Acestei atitudini i se opune, în izbitor şi fericit contrast, mărturia emoţionantă a unuia dintre cei mai notorii reprezentanţi ai nobilimii muntenegti — Constantin Radovici din Goleşti, mai cunoscut sub numele de Dinicu Golescu. Primul dintre memorialiştii militanţi de călătorie de la noi, Dinicu Golescu trece printr-o criză de conştiinţă cînd i se dezvăluie cu ocazia trecerii sale între 1824—1826 prin ţările Europei centrale, viaţa mizeră a poporului său. Continuator al iluminismului, Golescu vine totodată în întîmpinarea romantismului ca participant la mişcarea politico-culturală a vremii. Din notaţiile sale — nu lipsite de erori şi oarecum naive — se desprinde însă prezentarea critică a vieţii sociale din Ţările Romîne. Imaginea veridică a traiului ţărănimii exploatate e determinată de dorinţa autorului de a-şi vedea patria progresînd, după pilda naţiunilor mai avansate în civilizaţie şi cultură. Boier care n-avea să formuleze pentru sine nici o revendicare, el se manifestă activ ca partizan al reformelor generoase, rezolvate pe căi paşnice. Poziţia sa, nesatisfăcătoare astăzi, a însemnat acum 140 de ani un act de curaj civic; constituirea climatului revoluţionar din preajma anului 1848, îi datorează mult, ca unui înaintaş şi patriot luminat.

Reliefarea în cîteva trăsături a atmosferei social-istorice din epocă va înlesni conturarea personalităţii celui mai tînăr dintre fraţii Goleşti şi a condiţiilor în care a luat naştere opera lui.

H. ZALIS

Ciclul epic al „Mesei Rotunde"

De-a lungul secolelor, ciclul epic al Mesei Rotunde şi al cavalerilor săi, în frunte cu uimitorul rege Arthur şi sfetnicul său, vrăjitorul Merlin — a căpătat o faimă şi o răspîndire extraordinară. Tristam (devenit Tristan), nemuritorul iubit al Isoldei, de care-l leagă o dragoste mai presus de orice încercare, Perceval (devenit mai apoi Parsifal), Galahad cel fără de prihană, au fost cîntaţi de trubaduri, au inspirat opere literare şi muzicale care au culminat cu cele ale lui Richard Wagner.

Dar se cunoaşte încă prea puţin origina acestui ciclu, pe care aproape fiecare generaţie l-a îmbogăţit.

Cercetările etnografice au stabilit că la baza sa stau mituri şi tradiţii aparţinînd folclorului irlandez, breton şi gaelic (welsh). Prima menţiune a personajelor şi a faptelor lor de vitejie o face Wace, în timpul domniei lui Henric al II-lea Plantagenet. El vorbeşte de o masă rotundă lucrată cu scopul de a pune capăt certurilor pentru întîietate între baronii lui Arthur, deoarece astfel nu mai exista locul din capul mesei. Mai tîrziu, Layamon (welsh de origină) revine cu peste 130 de adausuri la varianta lui Wace. In povestirea sa, se precizează că masa cu pricina i-a fost lucrată regelui de către un tîmplar din Cornwall în 4 săptămîni, deşi în jurul ei puteau să se aşeze 1600 de conmeseni ...Fără masă, spune unul din eroi — Perceval — Romanii nu vor putea fi învinşi.

Această indicaţie ne duce pe drumul adevăratului sens iniţial al legendei, devenită cu vremea o oglindă perfectă a moravurilor cavalereşti şi impregnată de misticism prin intervenţia cîrmuitorilor clericali. La origină, Ciclul Mesei Rotunde — aşa cum o dovedeşte şi un fragment din cronica romană a lui Nennius, din secolul al VII-lea, — era un poem al luptei patriotice, dusă de cîţiva regi britani, sub conducerea generalului Arthur, împotriva cotropitorilor saxoni. Acest poem, care corespundea năzuinţelor populare din perioada cînd s-a născut, se grefa pe un fond tradiţional celtic, descoperit atît în Irlanda cît şi în vechea Galie (Franţa) adorarea soarelui — de unde forma rotundă a mesei — şi a lunei (cele 4 săptămîni în care a fost fabricată masa echivalînd cu fazele lunei).

De altfel, în sprijinul acestei ipoteze vine şi faptul că însăşi posturile de gardă contra invadatorilor, aveau formă circulară, în Irlanda.

Mai tîrziu, în timpul domniei lui Henric al IV-lea, sir Thomas Malory publică „Morte d'Artus", care conţine — pentru prima dată — toate legendele de inspiraţie şi factură medievală.

Ulterior, Ciclul Mesei Rotunde — devenit, după cum am văzut, dintr-un poem epic al luptei patriotice, o operă complexă cu multe influenţe, pe care clerul a folosit-o în scopurile îngrijirii autorităţii sale morale asupra maselor — a inspirat pe diferiţi scriitori. Se cunosc îndeosebi trilogia în proză a lui Robert de Borron şi „Parzival", aflat la baza lucrării lui Wolfram von Eschenbach, după care Richard Wagner a lucrat celebrul său libret.

Eugen MARIAN

Wilhelm Pieck

Un fiu devotat al poporului german

Poporul nostru a aflat cu profundă durere vestea încetării din viaţă a tovarăşului Wilhelm Pieck, preşedintele Republicii Democrate Germane, membru al Biroului Politic al C. C. al Partidului Socialist Unit. Tovarăşul Wilhelm Pieck a fost unul din cei mai de seamă militanţi ai clasei muncitoare germane şi internaţionale, unul din întemeietorii primului stat iubitor de pace din istoria Germaniei, primul stat muncitoresc-ţărănesc german, Republica Democrată Germană. Luptător neobosit şi devotat pentru triumful nemuritoarelor idei ale marxism-leninismului, pentru victoria socialismului şi păcii, pentru o Germanie unită, paşnică şi democratică, tovarăşul Wilhelm Pieck şi-a cîştigat dragostea şi respectul poporului din R. D. Germană, stima şi simpatia oamenilor progresişti din întreaga Germanie, din toate ţările.

Wilhelm Pieck a fost nu numai un mare om politic ci şi un om care constituie un exemplu pentru semenii săi. Despre Wilhelm Pieck ca om, care, ce-i drept, nu poate fi despărţit de omul politic, de tovarăşul Wilhelm Pieck, relatează publicistul german Fritz Erpenbeck, relatare care a apărut înainte de încetarea din viaţă a preşedintelui R. D. Germane şi din care reproducem mai jos unele fragmente :

„Fiu de muncitor — tatăl său a fost căruţaş — Wilhelm Pieck a rămas, de asemenea, muncitor, învăţînd tîmplăria. Şi azi, cînd deţine cea mai înaltă funcţie în stat, a rămas tot muncitor..."

„De unde vine, oare, respectul pe care preşedintele dv. îl inspiră tuturora?" — mă întreba de curînd un ziarist din Germania occidentală. „Doar este vădit — adaugă el — că cei mai diferiţi oameni îl aclamă sincer, chiar dacă apare cu totul pe neaşteptate undeva în public. Aceasta este pentru mine un mister".

După alegerea sa la 11 octombrie 1949, Preşedintele Wilhelm Pieck a depus jurămîntul conform Constituţiei, înaintea Adunării ambelor Camere Populare (la dreapta : Preşedintele Camerei Populare, J. Diekman)

M-am străduit să-i explic omului „misterul".

Pe cînd era încă tînăr tîmplar, dorinţa de a-şi cunoaşte patria l-a făcut pe Wilhelm Pieck să colinde plaiurile, dealurile şi munţii Germaniei, aşa cum obişnuiau tinerii din Germania la sfîrşitul secolului trecut. Incă de pe atunci, conştiinţa sa de clasă era trează, însă nu ştia mai nimic despre lupta organizată a clasei sale. Dar ceea ce trebuia să ştie a învăţat cu deosebită uşurinţă. Nu era nevoie de o îndelungată muncă de lămurire pentru a-l convinge pe tînărul Wilhelm Pieck de necesitatea organizării luptei clasei muncitoare. Incă din iunie 1894, sfătuit de un tovarăş de drum, el se înscrie în Uniunea germană a muncitorilor lemnari.

In noţiunea de „fiu devotat al poporului" îşi găseşte explicaţia „misterul" de care vorbea ziaristul din Germania occidentală. Wilhelm Pieck este şi a fost toată viaţa sa un „fiu devotat al poporului". Tocmai în aceasta constă superioritatea sa. Multe sînt calităţile cu care trebuie să fie înzestrat un om pentru a fi numit „fiu devotat al poporului": înainte de toate, se cere însă ca el să fie înzestrat cu curaj, cunoştinţe şi sinceritate.

In viaţa sa zbuciumată, Wilhelm Pieck a dat numeroase dovezi de curaj, încă de la primele lupte ale tinerilor sindicalişti şi mai ales mai tîrziu, după ce, la 1 iulie 1895, a devenit membru al partidului social-democrat.

După trădarea conducerii partidului, la izbucnirea războiului, în anul 1914, precum şi în cursul războiului a fost nevoie, de asemenea, de curaj, de mult curaj, în lupta consecventă pe care a dus-o împotriva războiului imperialist, alături de Karl Liebknecht, Rosa Luxemburg, Klara Zetkin, Franz Mehring, Leo Jogiches...

Acei care cunosc într-o oarecare măsură condiţiile luptei ilegale sub regimul nazist, acei care ştiu cum au vînat bandele fasciste — chiar din primele luni după ce au ajuns la putere — pe tovarăşii din conducerea partidului comunist, numai aceia îşi dau bine seama ce mari primejdii a înfruntat Wilhelm Pieck — care, după arestarea lui Ernst Thälmann, a preluat conducerea Partidului Comunist din Germania. Trebuia să alerge de la un punct de întîlnire la celălalt, de la o consfătuire la alta, pentru a restabili legătura întreruptă între tovarăşi. Trebuia să asigure neîncetat lupta în condiţii deosebit de periculoase. Fiecare pas, fiecare situaţie neprevăzută putea însemna moartea. Tovarăşii săi de luptă din acele zile grele mai povestesc şi azi, plini de admiraţie, despre calmul şi siguranţa de care a dat atunci dovadă Wilhelm Pieck şi pe care a reuşit să le transmită şi lor. El avea însuşirile unui adevărat revoluţionar; nu dovedea o îndrăzneală necugetată, ci era curajos — ceea ce însemna mult mai mult.

Să posezi numeroase cunoştinţe — aceasta este a doua însuşire de bază, fără de care este greu să cîştigi încrederea oamenilor serioşi. Wilhelm Pieck posedă numeroase cunoştinţe în toate domeniile. El este unul dintre oamenii cei mai studioşi pe care i-am cunoscut vreodată.

In această ordine de idei, aş vrea să relatez un fapt care mi se pare semnificativ: în locuinţa sa, de altfel foarte modestă, există un tablou care reprezintă un muncitor citind. Nu este o pictură, ci o reproducere bună, decupată dintr-o revistă ilustrată care apărea pe la sfîrşitul secolului trecut, şi care mai tîrziu a fost înrămată. Acest tablou l-a însoţit pe Wilhelm Pieck în tot cursul vieţii sale zbuciumate.

Invăţaţi, învăţaţi, pentru a vă însuşi cunoştinţe cît mai numeroase — aceasta este o caracteristică a firii lui Wilhelm Pieck. „Un om nu termină niciodată de învăţat, oricît de bătrîn ar fi" — spunea el cînd a ajuns la vîrsta de 80 de ani...

Sinceritatea, am spus mai sus, este a treia însuşire principală fără de care un om nu se poate bucura de o încredere deplină. Am arătat că Wilhelm Pieck nu cunoaşte ocolişuri, că este totdeauna sincer. De acest lucru îşi dă seama oricine are prilejul să-l cunoască pe Wilhelm Pieck. Dar cît de mulţi oameni a cunoscut el în cursul vieţii sale! Nu ne referim numai la oameni de stat sau la oameni politici, delegaţi sau activişti, ci la nenumăraţii muncitori, ţărani, oameni de ştiinţă şi artişti, mici meseriaşi, învăţători, medici, pensionari şi preoţi — pe scurt, oameni din cele mai diferite pături ale poporului cu care a avut ocazia să stea de vorbă".

Un mare prieten al celor mici

Inceputurile Operei în Ţările Romîne

Răspunzînd curiozităţii unui cititor, ne vom mărgini în cele ce urmează să înfăţişăm, în mod succint, cîteva momente în legătură cu începuturile teatrului de operă în Ţările Romîne.

Bineînţeles că primele reprezentaţii de operă la noi nu sînt mai vechi decît cele de teatru — am putea spune că ele s-au născut gemene — dar lupta pentru crearea unei opere cu cîntăreţi de pe meleagurile noastre a fost mai grea — aceasta din mai multe motive, dar, în primul rînd, din pricină că cei din clasa conducă, toare îndrăgiseră pînă la absurd spectacolul de operă străină, în special ca un prilej fericit de întîlnire mondenă, — la spectacolele de operă, o bună parte a boierimii din Bucureşti, din Iaşi ba şi din Craiova, fiind abonată, deşi, aşa cum dovedesc scriptele, mulţi boieri uitau să-şi plătească abonamentele, spre disperarea impresarilor. Totul nu era însă decît spoială.

A fost o mare îndrăzneală din partea conducătorilor „Filarmonicii", societate semisecretă, cu caracter de luptă antifeudală, să înglobeze în programul inaugurat în istorica zi de 29 august 1834, cavatina din opera „Piratul" de Bellini, cîntată în romînește, într-o vreme cînd spectacolul liric era concesionat cu exclusivitate unor impresari străini.

Tot la Bucureşti, în cadrul şcolii de muzică vocală şi instrumentală, deschisă în martie 1835, elevii îndrumaţi de Ioan Wachmann au reprezentat vodevilul cu cîntece „Triumful amorului" de Enric Winterhalder despre care se spune că a fost „intîia reprezentaţiune romînească lirică".

La Iaşi elevii Conservatorului filarmonic-dramatic conduşi de profesorul Cervati, au organizat prima reprezentaţie de operă „în limba moldovenească" : s-a reprezentat în seara de duminică 20 februarie 1838 „Norma". Cum se exprimă un cronicar, elevii „făcură să răsune melodioasa limbă romînă în muzica europeană".

In Transilvania în centrele industriale mai de seamă, cu o burghezie mai înstărită, trupe de operă germane au apărut încă din a doua jumătate a secolului al XVIII-lea, unele din aceste trupe „melodramatice", adică de operă şi de dramă, venind şi la Bucureşti — cum a fost de pildă, trupa lui Gerger, invitată de faimoasa domniţă Ralu Caragea şi subvenţionată de animatorul de teatru care a fost postul Iancu Văcărescu ; trupa aceasta a dat spectacole pe scena unuia dintre primele teatre ale Bucureştilor, teatrul de la „Cişmeaua roşie", care se afla în colţul de astăzi al căii Victoriei cu strada Alexandru Popov. Bucureştii şi Iaşii au fost vizitaţi apoi de trupe de operă germană şi franceză, care în drumul lor spre Rusia făceau mici „halte" şi în Ţările Romîne.

Atotputernică a devenit însă, la un moment dat opera italiană, care a organizat adevărate stagiuni în ambele principate. Incă din 1833 s-a produs oferta pentru stabilirea unei opere italiene la Bucureşti, ofertă susţinută de către un boier, Mihai Cornescu, gata să construiască pe terenurile lui, „în poziţia cea mai avantajoasă", un teatru de operă. Cornescu, proprietar al unei bune părţi din străzile Academiei şi Aristide Briand, cerea în schimb, pe termen de zece ani, exclusivitatea spectacolelor şi a balurilor mascate. Proiectul n-a avut urmare, dar unul dintre oferţanţi, Honori Costa, rămînînd în ţară, a primit însărcinarea examinării, din punct de vedere vocal, a artiştilor de operă, care alcătuiau turneele ce se abăteau pe la noi ; este de ştiut că această comisie „pentru cercetarea artiştilor" funcţiona pe lîngă „Poliţia Capitalei".

Ani în şir, cele două capitale au adăpostit cîntăreţi de operă, în special italieni, mai mult sau mai puţin celebri, aduşi cu „mari sacrificii" de către impresari, porniţi, mai mult sau mai puţin pe procopseală. Dar unii dintre aceşti impresari, ca de pildă Basilio Sansoni, victime ale crizelor economice, ale nestabilităţii politice europene, ale capriciilor boierimii, s-au văzut declaraţi falîţi, lăsaţi pe drumuri, ajutaţi nu de oficialităţi, ci de bieţii actori romîni care din sărăcia lor nu ezitau, ca de exemplu Costache Caragiale, să le vină în ajutor organizînd reprezentaţii „în beneficiu". Un alt impresar, acesta bineînţeles, Benedetto Franchetti, s-a stabilit la noi, ajungînd profesor de muzică la „Sfîntul Sava".

La un moment dat se înrădăcinase atît de mult credinţa celor din clasa conducătoare cum că „nu se poate trăi fără operă italiană", încît Teatrul cel Mare, Teatrul Naţional de mai tîrziu, inaugurat în 1852, a fost destinat, într-o egală măsură spectacolelor în limba naţională dar şi celor de operă italiană.

Slăbiciunile unora dintre spectacolele de operă — ele constituiau doar, în primul rînd, o afacere comercială din care unii interesaţi înţelegeau să stoarcă atîta cît puteau —, au stîrnit, pe drept cuvînt, protestele unor critici, unii de ocazie, cum a fost, de pildă, Costache Negruzzi, alţii profesionişti, ca Nicolae Filimon.

Negruzzi, exasperat de halul în care se prezenta corul la opera „Linda" trimite, la 19 februarie 1853, o întîmpinare „Gazetei de Moldovia" : „Motivul cel adevărat, carele mă ţine depărtat de teatru este simţul meu cel acustic carele foarte se supără de ţipetele corurilor operei noastre... Cu neputinţă este ca oricine, care cu deplinătate se bucură de sensurile auzului să poată asculta, fără să-i fie toate nervele întăritate şi revoluţionate, de acel vaiet cumplit şi discordant ce le zic că sînt coruri".

Pe bună dreptate N. Filimon n-a iertat, prin criticile sale competente, pline de vervă, pe şarlatanii care sub masca de artişti îşi băteau joc de partituri şi de public. Relatînd despre un spectacol cu opera „Favorita", Filimon scrie în „Naţionalul" din 1 februarie 1859: „Corul şi orchestra în această operă seamănă întocmai ca două tabere inamice ce se luptă între dînsele. Orchestrul, deşi slab în instrumente de coardă, fiind însă tare în cele de armonie, suna din toată forţa şi acoperea slabele vibraţiuni ale corului iar acest din urmă nevoind să depună armele, trecu de la cîntare la zbierat".

Spectacolele acestea de operă, nu odată au creat adevărate conflicte diplomatice, care, citeodată, ameninţau să ia o întorsătură gravă: cîntăreţii neplătiţi se adresau diferiţilor consuli, care nu ezitau, în special cînd era vorba de cîntăreţe, să le ia apărarea.

Ce a însemnat pentru viaţa teatrului romînesc, care de abia se înfiripase, năvala aceasta a trupelor de operă ? Mai întîi efectele, ca să le spunem aşa, pozitive ; de la început trebuie spus, că, în afară unor mediocrităţi şi şarlatani vocali ansamblurile de operă italiană cuprindeau, citeodată, şi adevărate celebrităţi a căror apariţie în viaţa artistică destul de săracă. Prin mijlocirea spectacolelor de operă, au fost cunoscute la noi, ce-i drept de un public restrîns, unele capodopere ale literaturii universale care au servit de libret unor mari compozitori. In privinţa regiei şi în special a părţii tehnice, spectacolele acestea au constituit un model pentru un teatru începător ca al nostru, cunoscut fiind, în general aportul teatrului italian, în această perioadă, la progresul tehnic, — utilaj scenic, recuzită, înfăţişarea decorurilor.

Dar mai există, cum se spune şi reversul medaliei, căci, la un moment dat, stagiunile de operă străină, în care predominau însă italieni, au început să constituie o adevărată piedică pentru dezvoltarea teatrului romînesc, dispreţuit aproape cu totul de oficialitate, care subvenţiona în schimb, dintr-un buget secătuit formaţiile de operă italiană. A fost homerică în această privinţă lupta actorilor romîni, în frunte cu Costache Caragiale. Dacă aşa cum am spus, „italienii" au fost de un real folos progresului tehnic al teatrului nostru, în schimb felul de a juca al majorităţii cîntăreţilor italieni a influenţat, în mod nefast, stilul de interpretare — naturalist — al unora dintre primii noştri actori.

In cele de mai sus n-am făcut decît să punctăm, şi asta la intervale depărtate, cîteva jaloane în lupta pentru crearea operei naţionale. Istoria acestei lupte e plină de episoade patetice. Nu trebuie să se uite sacrificiile eroice ale unui Gheorghe Ştefănescu, dirijor şi compozitor, în necurmată luptă cu oficialitatea, nici adevărata tragedie a unor mari cîntăreţi, ca Elena Theodorini, Giovani Dumitrescu, Margareta d'Asty, Eufrosina Popescu, Hariclea Darclée, nevoiţi să părăsească ţara pentru a cînta, în lipsa unei scene naţionale, pe scene străine. Este de relevat năstruşnica idee de a se instala opera la Teatrul Naţional împiedicîndu-se astfel cumplit activitatea ambelor scene pînă cînd Alexandru Davila a curmat această situaţie. Şi apoi peregrinările din local în local, orîndurile trecute neînvrednicindu-se să ridice un teatru de operă.

Astăzi, iubitorii de operă se bucură de un teatru spaţios, cu o acustică dintre cele mai bune care aminteşte de vechiul Teatru Naţional, distrus de hoardele naziste în retragere.

Ca un omagiu adus celor care s-au străduit pentru ca opera romînă să existe, puterea populară cinsteşte pe aceşti pionieri cu pensii speciale — pensii de „fondator".

Ioan MASSOFF

CONTINUARI DIN PAGINA 1-A

Brigada sondei 1 G.

trei lame poartă „o mare vină" pentru faptul că nu aţi „respectat" viteza de foraj şi consumurile planificate.

— Şi aşa şi este. Credeţi că sondorii din schimburile conduse de Gheorghe Bălălău şi Ion Iarca ar fi putut obţine viteze de foraj de sută la sută mai mari decît cele prevăzute, dacă nu am fi folosit turbina ?

— Dar 4 L d-ul ?

— Deşi sînt încă tînăr, lucrez de mulţi ani la forarea sondelor de petrol. Am săpat multe sonde, folosind diverse tipuri de instalaţii şi mai ales utilizînd turbina. Spun însă sincer că cu o astfel de instalaţie încă n-am lucrat. Motoarele şi pompele sînt foarte puternice şi funcţionează „ceas", aşa că debitul şi presiunea noroiului sînt în permanenţă cele necesare forajului cu turbina. Comenzile pneumatice dirijate de sondorul şef de la pupitrul său prin simplă manevrare de manete şi butoane, asigură executarea cu promptitudine a tuturor operaţiilor, iar aparatele de înregistrare şi control permit să se cunoască şi să se corecteze cu fiece clipă regimul tehnologic de foraj.

★

Am părăsit sonda 1 G. din cadrul sectorului de foraj Berca, cu părerea de rău pe care o resimţi de obicei cînd te despărţi de cineva şi ceva pe care le îndrăgeşti. Carnetul îmi era plin cu însemnări. Şi totuşi parcă nici n-aş fi avut nevoie de el. Insemnările mi-au rămas adînc întipărite în minte. Cine îi cunoaşte pe sondorii din brigada comunistului Alexandru Marcu, cine vede impunătoarea şi moderna instalaţie 4. L.d. cu care ei lucrează şi mai ales cine face cunoştinţă cu realizările harnicului colectiv de muncă de la sonda 1 G, fără îndoială că va regreta că nu posedă penelul unui maestru sau pana unui poet sau scriitor spre a imortaliza aspecte din activitatea rodnică pe care o desfăşoară aceşti petrolişti alături de oamenii muncii din fiecare sector de activitate, pentru desăvîrşirea construcţiei măreţului edificiu a socialismului în patria noastră.

I. ILIEŞ

55 de ani pe scenă

Ingădui-mi-se să dau tuturor colegilor mei mai tineri...

★

Am consacrat o parte importantă a convorbirii noastre, rolurilor interpretate de maestrul Storin în strălucita sa carieră. Mai întîi am stabilit o cifră globală : peste 300 de roluri jucate în aceşti 55 de ani de teatru. Şi dintre acestea, Manasse de peste 200 de ori, iar Regele Lear numai pînă în prezent, pe scena Teatrului Naţional „I. L. Caragiale", de 103 ori...

Dintre toate rolurile susţinute la Teatrul Naţional, apoi în compania Al. Davila, în compania Storin-Marioara Voiculescu, în compania Bulandra-Manolescu-Maximilian-Storin şi apoi din nou la Teatrul Naţional, cum ar fi putut interlocutorul nostru să fixeze „pe cele mai mari şi mai interesante din carieră", aşa cum îi solicitasem, — cînd şi de fiecare dată îşi mai amintea de unul şi încă de unul. Concluzia la care am ajuns este că le-a îndrăgit în egală măsură pe toate şi s-a dăruit cu aceeaşi impresionantă pasiune şi talent tuturor personajelor mari sau mici cărora le-a dat viaţă, roluri aparţinînd fie dramaturgiei moderne, fie celei clasice. Dintre ele să amintim totuşi pe cele din piesele „Puterea întunericului", „Stane de piatră", „Domnişoara Nastasia", „Procurorul Haller", „Azilul de noapte", „Mătrăguna", „Don Carlos", „Michel Angelo", „Macbeth"...

Trecînd în revistă piese şi roluri, maestrul G. Storin şi-a amintit de colegi şi de prieteni.

— Am apreciat şi am iubit întotdeauna artistul şi omul, — artistul şi omul adevărat, pe actorul care se căznea (da, da, acesta este termenul) să se realizeze, să-şi împlinească misiunea nobilă de artist şi de cetăţean în cel mai înalt înţeles al cuvîntului. (Şi iarăşi îmi permit să recomand din inimă tinerilor mei colegi să tindă tot mai mult spre aceste mari năzuinţi). Am îndrăgit şi m-am apropiat sufleteşte de Petre Liciu, de Nicolae Soreanu, de Aristide Demetriade, de Tony Bulandra, de V. Maximilian şi de alţii.

Pe Tony Bulandra l-am admirat încă de pe cînd era în Conservator. Cu mulţi ani după aceea, cînd ne-am unit forţele la conducerea companiei Bulandra-Manolescu-Maximilian-Storin, — o asociaţie în care a primat întotdeauna interesele colectivului, dorinţa vie pentru promovarea unor cadre tinere şi talentate — lui Tony, deşi era mai în vîrstă decît mine, îi plăcea să-mi spună „tată", iar eu lui „fiule". Şi astfel ne-am spus pînă a închis ochii pentru totdeauna. Acum, cînd mă întîlnesc cu soţia lui, marea artistă Lucia Sturdza Bulandra, îmi spune şi ea tot „tată" şi uneori chiar „tăticule"... Dinse şi cu mine, şi ca de altfel toţi slujitorii, ceva, ceva mai... vîrstnici, avem marea bucurie că ni se oferă posibilitatea să ne închinăm mai departe forţele, cunoştinţele şi experienţa, teatrului nou, realist-socialist, în plină ascensiune. Imi aduc aminte cu stringere de inimă şi cu revoltă cît aveau de suferit marii actori ai trecutului — Vasile Leonescu, Al. Caropol sau Iancu Niculescu, de pildă, — pensionaţi cu de-a sila şi îndepărtaţi din teatru în plină vigoare, la o vîrstă cînd ar mai fi putut mulţi ani să joace, numai şi numai pentru a se face loc celor neînzestraţi.

Multe lucruri, deosebit de interesante, am discutat în continuare cu maestrul Storin. La un moment dat, fiind vorba din nou despre vîrsta actorului, a spus că dacă memoria nu-l părăseşte pe slujitorul scenei, acesta poate foarte bine juca pînă la adînci bătrîneţi. Şi, desigur, ca o demonstraţie practică, privind buna sa memorie, a recitat — lîngă noi nu se afla nici un.., sufleur, — pasaje întregi din „Regele Lear" şi din „Cidul". Apoi a amintit despre noile condiţii de muncă şi de preţuire ale artistului în regimul nostru de democraţie populară, despre misiunea tinerilor artişti „care trebuie să urmeze cu cinste pe marii înaintaşi".

Grija pentru viitorul teatrului romînesc, pentru ridicarea lui pe o treaptă cît mai înaltă, s-a degajat limpede din convorbirea pe care am avut-o cu artistul poporului G. Storin. După cum am înţeles, de asemenea, că actorul care constituie un model de conştiinţă profesională, actorul cu un stil de interpretare cu totul original, bazat pe un joc realist cu mijloace sobre şi cu o dicţiune impecabilă, care a realizat creaţii de neuitat, marele nostru artist G. Storin, are o dorinţă fierbinte: aceea de a sluji încă mulţi ani de aci înainte teatrul nostru, de a contribui cu toate puterile sale la succesul crescînd al artei noi romîneşti.

★

Cincizeci şi cinci de ani de teatru ! Ca un omagiu adus artistului poporului G. Storin, Teatrul Naţional „I. L. Caragiale" va sărbători în noua stagiune pe apreciatul actor pentru întreaga sa activitate artistică.

N. SANDU

Poporul nostru sprijină cu hotărîre politica partidului și guvernului

C. Paraschivescu-Bălăceanu,
președintele Asociației Juriștilor din R.P.R.

La numai o săptămînă după ce poporul nostru a înumărat, cu ocazia marii sărbători naționale de la 23 August, roadele bogate ale străduințe'or sale pentru clădirea unei vieți noi, forul cel mai înalt al puterii de stat s-a întrunit în sesiune extraordinară, pentru ca să examineze situația internațională și politica externă a țării noastre.

Marea Adunare Națională a ascultat raportul tovarășului Gheorghe Gheorghiu-Dej, a dezbătut pe larg acest important document și a adoptat hotărîrile corespunzătoare. Hotărîrea privind conducerea delegației țării noastre la viitoarea sesiune a Adunării Generale a O.N.U. de către tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej constituie expresia voinței țării noastre ca viitoarele dezbateri să se desfășoare la nivel înalt și ca în urma lor să se adopte hotărîri rapide și eficiente.

In centrul dezbaterilor care au avut loc și al hotărîrilor adoptate a stat grija pentru aplicarea și respectarea principiilor coexistenței pașnice. In conformitate cu aceasta, Marea Adunare Națională a acordat o atenție deosebită problemei de căpetenie a vieții internaționale actuale, problema dezarmării. In condițiile actualității internaționale, rezolvarea ei apare ca o necesitate vitală cu un caracter mai urgent azi ca niciodată.

In statul nostru democrat-popular, opinia publică mondială și statele cu care am legat raporturi diplomatice, economice, culturale etc., au găsit întotdeauna un factor consecvent de pace. Urmînd în mod riguros concepția leninistă cu privire la relațiile de bună vecinătate, statul oamenilor muncii a ținut seama de interesele diverselor țări cu care a legat acorduri și printr-o practică legiuită, inspirată din egalitatea părților, interesul reciproc și neamestecul în treburile interne, a înlăturat neîncrederea, a întărit încrederea în semnătura unui stat socialist, iar ideea și lupta pentru coexistență pașnică au păsit spre o nouă dezvoltare.

Așa a acționat întotdeauna statul nostru democrat-popular. Tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej, în Raportul ținut în fața Marii Adunări Naționale, a spus: „Partidul și guvernul nostru consideră că aderarea la principiul negocierilor ca și la celelalte principii ale coexistenței pașnice, trebuie să fie susținută de acțiuni concrete, de inițiative, de o luptă consecventă pentru triumful lor în viața internațională".

Acțiunile întreprinse confirmă pe deplin această atitudine. Aș cita, dintre cele mai recente, propunerile delegației române ce urmează a fi înscrise pe ordinea de zi a apropiatei sesiuni a Adunării Generale a O.N.U., rezolvarea unor litigii financiare cu diverse țări capitaliste, recunoașterea numai în cursul anului 1960 a 14 noi state ce și-au cîștigat independența, încheierea a noi și multilaterale acorduri de schimburi etc. Aceasta este o politică permanentă a țării noastre.

Și de aci înainte noi vom continua să militățm pentru întrecerea cu statele capitaliste pe tărîmul muncii pașnice. Și sîntem convinși că în această întrecere victoria va fi de partea noastră.

Vom cîștiga această întrecere deoarece principiile coexistenței pașnice sînt însușite și aparate de toate popoarele, fiindcă viața le-a dovedit justețea, fiindcă tot mai multe cercuri conducătoare dintr-o serie de state înțeleg să aplice în practică aceste principii pe care le-au și înscris, de altfel, în diferite documente de politică externă și în variate tratate internaționale.

Poporul nostru a păsit și a realizat succese importante pe acest drum al colaborării pașnice, și-a mobilizat toate forțele și solidar cu celelalte state socialiste și cu celelalte țări și forțe dornice de pace, manifestă voința de a zăgăzui și de azi înainte acțiunile agresive ale unor cercuri imperialiste.

Trecerea în revistă a realizărilor economiei bulgare

Corespondență specială din Sofia

Al XIX-lea Tîrg internațional de mostre de la Plovdiv va avea loc în cursul celei de a doua jumătăți a lunii septembrie a.c.

Al XIX-lea Tîrg internațional de mostre de la Plovdiv va prilejui o trecere în revistă a realizărilor economiei bulgare.

La loc de cinste în pavilionul industriei grele și pe suprafețe sub cerul liber vor fi expuse produse ale industriei bulgare de construcții de mașini. Astfel, Uzinele din Sofia, ale căror strunguri se bucură de un foarte bun renume pe piața internațională, vor prezenta un tip nou de strung, C-10 P., modele noi — orizontale, verticale și universale — de freze, de mașini de alezat, etc. Fabrica de la Plevna va expune pe lîngă diverse compresoare și o turbină hidraulică de 1.600 kW. Fabrica de pompe de la Vidin va prezenta o mare varietate de modele, printre care și un model nou, mai ușor, cu flanșe.

Producția de mașini agricole va fi prezentată de cîteva întreprinderi, care vor expune o batoză perfecționată „Dunav 1.100", un tip nou de semănătoare GD 36 cu acțiune combinată — semănat și îngrășat simultan al solului, o semănătoare de legume de tip SON 2,8, o secerătoare LM 5, o cositoare K-I, 4, un tractor de vie TL 30, o presă-colector pentru strîns finul și făcut baloturi de fîn.

Uzinele de aparate electronice din Sofia vor prezenta modele noi de aparate de radio — „Melodia 2", „Melodia 3", „Simfonia", „Turist", aparatul de lux „Armonia".

Roadele șantierelor navale bulgare vor fi prezentate pentru prima oară și aceasta într-un pavilion aparte construit pe insula de pe lacul Tîrgului.

Desigur că pavilionul industriei ușoare și alimentare va fi unul dintre cele mai interesante. Aci noutatea va apare nu în felul mărfurilor, ci în varietatea lor ca modele, desene, colorit, ambalaj și a.m.d. Această varietate va apare la modelele industriei de confecție, de mobile, de produse ale pielăriei și cojocăriei precum și în desenele și coloritul stofelor și postavurilor, ale ambalajelor diverselor produse ale industriei alimentare.

Pentru vizitatorii Tîrgului vor fi de un deosebit interes standurile unde vor fi expuse produsele cooperativelor meșteșugărești bulgare și în special broderiile de stil național (îi și fețe de masă), lucruri croșetate, covoare de Ciprovo, de Cotel și de tip persan, mobilă casnică și de birou, obiecte programate, genți de damă din papură, etc.

Produsele agriculturii bulgare, vor ocupa un spațiu considerabil. Un bogat material fotografic și diverse diagrame vor demonstra progresele obținute de agricultura bulgară în domeniul mecanizării, irigării, luptei cu inamicii plantelor și pomilor fructiferi precum și marile schimbări intervenite în felul de viață al satelor bulgare — electrificare, aprovizionare cu apă, radiodifuziune, cinematografie, construcții de locuințe noi.

In apropiere de Plovdiv, la patru kilometri de Tîrg, va fi organizată o expoziție zootehnică și de păsări domestice la sucursala Gospodăriei agricole de stat — Plovdiv. Aci vor fi demonstrate în mediul lor natural metode strict mecanizate de creștere a animalelor și păsărilor domestice de rasă.

Al XIX-lea Tîrg internațional de mostre de la Plovdiv va constitui pe lîngă o însemnată manifestare a realizărilor Bulgariei și o expresie a voinței poporului bulgar de a avea relații pașnice cu toate popoarele lumii pe bază de egalitate, de drepturi și avantaje reciproce.

Todor POPOV

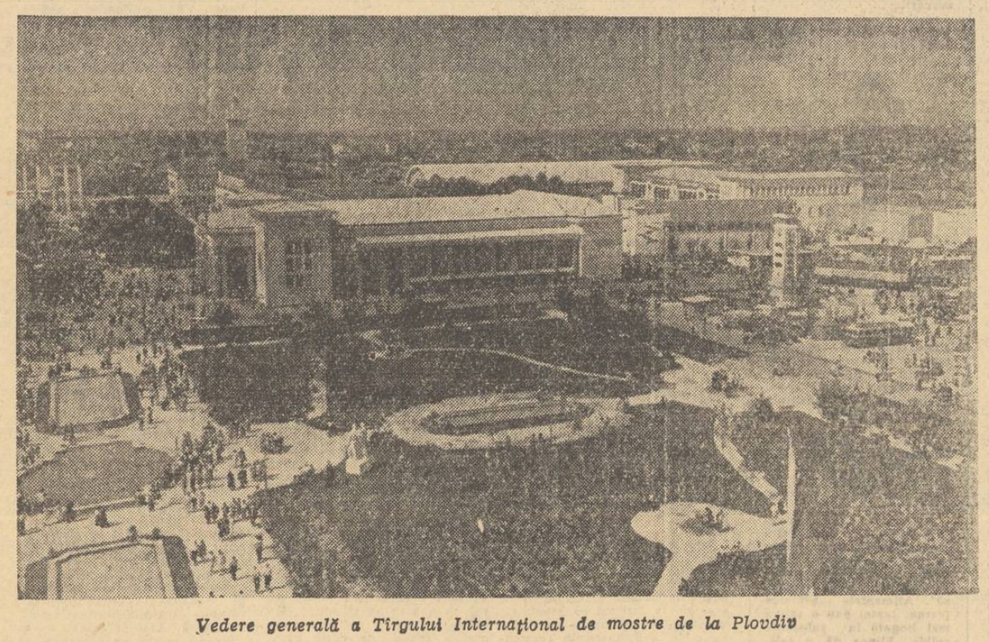

Vedere generală a Tîrgului Internațional de mostre de la Plovdiv

Dezvăluiri și... versiuni oficiale

—„Daily Mail"? Regret, mister, dar nu mai avem nici un exemplar. S-au vîndut toate ziarele...

Chioșcarii londonezi au dat joia trecută de multe ori răspunsul de mai sus. Încă din primele ore ale dimineții publicul a dovedit un interes cu totul neobișnuit pentru acest ziar. L-au citit, nervoși, funcționarii din Foreign Office. L-a citit, enervat, ambasadorul vest-german la Londra. Era în acea zi, în paginile ziarului „Daily Mail", un articol care a stîrnit o adevărată vîlvă. Se dezvăluia faptul că Anglia și Germania occidentală sînt pe cale să încheie un acord militar pentru construirea în comun a unor tipuri de rachete, tancuri și avioane. Ziarul anunța de asemenea că ministrul de război vest-german Strauss va veni la Londra pentru a conferi cu colegul său britanic Watkinson și a semna, după toate probabilitățile, un acord corespunzător.

Știrea, venită pe neașteptate, a avut aproape efectul unei bombe. Trăgînd puțin la o parte cortina care acoperă activitatea mai puțin publică a diplomației occidentale, „Daily Mail" a dezvăluit existența unor tratative ultrasecrete anglo-vestgermane de care — a devenit acum limpede — nu este străină nici recenta vizită la Bonn a premierului Macmillan. Știrea publicată de „Daily Mail" și reluată imediat de Associated Press și de alte agenții a devenit repede cunoscută în alte țări. Ea a dezvăluit că complotul care urmărește dotarea cu arme nucleare a Germaniei occidentale continuă să se desfășoare intens, pe planuri multiple.

Informațiile publicate de ziarul „Daily Mail" au făcut senzație și dintr-un alt motiv. Ele surveneau la puține zile după ce în Germania occidentală a fost dat publicității Memorandumul generalilor — documentul prin care Bundeswehrul vestgerman, condus de ofițeri superiori hitleriști, a cerut dreptul la o înarmare nucleară deplină, masivă, la egalitate de drepturi cu celelalte țări membre ale N.A.T.O. Exprimînd politica revanșardă a guvernului Adenauer, generalii Bundeswehrului au cerut, între altele, contopirea forțelor vestgermane în N.A.T.O., integrarea lor. Ce i-a îndemnat să prezinte o astfel de cerere? Cu toată îngîmfarea, cu tot cinismul lor, ei își dau seama că sînt încă prea slabi ca să poată acționa singuri. De aceea, pentru înfăptuirea planurilor lor agresive, ei caută ajutorul N.A.T.O., la care participă și guvernul vestgerman. Integrarea armatelor din N.A.T.O. ar permite Bundeswehrului să obțină mai mult spațiu de manevră. Integrarea ar da Bundeswehrului o mai mare posibilitate de eșalonare în adîncime a mijloacelor de luptă și auxiliare și ar asigura influența generalilor vestgermani asupra volumului și felului de apărare. Or, tranzacția anglo-vestgermană divulgată de „Daily Mail" înlesnește realizarea tocmai unor asemenea planuri. Sub pretextul promovării ideii ca „membrii vesteuropeni ai N.A.T.O. să creeze o familie europeană a armamentelor, pentru a îmbunătăți eficiența militară a alianței N.A.T.O." (agenția Reuter) se satisface, în realitate, unul dintre deziderateele fundamentale ale Wehrmachtului revanșard.

Devenind, printr-o indiscreție gazetărească, de notorietate publică, tranzacția de armament anglo-vestgermană a stîrnit o vie activitate diplomatică. Un purtător de cuvînt britanic s-a grăbit în primul rînd să declare că „Daily Mail" exagerează. Ministerul de Război al Angliei a dat după aceea publicității un comunicat prin care afirmă, după cum arată agenția France Presse, că „Guvernul britanic nu are intenția de a încheia cu Republica Federală Germană un „acord bilateral exclusiv" asupra producerii în comun a anumitor tipuri de armament". La Bonn un purtător de cuvînt al Ministerului de Război al R.F. Germane a încercat să justifice tranzacția cu Marea Britanie și să arate că ea nu ar trebui să provoace un interes deosebit, afirmînd că experții englezi și vestgermani efectuează doar permanent schimburi de informații în toate domeniile militare...

Un ecou deosebit a avut dezvăluirea din „Daily Mail" în Franța. Unele cercuri oficiale au început să se teamă de faptul că un acord anglo-vestgerman ar putea periclita acea politică care urmărește să asigure Franței o influență mai mare în treburile N.A.T.O. Făcîndu-se ecoul acestor temeri, ziarul „L'Aurore" a scris: „*A reînarma Germania, a o înzestra cu armament atomic complet, dezechilibrează, este adevărat, anumite poziții franceze, dar aceasta riscă să fie mai mult în defavoarea păcii decît în aceea a Franței. Am dori ca prietenii noștri britanici să reflecteze asupra acestui lucru și să nu comită din nou, în situația de astăzi, greșeala gravă pe care au comis-o în 1935 semnînd cu Hitler un acord naval ale cărui consecințe le-au regretat amar ulterior*". Iar ziarul „Paris Jour" a scris că „*Macmillan, premierul Marii Britanii, a dat generalului de Gaulle o lovitură nereglementară care a zguduit construcția Europei urmărită cu răbdare de Franța...*".

Se pare că vîlva la care au dat loc dezvăluirile ziarului „Daily Mail" a avut unele efecte. A fost lansată o versiune oficială conform căreia scopul vizitei lui Strauss în Anglia n-ar fi, la urma urmei, decît participarea lui la festivitățile prilejuite de mitingul aviației de la Farnborough și că convorbirile cu Watkinson n-ar fi decît simple discuții....

Dezvăluirile ziarului britanic demască, odată în plus, caracterul primejdios al politicii revanșarde a guvernului de la Bonn. Ele demonstrează, de asemenea, încă odată, că unele cercuri politice din Occident au uitat lecția aspră a istoriei, au uitat că bîta pe care au pus-o altădată în mîinile lui Hitler s-a întors, pînă la urmă, tot împotriva lor...

U. VĂLUREANU

Realități groenlandeze...

Intr-un articol apărut recent în publicația daneză „Politiken" doctorul Krebs, medicul șef al sanatoriului de tuberculoză din orașul Godthab (Groenlanda) scrie că mortalitatea provocată de tuberculoză în Groenlanda este de 17 ori mai ridicată decît în Danemarca. Marea extindere a tuberculozei se datorează, în primul rînd lipsei de igienă, proastei nutriții, precum și promiscuității din colibele întunecoase unde dormitul se face în comun. Cercetările întreprinse în anul 1951 au arătat că 12—15 la sută din populația Groenlandei este atinsă de tuberculoză și o stîrpire totală a acestui flagel îngrozitor nu va fi posibilă decît atunci cînd condițiile sociale și sanitare se vor schimba radical.

Că situația cu privire la stadiul tuberculozei în Groenlanda este de-a dreptul înspăimîntătoare se poate vedea din faptul că sanatoriul din Godthab, înființat în 1954, a găzduit pînă acum 8—10 la sută din populația țării. Iar la aceasta se mai adaugă numeroși pacienți proveniți din secțiile T.B.C. ale altor spitale groenlandeze. Cele 211 paturi ale sanatoriului sînt ocupate în permanență, ele sînt însă complet insuficiente pentru numărul de cereri.

Spionajul industrial

Intr-o dimineață, pe poarta unei fabrici din regiunea de vest a S.U.A. a pătruns un necunoscut, îmbrăcat în haine modeste, amestecîndu-se printre șirurile de muncitori din primul schimb, el a reușit să intre neobservat, a luat la întîmplare una din fișele de pontaj, a înregistrat-o cu un gest familiar ca și cum i-ar fi aparținut și a pătruns fără să se grăbească într-una din secțiile unde avea loc experimentarea în secret a unui important proces de fabricație.

Necunoscutul a studiat cu atenție detaliile procesului și apoi, părăsind fabrica, a notat cu febrilitate într-un carnet tot ceea ce văzuse. Revista americană „Newsweek", care relatează această întîmplare, întreabă: „**Era oare necunoscutul un spion? Da. Oare spiona el în favoarea Uniunii Sovietice? Nici pomeneală despre așa ceva**". Cine era spionul?

„Spionul industrial de profesie nr. 1"

Reporterul american dezvăluie că era vorba de Almont O. Cumming, „spionul industrial de profesie nr. 1" cum îl denumește el.

Cumming se afla într-o „misiune obișnuită" dată de o companie rivală celeia căreia îi aparținea fabrica respectivă, care vroia să afle unele secrete de fabricație. Atît „Newsweek", cît și alte publicații americane, dezvăluie că spionajul industrial este practicat în S.U.A. pe scară largă, ceea ce dovedește că morala spionajului nu domină numai diplomația americană, ci și viața economică, constituind o trăsătură de unire între una și cealaltă.

„**Faptele arată**, scrie „Newsweek", **că astăzi în industria S.U.A. spionajul industrial se desfășoară pe o scară largă, nemaivăzută în istorie**". Anul trecut, un grup de studenți de la Universitatea Harvard au întreprins o anchetă în rîndurile a 200 de mari conducători de monopoluri și au constatat că 27 la sută dintre ei au recunoscut că aveau cunoștință de numeroase recente cazuri de acțiuni de spionaj industrial desfășurat în industriile lor.

Unul care s-a ars!

A ieșit la iveală că în lupta pe viață și pe moarte dintre ele, monopolurile americane recurg nu numai la spionaj de tipul acțiunii întreprinse de Cumming. Adeseori ele reușesc să atragă, cu salarii grase, pe acei oameni din companiile adverse care dețin secretele cele mai importante. Se citează cazul unui specialist din industria automobilelor care a petrecut primele trei luni după reangajarea sa la una din întreprinderile adverse, nefăcînd nimic altceva în afară de transcrierea planurilor și datelor secrete pe care le cunoștea din serviciul avut anterior. Altul însă, pus într-o situație asemănătoare, s-a ars. Un inginer din industria electronică a fost atras de către o companie adversă, promițîndu-i-se un salariu cu 75 la sută mai mare. Timp de șase luni, el a fost stors de toate informațiile secrete pe care le cunoștea. Apoi a fost dat afară.

„Newsweek" dezvăluie că mulți dintre „spionii industriali de profesie" sînt foști agenți ai F.B.I.-ului sau absolvenți ai școlilor militare de spionaj. Ei se deghizează în muncitori, ingineri, ziariști, funcționari ai poliției etc., adoptînd înfățișarea cea mai convenabilă pătrunderii în întreprinderile adverse. Ei instalează microfoane în birourile respective, înregistrează convorbirile între diferiți factori de răspundere etc.

Prețuri fixe...

Șeful unei agenții de spionaj industrial din California, un anume Harold Lipsit, a arătat că pentru fiecare acțiune de spionaj există prețuri fixe. Inregistrarea unei convorbiri telefonice secrete, de pildă, costă pentru început 500 dolari. Pentru un serviciu continuu de înregistrare a convorbirilor se plătește 200 dolari pe zi. Pentru o acțiune mai îndelungată pe teren, într-o fabrică, se plătește 1500 dolari pe lună. Prețurile sînt mari — explică Lipsit — pentru că acțiunile respective sînt primejdioase și necesită timp.

Iată cum arată „lumea liberă", în însăși sanctuarul său — piața „liberă".

Și propagandiștii ei se mai miră că „morala" acestui mod de viață nu exercită atracție și asupra altor popoare.

Non-cărți și excroci

In ultimul timp, presa americană vorbește tot mai mult despre decăderea literaturii în S.U.A., despre apariția unui nou gen de scriitori. Este vorba, conform relatărilor ziarului „New York Herald Tribune", de ceea ce se numește „non-cărți, scrise de non-autori, pentru non-oameni".

In prezent, conform ziarului „New York Herald Tribune" toate cărțile, nu numai cele ale non-autorilor, sînt scrise și destinate... pentru comerțul la chioșcuri. Ele nu sînt scrise pentru a fi citite, ci pur și simplu pentru... distracție. Cărți ca „Războiul civil în imagini" conțin nu mai puțin de 7.000 clișee, cîntărind... 6 kg. „Omul care cumpără o asemenea carte — scrie ziarul sus amintit — nu are intenția de a o citi, ci numai de a o da mai departe. Omul care o capătă nu o deschide niciodată, ci o pune direct pe etajeră, unde se vede foarte frumos. De fapt, acesta este și scopul pentru care cartea a fost scrisă, să stea acolo, să se prezinte frumos și să flateze nivelul cultural al proprietarului".

In încheierea articolului său, ziarul „New York Herald Tribune" scrie: „Scăderea nivelului spectacolelor pare să atingă toate aspectele activității în America. Noile automobile sînt atît de prost asamblate, încît minerul portierei începe să se desprindă în cea de-a doua săptămînă de folosire. Nu mai există nicăieri mîndria de a face lucrurile în bune condițiuni, ci numai să le faci, să fie plătite, să părăsești orașul înainte ca cei trași pe sfoară să-și dea seama de cele întîmplate. Noi acționăm cu toții ca vînzătorii de terenuri petrolifere imaginare... Nu există o delimitare clară între excroci și cei trași pe sfoară. Noi toți sîntem trași pe sfoară. Și noi toți sîntem excroci".

ȘAPTE SAU ZECE ANI...

De cîtva timp presa americană se ocupă pe larg de rolul pe care ar trebui să-l îndeplinească în viitor trupele O.N.U. care se găsesc provizoriu în Congo. După cum se știe, prezența acestora în Congo este legată strict de misiunea ce le-a fost conferită prin rezoluțiile Consiliului de Securitate în urma agresiunii armate săvîrșite de trupele colonialiste. Iată însă că o serie de cercuri conducătoare din occident se gîndesc la găsirea, mai bine zis la inventarea, unor pretexte care să permită dacă nu permanentizarea, cel puțin prelungirea prezenței trupelor O.N.U. cu încă doi, trei sau chiar mai mulți ani.

Ce se ascunde în spatele unei asemenea intenții nu-l greu de ghicit. Este vorba de găsirea unor noi formule pentru continuarea exploatării poporului congolez. Revista americană „U. S. News and World Report" nu se sfiește să recunoască intențiile monopolurilor nord-americane atunci cînd afirmă: „Acțiunea întreprinsă de O.N.U. în Congo constă probabil în a nu se grăbi, în a cere timp. Efectivele militare ale O.N.U. se așteaptă ca operațiile de menținere a ordinei în țară cu ajutorul forțelor polițienești să dureze luni întregi de acum înainte, poate un an și chiar mai mult, mai înainte ca congolezii să poată fi educați în menținerea ordinei. Oficialități civile din cadrul O.N.U. afirmă, în mod confidențial, că ar putea fi vorba de „Șapte pînă la zece ani", perioadă în cursul căreia Congo va avea nevoie de ajutorul O.N.U."

Nu-i prost planul! Încă șapte — zece ani de ocupație, de exploatare, de sugrumare a independenței Congoului! Cîți bani nu s-ar scoate într-un deceniu...

Dar între dorință și posibilitatea de realizare e o mare distanță. Raportul de forțe pe plan mondial s-a modificat o dată pentru totdeauna în favoarea forțelor care luptă pentru pace și eliberare de sub jugul colonialist. De acest lucru își dau seama tot mai mulți reprezentanți ai cercurilor politice burgheze. Vorbind despre sarcinile pe care le îndeplinesc forțele O.N.U. în Congo, revista „U. S. News and World Report" notează cu o vizibilă amărăciune: „Toată această nouă răspundere a O.N.U. revine organizației internaționale într-un moment în care echilibrul de forțe în cadrul O.N.U. se schimbă cu rapiditate". Mai departe, revista se referă la repercusiunile intrării noilor state africane în O.N.U. precum și la faptul că un număr tot mai mare de state a început să voteze, constant sau periodic, împotriva planurilor colonialiste. In legătură cu aceasta, revista scrie: „Atunci cînd a fost creată O.N.U., în 1945, un bloc unic de membri, care era de departe cel mai mare — 22 dintr-un total de 51 de membri noi — era alcătuit din S.U.A. și din vecinii săi din emisfera occidentală. In prezent, acest echilibru nu mai există... Pînă la sfîrșitul acestui an, membrii O.N.U. reprezentînd statele din Africa, vor depăși numericește pe membrii O.N.U. reprezentînd statele din America, în proporție de 26 la 22. Peste doi ani, Africa va avea aproximativ 34 de state reprezentate în O.N.U."

Firește că în capitalele occidentale fenomenul provoacă o serioasă îngrijorare întrucît apare limpede că S.U.A. și aliații lor nu vor mai dispune de o automată și mai ales docilă majoritate. Timpurile cînd era suficient un semn pentru ca statele sud-americane să voteze orice, au trecut „Delegați ai S.U.A. la O.N.U. — scrie amintita revistă — afirmă în mod confidențial că Statelor Unite au început să le fie greu să cîștige o majoritate de două treimi din numărul total al membrilor O.N.U. atunci cînd se votează unele probleme, așa cum se întîmpla prin 1951... Acum — recunosc aceștia — Statele Unite „trebuie să lupte" pentru a obține majoritatea în anumite probleme".

Cînd se referă la „anumite probleme" revista citată se gîndește bineînțeles la majorele probleme care stau în fața omenirii: dezarmarea generală și totală, coexistență pașnică, lupta împotriva colonialismului etc., etc. Este vorba adică tocmai de acele probleme în discutarea cărora diplomația occidentală a adoptat deobicei o atitudine contrară intereselor popoarelor.

A merge și astăzi pe aceeași linie este foarte dificil. In viitor însă, a înota împotriva curentului va fi de-a dreptul imposibil. De altfel, tocmai acest „mîine" provoacă febrile dureri de cap diplomaților occidentali formați la școala falită a războiului rece.

Eugen PHOEBUS

DE PRETUTINDENI

INCEPIND din anul 1955, în ținutul munților Swietokrzyskie din regiunea Kielce, au fost descoperite pînă în prezent circa 2.000 de cuptoare care au alcătuit, în primele secole ale erei noastre, unul din cele mai mari centre siderurgice din Europa de atunci. Siderurgiștii din Munții Swietokrzyskie întreținеau în antichitate întinse legături comerciale chiar și cu îndepărtata Romă. La Slupia Nowa, în centrul acestui teritoriu, s-a deschis recent Muzeul siderurgiei antice, unde au fost expuse monete romane descoperite aci, diferite obiecte din metalul produs acum 2.000 de ani, precum și un cuptor vechi.

●

SUME imense au fost cheltuite pînă în prezent pentru prospectarea terenurilor din Australia în vederea descoperirii unor zăcăminte petrolifere. Deocamdată, fără succes. Australia este singurul continent care nu are petrol. Consumul de petrol pe cap de locuitor este mai mare în Australia decît în numeroase state din Europa. Australia își asigură întregul necesar de petrol din import.

●

AUTORITĂȚILE din orașul canadian Trenton au descoperit un „club" — adevărat rod al „modului de viață occidental" — al cărui membri erau exclusiv tineri sub 20 de ani care își duceau activitatea sub lozinca „Urăște-ți părinții" (!). Autoritățile au ajuns să dea de urmele acestui club prin găstrea, în cursul unei razii, a patru fete de 14 ani care dispăreau de acasă. Copilele au declarat că își părăseau casa de cîteva ori pe săptămînă pentru a participa la întrunirile „clubului" în cadrul cărora fiecare membru trebuia să relateze de ce își urăște părinții...

●

FILOLOGII care se ocupă cu studierea limbilor africane, apreciază că numărul limbilor și graiurilor vorbite pe continentul Africii se ridică la aproximativ șapte sute. Cea mai răspîndită din ele este limba suahili, vorbită de circa 20 milioane de oameni. In rest sînt puține limbile și graiurile vorbite de peste 100.000 de oameni.

●

CONFORM unui calcul făcut de revista sovietică „Nauka i Jizni" (Știința și viața) produsul fiecărui minut din timpul de lucru al tuturor oamenilor muncii din U.R.S.S. luați la un loc, valorează 500 milioane de ruble.

●

IN ANGLIA crește permanent numărul celor care ajung la închisoare din cauza că nu achită la timp ratele pentru bunurile cumpărate cu plata în rate. Astfel, în timp ce în anul 1957 în închisorile britanice se aflau 2.148 asemenea delicvenți, numărul lor s-a ridicat în anul trecut, la 4.821.

●

DUPĂ aprecierea unor specialiști, în Europa trăiesc în prezent 94.000 de perechi de berze. Pe baza cercetărilor întreprinse, aceiași specialiști au constatat că numărul acestor păsări este, în ultimii 25 de ani, în vertiginoasă scădere pe continentul nostru, în special în regiunile sale nord-vestice.

●

IVAN LAMAIEV, în vîrstă de 50 ani, și-a dedicat viața vînătoarei de șerpi. El a străbătut deșerturile Kara-Kum și Kizil-Kum de foarte multe ori, vînînd șerpi cobra, vipere și vipera libetină, care sînt expuse în grădinile zoologice din U.R.S.S.

Pînă în prezent, Ivan Lamaiev are la activul său peste 4.000 șerpi vînați.

●

MISTER WEBSTER, proprietarul unui mare hotel din New-York avea în serviciul său un om în etate care umbla toată ziua cu o mutră de înmormîntare. Intr-o zi, în bună dispoziție, Mr. Webster, bătîndu-l pe umăr pe angajatul său, îi spuse: Keep smiling! Nu te-ntrista. Intr-o zi, cine știe, o să vină și șansa dumitale. Chiar eu am început ca servitor. Acum sînt proprietarul unui hotel. Aceasta-i America!

Servitorul îl ascultă melancolic și răspunde:

In regulă, șefule! Dar uitați-vă la mine. Am început ca proprietar de hotel. Astăzi sînt servitor. Aceasta-i America!

●

INCHIPUIȚI-VĂ un sul de hîrtie de 4,2 m. lărgime și 651 km. lungime, adică atît cît măsoară distanța dintre Moscova și Leningrad. Aceasta este producția zilnică a bandei de fabricat hîrtie de ziar recent pusă în funcțiune la combinatul din Krasnoiarsk. Producția mașinii instalată la acest combinat e de 500 m. pe minut.

●

INSTITUTUL de literatură rusă al Academiei de Științe din U.R.S.S. editează operele lui Turgheniev în 28 volume. Această ediție academică va cuprinde, pentru prima dată, toată corespondența marelui scriitor rus, primele redactări și toate versiunile operelor sale cît și bucăți neterminate inedite. Fotocopiile scrisorilor lui Turgheniev au fost primite din Anglia, Japonia, Austria, R. D. Germană. De la Paris au sosit de curînd microfilme ale manuscriselor „Părinți și copii", „Doi prieteni", „Fantome", „Iacob Pasciukov" etc.

●

POLIȚIA britanică e obișnuită să primească telefoane anunțîn-i fapte din cele mai năstrușnice. Cînd prin firul telefonului a răsunat glasul femeii Sunders care anunța că „a găsit un leopard în parcela din grădină semănată cu revent (plantă medicinală)", agentul de serviciu al poliției din Maidstone, socotind comunicarea ca o simplă glumă, a răspuns: „Leopardul în cauză nu-i oare pisica impestrițată a vecinei?" Spre stupefacția tuturor cînd polițiștii s-au deplasat la fața locului, au găsit în mijlocul răzorului cultivat cu revent un leopard. Capturat, puiul de leopard în vîrstă de 3 luni a fost înapoiat circului de unde „evadase" înainte cu o săptămînă.

Date noi despre populație

Potrivit datelor O.N.U., în anul 1959 sporul natural al populației globului a reprezentat 50 milioane oameni, adică aproximativ cît populația Franței. Așa dar, la începutul anului 1960 populația globului atinge 2.914.000.000 locuitori.

În prezent, populația globului pe diferite continente se prezintă astfel: Africa — 230 milioane locuitori; America de Nord — 256 milioane locuitori; America de Sud — 134 milioane locuitori; Asia — 1.592 milioane locuitori; Europa (fără U.R.S.S.) — 418 milioane locuitori.

Populația Noii-Zeelande era la 31 martie 1960 de cca. 2.371.000 locuitori.

Pudră de toaletă din mase plastice

Noutate pentru cititoarele noastre. A fost elaborat un procedeu de fabricare a pudrei de toaletă din mase plastice (fenol-formaldehidice sau ureoformaldehidice) care prezintă o serie de avantaje față de pudra de toaletă obișnuită din talc și amidon de orez. În primul rînd ea poate fi măcinată cu ușurință pînă la granule foarte mici. Datorită faptului că greutatea sa este de cca. 12 ori mai mică decît a pudrei obișnuite, se reduce corespunzător consumul pentru pudrare. Pudra din mase plastice încorporează ușor adaosurile care se introduc în pudra obișnuită de toaletă, de exemplu agenții de gresare și de parfumare, vitaminele, hormonii, coloranții. Ea are o absorbție mai bună a grăsimilor și a apei, intră mai ușor în piele și nu suferă modificări chimice sau biologice.

Un alt sortiment de pudră îți constituie pudra de corp care conține o rășină schimbătoare de ioni. Aceasta are o capacitate bună de absorbție a substanțelor toxice și a produselor de descompunere a pielei. Ea poate fi germicidă și fungicidă, distrugînd bacteriile sau ciupercile de pe piele.

Combaterea mușteloc cu ajutorul electricității

Cred că aveți cu toții groază de muște. De nesuferit sînt însă și majoritatea mijloacelor folosite pentru combaterea lor. În special insecticidele aplicate continuu în încăperi închise sînt cît se poate de neplăcute.

O metodă deosebită pentru combaterea muștelor este folosirea electricității. În acest scop, ferestrele și ușile încăperilor sînt prevăzute cu rame din împletituri de sîrmă prin care trece un curent electric slab. Acest curent omoară muștele, dar nu este primejdios pentru oameni și animale domestice. Se pot folosi drept capcane electrice și niște apărătoare speciale de lămpi electrice prin care se trimite de asemenea un curent electric slab. Muștele și alte insecte atrase de lumină care se așează pe aceste apărătoare sînt omorîte.

Descoperirea unui mineral rar

Lucrătorii expediției complexe din regiunea rîului Angora, a Universității din Irkutsk, au observat pe rîul Oka din Siberia niște terase fluviale neobișnuite și cu o structură deosebită ceea ce l-a făcut să ia mai multe eșantioane.

În aceste eșantioane de roci a fost descoperită o mare cantitate a celui mai rar mineral — muassanit, care se apropie ca duritate de diamant. Acest mineral a fost descoperit pentru prima dată la sfîrșitul secolului trecut de către omul de știință american Muassan în rămășițele unui meteorit și era considerat ca un produs de natură meteorică.

Mai tîrziu, cantități neînsemnate de muassanit au fost descoperite, sub forma unor cristale foarte mici, în platforma Siberiei.

Astăzi, numai în una din probele luate în regiunea amintită — au fost descoperite mai bine de 100 de grăunțe de muassanit. Cea mai mare parte a acestora au o mărime de 0,1 mm unele ajungînd chiar la 0,25 mm. În majoritatea probelor împreună cu muassanitul au fost descoperite și cristale de diamante. Acest lucru a dus la ideea că muassanitul este unul din primele indicii a existenței himberlitelor.

Oamenii de știință presupun că ultima descoperire a muassanitului dau posibilitatea să se afirme că acest mineral nu este de loc de proveniență meteoritică ci de proveniență pămînteasă.

Porumbul - planta belșugului

(Urmare din pag. 1-a)

de 8—9 milioane de tone porumb boabe.

Din făina de porumb se prepară mămăligă, pîine, biscuiți, fulgi de porumb... Doi gastronomi au publicat o carte cuprinzînd 124 rețete diferite de preparate din porumb, dar aceste rețete culinare nu reprezintă decît o mică parte din cele cîteva sute de mîncări din porumb pe care le prepară gospodinele din cele cinci continente...

Porumbul dă nu numai o recoltă care poate atinge 10.000 kg. boabe la hectar, dar și o mare cantitate de tulpini, coceni, frunze, din care nu rămîne nimic nefolosit. Porumbul, uscat sau verde, este cel mai hrănitor aliment pentru animalele care dau carne, grăsime, lapte și ouă. În țara noastră, porumbul, și mai ales porumbul de siloz, trebuie să devină furajul principal în hrănirea animalelor.

Industria cere și ea cît mai mult porumb... Din porumb se fabrică amidon, glucoză, dextrină, spirt, drojdie și uleiuri. Tot din porumb se obțin acetonă, alcool butilic, glicerină, acid lactic și citric. Industria știe să folosească totul din tulpinile uscate, din pănuși sau ciocălăi — atît de bine încît ciocălăii de porumb transformați în furfurol devin în cele din urmă fire de nylon.

Porumb mai mult, dar și porumb mai bun. Oamenii de știință din Institutul de Cercetări pentru Cultura Porumbului se străduiesc să obțină soiuri noi de porumb de mare productivitate, soiuri cu coacere precoce, rezistente la boli, dăunători și secetă. Directivele Congresului al III-lea al P.M.R. le-a dat sarcina să creeze și să răspîndească în producție hibrizii dubli de porumb autohton, mai bine adaptați condițiilor de cultură din țara noastră, mai timpurii și mai rezistenți la secetă și la șiștăvire.

În sfîrșit, ceva de necrezut, dar totuși adevărat: nu se cunoaște pînă astăzi strămoșul porumbului. Unde, cînd și cum o plantă sălbatecă a fost domesticită spre a deveni porumbul pe care-l cunoaștem? Botaniștii, geneticienii, antropologii, arheologii și istoricii n-au găsit încă răspunsul la această întrebare. Porumbul nu este cunoscut în stare sălbatecă. S-ar putea ca după aproape 6.500 ani de cultură, originea lui să se fi pierdut. Între timp, planta a fost domesticită atît de mult încît a devenit incapabilă să se înmulțească singură, fără ajutorul omului. Știuletele de porumb nu-și poate împrăștia singur boabele. Dacă un știulete de porumb cade pe pămînt, toate boabele încolțesc și între zecile de plăntuțe concurența pentru umezeală și hrană este atît de mare încît pînă la urmă toate pier. Soarta porumbului este legată deci pentru totdeauna de om.

Tuaregii

În partea centrală a pustiului Sahara se înalță podișul Ahaggar — o regiune lipsită aproape complet de vegetație. Rar, chiar foarte rar, se întîlnesc mărăcinișuri și o iarbă sărăcăcioasă care amintește de rogoz. Aici domină gnaisurile, granitele și rocile vulcanice. Se întîlnesc de asemenea puternice conuri vulcanice, unele dintre ele avînd o înălțime pînă la 3000 m.

În această împărăție a pietrelor se găsesc numeroase oaze răzlețe, care sînt populate de tuaregi, popor din grupul sudic al berberilor.

Cuvîntul „tuareg" este de origine arabă, deși tuaregii sînt unii dintre primii locuitori ai Saharei, fiind deci mai vechi în aceste regiuni decît arabii. Ei au menținut timp de mai multe secole legături comerciale atît cu țările musulmane (arabe) cît și cu triburile negrilor din Africa centrală și de vest. Numărul tuaregilor se ridică la circa 250.000 de oameni și alcătuiesc populația de bază a Africii franceze de

vest; europenii numără aici doar circa 30.000 oameni.

Tuaregii sînt oameni înalți, puternici și bine făcuți. Culoarea pielii lor este în majoritatea cazurilor albă, deși se întîlnesc și tuaregi cu pielea neagră. Le place să-și vopsească pielea cu culoare indigo, întrucît ei consideră că aceasta protejează corpul de razele toride ale soarelui. Părul și ochii tuaregilor sînt de obicei negri, dar se găsesc și tuaregi blonzi cu ochii albaștri.

Tuaregii pot fi foarte bine numiți „regii pustiului", ocupația lor de bază este păstoritul nomad. Ei deservesc de asemenea o bună parte din transport prin pustiul Saharei, caravanele lor de cămile brăzdînd întinderile nesfîrșite de nisip și piatră. E uimitor cît de bine se orientează tuaregii prin pustiu: ziua, ei găsesc drumul ghidîndu-se după repere pe care numai ei le cunosc și le observă, iar noaptea se orientează după stele.

Doar o parte neînsemnată a tuaregilor duc o viață stabilă și se ocupă cu agricultura în oaze, cultivînd grîu, mei, precum și unele legume. Meseriașii tuaregi asigură nomazilor arme reci (săbii, pumnale, buzdugane etc.) și de piele și încălțăminte, vase de ceramică, îmbrăcăminte de lînă etc.

Ca îmbrăcăminte, bărbații poartă o cămașe lungă, șalvari voluminoși, iar femeile rochii-cămașe. Deși sînt islamici totuși femeile tuaregе nu-și acoperă fața; bărbații, dimpotrivă, își acoperă bine capul cu o broboadă așa încît li se văd numai ochii. Această broboadă constituie trăsătura cea mai caracteristică a îmbrăcămintii bărbătești. Ea este cusută din 6 fîșii înguste de pînză de bumbac. Lungimea acestor fîșii variază între 5 și 10 metri. Este interesant de remarcat că reprezentanții păturii avute a tuaregilor poartă broboade de culoare neagră, pe cînd cei săraci își învelesc capul cu broboade albe. Tuaregii nu-și leapădă broboada nici în timpul somnului. Foarte rar ei s-o desfășoară și numai atunci poate fi observată o foarte interesantă particularitate: bărbații au părul lung.

Curios e faptul că majoratul băieților — o adevărată sărbătoare în familie — este marcat tocmai prin înfășurarea broboadei.

Tuaregii au numeroase obiceiuri, pe care nu le întîlnim la alte popoare. Astfel, cînd se întîlnesc între ei, în loc să-și strîngă mîinile își freacă palmele unul altuia.

Tuaregii au o singură soție, iar femeile în general se bucură de drepturi egale cu ale bărbaților. Dar această egalitate nu este rezultatul pătrunderii civilizației, ci o rămășiță a matriarhatului. De remarcat că la tuaregi relațiile de producție sînt cele feudale.

Tuaregii sînt un popor primitor și bun. Călătorii menționează că tuaregii nomazi sînt totdeauna gata să-și împartă sărăcăcioasele lor rezerve de apă cu necunoscuți, în care ei văd prieteni. Acești locuitori ai pustiului au o cultură străveche. Ei și-au creat chiar o scriere a lor numită tifinag care se remarcă prin aceea că poate fi scrisă atît de la dreapta spre stînga, cît și de la stînga spre dreapta și chiar de sus în jos sau de jos în sus. În perioada actuală această scriere iese treptat din uz, tuaregii folosind tot mai mult scrierea arabă (în special musulmanii și vîrfurile feudale).

Dragostea de libertate și spiritul de independență este o caracteristică de bază a acestui popor de nomazi. Tuaregii s-au opus cu hotărîre acțiunii de înrobire întreprinse de francezi. Astfel, după primul război mondial, unul dintre șefii lor de trib din sudul Saharei, pe nume Koassen, a organizat un detașament de partizani, l-a înarmat cu arme capturate și a început lupta împotriva colonizatorilor. În cele din urmă acest detașament a fost înfrînt, dar lupta tuaregilor a continuat. Numai așa se explică faptul că unele dintre triburi au fost cucerite de colonialiști abia în cel de-al patrulea deceniu al secolului nostru.

În perioada actuală tuaregii se găsesc într-o situație foarte grea. Imperialiștii francezi îi exploatează la transportul cu caravanele, îi silesc să servească în trupele coloniale. Tuaregii sînt prada malariei, dizenteriei și bolilor de stomac. Aceasta pentrucă în multe oaze, unde trăiesc tuaregii, nu există spitale și în general nici un fel de asistență medicală.

Purtătorii „civilizației" capitaliste nu vor reuși să învingă dorința acestui popor nomad de a trăi în pace și libertate. Și fără îndoială că tuare-

gii, ca și toate popoarele Africii de altfel, se vor elibera definitiv de povara grea a colonialismului, avîntul luptei pentru independență a tuturor popoarelor africane intensificîndu-se pe zi ce trece.

Nu este departe vremea cînd întregul continent african, acest „uriaș adormit" va fi cu totul liber de crudul jug colonial.

I. S. GRUESCU

„Menajeriile"

(Urmare din pag. 1-a)

pielea scărpinîndu-se. Credea că e vorba de nervi, cînd era pur și simplu vorba de purici. Asta trebuie să fie!

Deabia cînd am luat loc pe scaun am constatat că, de la parterul unde diagnosticasem atît de savant pricina scărpinatului, reputația subsemnatului urcase cele opt etaje extinzîndu-se și la alte varietăți ale regnului animal. Fusesem așadar chemat să mă pronunț în cazul delicat ce privea „persoana" unui miel. Da, al unui miel, viu și natural, de sex masculin, descendentul nenorocit al unor părinți ingrați, care păsteau undeva într-o poiană prahoveană, ignorînd drama odraslei surghiunite într-un vîrf de clădire modernă.

Am izbucnit în rîs. Auzi dumneata, un miel la al optulea!

— Și-l aveți de mult, doamnă?

— De vreo zece zile.

— Și unde-l țineți?

— Pe terasă.

— Și ce are?

— Nu știu. Tînjește, nu mănîncă, nu bea, nu se mai joacă...

Am aruncat o privire spre domiciliul aerian al bietului patruped. Într-un spațiu cît o ladă se concentraseră orizonturile rustice și lumea vegetală a puiului de oaie. Risipite, foi de salată, smocuri de troscot, crengi de salcîm, aveau menirea să sugereze micului exilat familiarul decor al locului de baștină. Zăcea într-un colț, încovrigat și trist, însensibil la bunătățile din jur, la mîngîierea doamnei ce și-a descoperit într-o zi o irezistibilă pasiune pentru mieluței.

— Vedeți cum nu se mișcă! — scînci dureros amfitrioana. Ce are?

— Habar n-am... Cred că îi lipsește spațiul...

— L-am lăsat pînă ieri să se plimbe în toate camerele... Cînd l-am adus era vesel și sburdalnic. Mi-a păscut un covor, care nici măcar nu era verde. Nu l-am certat pentru stricăciuni, ghivece cu cactuși sfărîmate, cărți rupte, plus necuviințele care sînt în natura unui mieluțel fără minte și fără educație... Și deodată, din senin, s-a pus în greva foamei. Ce crezi dumneata, că doar te pricepi?

— Stimată doamnă, din nefericire nu mă pricep decît la cîini care se scarpină. Poate nu-i convine singurătatea, altitudinea, cimentul terasei. Poate nu-i convine radioul (nu uitați, că din moși strămoși singurul lui instrument muzical este fluierul), poate e predispus la amețeală... Cine e în stare să știe de ce suferă un boț de carne și lînă, smuls din cadrul lui firesc și pus să-și întocmească o viață nouă între sofale, pian, tablouri suprarealiste, frigidere și o bucățică de terasă presărată cu cîteva frunze de salată? Sfatul meu e să-l redați părinților, păsunii, locului său natural.

— Dar mi-e greu să mă despart de el! Mi-e drag... Vroiam să-l cresc pînă o ajunge berbec, apoi să-l însor cu o oaie de rasă care o să fete...

— Bună ziua, doamnă. Nu există, ca să-l păstrați, decît o singură soluție.

— Care?

— Să-l împăiați.

— Ba mai bine îl tai, se oțări cucoana.

— A dracului femeie! Mă mir că nu i-a adus și oaia pe terasă, se scandaliză vecinul.

Dar aceasta nu-i singura curiozitate tăinuită în culisele unui imobil modern. Am avut prilejul să adaug la tabloul vietăților animale, ospitalizate discret între zidurile de beton și multe alte felurite exemplare. Cameleoni, lăsați să se cațere pe draperii, de la care împrumutau miraculos, culoarea; maimuțe și papagali, ca să nu pomenim banalii peștișori japonezi, ce-și tîrăsc trena diafană în cutiile de sticlă.

Am descoperit cîndva, într-o casă unde venisem întîia dată, o dihanie mai surprinzătoare. În cada camerei de baie se lăfăia, în beatitudinea condițiilor lui tropicale, în elementul căldut, un crocodil. De talie frumușică — peste un metru. Altă pasiune feminină. Tînăr. Nu împlinise un an. Cînd a fost adus, nu era nici pe jumătate. Crescuse apreciabil, hrănit cu bucățele de carne crudă, lacom, căscînd la ora mesei un bot plin de dințișori ca o dublă țesală.

Gazda mi-a arătat, nu fără mîndrie, un deget în care jivina își imprimase într-o clipă de afecțiune colțișorii ascuțiți.

— Dar cînd vă îmbăiați, cum procedați?

— Nu-l deranjăm, ne îmbăiem în altă parte, la socri.

— Și dacă mai crește de nu mai încape în cadă?

— Mai este pînă atunci.

— Și ce sentimente vă leagă de dobitocul ăsta trîndav și slut?

— Vai, domnule, e foarte drăguț și decorativ.

M-am gîndit că în putina asta spațioasă, mai decorativ ar fi fost o pereche de copii rumeni și guroși, care la o adîncă ar fi cedat un locșor și părinților, nevoiți să se adreseze cînd li se face a duș, socrilor.

— Bine te-ai gîndit, tovarășe reporter. Ptiu! Crocodil îi trebuia!

— Și încă o curiozitate. Acum cîțiva ani, locatarii unui bloc de pe Bulevardul Republicii au constatat că de la o vreme vastul imobil era bîntuit de un miros suspect. De unde emana? Cercetările n-au dat nici un rezultat și fără o indiscreție nici nu s-ar fi aflat că sursa lui era subsolul impozantului imobil. Acolo, un ingenios iaurgiu adăpostise o mică turmă de oi. Ca să aibă lapte la îndemînă, pentru specialitatea ce-i făcuse, e drept, o meritată faimă în cartier. Dacă istețul negustor ar fi avut prevederea să camufleze duhnirile supărătoare ale pensionarelor sale, stropindu-le bunăoară în fiece zi cu apă de colonie sau cu zeamă de varză — mirosuri încetățenite în blocuri — niciodată nu s-ar fi descoperit taina subsolului. Ei, ce zici? Nu-i așa că episoadele astea meritau să fie cuprinse în satira scenaristului?

— Cu vîrf și îndesat, rosti cu năduf vecinul, aruncînd o privire admirativă fațadei chipeșe a blocului pe balcoanele căruia fluturau, printre glastrele de mușcate și de oleandri, ca un pavoaz de vapor, chiloți și cămășuțe multicolore.

F. BRUNEA—FOX

Mersul pe jos este folositor

Multă vreme, în îndelungata sa istorie, omul nu a cunoscut un alt mijloc de a se deplasa de la un loc la altul, decît mersul pe jos.

El a ajuns să străbată distanțe care sînt astăzi de neconceput

De cîte ori însă nu socotim că ne este mai comod și — în mod greșit — mai puțin obositor să așteptăm tramvaiul sau autobuzul 10 sau 15 minute pentru a parcurge o distanță pe care pe jos o facem în timpul de așteptare sau chiar mai puțin.

Avantajele pe care ni le pun la dispoziție mijloacele moderne de transport ne-au făcut să devenim mai sedentari, mai leneși la mers.

Mersul pe jos, care constituie de fapt un sport, reprezintă în același timp un mijloc excelent de a ne păstra echilibrul fizic și psihic, pentru a obține un randament sporit în activitatea noastră.

A desconsidera efectele bune pe care le are mersul pe jos asupra organismului, este o mare greșeală.

Ferindu-ne să mergem pe jos mai mult, fie din comoditate, fie din dorința de a nu ne obosi, constatăm că după un timp articulațiile încep să-și piardă din mobilitatea lor, apar varicele, mușchii membrelor inferioare încep să se subțieze sau, de la o anumită vîrstă, sînt înlocuiți cu grăsime, apare reumatismul cronic.

Practicarea regulată a mersului face să nu apară asemenea tulburări și chiar le face să dispară cînd reluăm obiceiul mersului pe jos.

Mersul pe jos, pentru a fi folositor organismului, trebuie făcut însă după anumite reguli. În primul rînd mersul trebuie să fie făcut într-o cadență mai vie, nu un mers agale; distanțele parcurse trebuie lungite treptat pentru a nu duce la apariția unei oboseli intense, palpitații.

De la mersul pe jos vioi, de acasă la locul de muncă, dacă distanța nu este prea mare, la cel făcut spre locurile de recreație din oraș, vom ajunge pe nesimțite să facem adevărate marșuri în mijlocul naturii.

Multe din micile noastre suferințe, ca durerile de cap, baionare abdominală, constipație, insomnii, vor dispare pe nesimțite după practicarea sistematică a mersului pe jos.

Mersul pe jos poate fi practicat la toate vîrstele și pe orice anotimp, putînd fi socotit ca unul dintre sporturile cele mai folositoare păstrării unui cît mai îndelungat număr de ani, unei sănătăți înfloritoare.

Dr. D. H.

Acțiunea zgomotului asupra omului

Undele sonore ale muzicii și unele zgomote din natură, ca foșnetul frunzelor, susurul izvoarelor, murmurul pădurii, produc o senzație plăcută percepută au numai de urechi, ci de întreg organismul nostru.

Dar în munca și în viața noastră de fiecare zi nu avem de a face numai cu aceste zgomote, cu efect liniștitor asupra organismului.

Odată cu creșterea traficului feroviar, de autocamioane, autobuze, tramvaie, motocicilete, zgomotul a devenit un produs al acestora, care ne însoțește la locul de muncă, pe stradă, acasă, în timpul somnului.

Cu drept cuvînt se spune că zgomotul a devenit un produs nedorit al zilelor noastre.

Acțiunea zgomotului nu se limitează la suferințele pe care le produce asupra urechii; ea se desfășoară asupra întregului organism.

Trebuie să știm că nu toate zgomotele acționează la fel asupra organismului. Mai periculoase sînt zgomotele cu un timbru mai înalt, ca șuieratul unei sirene, un fluierat ascuțit. De asemenea zgomotele care se produc pe neașteptate sînt mai dăunătoare decît acelea pe care le auzim în mod continuu, deoarece pun organismul în stare de alarmă și provoacă reacții anormale.

Pe baza studiilor făcute privind acțiunea zgomotului asupra organismului, s-a constatat că acestea duc la creșterea trecătoare a tensiunii arteriale, a accelerării bătăilor inimii, la vasoconstricție periferică (albirea și răcirea mîinilor și picioarelor), tulburări în activitatea organelor digestive, o creștere a încordării musculare. Este lesne de înțeles că acțiunea îndelungată a zgomotului poate duce de la simple modificări trecătoare în aceste organe, la deranjarea definitivă a activității acestora, la apariția bolilor. Este drept să existe o mare și variată posibilitate de adaptare a organismului față de zgomote. Cei care locuiesc în preajma stațiilor de cale ferată pot dormi fără să mai fie stingheriți de sosirea, plecarea și manevra trenului în stație, pe cînd o mamă, îngrijorată de sănătatea copilului ei, se trezește din somn la o simplă tresărire a acestuia.

Această posibilitate de adaptare nu trebuie să ducă la atitudini de indiferență față de prezența zgomotului, oriunde s-ar produce el. Trebuie știut că zgomotul influențează în scăderea randamentului atît a muncii fizice, cît și a celei intelectuale; prezența zgomotului din stradă, din locuință, face ca somnul nostru să nu poată fi cu adevărat reconfortant pentru organism.

Împotriva zgomotului trebuie să luptăm cu toții, respectînd toate indicațiile atît de la locul de muncă, de pe stradă sau de la locuință, indicații care duc la diminuarea producerii zgomotului.

Rezultatele eficace obținute în lupta contra zgomotului sînt factori de întărire a sănătății noastre prin asigurarea unei destinderi și odihne absolut necesare menținerii capacității noastre de muncă.

Ce știți despre organismul dv.?

● **DIRECȚIA mișcării oaselor depinde de forma suprafeței articulare, care hotărăște și gradul de libertate a mișcării oaselor articulate. Dacă luăm un corp solid, liber, el posedă 6 „grade de libertate" a mișcării. În articulație, datorită poziției fixe a oaselor, numărul gradelor de libertate nu trece de 3. Exemple de articulații cu 3 grade de mișcări sînt: articulația scapulo-umerală (șold) precum și articulația maxilarului inferior. Celelalte articulații au 1 sau 2 grade de libertate a mișcării.**

● **O FEMEIE care alăptează poate secreta, cu**

ajutorul glandelor mamare, aproape 1300 gr. lapte pe zi.

● **APA introdusă prin alimentație este transportată în tot corpul și este reținută în diferite organe. Rezerva de apă a organismului o constituie mușchii și pielea.**

● **UN OM normal poate absorbi 100—150 gr. de grăsime în 24 de ore cu un coeficient de utilizare de 95—98 la sută.**

● **COMPOZIȚIA salivei este influențată de felul alimentelor și de viteza secreției salivare. Dacă saliva se secretă repede, ea este mai puțin „apoasă". Alimentele proteice (carne, lapte) dau o salivă mai bogată în substanțe solide. Pîinea dă o salivă săracă în substanțe solide. În ce privește cantitatea de salivă, cea mai mare salivație o produce oțetul, lămîia, prafu de carne. Cea mai mică, laptele, pîinea albă și carnea fiartă.**

● **AERUL expirat din plămîni este cu 10-15 grade mai cald decît aerul inspirat, deoarece el se încălzește pe seama căldurii organismului. Datorită acestui fapt, aparatul respirator are un rol important în reglarea temperaturii corporale, putînd elimina o cantitate mare de căldură din organism.**

● **DISTRIBUȚIA sîngelui în organele corpului nu este egală. Organele irigate cel mai intens și în mod permanent sînt creierul, glanda tiroidă, rinichii și ficatul. Restul organelor primesc o cantitate mai mică de sînge care poate varia cu starea lor funcțională. Astfel mușchii primesc mai mult sînge în efortul fizic (alergat, de pildă), stomacul în timpul digestiei etc. Acest mod de distribuție face posibilă o mare economie de sînge în organism.**

MAGAZIN MEDICAL

Cîteva recomandări pentru bolnavii de varice

Dilatația venelor membrelor inferioare, cunoscută în mod obișnuit sub numele de varice, este o boală destul de frecvent întîlnită atît la femei cît și la bărbați.

Prin durerile pe care le produce, prin aspectul său inestetic, cît și prin complicațiile care se pot produce — ulcerul varicos și flebitele — această boală, pe lîngă că este supărătoare, ne pune permanent în primejdie sănătatea.

În rîndurile de față nu ne vom referi la tratamentul medical sau chirurgical al acestei boli, ci vom da numai cîteva sfaturi, care fără pretenție de a vindeca, pot ușura suferințele bolnavului de varice.

Bolnavul de varice, care prin felul meseriei lui trebuie să stea în picioare în timpul lucrului, trebuie să folosească timpul de odihnă ținînd-și picioarele pe un scăunel.

Astfel, copilului nu i se va permite sub nici un motiv să se așeze la masă fără a-și fi spălat mîinile, să se culce seara fără a se spăla pe dinți, pe față, pe corp pînă la brîu și pe picioare. Cel puțin odată pe săptămînă, copilul va trebui să facă baie și să-și spele părul cu apă caldă și săpun. Urmărind zi de zi respectarea acestor reguli de către copii ele vor deveni obișnuințe, de care copilul nu se va mai putea lipsi.

Scopul educației igienice va fi atins de părinți numai atunci cînd aceste obișnuințe vor fi atît de trainice, încît copilul să nu se mai poată așeza la masă, oricît i-ar fi de foame, fără să se fi spălat pe mîini, să nu mai poată adormi, oricît i-ar fi de somn, fără să se fi spălat pe dinți, să aibă o senzație neplăcută dacă a trecut mai mult de o săptămînă și n-a făcut baie, sau nu și-a spălat părul etc.

Am văzut că, pentru formarea obișnuințelor, un rol important îl are felul în care părinții urmăresc în permanență și cer copilului respectarea strictă a regulilor igienice.

Un rol tot atît de mare îl joacă, însă, crearea condițiilor favorabile indeplinirii cerințelor de igienă. Așa, de pildă, acolo unde nu există apă curentă — chiuvete sau baie — părinții trebuie să se amenajeze un lăvabou potrivit staturii copilului, unde acesta să aibă lighean, cană cu apă, săpun, prosop. De asemenea, este necesar ca fiecare copil să aibă obiectele sale personale de igienă: perie de dinți, pieptene, perie de păr și prosop. În afară de faptul că folosirea obiectelor de igienă strict personale este plăcută copilului și, deci, ușurează respectarea regulilor igienice și formarea obișnuințelor respective — acest lucru se impune și pentru a feri copilul de eventualele boli molipsitoare, ce se pot transmite prin folosirea în comun, de mai multi copii, sau de copii și adulți, a acestor obiecte.

Exemplul personal al adulților și, în deosebi, al părinților, constituie, de asemenea, un factor important în formarea obișnuințelor igienice la copii.

Cum va putea oare copilul să-și însușească regulile de igienă personală, dacă, de pildă, tatăl sau mama nu-și spală mîinile înainte de a mînca, nu se spală seara pe dinți, neglijează diferitele cerințe elementare de igienă individuală?

În educația copilului, părinții constituie totdeauna un model și un exemplu. De aceea, și în educarea comportamentului igienic al copilului, părinții trebuie să fie primii care să-i ofere un model și un exemplu asupra felului în care se îndeplinesc și se respectă diferitele reguli de igienă.

Dr. V. P.

Medicul vă sfătuiește

ELLA-TOLY — Constanța: Ne-ar fi interesat în cazul dv. să știm de ce boli ați suferit, dacă ciclul menstrual este normal, dacă aveți copii etc. În orice caz, la vîrsta dv. rezultatele tratamentului se obțin mult mai greu. Masați regiunea respectivă de 2 ori pe zi cu următoarea pomadă: Rp. Foliculină 100.000 U, Vaselină Lanolină a 50 g. Ia care, după avizul medicului care v-a consultat, ați putea asocia pe cale bucală Hipofizan pastile 4 zilnic și Ovarii tot 4 pe zi. Pastilele le luați imediat după încetarea menstruației timp de 20 zile pe lună.

M. N. — Turda: La vîrsta pe care o aveți desigur că se pot obține frumoase rezultate în urma unui tratament bine condus. În coloanele revistei ne-am ocupat pe larg însă de problema regimului alimentar ce poate fi urmat în tendințele de obezitate. Așa că nu vom reveni.

VICTORIA AURELIA — Galați: Cele relatate în scrisoarea dv. sînt perfect adevărate și toate datele respective au fost aduse la cunoștința forurilor în drept, care vor lua măsurile necesare.

Coronarita este o boală a arterelor coronare, artere ce hrănesc inima. Această boală poate fi socotită ca ținînd de bolile de inimă. Tratamentul trebuie întotdeauna urmat sub directa supraveghere medicală. Bolnavul trebuie să evite eforturile fizice, să fie ferit de emoții, supărări etc. Fumatul este interzis cu desăvîrșire. De asemenea bolnavul trebuie să evite pe cît posibil frigul.

PACIENT P: Socotim de datoria noastră să vă sfătuim ca de urgență să vă prezentați la un medic specialist chirurg care pe bază examenului clinic și a examenelor de laborator vă va fixa tratamentul corespunzător.

Nu neglijați. Pînă atunci faceți zilnic băi călduțe de șezut cu mușețel și introduceți după baie cîte un supozitor de spasmoverin.

FLORENTA S. — Roșiori de Vede: Vă mulțumim pentru frumoasele aprecieri în legătură cu „Magazinul medical".

În afara epilării cu depilatorul „Nivea" se mai poate face și o epilație electrică, care este într-adevăr cea mai eficace dar ea nu se poate realiza decît în serviciul de dermatologie de la Spitalul Berceni din București. Ar fi necesar și un consult la un medic specialist endocrinolog.

INTERESANT ȘI UTIL DE ȘTIUT

INSECTICIDUL bine cunoscut după inițialele D.D.T. a fost descoperit în Elveția în anul 1872, fără să i se cunoască acțiunea. Abia în 1941, D.D.T.-ul a fost „descoperit" de un alt cercetător elvețian, care căuta o substanță cu acțiune insecticidă.

În prezent se sintetizează și în țara noastră insecticide cu aceeași acțiune ca a D.D.T.-ului. Folosirea lor a dus la reducerea sau chiar dispariția unor boli (ca tifosul exantematic și malaria) ai căror germeni trec de la omul bolnav la cel sănătos prin intermediul unor insecte (agenți vectori).

SFATURI PENTRU PĂRINȚI

Obișnuiți copiii de mici cu curățenia

Este știut că una din cele mai importante condiții pentru menținerea și întărirea sănătății copilului o constituie igiena lui corporală.

Cum pot contribui părinții ca respectarea regulilor elementare de igienă de către copii să devină obișnuințe, făcînd parte din viața de zi cu zi a copilului și adultului de mai tîrziu?

Iată o întrebare care interesează, desigur, mulți părinți.

Copilul mic trebuie învățat, în primul rînd, cum să execute mișcările necesare. Copiii mici execută, la început cu greutate, mișcările de spălare a mîinilor, de pildă, sau mișcările corecte de spălare a dinților. Părinții trebuie să-i ajute, să le arate în ce fel se fac diferitele mișcări, să-i urmărească zilnic în executarea corectă a acestora. Încetul cu încetul, copiii își vor însuși mișcările, vor căpăta abilitatea necesară.

Mișcările corecte odată însușite de copii, trebuie în permanență repetate, ori de cîte ori se ivesc, pentru a deveni obișnuințe. Cu alte cuvinte, părinții trebuie să-i impună copilului o serie de cerințe igienice, de la care să nu se admită nici o abatere, în nici o ocazie.

Astfel, copilului nu i se va permite sub nici un motiv să se așeze la masă fără a-și fi spălat mîinile, să se culce seara fără a se spăla pe dinți, pe față, pe corp pînă la brîu și pe picioare. Cel puțin odată pe săptămînă, copilul va trebui să facă baie și să-și spele părul cu apă caldă și săpun. Urmărind zi de zi respectarea acestor reguli de către copii ele vor deveni obișnuințe, de care copilul nu se va mai putea lipsi.

Scopul educației igienice va fi atins de părinți numai atunci cînd aceste obișnuințe vor fi atît de trainice, încît copilul să nu se mai poată așeza la

masă, oricît i-ar fi de foame, fără să se fi spălat pe mîini, să nu mai poată adormi, oricît i-ar fi de somn, fără să se fi spălat pe dinți, să aibă o senzație neplăcută dacă a trecut mai mult de o săptămînă și n-a făcut baie, sau nu și-a spălat părul etc.

Am văzut că, pentru formarea obișnuințelor, un rol important îl are felul în care părinții urmăresc în permanență și cer copilului respectarea strictă a regulilor igienice.

Un rol tot atît de mare îl joacă, însă, crearea condițiilor favorabile indeplinirii cerințelor de igienă. Așa, de pildă, acolo unde nu există apă curentă — chiuvete sau baie — părinții trebuie să se amenajeze un lăvabou potrivit staturii copilului, unde acesta să aibă lighean, cană cu apă, săpun, prosop. De asemenea, este necesar ca fiecare copil să aibă obiectele sale personale de igienă: perie de dinți, pieptene, perie de păr și prosop. În afară de faptul că folosirea obiectelor de igienă strict personale este plăcută copilului și, deci, ușurează respectarea regulilor igienice și formarea obișnuințelor respective — acest lucru se impune și pentru a feri copilul de eventualele boli molipsitoare, ce se pot transmite prin folosirea în comun, de mai multi copii, sau de copii și adulți, a acestor obiecte.

Exemplul personal al adulților și, în deosebi, al părinților, constituie, de asemenea, un factor important în formarea obișnuințelor igienice la copii.

Cum va putea oare copilul să-și însușească regulile de igienă personală, dacă, de pildă, tatăl sau mama nu-și spală mîinile înainte de a mînca, nu se spală seara pe dinți, neglijează diferitele cerințe elementare de igienă individuală?

În educația copilului, părinții constituie totdeauna un model și un exemplu. De aceea, și în educarea comportamentului igienic al copilului, părinții trebuie să fie primii care să-i ofere un model și un exemplu asupra felului în care se îndeplinesc și se respectă diferitele reguli de igienă.

Dr. V. P.

Zile de apoteoză olimpică la Roma

CORESPONDENȚE TELEFONICE SPECIALE DE LA TUDOR VORNICU

FILM OLIMPIC

Port-drapelul reprezentativei sovietice a uimit asistența prin forța și dexteritatea cu care a purtat steagul patriei sale — după cum toți sportivii sovietici uimesc prin înalta lor măiestrie.

Pentru prima oară un atlet de culoare (decatlonistul Jaffer Johnson) a purtat drapelul S.U.A. Este și just și firesc, cînd aproape toate succesele sportului american se datoresc acestor splendizi atleți negri.

Marele învingător al Jocurilor Olimpice e prietenia între popoare. Iată-i, într-o prietenească alăturare, pe gimnasta americană Doris Fuchs și pe boxerul sovietic Boris Nikanorov.

Tată-l în stînga, pe cîștigătorul cursei de 5.000 m. plat, neo-zeelandezul Halberg — „omul cu un umăr atrofiat", care în ciuda acestei infirmități (vizibilă și în fotografia noastră), este un atlet cu mari însușiri.

O revelație a actualei Olimpiade este atleta de culoare Wilma Rudolph, care a alergat 100 m. în 11 secunde (record mondial neomologabil) și 200 m. în 23,2 secunde (record olimpic).

Moartea unui ciclist. — În timpul desfășurării curselor cicliste, s-a produs un episod tragic: ciclistul danez K. E. Jensen (pe care-l vedem în clișeul nostru) a încetat din viață din cauza unei insolații (complicată se afirmă cu o doză prea mare de „doping").

Logodnicii la Melbourne, soț și soție la Roma: Tom Connolly și Olga Fikotova.

(Urmare din pag. 1-a)

Mă gîndesc de pildă la bucuria australianului John Konrads, cîștigătorul epuizantei curse de înot de 1500 m. liber. Japonezul Yamanaka, unul din protagoniștii întrecerilor de înot, participant la această probă, al doilea la Jocurile Olimpice de la Melbourne, sosește printre primii la Roma. Ziariștii, în căutare de subiect, i-au așternut numele pe coloane întregi, au povestit tot ce se poate povesti despre el. În ceasurile acelea Konrads făcea, împreună cu sora sa Lisa, o călătorie grea spre Europa. Avionul în care se afla delegația australiană a avut o pană de motor și a trebuit să stea într-un aeroport din golful Persic. Acolo, la aeroport, a aflat John Konrads primele vești despre Yamanaka, principalul lui concurent. Ar fi dat orice ca să se poată antrena un ceas-două. În ultimii ani bătuse recordul mondial și cei mai frumoși ani ai tinereții lui trecuseră la gîndul că trebuie să izbutească cu orice preț să devină campion olimpic. Ar fi fost un lucru uluitor pentru el, care în copilărie fusese bolnav de poliomielită. De urmările acestela se vindecase tocmai înotînd. Și iată că visul lui devenea aproape de nerealizat: un înotător care nu se pregătește zilnic pierde jumătate din tot ceea ce a acumulat în anii de muncă.

Ajunși la Roma, primul drum pe care ar fi vrut să-l facă John de la aeroport ar fi fost acela al bazinului. Nu a reușit, fiindcă în satul olimpic nu l-a rămas timp decît să-și pună valiza pe un pat. A început așa goana după regăsirea formei sportive. N-a reușit pînă la începerea jocurilor, nu a reușit nici pînă în ziua finalei de 400 m. A trebuit să ajungem în ultima zi a întrecerilor de natație, la ultima probă, la cea mai grea și poate cea mai frumoasă. Cu două lungimi de bazin înainte de terminarea cursei, John conduce cu 5 m. pe compatriotul său Murray Rose. Da, Murray Rose: trei medalii la Melbourne, una la Roma și speră să o ciobă și pe a doua. De aceea a atacat, a atacat cu energie, aproape cu disperare. În tribune s-a auzit un murmur. Oare nici de data aceasta John nu va cîștiga?

După terminarea cursei de 800 m. Roger Moens își plînge iluziile pierdute...

Se spune că în apă înotătorul nu aude nimic. Cred că John Konrads a auzit murmurul acela. Brațele lui au început să bată apa și mai puternic și a cîștigat. Medalia de aur. Dar toți cei care cunoșteau istoria vieții lui John s-au gîndit tocmai la ea, la ceea ce a însemnat sportul pentru el.

Cît de mult dorisem cu toții victoria aceasta pentru John Konrads!

★

Roger Moens face parte din altă generație. La alte jocuri, la Tokio, el va putea fi doar spectator, sau să alerge maratonul. De aceea, după ani vitregi, încurcături la clubul din care făcea parte, se înțelege cu federația de atletism a Belgiei și iată-l mai bine pregătit ca oricînd. Sperînd mai mult ca oricînd că va cuceri medalia de aur a și spus: *„Ca să fiu învins, adversarul meu va trebui să fie foarte puternic"*. Ne-am gîndit cine ar putea fi: Kerr, Schmidt? Nu, Moens trebuie să cîștige. Nu este el recordmenul mondial al probei, nu are el un finiș extraordinar? Și totuși Roger a plerdut în ultima clipă. Vlăguit, fără putere, abia a putut să ajungă la bazinul din capătul stadionului. Și-a prins capul între mîini, s-a ghemuit și în timp ce mii de oameni îl aplaudau pe necunoscutul venit din capătul lumii, pe neo-zeelandezul Snell, care cîștigase, Roger Moens își sfîrșea cariera de atlet. Pentru el titlurile se terminaseră. Dorise o medalie de aur, o avea numai pe cea de argint.

★

Astfel de drame sînt ades trăite pe stadion. Dar spuse sau auzite aci au un sens și mai profund. Vilma Rudolph, negresa din echipa americană, care a cucerit primul loc la 100 și 200 m. cu atîta ușurință, este subiectul unui reportaj. Stilul ei de alergare este o încîntare, ușurința cu care se deplasează în cursă, cînd adversarele ei par să stea pe loc, l-au făcut pe ziariști să o întrebe dacă poate să explice stilul ei de alergare. Vilma Rudolph a rămas o clipă pe gînduri. Pînă atunci fusese plină de vole bună, glumise și rămăsese foarte îngîndurată cînd a fost întrebată dacă se va căsători cu Norton. Acum însă, pe fața ei se citea cu totul altceva.

— Eu sînt a 17-a din 19 copii. De la cea mai fragedă vîrstă a trebuit să alerg repede, ca să ajung să am un loc la masă. Era extrem de important pentru mine...

Alte întrebări nu i s-au mai pus în după amiaza aceea...

★

Povestea renumitului schifist sovietic Ivanov, victoria lui pe lacul Albano, este și ea foarte comentată. Am să o redau în cîteva cuvinte. A fost mai întîi victoria de la Melbourne. Pe atunci avea 18 ani. Nimeni nu mai auzise de el. Au trecut de atunci 4 ani. Rezultatele lui au fost, în acest răgaz, excepționale, alte ori mai slabe. În lumea canotajului se răspîndise svonul că Ivanov este îndrăgostit și sentimentul acesta duce la lungi plimbări pe apă, influențează moralul schifistului. După victoria de la Roma, ziariștii îndrăzneți l-au chestionat și despre această problemă. Fericit că cîștigase a doua medalie de aur, Ivanov a răspuns rîzînd:

— Da, am fost îndrăgostit prea tare de canotaj și făceam prea mult antrenament. Cu anii omul se mai potolește.

Ce se va întîmpla la Tokio, cînd Ivanov va împlini 26 de ani?

Momentul Iolanda Balaș

(Urmare din pag. 1-a)

Toamna, cu ziua ei ploioasă, a fost și mai puțin prietenă cu Iolanda. Cînd am urcat în tribună ne gîndeam cu grijă la impermeabilul ei, la pista proastă măcinată de cuiele atîtor atlete înaintea ei și ne gîndeam la emoțiile ei. Pentrucă, oricît ar fi vrut ea să le alunge, au urmărit-o iar atletele au venit acolo în stinga marelui stadion olimpic. S-au furișat lîngă ea, nu i-au dat pace deloc.

Pentru cine o cunoaște pe Iolanda Balaș sentimentele acestea sînt ușor de ghicit. Deși, de data aceasta a fost mai calmă ca oricînd, a fost cea mai puțin pretențioasă în tot concursul, a luptat cum n-a făcut-o vreodată pînă atunci. Și mai ales la înălțimile mai mici, în timpul forfotei, cînd nu mai știi cine a trecut și cine nu a trecut. Acum se pare că ar fi putut să renunțe să sară la 1,68, dar în timpul întrecerii singurul gînd era să treacă, să treacă înaintea celorlalte. Ceea ce s-a și întîmplat. Iar deodată, după 1,71 m. a rămas aproape singură. La 1,73 m. a fost punctul culminant al luptei cu adversarele ei cele mai puternice, poloneza Jozwiakowska, engleza Shirley și sovietica Dolia. O săritură, prima încercare la această înălțime și le-a învins.

Mai rămînea înălțimea, lupta cu centimetrii. A urmat o pauză și apoi actul al doilea al piesei a început. Și de data aceasta victoria a fost de partea Iolandei: de trei ori recordul olimpic a fost bătut. Crainicul nici nu apuca să anunțe un nou record, că Iolanda îl întrecea din nou. A fost unul din cele mai frumoase momente ale jocurilor. Mai rămînea să se întreacă pe sine, să bată propriul ei record mondial. Dar nu a mai fost posibil. Obosea și-a spus cuvîntul. Atleta cu tricoul roșu, cu tricolorul pe piept, devenea campioană a Jocurilor Olimpice, campioana întrecerilor feminine.

Sutele de reflectoare scăldau în lumină noaptea de toamnă romană. În afară de ele, o singură lumină pe stadion: flacăra olimpică. Pe podium, cîștigătoarea Medaliei de Aur la săritura în înălțime privea fericită cum pe catargul din dreptul flacării, steagul tricolor urca încet. În picioare, zeci de mii de spectatori se bucurau și ei de victoria Iolandei Balaș. Fusese atît de categorică, dar și atît de frumoasă, încît îi acordaseră ei, maestrei emerite a sportului din R.P.R. titlul de cea mai însemnată personalitate a întrecerilor feminine.

Iar Iolanda Balaș, cu gîndul la cei de acasă, trăia marea bucurie a vieții ei.

TURUL CICLIST AL R.P.R.

Mîine se va da startul în cea mai importantă competiție ciclistă a țării noastre: „Turul R.P.R." Vești sosite din țară, din orașele care vor fi capete de etapă ca și din localități pe unde numai va trece multicolora caravană ciclistă, arată viul interes cu care este așteptată desfășurarea celei de a IX-a ediții a probei.

Interesul și popularitatea de care se bucură „Turul ciclist al R.P.R." sînt explicate de amploarea deosebită a competiției, de valoarea ridicată a concurenților ce-i angajează, de eforturile deosebite ce le impune participanților, de rezistența fizică și morală ce o cere acestora, ca și de strădania cu care ei își dispută victoria la fiecare etapă, dar mai ales biruința finală. Pentru aceasta ei luptă etapă după etapă goniți pe porțiuni plate de șosea, dar și pe urcușuri și coborîșuri temerare prin munți, înfruntînd de multe ori și vitregia naturii (arșiță, ploaie etc.), pentru cîștigarea fiecărui minut, fiecărei secunde, care capătă importanță deosebită. Zi de zi, timp de două săptămîni, se dă această bătălie pe care o rezumă clasamentul.

TRECÎND ÎN REVISTĂ LOTUL CONCURENȚILOR OASPEȚI

Ediția din acest an a „Turului ciclist al R.P.R." se va desfășura între 11 și 25 septembrie, pe un traseu măsurînd 1660 km., împărțit în 13 etape. La startul competiției se vor alinia de astă dată nu numai cei mai buni cicliști ai țării ci și 25 de concurenți de peste hotare reprezentînd culorile a cinci țări: Belgia, R.D. Germană, Suedia, R.P. Ungară și R.P.F. Iugoslavia. E de departe cel mai mare număr de participanți străini înregistrat în „Turul R.P.R.", ceea ce va da un interes și o atracție deosebită și întrecerii (ca și clasamentului) pe echipe, în care vor fi angajate și două echipe reprezentative ale țării noastre: R.P.R. I și Selecționata de tineret.

Fiecare din echipele străine participante a fost selecționată cu grijă de federațiile respective. În discuțiile cu conducătorii ai acestor federații, premergătoare alcătuirii acestor echipe sau după conturarea lor definitivă, aceștia au ținut să sublinieze că desemnarea cicliștilor va fi sau a fost în funcție de valoarea și forma acestora, de calitățile ce trebuie să le întrunească ca să corespundă exigenței și valorii „Turului ciclist al R.P.R."

Belgienii, de pildă, au selecționat o echipă de tineri, toți în vîrstă de 21 de ani, cu frumoase „state de serviciu", care să poată reprezenta cu cinste ciclismul belgian, care se bucură de un ridicat prestigiu internațional. În echipa R.D. Germane se află, printre alții, Jörg Grunzig, care a ocupat locul VIII în cursa de selecție a echipei Germaniei pentru Jocurile Olimpice, Lothar Höhne, cîștigătorul „Turului Slovaciei" ediția 1959 și Manfred Bruning, care a ocupat locul III în „Turul Egiptului" din acest an. Din echipa Suediei, ai cărei cicliști ne vizitează pentru prima oară, face parte și Bengt Ekblom, care a avut anul acesta comportări bune în „Cursa Păcii", „Turul Tunisiei" și în întreceri la care a participat în Anglia, R.D.G., etc. Din lotul cicliștilor iugoslavi se detașează A. Bajc, participant la J. O., care s-a clasat pe locul VI în „Turul Iugoslaviei" din acest an (făcînd parte și din echipa iugoslavă care a cîștigat întrecerea pe echipe), ca și Bergant, care și-a adjudecat ultima etapă — și cea mai dificilă — din aceeași competiție. Alois a participat și în ediția de anul trecut a „Turului R.P.R." în care a arătat frumoase posibilități, ocupînd locul III în cea mai grea etapă (Reghin—Cluj). Echipa R.P. Ungare are în frunte pe „olimpicul" Geza Török, care a mai participat de cîteva ori la competiții de lung kilometraj în țara noastră, ca și pe Iozsef Szerencses și Ianos Juszko, participanți în „Turul ciclist al R.P.R." ediția 1959, și pe Magyardy proaspăt cîștigător al „Turului Slovaciei".

E vorba, deci, de un lot de alergători valoroși care emit veleități serioase și în întrecerea pe echipe și în cea individuală.

...ȘI CEL AL ALERGĂTORILOR NOȘTRI

Ultimele două ediții ale „Turului R.P.R." au fost cîștigate de doi dintre cei mai valoroși cicliști ai noștri: Gabriel Moiceanu (1958) și Ion Cosma (1959), acesta din urmă fiind și marea revelație a ciclismului nostru din anul precedent. După ce a cîștigat două din primele șapte etape, Ion Cosma a îmbrăcat „tricoul galben" al liderului și cu toate atacurile la care a fost supus a păstrat invidiatul „tricou" pînă la capătul întrecerii, al cărui învingător final a fost. Ambii acești alergători, împreună cu valoroșii cicliști Ludovic Zanoni și Aurel Șelaru au realizat recent la Jocurile Olimpice de la Roma o frumoasă performanță, ocupînd locul VI în proba de 100 km. contrarcronometru pe echipe. Ion Cosma, la rîndul, a întărit această performanță, clasîndu-se pe locul V în cursa individuală pe circuit, într-un lot de peste 140 de cicliști aleși dintre cei mai buni din lume. G. Moiceanu, Ion Cosma, Aurel Șelaru, L. Zanoni și Gh. Calciscă sînt componenții echipei R.P.R. I din „Turul ciclist al R.P.R." al acestui an.

Piecare dintre participanții ediției din acest an a „Turului ciclist al R.P.R." are „cartea lui de vizită" care-i confirmă calitățile și performanțele ce i-au adus invitația de participare. Printre ei se află: Gh. Rădulescu, Ion Vasile, Ștefan Poreceanu, Dumitru Munteanu, Simion Ariton, C. Moiceanu etc. care pot cîștiga în orice comanie, ca și alți tineri care pot deveni revelațiile acestui „Tur ciclist".

Mîine se dă startul în această mare întrecere, care începe cu o alergare în Capitală, măsurînd în total 80 km. Apoi concurenții vor porni, în etapa II, spre Orașul Stalin și așa mereu mai departe, în circuit, prin întreaga țară.

I. BOCIOACA

PRIN BINOCLU

■ În cursa victorioasă pe circuitul de la Grotta Rossa, sovieticul Viktor Kapitonov a alergat pe o bicicletă „Cinelli", aceeași cu care, în ultimii cinci ani, a cîștigat trei etape în „Cursa Păcii" și locul I în proba de fond Moscova-Kiev-Moscova.

■ Recordul de autografe la actuala olimpiadă îl deține Giulio, un băiețaș din Roma care a strîns pe carnetul său semnăturile a 2.876 sportivi și sportive. Performanța a fost realizată în 60 de ore, petrecute la intrarea în satul olimpic.

■ Pentru traficanții de bilete, Jocurile s-au soldat cu un faliment total, numărul spectatorilor fiind mai mic decît se spera. Chiar și biletele la baschet și box, stocate de speculanți în mari cantități, s-au vîndut la jumătate de preț.

■ Înainte de a fi săritoare de la trambulină, dubla campioană olimpică Ingrid Kramer, practica gimnastica. Mergînd într-o zi la o stradă din Dresda, cu colegele de școală, Ingrid a ținut să le arate cîteva exerciții de bîrnă. Ea a înlocuit ad-hoc aparatul cu scîndura trambulinei. Dar, făcînd o mișcare cu prea mult elan, s-a trezit în apă. I s-a părut amuzant și a repetat figura. De atunci a descoperit o nouă pasiune sportivă. Un pas greșit... cu urmări fericite.

■ O adevărată Mafia — așa caracterizează ziaristul francez Raymond Meyer juriul de arbitri care a oficiat la turneul olimpic de box. Rolul preponderent în acest juriu l-au avut italianul Gilardi, englezul Johnston și un arbitru american. Ei au impus majoritatea deciziilor false în nenumărate rînduri. Făcînd jocul anumitor cercuri interesate, ei au căutat ca boxerii cei mai puternici să fie scoși din cursă înaintea finalelor. Printr-o machiavelică viclene a rezultatelor au fost eliminați sovieticul Enghibarian, românul C. Gheorghiu, tunisianul Sadok, polonezul Drogesz și alți pugiliști ale căror victorii au fost anulate, deși erau clare și categorice. La Palazzo dello Sport, în culise, s-au petrecut lucruri urîte. O fi venit Blinkie Palermo incognito la Roma?...

■ Maratonistul Serghei Popov este unul din favoriții ultimei probe olimpice de atletism, care se va desfășura astă-seară pe străzile Romei. În timpul antrenamentelor făcute anul acesta, Popov a parcurs peste 6.000 de km. — antrenamentul unui ciclist pentru Turul Franței.

■ Antrenorul echipei de ciclism a Danemarcei, Olaf Jorgensen, a recunoscut că alergătorii săi au luat pilule de „Ronicol" la recomandația medicului federal. Se crede că folosirea excesivă a acestor pilule a cauzat moartea ciclistului Knud Enemark Jensen în timpul probei de 100 km. pe echipe.

■ Scriitorul francez, A. Blondin, despre Robert Savlakadze: „Nu-mi închipuiam ce resurse „aeriene" se ascund sub musculatura acestui atlet cu chip palid. Corpul său trece peste ștacheță la fel ca un arcuș care abia mîngîie corzile viorii".

■ Ingrid Kramer și Vera Krepkina au primit cele mai multe flori, în semn de omagiu pentru victoriile lor olimpice.

Lia Manoliu și școlarii bucureșteni

În 1948, la un concurs școlar pe Stadionul Tineretului din București, eleva Lia Manoliu, cunoscută pînă atunci ca o speranță a tenisului de masă, aruncă greutatea la cîțiva metri. Cînd, exact este greu de spus, pentru că au trecut cîțiva ani de atunci, în care Lia a terminat cu succes liceul, apoi Facultatea de construcții, a început să se antreneze la aruncarea discului, a jucat baschet, a ajuns maestră a sportului, a participat la trei ediții ale

Jocurilor Olimpice. Cred că nici de data aceasta, scurta înșiruire de date biografice nu o va supăra prea mult, pentru că acum două săptămîni, cînd a sosit la Roma, mi-a spus zîmbind:

— Ai scris în „Magazinul" că iau parte la a treia ediție a Jocurilor, lumea o să creadă că sînt bătrînă. O să mai stăm de vorbă după concurs.

N-am bănuit atunci că discuția noastră de după concurs va fi atît de interesantă. Dar, orice sportiv care a realizat un rezultat bun la întrecerile Jocurilor Olimpice, devine dispus la destăinuiri și, mai ales, este îngăduitor în legătură cu cele ce ai scris despre el, dar mai ales inginera Lia Manoliu, pentru care învățarea tehnicii aruncării discului a fost mai dificilă decît matematicile superioare. Ca să nu vorbesc despre emoțiile ce au stăpînit-o ani la rînd la concursuri, făcînd-o să scape aproape discul din mînă.

— La Roma — mi-a spus ea — am venit hotărîtă să fac totul pentru a obține un rezultat bun. Am făcut cu mine însumi un fel de înțelegere: dacă nu reușesc nici de data aceasta să mă afirm într-o competiție mare cum sînt Jocurile Olimpice, mă las de atletism. Dar, tocmai pentru că am sacrificat atîta pentru atletism, doream să-l practic în continuare. Singura soluție: să arunc discul cît mai departe. Asta a fost o problemă personală a mea. Acasă, însă, s-a mai întîmplat un lucru. Tocmai în zilele în care mă frămîntat mai mult gîndul că trebuie să lupt din toate puterile pentru culorile patriei, să le reprezint cu cinste, am primit o scrisoare de la un grup de școlari, care scriau cu atîta siguranță despre rezultatul bun pe care am să-l reușesc, încît eu însămi am devenit convinsă de aceasta. Cînd am plecat la Stadionul Olimpic, pentru finală, am mai reciit odată scrisoarea. Am adus-o aci, la Roma, pentru că nu știu cum, scrisul acela mărunt îmi amintea mereu despre cei de acasă, despre oamenii de la noi. Marți, după terminarea concursului, le-am scris, vrolsem să o fac la început de la București, dar apoi m-am gîndit că o veste bună ar fi mai potrivită. Le-am descris în amănunt proba, poate mai bine decît ar putea face un ziarist din tribună (a vrut să se răzbune, desigur, cu acest prilej în legătură cu ce am scris despre ea!). Dar le-am scris, mai ales, despre bucuria pe care am simțit-o cînd am primit medalia. Le-am trimis și niște ilustrate de pe stadionul olimpic cu pista locului unde s-a desfășurat proba, ca să-și dea mai bine seama cum a fost concursul.

Se putea oare altfel, cu o inginer constructor? Preciziunea înainte de toate.

Noul nostru roman ilustrat

TARAS BULBA

Adaptare după N. V. Gogol

Continuînd publicarea unor capodopere ale literaturii universale în această foarte accesibilă formă a romanului ilustrat, revista „Magazin" va prezenta cititorilor săi, începînd cu numărul viitor, măreața epopee a cazacilor zaporojeni, pe care marele scriitor N. V. Gogol, unul dintre întemeietorii realismului critic rus, a scris-o cu atîta putere de evocare, cu atîta nețărmurită dragoste. Patriotismul, dragostea de viață și de frumos, setea de adevăr și de dreptate, caracteristice poporului rus, au fost zugrăvite de Gogol în tușările sale care evocă trecutul plin de glorie al poporului său și cu deosebire în acest „TARAS BULBA", în care sînt întruchipate idealurile cele mai nobile, în care sînt portretizate caractere de o ridicată frumusețe morală.

Poate că nu există o apreciere mai justă a operei lui Gogol ca aceea făcută de N. G. Cernîșevski: „...De mult n-a mai existat în lume un scriitor care să fi avut o importanță atît de mare pentru poporul său, cum a avut-o Gogol pentru Rusia". În adevăr, întemeind, alături de A. S. Puskin, curentul progresist în literatura rusă, proza realistă rusă a veacului trecut, Gogol s-a ridicat cu tărie, folosind cu sclipitor talent biciul necruțător al satirei, împotriva rînduielilor feudale, împotriva reacțiunii și a autocrației țariste.

În povestirile sale „Nevski Prospekt" și „Mantaua", în comediile „Căsătoria" și „Revizorul", dar mai ales în romanul său „Suflete moarte", Gogol a demascat, cu forță și cu nereținută mînie, putreziciunea păturilor suprapuse din Rusia și crîncena exploatare căreia îi era supus poporul rus. Minunatul popor rus, ai cărui oameni simpli, ai cărui năpăstuiți și necăjiți au fost descriși, dimpotrivă, cu simpatie și atîta căldură în mirificul ciclu de povestiri „Serile în sat la Dikanka" și mai ales în povestirea istorică „Taras Bulba" — pe care o vom publica în coloanele noastre.

★

Nikolai Vasilievici Gogol s-a născut la 20 martie 1808 (stil vechi), în tîrgușorul Bolșie Sorocinți din gubernia Poltava, ca fiu al unor moșieri ucrainieni, Vasili Afanasievici și Maria Ivanovna Gogol. Cultivat și manifestînd preocupări literare și artistice, Vasili Afanasievici s-a îngrijit cu temei de educația fiului său și i-a îndrumat pașii spre studiu și spre propriile sale preocupări literare și artistice. Mișcarea decembristă în plin avînt în anii copilăriei și tinereții lui Gogol, sufletul patriotic și creșterea conștiinței naționale a poporului rus generate de invazia napoleoniană de la 1812, manifestările tot mai puternice împotriva despotismului țarist, — iată condițiile principale care au contribuit la formarea ideilor și a caracterului scriitorului de mai tîrziu. A început să-l iubească pe Puskin și sub puternica influență a scrierilor acestuia, Gogol însuși — în liceu fiind încă — a făcut primele sale încercări literare, o serie de versuri și o tragedie intitulată „Tîlharii". Împlinise abia 19 ani cînd a venit la Petersburg, plin de idei și de speranțe, care se risipiră însă repede în contactul cu viața plină de contradicții din marele oraș.

Abia la sfîrșitul anului 1829 reușește să obțină o slujbuliță la o instituție publică — dar viața de lipsuri, de privațiuni și de umilințe pe care este silit s-o ducă, îi mărește dezamăgirea. Singura satisfacție o găsește în activitatea literară, pe care o desfășoară acum cu tot mai multă pasiune. I se publică, în revistele literare ale vremii, unele povestiri, intră în legătură cu o serie de oameni de litere, iar în mai 1831 se întîlnește, pentru prima oară, cu Puskin, cu care va lega o strînsă prietenie. Își găsește, în același an, un post de perceptor pe lîngă copilul bolnav al unei prințese din Pavlovsk, numai pentru a sta în preajma lui Puskin, care-și petrecea vara în acel orășel. Aci, la Pavlovsk, Gogol dă tiparului primul volum al unei adevărate capodopere, recunoscută ca atare de grupurile de literați progresiști în frunte cu Puskin și de masa cititorilor: „Serile în sat la Dikanka". Deși într-o formă romantică, viu colorate, povestirile acestea clocotesc de viață adevărată, reală, viața cîtuși de puțin idilică a satului ucrainian, ca și a celorlalte sate rusești aflate sub stăpînirea de satrapi a moșierilor.

Apariția acestor povestiri îl consacră pe Gogol în lumea literară, iar cercul legăturilor sale scriitoricești și artistice se lărgește. Apar, în anii următori, noi volume de povestiri, iar în 1835 două culegeri de povestiri grupate sub titlurile „Arabescuri" și „Mirgorod". Din cel de-al doilea volum făcea parte, între altele, și „Taras Bulba".

„Moșierii de altădată" și „Cum s-a certat Ivan Ivanovici cu Ivan Nikiforovici", cuprinse în „Mirgorod", sînt povestiri puternic caustice și demascatoare ale orînduirii înapoiate care guvernează satul rus, ale uscăciunii vieții moșierilor provinciali. Prin contrast, în „Taras Bulba", în chipurile lui Taras, ale feciorului său Ostap, ale unor căpetenii de cazaci sau ale unor zaporojeni simpli, Gogol întruchipează trăsăturile permanente și fundamentale ale oamenilor din popor, încălziți de nobile idealuri patriotice și de o necurmată dragoste de dreptate și de libertate. Eroii populari descriși în „Taras Bulba" sînt într-un puternic contrast cu lumea meschină, goală de idealuri — altele decît ale stăpînirii și al înavuțirii fără limite — a moșierilor și înalților funcționari ai regimului țarist.

Îndrumat și stimulat de Puskin, a cărui prietenie l-a ajutat mereu în cariera sa literară, Gogol începe în 1835 să scrie „Suflete moarte". Gogol spunea el însuși că Puskin i-a conturat subiectul romanului. Înainte de a-l termina, Gogol dă la iveală comedia sa „Revizorul", capodoperă a literaturii dramatice universale, a cărei premieră a stîrnit o vie emoție și agitație printre majoritatea spectatorilor, recrutați în cea mai mare parte din lumea aristocraților și a funcționărimii, care s-au simțit puternic țintiți de asemănarea cu personajele atît de vii ale comediei și care au protestat vehement împotriva reprezentării piesei; printre tinerii studenți și intelectuali progresiști, care au recunoscut în această puternică satiră socială, rechizitoriul unui întreg regim și care au primit piesa cu mult entuziasm învățînd și recitînd pe din afară, cu orice prilej, scene întregi din „Revizorul". Autoritățile țariste, funcționărimea mare și mică și însăși curtea țaristă, au reacționat atît de aspru încît în 1836 Gogol a fost nevoit să se expatrieze. Își petrece o perioadă de vreme în Elveția, unde continuă să lucreze la „Suflete moarte", apoi pleacă la Paris, care-i produce o impresie neplăcută, astfel că la din nou drumul pribegiei, iar în martie 1837 îl aflăm la Roma. Peste tot se simte însă un înstrăinat, peste tot îl urmărește dorul de patrie, de scumpul nostru pămînt natal rusesc, cum scria el în țară. Aceasta îl hotărăște, în 1839, să se înapoieze la Moscova. În octombrie 1841 după o nouă călătorie în Italia, Gogol — revenit la Petersburg — dă tiparului primul volum din „Suflete moarte", care apare în mai 1842, producînd o vîlvă extraordinară și o impresie mai puternică decît însăși reprezentarea „Revizorului".

După alte peregrinări peste hotare, în 1849, prezintă unor literați prieteni cîteva capitole din cel de al doilea volum al „Sufletelor moarte", pe care boala de care suferea de mai mulți ani îl va împiedica să-l termine.

Gogol a murit la 21 februarie 1852 (stil vechi), în cumplită mizerie, iar înmormîntarea lui a dat prilej studenților să organizeze o mare demonstrație publică cu caracter protestatar.

Marele scriitor realist rus a lăsat posterității o operă puternic demascatoare a orînduirii autocratice țariste și a rînduielilor înapoiate și un cîntec plin de poezie, de simțire și de dragoste de umanitate, cînd a scris despre omul simplu, din popor, despre omul și sufletul rus.

Din acest cîntec, „Taras Bulba" este o pagină dintre cele mai reprezentative.

GIMNASTICĂ

1) Printr-o balansare se lasă mîinile în jos, apoi pe spate și se întind picioarele paralel cu podeaua, îndoind mijlocul cum se vede în schița de mai sus (de 10 ori).

2) Cu piciorul pe spătarul unui scaun nu prea înalt se fac mai multe aplecări ținînd mîinile întinse în prelungirea corpului. Se alternează piciorul și se fac cîte 10—15 flexiuni.

3) Aplecare înainte și înapoi — de cîte 10—15 ori pe fiecare picior — dacă este posibil chiar pînă se atinge podeaua cu vîrful degetelor atît ale mîinii cît și ale piciorului. Piciorul întins să facă o linie cu corpul.

Curierul nostru

LILIANA — Brăila: Cu părere de rău trebuie să vă spunem că priviți cu foarte multă ușurință complicația pe care singură v-ați creat-o. Nu aveți nici un motiv să ajungeți într-o astfel de situație. V-ați comportat fără simț de răspundere. Egoismul dv. a mers prea departe. Dacă veți continua pe acest drum nu veți ajunge la nimic bun. Din contră. Poate că sîntem prea aspri cu dv. dar ne simțim datori să vă atragem atenția asupra marei greșeli pe care ați săvîrșit-o și de gravitatea căreia, se pare, nu sînteți nici acum convinsă. Este cazul să renunțați imediat la așa-zisa prietenie a dv. care oricum nu are nici o perspectivă și să vă dedicați cu totul familiei. Acesta este sfatul nostru.

I. L. — Oravița: La multe din întrebările dv. am răspuns în rubrica noastră intitulată: „Cum să ne purtăm în societate". Vă vom repeta pe scurt răspunsurile în ordinea întrebărilor puse de dv.: 1) Se obișnuiește uneori dar nu este recomandabil; 2) Se pot purta la rochii de mătase sau nylon, în general la rochii de vară; 3) În oricare din cazurile amintite se pot păstra; 4) Cel mai bine este să duceți un buchet de flori; 5) Ați făcut foarte bine că l-ați prezentat. La ultima întrebare vă vom răspunde prin rubrica de sfaturi practice.

ANY E. și MARIOARA B. — Sărmaș: La primele trei întrebări găsiți lămuririle necesare dacă citiți răspunsurile nr. 2 și 3 date mai sus lui I. L. — Oravița. La întrebarea nr. 4 răspunsul nostru este: folosiți o garnitură roșie, neagră, verde sau bleu, iar la întrebarea nr. 5: cea mai potrivită este o garnitură gri sau albă.

NUȘI — București: În perioada actuală vă este necesară foarte multă liniște. Dacă ați găsi mai multă înțelegere la cei din jur v-ar fi desigur mult mai ușor. În condițiile actuale va trebui să evitați în general orice discuție pe marginea subiectului care a dus la unele neînțelegeri, lăsînd ca lucrurile să se desfășoare de la sine. Ar fi bine să mergeți cît mai des la spectacole, să organizați schimburi de vizite cu prietenii, să faceți tot ceea ce vă poate sustrage preocupărilor zilnice care se învîrtesc în jurul aceluiași punct. Noi credem că atunci cînd faptul va fi împlinit își va schimba atitudinea. Mai scrieți-ne.

DANA: Într-o astfel de situație este foarte greu pentru oricine să vă dea un sfat. Va trebui să faceți ceea ce veți crede dv. singură că este mai bine. Din experiența multor cazuri asemănătoare am ajuns însă la concluzia că nu se poate întemeia un cămin durabil în astfel de condiții. Mai devreme sau mai tîrziu căminele respective s-au destrămat. Desigur fiecare caz are particularitățile lui și nu poți prevedea acum ce va fi peste ani de zile. Ținînd seama de aceste lucruri noi sîntem de părere să nu vă grăbiți în a lua o hotărîre. Mai aveți timp pînă la terminarea facultății să vă gîndiți, să vă cunoașteți mai bine. Vă veți putea da seama atunci dacă e cazul să faceți excepție de la regulă.

LULI — Focșani: Exagerați foarte mult în felul dv. de a privi lucrurile. Ceea ce doriți dv. este imposibil de realizat din cauza vîrstei, a studiilor cît și a faptului că pentru femei astfel de profesii sînt foarte greu de exercitat. Înțelegem pasiunea dv. dar nu credem că este cazul să ajungeți să vă gîndiți la absurdități pentru faptul că nu puteți realiza un lucru... irealizabil. Mai judecați și dv. și vă veți schimba părerile actuale.

— Înainte de a se întrebuința nucile pentru torturi și prăjituri, este bine ca ele să prăjite ușor în cuptor. Astfel nucile capătă un gust plăcut de alune.

— Pîinea rămîne mai mult timp proaspătă dacă se păstrează într-un vas smălțuit, de sticlă sau de porțelan, acoperit cu capac. Se recomandă să se pună pe fundul vasului o bucățică de cartof crud sau puțină sare, astfel pîinea nu va mucegăi.

— Pîinea uscată poate deveni din nou moale dacă se înfășoară pentru 5 minute într-un șervet umed. Se scoate apoi și se pune pentru 20—25 minute într-un cuptor nu prea încins.

— Pîinea proaspătă se poate tăia ușor în felii subțiri fără să se fărîmițeze dacă cuțitul se încălzește pe mașina de gătit sau se cufundă pentru 1—2 minute în apă clocotită.

— Dacă aluatul copt se desprinde greu de pe tavă, trebuie înfășurat o dată sau de două ori într-un șervet umed și rece. De asemenea se poate pune tava pentru cîteva secunde în apă rece, într-un vas oarecare.

— Aluatul subțire se trece cu greu de pe scîndură (sau masă) în tavă fără să se rupă. În acest caz el se va presăra cu făină, se va înfășura pe vergea, se va muta în tavă și se va întinde.

— Untul și margarina se păstrează în vase opace. Sub acțiunea luminii, deasupra untului sau a margarinei se formează un strat de culoare albă care are gust de seu.

— Pe timp călduros, untul nu se topește dacă învelim untiera într-un șervet muiat în apă sărată.

Pârinți și copii

Irina are nevoie de un cămin...

La cincisprezece ani, Irina are predilecție pentru arhitectură, visează să facă proiectul unui întreg orășel pe care să-l poarte semna cu numele ei, adoră teatrul iar lectura romanelor istorice o pasionează.

În viața ei s-a ivit însă o problemă căreia nu-i poate da de capăt. De cîtva timp și-a uitat predilecțiile, nu-și mai îngăduie nici un vis de viitor atîta vreme cît prezentul i se pare atît de sumbru... Irina nu mai are casă, nu mai are părinți. Pînă acum cîteva luni, avea și una și alta. Și deodată, într-o singură zi, s-a trezit singură, alungată, lipsită de dragoste și înțelegere.

Părinții Irinei s-au despărțit. Chiar de-ar cuprinde pe cineva mirarea, trebuie să spunem că existența Irinei, vîrsta ei, n-au constituit o piedică în calea acestui act hotărît de părinții ei. Ce va zice, cum va reacționa Irina, cum va trăi de acum înainte, nici nu s-au întrebat.

Fata a fost pusă în fața unui fapt împlinit. Nu i s-au dat explicații. Oricît s-a străduit ea să le găsească singură, n-a reușit. După cum, nici azi, cînd peregrinează dintr-o casă în alta, de la tatăl la mama, amîndoi recăsătoriți, nu poate înțelege de ce s-au schimbat așa părinții ei. Sau poate a devenit ea rea, nesuferită? Irina e aceiași, doar mai tristă, mai închisă, mai puțin vorbăreață ca înainte. Se simte inutilă, aruncată de colo, colo, fără o vorbă bună.

— Iar te-a trimis taică-tu la mine? O întîmpină mama din prag. Cînd se întoarce acasă la tata primele cuvinte sînt:

— „S-a și plictisit de tine?" Mereu, de cîteva luni, viața Irinei e într-o continuă peregrinare. Mama abia o primește în casă, iar pe tată îl plictisește prezența ei. Îi e rușine și să mănînce la ei, nimeni n-are grijă de îmbrăcămintea ei, nimeni n-o întreabă pe această tînără fată ce gîndește, ce dorește...

La cincisprezece ani, Irina e aruncată cu brutalitate într-o viață fără bucurii, lipsită de căldura dragostei părintești, socotită o impostoare în căminele refăcute ale celor doi părinți.

Fata care abia pășește în viață are niște părinți nedemni de acest nume. Fericirea lor e făurită cu sacrificiul fericirii unui copil care are acum, la vîrsta de 15 ani, mai multă nevoie ca oricînd de dragostea și sfatul lor.

Irina își dorește un cămin, puțină mîngîiere, puțină înțelegere. N-are nimic din toate acestea. Se simte acest lucru în rîndurile pe care le-a trimis redacției. Din scrisoarea Irinei am aflat această poveste tristă a nepăsării unor părinți ca și a dilemei în care e aruncată fata. Irina a ajuns să se întrebe: nu e mai bine să plece de acasă să intre la vreo școală specială pentru a învăța o meserie?

Aproape nu ne-a venit să credem. O întîmplare ca aceasta ni s-a părut neverosimilă. Totuși Irina e un copil de care părinții se leapădă. Mama, tatăl Irinei care au crescut-o pînă acum, sînt gata să se descotorosească de ea. E greu de crezut și totuși aceasta e povestea adevărată a unei fete care a căzut victimă egoismului „lipsei totale de răspundere morală a unor părinți. Cînd se vor dezmetici, cînd vor pricepe că sînt gata să facă o faptă care ar putea distruge viitorul fetei, care și-ar lăsa amprenta asupra întregii ei vieți?

Nu putem crede că măcar mama Irinei nu-și va da seama că în primul rînd ea este aceea care are datoria să se îngrijească de viața Irinei, de viitorul ei. Și va găsi calea de urmat astfel ca fata să poată trăi o tinerețe sglobie, cu visurile și munca avîntată ce-i sînt inerente...

Lia MĂNESCU

Încălțăminte pentru bărbați

În încălțămintea bărbătească ca și în cea de femei se constată aceleași caracteristici și anume: forma alungită a pantofului, calapodul tras și talpa subțire.

Vă prezentăm cîteva modele gen papuc: nr. 1: cu baretă prinsă în cataramă; nr. 4: cu tighele groase, încheiat cu un nasture îmbrăcat în piele de culoare închisă; nr. 6: cu o tăietură simplă dublată de tighele subțiri; nr. 8: cu o baretă lată decupată suprapusă feței.

Celelalte modele (nr. 2, 3, 5, 9) sînt de formă obișnuită și au ornamente de tighele fine; nr. 7: e combinat din două culori. (Pe partea deschisă, tighelele sînt în ton cu culoarea închisă), nr. 10: prezintă o formă originală a lirei.

Desene de Melania POPESCU

Pescuit

— Pentru ca să dispară gustul și mirosul neplăcut, specifice grăsimii rîncede, se pune grăsimea la foc să se topească, se adaugă 2 cepe (la 1 kg. de grăsime) sau 1—2 cartofi cruzi, tăiați bucățele, și se fierbe amestecînd mereu 1—1½ oră.

— Gustul grăsimii arse se poate drege, dacă se fierbe bine grăsimea cu apă (în proporție de 3 la 1). După ce apa s-a evaporat aproape complet, se adaugă o ceapă tăiată mărunt și se mai fierbe 15 minute. În ambele cazuri de mai sus se procedează la fel: cratița cu grăsime se la de pe foc, se îndepărtează spuma care s-a format și se strecoară printr-o pînză.

— Pentru a îmbunătăți gustul untului rîncezit, acesta se spală mai întîi cu o soluție de bicarbonat (1 linguriță de bicarbonat de sodiu la 2 pahare de apă), apoi se spală de 2—3 ori în apă rece și curată și se sărează bine.

— Grăsimea rămasă de la prăjit se amestecă cu apă și se fierbe. Apa absoarbe orice miros.

— Grăsimea stropește mai puțin la prăjit dacă se pune în tigaie puțină sare.

— Untul se bate mai repede dacă se taie bucăți mici, se pune în castron și se așează peste o cratiță cu apă caldă. Cînd untul se moale (fără să se topească) se freacă la loc rece.

— Ca să știm dacă peștele este proaspăt, îl punem într-un lighean cu apă. Peștele proaspăt cade la fund. Peștele proaspăt, de curînd pescuit, are solzii netezi, lucioși și strîns lipiți de corp, ochii bulbucați și limpezi, bronhiile de culoare roșie aprinsă, iar burta nu este umflată.

— Peștele pierde mirosul de mîl dacă este spălat într-o saramură tare, rece, sau cu o oră înainte de a se pune la fiert se ține în apă cu oțet (2 linguri de oțet la 1 litru de apă).

— Peștele prăjit este deosebit de gustos dacă se ține înainte 5—10 minute în lapte, apoi se dă prin făină și se prăjește în untdelemn foarte încins.

— Pentru ca peștele să nu se fărîmițeze la prăjit se recomandă să se săreze cu 10—15 minute înainte de a-l prăji.

— Pentru ca peștele sau carnea să se rumenească bine, înainte de a se pune la prăjit trebuie zvîntate cu un șervet.

— Zeama în care se fierbe peștele trebuie să clocotească încet.

— Bulionul se păstrează cel mai bine în borcane de sticlă de cîte 1 litru, astupate cu dop de plută fiert și acoperit pe deasupra cu smoală; se păstrează într-o încăpere răcoroasă, la temperatura de cel mult 10—12 grade Celsius.

Ballonseide

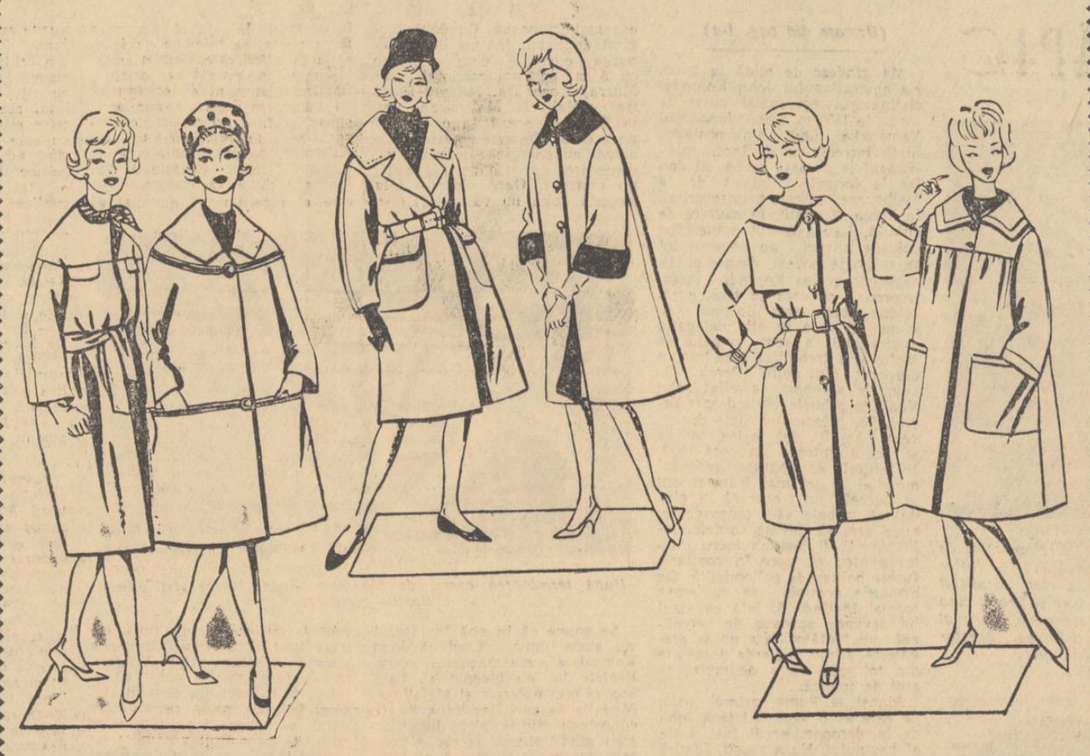

1. Ballonseide fără guler cu o platcă din care coboară două clape pe piept. Mineca larga și un cordon lat care strînge lărgimea hainei.

2. O haină pentru ploaie cu o linie largă, guler cu o linie nouă și tăieturi în dreptul umerilor și al buzunarelor.

3. Pentru vînt și ploaie o haină sport cu guler mare degajat, buzunare mari aplicate ale căror clape pornesc de sub cordon.

4. Ballonseide cu o linie simplă închis cu trei nasturi și completat de un guler mare rotund și manșete late la mînecă.

5. Manta de ploaie sport cu guler degajat, lărgimea mînecii prinsă cu un cordon cu cataramă și cu o mișcare deosebită a corsajului în formă de bolero.

6. Pentru fete tinere ballonseide cu platcă deasupra bustului din care pornește lărgimea. Buzunarele aplicate se continuă spre spate pînă la cusătura de șold. Garnitură de tighele pe guler, mînecă și buzunare.

Desene de Ludmila OGRINJEANU

Tiparul practic

Avînd acest tipar, vă veți putea confecționa și singure, o cămașă de noapte. Pentru ea sînt necesari 3 m. de material și 3,15 m. dantelă. Este de preferință ca materialul să fie uni, alegerea culorii rămînînd la aprecierea dv.

Cămașa respectivă este compusă dintr-o platcă intercalată, cu dantelă, aceasta fiind festonată pe margine, iar partea de jos se montează pe platcă prin pliuri mici de tot.

Pentru a vă putea orienta mai bine, în schemele de mai jos vă vom da indicațiile necesare.

1. Partea din față a plătcii este compusă din 6 bucăți (Schema A); 2. Partea din spate de asemenea este formată din 6 bucăți (Schema A); 3. Partea care are broderie, față (Schema A); 4. Gulerul (Schema A); 5. Dantela care încheie platca din față pe umăr; 6. Spatele (Schema A); 7. Fața (Schema B).

Încheiați fața cu spatele cămășii prin cusăturile din părți. Executați mici pliuri de 4 mm. de jur împrejur. Împreunați toate bucățile formînd platca, intercalînd în același timp și dantela (fig. 6). Coaseți platca pe pliuri și faceți o cusătură fină, urmărind desenul pe care l-ați dat festonului (fig. 1). Executați după aceea festonul peste cusătură și decupați în jurul festonului (fig. 2), apoi montați bucata cu butonierele (fig. 5).

— Puneți o parte din platcă, care trebuie să fie mai mare peste butonieră, una peste alta, întoarceți-o pe dos și coaseți-o foarte fin (fig. 5).

Festonați gulerul, montați-l la corsaj întorcîndu-l pe dos și punîndu-l contra feței, punctînd în același timp din bie și crestînd de jur împrejur (fig. 3). Întoarceți bieul (fig. 4). Faceți tivul jos la cămașă. Aveți grijă să tiviți cu o bentiță din bie răscroitura mînecilor.

Schema A

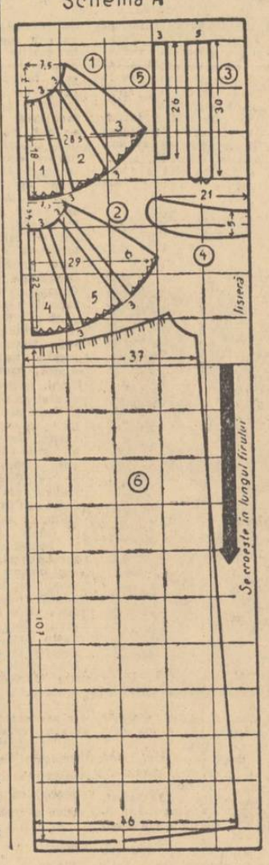

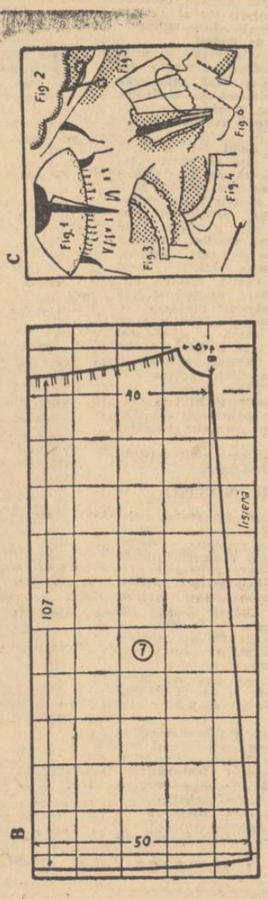

Întreținerea tricotajelor de lînă

Tricoturile din lînă se pot spăla după cum urmează: se dizolvă în cantitate suficientă săpun fulgi în 6 litri apă caldă. Se amestecă foarte bine 15 gr. amoniac lichid (cca. 3 linguriță) și o egală cantitate de terebentină. Cînd acest amestec este încă călduț, se înmoaie, timp de 5 minute, flanela bine scuturată de praf. Nu se freacă tricotul ca pe o rufă, ci se presează bine între mîini. Se repetă operația de 3—4 ori. Se stoarce ușor, tot prin presare între mîini, se limpezește în 3—4 ape călduțe, iar în ultima apă se adaugă cîteva linguriță de amoniac, care fac ca flanela să fie mai suplă și albă. Se învelește în prosoape curate și, după ce acestea au absorbit apa, se întinde tricotul pe un cearceaf. Este indicat ca, înainte de spălarea tricotului, să se noteze pe o hîrtie măsurile lui: lungimea și lățimea. În acest fel se pot cunoaște și menține dimensiunile inițiale, atunci cînd se întinde tricotul pe cearceaf, pentru uscare.

Tricotajele de lînă fină se pot curăța și prin spălare în neofalină, frecîndu-se ușor locurile murdare fără a se stoarce. Este indicat a se spăla tricotul în mai multe băi, pînă ce ultima baie este limpede. Uscarea se face pe o planșetă sau masă, aranjînd în prealabil, tricotul în starea lui inițială.

Tricotajele de lînă groasă se spală într-o baie călduță de săpun fulgi fără a se freca tricotul, ci numai prin scuturare, schimbîndu-se baia de săpun, apoi limpezindu-se în apă călduță. Nu se stoarce, ci se rulează tricotul împreună cu un prosop apăsîndu-se ușor, pentru ca prosopul să absoarbă surplusul de apă. Apoi tricotul se întinde pe o planșetă pentru uscare.

SFATURI COSMETICE

MARINA — București. Cel mai indicat ruj pentru dv. este cel de nuanță corai. În comerț găsiți o varietate bogată, încercați Ina Rouel sau Superb. Ca pudră puteți folosi marca Vals nuanța ocru. În cazul în care vă bronzați este necesar să folosiți o nuanță ceva mai închisă.

RODICA — Hîrlău: Pentru calmarea mîncărimilor puteți folosi o cremă cu camfor avînd următoarea formulă: cerezină 5 g., camfor 10 g., parafină 15 g., vaselină albă 70 g. Spațiul restrîns nu ne permite să vă dăm răspunsurile la toate întrebările, de aceea vă rugăm să indicați adresa dv. exactă pentru a vă trimite răspunsul prin poștă.

MARINA — Alba Iulia: Dacă într-adevăr prisosul de păr este supărător, puteți folosi depilatorul de care îmi scrieți — Dacă însă nu este decît un puișor încercați întîi o decolorare.

MONICA P. — Iași: Pentru creșterea sprîncenelor puteți folosi următorul preparat cu care vă fricționați zilnic: clorură de sodiu 2,5 g, chinină 2,5 g, rom 50 g, apă 20 g, ulei de ricin 30 g.

OLIMPIA — Constanța: Dacă aveți obrazul lărgit la bază vă puteți corecta acest defect fardînd pomeții pornind de la umerii obrazului spre tîmple. Sprîncenele vor fi cît mai distanțate iar buzele dacă sînt subțiri, le veți ruja depășind conturul lor. Pleoapele și genele se pot farda numai seara.

MARIA G. S.: Este greșită părerea dv. că alunițele ar fi generatoare de cancer. Într-adevăr uneori ele pot constitui puncte de plecare pentru anumite forme de boli de piele, în special acele alunițe care sînt iritate mereu. În cazul acesta este necesar să fie îndepărtate. Această operație trebuie făcută de un medic specialist și nicidecum de dv. Nu vă sfătuiesc să aplicați nici un fel de substanțe chimice.

ARIANA — Dorna: Deoarece fața dv. prezintă o secreție exagerată de grăsime este recomandabil ca seara și dimineața să vă loționați cu următoarea soluție: acid salicilic 1 g, camfor 1 g., alaun 1 g, alcool 35, apă 65 g. Săptămînal aplicați-vă o mască astringentă și absorbantă compusă din carbonat de magneziu 5 g, caolin 25 g, amidon 2 g, apă cît cuprinde pînă obțineți o pastă pe care o întindeți pe față și rămîneți culcată timp de 30 minute. Spălați apoi cu apă călduță și aplicați comprese cu apă rece.

DOINA — Tg. Jiu: Vă rog să fiți mai explicită și să-mi precizați concret ce anume doriți deoarece din scrisoarea dv. nu reese acest lucru.

ANICUȚA — București: În general nu se recomandă menținerea cremei pe obraz și în cursul nopții. În cazul dv. însă, ten excesiv de uscat, cel puțin de 3—4 ori pe săptămînă puteți păstra crema și noaptea. Nu exagerați și nu expuneți prea mult obrazul la soare iar dacă totuși o faceți atunci este neapărat necesar să fie uns din abundență. Aplicarea cremei o puteți face printr-un masaj ușor pentru a facilita pătrunderea ei în piele.

N. P. S.: Pentru decolorarea petelor puteți folosi crema „Maria" pe care o găsiți în comerț — În jurul ochilor însă este necesar să aplicați o cremă grasă hrănitoare ca spre exemplu crema „Magnolia" sau să vă preparați următoarea cremă pe bază de lanolină: lanolină 5 g, ulei de parafină uz intern sau ulei de măsline 5 g, vaselină 5 g, apă 5 g, Vitamina A sol. 2 g.

ILEANA — Iași: Ați procedat complect greșit folosind o cremă care în cazul dv. este contraindicată deoarece se suprapune peste grăsimea naturală și agravează starea obrazului dv. Recomandabil este să folosiți și dv. cele ce am indicat mai sus cititoarei Ariana Dorna. Pentru că aveți tendința de a face cosuri vă sfătuiesc să suprimați din alimentație mezelurile, conservele, brînzeturile fermentate, grăsimile, murăturile, condimentele. Puteți folosi pudra deoarece este absorbantă și sicativă.

NICULINA — Arad: Cu zeamă de castraveți vă puteți prepara și cremă. Iată formula solicitată: ceară albă 5 g, stearină 5 g, ulei de vaselină uz intern 15 g, suc de castraveți 15 g, Sucul îl preparați dînd la răzătoare un castravete cu coajă cu tot storcînd zeama și adăugînd la 10 g. suc 5 g. alcool. Lăsați să macereze 24 de ore apoi filtrați prin tifon sau vată și adăugați la cremă.

Anca BOGDAN

Ați știut că...

...pentru o pălărie de fetru (din păr de iepure) ușoară și elegantă este nevoie de părul a 6—8 piei de iepuri?

...200 kgr. hîrtie (maculatură, ziare etc.) echivalează cu 1m³ de cherestea?

...borcanele de sticlă tip „Omnia" se deschid foarte ușor numai cu ajutorul unei monede? În acest an industria noastră a început producția de conserve (de fructe și legume) în aceste borcane.

Răspundem cititoarelor

MARIA CONSTANTINESCU — Iași — Pentru primele zile răcoroase vă recomandăm acest taior în dungi, cu un joc de linii la revere, buzunare și în față, și acest pardesiu cu revere mari cu tigheluri. Din pensa de pe umeri, se formează buzunarele interioare. Corespund cei mai bune siluetei dv.

Ghidul gospodinei

Meniul săptămînii

— Ciorbă de fasole verde cu smîntînă; Musaca de dovlecei; Strudel cu prune.

— Salată de vinete cu ardei copți; Pilaf de ardei — salată de castraveți; Fructe.

— Conopidă cu sos de roșii-parmezan; Mîncare de carne cu mărar și pătrunjel; Compot asortat.

— Ciorbă de zarzavat cu smîntînă; Friptură la cuptor — salată; Fructe.

— Suflu de dovlecei; Ardei umpluți cu carne-smîntînă; Cremă de cacao.

— Spaghete cu sos de roșii-parmezan; Ghiveci cu carne; Compot de renglote.

— Pește rasol cu maioneză; Creer pane cu cartofi — salată; Înghețată.

Conserve de casă

Strămoșii noștri din cele mai vechi timpuri au știut să conserve anumite alimente, fie prin afumare, fie prin saramură.

Dacă de atunci gospodinele fac în fiecare an numeroase conserve, felul lor de preparare s-a simplificat foarte mult în zilele noastre și șansele de reușită au crescut de asemenea.

Totuși, și azi, pentru a fi pe deplin sigure de succes este bine să respectăm anumite reguli.

Materialul necesar: 1). Borcanele de sticlă trebuie să fie alese după categoria de aliment pe care vrem să-l conservăm și numărul obișnuit al comesenilor. Pentru legume borcanele cele mai des întrebuințate vor fi de o jumătate pînă la un litru.

2). Borcanele trebuie alese cu gura largă, deoarece curățirea lor se face mai ușor și aranjarea legumelor este mult ușurată.

3). Trebuie să avem grijă să verificăm cu atenție marginea borcanelor, înlocuindu-le imediat ce observăm o cît de mică ciobitură. Se preferă borcanele de sticlă transparentă, celor colorate, deoarece sticla transparentă este mai rezistentă.

4). O cratiță mare sau un căzănel va vi folosit pentru fierberea conservelor. Trebuie să avem grijă să căptușim cu pate sau cîrpe fundul cazanului și fiecare borcan în parte să fie înfășurat, astfel ca ele să nu fie în contact unele cu altele.

Condiții de reușită. 1). Curățirea riguroasă a borcanelor care vor fi spălate cu apă fierbinte și șterse bine cu o cîrpă curată;

2). legumele bine curățite și spălate;

3). legumele care le întrebuințăm trebuie să fie sănătoase, foarte proaspete și pe cît se poate de aceeași mărime;

4). borcanul se umple lăsînd mereu, cel puțin, 2 cm. de vid deasupra;

5). în timpul fierberii în bain-marie nivelul apei nu trebuie să scadă. Ea trebuie să fie pînă la nivelul legumelor din borcan;

6). trebuie să se observe strict timpul de fierbere, care este calculat de la începutul fierberii și care variază după felul conservei;

7) borcanele nu trebuie lăsate în apa în care au fiert pentru a evita fierberea peste termen;

Pentru pregătirea unei conserve trebuie să se îndeplinească mai multe manevre.

Opărirea: se pun legumele în apă fierbinte și se lasă un timp, care variază în funcție de felul legumei.

Răcirea: punerea bruscă a legumelor opărite în apă rece.

Umplerea borcanelor: se face umplînd trei sferturi cu legume și se pune deasupra saramură fiartă și răcită (25 g. sare la litrul de apă).

Fierberea: borcanele se pun într-un vas cu apă rece și se începe încălzirea la un foc mic; timpul de fierbere începînd cu primul clocot, variază la fiecare legumă.

Borcanele se leagă cu celofan de două și trei ori.

ŞAH•ŞAH•

La 1 decembrie începe cel de al treilea concurs republican de şah prin corespondenţă

Sferturile de finală ale primului concurs republican de şah prin corespondenţă (1960-1962) şi semifinalele celui de-al II-lea concurs republican (1960-1961) se află în plină desfăşurare. Participarea a numeroşi maeştri, candidaţi-maeştri şi jucători de categoria I în rîndurile concurenţilor a făcut ca aceste competiţii să fie deosebit de atractive şi să dea rezultate bune. Partidele disputate, după cum s-a putut constata pînă acuma, sînt de un nivel tehnic ridicat, semnalîndu-se chiar şi unele inovaţii teoretice în deschidere.

PARALEL CU PRIMELE DOUA CONCURSURI SE VA DISPUTA, ÎNCEPÎND LA 1 DECEMBRIE, CEL DE-AL III-LEA CONCURS REPUBLICAN DE ŞAH PRIN CORESPONDENŢĂ (1961—1963). Organizat de subcomisia de şah prin corespondenţă a federaţiei de specialitate, cel de-al treilea concurs republican va debuta cu sferturile de finală LA CARE POATE PARTICIPA ORICE JUCĂTOR DE ŞAH FĂRA CATEGORIE DE JOC SAU CU CATEGORIILE III, IV, V. Sferturile de finală se vor disputa între 1 decembrie 1960—15 noiembrie 1961. Semifinalele — la care vor lua parte jucătorii calificaţi din „sferturi", plus cei cu categoriile I, candidat-maestru şi maestru — vor avea loc între 1 decembrie 1961—15 noiembrie 1962. Finala va avea loc între 15 decembrie 1962—1 decembrie 1963.

Înscrierile pentru sferturile de finală sînt gratuite şi se fac pînă la 30 octombrie 1960 pe adresa Federaţiei romîne de şah — str. Vasile Conta nr. 16, Bucureşti — cu menţiunea „Pentru cel de-al III-lea concurs republican de şah prin corespondenţă". Participanţii sînt rugaţi să indice în cererea de înscriere numele, adresa, profesia şi categoria de joc (dacă o au). Se vor acorda clasificări sportive.

★

Subcomisia de specialitate din cadrul Federaţiei romîne de şah organizează mîine, duminică, la ora 10,30, o primă întîlnire a jucătorilor de şah prin corespondenţă din Capitală. Se vor discuta o serie de probleme privind turneele în curs, regulamentul de joc etc. Sînt invitaţi participanţii la concursurile republicane de şah prin corespondenţă, la turneele din „CUPA MAGAZIN" şi de la alte competiţii. Întîlnirea are loc în sala Progresul din str. Lipscani 14, et. I.

Rezultate din „Cupa Magazin"

EDIŢIA I. SEMIFINALA

GRUPA A. Ismail Noman (Constanţa) — Ad. Lapedatu (Ocna Mureş) 0—1. GRUPA D. Şt. Mustăţea (Buc.) — V. Zaharescu (Buc.) 0—1.

EDIŢIA A II-A

GRUPA 1. Ciubotaru I. Const. (Borzeşti) — Emil Buzoianu (Piteşti) 1—0. GRUPA 3. Nestor Dan (Buc.) — Gabriel P. Gheorghiu (Buc.) 1—0. GRUPA 11. Grigore Ciurusniuc (Buc.) — I. Bănică (Buzău) 0—1. GRUPA 22. T. Costa (Buc.) — Gh. Bănescu (Tîrgovişte) 1—0 abandon. T. Costa — Mircan Emil (Oraşul Stalin) 1—0 abandon. GRUPA 32. V. Zaharescu (Buc.) — Virgiliu Alex. (Craiova) 1—0.

Dv. ce aţi muta ? (24)

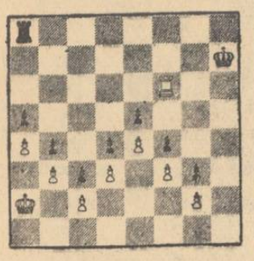

Albul joacă şi face remiză

Alb: VICTOR KORCINOI (U.R.S.S.)
Negru: S. GLIGORICI (Iugoslavia)

Jucată în Argentina, 1960

1.	c4, g6	22.	e4, C:e4
2.	d4, cf6	23.	Te2, Nf8
3.	g3, Ng7	24.	Ce5, C:f2
4.	Ng2, 0—0	25.	Df3, Cd3
5.	Cc3, d6	26.	Cc4, D:b3
6.	Cf3, c5	27.	T:e8, D:c4
7.	d5, Ca6	28.	De3, Rg7
8.	0—0, Cc7	29.	Td8, Db4
9.	a4, Tb8	30.	Rh1, Db6
10.	Nf4, a6	31.	De8, Nd6
11.	a5, b5	32.	Dh8+, Rh6
12.	a:b6, T:b6	33.	Df6, Nc7
13.	Ta2, Te8	34.	D:b6, N:b6
14.	b3, e5	35.	Td6, Nc7
15.	d:e6, C:e6	36.	T:a6, N:f4
16.	Ca4, C:f4	37.	Ta4 !, Ne5
17.	C:b6, D:b6	38.	T:f5, g:f
18.	g:f, Ce4	39.	d6, Nf6
19.	Dd3, Cc3	40.	d7, Rg7
20.	Td2, d5	41.	Ta8 şi negrul cedează.
21.	c:d, Nf5		

CALEIDOSCOP

Plimbări bucureştene

Multă lume îşi închipuie că a face turism înseamnă numaidecît a merge în localităţi îndepărtate, cu drumuri lungi şi costisitoare. În realitate sînt destule excursii foarte frumoase care se pot face chiar şi în timpul unei singure după amieze, pe care o putem petrece astfel în chipul cel mai plăcut.

Dăm mai jos indicaţiuni pentru două din asemenea plimbări ce sînt la îndemîna tuturor bucureştenilor iubitori de frumos şi recreaţie.

Cabana Brăneşti şi lacul Pasărea din pădurea Pustnicul

La numai 25 de kilometri de Bucureşti se află o pădure, foarte întinsă, care ţine de comuna Brăneşti, nume pe care-l poartă şi cabana aflată în mijlocul acestei păduri, numită Pustnicul.

Pentru a veni aci se merge pe şoseaua Pantelimon pînă la capăt, cu tramvaiul 7, iar de aci cu autobuzul I.R.T.A. pentru Brăneşti, pînă la întretăierea cu calea ferată spre Constanţa, unde se află cantonul denumit Pasărea, după numele comunei cu acelaşi nume din apropiere.

De aci se merge pe jos pe cărările pădurii pînă la cabana Brăneşti, traversîndu-se pădurea Pustnicul în timp de cel mult o jumătate de oră, după care drumeţii ajung la cabană, aflată pe malul lacului Pasărea. De aci se desfăşoară o privelişte întinsă spre mînăstirea Pasărea, aflată pe celălalt mal al lacului.

Lîngă cabană s-a amenajat o plaje, iar în apa lacului s-au făcut împrejmuiri pentru că şi copiii precum şi adulţii să poată face baie fără nici un pericol.

Pentru a se vizita satul şi mînăstirea Pasărea din apropiere se poate merge sau cu barca peste lac, sau ocolind lacul prin pădure. Pescarii amatori pot pescui în lacul bogat în peşti.

Cei care doresc că stea mai mult timp, pot locui la cabană cîte zile vor, bucurîndu-se de aerul curat din mijlocul acestei mari şi frumoase păduri, de băile şi plimbările pe lacul care îşi întinde apele în depărtare, alcătuind împreună cu pădurea de pe malurile sale unul din cele mai frumoase peisaje de acest fel.

Cabana Buda şi strandul Argeş

Pe şoseaua Bucureşti—Alexandria, la kilometrul 20, se desface un drum ce duce către cabana din pădurea Buda şi la strandul amenajat pe malul rîului Argeş, în apropierea acesteia. Drumul din şoseaua naţională pînă la acestea este în lungime de numai 2 km. şi prezintă atracţia că se face tot timpul prin pădurea Buda, care se întinde pe zeci de hectare, mergînd pe poteci marcate cu indicatoare.

Aci Argeşul are o luncă foarte frumoasă, cu o bogată vegetaţie de sălcii, plopi şi salcîmi. Plaja naturală pe care o formează în acest loc apele sale este foarte întinsă, putînd cuprinde peste 1000 de persoane. Cabana are un bufet la care se găsesc de ale mîncării şi băuturi reci. Drumul pînă la aceste frumoase locuri se poate face cu autobuzele IRTA ce pleacă din autogara de la capătul liniei tramvaiului 15, făcînd naveta pe traseul Mihăileşti — Ghimpaţi, precum şi cu cele ce pleacă de la autogara din Calea Victoriei nr. 2, la orele 6, 6,15, 6,30, 14, 14,30, 15 şi 17, zilnic.

Cabana Caraiman din Valea Jepilor

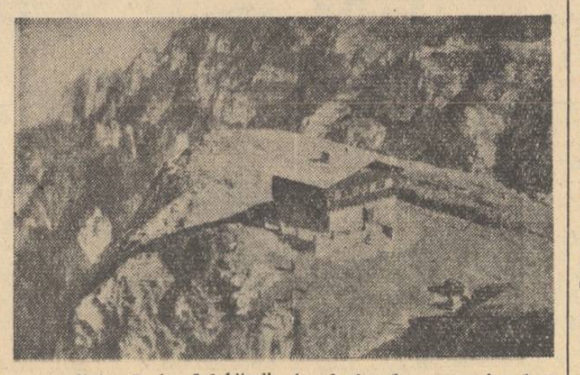

Din Valea Prahovei iubitorii munţilor au mai multe drumuri pe care pot ajunge pe înălţimile munţilor Bucegi. Cel mai greu dintre aceştia este însă cel ce duce de la Buşteni pe Valea Jepilor, deoarece tot timpul drumul urcă pe o pantă ce ia pieptiş muntele, care din această cauză este greu şi de coborît.

De aceea s-a simţit nevoia unei cabane la capătul acestui drum, astfel încît atunci cînd drumeţii ajung însfîrşit sus, pe platoul ce domină Sinaia şi Buşteni, au plăcerea chiar să vadă la gura văii o frumoasă cabană, ce îi aşteaptă ospitalieră.

Această cabană este o clădire cu parterul zidit în piatră şi un etaj de lemn, înconjurată pe două laturi de o frumoasă terasă.

În apropierea cabanei curge un izvor cu apă limpede şi rece, turiştii avînd astfel la îndemînă cea mai bună băutură răcoritoare.

Privirea cuprinde de aci înspre răsărit o parte din Valea Prahovei, iar înspre nord-vest se înalţă culmea muntelui Caraiman, spre care se poate merge pe poteca de pe bîrna îngustă din coasta sa.

De pe vîrful Caraimanului se vede larg deschisă Valea Prahovei, dincolo de care spre răsărit, se înalţă munţii Ciucaşului.

De aci se poate merge pe platoul Bucegilor pînă la muntele şi cabana Omul, de unde privirea cuprinde toată regiunea ce se întinde în jurul muntelui, dinspre Apus, unde se vede jos în vale, localitatea Bran apoi Predealul, şi Valea Prahovei pînă dincolo de Sinaia.

Noaptea, pe vreme senină, luminile din aceste localităţi strălucesc în depărtarea văilor ca nişte şiruri de nestemate, iar pe munţii înconjurători se văd focurile aprinse de turişti.

De foarte multe ori însă vîrful Omul este acoperit de ceaţă şi atunci nu numai că nu se vede nimic nici ziua, dar este periculos să cobori muntele, şi trebuie să aştepţi pînă ce se ridică ceaţa.

„Vînătorii de zgomote"

Astfel au fost „botezaţi" colaboratorii staţiei de luptă împotriva zgomotelor, creată sub auspiciile Sovietului din Moscova.

Este bine ştiut că în ultimii ani, în deosebi, marile oraşe au devenit foarte zgomotoase. Specialiştii din diverse ţări au calculat că în orele de vîrf, în pieţe şi pe străzile cele mai frecventate, zgomotul produs atinge 80—85 foni. Ştiţi cu ce echivalează această intensitate? Cu zgomotul produs de cascada Niagara, care măsoară 86 foni.

„Înarmaţi" cu aparataj ultra modern, „vînătorii de zgomote" moscoviţi, după ce ascultă diferite cartiere, recomandă măsurile necesare îndepărtării zgomotelor.

În această privinţă la Moscova s-au iniţiat pînă-n prezent multe acţiuni. Numeroase întreprinderi au fost mutate la ţară, iar altele noi nu se mai construiesc în oraş. În jurul capitalei U.R.S.S. s-a construit o centură lungă de 109 km, unde autovehiculele de tranzit să-şi poată schimba drumul. Semnalele sonore sînt interzise cu desăvîrşire la Moscova. În sfîrşit, pentru a reduce ţăria zgomotelor (de 3—4 ori) se execută acum pe scară largă plantaţii de spaţii verzi.

O nouă emisiune poştală

Pentru a doua oară Poşta R.P. Romînă pune în circulaţie mărci în ale căror desene putem admira coloritul frumos al fluturilor. Noua serie cuprinde 6 valori cu un nominal total de 4,60 lei.

În desenele noilor mărci sînt înfăţişate în culori vii şi naturale cîteva din cei mai frumoşi fluturi din ţara noastră. Sîntem încă de părere că intenţia Poştei de a-i populariza nu a fost realizată în întregime, deoarece în legenda mărcilor nu este trecută şi denumirea romînească a fluturilor respectivi.

Valorile noii serii de mărci poştale sînt: 10 bani, 20 bani şi 40 bani; 55 bani, 1,60 lei şi 1,75 lei. Toate mărcile sînt pentru poştă aeriană.

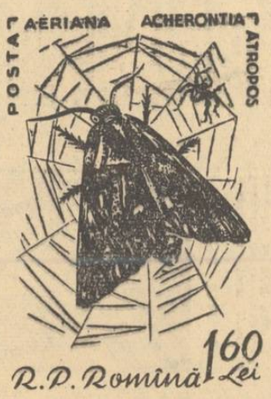

REBUS-magazin

METALE

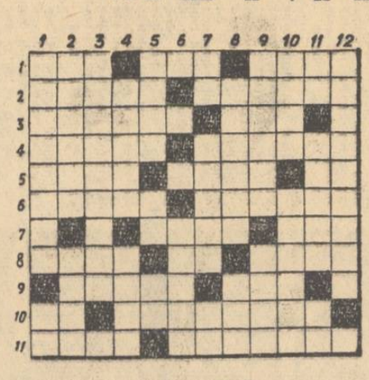

ORIZONTAL: 1) La cilindru compresor — Coautor al romanului „Vîţelul de aur" — Cel de bronz, amestecat cu ulei, se foloseşte în vopsitorie. 2) Metal care se dă pe faţă!... — Colaborări între metale. 3) Oţelul dur, de pildă, are una de curgere — Cureluşă de maşină. 4) Nu poate fi concepută fără metal — Se extrage din stibină, prin încălzire cu sfrijitură de fier şi e folosit în aliaje pentru litere tipografice. 5) Scriitor romîn — Din punct de vedere rebusist, e foarte apropiat de oţel (se face încetul cu încetul!) — În mangan. 6) Una puternică! — De culoarea cuprului. 7) Linie de metal — Cîntec de slavă. 8) Marcă de garanţie din oraşul Stalin — Pronume — Uzină din Satu Mare. 9) Cetăţi metalurgice — Plumburii. 10) În aramă şi în wolfram — Teatru care are în repertoriu piesa „Calesca de aur" de L. Leonov. 11) Inele de metal — Totalitatea păsărilor de fier.

VERTICAL: 1) Autorul romanului „Oţel şi pîine" — Aluminiu. 2) Care luceşte reflectînd lumină multicoloră — Scriitor romîn, autorul poeziilor „Calea ferată". „Azi e fiertul fierului" etc. 3) Lucrează la laminor... 4) În Valea Jiului dar nu şi la Hunedoara... — Scobitură lungă făcută într-o piesă la suprafaţa ei. 5) Priveşte — Eugen Bădulescu — Posesiv. 6) Nume feminin. 7) În fabrică — ...nativă, formă în care metalele sînt mai puţin răspîndite în natură — Patru roman. 8) Plumb care spune ceva —... puşcă! 9) Sulfură de fier — Vas, casetă sau cutie. 10) Oraş în R.P. Ungară — Supărat. 11) Margini de aliaj — „...de oţel", film sovietic (pl.) — Litiu. 12) Cu un conţinut relativ mare de fier.

N. CORNEA

SEMNE

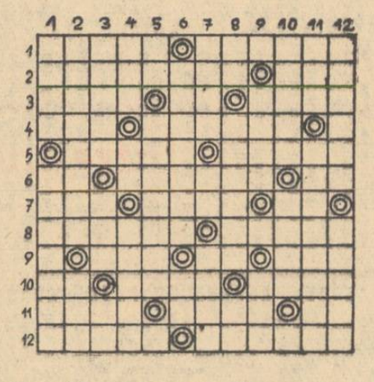

ORIZONTAL: 1) Semn că marea-i agitată — Semn ortografic în formă de virgulă 2) Autorul versurilor: „...La un semn deschisă-i calea şi s-apropie de cort / Un bătrîn atît de simplu, după vorbă, după port"... — Curs de apă la arabi. 3) Te ajută să te înţelegi prin semne — În formă! — Păsări răpitoare. 4) Lasă urme pe faţă — O linie şi-un punct exprimă acest cuvînt (pl.) 5) Hîrtie însemnată după care se pot confecţiona rochii, cămăşi, haine etc. — Suport pentru acolada de... lemn! 6) Unul din cele 7 semne muzicale — Semnul fierului înroşit — Vocală dublă. 7) Riul pe care era aşezată Sparta — Prilej de a folosi ghilimelele — În sumă! 8) Un cal cu semn pe faţă! — Două puncte... la orizontală. 9) Un punct pe hartă — Pronume — Lemn de foc. 10) Perioadă de timp — Semne pe piele — A descifra însemnările cuiva 11) Sanie... localitate în Italia — Pe unde trece lasă urme sentimentale — Băţ cu ţîţe. 12) Semn în sens de ocrotire — O dibuieşti după semnele de pe stînci şi copaci, pînă ajungi la creastă.

VERTICAL: 1) Semnele mele! — Semn, gest. 2) ...„Să cer un semn, iubito, spre a nu te mai uita?"... — Punct negru pe piele. 3) Semne grafice — Întreprindere metalurgică de stat — Notă muzicală. 4) Nume feminin — La revedere! — Tu-i faci semn şi el stă de lemn. 5) Z — Însemnată. 6) Punct (fig.) — Sodiu. 7) 4:0! — Început la sfîrşit! — Îşi are şi el semnele lui. 8) Pronume — Mărgărită — Două cercuri. 9) Semn — Curent. 10) VII din an! — Conducători. 11) Semne monetare în ţara noastră — Ştie după anumite semne dacă se schimbă timpul. 12) Adunare de semne matematice — Dă semne de nerăbdare.

Ştefan STOIAN

Din dicţionare

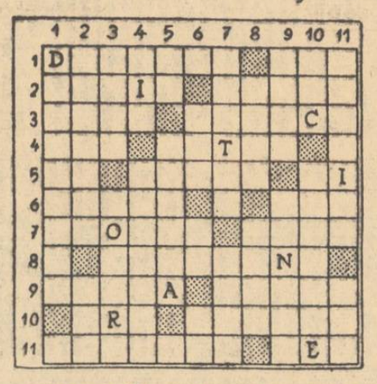

ORIZONTAL: 1) Mîndruliţele cu dorul — Înainte de „au"; 2) „O viaţă de erou" (masculin) — Fiu vitreg al radiului; 3) Masă de seară — Stil... fără bază (pl.); 4) Greutate veche! — Raţiune ...redusă; 5) Rimări! — Panglici lipsite de eleganţă — Hai, murgule!; 6) Din moşi-strămoşi — Operă de Dalayrac; 7) Scoase din cap — O apă şi-un pămînt; 8) O fată...; 9) ...încă una... — ...şi o muză; 10) „X" — Certat ...cu „o"; 11) Cu un os de peşte... — „Pui" la antipod.

VERTICAL: 1) Aproape de inimă; 2) Nu-i un om ales — Apă franceză; 3) Comună în Maramureş — Lucrare de tocilar; 4) Interjecţia Melaniei — Despot-Vodă; 5) Din categoria pană — A spune versuri pe scenă; 6) Căpitan de plai din.. legende — Cu flori.. de in — Nu-i tot!; 7) De inimă... — ...şi fără inimă; 8) Aici se strîngea funia la par — Pic în Ardeal!; 9) Cuvînt cu vînt — Monezi iugoslave; 10) Bate trotuarele — Cadou de proporţii; 11) Exact nouă — Vorbuliţă cu referire... la ureche.

NOTĂ: Toate cuvintele din careu sînt compuse din literele cuvîntului „Dicţionare".

Ion D. TRICA

Cinematografică

Se dau cuvinte corespunzătoare următoarelor semnificaţii: 1) Oraş în Ardeal, important centru textil 2) Numele primului zburător (mit.) 3) Bărăganul, de pildă 4) Cenuşiu 5) Numeral 6) Riu în ţara noastră pe malurile căruia se înşiră numeroase staţiuni de odihnă 7) Recipient 8) De gustul lămîii (pl.) 9) Nu e des.

Schimbînd iniţialele cuvintelor căpătate vom afla altele conform următoarelor definiţii:

1) Conifer 2) Muncitor la calea ferată 3) Unul lîngă altul 4) Metalul din care e făurită „caleasca" lui Leonid Leonov 5) Scos de la gheaţă 6) Adjectiv 7) Nu e recomandabil să îi dai lei la purtare... 8) Indispensabile la un pahar de ţuică 9) Din nou.

Iniţialele noilor cuvinte citite în continuare vor da titlul unui nou film romînesc a cărei premieră va avea loc în curînd.

I. SIMION

Poşta rebus

LUCIAN IONESCU — *Bucureşti:* Aşteptăm să ne trimiteţi şi alte jocuri.

CONST. MIRONESCU — *Bucureşti:* V-am ruga să treceţi într-o simbătă dimineaţă pe la redacţie.

D. MAHOREA — *Panciu:* Aveţi prescurtări incorecte: Ots, srs, etc. În realitate e vorba de O.S.T.A., S.R.S.C. etc. Nu publicăm aritmogrife. Avem pregătit un joc pe o temă asemănătoare. Mai reveniţi.

OVIDIU BLAGU — *raionul Cîmpeni:* Pentru primul joc pe care-l faceţi, dovediţi îndemînare. Jocul pe care ni l-aţi trimis nu poate fi însă publicat din pricina primei definiţii de la 10 orizontal. Pe viitor v-am recomanda mai multă atenţie tematicei precum şi evitarea aglomerării punctelor negre. Aşteptăm noi scrisori.

N. ROBESCU — *T. Severin:* Am publicat de curînd un joc cu o asemenea temă.

LILIANA POPESCU — *raionul Cîrtea de Argeş:* Aveţi în jocul trimis de dv. prea multe puncte negre, peste numărul admis. De asemenea, punctele negre sînt alăturate, două şi trei, ceea ce nu este admis. Reveniţi.

PETRE BACANU — *Constanţa:* E lucrat pe dimensiuni prea mari. Reluaţi tema în dimensiunile obişnuite ale rubricii noastre.

N. BABOIE — *Buşteni:* Corect, pluralul de la „episod" este „episoade", şi nu „episode", aşa cum îl scrieţi dv. Revedeţi jocul.

GH. STOENESCU — *Bucureşti:* Am publicat de curînd un joc pe o temă asemănătoare.

TOMA TRAIAN — *Suceava:* Reluaţi tema pe dimensiuni mai mici.

VINTU VIOREL — *Cluj:* Tema e prea restrînsă, de specialitate. V-am ruga să ne trimiteţi un joc cu o temă mai generală.

GR. THEODORESCU — *Tg. Jiu:* Aveţi puncte negre alăturate în prea multe locuri. Reveniţi.

H. BERCU — *Bucureşti:* Aveţi prea puţine cuvinte în temă.

Jocuri distractive

Cîte rute?

Vă cerem să răspundeţi la următoarea întrebare: cîte rute există de la punctul A pînă la punctul C dacă deplasarea se face numai înainte şi la dreapta, la dreapta şi înainte? (Unele rute pot coincide parţial). Răspunsul nu este chiar atît de simplu, cît se pare şi pretinde foarte multă răbdare.

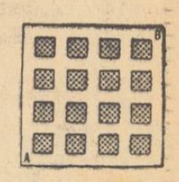

Peste cîte minute?

Un ceas deşteptător rămîne în urmă cu 4 minute la fiecare oră. Acum 3 1/2 ore el a fost pus exact după radio. Ceasul de mînă care merge fără greşală, arată în acest moment ora 12.

Peste cîte minute deşteptătorul va indica şi el tot ora 12?

Pătratul

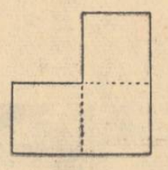

Figura alăturată este compusă din 3 pătrate egale. Se cere să secţionaţi această figură în două părţi în aşa fel ca din ele să se poată alcătui o nouă pătrată. Locul din mijlocul ramei trebuie să aibă de asemenea o formă pătrată egală cu oricare din cele trei pătrate care formează figura dată.

5 grupe a 3

Aşezaţi în rînd 15 chibrituri şi apoi grupaţi-le în cinci grupe a cîte 3 chibrituri fiecare. Se admite mutarea unui singur chibrit la o mişcare, sărind de fiecare dată peste trei chibrituri. (Notaţi pe o bucată de hîrtie ordinea în care aţi mutat beţele).

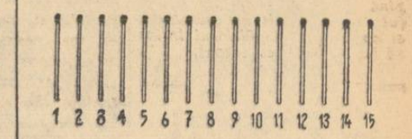

Dezlegările jocurilor apărute în numărul 152

GREU, DAR SE POATE!

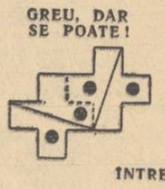

CÎT CÎNTĂREŞTE?

1/4 de calup cîntăreşte 3/4 kg., deci, calupul întreg cîntăreşte 3 kg.

ÎNTREBARE

Gheorghiţă nu a cîştigat timp, ci a pierdut. Pentru a doua jumătate a drumului el a avut nevoie de tot atîta timp cît a pierdut dacă ar fi făcut toată călătoria pe jos. Prin urmare, noul mod de deplasare l-a făcut să piardă timp.

El a pierdut exact atîta cît a mers cu trenul, adică 1/15 din timpul necesar pentru a parcurge pe jos jumătate din drum, sau 1/30 din timpul necesar pentru a străbate pe jos întreaga distanţă.

CUM A PROCEDAT?

ACELAŞI DREPTUNGHI

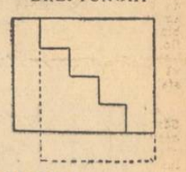

SĂRITURA CALULUI

Toţi pionii pot fi luaţi în minimum 16 mutări. Calul poate fi aşezat, de exemplu, în aşa fel, ca prima lovitură să fie dată pionului c2, apoi pionului b4 şi în continuare: d3, b2, c4, d2, b3, d4, e6, g7, f5, e7, g6, e5, f7, g5.

A venit Adam la mine

Care Adam? Adam... Nume de familie n-are. Cum m-a găsit? Foarte uşor. Am carte de vizită la uşă. Pe urmă sînt şi în cartea de telefon. N-a fost o problemă. A venit Adam la mine, dar noaptea, ştiţi cît de sumar e îmbrăcat?

— Cu ce ocazie, Adame?

— Am întins-o puţin din rai. O plictiseală acolo.

— Din rai ai spus?

— Dar de unde?

— Păi n-ai fost izgonit atunci cînd cu facerea lumii?

— „Facerea lumii" lui Jean Effel?

— Nu, colega, atunci cînd cu scandalul din cartea de religie.

— Scorniri, dragă... S-a supărat el, stăpînul, dar pînă la urmă l-a trecut. M-a obligat să mă căsătoresc cu Eva şi gata. Mi-am luat angajamente şi...

— Staţi bine?

— N-am de ce să mă plîng. Nu se construieşte ca la voi, dar...

— Dar nu mi-ai spus cu ce ocazie?

— Concediu.

— Eva? Fără ea?

— Ea-şi face concediul cu copiii, la soacră-mea.

— Da' văd că nu porţi verighetă... Ţi-ai scoas-o?

— Nu purtăm... Încredere? Dacă are încredere în mine? Unde mai găseşte ea un Adam ca mine?

— Ai leafă bună?

— La noi nu se pune problema leafă. Am relaţii. Uite-aşa sînt cu toţi sfinţii...

— Asta-i altceva. Dar, explică-mi, cum vrei să-ţi faci concediul aici, la noi, dezbrăcat? Îţi trebuie nişte haine.

— Dar de ce crezi c-am venit la tine?

— Aha, interese.

— Nu interpreta greşit. Mi-eşti simpatic. Am văzut că te înţelegi cu capra de tăiat lemne, cu prăjini de rufe, cu cutii de sardele, broaşte ţestoase, meduze, bidinele, creioane de tablită, geamandure... Cum reuşeşti?

— Sînt poliglot, dragul meu... Şi vrei un costum cu împrumut?

— Da de unde, am bani. Vreau să-mi fac unul.

— Adame, mi-e teamă că o să-ţi pierzi concediul ăsta. La noi cooperativele de îmbrăcăminte lucrează cu încetinitorul. Dar e bine c-ai venit acuma. Să-ţi la măsură, îţi facă cîteva probe, tocmai bine la anul ai costumul gata.

— Nici nu mă gîndesc. Poimîine vreau să fiu îmbrăcat.

— Cu unul de gata.

— Nu, dragă, de comandă... Te duci din partea mea la cooperativa... şi-i vîri maistrului în palmă hîrtiile astea... Îi spui, că pentru urgenţă.

De unde ştie Adam chestiile astea? Eu de aici de pe pămînt şi nu ştiu. Aşa am făcut şi într-o zi jumătate a avut hainele gata. Cu cămăşile a procedat la fel. Şi cu pantofii... Eu cred că nu din cauza ciubucului a fost servit atît de prompt, ci numai că l-a văzut maistrul că e străin. Adam vorbeşte stricat romîneşte...

În ziua aia l-am plimbat peste tot. L-am dus la expoziţii, la muzee. Seara mi-a spus:

— Da' un şpriţ nu bem?

— Obişnuieşti, Adame? Eu credeam că voi, sfinţii...

— Păi eu nu sînt sfînt, nu sînt trecut în nici un calendar... Cheamă şi tu nişte prieteni de-ai tăi să nu ne plictisim şi...

— Şi ce?

— Şi nişte prietene.

— Adame, mă uimeşti. Se poate? De ce crezi că...

— Iar interpretezi greşit. Nişte prietene de-ale tale. Cu cine o să dansăm la restaurant?

— Adame, eu n-am prietene d-astea. Iartă-mă, dar la asta nu m-am aşteptat.

— Ce copii eşti! Nu ştii ce e viaţa. Ai telefon?

— Da.

— Convorbiri limitate?

— Nu.

— Îmi dai voie să dau nişte telefoane?

— Cu plăcere.

Şi-l aud vorbind în receptor: „Coca... Ce faci astă seară?... Vrei să ne întîlnim la un şpriţ?... Nu n-o să fim singuri... Atunci te aştept".

A format un alt număr: „Carmen? Sărut mînuşiţa. Tot singură?... Ah, singurătatea asta!... Nu, nu-mi povesti mie de singurătate. O cunosc. Numai eu ştiu cît am pătimit din cauza singurătăţii... Dacă am divorţat de Eva? Se poate? Mă crezi în stare de aşa ceva? Păi nevastă-mea e... Apropo, diseară nu vrei să ieşim puţin? Zău, am chef de un şpriţ. Cum?... Şi dacă vine soţul din delegaţie ce e? Îi laşi un bilet că eşti plecată la croitoreasă, sau la verişoara ta... Nu, Carmen, nu mă refuza. Tu ştii cît de rar cobor eu în oraşul vostru... Atunci te aştept. Îţi sărut o mînă şi obrazul stîng... Pa".

Către mine:

— Soţia ta unde e?

— La părinţi, cu copiii, la soacră-mea...

— Aha... Ai o carte de telefon?

— Pentru ce-ţi trebuie?

— Singur o să te plictiseşti. Am o prietenă, Luci, o chem. Nu, nu-ţi fă griji dragă, e divorţată.

— Ascultă, Adame, dacă mai continui te dau pe uşă afară.

— Dragul meu, dar Luci e...

— Afară!

L-am dat afară.

Seara m-am dus să mănînc o friptură la un restaurant. Pe cuvîntul meu că m-am dus singur. Dacă aveţi îndoieli, vă rog cereţi referinţe. Da, m-am dus să mănînc o friptură. Nu ziceţi că Adam era acolo? Un metru de sticle zăceau la picioarele mesei lui. Dansa cu Carmen, cu Luci, cu Coca, dansa, dar cum dansa să nu mă întrebaţi.

Cum seamănă Adam ăsta cu un pămîntean de-al meu!

Nicuţă TĂNASE

V. CRIVĂŢ

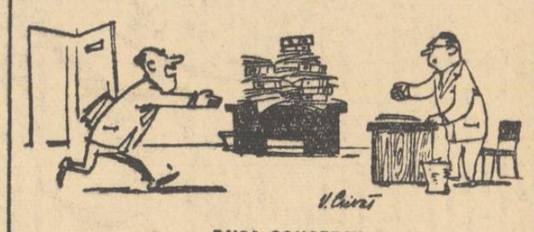

DUPĂ CONCEDIU

— Bun găsit, colega! Ce mai nou pe-aici?
— Nimic! Toate-s vechi...

FRED GHENĂDESCU

CONFUZIE

— De ce vii cu aspiratorul?
— V-am auzit spunînd: ţin-te, Enache, că te fac praf...

T. PALL

INVIDIOSUL ÎN CONCEDIU
— Off!... Iar crap! Crăp de necaz!...

Redacţia: Piaţa Scînteii, Tel. 17.60.10. Administraţia: 17.60.20. Interior 1.400. Abonamentele se primesc la toate oficiile poştale, factorii poştali şi difuzorii din întreprinderi şi instituţii. Tiparul Combinatului Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin"

SPECTACOLUL
magazin

La revedere, Bucureşti! Te salutăm, Moscova!

Artiştii Operei ne împărtăşesc gîndurile lor înaintea plecării în turneu

De sus în jos, Arta Florescu, Zenaida Pally şi Magda Ianculescu.

de scrisori din diverse oraşe ale Uniunii Sovietice, în care cei care m-au ascultat cîntînd îmi cer „povestea vieţii": „Spune-ne, Zenaida, cum te-ai pregătit ? Îţi dorim să fii la înălţime!" Iar eu, în semn de preţuire, păstrez nu numai scrisorile, dar şi mărcile poştale.

IONEL TUDORAN: — Mă voi înfăţişa cu publicul moscovit încercînd emoţiile unei revederi dragi, dar şi fiind stăpînit de conştiinţa faptei răspunderi ce mi-a încredinţat. Consider rolul lui Otbello ca unul dintre cele mai complexe şi mai profund dramatice. Atît pentru linia melodică, cît şi pentru problemele lui psihologice, acest rol mi-a devenit cel mai preferat. M-am străduit să fac totul ca să răspund exigenţei spectatorilor moscoviţi.

MIRCEA BUCIU : — Aştept cu nerăbdare spectacolele turneului, dar şi întîlnirile cu un public drag: cu muncitorii din marile fabrici şi uzine ale Moscovei. Le promitem că-i vom vizita la locul de muncă, deoarece le-am pregătit mai multe concerte. Ce anume? Surpriză...

MAGDA IANCULESCU : — Mă bucur că la Moscova, Carajiale este cunoscut. Aci se reprezintă cu succes două dintre lucrările sale: „D-ale carnavalului" şi „Scrisoarea pierdută". Acum noi ne prezentăm cu opera „O noapte furtunoasă", realizată de compozitorul Paul Constantinescu după lucrarea marelui clasic. Este deci liniştea să ne întrebăm: în ce măsură contribuţia noastră va fi la înălţimea cinstei ce ni s-a acordat de a reprezenta peste hotare creaţia romînească de operă ? Interpreta Zîţei va asigura că în această direcţie nu va precupeţi nici un efort.

MIHAIL ARNĂUŢU : — Deoarece îi interpretez pe Iago, primii mei paşi făcuţi în timpul liber în Moscova mă vor chemări către Teatrul „Moscovici", pentru ca să revăd spectacolul „Othello". Tin neapărat să văd pe scena lui „Bolşoi Teatr" opera „Boris Godunov". Să vă fac o destăinuire: intenţionez să apar într-un viitor apropiat în rolul ţarului Boris.

VALENTIN TEODORIAN : — La ce mă gîndesc mai mult ? La clipa în care publicul moscovit, ascultînd primele trăsee muzicale ale operei „O noapte furtunoasă", îşi va da seama că întreg spectacolul este prezentat de artiştii romîni în limba rusă. Acestei plăcute surprize eu-i va lipsi emoţia de a doua serie — o comedie plină de optimism şi umor — se arată că omul este folositor acolo unde se simte nevoie de el. „

S-a tras de asemenea primul tur de manivelă şi la filmul în culori „Concert". În acest film facem cunoştinţă cu un cîntăreţ bulgar care este urmărit de-a lungul şi de-a latul ţării de către un impresar din străinătate în scopul de a-l angaja. Spectatorul are astfel prilejul să admire cele mai frumoase privelişti ale Bulgariei şi să-şi facă o idee clară asupra culturii muzicale a poporului bulgar,

Teatrul Armatei la Oltenita

Teatrul Armatei va juca la 11 septembrie în noua casă de cultură raională din Oltenita, piesa „Musafiri neaşteptaţi", iar la 27 şi 28 septembrie piesa „Fîntîna Blanduziei", cu artistul poporului George Vraca în rolul titular.

La Teatrul Tineretului

La Teatrul Tineretului au început repetiţiile cu piesele „Ruy Blas" de Victor Hugo în regia lui C. Sînzu, artist emerit, şi „Băieţii veseli" de H. Nicolaide, în regia lui D. Neleanu.

„La Ţăndărică" se repetă

Teatrul „Ţăndărică" repetă trei spectacole. Primul este „Micul print", dramatizare după Antoine de Saint Exupery de Letiţia Gilă. Premiera acestui spectacol va avea loc zilele viitoare. Al doilea spectacol se repetă sub conducerea regizorului Ştefan Lenghel şi cuprinde dramatizarea unor fabule, iar a treia premieră va fi „Soldatul şi moartea", text inedit de Marcel Breslaşu.

Cel mai apropiat examen...

al Teatrului de Păpuşi din Iaşi — după cum ne-a declarat tov. Manole Foca, directorul acestui teatru — îl constituie participarea la Festivalul internaţional al teatrului de păpuşi, şi marionete ce se va desfăşura în Capitală între 15—30 septembrie a.c. Cu acest prilej, ansamblul leşan va reprezenta piesa „Dănilă Prepeleac", dramatizare de N. Sachelarie după basmul lui Ion Creangă şi în ilustrarea muzicală a compoziţiunei Eliza Popovici, precum şi piesa „Necazurile lui Şurubel" de Valentin Silvestru.

Scenă din baletul „Esmeralda". În interpretarea Operei de Stat din Cluj.

Intr-o secţie de teatru a Academiei R. P. R.

Pe avizierele unor teatre se pot citi anunţuri ca acesta : „Toţi membrii colectivului artistic sînt rugaţi a-şi completa de urgenţă chestionarele pentru Academie...".

Un secretar literar cam grăbit mă informează foarte pe scurt: E vorba de nişte chestionare cerute de Academie...

Iată-ne, în urma acestei informaţii, în secţia de teatru a Institutului de istoria artei al Academiei R.P.R. Mai puţin grăbit decît secretarul literar, cercetătorul Mihail Florea ne stă cu bunăvoinţă la dispoziţie.

CE ESTE ARHIVA TEATRULUI ?

O lucrare importantă a secţiei de teatru este aşa-numita arhivă a teatrului romînesc contemporan. Această documentaliţe va cuprinde pe toţi membrii colectivelor artistice din teatrele noastre. În acest scop s-au trimis teatrelor chestionare ce urmează să fie completate de fiecare actor, regizor, pictor-scenograf, decorator, asistent de regie etc.

Scopul acestei documentaţii este de a se culege date despre începutul activităţii artiştilor şi evoluţia lor: roluri jucate, activitatea de turnee, profesorii care i-au îndrumat, cîştigurile de studii, activitatea în cinematografie.

De notat că s-au trimis aproape 2.000 de chestionare şi că, pînă acum, s-au primit o bună parte din ele.

ALTE LUCRĂRI

Pe lîngă acestea, sînt în curs de elaborare de către colectivul Institutului un lexicon cuprinzînd personalităţi vechi şi contemporane teatrale; un volum în care vor fi publicate toate comentariile ce oglindesc concepţia despre teatru a celor mai de seamă scriitori din prima jumătate a secolului al 19-lea; o monografie stilistică despre Matei Millo de Mihail Florea.

UN TRATAT DE ISTORIA TEATRULUI ROMÎNESC

Aflăm cu acest prilej că la secţia de teatru a Institutului de istoria artei au început pregătirile pentru elaborarea, pentru prima dată în literatura noastră, a unui tratat de istorie a teatrului romînesc. Tratatul va cuprinde — în prima parte — date despre cele mai vechi manifestări spectaculoase pe întregul teritoriu al ţării, începînd cu formele de spectacol din Evul Mediu şi terminînd cu anul 1848. Un mare capitol este consacrat teatrului popular haiducesc şi de păpuşi, care cuprinde numeroase şi interesante forme spectaculoase.

În a doua parte vor fi redate: naşterea şi dezvoltarea teatrului romînesc cult în secolele 19 şi 20.

Lucrările primei părţi sînt avansate şi urmează a fi date la tipar pînă la sfîrşitul acestui an.

Miron LIVIU

Turneul Operei clujene în Capitală

După cum am anunţat, colectivul Operei de Stat din Cluj va deposi la Bucureşti între 15 şi 25 septembrie. Despre acest turneu, ne-a vorbit directorul instituţiei, A. I. Arbore.

— Venim la Bucureşti un colectiv de peste 250 de persoane, prezentînd publicului bucureştean la Teatrul de Operă şi Balet şi la Ateneele Libertăţii spectacolele: „Neamul Şoimăreştilor", „Capra cu trei iezi", „Don Juan", „Tannhäuser", „Cei patru bădărani", „Viziteara", baletul „Esmeralda".

Publicul bucureştean va putea face cunoştinţă cu artista emerită Stella Simonetti, cu artista emerită Lia Hubic, laureatele Premiului de Stat, cu Constantin Ursulescu, Lia Anca Mărcuş, Teodor Carabieri, George Busuioc, precum şi cu tinerii Livia Lisanu, laureată a Festivalului Tineretului de la Moscova, Ion Piso, laureat al Premiului de Stat, Traian Popescu, laureat al concursurilor internaţionale de la Praga şi Vervier; Cornel Fănăţeanu, laureat al concursurilor de la Geneva, Praga, Varşovia, Emil Mureşan, precum şi cu artiştii noştri din cadrul baletului,

Scene din operele „Tannhäuser" de Wagner şi „Cei patru bădărani" de Wolf-Ferrari, în interpretarea Operei de Stat din Cluj

REFLECTOR

Tineretul

O nouă generaţie de actori va urca în toamna aceasta treptele mirifice ale scenei. Glasuri necunoscute încă vor înfiora urechile noastre curioase şi braţe solemne vor sublinia pasiunea, ura şi melancolia visării.

Te salut, frunziş tînăr al teatrului romînesc !

Te salut, necunoscut maestru al versului rostit cu geniu !

Te salut, Ofelie care mă vei face să plîng mîine!

Ştiu prima ridicare a cortinei, ştiu paloarea feţei crispate de cutitele emoţiei, ştiu bucuria inimii încălzite de rumoarea sălii turburate, ştiu ploaia roditoare a aplauzelor dintîi ce-şi aprind ochii, ştiu prima lăsare a frunţii spre balconul plin.

Ridicarea ta pe estrada fermecată îţi impune însă o serie de obligaţii, pe care e bine să nu le fi neglijat niciodată. Nu uita cîţi Luceferi ai rampei s-au stins sub masa murdărită de vin, cîţi fanfaroni cu chică şi ghiere mare au trecut pe lîngă noi, nelăsînd în holurile teatrelor bustul de marmură visat, nu uita lungul şir de cabotini, şterşi din memoria fără milă a spectatorului pretenţios.

Vremea pieselor jucate în atenee de paianţă, la lumina lămpii cu gaz, a fost îngropată de mult. Turneele sub coviliţ, cu decoruri universal valabile, strînse cu furca în căruţe hodorogite, aparţin unui trecut mizer. Puterea poporului a ridicat temple de piatră pentru tine şi ţi le-a dat în dar. Nu va trece mult şi ultimul sat nu va avea scene de mîna întîi, unde vei putea juca la fel ca la Bucureşti şi unde vei fi ascultat cu aceeaşi dragoste pentru artă, atît de proprie unui public scos din bezna neştiinţei, aruncat multă vreme dincolo de hotarul sensibilităţii.

Asta te obligă.

Ştiu că ţi-este dragă Capitala, ştiu că aici viaţa culturală îţi se pare mai stăruitoare, ştiu că vrei să te afirmi mai repede, dar eşti medic de suflet şi pretuitindeni este nevoie de lumină şi de căldură sufletească.

Tinere actor al pupitrei mele, ai rude aici în apropiere, ai o iubită şi ai copilăriţ pe sub castanii Cotrocenilor, te înţeleg... Dar aparţii unei armate cu o mie de uniforme, înzestrată cu teribilele săbii ale versului avîntat. Du norul de pe fruntea regelui Lear şi ogorului care te hrăneşte. Furtuna sufletului tău închipuită într-un strat de print defunct va fi ascultată cu smerenie şi lîngă ciocanele tăcute.

Nu sînt un visător incorigibil. Mi-ar place să aud că Hunedoara, pe lîngă faptul că dă un oţel excelent, a cresut şi un mare actor. Îl voiu aştepta la Naţional şi-l voiu trimite şi la Teatrul Naţiunilor de la Paris. Atunci vom fi siguri că în fierul scos din cuptoare este şi lacrima sufletului tău care a născut eroismul.

Aud glasuri false şoptind ceva despre aşa zisa provincie. În Romînia socialistă nu mai există provincie. Să se ştie. Pretutindeni, în cremenul munţilor, lîngă mişcătoarea mare, în Bărăgan, în păduri, bate aceiaşi inimă omenească. Nu avem dreptul să împărţim ca pe o stambă publicul, în public de centru şi public oarecare. La Boloşani, la Arad, la Constanţa sau la Oradea, nivelul interpretării trebuie să fie la fel de bun. N-am să-ţi pomenesc aici despre succesele unor teatre regionale, de răsunet, cu nimic mai puţin strălucite decît cele ale teatrelor din Capitală.

Te salut, frunziş tînăr al teatrului romînesc !

Te salut, necunoscut maestru al versului rostit cu geniu !

Te salut, Ofelie care mă vei face să plîng mîine!

Eugen BARBU

Succesele folclorului nostru

Ansamblul folcloric de cîntece şi dansuri al Casei centrale a creaţiei poporului muncitor condus de artistul emerit Ionel Budişteanu, laureat al Premiului de Stat, împreună cu coregrafii Ion Franţa, unde a participat cu Ansamblul folcloric de tineret la festivalurile de la Nisa şi Carantec, este solicitat să-şi împărtăşească impresiile.

— Folclorul romînesc îşi cîştigă tot mai mult peste hotare o excelentă apreciere, spune cu satisfacţie Ionel Budişteanu. Am avut din nou prilejul, aflîndu-mă de astădată în Franţa, după ce în anii trecuţi am întreprins turnee în U.R.S.S. — de 6 ori, — în India, China, Birmania, Germania, Cehoslovacia, Polonia, Ungaria şi Albania, să constat cum jocurile şi cîntecele noastre populare merg direct la inima spectatorilor. „Ciocîrlia", „Hora staccato", „Hora tineretului", „Sîrba din căruţă" sau „Joc de licurici" au fost întîmpinate cu aclamaţii nesfîrşite... Grupul nostru de dansatori şi solişti vocali, format din tinere elemente de artişti amatori, muncitori, tehnicieni şi inginei din Ansamblul artistic U.T.M., ca şi orchestra, au entuziasmat pur şi simplu prin măiestria interpretării. Frumuseţea costumelor noastre a stîrnit de asemenea o mare admiraţie în rîndul miilor şi miilor de spectatori. În timpul celor aproape 40 de zile cît am deposit în Franţa am dat concerte în circa 15 oraşe.

În continuare Ionel Budişteanu povesteşte că dreptul au determinat să scrie chiar acolo o nouă lucrare, inspirată din folclorul nostru, intitulată „O horă de concert".

— Această bucată ca şi altele — a încheiat artistul emerit Ionel Budişteanu — va fi inclusă în programul concertelor pe care le pregătesc actualmente cu orchestra „Barbu Lăutaru" a Filarmonicii de Stat „G. Enescu", în cuprinsul căreora vor fi executate în primă audiţie şi alte numeroase bucăţi inspirate din minunatul folclor.

„Spectacolul" în regiunile ţării

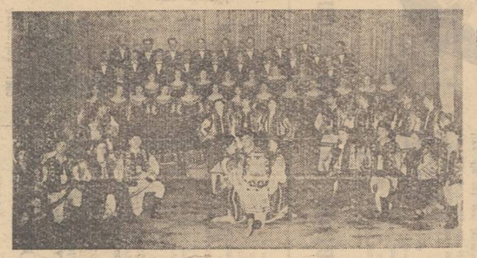

Ansamblul de cîntece şi dansuri „Ciprian Porumbescu" din Suceava

Pregătirile Ansamblului de cîntece şi dansuri „Ciprian Porumbescu" din Suceava

Puţini ştiu că în străvechea Suceavă — acolo unde a trăit şi a compus Ciprian Porumbescu — se află un ansamblu de cîntece şi dansuri care poartă cu mîndrie numele valorosului înaintaş al muzicii romîneşti. Alcătuit din 110 persoane, cuprinzînd un cor mixt, o orchestră, un taraf şi o echipă de 26 dansatori, acest ansamblu desfăşoară o vie activitate cultural-educativă. În cursul stagiunii trecute el a dat peste 60 spectacole, au numai la Suceava ci şi la Iaşi, Roman, Bicaz, Roznov, Vatra Dornei, P. Neamţ, Buhuşi, Paşcani etc.

În afara unui spectacol muzical-coregrafic, a unui program de muzică corală romînească „Capella" şi a unui recital de dansuri populare, ansamblul a mai reprezentat cu succes şi operetа în două acte „Crai nou" de Ciprian Porumbescu. Rolurile principale au fost susţinute de Cornel Levîchi (Moş Corbu), Mărioara Danilluc (Dochiţa), Elena Tanasichie (Anico), Victor Socaciu (Bujor), Vasile Lungu (Leonaş).

Pentru viitoarea stagiune, Ansamblul de cîntece şi dansuri „Ciprian Porumbescu" pregăteşte un spectacol cu tema, al cărui libret este scris de scriitorul Dragoş Vicol. Cuprinzînd două acte şi 6 tablouri, acest spectacol va avea ca temă de inspiraţie bogatele realizări din regiunea Sucevei şi din patria noastră. Totodată, pregăteşte un nou program de muzică populară.

Mircea SCRIPCA

In vederea Festivalului

Scenă din spectacolul de păpuşi „Cucuieţii".

Pe scena micuţă a păpuşilor au prins grai. A început repetiţia (pentru a cîta oară ?!) unuia din spectacolele cu care colectivul teatrului de păpuşi clujean se va prezenta la marele eveniment — Festivalul internaţional al teatrelor de păpuşi şi marionete care va avea loc în septembrie la Bucureşti.

— Dar ce se repetă ?

Directorul Teatrului, Dan Vasile ne pune imediat în temă.

— Este vorba de spectacolul „Cucuieţii", al cărui autor este regizorul nostru Mircea Suciu. Ne vom mai prezenta la festival cu „Poveste cu animale", de scriitorul clasic maghiar Moricz Zsigmond.

— Pe scurt, despre ce este vorba în „Cucuieţii" ?

— „Cucuieţii — spectacol ilustrativ — redă o zi din viaţa unei familii numeroase (şase copii — 3 cucuieţi şi 3 cucuiete). subliniind modul în care membrii nevîrstnici ai acestei familii îşi petrec timpul la grădiniţă. În acest spectacol urmărim să insuflăm micilor spectatori bunele deprinderi de igienă şi comportare, să le dezvoltăm gustul pentru jocuri educative, spiritul colectiv, etc.

— Ce noutăţi veţi oferi spectatorilor în noua stagiune ?

— Spre deosebire de alte stagiuni ne-am propus să prezentăm spectatorilor pe lîngă poveştioare şi piese inspirate din actualitate, din viaţa pionierilor. Celor adulţi le destinăm spectacolul de estradă „Gulliver în ţara păpuşilor" şi „Muza cu cinci degete". Pentru deplasările ce le vom întreprinde la ţară pregătim spectacolul „Vasilache la ţară".

Premieră la şantierele navale din Oltenita

Echipa artistică de amatori a şantierelor navale din Oltenita se pregăteşte pentru o nouă premieră. Harnicii constructori de vapoare care fac parte din brigada artistică, repetă sub conducerea tînărului regizor Lucian Kanner o serie de cîntece, cuplete şi scenete — scrise de instructorul lor artistic — inspirate din viaţa de necontenită şi rodnică activitate a şantierului naval.

Prologul reprezintă „O partidă de pescuit" — pescarii prinzînd în plasă bogatul material al spectacolului, iar o scenă întreagă reprezintă plecarea în prima cursă pe Dunăre a vaporului „Pasager", proaspăt lansat de muncitorii şantierului. Spectacolul — care va fi o frescă vie a evenimentelor de pe şantier — va cuprinde în buchet de melodii româneşti. Premiera a fost fixată la sfîrşitul lunii septembrie.

Deschiderea stagiunii la Petroşani

15 septembrie este data cînd Teatrul „Valea Jiului" va rădica cortina celei de a XIII-a stagiuni a sa. Pe scena teatrului se desfăşoară o vie activitate. Se pun la punct ultimele amănunte ale piesei de deschidere: „Vlaicu şi feciorii lui" de Lucia Demetrius. În direcţia de scenă a lui Marcel Şoima repetă actorii Cristian Niculescu, Valer Tonca, D. Drecea, C. Miclea, Ana Colda, Maria Dumitrescu, Lia Niculescu. În acest spectacol debutează o tînără absolventă a Institutului de Teatru din Bucureşti, Lenci Valeria. În foaiere, sub conducerea regizoarei Ariana Kumer se pregăteşte spectacolul „În ajun" de Arbuzov, după o nuvelă de I. Turgheniev. Repetiţiile sînt avansate astfel că premiera, care va fi pe ţară, va avea loc în cursul acestei luni. În această piesă vor spare Ana Colda, Elisabeta Belba, Gigi Iordănescu, Lucian Temelie, Hanriette Negrea, Jana Costa, Dana Pantazopol. O altă lucrare dramatică a lui Arbuzov care se va reprezenta în premieră la teatrul „Valea Jiului" este piesa „În ceasul al 12-lea".

Roluri ▣ Roluri ▣ Roluri

— Ce rol ai ?...

— Pe cine joci ?...

Acum, în preajma deschiderii noii stagiuni teatrale, asemenea întrebări sînt puse de actori cu multă curiozitate. Slujitorii scenelor, virstnici sau tineri se consultă asupra rolurilor care îi s-au încredinţat, schimbă impresii pe marginea lor şi îşi urează unii altora succes şi „spor la muncă"...

Dar numai actorii au această curiozitate? De sigur că şi spectatorii sînt nerăbdători să afle în ce roluri vor avea să-l vadă, în noua stagiune, pe artiştii lor preferaţi...

Peposînd zilele acestea printre slujitorii primei noastre scene, la repetiţiile care se desfăşoară cu insuflefire în sălile Studio şi Comedia, ne-am notat în carnetul nostru tocmai asemenea date...

Iată, artistul poporului Ion Finteşteanu va interpreta în curînd un rol din piesa lui Horia Stancu „Înainte de răsăritul soarelui" şi va susţine rolul lui Ioe din „Celebrul 702" de Al. Mirodan. Pe artistul poporului Gr. Vasiliu-Birlic îl vom vedea într-un rol cu totul inedit : va da viaţă negustorului ambulant Ţigu din piesa „Oameni care tac" de Alexandru Voitin. Artistul emerit Niki Atanasiu va apare în rolul ofiţerului german Schwalbe din piesa „Dezertorul" de Mihail Sorbul şi în rolul unui agent de siguranţă din „Oameni care tac".

Vreţi să ştiţi cine va fi ... Celebrul 702?... Artistul emerit Radu Beligan !... Tot el va interpreta pe tînărul Bebe din „Sicilliana" de Aurel Baranga. Unul din rolurile principale din „Sicilliana" a fost încredinţat Marcelei Rusu. Tînăra actriţă va interpreta personajul Fifi, doctoriţă în medicină care îşi va duce munca plină de abnegaţie în mediul sătesc. Artistul emerit Marcel Anghelescu va juca în rolul revoluţionarului din „Înainte de răsăritul soarelui", precum şi rolul ordonanţei din piesa „Dezertorul". Pe Constantin Bărbulescu îl vom vedea susţinînd rolul lui Don Lope de Figuerca din „Judecătorul din Zalamea" de Calderon dela Barca. Artista emerită Irina Răchiteanu Sîrbiana va juca în piesa „Oameni care tac" rolul unei muncitoare textiliste. În aceeaşi piesă îl vom vedea pe artistul Nicolae Secăreanu în rolul actriţei de varieteu Flora. Un rol interesant — rolul surorii de caritate — îl va define Silvia Popovici în piesa „Sicilliana". Laurenţiu Munteanu a fost distribuit în rolul unui şef de siguranţă din piesa „Oameni care tac". Artista emerită Tanţa Cocea va susţine rolul Doamna generaţ din „Înainte de răsăritul soarelui". Coca Andronescu va juca rolul unei fete usuratice, Muky, în piesa „Sicilliana". Pe Dem. Rădulescu îl vom vedea într-unul din rolurile principale ale piesei „Sicilliana". El va interpreta pe şahistul Tiberiu. Geo Barton defineşte rolul Editorului din „Celebrul 702", iar artistul emerit Ion Manu, în aceeaşi piesă, rolul Precotului.

Am consemnat doar o parte dintre rolurile pe care actorii Teatrului Naţional „I. L. Caragiale" le pregătesc în cadrul viitoarelor premiere.

N.

Prietenie prin muzică

În luna iulie publicul bucureştean şi artiştii noştri au făcut cunoştinţă cu o formaţie instrumentală şi cu soliştii de muzică uşoară şi de operetă din Varşovia, care au susţinut un reuşit program la Teatrul de vară „23 August". Manifestarea aceasta a fost organizată în cadrul „Duminicii poloneze".

Zilele trecute, în cadrul „Duminicii romîneşti", au fost organizate cîteva spectacole-concert de muzică uşoară date de o formaţie instrumentală compusă din Edmond Deda, Sergiu Malagamba, Mircea Popovici, Carol Adam şi Radu Gheorghe, precum şi de soliştii Gigi Marga, Lavinia Silveanu, Rodion Hodovanski, precum şi de cuplul de dans Nela Stoenescu şi M. Tudose, cu toţii de la Teatrul „Constantin Tănase" — la Varşovia şi Lublin.

— Ne-am bucurat de o excelentă primire din partea publicului polonez, ştii la Varşovia cît şi la Lublin — ne-a declarat compozitorul şi dirijorul Edmond Deda. Programul concertelor noastre, care a cuprins în majoritatea lui piese romîneşti, a fost viu aplaudat de spectatori. Dintre cîntecele prezentate, care au obţinut un deosebit succes, ţin să amintesc: „O strîngere de mînă" de Ion Vasilescu, „Ada-Kaleh" de Elly Roman, „Zi cu soare" şi „O chitară ciată" de Vasile Veselovschi, „Lumea zice că n-am ritm" de Sergiu Malagamba, „În Cuba" de Edmond Deda, precum şi muzicile dansurilor romîneşti prezentate de cuplul nostru, aparţinînd compozitorului Nicolae Patrichi.

Edmond Deda ne-a arătat tăieturi din ziarele „Trybuna Ludu" şi Zycie Warszowy", în care se relatează despre activitatea Teatrului „Constantin Tănase" ca şi despre succesele artiştilor romîni în Polonia.

IN CITEVA RÎNDURI

NICOLAE HERLEA,

apreciatul prim solist al Teatrului de Operă şi Balet va apare în noul film romînesc „Darclee", interpretînd prologul operei „Faiate" de Leoncavallo.

JANINA TOMESCU,

de la Teatrul de Stat din Ploeşti, a obţinut un frumos succes interpretînd pe Paraschiva din piesa „Domnişoara Nastasia" de G. M. Zamfirescu. Ea va susţine unul din rolurile principale din piesa „Scrisori de dragoste" de Virgil Stoenescu, în noua stagiune teatrală.

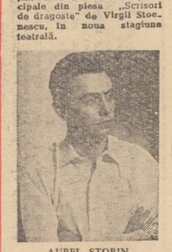

AUREL STORIN,

tînărul autor, a cărui lucrare de debut, „Opinia publică", s-a bucurat de un frumos succes, a scris „Eroii sînt în sală", piesă cu care Teatrul Evreiesc de Stat îşi va deschide stagiunea.

TAMARA BUCIUCEANU,

tînăra artistă a Teatrului Muncitoresc C.F.R.-Giuleşti, joacă rolul principal din „Rapsodia tiganilor". S-a evidenţiat de asemenea în rolul dactilografei din piesa „Baia" de Malakovski, în Lucetta din „Doi tineri din Verona" şi în Terţea din „O lună de confort".

TRAIAN DĂNCEANU,

de la Teatrul Muncitoresc C.F.R.-Giuleşti, apreciatul interpret al rolurilor de comedie din „Nevestele vesele din Windsor", „Doi tineri din Verona", „Aristocraţii" va juca la viitoarea premieră a teatrului „Centrul înaintea mută în tori", de A. Guzzanti.